

God-are Jögoru I'oho

Omie New Testament

Contents

Matthew	1
Mark	70
Luke	114
John	189
Acts	240
Romans	311
1 Corinthians	344
2 Corinthians	376
Galatians	396
Ephesians	409
Philippians	419
Colossians	426
1 Thessalonians	433
2 Thessalonians	440
1 Timothy	444
2 Timothy	453
Titus	460
Philemon	463
Hebrews	465
James	489
1 Peter	497
2 Peter	506
1 John	512
2 John	520
3 John	521
Jude	522
Revelation	525

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

Language: Ömie

Provided by: Wycliffe Bible Translators

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

167d9f54-d91a-5e2c-b645-0c828570b19a

ISBN: 978-1-5313-0040-1

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

1 Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

²Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje. ⁹Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho

tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹²Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷Iesuare hijo miono'oho ëhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujuhu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujoho aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu. ¹⁹Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho

bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo. ²⁰Ëhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Ëhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraiej'e höjo. ²¹Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ie'e jiaje.

²²Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhi-jaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego. ²³Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvu'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵Masuromo röhu bogo hu'o'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovere jöhoje.

2Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ²Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovere höjo. ³Ëjöhö heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisërëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri røjëhjarue ariböviohu'o

uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo. ⁵Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶Bethlehem ja Judea sa'are javajoho Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'o'oho jio'a'ajëjo. Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo. Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷Ëhi majahijamu hegorovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejöhö saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ëjijoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejöhö. ⁸Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajohö uerego na he'iröhö na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje. ¹¹Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömoho jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹²I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegorovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

**Joseph-hu Mary'o Iesu'o
hu'iraejëvoromo ju'ebiro
Egypt sa'are va'are jöhoje.**

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiro Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje. ¹⁴ Èhi uavamu hegoroovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje. ¹⁵ Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Èmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmارة jöhoje.

¹⁶ Èhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërejo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje. ¹⁷ Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. ¹⁸ Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego. Hara'uoromo nivavo'ego. Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo. Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanua-maruocho bogo ejajëjo.

**Iesumëhu Egypt jioromo
vuonorö'ö rovere jöhoje.**

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo ²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje. ²¹ Èhi majahijamu hegoroovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hejade uavavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegoroovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jöe rueromo majahijamu hegoroovo Galilee sa'are va'adeje. ²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth rajae höjo.

**Bapataeto vaejaje ae
John-hu ëhi ë'ade jöhoje.**

3 Èhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. ² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

Ēhi majëhinövadeje. ³Ēaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴Ēhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁵Ēhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. ⁶Ruero jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷Ēhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoro manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. ⁹Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Ēhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ¹⁰Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ie'ajëjo.

Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ie'ajëjo.

¹¹Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo bërömo höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jëvajëjo. Ēahuro God-are Aru'ahuro o vënero bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹²Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vëniro huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³Ēhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore höröjadeje John-ro hu bapataeto vaejoro. ¹⁴Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öiroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavöjoro. ¹⁵Ēhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avejë'ö naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ēhi ë'ë'o ho ehuro God-hu nimaje muoho vae'ëjarëjo. God-hu nimaje mu noehu vae barëjë'o ho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷Ēhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na

hu garomo ehuro nasi de vovobajo'oho nimorohevajejo.

**Iesuhu mu sisē vaejoro Satan-hu
bijioho gavade johoje.**

4 Iae Satan-ro Iesuare dēre bijioho garōhego God-are Aru'ahēro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a gōre ajiomadeje. ²Ajiomoromo ioho bogo ijē'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obēhe 40 barējadeje. Majae aho'obēhe 40 barējamu vadunēro hōmadeje. ³Hōmamu dēre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javē'oho ave munēho uēvego irae'amajo. ⁴Irae'amajamu riehuro uavadeje: Rōhu God-are jōho jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: Aehu iemu uehorovē'oho bogo maho raromo'aruējo. A'i God-hu jōe aho'o jvājohuro ehuro mae raromo'aruējo.

⁵Ēhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa bōrōmo hesi dōre ba'ojio ē nugamu namijadeje. ⁶Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javē'oho jōrō'ōrovējo. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho ēhi uvē'e hōjo: God-ro hesi aneraho uē'iramu ja muebejavo'aruējo. O hesi surire jō gōho ēhi uvē'e hōjo: Aneraho jaburo ōvore ma'enagonōvo'aruējo jasi hōrure munēro bibejavojoēni. Ēhuni jōrō'ōrovējo. ⁷Jōrō'ōrovējamu uavadeje: Rōhu ave God-are surire jōhu'o ēhi uvē'e hōjo: Nadi ri'ōromo Bada jasi God hesi dēho ēma bijiohoromo uanējo: God jero ēhi ēhi ē'ējo.

⁸Ēhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ēgobōvire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinō'e dinō'e raromoromo muebe'amarue ōri ari'oho sa'ae inōmo inōme bōvie bise'e ma-mabēhe jī'e'ego aehu

muebe'amaruoho ēho rōjahi barējadeje. ⁹Rōjahiromo uavadeje: Ēbōvioho bise'oho aho'o jasi ōrire bojami'ejōjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijē'oho iae na bojami'ejōjo. ¹⁰Bojami'ejōjamu riehuro uavadeje: Satan va'ējo. God-are surire jōho uvē'e hōjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonējo.

¹¹Ēhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraēro rueromo Iesu ajamijareje.

**Iesuhu Galilee sa'are hiromo
aevoromo hesi mu vaejade johoje.**

¹²Ēhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aēro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amē'e hōjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje. ¹³Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ēho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u rirōreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi ōri ari'ere. ¹⁴Iesuhu ē sa'are hijade hesi bēhoho God-hu uavamu hesi jō baeromo majēhinōvade ae Isaiah-hu jajivadēhi ēhi jiorōhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ēhi uvadeje:

¹⁵Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho

jovo bōrōmore va'arue ōroho Jordan ioro'ioro gōre sa'aho

ē sa'are Jew rajoho bogo a'i sa' ioro'ioro rajehu ē Galilee sa'are raromaruoho

¹⁶ē aribōvioho ramoramō'ere raromarue hōjo.

U'emu aji mabēhe iae garuomō'ajējo.

Jaruvoho ramoramō'ero vuovo ōriro jī-jiharue hōjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi ōrire ajivēvo'ajējo.

Iesuhu ēhi ē'irōhego God-are surire jō jajivadēhi Iesuro ēhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae bachëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

**Iesuhu uëvamu visu suovarue
ae 4 jabuhu aevoromo hesi
ijore ijore jijihare jöhoje.**

¹⁸ Èhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëv'ëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ruehëjo naro røjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae mago-nahe gagovëvego nasinö jioruomol'iröhe höjo. ²⁰ Èhi uëvamu hejë'i jaburo viöho èhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Èhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. ²² Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o ë vuonugo'i aevoromo Iesuarue ijore ijore jirehonövareje.

**Iesuhu hesi jö majëhibe a
ajëmibe juvade jöhoje.**

²³ Èhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho røjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëv'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe èhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Èhi'obe juvamu huhu èhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are

ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo hörü vuovëhë'e aribövioho èhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ioni gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihironövareje.

**Iesuhu dahorure hiromo a
jö majëhijadohoje.**

5 Rihromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho røjëhiromo uëvadeje:

**Huë mae jioruomaje
aribövi jabesi jöhoje.**

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromol'ie'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro huë sanue bojëmi'ie'ëgo.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-hu uëvade bövioho bise'oho bae'ie'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avo-harue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro mu maho nug'öjëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ie'ëgo.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ie'ëgo.

⁸ Dē vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo

God ga'ie'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ie'ëgo: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ie'ëgo.

¹⁰ Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ie'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë saso-horomo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmiarujoho sö hesi rihu barëj'ëoho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro buno'iraej'ëiroho hevö gagoroho bogo gurih'i ma-va'orahoro bamo'anüëjo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Ehesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

¹⁷ Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jiobe va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ E'huni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahöröhego röjëhij'ëoho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhij'ëoho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ E'huni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'ënarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaej'ëoho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. E'hi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja ue-

hore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ehuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ Ehuni jasi suvuro God-are maratuore bamahoi ë namiro uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuroho maratu nuninö ehuro bamo nugo'irögoru urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijonö vuonorö'ö rueromo God-are öro ru suvuroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuejo. ²⁶ Ehni ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuejo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ehni uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Ehni uvamu hejarije höjo. Röhu naru uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro ehuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Ehuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ehuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ië'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ehni uövuë'e höjo. ³² Röhu naru uëvajëjo: Vaboro bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öjë'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Ehü'ëro ë magonahuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ehni uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ehni Badare nunoro vaenëjo. Ehni uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naru uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'öre gemu namijöru uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöru uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Ehuni nadi simano ihoho uvo'irögoru ae ma-uërejo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövä'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uë-vajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. ⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ië'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bojamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömoaho baejago va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röhoaho iosiramiro mo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ⁴⁵ Jemëhu ëhi ëë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ehesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: E'huni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu

rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Ehi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

Bogo aehu göjoro suvuoro bojëmi'iröhe jöhoje.

6 God uehorovarue mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuoroho bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ehi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuoro bojëmi'iröho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuoro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Eho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuoroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioeremu bae barëjë'e höjo. ³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i

nimoruomaje hōjo aëro gējōro. Rōhu aveho na jō mae uëvajējo. Jabesi iho dōre jiajoho ēho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'iolemu bae barējē'e hōjo. ⁶A'i jemēhu God-are ōrire jō atē'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejēgo jasi Vavue gurihuro hijajohuro he'irajo. Ēhi'oromo pari vaejē'oho jasi Vavue jaehu saginiēri vaejēgo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajējo.

⁷O pari vaejē'oho nadi ruēroho numēroho ma-atobe va'orējo. Hesi God-are jō bogo hejē'e aribōviohuro uvoruomaje hōjo: Nani noehu jō ēgobōvi jaguromo majēhijē'oho ēhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruējo. ⁸Jabuhu pari vaejaruēhioho nadi ēhioho ē'orējo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huē vavaenoho huro urimo gavaje hōjo. ⁹Ēhuni jemēro jōho nadi ēhioho jagu'irōgoro a'i aviēhi jiē'e jōho majahiromo parie vaerējo. Uarējo: Nosi apajo. Ō'idōre hijanuoho jero ae aho'obēhe nosi dē vōvōbajo'oho avohahuego

noro ja gemu mae uehorovavo'irarējo.

¹⁰Jero bōrōme namiromo aho'obēhe muebejavuego

no jasi aharire gemu raromo'irarējo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ō'idōre mae ejaharuēhi

ave sa'arohuro ēhi ejaho'irarējo.

¹¹Nosi ioho jaruvo i'imamuijēgo no ue'ahēgo da'uaguajo.

¹²Nosi sisēho uehorovoromo vuonugonējo.

Ae gōehu no sisē vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruēhi jero ēhi ajamuinējo.

¹³Nadi vōrō'eroho ramuego rireromavuo'i

a'i ajamuinego A Sisēho bogo ruahō'ōjavuo'irajo.

¹⁴Ēhesi bēhoho jemēhu a jabesi sisē uehorovoromo vuonugē'oho ēhuro jemesi Vavue ō'idōre hijajohuro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo.

¹⁵O a jabesi sisē bogo uehorovoromo vuonugē'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisēhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajējo.

Bogo aehu gējōro God uehorovo'i i vuonugo'irōhe jōhoje.

¹⁶O jemēhu God uehorovo'i i vuonugē'iroho dōremu mae jiē'e aribōviehu nu ano'e sisērērovaruēhioho nadi ēhioho ē'orējo. Ēhesi bēhoho dōremu mae jiē'e aribōviehu i vuonugē'oho jabesi nu ano'oho ijumorovarue hōjo aëro gējōro jabuhu i bogo ijaruoho. Rōhu aveho na jō mae uëvajējo. Jabesi iho dōre jiajoho ēho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'iolemu bae barējē'e hōjo. ¹⁷O jaehu i vuonugē'oho jasi sine bōvie bise'e avohorovoromo ninugu'e jovēro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonējo. ¹⁸Ēhi ē'ē'oho aho bogo ga'a'aruējo ja ioho vuonugē'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihuro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajējo. Jasi Vavue jaehu saginiēri vaejēgo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajējo.

Ave sa'are bogo a'i ō'idōre inōmo babaenemi'irōhe jōhoje.

¹⁹Rōhu ave sa'aroho nadi inōmoho aho'obēhe jemesi sinēnioho avohoromo babaenemirējo. Sa'aroho inōmoho dē'irae'amaje hōjo. Majo majēro tarivo'amaje hōjo. Vajiohu'e aribōviēro osaho dadovoromo ujuoharue hōjo. A'i ō'idōro avoho babaenemirējo. Ō'idōroho inōmoho bogo dē'irae'amaje hōjo. Majo majō bogo tarivo'amaje hōjo. Vajiohu'e aribōvioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue hōjo. ²⁰Inōmo inōmoho nadi

jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Èhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Èhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramoro maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

²⁴ Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Èhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Èhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ëjarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo. Èhesi bëhoho ioho ma-bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömoho höjo. ²⁶ Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ëhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue höjo. Bogo ëhioho ë'oruomaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre

hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Èhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁷ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ëjarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majah iosiramiro mo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

²⁸ O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. ²⁹ Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro mamabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amönövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ëhi ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ³⁰ Jaruvëhi resu resuoho ri-jego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejigo marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Èhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ³¹ Èhuni nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ëjarëjo. O niögu rabe io'amo'ëjarëromo nurunurumorëjo. ³² God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³³ Èhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho noehu vaejëro huhu nimaje muoho ëho nunoro bamorëjo. Èhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho

muebejëvoromo röhu ie jove niöge gi-vae bövie bise'e ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo. ³⁴Ëhuni nëröhunioho nadi nurunurumorëjo. Nëri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho höjo. Ëhuni nëri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

7 Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevä'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ²Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoroho baeromo meväho'ajëjo. I'u'e mae bojämë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojämë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Ëhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho

birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvavëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiroho munë bojämirejo. ¹⁰O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiroho sigobu sisëho bojämirejo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹Jemë sisë aribövie jëvavëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹²Ëhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'ö ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroho vaejëvorëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövre surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruo-maje höjo. ¹⁴A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae magemuëro gemuëro birohoromo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ejo: Sareri jöe majahuijaruëjo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijego ejëhojöëni uëvavëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho

jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ie'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ie'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromo vëniro ruruhö'öjarue höjo. ²⁰Ëhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'aruëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

**Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i
Vavuehu nimaje mu vaejarue
ariböviehu God-are
öri ari'ere va'iröhe jöhoje.**

²¹Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu ëho va'oruomo'ajëjo. ²²Ëmajaho rue'iramu ae aho'obëhe uerumo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³Vae'amare hö'iramu evare naro uë'e-jöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

**Simano ma'e ahu'o simano sisë'e
ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.**

²⁴Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. ²⁵Vaejë'ëro ëni bërömëro jovo bërömëro buru bërömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'ëro. Nasi jö ejehaje aho ë simano ma'e aho

va'ëne höjo. ²⁶A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ie'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo. ²⁷Vaejë'ëro ëni bërömëro jovo bërömëro buru bërömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

²⁸Ëjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare ariböviohuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. ²⁹Ëhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

8Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihioromuomadeje. ²Rihioromoro sino jomo'e ae gemuëro hu birohoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ³Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoro hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

**Iesuhu Rome rajo hesi mu
vaejaje a avohade jöhoje.**

⁵Ëhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjadeje. Höröjamu Rome raje muorovo simano

vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶Bada nasi mu vaejehaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. ⁷Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo. ¹⁰Èhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromu hu rihromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹Èhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹²A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'o raromol'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvö'iramu ëho bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

¹³Èhi uëngoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Èhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴Èhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhere raromamu. ¹⁵Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromu Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶Èhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovareje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷Èhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje: Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo. Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesure ijore ijore jijihö'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸Èhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Ruerego no e'tu iono gönö va'irarëjo. ¹⁹Èhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰Ju vonövo'ejöjamu Iesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avo-

horomo mare raromaruoho iae jiajėjo. O je'lo ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajėjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajėjo. Nadi uvonėjo: Nörö'lo hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromomo nasiriroho ruenėjo. ²¹ Èhi'amu Iesure ijore ijore juvaje ae göero ri'öromomo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjämü Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvėjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarėjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Èhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo ömo'ömhuro hu'lo ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömoho rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo rarovali röhu Iesu niavë'e jadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'lo ioromo uavareje: Bada ajamuėjo. Vuovavuo'ie'ajėjo. ²⁶ Vuovavuo'ie'ajejamu uévadeje: Jemë rabëni juhuonivarujėjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajėjo. Èhi uëngoromo ri'öromomo burohu'lo jovohu'lo uévadeje: Vuonugohėjo. Vuonugohëjamu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'li burohu'lo jovohu'lo jabu'lo hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu rarovö'öjëvade jöhoje.

²⁸ Èhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'lo e'lu ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'lo baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue

juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'e jëvadeje. Èhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijiho'iröhoho. ²⁹ Èhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohroromo ma-darugo'lo uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguo'li rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'li rovane höjo. O diehi'avuo'li rovane höjo. ³⁰ Rovane höromomo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹ Iesu uavareje: Ja rarovö'öjavuogorovo uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'lo abuejarėjo. ³² Abuejarëjamu uévadeje: Èhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'lo rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro huruomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho èhi marëjëvohijajo. O mue gö gö èhi èhi ruehijajo. ³⁴ Èhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'li rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'li va'ëjo.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

9 Èhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'lo hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho

uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴Ëhi uvamu Iesuro gëromu uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromu uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromu nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojööni. ⁶Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ëhi uënuogoromo röhu övo hörue vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromu raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷Va'ëjamu iae ri'öromu hesirëro va'adeje. ⁸Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme ë'ade höromu God rajahiruomadeje.

**Iesuhu uavamu Matthew-hu
aevoromo hesi ijore
ijore juvade jöhoje.**

⁹Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromu aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰Ëhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho

jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuare ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömo rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹²Ëhi jië'oho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavaruë höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ¹³Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo bihororëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvuoroho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojoro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

**Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu
i bogo vuonugare jöhoje.**

¹⁴Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baerumo'ajëjo. Bogo ëhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

**Jew rajehu gororovo'iröhe
jögeru mamiohu'o Iesuhu
barovade mu i'ohu'o bogo
gemuore havo'iröhe jöhoje.**

¹⁶ Ëhi uëngoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhivoromo ruho barovego böröme dadorovojöëni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ie'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

**Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are
abojohu'o magonahe
gö'o ajëmade jöhoje.**

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromu hu'o hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garrovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baej'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo Iesure dejonö rueromo niögu viture rëhadeje. ²² Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo

uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'öjadeje. ²⁶ Ëhi ë'tade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

**Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu
ajëmamumu marëjëvade jöhoje.**

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihimoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovarëje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho rëhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jië'ho'ajëjo. ³⁰ Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo. ³¹ Ëhi uëvamu hegorovo ë ae niö'iohuro hö'öromu va'oromo Iesure jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

**Iesuhu bitaro töv'e a
ajamade jöhoje.**

³² Ëae niö'ioho jaburo ë osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho aru'aho sisë dëre jï'ëro jörumo'e jiadeje. ³³ Jörumo'e jiamu Iesuro ë aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'e ëhi jï'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömhuro vöröho bojamiyego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

**Iesuhu ae aho'obëhe jabesi
jöëni vavaenimade jöhoje.**

³⁵ Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje. ³⁶ Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Ëaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimonövadeje. ³⁷ Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁸ Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'ö rëmö'öjago mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

Iesuale apostle 12 jabesi jöhoje.

10 Ëhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabesi dëre jio'amamu gëvë'oho rarovö'öjëvego suorovoromo va'irarëjo. Guomo guome gö gö baejë'e o sino haho'e u'uhö'amë'e jiamu gëvë'oho avohëvego marëjëvo'irajo. ² Röhu hesi apostle aribövie 12 jabesi ihoho aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o ëhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuale apostle 12 jabesi ihoho ëhi jio'amadeje.

**Apostle 12 jabuhu va'oromo mu
vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.**

⁵ Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jabesiroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orëjo. ⁶ A'i Israel rajo jabesiremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo ëma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸ Ëhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarovö'öjëvobe ëhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ëhuni manaho nadi bae'i aho

ma-ajēmibe jijihorējo. ⁹Gold ijo bajoho ajivē'e ijo bajoho rōv'e ijo bajoho gōta esōroho nadi aegoromo ujuoho jijihorējo. ¹⁰A ēninēmiromo ujuohoromo aego'irarije esōho nadi ujuohoromo jijihorējo. Niōgoho nadi gōho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorējo. Hōru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorējo. Ēhi jiē'e inōmo inōmoho nadi ujuoho jijihorējo ē hesi bēhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejē'oho iae mae jiē'e jiaje.

¹¹Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovē'oho va'oromo a ma-maho nahorējo. Nahoromo birohogorovo ē a hesi osaro raromonōvorējo ijonō ē amore jioromo va'iē'e jēvaje. ¹²Rōhu osare rumo va'ē'iroho jejēmiromo uēnōvorējo: Huē mae baerējo. ¹³Huē mae baerējamu hegorovo ē osare raromarue aribōviehu uēvē'oho: Iae mae hō uēvē'oho iae huē mae baeruomō'ajējo. O bijōnimē'oho uērējo: God-are huē ma jō uēvodoho vuonugajējo. Ēhu'ero bogo bae'a'aru-jējo. ¹⁴O di osaehu di amehu jemesi ōrire nu huodēgoromo jō bogo ejēhē'oho uvorējo: Jabesi muoho bōvioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisē hōromo jabesi tohotohe jemesi hōrure jiajoho riremō va'orējo. ¹⁵Ave jōho na jō mae uēvajējo: God-hu i'u bojēmi'irōhe maja rovē'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baerōhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jō bogo eruomaje aribōvioho jaburo i'u bōrōmo maho baeruomō'ajējo.

**Aehu Iesuare aribōvi huē sisē
bojēmi'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.**

¹⁶Aveho hehējo. Naro rēmō'ojego jemē vaevē'e sheep harihunō'e vōrō'e miehū jioruomajire va'iē'arujējo. Ēhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burēro ju'ebiro mo va'ajēhi ēhi gavē'i jijihorējo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajēhi ēhi taemo raromobe

va'orējo. ¹⁷Ae gēvē'iajo. Jaburo gudu-amo ujuohēvo va'oromo jōgoru muebe- jarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'aruējo. Jabuhu God rajahijarue osa gōro gōro hisuebijēvo'aruējo. ¹⁸Gavana o sa'are a masijo gō gō jabesi nunire rēmo'iramu nasi jōēni ē riravoromo nasi jōho jabesi ōrire sa'a gō rajo jabesi ōrire majēhi'aru-jējo. ¹⁹Rōhu jabuhu guduamo ujuohēvo va'amū a masijo jabesi nunire riravē'oho nadi uvorējo: Na diehi jōho majēhi'e-jōjo. O rabu jōe majēhi'ejōromo nū- runurumorējo. Rabēni hesi bēhoho jō majēhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajēmiromo jōho rōjēhi'i-ramu majēhi'arujējo. ²⁰Bogo jemēhu jōho majēhi'irōgoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jōho simanore bojēmi'i-ramu jemēro jōho majēhi'arujējo.

²¹Rōhu ōhuro ōho ae gō jabesi ōrire bojēminōvo'aruējo muo'amojōro. Vavuohuro aboji harihu'oho ēhi gemuoho ē'a'aruējo. Aboji harihu'ohuro ri'ōromo ae uē'iramu vēmu vavu'oho muo'amo'aruējo. ²²Rōhu jemēhu na uehorovevarujohuni ae aho'obēhe jaburo jemesi ōrire nue huodēgoruomō'ajējo. Rōhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barē'irōhe maja rovē'iroho God-ro baejēvoromo manō bamēvo'ajējo. ²³Jemē amo gōre raromamu aehu sisē vaejēvē'oho huruomoromo amo gōro va'onōvorējo. Aveho na jō mae uēvajējo. Jemē Israel sa'are amo gōre gōroho bogo va'o barējē'e God-are A Maho na ō'ejōjo.

²⁴Jō hejaruje aribōvioho jō rōjēhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jēvajējo. O mu vaejeharuje aribōvioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo dōroho jēvajējo. ²⁵Ēhuni jō rōjēhijaje aho ae gōehu huē vavaene bojemego naehu baejajēhi nasi jō hejaruje aribōviehu ēhi baejē'oho iae mae hōjo. O mu simano vaejaje aho ae gōehu huē vavaene bojemego

naehu baejajēhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ēhi baej'oho iae mae hōjo. Ēhesi bēhoho agano muebejēvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisē jabesi bōrōme javajē uevarohuni ēhuni ēhi ji'e ariböviohuro jemē nasi agane jēv'ego jō sisē bēhi mae uēruomo'ajējo.

²⁶ Jō sisēho ēhi uēruomo'ajējo rōhu nadi juhuonēmirejo. Mue rabe gurihoro jiajoho aho'obēhe va'orahoro jio'a'ajējo. Rabe rabe subivēhajoho aho'obēhe ma-samaro jio'a'ajējo. ²⁷ Ēhi ji'e jiaje naehu jōe rabe vahi'e saginiēri majēhijajoho ijonō maja'e ē jōho ma-va'orahoro majēhirējo. O saginiēri hia'ire majēhijego hejarujoho ēho amo riroro majēhirējo.

²⁸ Rōhu nadi uvorējo: Ēariböviohuro anagu'o'ajēromo juhuonēmiromo jabesi jōho uehorovorējo. Jemesi sinohemu muo'amē'oho eni jēvo'i jemesi aru'aho muo'amē'oho bogo eni jioruom'e jiaje ēhuni jabumē nadi juhuonēmi'i God juhuonamiromo hesi jōho uehorovorējo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vēni'e ōri ari'ere babu'ōjēvoromo ijumēvo'irōhoho hu eni jiajējo. Ēaho juhuonamiromo hesi jōho uehorovorējo. ²⁹ A'i aho bōvioho bise'oho nadi juhuonēmirejo. Ēhesi bēhoho God-ro uvajējo: Jemē iae masije jēvajēromo avo'avoho muebejēvaje hōjo. Monie ma-bisemu bu'ōromo ugo inine niō'i imo'arujējo. Rōhu jemesi Vavuoho bogo uvaje hōjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejōjo. Bogo ēhioho uvo'i ugoho muebe'amē'ego ugoho bogo gemu vadu'oho ēma vuovoromo ō'idōroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue hōjo. Vavuohuro gēvego rireromo rovarue hōjo. ³⁰ A'i jemē God-ro jemesi bōvie bise'e aho'o muebejēhoromo rōhu jemesi simano uoho ēhu'o adahēhoromo avo'avoho muebejēhaje hōjo. ³¹ Ēhuni nadi juhuonivorējo uge aho'obēhe

jio'amajoho ēho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemē masije jēv'e jiaje.

Noehu Iesuare jō a nunire huruoho majēhi'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.

³² Ae rahu a nunire uvē'oho: Na Iesuare ae jevajē uvē'oho naro nasi Vavue ō'idōre hijaje hesi nunire uvo'ejōjo: Ēho nasi ae magonahe hōjo. ³³ O ae rahu a nunire uvē'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajē uvē'oho naro nasi Vavue ō'idōre hijaje hesi nunire uvo'ejōjo: Ēho bogo nasi aehu magonahehu hōjo.

Iesuhu rovē'ero ēhu'ero ae adovoromo gōehu jōe gō gōehu jōe gō uehorovarue jōhoje.

³⁴ Nadi uvorējo: Nōrōhu rovade hesi bēhoho ajamuego sa'ae aho'obēhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huē baerovoromo gemuoro raromo'irōhego rovade hōjo. Na bogo ēhunioho rovode hōjo. A'i naehu rovode hesi bēhoho naro nasi jōho majēhijego aēro heromo jōe gō gō uehorovoromo muorovo'irōhego rovode hōjo. ³⁵ Naehu rovode hesi bēhoho nasi jōhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojohuro vēmoho nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'irōhego ēhuni rovode hōjo. ³⁶ A nu huodēgarue aribövioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajējo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vemu nuninō bamo'i na dejonō bamev'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. O ae rahu harihu o aboji nuninō bamo'i na dejonō bamev'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. ³⁸ Ae rahu ja bogo uvē'oho: Iesuare jōeni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomev'oho iae hesi hō uvoromo bogo korosi hesi i'hu banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juv'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajējo. ³⁹ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo

ave sa'are hi'i ehemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuëjo.

**Mu ma vaejarue hesi
mana bae'iröhe jöhoje.**

⁴⁰Jemëhu nasi jö majëhibe va'ë'iroho ae rahu jemë rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro na'o rajëhiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo. ⁴¹Ae rahu uvë'oho: Ëaho jö God-aro baeromo majahuijaje ae höromo rajahiromo baejë'oho ëhuro jö God-aro baeromo majëhiruomaje ariböviehu suvuoro ujuoharue ëhi jië'e suvuoroho God-are örire ujuohoruomo'ajëjo. O ae rahu uvë'oho: Ëaho ma-mae höromo rajahiromo baejë'oho ëhi jië'e a maehu suvuoro ujuoharuëhi ëhi ujuohoruomo'ajëjo. ⁴²Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ö'amü aehu garomo uvë'oho: Ëaho Iesuare ijore ijore juvaje ae höromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo baguso bojamijë'oho ë aribövioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

**Bapataeto vaejaje ae John-hu ae
rëmö'öjamu rueromo Iesu
jö ua gavare jöhoje.**

11 Iesuro hesi aribövie 12 jabesi örire jöho majëhinugoromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho röjëhibe juvadeje.

²Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijorajoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo ëhi ëhi Iesu ua garëjo. ³Ua garëjamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme

nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ë-jarëjo ae göëro rueröhego. ⁴Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo. ⁶Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amü gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo. ⁸O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹Ëhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövere a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaie aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo.

¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromo birivoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo ëhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho ëhi gemuoho ë'oruomajë höjo.

¹³ Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare ariböviohuro ëhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade höjo. ¹⁴ Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Eahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho ëhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i nëgë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo. ¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoruomajë asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oro ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo:

¹⁷ Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo

ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸ Ehesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Ehi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ehi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Eëmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Eëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Ehi uënugoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje: ²¹ Chorazin'o Betsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo.

Ĕhuremu uehorovorĕjo. ²³Röhu Capernaum amo rajohumĕ jemĕro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajĕjo. Bogo ĕhioho jio'i sa'aro be'a'ajĕjo. Ĕhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejogo garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejogo ga'ibejarĕjo mu sisĕho vuonugo'ibejarĕjo ĕhuro jabesi amoho bogo sisĕrĕ'i jaruvoho ĕhi mae jio'ibejajo. ²⁴God-hu i'u bojĕmi'iröhe maja rovĕ'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemĕro i'u börömo maho bae'a'arujĕjo. Ĕhuremu uehorovorĕjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

²⁵Iesuro ĕhi uĕnugoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajĕjo. Naro jasi örire huĕ mae uavajĕjo. Rabĕni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barĕjĕ'e javuajĕ uvamu gĕgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivĕhĕ'e javajĕjo. A'i gavane bogo gavĕ'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nĕgamu gĕgorovo jero jasi jö bëhoho röjĕhijĕ'e javajĕjo. ²⁶Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ĕ'ane höjo.

²⁷God ĕhi uanugoromo ĕ aribövioho uĕvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijĕ'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuĕro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuĕremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjĕhi'i negĕ'ohuro ĕhuro ĕ ariböviohuremu röjĕhijego jahu'o Vavuoho gavarue höjo.

²⁸Röhu jemĕ ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvĕvĕ'oho ruerego naro jemesi dĕ vövöbajo'oho sasohĕho'iröjo. ²⁹Na sanu'e mae jevĕ'e jiaje ĕhuni

nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorĕjo. Ĕhi ĕ'ĕ'oho jemesi dĕ vövöbajo'oho ma-mabĕhe sasohĕvo'ajĕjo. ³⁰Rabĕni hesi bëhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase höjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

12 Ĕhi'oromo Jew rajo jabesi Iesumĕro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömhuro hömĕvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee aribövioero Iesu uavareje: Asĕ'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ĕho nuho maja hesi jögoroho aharuĕjo. ³Aharuĕjamu Iesuro uĕvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumĕ hömĕvamu hegorovo huhu ĕ'ade jö God-are surire adaharijoho ĕho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujĕjo. ⁴David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Ĕioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ĕremu ue'aho'iröhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ĕhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ĕ hesi jöho bogojiade höjo. ⁵Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemĕ diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho maja rovĕ'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ĕhuro nuho maja hesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruĕro jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro jöho bogojiajĕjo. ⁶Naro jemĕ uĕvajĕjo: Mu i'ĕro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijĕ'e höjo. Ĕhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohöjo. ⁷God-are

surire jöho jajivoromo uv'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvuoroho bogajo. Ejö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvajëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uëngoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: E'ëgo noro Iesuare jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho majëhijarëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ehuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuejo. ¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho böromö mae höjo. Ehuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae höjo. ¹³ Iesuro ëhi uëngoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ehi uavamü hegoroovo övoho nugö'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴ Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵ Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegoroovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiomareje. Rihiomamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamu mae jëvadeje. ¹⁶ Mae jëvo'ego uënvadeje:

Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijëjo. ¹⁷ Ehi uënvade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸ Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamahoejjo.

Bamaho'iramü ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

¹⁹ Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo riroho bogo he'a'aruëjo.

²⁰ Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ehi ë'obe va'öjuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

²¹ Ehi jio'iramü ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomö'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ehesi jöhoje.

²² Ehi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovereje. Eäho Satan-are a sisëro dëre abo hijë'ëro ehü'ëro nune tugohahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Eäho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje.

²³ Ehi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böromë David-are uje

no ajamui'iröhe aho höjo. O rahu höjo. ²⁴ Ehi atoruumamu hegorovo Pharisee ariböviohuro uëruomadeje: O bogo ehi jië'e a maho jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi börömohuro vöröho bojamego ehuro a dëre aru'aho sisëho rarov'ö'amaje höjo. ²⁵ Ehi uëruomamu Iesuro gëromo uvadeje: Eëriböviohuro nasi jöho ehi uehorovaruëromo uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Ehuni Satan-ro ri'öromo hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarov'ö'jëvo'ibejajo ehuro hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷ Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömohuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarov'ö'amaje höjo. Ehi jië'oho na jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarov'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ehioho ë'arue höjo. ²⁸ A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo raro'vamaje höjo. Ehuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiro mo nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ehü'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ie'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömo ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ehi ruahö'öjaje höjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ehuro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ehuro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

³¹ Ehuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ehi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³² God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ehö God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Eä hesi dë vövöbajo'oho mae höjo ë aho sisë höjo. Ehesi uhu jöhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Eijoho mae höjo ehö sisë höjo. ³⁴ Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo man'öe raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajo ehi jië'e jöho jö'ëro atarue höjo. ³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'ëro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ëro jö sisëmu atarue höjo.

³⁶ Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe ëma atë'oho mevëvo gëröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ejöho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'aruëjo. ³⁷ Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejööro dinamare jöhoje.

³⁸ Ehi jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ehö jaburo ri'öromo uavareje: Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejego ehuro uvo'iröhëro: Ja

daruge God-aro baeromo muoho vaejanue hōjo. ³⁹Vaejanue hōjamu uēvadeje: Sareri'e aribōvi sisē jēvajējo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i majuvajēhi jemēro ēhi God vuonugo'i meugō gō uehorovaruje hōjo. Jemē rabēni darugo'e muoho ga'i nimarujējo. Na ēhi jiē'e muoho bogo vae'i a'i jō God-aro baeromo majēhinōvade ae Jonah-ro God-are mu bōrōmo rōjēhijade ēhi jiē'e muohuremu rōjēhi'ejōjo. Mue gō gō bogajo. ⁴⁰Jonah-are mu bōrōmo hesi bēhoho jovo mi bōrōmohuro Jonah nimu'ōjamu abueromo hesi dēre hijade hōjo. Hiromu majae niō'i gemu vahie niō'i gemu hesi uhure ēgubijiohamu hōrōjade hōjo. Hōrōromo rovadēhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromu majae niō'i gemu vahie niō'i gemu hesi uhure hōrōromo rue'ejōjo. ⁴¹Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje aribōviohu'o gemu mae ri'ōromo God-are nunire riravoruomo'ajējo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisēho garomo jemē uē'a'ajējo: Nineveh amo rajehu vaejare ēhi jiē'e mu maho bogo vaejē'ego ēhuni na uēvajējo: Jemē sisē'e aribōvie jēvaje sisēro va'ohējo. Ēhesi bēhoho ē Nineveh amo rajohuro mu sisē vaeruomē'ero hejare Jonah-ro God-are jōe majēhijamu hegorovo jabesi uehoru sisēho vuonugo'i uehoru mae baejare hōjo. Jonah ma-bise'o jioromo jō majēhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jōho ejahare hōjo. A'i naehu hu iosiramiromo bōrōmo jioromo jō majēhijajoho jemē bogo ejaraharuje hōjo. Ēhu'ēro jiē'ero mevo gērōhe majaho rue'iramu jemē sisērējēvo'ajējo. ⁴²O ēho majaho rue'iramu arue sa'a gōre bōrōmo vaenōvade magonahohuro ave jaruvore raromaruje aribōviohu'o gemu mae ri'ōromo God-are nunire nami'a'ajējo. Nami'iramu God-ro sa'a gōrajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisēho garomo jemē uē'a'a-

jējo: Ēmagonahehu vaejade ēhi jiē'e mu maho bogo vaejē'ego ēhuni na uēvajējo: Jemē sisē'e aribōvie jēvaje sisēro va'ohējo. Ēhesi bēhoho ē sa'are bōrōmo vaenōvade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i ōri ēgobōviro rovide hōjo a bōrōme Solomon-hu nuni aji'e jō jōvajoho he'iro. Solomon-hu ae mabisemu bōrōmo jioromo jō majēhijajoho ē magonahohuro he'i nimade hōjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo bōrōmo mae jioromo jō majēhijajoho he'irarijoho jemē bijōnēgajējo. Ēhu'ēro jiē'ero mevo gērōhe majaho rue'iramu jemē sisērējēvo'ajējo.

**Satan-are a sisēhu a hesi dēre
vuonorō'ō abueromo ijumahade
uhu jō Iesuhu jōvadohoje.**

⁴³Rōhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisēhuro ae gemu hesi dēre hi'a'ajējo. Hiromu hōrō va'a'ajējo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'irōhe rōhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴uvo'a'ajējo: Na vuonorō'ō va'oromo hijode sionore rōhu maho ē hi'ejōjo. Ēhi uvonugoromo vuonorō'ō va'oromo urimo hijade a hesi dēre abueromo ga'a'ajējo dē vōvōbajo'o ho gagemu jio'i bibivoromo iogorē'e ma-mabēhe osa va'ēne jio'iramu. ⁴⁵Ēhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisē aho'obēhe sōromo rue'a'ajējo. Ēurimore ro hijade aru'ahoho a sisē hōjo. Ijore huhu sō rovide aribōviohuro hu iosiramiromo jabumē sisē bēhi mae jioruomajējo. Ēhu'ēro urimo sisē'i hijade aho ijōnōho sisē bēhe hi'a'ajējo. Jaruvore raromaruje aribōvi sisēho jemē ēhi sisērējēvo'ajējo.

**Iesuare vēmū ōmo'ōme o ō
ōmo'ōme rahumē jēvaje jōhoje.**

⁴⁶Ēhi jōvamu evare hesi vēmohu'o ō ōmo'ōmohu'o jaburo Iesu'o jōe

ato'i nēgamu rueromo amonō riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuēro ri'ōromo Iesu uavadeje: Hē-ajo. Jasi vēmohu'o ö ömo'ömohu'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonō riravarüejo.] ⁴⁸ Riravarüejamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vēmoho nasi ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajėjo. ⁴⁹ Ēhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro rjējhijadeje ae aho'obēhe jaburo gējōro. Hesi aribövioho rjējhiromo ae aho'obēhe uēvadeje: Aruēroho nasi vēmohu'o ö ömo'ömohu'o jēvajėjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajēhi ēhi ē'ē'oho ēhuro ē aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajėjo.

**Aehu i ujo sa'a mare sa'a
sisëre riremado uhu jōhoje.**

13 Ēmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bēhoho rjējhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obēhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obēhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu Iesuro uhu jöe majēhiromo ēhuro jöe aho'obēhe rjējhijadeje.

Rjējhiromo uēvadeje: Iae ae gemuēro i uje ujuohoromo mure riremō'i va'ade hōjo. ⁴ Riremobe va'amū ujo ioro'ioroho ōrire rireromade hōjo. Rireromamu gavē'i ugēro ro i barējare hōjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munē uhunō jiē'e sa'are rireromade hōjo. Rireromoromo ma-burēro ri'amade hōjo sa'aho munē dōro ma-bisemu jiē'ēro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amē'ēro majaēro rojomoromo anamu sahorī'amade hōjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibē'e resu resu'e sa'are rireromade hōjo. Rireromē'ēro bibē'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade hōjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade hōjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade hōjo. Uje

gemu gemu rōhu ioro'ioroho baje 100 rae'amō'i ioro'ioroho 60 rae'amō'i ioro'ioroho 30 rae'amade hōjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohōņejo.

**Iesuhu rabēni uhu'e
majēhinōvade ē hesi jōhoje.**

¹⁰ Ēhi'amū Iesuarē ijorajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obēhe jö majēhijē'iroho ja rabēni uhu'o'oho majēhijanue hōjo. ¹¹ Rabēni uhu'o'oho majēhijanue hōjamu uēvadeje: God-ro bōrōme namiromo aho'obēhe muebejaje jōho urimoho subivēhade hōjo. Ēsubivēhade jōho huro hesi suvuore jemē bojēmijē'e hōjo jemēremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomorōhego. ¹² Ēhesi bēhoho aji'e jö javē'o'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajėjo. O bogojavē'o'oho bisemu baejanoho God-ro ē uehoroho mu'uvaho'ajėjo. ¹³ Ēhuni naehu uhu jōemu ē aribövi majēhijaje hesi bēhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue hōjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue hōjo. ¹⁴ Jabumē ēhi jiē'e aribövie jioruomajėjo. Jabesi jōho mami'e jö God-aro baeromo majēhinōvade ae Isaiāh-ro jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: Jemē hemu he'a'arujėjo rōhu bēhoho bogo avoho he'a'arujėjo. Jemē gaemu ga'a'arujėjo rōhu bēhoho bogo avoho ga'a'arujėjo. ¹⁵ Ēaribövi jabesi dē vövōbajo'oho i'uhē-gaje hōjo. Hia'o'oho tugohēhē'e hōjo. Nunoho sigohijēhē'e hōjo. Bogo ēhioho jēvo'ibejajo nunēro ga'ibejarėjo. Hia'ēro he'ibejarėjo. Dē vövōbajo'oho sasohoromo jōho bae'ibejarėjo ēhuro jabumē huotorovoromo rue'ibejarėjo

naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho ëhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövore ariböviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhijadohoje.

¹⁸Röhu aehu i ujo riremado uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejama gavë'oho a sisë börömhuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹Ejadoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²²O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë

bogo rae avoharue höjo. ²³O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma rireromoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade höjo. ²⁵Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadiire ë riremonugoromo va'ade höjo. ²⁶Ëhi ë'l'ëro iruno'oho riromo baje raejama gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue ariböviohuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremame höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. E'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. ²⁹Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amajöëni bogo ëhioho ë'a'arujëjo. ³⁰Ëhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. E'majaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövioho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro hu'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

**Ijo hisue mustard-hu
ëgovaje uhu jöhoje.**

³¹Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriro mo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³²Röhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riro mo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoro mo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

**I dë huaje osehu ire
rumorovade uhu jöhoje.**

³³Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

³⁴Ëjöho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. ³⁵Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovide jöho na jövonövo'ejöjo.

**Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu
huruoho majëhijade jöhoje.**

³⁶Ëhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gatorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijago no hejarëjo. ³⁷Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremado a hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: God-are A Maho nöro höjo. ³⁸I mu hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiobe va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naru uëromo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naru uëromo ë'ode höjo: A sisë börömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremado a hesi jö bëhoho naru uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maja hesi jö bëhoho naru uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naru uëromo ë'ode höjo: Anera aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁰Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹Ëho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naru nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomajëjo. Rueruomoro mu sisë röjëhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajoho mevoromo ⁴²vëni börömehu ravajire ruruhö'öruomajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoromo'ajëjo. ⁴³Ëhi ë'iramu evare mu mae vaejarue ariböviohuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaehu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomajëjo. Ae rahu ja God-are jö

hejanue ae javë'oho bēhoho nahoromo birohonējo.

Gurihiĵ'e inōmo mabēhe o nienia mabēhe ē inōmo jabesi uhu jōhoje.

⁴⁴Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō gōho uhu'e uē'iē'ajējo. Ae gemuehu gurihi nugē'e inōmo mabēhi birohoro eħuremu gemu uehorovadēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō eħuremu ēhi uehorovo'irarije jōho hōjo. Ae gemuēro ae gō hesi mure juvo'i gavade hōjo inōmo ma-mabēhe gagovoromo gurihi nugē'e jiamu. Gurihi nugē'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo rōhu maho gurihiromo duhade hōjo. Duhonugoromo ē inōmohuremu uehorovoromo nimorohē'i va'oromo hesi maho sisēho aho'o imo'amo barēnugoromo ijo bajo bōvi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo gurihi nugē'e inōmoho bae'i ē muoho imade hōjo.

⁴⁵O aehu nienia mabēhe eħemu uehorovadēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō eħemu ēhi uehorovo'irarije jōho uhu'e uē'iē'ajējo. Nienia imo'amaje ae gemuēro nienia mabēhe imo'amo'i nahobe juvade hōjo. ⁴⁶Nahojuvo nieniae gemu ma-mabēhoho birohade hōjo. Birohonugoromo ē nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisēho imo'amo barēnugoromo ijo bajo bōvi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo ē nieniaho gemu imade hōjo.

Viō uhu jōhoje.

⁴⁷Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō gōho uhu'e uē'iē'ajējo. Aēro viō bōrōme jovo e'ure ba'amare hōjo. Ba'amamu jovo maje ihe gō gō viōre aegade hōjo. ⁴⁸Aegoromo irijiomamugo evare jovo rirōre bava'oromo raromare hōjo. Raromoromo jovo majo maho

suovoromo hevōre io'amo'i sisēho ruruhō'ōjare hōjo. ⁴⁹Ējō hesi bēhoho ave sa'a hesi majaho barē'iramu ēhi jio'a'ajējo. Aneraēro rueruomoromo a maho ēhi rēmo'i a sisēho mevoromo ujuohoromo ⁵⁰vēni bōrōmehu ravajire ē ruruhō'ō'aruējo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajējo. Ēhi jio'a'ajējo.

Jō mae gōho mamie gōho i'e ē hesi jōhoje.

⁵¹Rōhu naehu majēhijode jōho aho'o na jemē he barējarije hōjamu uavareje: Io'ajo. ⁵²Io'ajamu Iesuro uēvadeje: Ēhu'ēro God-are jōgoru mami ōri rōjēhijaje ae rahu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō i'ohu'o eħu'o hejē'oho inōmo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ēne jianovajējo. Ēhi jiē'e aehu inōmo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo rōjēhijajēhi ēhi jiē'e aribōviahuro God-are jō mamiohu'o i'ohu'o ae rōjēhiruomo'ajējo.

Iesure amo rajehu Iesu bijōnimoruomade jōhoje.

⁵³Ēhi jiē'e uhu jōho majēhinugoromo Iesuro va'adeje. ⁵⁴Va'oromo hesi amēro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarie osare rumo va'oromo God-are jō bēhoho rōjēhijadeje. Rōjēhijamu hegorovo tiōjēvadeje. Tiōromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje hōjo. ⁵⁵Hu sarerivajējo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe hōjo. Hesi vēmoho Mary hōjo. Hesi ō ōmo'ōmoho James Joseph Simon Judas ēhi jio'amajējo. ⁵⁶Hesi ma'ino ōmo'ōmoho aho'o no'o gemu mae raromarue hōjo. Ēhi jiē'oho diehi'oromo aviēhi jiē'e muoho baejade hōjo. ⁵⁷Ēhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu

gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'ra raje agane gemuoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵⁸Ëhi uëngoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovarugeo.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

14 Ëhi'amu Iesuhu mu börömo vaejaje jöho sa'a a böröme Herod-ro hejadeje. ²Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öj'ë höjo. Guomoromo ri'öj'ëro ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³⁻⁴Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromu ua'i hijadeje: Ëmagonaho baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ⁵Ëhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromu bogo anadeje.

⁶Ëhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje. ⁷Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ⁸Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho

tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo. ⁹Ëhi uavamu hegorovo rue a börömhuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro jöe bojëmiromu uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojami'hëjo. ¹⁰Bojami'hëromo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo ¹¹simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ¹²Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹³John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re ajio hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raromoröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje. ¹⁴Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabesi jöëni vavaenimoromo jabesi aribövie guomo guomo'oho ajëmijadeje.

¹⁵Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëj'ë höjo. Ëhuni aribövioho rëmö'öjego amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarëjo. ¹⁶Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. ¹⁷Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu

javuajëjo. ¹⁸ Èhemu javuajëjumu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Èhi uëngoromo huro aribövioho uëvadeje: Garasioro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho huro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atororomo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomamadeje. ²¹ Èhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Èhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmö'öjöjo. ²³ Èhi uëromo ae aho'obëhe rëmö'önugoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiomadeje. ²⁴ Vahiomamu nume ijorajoho jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jabesi nuninö rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'öjövobe va'adeje. ²⁵ Èhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovanu gagorovo ijorajoho jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjumu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjumu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjumu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo

Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovanu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjumu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibëjanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho bæjane höjo. ³² Èhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Buroho barëjumu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahoromo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Èhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo ë sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ë sa'ae bövioho jöe nugö'öjumu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueruomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ehuro guomo guomoho barë'amajo. Èhi ua'ego ae rahu rëhë'oho marë'amonövadeje.

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

15 Èhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijorajo ömo'ömoho nosi a mamiehu bojëmibe rovare jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu ë'arëhioho jasi aribövioho jovoho övoho bogo ehioho otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ehioho ë'arue höjo. ³ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ehuro God-are jögoroho

aharuje hōjo. ⁴Ēhesi bēhoho God-ro uēvade hōjo: Jasi vēmu vavu'oho mae uehorovēvonējo. O jōe gō'o uēvade hōjo: Ae rahu jō sisē jōvoromo vēmu o vavu hesi iho ijumahē'oho anego guomo'irajo. ⁵Rōhu jemēro ē jōho ahoromo ae rōjēhiromo uēvaruje hōjo: Jaehu jasi vēmu vavu'o God-are nunire uēvē'oho: Nasi maho sisēho ujuohoromo jemē ajēmi'ibejodoho rōhu aveho na God-are ihoro bamē'e jevajē uēvē'oho ⁶nadi rōhu maho huotorovoromo vavuocho ajaminējo. Ajamijē'oho sisē hōjo. Vavu ajamijē'oho sisē hō uēvarujohuro ēhuro vēmu vavu'o mae uehorovēvo'irarijego God-hu bojēmade jōho jemēro aharuje hōjo jemesi a mami jōho e'irovo. ⁷Sareri sareri'e aribōvie jēvajējo. Jō God-aro baeromo majēhijade ae Isaiah-ro jemēhu ē'irarije jōho jajivoromo ēhi uvē'e hōjo:

⁸Ave aribōviahuro ma-jō'ēremu God na rajehi'i

dē vōvōbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajējo.

⁹Jabumē a jabesi jōgoroho ae rōjēhiromo uēruomaje hōjo: Ēho God-are jōe jiaje ejahuorējo.

Ma-a jabesi jōgoroho ēhi rōjēhiromo ēhuro ma-dōhemu God na rajehiruomaje hōjo.

Ējemesi jō Isaiah-hu jajivadoho iae mae hōjo.

**Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisē
baejaruohuro ēhuro God-are
nunire sisērējavuaje jōhoje.**

¹⁰Iesuro ēhi uēnugoromo ae aho'obēhe uēvadeje: Ro gemuoro gagovohēromo ro gagovamu uēvadeje: Ave uhu jō uēliē'ajoho avoho heromo bēhoho baerējo. ¹¹Rabe jō'ore va'ē'oho bogo ēhuro aho sisērē'amo'i a'i rabe jō'ore jioromo suorovē'ohuro ēhuro aho sisērē'amaje hōjo.

¹²Iesuro ēhi jōvamu hejē'ero hesi ijorajoho jaburo rueromo uavareje: Jaehu ē jō majēhijamu Pharisee aribōviehu heromo huē sisē baeruomadoho na ja uehorovanuējo.

¹³Na ja uehorovanuējamu Iesuro uēvadeje: Nasi Vavue ō'idōre hijaje a hesi aribōviohu mure i maeu rijajoho va'ēne jioruomajējo. Ēmure hesi ēma ri'amaje resu resuohu nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhō'ō'ajējo. ¹⁴Ēhuni ē resu resu va'ēne Pharisee aribōviohu ēhi vuonugorējo. Jaburo nuni sisē'e aribōviohuro ōroho rōjēhijanovarue hōjo. Nuni sisē'e a gōehu nuni sisē'e a gō ōri rōjahijē'oho jabumē niō'i guare bejēvo va'a'ajējo. ¹⁵Bejēvo va'a'ajējamu Peter-ro Iesu uavadeje: Rōhu jō'ore va'aje o jō'ore jioromo suorovaje uhu jō hesi bēhoho huruoho majahuijego no hejarējo. ¹⁶Hejarējamu Iesuro uēvadeje: Na jaruvoho ēhi jemē'o uehoroho bogojēvajējo. ¹⁷Jemē rabēni bogo garomo uvarujējo: Rabe jō'ore va'ē'oho dēre abueromo dēre jioromo suorovoromo bogo aho ijumēvē'e ma-gua gagore va'aje hōjo. ¹⁸A'i jō'ore jioromo suorovaje jōhuro dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo jō'ore suorovaje hōjo. Suorovoromo ēhuro aho God-are nuniroho sisērē'amaje hōjo. ¹⁹Ēhesi bēhoho uehoro sisēhuro dē vōvōbajo'ere jioromo rojomego ēhuro ae muo'amoruomaje hōjo. Goho'amoruomaje hōjo. Ōero jijihanovoromuomaje hōjo. Vajiohēro ujuohoruomaje hōjo. Ae sarerēmuruomaje hōjo. Ae gō jabesi ihoho ijumoruomaje hōjo. ²⁰Ēhi jiē'e mu sisē vaejē'ohuro ēhuro aho God-are nunire sisērē'amaje hōjo. A'i ōvo bogo eguē'e i ijē'oho bogo ēhuro aho God-are nuniroho sisērē'amaje hōjo.

**Israel rajo bogo a'i sa'a gö
rajo magonahehu Iesu mae
uehorovade jöhoje.**

²¹ Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. ²² Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. ²³ Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. ²⁴ Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'öjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'i rodego. ²⁵ Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. ²⁶ Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁷ Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabesi öhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho

ue'aharue höjo. ²⁸ Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijëro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojoho marëjahadeje.

**Iesuhu ae aho'obëhe jabesi
sino avohëhade jöhoje.**

²⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo höru sisë'e aho nuni sisë'e aho övo höru tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obëhe ëhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvadeje. ³¹ Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövëhë'e aribövioho mae jioromo jöe atamu övo höru'e tövëhë'oho mae jëvamu höru sisë'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiöjëvadeje. Tiöromomo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

**Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i
da'uojëhade jöhoje.**

³² Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömhoho uëvadeje: Ruehë uëromomo rovamu uëvadeje: Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. Ma-dë gagëremu rëmö'öjë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojöëni. ³³ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi höjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e höjo. Ëhi jië'oho no dinö'e iohomo birohoro da'uojëhi'ëjarëjo. ³⁴ Da'uojëhi'ëjarëjamu uëvadeje: Ioho

dimino'e jëvavëjo. Dimino'e jëvavëjamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuavëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶ Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atororomo hesi ijorajo ömo'ömohe i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ³⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomu'amadeje. ³⁸ Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'önugoromo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejoro dinamare jöhoje.

16 Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojoro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo. ³ O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömohe rovavëjo. ⁴ Sareri'e aribövi sisë jëvavëjo. Magona-

hehu hesi baru vuonugo'i ma-juvavëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovarue höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo røjëhijade ëhi jië'e muohuremu røjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uëngoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromoni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövavëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'lego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje:

O Iesu bogo i dē huo'amaje oso jōho majahuiromo uōvuade hōjo: Gavē'iajo. A'i Pharisee aribōvi o Sadducee aribōvi jabesi jō sisēhuro nosiro rumorovojōēni ē jōho uhu'e majahuiromo uōvuade hōjo: Gavē'iajo.

**Iesu hu ēhi jiē'e ae jiaje jō
Peter-hu jōvade jōhoje.**

¹³Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bēhinō sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jōho ae aho'obēhe diehi atoruomaje hōjo. ¹⁴Diehi atoruomaje hōjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja John bapataeto vaejavuonōvane ahuro rov'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja Elijah-ro rov'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja Jeremiah-ro o jō God-aro baeromo ae majēhinōvane ae gōero rov'e javajējo. ¹⁵Ēhi uavamū hegorovo Iesuro uēvadeje: Rōhu jemē nasi jōho diehi ataruje hōjo. ¹⁶Diehi ataruje hōjamu Simon Peter-ro ri'ōromo uavadeje: Ja bōrōme namiromo ajamuijanue aho javajējo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajējo. ¹⁷Hesi Harihe javajējamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huē mabēhe baejē'e javajējo. Bogo ma-aehu ē jōho rōjahijamu jōvo'irōgoro nasi Vavue ō'idōre hijajohuro rōjahijē'ero jōvanuējo. ¹⁸Rōhu na ave jōho ua'iē'ajējo: Ja Peter javajējo. Peter hesi bēhoho munē javajējo. Rōhu ave munēho bamō'ejōjo nasi ekaresiae aho'obēhe ē hesi dōre gagovēvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obēhe ēhi riravo'iramu vuovo hesi vōrōho bogo ruahō'ōjēvoromo ijumēvo'ajējo. ¹⁹Rōhu naro Peter jasi ōrire darugoho bojami'ejōjo jero

ojoho jiovēhego aēro God-are ōri ari'ere ē va'oruomorōhego. Ja sa'are hiromo ōri tugohē'oho jero ma-mae tugoho'iramu God'o ō'idōre hiromo avoho tugoho'ajējo. O sa'are hiromo ōri jiovē'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ō'idōre hiromo avoho jiovo'ajējo. ²⁰Ēhi uaromo hesi ijorajoho aho'obēhe darugo'o uēvadeje: Nadi aho huruoho majēhiromo uērējo: Nōrō bōrōme namiromo a ajēmijaje aho hōjo.

**Iesuhu huē vavaeni baeromo
guomorōhe jō jōvadohoje.**

²¹Ēhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho rōjēhiromo uēvadeje: God-ro ēhi bamē'ero ēhu'ero na Jerusalem ajiomō'ejōjo. Ajiomō'iramu a duvaho aribōviohuro priest masijohuro Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohuro ēho jaburo vi'ehe huē vavaene bōvie bise'e bojemi'aruējo. Ēhi ē'oromo ae gō jabesi ōvore bojēmi'iramu anego'iramu guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo. ²²Ēhi uēvamū hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ēhi jiē'e huē vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuējo. ²³Ēhi uavamū hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ējo. Jero nasi muoho ahanuējo. God-hu uehorovajēhioho ja bogo ēhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruēhi jero ēhi uehorovoromo ēhuni ē jōho jōvanuējo.

²⁴Ēhi uanugoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Ae rahuarō nasi ijore ijore juvo'i nimē'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonējo: Iesure jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo. ²⁵Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo

ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'o ho ijonöho guomo öriro va'a'anuejo. O ja nasi jöeni guomë'o ho ijonöho maro hi'a'anuejo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'o ho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'o ho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömo hu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarie manaho ëhi bojëmibe va'ejöjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo muebejëvo'i rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

17 Ëhi uënu goromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John ëhi söromo dahoru ëgobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ² Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majaehu bamajëhi ëhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu. ³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoromamu. ⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'oho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suehuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁶ Ëhi uvavamu hejë'i ë ijorajoho jaburo

sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorö'öjareje. ⁷ Sa'are momorö'öjamu Iesuro rueromo jabumë rëhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo. ⁸ Ri'öhëjamu hegorovo ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ëhi'onugoromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjego evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri rö-jahuijarue ariböviohuro uövuare höjo: God-are a börömo bogo ëma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömo ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹¹ Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. ¹² Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o ëhi sisë vaejevoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi majëhijamu hegorovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromö ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisëromö sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromo vënire jovore ëma

ravorovaje hōjo. ¹⁶ Ēhuni jasi ijarahō jabetesi ōrire barovode hōjo. Barovamu ajami'irōhoho bogo eni jēvade hōjo. ¹⁷ Bogo eni jēvade hōjamu Iesuro uēvadeje: Asē'e ave jaruvore raromaruje aribōvioho jemē bogo ma uehorovo'i jōe gō gō ěma uehorovarue aribōvie jēvajējo. Na majae dimino'e jemē'oho hibe va'ejōjo. Majae dimino'e jemesi mu sisēho garomo ma-nunēro ga taemobe va'ejōjo. Jemesi mu sisēhuro na u'uvevajējo. Ēaharihoho avehuro barovego na gavōjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisēho birevamu aharihu hesi dēre jioromo hōrō va'adeje. Hōrō va'amu gavē'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ēhi'amu Iesuare ijarahoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisē rarovō'ōjarahoho bogo eni javuade hōjo. ²⁰ Bogo eni javuade hōjamu Iesuro uēvadeje: Jemēro bogo ma uehorovē'ēro ēhu'ēro bogo eni jēvadeje hōjo. Rōhu ave jōho na jō mae uē'iē'a-jējo. Mustard bajoho inino mae jio'ama-jējo. Mustard baje gemu ma-bise'o jia-jēhi ēhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovē'oho ave dahorehu bōviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavē'oho: Rori'o va'ē uavē'oho iae rori'o va'a'ajējo. Ēhi jiē'e mu bōvi bise'o vaejē'oho eni jēvo'ajējo. ²¹ [Amo ē aharihu hesi dēre jiade ēhi jiē'e a sisē ae gō hesi dēre jiajoho rarovō'ō'iē'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are ōrire uehore aho'o bojamiromomo ēninamijē'ohuro ēhuro rarovō'ō'amo'arujējo. Ōri gōho bogo'e hōjo.]

Iesuhu guomorōhe jō rōhu maho majēhijade jōhoje.

²² Ēhi'oromo Iesuare ijarahoho jaburo Galilee sa'are ē ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavē'i Iesuro uēvadeje: God-ro ēhi bamē'ēro hesi A Maho na a jabetesi ōvore va'oromo ²³ anego'iramu

guomo'ejōjo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo. Ēhi majēhijamu heromo huē vavaene bōrōme baeruomadeje.

Iesumēhu God-are amo bōrōmo hesi tax bojami'irōhe jōhoje.

²⁴ Ēhi ē'ē'ēro Iesu'o hesi ijarahō ōmo'ō-mohu'o ēho jaburo Capernaum amore rovarēje. Rovamu God-are amo bōrōmo hesi mu nigemo'irōhe tax moni baejarue aribōviohuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a bōrōmoho God-are amo bōrōmo hesi tax-oho bojamijaje hōjo. ²⁵ Bojamijaje hōjamu Peter-ro uēvadeje: Io'ajo. Io'a uēnugoromo osare va'amu gavē'i Iesuro urimo jōho jōvoromo Peter uavareje: Simon ja diehi uvanuējo. Sa'ae dinō'e dinō'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gō gō ujuoho'iē'iroho rahumesi ōrire uēvego i'imēmarue hōjo. Na jabetesi ae gemuoho jabetesi ōrire o ae gō jabetesi ōrire uēvarue hōjo. ²⁶ Uēvarue hōjamu Peter-ro uavareje: Ae gō jabetesi ōrire uēvarue hōjo tax monie bojēmijōro. Ēhi uavamu Iesuro Peter uavareje: Ēhu'ēro jiē'ēro jabetesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue hōjo. ²⁷ No God-are agane javuajējo rōhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojēmi'ibejarējo tax baejarue aribōvioho huē sisē bae'ibejarējo. Ēhuni iae bojēmi'ejarējo. Rōhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomo'irane visuoho baeromo jō'oho tarivahonējo. Tarivahoromo ga'a'anuējo tax hesi ijo bajoho jō'ore jio'iramu. Ēho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojēminējo. jōhoje.

Di aehu a ioro'ioro iosirēmiromomo bōrōme jiaje

18 Ēhi'amu evare Iesuare ijarahoho jaburo rueromo uavareje: God-hu bōrōme namiromomo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromomo bōrō-

moho javuajëjo. ²Börömo ho javuajë-jamu hegoro vo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojörö uehorovarujöho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴Ae rahu döre bamorovaruo ho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo raromë'oho ë ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'ö rajehiromo baejevorumaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ehi'o'iramau ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sö'nö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u ëgobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷Sa'are aribövioho aho'o vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Ehi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

⁸Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire

va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹[God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹²Röhu ave uhu jö majëhi'ie'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo ëma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho ⁹⁹dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo. ¹³Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore ⁹⁹mae raromare jabesi jöënioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ë subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo. ¹⁴Ëuhu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisëre va'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'i-

rajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ehuro jasi öho jasiro barue'anuëjo. ¹⁶O bogo ejahë'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Èhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhi-jë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhi-jë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Èhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Èhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo ²⁰rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jië'ëro.

**Ae göehu ae gö hesi
sisë bogo uehorovoromo
vuonugade ë hesi uhu jöhoje.**

²¹Èhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. ²²Èhi uavamu hegorovo Iesuro

uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ëhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

²³Èhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejहारue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. ²⁴Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hirromo hesi mu muebejहारue jabesi suri surioho aevoromo adaha'amade höjo. Adaha'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Èhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe ëhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Èhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo. ²⁶Èhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo. ²⁷Èhi jövamu hegorovo rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸Èhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo. ³⁰Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë

hibe va'ujuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego. ³¹Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejaharue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³²Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimane höjo. ³⁴Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ujuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

³⁵Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uho-hu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

19 Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje. ²Rovamu ae aho'obëhe mae rihioromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öj'öho na mae o sisë höjo. ⁴Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo

avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁶Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'öho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'öho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo. ⁹Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'ö'oromo magonahe gö masuvë'öho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰Ëhi majëhijamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'öho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'öho aehu magonaho masuvë'öho bogo maho jianovajëjo. ¹¹Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'öho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'öho bogo eni jioruomö'ajëjo. God-hu darugo bojëmamumu baeruumë'öho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'öho eni jioruomö'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomö'a-jëjo. ¹²Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho

bogo masu'i ëma raromarue hõjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hõjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hõjo. A ioro'iorohuro God-hu bõrõme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hõjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo bae-jë'ocho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jõhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'ocho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'irõhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömhuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jõrume raromë'e aribövioho God-ro bõrõme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje hõjo. ¹⁵ Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jõhoje.

¹⁶ Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioemuoho maroho hi'ejõjo. ¹⁷ Maroho hi'ejõjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jõho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho hõjo. Röhu mare hi'i nagë'ocho hesi jõgoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jõgoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jõho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje:

Ëjõho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'e'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejõjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'irõhe. ²¹ Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojõro nagë'ocho va'oromo jasi bövioho bise'ocho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'e'ocho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo ruhuro hesi uehorovoromo uavadeje: Na bövie bise'e bõrõmo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromu vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro ijorajo ömo'ömhoho uëvadeje: Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'ocho ëhi jië'ocho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi bõrõmo anugo gagore nugö'öjë'ocho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'e'ocho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'irõhoho ëho anoji'e mae hõjo. ²⁵ Anoji'e mae hõjamu heromo tiötiövoromo uavareje: Ëhi jië'ocho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁶ Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vae-jë'ocho hu eni hõjo.

²⁷ Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Ëhuni no manaho rabe bae'ejarëjo. ²⁸ Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naru nasi ihoho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejõjo. Muebejëvo'iramu

evare nasi ijarahje 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. ²⁹O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme aboji harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöeni vuonugo'amo'i va'ë'oho ëhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijonö ma-ioro'ioorem maro raromo'arujëjo. ³⁰Ëhi höjo röhu a ioro'ioere aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'ioere dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

20 Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomoröhego. ²Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëm'öjade höjo. ³Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo ⁴uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶Ëhi ë'ë'ëro majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo

uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo. ⁷Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuij'ëro ëhuni ma-riravarujëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuorocho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovere aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruumade höjo. ¹⁰Ëhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho ëhi gemuoho baeruomade höjo. ¹¹Ëhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo ¹²uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojuvo hujeji jeniromamu vuonugare höjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o ëhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade höjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode höjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode höjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejöjamu hegoro jero uevane höjo: Iae mae höjo. ¹⁴Ëhuni jasi suvuorocho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'oho ëho na mae höjo o sisë höjo. Na suvuoro'e huë baejë'e

ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade höjo. ¹⁶ Röhu uhu jö bëhoho ëhi höjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomol'i nuninö jiaruoho dejonö jioruomol'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo börömore ajiomol'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sô va'oromo örire uëbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhjarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomol'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomol'ajëjo. ¹⁹ Guomol'ajëromomo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore bojëmil'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anegol'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'iraejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromomo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromomo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niö'iohuro ö'lo jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö ëhi ari'iröhego. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ö'lo ö'lo uëvadeje: Iae

ëhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. ²³ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu höjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhoho ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴ Ëhi'amu Iesure ijorajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'lo ö'lo Iesure bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabesi örire dë vörönimoruomadeje. ²⁵ Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Rühëromomo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabesi bëhire riravaruhuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'oho ë aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi ëhi ë'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijego rue'i a'i naro ae ajëmiromomo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

**Iesuhu Jericho amo
vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae
niö'i ajëmade jöhoje.**

²⁹ Ëhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihioromoruomadeje. ³⁰ Röhu nuni sisë'e ae niö'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³¹ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uvëvadeje: Avehuro ruëhëromomo rovamumu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro nëgajëjo. ³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

**Iesuhu Jerusalem
mabëhe rovide jöhoje.**

21 Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niö'i rëmö'öromomo ² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramumu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irajëvo ruerëjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni hu'irajëvo va'aruëre. Ëhi ua'iramumu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Ëhi ë'ohëjo.

⁴ Röhu ëhi ë'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi

jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo: Gahëjo. Jemesi börömhuro jemesi örire rovajëjo.

Hu sanu'e aëro jjë'ëro donkey döre hiroromo rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiroromo rovajëjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rëmö'öjamumu va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje. ⁷ Ëhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'irajëvo rueroromo niögohu jabesidejore ruahomumu bahijamumu gagorovo Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hijamumu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögohu örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromumu ahahobe va'areje. ⁹ Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho böröme vaeromumu rovajoho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

¹⁰ Ëhi'amumu Iesuro Jerusalem amore höröjamumu gavë'i amo raje ae magonahe aho'obëhe tiötiövoromumu uëvareje: Ëho rahuo höjo. ¹¹ Rahuo höjamumu Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are Nazareth amore hiroromumu jö God-aro baeromumu majahuijaje aho höjo.

**Iesuhu God-are amo börömore
va'oromumu ë'ade jöhoje.**

¹² Ëhi'amumu Iesuro God-are amore börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamumu rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromumu gavade aëro sa'a göre göre jioromumu rovere aribövi jabesidejore ujuohu'i amore börömore hesidejore jio bajohu i'imëmamumu gëgoromumu jabesidejore mu maratuohu huotövö'öjëhoromumu ugo

imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjêhadeje. ¹³Huotovö'öromo uêvadeje: God-are surire jajivoromo uvê'e hõjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Êho God-are örire jö ato'irõhe osaho hõjo. Êhi uvê'e hõjo rõhu jemëro mu sisê ë'ë'ëro êhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihiovarue juju gagoho va'ëne hõjo.

¹⁴Êhi uêvamu nuni sisê'e hõru sisê'e aribövioho God-are amo bõrõmore rueruomamu Iesuro avohêvadeje. ¹⁵Avohêvamu gagorovo priest masijohu'o jõgoru öri rõjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo gavare Iesuro êhi jiê'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho bõrõme vaeromo rovajoho mabêhê uvoruomamu hegorovo dë vörõnimoruomadeje. ¹⁶Dë vörõnimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ëhu jö sisê uvoruomajoho na ja hejanuêjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uêvadeje: Io'ajo. Iae na hejajêjo. God-are jõho surire jajivoromo uvê'e hõjo: God jero asisö'ohu'o asisö'oinino mahu'o avohêvê'ëgo jasi ihoho mabêhe uvoruomaje hõjo. Êsurire jõho rabëni bogo avoho gavarije hõjo. ¹⁷Êhi uênugoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore hörõromo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejõro Iesuhu uavade jõhoje.

¹⁸Hijê'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo bõrõmore vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hõmadeje. ¹⁹Hõmamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bêhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenêjo. Êhi uavamu gagorovo mesoho

ma-burëro sahorijadeje. ²⁰Sahorijamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo tiõromo uavareje: Diehi'ëgo mesoho ma-burëro sahorijajêjo. ²¹Sahorijajêjumu Iesuro uêvadeje: Ave jõho na jö mae uê'iê'ajêjo. Jemê bogo uehore niö'i bae'irõgoro God gemu mae uehorovê'oho naehu meso avohode êhi jiê'e mu vaejê'oho eni jêvo'ajêjo. Rõhu bogo êhemuoho vae'i ave dahoru uavê'oho: Ri'õromo va'ojovo bõrõmoro bu'õrovonê uavê'oho iae êhi jio'a'ajêjo. ²²O rabe rabe God uagavê'oho mae uehorovoromo uvê'oho: God-ro ajemi'ajê uvê'ohuro êhuro iae bae'a'arujêjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hõ uavare jõhoje.

²³Êhi uênugoromo Iesuro God-are amo bõrõmore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bêhoho ae rõjêhijadeje. Rõjêhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ömo'ohu'o êho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo bõrõmore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jiê'e daruge javoromo o raro darugoho bojami'jê'ëro êhi jiê'e muoho vaejanue hõjo. ²⁴Vaejanue hõjamu Iesuro uêvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemê jõe gemu uê gë'iê'ajêjo. Jemêhu mana uevê'oho naro jemê uê'ëjõjo: Na êhi jiê'e darugohuro muoho vaejaje hõjo. ²⁵John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade hõjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojami'jê'ëro êhioho ë'onövade hõjo. Ê'onövade hõjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'irõhe jõho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavê'oho God-ro John darugoho bojami'jade hõ uavê'oho Iesuro uö'a'ajêjo: Êhi jiê'oho jemê rabëni John bogo ma uehorovarije hõjo. ²⁶O noehu Iesu ua'irõhoho: Ma-aëro John uavamu

ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obêhe juhuonëmiromo bogo êhioho ua'ejarëjo ë hesi bêhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo ma-jahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ²⁷ Èhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bêhoho no dadivavua-jëjo. Dadivavua-jëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Èhi jië'oho jemêhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na êhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

**Harihu niö'ihu diehi ë'are
uhu jö Iesuhu jövadohoje.**

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijonö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. ³⁰ Èhi'amu vavuohuro va'oromo ijarajoho jöe gemuoho majahiro muo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijarajohuro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹ Èhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadêhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o êho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejêvaje höjo. ³² Rabëni hesi bêhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho rjöhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o êho jaburo

hu mae uehorovoruumade höjo. Mae uehorovamu jemëro êho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

**Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i
bajo mu mueberomo sisë ë'are
uhu jö Iesuhu jövadohoje.**

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemüero mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Èhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Èhi uënuogoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejahaue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uërego nasi ö'i bajoho i'imëmege ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Èhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejahaue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejahaue ae gemu gemu rëmö'öjê'ëro röhu evaroho ae aho'obêhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu ë'arëhi êhi sisë vaejêvare höjo. ³⁷ Sisë vaejêvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo:

Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo.

⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomo'ego ijumëvo barëromo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharjoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëva-jëjo: Jemëhu God-are aharire raro-moromo hesi mu muebebe rovarije muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raro-moromo ë muoho mueberomo rae avoho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o

Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

22 Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje.

² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego. ³ Ëhi ë'ë'ëro hesi mu vaejoharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarjoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uëregö rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömo huro mu vaejoharue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bjuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro ë anu rovere aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ëhi'amu ë sa'a a börömo huro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëm'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi amoho bue'öjehare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börömo huro hesi mu vaejoharue aho uëvade höjo: Söröho

eni ji'e hōjo. Rōhu rueromo sōrō ihē uēvamu juahemijare aribōviehu rueromo sōrō ijē'oho sisē hōjo. ⁹ Ēhuni ōri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohēvē'oho uēvego sōrōro rue'irarējo. ¹⁰ Rue'irarējamu hegorovo rue mu aribōviohuro ōrire va'oromo a sisēhu'a a mahu'o birohēvoromo aho'o sō ujuoho rovare hōjo. Rueruomamu sōrō osaho rarovade hōjo.

¹¹ Rarovamu a bōrōmohuro ē aribōvioho gē'i osare rovade hōjo. Rue'i gavade hōjo ae gemu masuvarue sōrō i'i io'amarue niōgoho bogo ba'amē'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade hōjo: Isiajo. Masuvarue niōgoho bogo ba'amē'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane hōjo. Osaroho rovane hōjamu ruehuro jōrumoraejade hōjo. ¹³ Jōrumoraejamu rue a bōrōmohuro ri'ōromo mu aribōvioho uēvade hōjo: Ōvo hōru'oho tōvo'amoromo babu'ōhego amonō ramoramore va'o hijajo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajējo. ¹⁴ Ēhesi bēhoho God-ro ae aho'obēhe ruejōro uēvaje hōjo. Rōhu ae ma-gemu gemu hesinō jēvojōro baejēvaje hōjo.

Iesuhu guaro berovojōro aehu tax jō ua gavarohoje.

¹⁵ Ēhi'amu iae Pharisee aribōviohuro va'oromo jōe atoromo uarovareje: Ē'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Ēhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribōvi ioro'iorohu'o rēmō'ojamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavaruē hōjo ja a mae javē'ēro God-are mu ōrohemu rōjahuijego. O aho bogo juhuonēmijego. Ēhesi bēhoho jero no gōromo ae bōrōme o bise'e javuajēromo jōe gō gō bogo rōjahuijanue hōjo. ¹⁷ Ēhuni ave jōho ja diehi uehorovanuoho majahuijego

no hejarējo. Rome a bōrōmohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamiarue hōjo. Noehu ēhi ē'aruoho na ēhuro nosi jōgoroho aharue hōjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu Iesuro gēromo uvadeje: Jabumē sisē vaejevo'i ue gevaruēromo uēvadeje: Sareri aribōvie jēvājējo. Jemē rabēni na bijioho gevarujējo. ¹⁹ Tax a bojēmijarue ijo bajoho rōjehihego na gavōjo. Gavōjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uēvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o iho'ohu'o jajivē'e hōjo. ²¹ Jajivē'e hōjamu uavareje: Rome a bōrōme hesi hōjo. Rome a bōrōme hesi hōjamu uēvadeje: Ēhuni Rome a bōrōme hesiroho ēho hesi ōroro bojami'i God-aroho ēho God-are ōroro bojaminōvorējo. ²² Ēhi uēvamu hegorovo tiōjēvamu Iesu ē nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojōro vuovē'e aribōviehu ri'ōruomorōhe jō Sadducee aribōviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumē Sadducee jō uehorovarue aribōvie jioruomadeje. Sadducee aribōviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovē'oho ijonōho bogo ri'ō'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajējo. Ēhi uvoruomaje aribōviohuro rueromo Iesu guaro berovojōro sarerisareriamiromo uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jōgore jajivoromo uōvuē'e hōjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ē'irōhe ōroho aviēhi hōjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejē'e baruehu guomo'i vaboro nugē'oho hesi ōhuro vuojiroho masuromo ēhuro guomade ō hesi ihoru ujohe vaejaho'ajējo. Moses-are jōgoroho ēhi hōjo. ²⁵ Ēhi jiē'ero iae ae aho'obēhe

7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejê'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gatoro ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶ Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejê'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barëjumu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ehi'are höjo. ²⁸ Ehi ë'arohuni ehuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ehuni vuovë'e aribövïehu ri'öruomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ah'u'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ehuni uavaruëjo.

²⁹ Ehi uavamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ³⁰ Ehesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ehuni ë magonahehu di ah'u'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ³¹ Ejöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e aribövïehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Eho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ehesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho bæjarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'iolemuoho barë'i

va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'iolemu barëjë'e aribövïoho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövïoho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövïoho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

**God-hu bojamuade
jöho diho börömoho jiajoho
aehu Iesu ua gavadohoje.**

³⁴ Ehi'amu Pharisee aribövïohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu ehuro Sadducee aribövïoho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jöguru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömoho höjo. ³⁷ Börömoho höjumu uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Eho jö börömo börömoho jië'ego ëho nuniroho höjo. ³⁹ O ë jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dë vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jöhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ëho ado sirino'oho jio'amajëjo.

**Böröme namiromo ajamuaje a hesi
jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.**

⁴¹ Iae Pharisee aribövïohuro gagovorouomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo. ⁴³ David-are ujoho höjumu uëvadeje:

Ēhi jiē'oho God-are Aru'ahoho rabēni uavamu David-ro bōrōme namiromo ajēmi'irōhe aho Bada uavade hōjo. ⁴⁴Ēhesi jōho David-ro God-are surire jajivoromo uvē'e hōjo: God Badaro nasi Bada uavade hōjo:

Nasi ōvo manō rojo hijego
ja'o muorovarue aribōvioho naro
ruahō'ōjēvego

hōrēro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

⁴⁵Ēhesi bēhoho bōrōme namiromo ajēmi'irōhe a hesi jōho David-ro jajivoromo uvē'e hōjo: Bada hōjo. Bada hō uvē'e jiaje ēhuni nadi uvorējo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo. ⁴⁶Ēhi uēvamu aehu Iesu mana ua'irōhoho bogo eni jēvadeje. Bogo eni jēvamu ijonō jōe gō gō ua gal'iē'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

**Pharisee aribōviohu'o Jew
rajo jōgoru ōri rōjēhijarue
aribōviohu'o ēho jabuhu sareri'e mu
vaejaruēhi aehu bogo ēhi
ē'irōhego Iesuhu jōvadohoje.**

23 Ēhi'amu Iesuro hesi ijarajo ōmo'ōmohu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe uēvadeje: ²Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ēho jaburo Moses-are sionoho baejē'e hōjo. ³Moses-are sionoho baejē'e jēvaje ēhuni mu jō rabe rabe uēv'oho ejēhoromo ēhi vaenōvorējo. A'i jabuhu ōmaruēhioho nadi ēhioho ōmorējo. Rabēni hesi bēhoho jō majēhijaruēhioho muoho bogo ēhioho vaejarue hōjo. ⁴Aehu i'u'e inōmo ujuoho va'oruomōjōro buahore bahijēhoromo tōvēhoromo va'ego bogo ajēmiromo ōvo namehu vitu banigojiohmēharuēhi ē Pharisee aribōviohu'o jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o jaburo ēhi ē'arue hōjo. I'u'e muoho aho'o ae bojēmiromo

bogo mae bogo ajēmi'i ma-nunēremu gēvarue hōjo. ⁵Jabu mu rabe rabe vaejē'oho aēro gējōro ma-dōhemu vaeruomaje hōjo. Ēhesi bēhoho jabumēro nimoruomaje hōjo aēro gēromo uvoruomōrōhego: Jabumēremu God mabēhe uehorovoruomaje hōjo. Aēro ēhi uvoruomōrōhego nēgego God-are jō'e suri surioho maua gagore bahiromo ōvo ahore varijore muoho taemoruomaje hōjo va'orahoro jio'amego aēro garuomōjōro. O God-are ōrire jō ato'i io'amarue niōgure ō'i ēgobōvie be io'amoruomaje hōjo va'orahoro jio'amego aēro garuomōjōro. ⁶O sōrō i'i va'ē'oho o God rajahijarue osare va'ē'oho a masijehu raromaruire ē va'o raromō'i nimarue hōjo. ⁷O imo'amaruire va'ē'oho nimarue hōjo ae aho'obēhe uvoruomōrōhego: Jabumē a masijēro jijihajēromo rajēhiromo jejēmuruomōrōhego. O nimarue hōjo aēro jejēmiromo uērōhego: Tisajo. ⁸Rōhu ae gōehu jemē dōre bamēvoromo uēv'oho: Tisa uēv'oho ēhi jiē'oho sisē hōjo rabēni hesi bēhoho jemē ō ōmo'ōmēremu jēvo'i jemesi Tisaho na gemu jevē'ego. ⁹O ave sa'are raromaruire aribōvioho nadi dōroho bamēvoromo uērējo: Apajo. Ēhesi bēhoho ae gemu ō'idōre hijajoho ēho iae jemesi Vavu Bōrōmoho hōjo. Ēhuni ēhi jiē'e jōho nadi uērējo. ¹⁰O ae gōehu jemē dōre bamēvoromo uēv'oho: Simano vaejanue aho javajē uēv'oho ēhi jiē'oho sisē hōjo. Ēhesi bēhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajējo bōrōme namiromo ajēmijaje ahuro jevē'ero. ¹¹A'i a masije jemesirire jioruomajoho ēhi jiē'e aribōvioho mu ajēmi'irōhe aribōvie jioruomō'ajējo. ¹²Ae rahu sivu uehorovoromo dōre bamorovē'oho hesi ihoho abue'a'ajējo. O ae rahu ba'obuerovē'oho hesi ihoho dōro ajiomō'ajējo.

**Pharisee ariböviohu'o Jew rajo
jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o
sisère va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.**

¹³Vaevë'e jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

¹⁴[Vaevë'e jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Èma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jië'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'lu börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵Vaevë'e jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromo vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'o hesi höjo.

¹⁶Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjèhi'ië'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae

rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo.

¹⁷Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövio jëvájëjo. Èhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje gold-ho iho böröme höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa börömoroho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa börömore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho gold maho höjo. Gold-huro bogo God-are osa börömo iosiramiromo iho börömo jio'i God-are osa börömo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo bövioho jiaje höjo. ¹⁸O jemëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁹Nuni ramoramovë'e aribövio jëvájëjo. Nani jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuroho iho böröme höjo. Röhu ë suvuroho bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'iröhe suvuro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuroho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuro maho höjo. Suvurohuro bogo God-are maratuho iosiramiromo iho bövioho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvuro ihoho iosiramiromo

bövioho jiaje höjo. ²⁰ Aehu darugo'e jö ato'ië'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi ihohe mu uvo'i maratuore jio'amaje suvuoro hesi ihohe'u uvoromo ë'arue höjo. ²¹ O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi ihohe mu uvo'i osare hijaje A hesi ihohe'u uvoromo ë'arue höjo. ²² O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi ihohe'u ë hijaje a hesi ihohe'u uvoromo ë'arue höjo. Èhuro darugo'o majëhijarue höjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'ö buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijarue höjo. Èhi jii'e jögoru ininoho ejaho avoharue höjo. Èhi jii'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu ëho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovarue höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahore vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimarue höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

²⁴ Majo majo bisharihehu jemesi jovore beva'ë'oho io bu'öromo jovoho i'i majo börömo börömoho bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjarue höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovarue höjo. Èhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijarue aribövie jëvajëjo.

²⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amarue höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro

ujuohoromo aegë'ëro irijiomo'amë'e höjo. Èhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ëhi jianovajëjo. ²⁶ Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramo'e ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöe bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Èhi ë'ë'oho jemesi hevöhu'o enatohu'o döhu'o uohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu jio'amajëjo. Jemë ëhi jii'e jëvanovajëjo. ²⁸ Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejarue jëvajëjo.

²⁹ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amarue höjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejarue höjo. ³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvarue höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'ö javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo. ³¹ Iae mae-ëjo. Èhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromo uöromo ë'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabesi öre gemuore jijiharue aribövie

javuajëjo. ³²Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo. ³³Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho diehi'oromo vënoho garaedivorëjo. ³⁴Ëhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵Ëhi ë'iramu ëhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aeo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvuro bahijaruje maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijaruje aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'ö'ajë aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije

höjo. ³⁸Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

24 Ëhi uëngoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömohuro ro bihoromo God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje. ²Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³Ëhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijorajoho jaburo sivue ajio hu'o raromoromo uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Jero rue'ië'anuëjo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'oho barë'ië'ajëjo.

⁴Barë'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁵Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo.

⁶Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Ëhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁷Sa'ae göero göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. ⁸Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene böromoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisareriëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göero göho nue huodivorovoruomo'ajëjo. ¹¹Ae göero göero ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromo guaro rireromo'aruëjo. ¹²Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³Ëhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ujuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö

bamëvo'ajëjo. ¹⁴Röhu God-hu börome namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are rarumaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. ¹⁷Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömohe va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁸O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁹Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ²⁰Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije höjo. ²¹Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojiohe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i ë majaho gemu böromoho jio'a'ajëjo. ²²Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo

birivoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

²³ Èhi jiamu ae göehu uëv'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro bëröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëv'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Èhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro bëröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu sjejvade ariböviohu'o sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

²⁶ Èhu'e jiaje aehu uëv'oho: Èhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëv'oho nadi va'o garëjo. O uëv'oho: Hu gurihioromo osaro hijajë uëv'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'öjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'aruëjo. ²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Èhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Èho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o bërömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho

ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ejöjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu sjejvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³³ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore rarumaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo bërömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat bërömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo bërömhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Èmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho

vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho salijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴²Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majahu jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo. ⁴⁴Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a börömhuro hu uavë'e höjo. Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶Va'o hijuvo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁷Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömorö bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömo örisanuovajëromo ⁴⁹ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e

jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömo ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisë maro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo.

Aborido ioro'ioerehu sisë'i uehorovo'i ioro'ioerehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

25 Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ²Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine ëho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro ⁴simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o ëhi ujuohoromo va'oruomade höjo. ⁵Ëaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'öruomade höjo.

⁶Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo. ⁷Ruehego va'oromo biroharëjamu hegorovo aborido ömo'ömhuro ri'öruomoromo jabesi iroho avoho'amare höjo. ⁸Avohoromo

simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare hõjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo. ⁹Duorohajëjamu uëvare hõjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjõeni bogo bojëmi'ejarëjo. Èhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade hõjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade hõjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahu'o gemu mae osanõ va'oruomade hõjo masurovare sörõho i'irõhëni. Osanõ va'oruomamu ojoho tugohare hõjo.

¹¹Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade hõjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare hõjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹²Ö'arëjamu ruehuro uëvade hõjo: Na jemë bogo gëvaje hõjo. Iae na mae uëvajëjo. Èhi'are hõjo. ¹³Èhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niõ'i gemu jabesi a börõmo hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴Rõhu God-hu börõme namiromo muebejëvo'irõhe öri hesi uhu jö göho aviëhi hõjo. Ae gemuëro öre gö va'irõgoro hesi mu vaejharue aribövioho uëvamu rovere hõjo. Rovamu uëvade hõjo: Na va'ejõjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu börõme o bise'e vae'irõhoho eni jëvamu garomo ëhi hesi monioho börõme o bise'e ëhi ae gemu gemu bojamibe va'ade hõjo jaburo ëho baeromo hesi muoho vaejhorõhego. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina ëhi bojamijade hõjo. Èhi i'imëminugoromo va'ade hõjo. ¹⁶Va'amamu gavë'i 5,000 kina baejade

ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo ëhuro 5,000 kina gö'o dõre baejade hõjo. ¹⁷2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o dõre baejade hõjo. ¹⁸Èhi'o'irõgoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börõmo hesi ijo bajoho ë gurihi bahijade hõjo.

¹⁹Èhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a börõmhuro vuonorõ'õ rovade hõjo. Rueromo uëvade hõjo: Ruehego na gëvõjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰Èhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o dõre baejadoho ëhu'o barueromo bojamiromo uavade hõjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane hõjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o dõre baejahë'e jevajëjo. ²¹Baejahë'e jevajëjamu hesi a börõmhuro uavade hõjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanie a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejõjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²²Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade hõjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane hõjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o dõre baejahë'e jevajëjo. ²³Baejahë'e jevajëjamu hesi a börõmhuro uavade hõjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanie a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejõjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade hõjo. Rueromo uavade hõjo: Bada na mae garomo uvode hõjo: Ja vörõ'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue hõjo. ²⁵Èhi javë'e aëgo ëhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi

bamode hōjo. Aveho gavējo. Jasi ijo bajoho aviae hōjo. ²⁶Aviae hōjamu rue a bōrōmohuro ri'ōromo uavade hōjo: Sareri mu bijōni'e a sisē bēhe javajējo. Jero uvane hōjo: Ae gōehu ba'amaroho bivaroho nōrōro ma-ijaje hōjo. Jero ēhi uvane hōjo. Na mae-ējo. ²⁷Ēhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribōvi jabesi ōvore bamo'ibejanējo. Ēhi ē'ibejanējo na rueromo nasiroho baeromo gō'o dōre bamaroho ēhu'o bae'ibejōjo. ²⁸Ēhuni jemēro 1,000 kina ē ia hesiriroho baeniahiromo 10,000 kina baej'e aho bojami'hējo. ²⁹Ēhesi bēhoho mu vae'irane suvuore javē'ohō God-ro gō'o bojami'iramu baeromo bōvi mae javo'ajējo. O bogojavē'ohō bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajējo. ³⁰Rōhu ē mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'ōhego amonō ramoramore va'o hijajo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajējo. Ēhi uēvade hōjo.

**Maja viture a ma a sisē
mevavuo'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.**

³¹Rōhu jō gōho God-are A Maho naro anerae aho'obēhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovē'iroho evare nasi aji'e rōho mare ajio hi'ejōjo. ³²Hi'iramu sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajējo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruēhi naro ē aribōvioho ēhi adovēvoromo hahagu hahagu rēmo'ejōjo. ³³Hahagu hahagu rēmoromo sheep ma va'ēnoho nasi ōvo manō rēmo'i goat sisē va'ēnoho nasi ōvo adonō rēmo'ejōjo. ³⁴Rēmonugoromo a bōrōmoho naro ōvo manō riravarue aribōvioho uē'ejōjo: Nasi Vavuohuro jemesi ōrire huē mabēhe bojēmijē'e jiaje jemesi rōhoho ro baehējo. Ērōhoho

urimo sa'a bōvi bise'o bamadevare huro avoho nugēhobe rov'e hōjo jemēro ē hesi aharire raromo'irarijēgo. ³⁵Rabēni hesi bēhoho urimo na hōmevamu jemēro ie i'imemijarije hōjo. Na huē girihevamu jemēro jovoho bojemijarije hōjo. Naro ame gōro jioromo ō'amu gegorovo uevarije hōjo: Nosi osaro ro hijējo. ³⁶Niōgu rumo'e jevamu niōgoho i'imemamu io'amode hōjo. Guomo guome baejevamu jemēro muebejarije hōjo. Savoiji gagore hijamu jemēro rueromo gevarije hōjo. ³⁷Gevarije hō'iramu rue aribōvi mahuro ueruomo'ajējo: Bada iae ēhi hōjo rōhu no divare gavare hōjo ja hōmavamu ioho i'imamare hōjo. Divare gavare hōjo ja huē girihavamu jovoho bojamare hōjo. ³⁸Divare gavare hōjo ja ame gōro jioromo rovamu uavare hōjo: Nosi osaro ro hijējo. Divare gavare hōjo niōgu rumo'e javamu niōgoho i'imamare hōjo. ³⁹Divare gavare hōjo ja guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu no ō'oromo gavare hōjo. ⁴⁰Ēhi ue'iramu a bōrōmoho naro uē'ejōjo: Aveho na jō mae uēvajējo. Nasi ōe iho ma-bise'o jiē'ohō mae avoharijohuro ēhuro na'o mae avohevarije hōjo.

⁴¹Ēhi uēnugoromo huotorovoromo nasi ōvo adonō riravarue aribōvioho uē'ejōjo: I'ue bae'iē'e aribōvie jēvaje rori'o va'ohējo. Ravemu ravaje vēni'e ōri ari'oro va'ohējo. Ēvēnoho God-ro Satan'o hesi anera ōmo'ōmohu'o ēho jabuni avohēhē'e hōjo. ⁴²Rabēni hesi bēhoho na hōmevadoho jemē ioho bogo i'imemijarije hōjo. Huē girihevadoho jemē jovoho bogo bojemijarije hōjo. ⁴³Ame gōro jioromo ō'odoho jemē bogo uevarije hōjo: Nosi osaro ro hijējo. Niōgu rumo'e jevadoho jemē niōgoho bogo i'imemarije hōjo. Guomo guomo baejevadoho o savoiji gagore hijodoho jemē bogo ro muebejarije hōjo. ⁴⁴Bogo ro muebejarije hō'iramu

rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi hõjo rõhu no divare gavare hõjo ja hõmavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niõgu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare hõjo. ⁴⁵Ma-nunëremu gavare hõ'iramu naru uë'ejõjo: Nasi õe iho ma-bise'o jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevariye hõjo. ⁴⁶Ëhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo maiorio'iolemu i'ue baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo maiorio'iolemu raromoruomo'ajëjo.

Iesu ano'i mevare jõhoje.

26 Ëjõho majëhi barënuogoromo Iesuro hesi ijorajo õmo'õmoho uëvadeje: ²Iae jemë'o gavarujejo majae niõ'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabesi õvore bojëmi'aruëjo korosire ano taemevorõhego.

³Iesuro ëhi jõvo'irõgoro rõhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho õmo'õmohu'o ëho jaburo priest bõrõmo ihe Caiphas-are osa bõrõmore ë ro gagovareje. ⁴Gagovoromo jõe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ëjarëjo. ⁵Sörö majaroho bogo guduamo'ëjarëjo aëro göromo no'o muorovoruomõjõeni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jõhoje.

⁶Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. ⁷Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje.

Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönëgamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehõ'õjajëjo. ⁹Ae gö jabesi õrire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Rõhu ëma otehõ'õjade hõjo. ¹⁰Ëhi atamu hegoroovo Iesuro gëromo uvadeje: Ëhi jië'e jõho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujejo. Mu mabëhe nasi õrire vaejevë'e hõjo. ¹¹Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihõ'aruëjo mae vaejëvojõro. A'i naru jemë'oho bogo hibe juvo'ejõjo ëhi avohevojõro. ¹²Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade hõjo ëhuro aëro hure mae bamevorõhego. ¹³Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinõ'e dinõ'e aehu nasi jõ ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jõhu'o majëhibe jijihõ'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomõrõhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jõhoje.

¹⁴Ëhi'amu Iesuare ijoraje 12 rõhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵Naehu Iesu jemesi õvore bojëmi'ë'oho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo õre nahadeje Iesu jabesi õvore bojëmi'irõhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jõhoje.

¹⁷I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'irõhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo

rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no din'ö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejarëjo. ¹⁸ Ëhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömohuro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No røjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Ëhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Ëhi uarëjo. ¹⁹ Ëhi uarëjamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'oromo söröho avohareje.

²⁰ Ëhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo. ²¹ Hiromu ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuejo. ²² Bojëmi'anuejamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²⁴ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'o ho sisërë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuëjo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²⁶ Ëhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo. ²⁷ Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo

bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo. ²⁸ Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo ëhuro sisëho mu'uvëhoröhego. Guomevo'iramu ëhuro God-hu muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁹ Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni. ³⁰ Ëhi uënugoromo God rajahjarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojio mareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'onugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ³³ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovuho vuonugo'i ramo va'a'arujëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁴ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuejo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵ Ëhi uë'a'anuejamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu

ijorajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

**Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo
God-are örire ëninamijade jöhoje.**

³⁶ Ëhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohago na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³⁷ Ëhi uëngoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Ëhi uëngoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ëninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

⁴⁰ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovë'e raromo'irarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvajëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

⁴² Ëhi uëngoromo röhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae ëhi ë'onëjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo ⁴⁴ rëmö'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i ëninamijade jöe

gemuoho röhu maho ëninamijadeje. ⁴⁵ Ëninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromogo va'öhego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'öhu'o ëho jaburo rëmö'öj'ëro jië'ëro. ⁴⁸ Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromu dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ëhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijaduhuro hesi kaejöho jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöho sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöehu o bijehu bunehu muorovë'oho kaejöhuo bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromu ëhuni aho ananuëjo.

⁵⁴Röhu naro hu ua ga'ibejōjo God-are surire jajivarēhi muoho bogo ēhioho jio'ibejajo. Ēhuni ajemi'irōhe jōho Vavuoho bogo ua ga'ejōjo.

⁵⁵Iesuro ēhi uanugoromo ē rueruomade aribōvioho uēvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu javajējo. Jemē rabēni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujējo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bōrōmore hiromomo God-are jō hesi ōri a rōjēhinōvodoho jemē evaroho bogo guduamevarije hōjo. ⁵⁶Röhu avevejō'e vaejaruje mue aho'o hesi bēhoho urimo jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōviohuro God-are surire jajivoromo uvare hōjo: Ēhi jiē'e muoho jio'a'ajējo. Jabuhu jajivarēhi ēhi jiorōhego ēhuni ave muoho rovē'e hōjo. Ēhi uēvamu hesi ijoraje aho'obēhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jōhoje.

⁵⁷Ēhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest bōrōme Caiphas-are osare rovereje. Rueromo gavareje jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o a duvaho ōmo'ōmohu'o ē gemuoro gagovē'e jiamu. ⁵⁸Iesu priest bōrōmo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribōvire Iesu rihromoromo priest bōrōmo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruē numē javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ē va'oromo priest hesi mu vaeruomaje aribōviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garōhēni. ⁵⁹Ēhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ēma huruoho majēhiromomo uērōhego: Iesuro ēhi jiē'e mu sisēho vaejamo gavare hōjego heromo Iesu anego guomorōhego. ⁶⁰Nahoromo bogo birohareje. Ae göero göero rueromo

Iesure jō sarerivoromo majēhijaroho bogo eni jiobe va'ojuvo hujeji ae niō'iro rueromo ⁶¹jōe gemuoho majēhiromomo uēvareje: Ēiahuro uvavohijajo: God-are amo bōrōmo dadovoromo majae niō'i gemu hesi uhure röhu maho vae barē'irodoho na eni javajējo. Ējō sisēho uōvuamu hejare hōjo.

⁶²Ēhi majēhijamu hegorovo priest bōrōmohuro ri'ōromomo Iesu uavadeje: Na ja jō mana uō'iranoho bogojavajējo. Aehu jasi jō sisē majahuijaruoho na ēho mae o sarere hōjo. ⁶³Mae o sarere hōjamu Iesuro jōrume namijadeje. Jōrume namijamu priest bōrōmohuro uavadeje: God birivoromo hijaje a hesi nunoro ave jōho ma-maemu uevego na hejōjo. Bōrōme namiromomo ajamuijanue aho na ja javajējo. Na ja God-are Harihe javajējo. ⁶⁴Javajējamu uavadeje: Jaehu uevanuēhi iae ēhi javajējo. Röhu naro jemē ae aho'obēhe ave jōho uēvajējo. U'emu jemēro ge'a'arujējo God-are A Maho darugo eni jiē'e A hesi ōvo manō hi'iramu. Ō'idōre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵Ēhi uavamu hegorovo rue priest bōrōmohuro hesi niōgoho dadovoromo uēvadeje: Huro God-are ihoho ijumajējo. A göho rabēni rueromo hesi jōho huruoho majahuijōrajo. Iae no eni hejē'e javuajējo. God-are iho ijumajoho jemē iae hejarujējo. ⁶⁶Ēhuni jemē diehi uehorovarujējo. Diehi uehorovarujējamu uavareje: Jō sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajējo.

⁶⁷Ēhi uanugoromo Iesure nu ano'ere sabēro ōdivoromo ōvo mugō mugōero anoruomadeje. O ōvo hitahiēro anoromo ⁶⁸sivoromo uavareje: Jero uvanuējo: Na bōrōme namiromomo ajēmaje aho javajējo. Ēhi jiē'e javaje jōho God-aro baeromo huruoho majahuiromomo anagade a hesi ihoho uōvuego no hejarējo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivêhade jöhoje

⁶⁹Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁷⁰Javade höjamu Peter-ro ae aho'obêhe jabesi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajêjo. ⁷¹Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷²Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajêjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajêjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruëjo. ⁷⁴Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejööni ëhuni na jö mae uëvajêjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

27 Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ë aribövioho aho'obêhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi

ë'ejarêjo Iesu guomoröhego. ²Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojêmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajêjo. Sisë ë'ë'e jevajê uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obêhe 30 ujuohadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ië'adeje. ⁴Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajêjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajêjo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganêjo. ⁵Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'ëro sönöre benugoromo vioruhivoromo guomadeje.

⁶Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo. ⁷Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovere aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jïë'ëro. ⁸A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro ëhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumubaroho jaruvoho hesi ihoho ëhije.

⁹Röhu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi ëhi ë'areje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obêhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro

monie ĕmino'e hu imoröhēni uvē'ero. ¹⁰Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadēhi ēhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'oruomade hōjo. Jeremiah-ro ēhi uēvadeje.

**Pilate-hu jōe gō gō
Iesu ua hejade jōhoje.**

¹¹Amo Iesuro gavanare nunire nami-jamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bōrōmoho javajējo. Java-jējamu Iesuro uavadeje: Ējōho jero jasi jōvanuējo. ¹²Jōvanuējamu priest masijohu'o a duvahohu'o ēho jaburo Iesuare jō sisēho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jō sisē aho'obēhe majehijaruoho na ja hejanuējo o bogajo. ¹⁴Bogajamu Iesuro jōho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a bōrōmohuro tiō avohadeje.

**Iesu anego guomjōro
Pilate-hu uēvade jōhoje.**

¹⁵Rōhu God-hu Vōrō Tugohade Sōrō maja rovē'iroho savoji gagore raromarue aribōvioho di aho jiovo nugō'ōjōro aehu uvoruomē'oho Pilate-ro ē aho jiovo nugō'ōnōvadeje. ¹⁶Rōhu ae gemu hesi jō sisē ae aho'obēhe hemu hejaruoho ē aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸Rōhu Pilate-ro gēromo uvadeje: Iesuare ihoho bōvie jiē'ego ē aribōviohuro dē vōrōnēgamu nasi ōvore bojemijare hōjo. Bojemijare hō uvoromo gavade ae aho'obēhe gagov-orovē'e jiamu gēgorovo uēvadeje: Jemē nēgajoho na di aho jiovoromo bojēmi'e-jōjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugō'ō'e-jōjo. O na na Iesu gōho Keriso hō uvarujoho jiovo nugō'ō'ejōjo. ¹⁹Ēhi uēnugoromo rōhu Pilate-ro court-re hiromo jōho hejamu evare hesi vaborohuro jōe nugō'ōromō uavadeje: Ēaho sisē rumo'e

ae jiaje ēhuni hesi ōriroho nadi bōvioho bise'oho ē'onējo. Jaruvo vahi'e naro ni-avoromo Iesu nia'ovoro garomo huē vavaene bōrōmo bēhe baejode hōjo.

²⁰Jōho ēhi rovamu gavē'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ēho jaburo ae aho'obēhe biririvoromo dinēmiromo uēvareje: Jemēro uvohējo: Barabbas jiovo nugō'ō'i Iesu anohējo. ²¹Ēhi uēvamu Pilate-ro ae aho'obēhe uēvadeje: Ēae niō'ioho jemē nēgajoho na di aho jiovoromo bojēmi'e'jōjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²²Barabbas-ajamu uēvadeje: Ēhi jiē'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejōjo. Ae aho'obēhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³Guomajamu uēvadeje: Rabēniajo. Diehi jiē'e mu sisē vaejē'e hōjo. Vaejē'e hōjamu ae aho'obēhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴Ēhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jō jōvajoho bogo eni jio'i aribōvioho muorovo'ia'amu gēgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obēhe jabesi nunire ōvoho eguadeje. Ōvoho eguoromo uēvadeje: Na ōvo uno'e ae jevajējo. Ēia hesi kō rumo'e jevajējo. Jemesi garējo. ²⁵Jew raje ae aho'obēhe uvoruomadeje: Iae mae-ējo. Nosi ōvore nosi ujo jabesi ōvore ē ia hesi kōho javuobe va'a'ajējo. ²⁶Kōho javuobe va'a'ajējamu Pilate-ro ejēhoromo Barabbas jiovo nugō'ōjadeje. Barabbas jiovo nugō'ō'i Iesu hisuebijōro ae uēnugoromo uēvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

**Muorovo aribōviehu
Iesu sivare jōhoje.**

²⁷Guomajamu rue gavanare muorovo aribōviohuro hesi osa bōrōmore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruē numē numareje. ²⁸Numonugoromo hesi

niögohojijövahoi a masijehukavuële niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'ele niögohoba'amahareje. ²⁹Ba'amahoromo a masijehubosö didi'arue ëhi jië'ele bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohahoi bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehuinömo ma-mabëhe ma'eno raromaruëhi jië'ele inömo ho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamahoi ma-ijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömo ho vaevë'ele hijanuëjo. ³⁰Hijanuëromosabëro ödivoromo ijahoho baeniahiromohesi simanore anareje. ³¹Ëhi sivoruomoromoniögu ëgohojijövahoi hesi niögu maho io'amahoromohu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³²Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovanu gagorovo övëro bijimö'öromouavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ³³Baeromova'ëjamuejehoromobaeromojabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'ohosimano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ³⁴Suorovonugoromowine jovohu'o ajuo'ele jovohu'o buaroharoho Iesu bojamiareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamihamu i garomo juahëmadeje.

³⁵Juahëmamukorosire ano taemareje. Ano taemoromohesiniögohoadovoromo ajajovoromoujuohareje. ³⁶⁻³⁷Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'ele jiajeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi

a börömo ho jöho. Ëhi'onugoromosa'are raromoromohumuebejareje. ³⁸Ëhi'o'irögororöhu aëro anano'ele vajiohu'ele ae niö'i jabu'okorosire ano taemëvoromogöho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromosivoromo ⁴⁰uvoruomonövadeje: Asë'ele sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömo dadovoromomajae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'ele javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'ohojasi arijo'arije ajamirovoromokorosire javajoho ruvebijegobogoguomavajo. ⁴¹Jabuhusivarëhi priest masijohojögoru öri röjehijarue aribövioho a duvaho ömo'ömo ho ëho jabu'oe hi sivoromouarovareje: ⁴²Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'ohohubogoeni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömo na jevajëjo. Ëhuni nadi'egohu korosire jioromoruvebijegono garomomae uehorovarëjo. ⁴³Röhu ave jöhu'ohuro uövuade höjo: God-ro namuebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'egono ga'irarëjo God iaho nimoromojamijego obogojamijego. ⁴⁴Ëhi uarovamugavë'i hesi bëhire vajiohu'ele ae niö'i korosi'ole amëvare aho jabu'oe hi sivoromojöe gemuohouavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵Ëhi'amu majae ririre öri ari'ele aho'ole ramoramovadeje. Ramoramovobe va'öjuvo majae huotorovamujivadeje. ⁴⁶Majae huotorovoromojivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëromadaru'ogö'ole uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehuhuotovë'ohogod nasi Böviohajo.

God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Èhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoro Iesu bojami'ië'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nad'i'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Èhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamu huoho tögömoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o è hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Èhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho è magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovaraje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho èhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Èhi jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho è bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Èhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire è nunoho bamoromo èhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Èmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öj'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruumadeje. ⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Èhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu èhi atovo'irarëjo. Èhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjööni: Iaho guomoromo ri'öj'ë höjo. Èhi jië'e sareri'e jö atë'oho èhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövioho ma-bisemu sisërërovaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Èhuni

huoho avoho tugohojōro naguajējo. ⁶⁵Tugohojōro naguajējamu Pilate-ro uēvadeje: Muorovo aribōvioho ujuoho va'ego atovo'irarējo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujēhi ēhi tugoho garējo. ⁶⁶Ēhi uēvamu va'oromo tugohoromo sivaēro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ē nugo'amareje huoho atovorōhego.

Iesu ri'ōjade jōhoje.

28 Iae Jew rajo nuho majaho barējamu nērōho hura bōrōmoho sisonuvo'iē'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary gōhu'o jaburo niō'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ²Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Ēhesi bēhoho Badare anerae gemuēro ō'idōre jioromo ruvebiromomo Iesu bamoromo ojo tugohare munēho hōhō bava'adeje. Bava'oromo ē munē dōre hijadeje. ³Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajēhi ēhi jiadeje. Hesi niōgoho ajivoromo sa buso va'ēne jiadeje. ⁴Ēhi jiamu gagorovo muorovo aribōvie munē muebejarohuro ēho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovē'e ahuro momorō'ōjanovadeje.

⁵Ēhi'amu magonahoho jaburo rovanu gagorovo anerahuro uēvadeje: Nadi juhuonivohējo. Na gavajoho jemē korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujējo. ⁶Hu aveho bogohōjo. Guomoromo ri'ōrōhēni uēvadēhi ēhi ē'ē'e hōjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahējo. ⁷Garomo ma-burēro va'oromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho uērējo: Iesu guomoromo ri'ōjē'e hōre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemēro ijore ō'oromo ga'a'arujēre. Ave naehu uēvaje jōho uehorovorējo. ⁸Ēhi uēvamu hegorovo juhuonivē'i

sisē maro niorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijorajoho jōho majēhi'i va'areje.

⁹Va'amu gavē'i Iesuro birohēvadeje. Birohēvoromo uēvadeje: Vaevē'e jēvajējo. Vaevē'e jēvajējamu rueromo hesi hōroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰Rajahijamu uēvadeje: Nadi juhuonivohējo. Va'oromo nasi ō ōmo'ōmoho uērējo: Galilee sa'aro va'orējo. Iae na ē ge'a'arujējo. Ēhi uērējo.

Iesuare sino atovare aribōviehu priet jō majēhijamu priet jabuhu nijio'iraejēvade jōhoje.

¹¹Ēhi uēvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irōgoro muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo bōrōmore vuonorō'ō va'areje. Va'oromo priet masijoho uēvareje: No hu muebejaroho ēhi ēhi jiade hōjo. ¹²Ēhi majēhijamu hegorovo priet masijohuro uēvareje: Jew rajo a duvahohumē ro gagovohējo. Gagovohējamu gagovorovoromo jōho mevoromo avohonugoromo ijo bajo bōrōme muorovo aribōvioho suvuorēmiromo ¹³uēvareje: Jemēro ae majēhiromo uēnōvorējo: Vahi'e noro momorō'ō'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue aribōviohuro sinoho vajiohēro bava'ē'ēro ēhu'ēro Iesuare huoho gagemu hōjo. ¹⁴O momorō'ōjarie jō gavanahu hejē'oho noro hu sanuami'ejarējo. Sanuami'iramu hu huē vavaenoho jemesi ōriroho bogo bojēmi'ajējo. ¹⁵Ēhi uēvamu hegorovo rue muorovo aribōviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majēhirōhego uēvarēhi ēhi majēhibe jijihonōvareje. Ēhi majēhibe jijihonōvē'ēro ēhu'ēro Jew rajē ae aho'obēhe ē jōho atarueje.

**Iesuhu hesi aribövi jabesi
nunire rovade jöhoje.**

¹⁶Iae Iesuale ijoraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojijomareje. ¹⁷Iojiomoromo hu garomorajahijareje. Röhu ijorajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo. ¹⁸Ëhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojemi-jë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are

jio'amajoho naro muebe'amo'irodego. ¹⁹Ëhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijiholararëjo. Ëhi ajëmiromo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorëjo. ²⁰Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho ëho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeholararëjo. Ëhi ë'iramunaro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramunaro sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

1 God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ië'e. Ëmu ma aevadoho ëhi jiadeje. ²Mami gö'e hu bogo rovadevare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örire jövade jöho jajivoromo uvë'eje: Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo. Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

³Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁴Ëhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromo aribövioho rueruomo'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo. ⁵Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁶Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajugua-jue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁷Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börö-

moho höjo. Naehu hesi mu bise'o vae-jahoromo uruho'amoromo höru sino jio-vaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e je-vajëjo. ⁸Na ma-jovëremu bapataeto vae-jëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ië'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

⁹John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje. ¹⁰Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami'i gavadeje ö'idöho arorovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro hesirire ruvebijamu. ¹¹Ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Na ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

¹²Ëhi uvamu gavë'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jöho Iesure dë vövöbajo'ere bojamamu huro ri'öromo a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ¹³Ajiomamu huro God-are jöho ahöjoro Satan-ro hesi dëho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisë jioruomajinö ë hijadeje röhu aneraëro ajamareje. Ëhi'obe va'adoho majae 40 barëjadeje.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁴Ëhi'amu aëro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jö maho majëhinövadeje. ¹⁵Majëhiromo uënövadeje: God-are maja börömo ro vë'e höjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhuni uehoro sisëho

vuonugo'i God-are jö maho mae uehorovohöjo.

¹⁶ Ëhi'oromo iae Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëv'ëro viöho jovore ba'amamu.

¹⁷ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruhëjo naro röjehijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëvë'i ²⁰ uëvadeje: Ruhëjo. Ruhëjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

**Satan-are aru'aho sisë ae
gemu hesi dëre jiamu Iesuhu
rarovö'öjade jöhoje.**

²¹ Ëhi'oromo Iesumëro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjehijadeje. ²² Röjehijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho Jew rajo jögoru öri röjehijarue ariböviehu röjehijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

²³ Jabumëro ëhi uvoruomamu röhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho ë osare hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje: ²⁴ Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'ie'anuëjo. Na

iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo.

²⁵ Ëhi uavamu hejë'i uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. ²⁶ Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu a sisëhuro jö'e dadovoromo höröromo va'adeje. ²⁷ Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjëvadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe höjo. No bogo hejarue jöho jövajëjo. Ëiaho daruge baejë'ëro ëhu'ëro huhu jö bojëmijë'oho aru'aho sisëho jabu'o ejaharue höjo. ²⁸ Ëhi'amu Iesuhu vaejare mu hesi jöho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

**Iesuhu guomo guomo'e ae
aho'obëhe ajëmade jöhoje.**

²⁹ Ëhi'amu Iesumëro God rajahijarue osare ë jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovareje. ³⁰ Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'iraejamu röhore raromë'e jiadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavë'i ë ariböviohuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejë'e höjo. ³¹ Baejë'e höjamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo iruno'e avohëhadeje.

³² Avohëhë'ëro majae beva'amu gagorovo aëro guomo guomo baejë'e aribövioho aho'o Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o ëhi ujuoho rueruomadeje. ³³ Amo raje ae aho'obëhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje. ³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gö gö baejë'e ae aho'o jabesi sinoho

avohëhoromo aru'aho sisëho aho'o a jabeti dëroho rarovö'öjëvonövadeje. Rarovö'öjëvoromo ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo gavë'ego hu ëhi jië'e ae jiamu garuomë'ego ëhuni jövadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'öromomo va'o a rumo'e sa'are hiromomo ë parie vaejadeje. ³⁶ Parie vaejamu Simon-mëro Iesu nahobe rovarëje. ³⁷ Nahobe rueromomo bihoromomo uavareje: Ae aho'obëhe ja nahavaruëjo. ³⁸ Nahavaruëjamu Iesuro uëvadeje: Ruehego no amo göre göre va'arëjo naro God-are jöho amo ioro'iorohu'o majëhi'irode höjo. Ëhesi bëhoho na ëhi ë'irodëro rovode höjo. ³⁹ Ëhi uëngoromomo va'oromomo God-are jöho Jew rajehu God rajahjarue osare osare majëhibe Satan-are aru'aho sisëho a jabeti dëroho rarovö'öjëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu iae sino jomo'e ae gemuëro rueromomo ague aho hiromomo ëninamiromomo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromomo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo. ⁴¹ Ajemi'anuejamu Iesuro huni vavaenimoromomo övoho nugö'öromomo sinoho rëhahoromomo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. ⁴² Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromomomo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴³ Barëjamu gavë'i Iesuro hu nugö'öromomo darugo'e jöho uavadeje: ⁴⁴ Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahego gal'irajo. Ëhi'ego Moses-hu uövuade ëhi jië'e

suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ⁴⁵ Ëhi uavamumu rue ahuro Iesuare jöho bogo ejaho'i va'oromomo Iesuhu ajamade jöho ae majëhibe juvadeje. Ae majëhibe juvamu ae aho'obëhe hebe va'amumu Iesuro urimomo ë'onövadëhi amore amore ma-va'orahoro juvo'ië'oromomo gavade ae aho'o hu ga'i tagavamumu gëgorovovo vonugo'i a rumo'e sa'are va'o hijadeje. Hi'ego ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioromomo hu ga'i ruenövareje.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

2 Ëhi'amu iae majae gemu niö'i barëjamumu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamumu ae aho'obëhe hejare uvamumu: Iesu hesi osare hijajë uvamumu hegorovo ²rueromomo ë gagovoruumadeje. Gagovoruumamumu röhe aho'obëhe osaho ojanoho rarovo barëjadeje. Rarovo barëjamumu huro God-are jöho majëhijadeje. ³ Majëhijamumu evare ae ëhi niö'i ëhi niö'i jaburo övo höru'e vuovahë'e aho maratuore giojimo barue'i a ioro'iorohuro ma-namijëho rovareje. ⁴ Rueromomo Iesuare bëhire rue'ië'oromomo gavare ae aho'obëhe tagavoromomo röhoho rarovë'e jiamumu gagorovo javu dönö ba'ojiomoromomo Iesuare simano namonö dadovareje. Dadovoromomo maratuohu'o ëhi nume osare ba'amareje. ⁵ Ba'amamumu Iesuro gavade i'e rovare ariböviohuro hu mae uehorovoruumamumu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromomo vuonugoromomo mu'u barëjahë'e höjo. ⁶ Mu'u barëjahë'e höjamumu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhjarue a ioro'iorohuro ë raromomomo jabeti simanëro uehorovoromomo uvorumadeje: ⁷ Asë'ëjo. Ave aho rabëni ëhi jië'e jöho

jövajëjo. Èhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae hõjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Èhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje hõjo. Ma-aho bogajo. ⁸Èhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajo'ëro gëromo uvadeje: Jabumë èhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ⁹Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo hörü'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuejo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuejo. Ja èhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuejo: Ri'öromo jasi maratuoho banigojiomoromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagojöëni. ¹⁰Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jõho iae na jövo'ejõjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Èhi uënugoromo röhu övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: ¹¹Naro ja uavajëjo: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasi osahuro va'ëjo. ¹²Va'ëjamu hejë'i ruehuro ri'öromo maratuoho ma-burëro banigojiomoromo baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire höröromo amonö va'adeje. Höröromo va'amu gagorovo ë ariböviohuro aho'obëhe tiö'i God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. Èhi jië'e mu börömo urimoho no bogo gavare hõjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jõhoje.

¹³Èhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'oromo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe ijore va'oromo hesi

bëhire gagovoruumadeje. Gagovamu gagorovo jõho røjëhijadeje. ¹⁴Røjëhi barënugoromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

¹⁵Èhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o urimo Iesuare ijore ijore jijihonövë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹⁶Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövie Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro gavare Iesuro sisë ariböviohu'o tax baejarue ariböviohu'o ëho jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Èhi jië'oho sisë hõjo. ¹⁷Èhi jië'oho sisë hö uvavamu hegorovo Iesuro hu'o heromo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guome ariböviohuremu doctor gavarue hõjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. Èhesi bëhoho naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode hõjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jõhoje.

¹⁸Èhi'amu iae John-are ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabesi jö hejarue ë aribövioho jaburo ioho vuonugarue hõjo. Röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue hõjo.

¹⁹Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue hõjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue aribõviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'lo masu'irõhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo ëhioho jio'i a'i i'lo masurõhe aehu jabu'o hijajevare evare ioho ue'aho'aruëjo. ²⁰Rõhu majae ijönö i'lo masurõhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejõ'o'ho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

**Jew rajehu gororovo'irõhe
jõgoru mamiohu'o Iesuhu
barovade mu i'ohu'o bogo
gemuore havo'irõhe jõhoje.**

²¹Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jõe gö'o majëhiromu uëvadeje: Niõgu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niõgu mami dadovadiroho niõgu i'lo hesi vituoho baeromo niõgu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhivoromo mamioho ruho barovego dadovego gagoho böviraejõëni. ²²O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo õgohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tõgõmoromo ioro'io'oremu dadorovego jovoho rova'o barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'lo hesi gagoremu bigu'anuëjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jõhoje.

²³Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo õmo'õmohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²⁴Babovoromo ue'ahobe va'amu Pharisee aribõviëro Iesu uavareje:

Asë'e jaruvoho nuho majae hõjo. Jasi ijorajo õmo'õmehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jõgoroho aharuëjo. Jabumë rabëni ëhi jië'o'ho ë'aruëjo. ²⁵Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a bõrõme jionõvade hõjo. Rõhu hu'o hesi aribõviohu'o ie bogojëvoromo hõmëvamu huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ²⁶Abiathar priest bõrõme jiadevare evare David-ro God-are osa mare va'ade hõjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribõvioho i'imëmamumu ue'ahare hõjo. Ëhi jië'e ioho bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'irõhe ie hõjo. Rõhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jõgoroho ahare hõjo. Rõhu ë hesi jõho bogojiade hõjo. ²⁷Ëhi uënugoromu uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e hõjo ae ajamui'irõhëro. Bogo aho bamavuade hõjo nuho maja hesi jõho e'irõhego. ²⁸Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jõgoroho ëhu'o muebejaje hõjo.

**Õvo guomahë'e a Iesuhu
ajamade jõhoje.**

3 Ëhi'amu iae Iesuro God rajahijarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare õvo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ²Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro Iesure jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi õvo avohëhë'o'ho noro a masijoho huruoho majëhiromu uë'ejarejo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jõgoroho ahade hõjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi õvoho avohahego o bogo. ³Ërimahamu Iesuro õvo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje. ⁴Rovamu hu bijõnimoromo ërimaharuoho uëvadeje: Nosi jõgoroho diehi hõjo. Nuho

majaroho na ae mae vaejēvo'ejarējo o sisē vaejēvo'ejarējo. I'ovēvo'ejarējo o muo'amo'ejarējo. Ēhi uēvamu rue aribōviohuro ma-jōrumoraejareje. ⁵Jōrumoraejamu Iesuro uvadeje: Ēaribōvioho hia'i biriri'e aribōvie jioruomajē uvoromo huē vavaeni bōrōme baeromo dē vōrōnimamu uherihoromo ē aribōvioho gēvadeje. Gēnugoromo ōvo guomahē'e aho uavadeje: Jasi ōvoho nugō'ōjējo. Ēhi uavamu hegorovo ōvoho nugō'ōjamu marējadeje. ⁶Marējamu gagorovo rue Pharisee aribōviohuro suorovo va'oromo sa'are a bōrōme Herod nimarue aribōviohu'o gemu mae gagovoromo Iesu anorōhe jōho mevoruomadeje.

Ae aho'obēhe e'u rirōre raromare jōhoje.

⁷Ēhi'amu Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o gemu mae ē amore jioromo va'oromo Galilee e'u rirōre abuejadeje. Abuejamu ae aho'obēhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje. ⁸Rueruomamu rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'iorore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioro gōnō jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinō ē ae aho'obēhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jōho hegorovo hesi ōrire rueruomadeje. ⁹Rueruomamu gēgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obēhe jioruomē'ero nani jabumēro na tatijomevoruomo'ajē uvoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Boat harihe avohehego na ē hi'irōjo. ¹⁰Rōhu Iesuro hu tatijiomorōhe jō uehorovade hesi bēhoho huro ae aho'obēhe avohēvamu mae jio'amē'ego guomo guomo'e aho aho'obēhe gōēro gō bijimō'ōbe iosiramirovobe rue'iē'areje hu rēhego mae jēvorōhego. ¹¹O Satan-are aru'aho sisē a jabesi dēre

raromaroho ēho jabuhu Iesu gavē'iroho hesi nuninō behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonōvareje: Ja God-are Harihe javajējo. ¹²God-are Harihe javajē'ego Iesuro ē aru'aho sisēho uēnōvadeje: Jōe nugohējo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majēhi'irarijējo.

Iesuhu hesi ijoraje aho'o 12 baejēvade jōhoje.

¹³Ēhi'onugoromo iae Iesuro dahorure ajiomoromo hesi baejēvo'i nimade aribōvioho uēvadeje: Ruehējo. Ruehējamu rovareje. ¹⁴Rovamu ae aho'obēhe 12 baejēvadeje hu'o gemu mae raromo jijihō'irōhego. O rēmō'ōjēgo hesi jōho ae majēhibe jijihō'irōhego. ¹⁵O Satan-are aribōviehu a dēre jioruomajoho uēvego suorovoromo va'oruomorōhego. ¹⁶Rōhu baejēvade aribōvi jabesi ihoho ēhi jēvadeje. Simon baejadeje. Rōhu Iesuro iho gōho Peter jumuvadeje. ¹⁷Rōhu Zebedee-are harihe niō'i James'o John'o ō'o ō'o baejēvadeje. Rōhu Iesuro jabumē niō'i ihe Boanerges jumēgadeje. Jabesi jōho Boanerges iho bēhoho nosi jōho vajerehu anajēhi ēhi jēvē'e ae jēve. ¹⁸Rōhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ēhi baejēvadeje. Rōhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. ¹⁹O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijonō Iesuni hiruēmiromo a jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribōvi a dēre jio'amamu rarovō'ōjēvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ēhioho ē'adeje. Ēhesi jōhoje.

²⁰Ēhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hijamu ae aho'obēhe mae rōhu maho hu ga'i ro gagovamu ēhuro Iesu'o hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o i ue'aho'irōhoho bogo eni jēvadeje.

²¹ Bogo eni jëvamu hesi aganohuro ëho heromo uvareje: Nani Iesuare simanoho sisërëjahë'e höromo hu guduamoromo hu'irae bava'i rovareje.

²² Èhi'amu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro atoromo uvonövareje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisë dëre jiajëjo. Sisë a börömhuro vöröho bojamijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ²³ Rarovö'ö'amaje höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Majëhijöjamu rovamu uhu'e uëvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisëho rarovö'öjëvojöro uvarujëjo. ²⁴ Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho ë sa'aho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁵ O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho ë aganoho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Èhuni Satan-ro ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barë'ibejajo.

²⁷ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ïë'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoru urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömo ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'isë'ajëjo. Aehu mu sisë vaejë'o'ho God-are iho ijumarue jö sisë atë'o'ho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. ²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'o'ho ëhi jië'e jö sisëho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugo'i ë mu sisë vaejë'o'ho ë hesi i'uoho ma-ioro'io'ere gemu baeruo'm'ajëjo. ³⁰ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho ë ariböviohuro atoromo uvareje: Aru'aho sisëro Iesuare dëre abuejë'e höjo.

Iesuare vëmu ömo'öme ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

³¹ Èhi'amu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o rovareje. Rueromo amonö riravoromo Iesuro ruejöro jöe nugö'öjareje. ³² Jöe nugö'öjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obëhe ruë numë raromo rova'o rojomë'ëro uavareje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö ro riravarujëjo. ³³ Riravarujëjamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o di aribövioho jioruomajëjo. ³⁴ Èhi uënugoromo uherihoromo ruë numë raromo rova'o rojomarue aribövioho gëromo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajejëjo. ³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'o'ho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremadi uhu jöhoje.

4 Èhi'amu iae Iesuro röhu maho e'u riröre va'o hiromo jöho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre raromareje. ² Jovo riröre raromamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje. Röjëhiromo uëvadeje: ³ Jöe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahoria-made höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo. Baba'a-

mamu maho bogo rae'amade höjo. ⁸Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo egovoromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 30 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 100 rae'amade höjo. ⁹Ëhi uëngoromo uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

**Iesuhu rabëni uhu'e
majëhinövade ë hesi jöhoje.**

¹⁰Ëhi uëvamu ijönöho ae aho'obëhe bogojio'i Iesuro hesi ariböviohu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijorajo 12-hu'o hesi bëhire raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo uhu jö hesi bëhoho ua gavareje. ¹¹Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Esubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Èhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo. ¹²Jabuni ma-uhu jöemu rovaje hesi bëhoho ë jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

God-ro nimade höjo ë ariböviohuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomoröhego.

O jöho ma-hemu he'i bogo avoho heröhego.

Garomo he'ibejarëjo jabumë huotorovoromo God-arinö va'ego ehuro hu jabesi sisëho uehorovoromo vuonugol'ibejajo.

**I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu
huruoho majëhijade jöhoje.**

¹³Ëhi uëngoromo uëvadeje: Röhu naehu majëhijode uhu jöho jemë diehi'oromo bëhoho bogo hejarujëjo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jö ioro'ioro hesi bëhohu'o avoho herëjo. ¹⁴Aehu mure ruruhö'öjade

i ujo hesi bëhoho ëho God-are jö a majëhijajoho uëromo ë'ode höjo. ¹⁵Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro ma-burëro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujonö'e jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. ¹⁶O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahuri'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ¹⁷Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ¹⁸O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heruomaje höjo. ¹⁹Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo inöme börömo mae ujuoho'i o bövie bise'e ujuoho'i nimoromo ehemu uehorovoromo ëho jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ehuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²⁰O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ejahoromo rae avohoruomaje höjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

**Iro bueromo va'orahore
bahijarue uhu jöhoje.**

²¹Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ie'a-jëjo. Jemë'o uehorovohëjo. Iro bunoi'iraeromo osare barovarue hesi bëhoho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamo'i va'orahoro bamo'iro ehuni barovarue höjo. ²²Ëho naro uëromo ë'ajëjo: Nasi jöe rabe rabe

gurihiro jiaje naehu jövaje hesi bēhoho ma-va'orahoro jiorōhego jövajējo. O rabe rabe subivēhaje naehu uēvaje hesi bēhoho ma-samaro jiorōhego uēvajējo. ²³ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohōnējo.

²⁴ Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Nasi jō hejarujoho avo'avoho uehorovonōvorējo. Uehore ma-bisemu bamē'oho ēhuro aji'e jōho ma-bisemu bae'a'arujējo. O bōrōmo bamē'ohuro ēhuro bōrōme bae'a'arujējo. Rōhu gō'o dōre bōrōmo bēhe bae'a'arujējo. ²⁵ Aji'e jō javē'oho God-ro gō'o bojami'iramu bae'a'anujējo. O bogojavē'oho bisemu baejanoho God-ro ē uehoroho mu'uvaho'ajējo.

I ujehu sa'are jioromo hesi ěma gurihiro rijaje uhu jōhoje.

²⁶ Rōhu Iesuro uhu jōe gō'o majēhi-romo uēvadeje: I ujehu riromo raejajēhi God-ro bōrōme namiromo hesi ōri ari'oho bōvioho bise'oho ēhi muebejēvaje hōjo. Ējōho naro majēhi'ie'ajējo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhō'ōbe va'a'ajējo. ²⁷ Va'oromo vahiro-romo'iramu niavoromo sisonuvo'iramu ri'ōnōvo'ajējo. Ēhi'obe va'iramu ē majae gemuore ujo suovo ruruhō'ōjadohuro rēdijiomoromo ri'amo'ajējo. Ēhi'o'iramu mu arijo'ohuro ēho garomo dadivoromo uvo'a'ajējo: Diehi'oromo ē'ajējo. ²⁸ Ēhi uvo'a'ajējo rōhu hesi sa'aēro rihuoho bojamego i ujoho riromo inovoromo maho raejaje hōjo. ²⁹ Maho raeromo mavego evare arijo'ohuro ma-burēro tarivoromo gagovoromo avoho bahijaje hōjo ē hesi bēhoho ē gagovarue majaho rovē'ego.

Ijo hisue mustard-hu ēgovaje uhu jōhoje.

³⁰ Rōhu Iesuro jōe gō'o majēhiromo uēvadeje: God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje ōroho naro uhu'e bu'ōromo jemē'o na'o uehorovo'ejarējo. ³¹ Ijo hisu

ihe mustard ujehu bōrōmoriromo ēgo-
vajēhi God-ro bōrōme namiromo ae
gō'o gō'o ēhi gagovoromo muebejēvobe
va'a'ajējo. Mustard uje gemu sa'are
ōjē'iroho bajo ioro'ioro din'ole din'ole
jio'amajoho ēho ma-jianovo'amo'i a'i ē
mustard ujoho biseharihe hōjo. ³² Ēhi
hōjo rōhu riromo ēgovoromo ijo hisu
ioro'ioroho iosirami'amoromo ēho bōrō-
moho hōjo. Bōrōmoriromo adoho ēgov-
o'amego ugēro rueromo gavarue sanu
mae jiegorovo ijuoho ē vae'amarue hōjo.
Ēhi uēvadeje.

³³ Ēhi jiē'e uhu jōho aho'obēhe
Iesuro uēromo ēhuro hesi jōho
majēhinōvadeje. Jabumē diehi jiē'e
jō bae'irōhoho eni jēvē'oho ēhi jiē'e
jōhuremu majēhinōvadeje. ³⁴ Jōho bogo
mae bogo samaroho majēhi'i ma-uhu'e
gemu majēhinōvadeje. Majēhiromo
rōhu hu'o hesi aribōviohu'o jabesi
sivue raromē'iroho jōho aho'o huruoho
majēhinōvadeje.

Iesuhu uavamu jovo bōrōmehu ruhosōjade jōhoje.

³⁵ Iesuro boat-re hiromo ēhi jiē'e uhu
jōho majēhinugoromo vō'ōromamu
gagorovo hesi aribōvioho uēvadeje:
Ruehego no aruhe e'iu ioni gōnō
va'arējo. ³⁶ Va'arējamu hegorovo ē
Iesure aribōviohuro ae aho'obēhe
ē rēmo'i Iesuhu hijaje boat-re
iojioromomo hu boat-re baeromo
va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho
ēhu'o gemu mae va'oruomadeje.
³⁷ Va'amu buru bōrōme e'ure rovadeje.
Bure rovamu jovohuro hasaromo boat-
re ro nemoromo ruahoromo abueromo
irijioromomo diruvēvo'ie'adeje.
³⁸ Diruvēvo'ia'amu gavē'i ijorajoho
jaburo gavare Iesu mami'e boat
dejonō va'o raromoromo simano
dōvaejaruohuro simane dōvaeromo
niavē'e jiamu gagorovo ioromo
uavareje: Tisa no vuovavuo'ie'ajējo. Na

ja nosi jöenioho bogo uehorovanuëjo. ³⁹Uehorovanuëjamu Iesuro ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buroho ahö'ö'i jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ⁴⁰Ma-jörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarihoho na jemë jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo. ⁴¹Ëhi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi ji'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

**Satan-are a sisë aho'obëhe ae
gemu hesirire jioruomamu
Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.**

5 Ëhi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. ²Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Ëa hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje. ³Simane huotorovë'ëro guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ië'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje. ⁴Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'oho ruho tarivoromo hörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ëhi'oromo vörö'irae'ego aehu guduamoromo hu'irae ro röhare nugo'iröhoho bogo eni jëvonövadeje. ⁵Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

⁶Ëhi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromo Iesu garomo tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hirono ⁷ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo.

Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ⁸Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre hijanuoho vuonugoi va'ëjo. Ëhi uavë'ego ëhuni uvadeje. ⁹Ëhi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Ëhesi bëhoho no aru'ahë aho'obëhe dëre javuë'ego ëhuni ëhi jumegë'e höjo. ¹⁰Ëhi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

¹¹Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo ¹²dëre sisë ariböviohuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ¹³Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i ë sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e ëhi vuov'amadeje.

¹⁴Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. ¹⁵Iesuro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanovë'ohuro hesi dëre jioruomë'e ëhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ¹⁶Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade

ahu'o mahohu'o ëhi jië'e muoho birohoruomohijajo. ¹⁷ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

¹⁸ Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ie'adeje. Va'ia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo. ¹⁹ Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. ²⁰ Ëhi uavamu hegoroovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho ë sa'are majëhibe juvoromo uënövadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemamu rovode höjo. Ëhi majëhijamu hegoroovo ae aho'obëhe jöe barëjëvadeje.

**Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are
abojohu'o magonahe
gö'o ajëmade jöhoje.**

²¹ Ëhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gönö va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u riröre namijamu ae aho'obëhe ruë numë gagovo rova'oromo ëhi riravareje. ²² Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahjarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi hörü bëhire ague aho hiromo ²³ dinamiromo uavadeje: Bësu guomo'ie'ajëjo. Rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo. ²⁴ Hijajamu hegoroovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe tatijiomobe hu'o gemu mae ëhi va'oruomadeje.

²⁵ Va'oruomamu iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje.

²⁶ Doctor aho'obëhe gëromo ëhuro vi'ehe sisë maro baenövadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bu'ö barë'i röhu bogo marë'i sisërëbe va'onövadeje. ²⁷⁻²⁸ Sisërëbe va'amu ë magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabëhe ajamuijaje hö uvamu hejë'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo ae aho'obëhe va'aruire ë va'oromo Iesure dejonö rueromo niögoho rëhadeje. ²⁹ Niögoho rëhamu gavë'i magonahoho kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu. ³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajëmaje daruge gö hesirire jioromo va'ë'e jiavamu evare ma-burëro huotorovoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ja rahuaro nasi niögoho rëhane höjo. ³¹ Rëhane höjamu hegoroovo hesi ijorajoho jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuëjo ae aho'obëhëro ja tatijiomavo'ego. Ëhi jië'oho ja rabëni uövuanuëjo: Ja rahuaro na rëhevane höjo. ³² Ëhi uëvamu Iesuro arua anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rëhë'e jiego. ³³ Uherihoromo gëvamu rue magonahohuro iae mae garomo uvadeje: Huro na ajëmade hö uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo röhu ma-birivoromo rueromo Iesure hörü bëhire ague aho hiromo diehi ë'ade jöho sama'e huruoho majahi barëjadeje. ³⁴ Majahi barëjamu Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo. Jasi guomo guomoho barëjavë'e jiäje ijönö mae jionëjo.

³⁵ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro göëro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhu'oho rabëni ja tisaho u'uoho bojamijanuëjo. ³⁶ U'uoho bojamijanuëjamu hegoroovo

Iesuro he bogo hejanovë'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i God mae uehorovonëjo. ³⁷ Ëhi uanugoromo Peter James o James-are öe John ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje. ³⁸ Nijio'iraejëvonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovereje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obëhe gagovorovë'ëro garahörö'e baeromo ma-darugo'o nierusuburu'e bamoruomamu. ³⁹ Ëhi'amu gagorovo osare va'oromo uëvadeje: Jemë rabëni garahörö'e baeromo nierusuburu'e bamarujëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁴⁰ Ma-niavajëjamu hegorovo ruho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obëhe amonö rarovö'öjëvonugoromo magonaho harihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovere ae niö'i gemu jabu'o ëhi söjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje. ⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöëro uavadeje: Tarita kumajo. Ëjëho huotovë'oho ëho uaromo ë'adeje: Bësu naro ja uavajëjo: Ri'öjëjo. ⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'öromomo nami juvadeje hesi vadunoho aho'obëhe 12 jië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obëhe hu garomo tiöjëvadeje. ⁴³ Tiöjëvamumu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Ëhi uënugoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

**Iesure amo rajehu Iesu
bijönimoruomade jöhoje.**

6 Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rue'i hesi ijorajoho jaburo hu'o gemu mae rovereje. ² Rueruomoromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö

bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiöjareje. Tiöromomo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jövajëjo. Hu diehi'oromo ëhi jië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo. ³ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje. ⁴ Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a rajoho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuarue höjo. ⁵ Ëhi uëromomo hu darugo'e mu vae'iröhohoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabesi sinore hesi övoho bamëhoromo sinoho avohëvamumu marëjëvadeje. Ëhemu ë'adeje. ⁶ Röhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiöjajedeje.

**Iesure ijoraje 12 jabuhu
va'oromo mu vaeröhego Iesuhu
rëmö'öjajede jöhoje.**

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jöho röjëhibe juvadeje. ⁷ Röjëhibe juvoromo hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromomo rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmö'ö'ië'ajëjo jemëro nasi jöho ae majëhibe jjiho'irarijago. Jemë ae niö'i niö'i ame göro göro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'irarijago. ⁸ Röhu va'ë'iroho ma-guduodemu ujuohorëjo. Ioho esöho ijo bajoho bövioho bise'oho bogavëjo. ⁹ O höru guduoho io'amoromo niöge ma-gemu gemu io'amo'i nadi niö'i

niö'ioho io'amorëjo. ¹⁰Ëhi uëngoromo uëvadeje: Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjoro uëvamu va'oromë'o ho ëhuremu raromonövorëjo ijönö ë amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹¹O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'o ho amoho nugo va'irögorojabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremome va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo.

¹²Ëhi majëhijamu hegorovo ijorajo ömo'ömo huro va'oromo jöe majëhibe jijihoromo uënvareje: Uehoro sisëho vuonugoli uehoro mae baerëjo. ¹³Ëhi jië'e jöho majëhibe Satan-are aribövi sisë aho'obëhe jabesi dëre jëvajoho rarovö'öbe ose guomo guomo'e a jabesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹⁴Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a böröme Herod-ro ë jöho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jöho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e vaerovë'ëro jië'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo. ¹⁵A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'ioro jiarëhi hu ëhi jië'e aëro jië'ëro ë'ajëjo.

¹⁶Ae göero göero Iesuarë jöho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John höjo. Urimo naro hesi sönöho tarijahode höjo röhu hu guomoromo ri'öjë'ëro hijajëjo. ¹⁷⁻¹⁸Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore

hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromome ua'i hijadeje: Jasi vuojiri baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöeni ae uëvamu John guduamorome tövorome savoji gagore ba'amareje. ¹⁹Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivorome ano'i nimadeje. Ëhi nimorome röhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'ië'adoho vuonugadeje. ²⁰Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabëhe hö uvorome ëhuni John juhuonamiromome avoho mueberome magonahoho ahadeje. Magonahoho ahorome va'orome henövadeje John-ro God-are jöe majahi'ego. Jöe majahi'ego Herod-ro nurunurume'ego hesi jöho he'i nimonövadeje.

²¹Ëhi'orome John anojöeni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahehu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro söröe baerome hu ajamiromome ë sa'a muebejarue aribövioho muorome mu muebejarue aribövioho a masijo ioro'iore Galilee sa'are raromaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na söröe bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu ruoruomadeje. ²²Ruoruomamu ë magonaho hesi abojohuro ruerome javavadeje. Javavamu gagorome Herod'o hesi örire ruoruomade ariböviohu'o ë magonahoho garome vuëvorovoruomadeje. Vuëvorovorome Herod-ro magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nimë'o ho uevego bojami'iröjo. ²³Naehu muebejaje öri ari'o nimë'o ho iae ëhu'o ririre tariromome vituoho bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ²⁴Ëhi uavamu ë magonahohuro va'orome vëmohome uavadeje: Na rabe bae'ejöjo. Rabe bae'ejöjamu rue vëmohuro

uavadeje: Uanëjo bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho baro bojemëjo. ²⁵ Ëhi uavamü hejë'i rue abojohuro ma-burëro vuonorö'ö rueromo a börömo uavadeje: Na negajoho avevejö'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevö döre bamoromo baro bojemarëjo. ²⁶ Ëhi uavamü hegorovo rue a börömo huë vavaene böröme baejadeje. Iae hu huë vavaene baejadeje röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro huotorovoromo nijio'iraeröhoho hu bijönimadeje. ²⁷ Bijönimamu evare ae gemu ma-burëro nugö'öromo uavadeje: Va'oromo John-are sönöho tarioromo simanoho baruenëjo. Baruenëjamu savoji gagore va'oromo sönöho tarioromo simanoho ²⁸ hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'ö vëmoho bojamadeje. ²⁹ Ëhi'amü John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro ë jöho heromo rueromo sinoho bava'oromo munë gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

³⁰ Iesuhare apostle ömo'ömhuro mü masije vaebe jijihë'ëro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No muoho ëhi ëhi vaeromo jöho ëhi ëhi majëhiromu rovere höjo. Ëhi jië'e jöho jabumëro Iesu majahi barëjareje. ³¹ Majëhi barëjamu gagorovo ruehuro gavade ae aho'obëhe rovë'i va'ë'i rovë'i va'ë'ëro hu'ö hesi ariböviohu'ö i ue'aho'iröhe o bövi bise'ö vae'iröhe majaho bogojiamu gagorovo uëvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'ö raromoromo jemëro ëhuro ma-bisemu nuhorëjo. ³² Ëhi uënuigoromo jaburo

boat-re ajio raromoromo a rumo'e sa'are jabesi sivue va'i va'areje.

³³ Va'i va'amü ae aho'obëhe gavare jabumë va'amü iae mae gëromo uvoruomadeje: Ëaribövioho Iesumëro boat-re va'aruë uvoromo amo göre göre jioromo sa'a hörëro ma-burëro va'oromo Iesu'ö hesi ariböviohu'ö boat-re va'aruoho iosirëmiromu jaburo jovo ionsi gönö urimo rueoruomadeje.

³⁴ Urimo rovamu Iesuro ionsi röhu höröromo ravu'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo uehorovoromo uvadeje: Vaevë'ëjo. Ëaribövioho vëmu vavu'ö rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimadeje. Jabesi jöëni vavaenimamu evare jöe aho'obëhe röjëhijadeje. ³⁵ Jöe aho'obëhe röjëhijuvu majae beva'ia'amü gagorovo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. ³⁶ Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjogo ave bëhire amo masijore ininore va'oromo ie imo'amo'irarëjo ue'ahoröhe.

³⁷ Ue'ahoröhe höjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Asë'ëjo. Dinö'e ioho baeromo da'uojëhijöro uvanuëjo. Na ja uvoromo ë'anuëjo: No 200 kina javuë'ëro noro ëho bava'oromo bu'ö barëromu ioho imo'amoromo ujuoho rueromo ëhuro da'uojëhi'ëjarë uvoromo o diehi uvoromo jövanuëjo. ³⁸ Jövanuëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvavëjo. Va'oromo gahëjo. Va'oromo gahëjamu va'oromo adaho garomu vuonorö'ö rueromo uavareje: No ie aho'obëhe övo gö mine o visue niö'i ëhi javuajëjo.

³⁹ Ëhi uëvamü hegorovo ruehuro ae aho'obëhe uëvadeje: Va'oromo hahagu hahagu gagovoromo ëhi garasihuro raromobe va'ohëjo. ⁴⁰ Va'ohëjamu rue ariböviohuro va'oromo ë 50 50 o

100 100 hahagu hahagu gagovoromo ĕhi garasi röv'e mabēhire raromobe va'areje. ⁴¹Raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ĕho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huē mae uavadeje. Huē mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoĥo i'imēmijadeje ae aho'obēhe suvuorēmijöro. Ĕhi'oromo visue niö'i taritarivoromo i'imēmijadeje jaburo ĕhu'o suvuorēmijöro. ⁴²Ĕhi'amu ae aho'obēhe ĕ ioho visuoho ue'ahamu da'uēgadeje. ⁴³Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho visu vitu vituoho aegamu esöe aho'obēhe 12 irijiom'amadeje. ⁴⁴Ĕhi'areje. Iesuro ie övo gö mine visue niö'i ujuohoromo suvuorēmijamu ama'e aho'obēhe 5,000 ĕ ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

⁴⁵Ĕhi'amu gavē'i Iesuro ijorajo ömo'ömoĥo uēvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö Bethsaida amoro urimo va'ohego na a ioro'ioroho rēm'öjöjo. ⁴⁶Ĕhi uēvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo boat-re iojioromomo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunö ajiomadeje. ⁴⁷Ajiomoromo parie vaejamu vahiomadeje. Vahiomamu nume ijorajoho jaburo öri ĕgoböviro jovo döre va'oruomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje. ⁴⁸Hi'i gavadeje buröro jabesi nuninö rue'ego ijorajoho jaburo jovoho sisē'i sisē'i huol'öbe va'oruomamu. Ĕhi'ojuvo sisonuvo'iē'adeje. Sisonuvo'ia'amu Iesuro abueromo jovo döre höröro va'adeje. Va'oromo jabumē iosirēmi'iē'adeje. ⁴⁹⁻⁵⁰Iosirēmi'ia'amu ijorajoho jaburo gavareje hu jovo döre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromomo jiodudu'iraeromo jö'e dadovareje. Jö'e dadovamu hejē'i uēvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo.

Na jevajëjo. ⁵¹Na jevajë uēnugoromo boat gagore ajiomoromo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu ĕ aribövioĥo dadivēvadeje. ⁵²Ĕhesi bēhoĥo Iesuhu mami'e i da'uojēhade hesi bēhoĥo bogo avoho baejareje jabesi uehoroho bogo eni jjiē'ero.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromomo guomomo aribövi ajēmade jöhoje.

⁵³Ĕhi'amu e'u ioni gönö rueromomo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje. ⁵⁴Röhu ravo'amamu gavē'i evare ae aho'obēhe Iesu garomomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromomo ⁵⁵ĕ sa'ae börömoĥo ma-buröro jijihoromomo aevoromomo guomomo'le aribövioĥo giojimo ujuoho rueromomo henövere uvavo'ego: Iesu ĕ dirö'ore hijajē'ego ĕ va'onövereje. ⁵⁶Iesuhu amomo masijore ininore o dinö'e dinö'e rovē'iroĥo guomomo'le aribövioĥo giojimo ujuohoromomo aehu gagovarue öri ari'ere ĕ ro bahinövereje. Bahinugoromomo Iesu ĕninamiromomo uanövereje: Guomomo'le aribövioĥo uēvego ja niögu vituohuremu rēhego ĕhuro guomomo guomomo barē'amajo. Ĕhi ua'ego ae rahu niögu rēhë'oho ĕhuro marē'amonövereje.

Pharisee aribövieĥu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

7 Iae Pharisee aribövioĥuro Jew rajo jögoru öri röjēhijarue aribövioĥuro urimo Jerusalem jioromomo rovē'ero jjiē'ero Iesu jiajire ro gagovoromomadeje. ²Gagovoromomo gavareje Iesuale ijorajo ömo'ömoĥuro Pharisee rajo jabesi jögoroho ahoromomo jovoho övoho bogo otehodivorovoromomo sisēho u'ovē'e ioho ma-ue'ahamu.

³Ĕhesi bēhoho Pharisee ariböviohu'o Jew rajo a ioro'iorohu'o ioho bogo ĕma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiehu jō bojēmibe rovarēhi ĕhi'oromo jovēro ōvoho otehodivorovoromo uvoruomajeje: Nosi sinore sisēho u'ovahu'ēro God-are nunire mae javuajēromo evare ioho ue'aharueje. ⁴O i imo'amarue ōri ari'ere jioromo ujuoho rov'iroho uvoruomajeje: Sisē hōromo jovēro otehodivoromo u'o'amoromo uvoruomajeje: Avevejō'oho ĕ ioho iae mae u'ovē'e hōromo evare ue'aharueje. Ĕhi'oromo a mami ariböviehu bojēmibe rovarē jōgoroho aho'obēhe jabumēro ejēhoromo enatue ramae gō gō [i ijarue rōhe] ĕhi u'o'amoromo uvoruomajeje: Ĕinōmo inōmo hesi sisēho u'o barē'ego God nimorohajējo. Ĕhi'aruēje.

⁵Ĕhi'aruēro jjiē'ero ĕ Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue ariböviohu'o ri'ōromo Iesu uavareje: Jasi ijarajo ōmo'ōmoho a mamiehu bojēmibe rovarē jōho bogo eromo jovoho ōvoho bogo otehodivorovē'e ioho ma-ue'aharue hōjo. Rabēni ĕhioho ĕ'arue hōjo. ⁶Ĕhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Sareri sareri'e aribövie jēvajējo. Jō God-aro baeromo majēhijade ae Isaiah-ro jemēhu ĕ'irarije jōho jajivoromo ĕhi uvē'e hōjo:

Ave ariböviohuro ma-jō'ēremu God na rajehi'i dē vōvōbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajējo.

⁷Jabumē a jabesi jōgoroho ae rōjēhioromo uēruomaje hōjo: Ĕho God-are jōe jiaje ejahuorējo.

Ma-a jabesi jōgoroho ĕhi rōjēhiromo ĕhuro ma-dōhemu God na rajehiruomaje hōjo.

Ĕjemesi jō Isaiah-hu jajivadoho iae mae hōjo. ⁸God-hu bojēmade jōgoroho

jemēro vuonugo'i aehu bojēmibe rovarē jōgorohemu ma'enaruje hōjo.

⁹Ĕhi uēnugoromo uēvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ĕhuro God-hu bojēmade jōho aharue hōjo jemēhu a bojēmijaruje jōgoroho ma'eno'irarijēro. ¹⁰Ĕhesi bēhoho Moses-ro uēvade hōjo: Jasi vēmu vavu'oho mae uehorovēvonējo. O jōe gō'o uēvade hōjo: Ae rahu jō sisē jōvoromo vēmu o vavu hesi iho ijumahē'oho anego guomo'irajo. ¹¹Rōhu jemēro ĕ jōho ahoromo ae rōjēhiromo uēvaruje hōjo: Jaehu jasi vēmu vavu'o God-are nunire uēvē'oho: Nasi maho sisēho ujuohoromo ajēmi'ibejodoho rōhu aveho na God-are ihoro bamē'e jevajē uēvē'oho ¹²nadi rōhu maho huotorovoromo jasi vēmu vavu'oho ajēminējo. Ajēmijē'oho sisē hōjo. Ĕhi uēvaruje hōjo. ¹³Vēmu vavu'oho ajēmijē'oho sisē hō uēvarujohuro ĕhuro vēmu vavu'oho mae uehorovēvo'irarijego God-hu bojēmade jōho jemēro aharue hōjo jemesi a mami jōho e'irovo. Ĕhi jjiē'e mu sisēho aho'obēhe rōjēhijaruje hōjo.

**Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisē
baejaruohuro ĕhuro God-are
nunire sisērējavuaje jōhoje.**

¹⁴Iesuro ĕhi uēnugoromo ae aho'obēhe rōhu maho uēvadeje: Ro gemuoro gagovohēromo ro gagovamu uēvadeje: Naehu ave uhu jō uē'iē'ajoho jemē ae aho'obēhe avoho heromo bēhoho baerējo. ¹⁵Rabe rori'o jiajehu jō'ore va'ē'oho bogo ĕhuro aho sisērē'amo'i a'i rabe dē vōvōbajo'ere jioromo suorovē'ohuro ĕhuro aho sisērē'amaje hōjo. ¹⁶[Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohonējo.]

¹⁷Ĕhi majēhinugoromo Iesuro ae aho'obēhe rēmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijarajoho jaburo

uavareje: Uhu jö majahuijane hesi bēhoho huruohego no hejarējo. ¹⁸ Hejarējamu Iesuro uēvadeje: Ēhi jiē'oho na jem'elo uehoroho bogojēvajējo. Jemē rabēni bogo garomo uvarujējo: Rabe rori'olo jiajehu jō'ore va'ē'oho bogo ēhuro aho sisērē'amaje hōjo. ¹⁹ Ēhesi bēhoho rabe jō'ore va'ē'oho vōvōbajo'eroho bogo abue'i dēre abuejaje hōjo. Dēre abueromo dēre jioromo suorovoromo bogo aho ijumēv'ele ma-gua gagore va'aje hōjo. Ēhu'ero aho God-are nuniroho bogo sisērē'amaje hōjo. Iesuhu ēhi jōvadoho huro uōromo ē'adeje: Jaruvoho ie aho'olo ma-ue'ahē'oho God-ro uvaje hōjo: Iae mae hōjo. ²⁰ Rōhu Iesuro hesi jō vituoho majēhiromomo uēvadeje: I ue'ahē'ohuro bogo ēhuro aho sisērē'amo'i a'i dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovē'ohuro ēhuro aho God-are nuniroho sisērē'amaje hōjo. ²¹ Uehoro sisēhuro dē vōvōbajo'ere jioromo rojomego ēhuro öero jijihanovuomaje hōjo. Vajiohēro ujuohoruomaje hōjo. Ae muo'amoruomaje hōjo. ²² Goho'amoruomaje hōjo. A jabesiroho ujuohoniēhi'i ganiganimoruomaje hōjo. Mu sisē rabe rabe vaeruomaje hōjo. Ae gö sarerēmiruomaje hōjo. A nunire javoji'e muoho vaeruomaje hōjo. A jabesi mu mahuni dē vōrōnēgaje hōjo. A jabesi ihoho ijumoruomaje hōjo. Sivue uehorovoromo jabesi ihoho dōro bamoruomaje hōjo. Simane sisē'i uehorovuomaje hōjo. ²³ Ēhi jiē'ele uehoro sisē aho'obēhe dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ēhuro aho God-are nunire sisērē'amaje hōjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jōhoje.

²⁴ Ēhi'onugoromo Iesuro ri'ōromomo ē Jew rajo jabesi sa'aho vuonugo'i

va'adoho va'olo sa'a göre Tyre amo Sidon amo jiajinō sa'are ē rovadeje. Ruenugoromo osare va'oromo uēvadeje: Naehu ave rovodoho nadi huruohorējo. Ēhi uēvadeje rōhu hesi ihoho ē sa'aroho bōrōmēro jiē'ero hu rovadoho bogo a subivēho varijēnoho jiadeje. ²⁵ Ēhu'ero jiē'ero magonahe gemuēro ma-burēro hejadeje uvavamu: Iesu rov'ele hōjo. Ēmagonahoho aboje gemu bise'ele jiadeje. Satan-are a sisēro ē aboji hesi dēre abueromo simanoho huotovahē'ele jiadeje. Hesi abojoho ēhi jiē'ero ē magonahohuro hejade uvavamu: Iesu rov'ele hō uvavamu hegorovo rueromo Iesuare hōru bēhire ague aho hijadeje. ²⁶ Rōhu ē magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jōehu jōvaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a bōrōmohoho Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jiē'ele Iesu ēninamiromomo uavadeje: Ajemiromomo a sisē nasi aboji hesirire jiajoho rarovō'ōjego va'irajo. ²⁷ Rarovō'ōjego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vēmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'olo urimo ajēmijaruēhi naro nasi sa'a rajohemu ēhi urimo ajēmi'i rovode hōjo. Ēhi uvoromo ē sa'a gö rajo magonahoho uhu'ele uavadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'oho ie da'uojēhi'irōjo. Ēhesi bēhoho noehu aboji harihu'olo jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amē'oho ēho bogo maehu hōjo. ²⁸ Bogo maehu hōjamu hegorovo rue magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ēhuni bogo ajemi'i jōho jōvajējo. Rōhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'olo ue'aharuēhi nani Iesuro na'olo ēhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajējo. Ēhi uvoromo mana uhu'ele uavadeje: Bada iae mae-ējo rōhu i maratu aharire raromarue öho jabumēro aboji harihu'olo jabesi i ugobajo'oho iae ue'aharue hōjo.

²⁹Ue'aharue hōjamu Iesuro uavadeje: Iae mae uevanuējo. Ēhuni va'onējo. A sisēho jasi aboji hesi dēre jioromo iae mami'e hōrōromo va'ē'e hōjo. ³⁰Ēhi uēvamu hegorovo rue magonahohuro vuonorō'ōromo hesi osare va'oromo gavadeje a sisēho mami'e hōrō va'i abojoho rōhore raromamu.

**Ae gemu hesi hia'e
tugohoromo bitare töv'e
jiamu Iesuhu ajamade jōhoje.**

³¹Ēhi'amu Iesuro Tyre amonō jioromo va'oromo Sidon amonō rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'amaje Sa'are ē va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje. ³²Ruvebijamu gagorovo aēro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Ēa hesi hia'oho tugohē'e o jōho a'o'a'ohē'e jōv'e ae jiadeje. Ēaho hu'irae baeromo rueromo Iesu ēninamiromo uavareje: Jasi ōvoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo. ³³Ēhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obēhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue rirarovoromo hesi ōvo namoho niō'i ē a hesi hia'i gagore rēmō'ōjadeje. Rēmō'ōromo jijōnugoromo sabēro ōromo ē a hesi bitaroho rēhahadeje. ³⁴Bitaroho rēhahonugoromo ō'idōho sioroho garomo ē ahuni hara'uoromo hesi jōēro uavadeje: Epatajo. Ēhesi bēhoho huotovē'oho: Hia'e dadovo'amējo. ³⁵Ēhi uavamu gavē'i ē a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marēromo jōho avoho jōvadeje. ³⁶Jōho avoho jōvamu Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majēhirējo. Iesuhu nijio'iraejēvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ēma majēhibe va'areje. ³⁷Rōhu ae aho'obēhe Iesuale muoho garomo tiōruomadeje. Tiōromo uvoruomadeje: Mue bövie bise'e ma-mabēhe vaejē'e hōjo. Mu masije gö gö vaeromo rōhu hia'i tugohē'e bitaro

töv'e aribōvioho jabu'o avohēvego marē'amoromo jōe heromo jōe atarue hōjo.

**Iesuhu ae aho'obēhe 4,000 i
da'uojēhade jōhoje.**

8Ēhi'amu ae aho'obēhe rōhu maho gagovē'ero ie bogojēvadeje. Ie bogojēvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Ruehē uēromo rovamu uēvadeje: ²Ave aribōviohuni vavaenegajējo. Jabumē na'o raromobe rovaroho majae niō'i gemu barējē'ero ēhu'ero i ue'aho'irōhoho bogohōjo. ³Naehu ma-dē gagēremu rēmō'ōjamu jabesirēro va'ē'oho nune ōri'amobe va'oruomo'ajējo jabumē ae gö gö ōre ēgoro rueruomē'ero jiē'ero. ⁴Ēhi uēvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Rōhu diehi'oromo ē aribōvioho ioho da'uojēhi'ejarējo. Aveho a rumo'e sa'ae hōjo. ⁵A rumo'e sa'ae hōjamu uēvadeje: Ioho dimino'e jēvajējo. Dimino'e jēvajējamu uavareje: Ie ōvo gö mine ōvo göre niō'i javuajējo.

⁶Ēhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Sa'aro raromohējo. Raromohēromo ie ōvo gö mine ōvo göre niō'i ujuoho rovaroho ēho Iesuro ujuohoromo God huē mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho i'imēmijadeje jaburo suvuorēmijōro. I'imēmamu ujuohoromo ae aho'obēhe suvuorēmijareje. ⁷Ēhi'o'i visu inine ma-gemu gemu Iesuale ijorajo jabesirire jiadeje. Jēvamu Iesuro ujuohoromo God huē mae uanugoromo hesi aribōvioho uēvadeje: Ave visuohu'o suvuorēmibe va'ohējo. ⁸Ēhi ē'ē'ero ae aho'obēhe ē ioho ue'ahamu da'uēgadeje. Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esōe ōvo gö mine ōvo göre niō'i aegamu irijiom'amadeje. Ēhi'areje. ⁹Rōhu ē i visu ue'ahare aribōvioho aho'obēhe 4,000 rabu'e

jiadeje. Ue'ahoromo Iesuro rēmō'ojamu va'oruomadeje. ¹⁰Va'amu gavē'i Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejōro dinamare jōhoje.

¹¹Ēhi'amu iae Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu jō aho'ahamijareje. Jō aho'ahamiromo Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Ēhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho rōjahuijego no gavarējo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ¹²Ēhi uēvamu hegorovo dē vōvōbajo'o uhure sisē maro vavaenimoromo hara'uoromo uēvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemē rabēni bogo gavarue muoho ga'i nimarujējo. Na God-are ae jevego ga'i nadi ēhioho uehējo. Ave jōho na jō mae majēhi'iē'ajējo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho ēhi jiē'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujējo. ¹³Ēhi uēnugoromo rēmō'ō'i Iesumēro va'oromo boat-re iojiomoromo jovo e'u ioni gōnō val'i va'areje.

Pharisee aribōvi o Herod-are aribōvi jabesi i dē huaje oso hesi uhu jōhoje.

¹⁴Va'oromo hesi ijorajoho jaburo rumonēgamu iruno'oho bogo gō'oho ujuohē'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiadohemu ēhuremu boat-re jēvadeje. ¹⁵Ie ma-bisemu jēvamu Iesuro uhu'e uēvadeje: Jemēro gavē'iajo. Pharisee aribōvi jabesi o Herod-are i dē huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajējo. ¹⁶Rumorovo'ajējamu rueho jaburo ē jōho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego ēhuni jōvājējo. ¹⁷Ēhi uarovamu Iesuro

gēromo uvadeje: Jabumē ē jōho ataruēromo uēvadeje: Jemē rabēni i bogojavuaie jōho atarujējo. Jemē rabēni avevejō'ohu'o bogo gavarujējo. O rabēni bogo uehorovarujējo. Na mu ma hesi uehoroho bogojēvē'ēro ēhu'ēro bogo gavarujējo. ¹⁸Jemē nuni'e hia'i'e jēvājējo. Rōhu rabēni bogo garomo bogo hejarujējo. Jemē rabēni ave jō hesi bēhoho bogo uehorovarujējo. ¹⁹Naehu ie ōvo gō mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obēhe 5,000 i'imēmodoho jemē ē i vitu vituoho aegamu esōe dimino'e irijiomō'amade hōjo. Uēvareje: Esōe aho'obēhe 12 irijiomō'amade hōjo. ²⁰Ēhi uavamu uēvadeje: O naehu ie ōvo gō mine ōvo gōre niō'i ato'atovoromo ae aho'obēhe 4,000 i'imēmodoho jemē ē i vitu vituoho aegamu esōe dimino'e irijiomō'amade hōjo. Uavareje: Esōe aho'obēhe ōvo gō mine ōvo gōre niō'i ēhi irijiomō'amade hōjo. ²¹Irijiomō'amade hōjamu uēvadeje: Urimo nasi mu bēhi bogo gavarijoho jaruvohu'o jemē rabēni bogo avoho gevaruje hōjo na diehi jiē'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sis'e a ajamamu ōri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo rōhu maho ajamamu avoho ga barējade jōhoje.

²²Ēhi'onugoromo Iesu'o hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o ēho jaburo Bethsaida amore rovarēje. Rovamu aēro nuni sisē'e ae gemu hu'irae baeromo rovarēje. Barueromo Iesu ēninamiromo uavareje: Ave iaho rēhego nunoho marējajo. ²³Marējajamu Iesuro nuni sisē'e a hesi ōvore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo ē a hesi nunoho sabēro ōdivoromo ōvoho nunire bamēvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bōvioho bise'oho gavanuējo. ²⁴Gavanuējamu ruehuro

nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisë'i gavajëjo ae jijihoi röhu jabesi nu ano'oho ijo va'ëne jio'amo'ego. ²⁵ Ëhi uëvamu ruehuro övoho nunire röhu maho bamëvadeje. Bamëvamu röhu maho uherihoromo avoho garomo bövie bise'e aho'o ma-mae ga'amadeje. ²⁶ Ma-mae ga'amamu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorö'ö va'i o öre gö öre göho va'i ma-ahorirëro jasi osaëro va'ëjo.

**Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö
Peter-hu jövade jöhoje.**

²⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hesi ijarahjo ömo'ö-mohu'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo börömo jiajinö amore amore suorovo'i iojjiomareje. Örire iojjiomë'i Iesuuro uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ²⁸ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarijohuro röhu jero gemuëro rovë'e javajëjo. ²⁹ Ëhi uavamu hegorovo Iesuuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromu uavadeje: Ja böröme namiromu ajamuijanue aho javajëjo. ³⁰ Javajëjamu uëvadeje: Ejöho nadi aho huruoho majëhirëjo.

**Iesuhu huë vavaeni baeromo
guomoröhe jö jövadohoje.**

³¹ Ëhi'onugoromo Iesuuro aevoromo hesi ijarahjo ömo'ömo röjëhiromu uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömo priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho ëho jaburo na bijönegoromo'ajëjo.

Bijönegoromo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ³² Ejöho Iesuuro bogo subivëho'i ma-sama'e röjëhijadeje. Röjëhijamu Peter-ro Iesuuro rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Ëhi jië'e jöho nadi jövëjo. ³³ Nadi jövëjamu Iesuuro huotorovoromo hesi ijarahjo ömo'ömo gëromu Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni ë jöho jövanuëjo.

³⁴ Ëhi uënuogoromo Iesuuro hesi ijarahjo ömo'ömo'ömo a ioro'ioroho aho'obëhe ëhu'o uëvadeje: Ruehë uëromu rovamu uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore jijihoi nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuuro jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojjiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ³⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'a'anuejo. O ja nasi jöëni o nasi jö ma hesi jöëni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuejo. ³⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'oho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ³⁷ Arijo'arije ijumorovë'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ³⁸ Ehesi bëhoho ave jaruvore raromarue aribövioho sisë ariböviero jioruomë'ëro bogo God gemu uehorovo'i mue gö gö uehorovoruomaje höjo. Jabumë ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'oho u'emu God-are A Maho naro maemu jië'e anera ömo'ömo'ömo nasi Vavu hesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo.

9 Ĕhi uēnugoromo uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovē'e raromoromo ga'a'arujējo God-hu bōrōme namiromo hesi darugehu muebejaje ajoho rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jōhoje.

² Ĕhi'oromo majae aho'obēhe övo gō mine övo gōre gemu barējamu Iesuro Peter James John Ĕhi sōromo dahoru ĕgobövire ajiomoromo jabesi sivue hahagu raromareje. Raromoromo ĕ ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo ³ niögohojivo avohamu. Sa'are raromarue aribövioho noro niöge u'o'ibejo bogo ĕhioho ajivo'ibejo. Iesuare niögohuro ĕhi ajivamu gavareje. ⁴ Ĕhi ga'i gavareje a mami ae niö'i Elijah'o Moses'o ĕma jēvoromo jabu'o Iesu'o jōe atoruumamu. ⁵ Jōe atamu gēgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae hōjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarējo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁶ Peter-hu ĕhi uavade hesi bēhoho Peter James John ĕho jaburo sisē maro juhuonirov'ēro jō ma diehi jōvo'irōhoho Peter dadivamu ĕhuni ĕhi jōvadeje. ⁷ Ĕhi jōvoromo Iesuare ijorajoho jaburo gavare suehuro Iesumē aegēhamu gagorovo hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabēhe hōjo. Huhu jōvaje jōho avoho herējo. ⁸ Ĕhi uvamu hejē'i Iesuare ijorajoho jaburo ruaroho numiaroho uheriho'i gavareje Moses'o Elijah'o bogojēvo'i Iesuro gemuēro ĕ jabesi bēhire namijamu.

⁹ Ĕhi'oromo dahorure ruvebijē'i Iesuro uēvadeje: Jemēhu gavarijoho nadi aho huruoho majēhirējo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'ōjego evaro majēhirējo. ¹⁰ Ĕhi uēvamu rue ijorajoho

jaburo iae ejahoromo Iesu gorosovamu gavare jōho subivēhobe va'areje. Rōhu jabesi sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'ō'irōhēro uövujaje jō hesi bēhoho rabe hōjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadoho ĕho Elijah-hu rovanovade jōhoje.

¹¹ Ĕhi uarovoromo jabumēro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jōgoru öri rōjahuijarue ariböviohuro uövuarue hōjo: God-are a bōrōmoho bogo ĕma rue'i hu rue'iē'iroho a mami ae Elijah God-arire va'adohuro vuonorō'ö rue'a'ajējo. Rue'iramu God-are a bōrōmoho ijore rue'a'ajējo. Jōgoru öri rōjahuijarue aribövioho rabēni ĕ jōho majahuijarue hōjo. ¹² Rabēni majahuijarue hōjamu Iesuro uēvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amō'irōhe jōho iae mae-ējo. Rōhu ave jōhu'o God-are surire jajivoromo uvē'e hōjo: Aēro God-are A Maho nōrō nue huodivoromo sisē vae'iramu vi'ehe huē vavaene bövie bise'e bae'a'ajējo. Ĕhi jajivē'e hōjo. Ĕjōho bogo ĕma jajivo'i iae mae jajivare hōjo. ¹³ Rōhu naro ave jōho jemē uhu'e uē'iē'ajējo. Hehējo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovide hōjo. Rovamu jaburo diehi nimarēhi ĕhi hesi örire sisē vaeruomade hōjo. Ĕhi ĕ'irōhe jōhu'o God-are surire jajivē'e hōjo.

Iesuhu Satan-are a sisē aharihu hesi dēre jiamu rarovō'ōjade jōhoje.

¹⁴ Ĕhi uēnugoromo Iesu Peter James John ĕho jaburo dahorure ruvebijareje. Ruvebiromo Iesuare ijorajo ioro'ioro jabesirire rue'i gavareje ae aho'obēhe jabesi bēhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jōgoru öri rōjēhijarue ariböviohuro Iesuare aribövi jabesi jōho aho'ahēmijamu. ¹⁵ Ĕhi jjiē'ero ae aho'obēhe gavare Iesu rovamu gagorovo

tiöjövadeje. Tiöjövamu Iesu ma-burëro bihoromo jejamiruomadeje. ¹⁶Jejamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'oho atarujëjo. ¹⁷Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Èhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiromo hesi bitaroho tövahë'e höjo. Èhi jië'e aru'ahoho hesirire höjo. ¹⁸Hesirire jië'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Èhi'ajego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Èhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ¹⁹Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovaruje aribövioho jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Èaharihoho barovego na gavöjo. ²⁰Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'irae rovaraje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ubiri'ubirivadeje. ²¹Ubirivamamü gagorovo Iesuro vavuhoho uavadeje: Divare aevoromo simanoho sisërëbe rovade höjo. Sisërëbe rovade höjamu uavadeje: Asisö'o jiadevare evare aevoromo èhi jiobe rovade höjo. ²²Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire

jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ëhuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: ²³Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu èhi jië'e ariböviohuni bövi bise'uo vae'iröhoho eni höjo. ²⁴Eni höjamu rue vavuhuro ma-darugo'o uvadeje: lae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

²⁵Èhi uavamu heromo Iesuro gavade rue ariböviohuro aho'obëhe tutubijiohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabisirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuoho naro ja uavajëjo: Höröromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo. ²⁶Èhi uavamu hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o höru'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o höru'o ajiomamu uhure a sisëhuro höröromo va'amü aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Èhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Èiaho mami'e guomë'e höjo. ²⁷Guomë'e höjamu Iesuro aharihoho övore ma'enoromo nigemamu ri'öjajedeje.

²⁸Èhi'amü Iesuro va'o osare hijamu hesi ijorajoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁹Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Èaharihu hesi dëre jiade èhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.

**Iesuhu guomoröhe jö röhu
maho majëhijade jöhoje.**

³⁰ Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are ma-saginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajjööri. ³¹ Ëhesi bëhoho huro hesi aribövioho røjëhibe juvoromo uënövadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³² Jöho ëhi røjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

**Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo
böröme jiaje jöhoje.**

³³ Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovarëje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovarije höjo. ³⁴ Atobe rovarije höjamu jörumoraëjareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'ëro: Iesuarë ijorajo ömo'ömoho di aho börömoho javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'ëro jörumoraëjareje. ³⁵ Jörumoraëjamu Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejoro uëvëvamu rovarëje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'o ho uvonëjo: Na a ioro'ioro jabesi dejonö namijajëromo jabesi muoho vaejëhonövonëjo. ³⁶ Ëhi uëngoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jabesi nunire baro gurasijio mo namiromo uëvadeje: ³⁷ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'o ho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'o ho ëhuro na'o rajehiromo baejvoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'o ho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

**Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e
vaejë'o ho jemë'o gemuore jiaje
hesi jö Iesuhu jövadohoje.**

³⁸ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo. ³⁹ Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'o ho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'o ho bogo burëroho huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho höjo. ⁴⁰ Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'o ho ë aribövioho nosi aemo'aeme jioruomajëjo. ⁴¹ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromo uvë'o ho: Jemë Keriso-are aribövie jëvajëromo ma-bisemu ajëmiromo enatuore jovo bojëmijë'o ho jabu iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

**God uehorovarue mu ijumëharue
aribövi jabesi jöhoje.**

⁴² Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë rö-jahiromo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo rö-jahijajevare evare ë mu sisë rö-jahijaje a hesi sön'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë rö-jahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁴³ O jasi övehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugoië'iroho övoho tariö'önëjo. Ja öve gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'o ho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'o ho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁴ [Ëdirö'ore huin-

iohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁵O jasi hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugö'ie'iroho höroho tariö'önëjo. Ja höre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i höre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁶[Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁷O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugö'ie'iroho nunoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo God-are aharire hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁸Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.

⁴⁹Söero ioho hu'ihego ëhuro ioho bogo sisërë'i mae jiaje höjo. Söehu i hu'ihego i bogo sisërë'i mae jiajähi ëhi ae aho'obëhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho bogo sisërëjëho'i ma-mae jëvoröhego. ⁵⁰Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avoho hesi höjo. Ëhuni nasi rihu'e jöho ma'eno'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'oho vae'i ma-huë baerovorëjo.

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

10 Iesuro jöho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'o Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obëhe

hesi örire röhu maho ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe röjëhijadeje.

²Röjëhijamu Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uaruomadeje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'oho ëhi jië'oho na mae o sisë höjo. ³Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo. ⁴Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövu'e höjo: Nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromomo evaro nugö'önëjo. ⁵Ëhi uavamumu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo. ⁶Röhu aevö'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁷Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. ⁸Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. ⁹God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰Ëhi uënuroromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömo'öhu'o vuonorö'ö va'o osare raromoromo ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu maho majahuijego no hejarëjo. ¹¹Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro maho ijumo'ajëjo. ¹²O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamêhade jôhoje.

¹³ Èhi uëv'ëro aëro asisö'oho sô ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamêhojôro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömo'huro birëgoromo uëvareje: Asisö'oho nadi aveho sô ruehëjo. ¹⁴ Èhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Èhi jië'e asisö'oho va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromomo muebejëvego hesi ahariremu raromuomaje höjo. ¹⁵ Ave jôho na jô mae uë'ië'ajëjo. Asisö'oho ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo èhi uvë'oho ë God-are ahariroho bogo va'oromomo'aruëjo. ¹⁶ Èhi uëngoromo ë asisö'oho huohudë'amoromo övoho jabesi simanore bamêhoromo uëvadeje: God-ro huë mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jôhoje.

¹⁷ Èhi ë'ë'ëro Iesuro ri'öromomo örire va'adeje. Va'amu ae gemuëro tutuvo rueromomo hesi bëhire ague aho hironomo uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromomo ioro'ioemuoho maroho hi'ejjôjo. ¹⁸ Maroho hi'ejjôjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo. ¹⁹ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jôho aho majëhinëjo. Nadi sareri sarerioho ë'oromomo vajiohu muoho vaenëjo. Jasi vëmohomo vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho èhi höjo. ²⁰ Öroho èhi höjamu uavadeje: Tisa iae mae-ëjo röhu na asisö'ohere aevoromomo jô ebe rovodoho jaruvohu'oho èhi gemuoho ë'aje

höjo. ²¹ Èhi uavamu hegorovo Iesuro hu garomomo hesi örire dë vövöbajole aho'oho uehorovoromomo uavadeje: Iae èhi höjo röhu mue gemu bogo vaej'ëro javë'ëro èhu'ëro ja bogo eni javajëjo mae hiemu hi'iranoho. Va'oromomo jasi inömo'ohomo bövioho bise'ohomo imo'amoromomo monioho baeromomo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Èhi ë'ë'ohomo bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Èhi'oromomo rueromomo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Èhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromomo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'iroadoho na bogo eni jevajëromomo vavaenimoromomo nu ano'e sisërëromomo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro uherihoromomo hesi ijorajo ömo'ömo'ohomo gëromomo uëvadeje: Bövi bise'ohomo marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'ohomo anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Èhi uëvamumu rue ijorajoho jabu jöe barëjëvadeje. Jöe barëjëvamumu Iesuro röhu maho uëvadeje: Aganomë God-hu muebejaje aji'e öri ari'ere va'iröhohomo anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugogagore nugö'öj'ë'ohomo ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu èhi ë'ë'ohomo samae jianovo'i a'i bövi bise'ohomo marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhohomo èho anoji'e mae höjo. ²⁶ Èhi jövamumu heromomo tiöttiövoromomo uavareje: Èhi jië'ohomo no diehi'oromomo maroho va'ëjarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javajëjamumu Iesuro ërimëhoromomo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu öri avohëhë'ohomo hu eni höjo hu mue aho'obëhe vaej'ë'ohomo eni jiajëro jië'ëro.

²⁸ Èhi uëvamumu hegorovo Peter-ro ri'öromomo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugoi jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamumu Iesuro uëvadeje:

Ëho iae mae hōjo. Aveho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu javue ōe ma'ine vēmē vavue aboji harihu'e o sa'ae vuonugo'i nasi jōēni va'oromo nasi jō ma a majēhijē'oho ³⁰ ēhi jīē'e aribōvioho jemē jemesi bōvioho bise'oho ēho ma-bise'e vuonugarije hōjo rōhu avevejō'e ave sa'are bōvi mae bae'a'arujējo. Javue aho'o ō ōmo'ōme aho'o ma'ino ōmo'ōme aho'o vēmū ōmo'ōme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o bae'a'arujējo. Ëhi bae'a'arujējo rōhu aēro nasi jōēni huē vavaenuhu'o bojēmi'iramu bae'a'arujējo. Rōhu majae ijonō jemē ma-ioro'ioremu maro raromo'arujējo. ³¹ Ëhi hōjo rōhu a ioro'iore aho'o nuninō jiaruoho dejonō jio'i a ioro'iore dejonō jiaruoho nuninō jioruomo'ajējo.

Iesuhu guomorōhe jō urimo vae niō'i majēhijadoho ijonō rōhu maho majēhijade jōhoje.

³² Ëhi ē'ē'ēro Iesu'o hu'o va'arue aribōviohu'o ēho jaburo Jerusalem amo bōrōmore ajiomo'i ōrire va'areje. Iesuro urimo va'i hesi ijarahō ōmo'ōmohuro ue-horo bōrōme baebe hesi ijore va'i a ioro'ioroho aho'obēhe jaburo jabesi ijore juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijarahē 12-ho rōhu maho rori'o sō va'oromo aehu hesi ōrire diehi jīē'e mu vae'irōhe jōho majēhioromo uēvadeje: ³³ Aveho hehējo. No Jerusalem amore ajiomaruējo. Ajio ē raromoromo God-ro hesi ēhi bamē'ēro hesi A Maho naro priest masijo jabesi ōvore Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue a jabesi ōvore va'iramu baejevo'aruējo. Baejevoromo nasi jōho mevo garomo uvoruomo'ajējo: Nōrō sisē'e aego guomo'a'ajējo. Guomo'a'ajēromo na baejevoromo sa'a gōre jioromo rovere aribōvi jabesi ōvore bojēmi'iramu baejevoromo ³⁴ sivegoromo sabēro ōdegoromo hisuebijevoromo anego'iramu

guomevo'ajējo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo.

James'o John'o masije rirarovo'i Iesu ua gavare jōhoje.

³⁵ Ëhi uēvē'ēro iae Zebedee-are har-ihe niō'i James'o John'o rueromo Iesu uavareje: Tisa no nagaujējo noehu rabu jō ua ga'iē'aruēhi jero ēhi ē'iranego. ³⁶ Ëhi uavamu uēvadeje: Naro rabe ē'ēhōjōro uevarujējo. ³⁷ Rabe ē'ēhōjōro uevarujējamu uavareje: No nagaujējo jaehu jasi aji'e ōri ari'ere hijē'iroho jero uōvuego no ō'o jasi bēhire masije rirarovoromo noro gōēro jasi ōvo manō gōēro jasi ōvo adonō ēhi ari'irōhēro. ³⁸ Ëhi uavamu uēvadeje: Iae ēhi hōjo rōhu jemēhu ue gevaruje jō hesi bēhoho jemē bogo gavē'e ēma uevarujējo. Na gavajējo ajuo'e jovo sisēhu ajuemanovo'irōhoho jioromo nasi ōrire jōvēro rovanovo hesi jio'ego. Ëhi jīē'e huē vavaeni bae'irarijoho na jemē'o eni jēvajējo. ³⁹ Eni jēvajējamu uavareje: Iae no eni javuajējo. Ëhi uavamu Iesuro uēvadeje: Iae mae hōjo. Na ajue'mi'irōhe jovo sisēhuro jemē'o ajue'mi'ajējo. O nani ruerōhe jovohuro jemēni rue'a'ajējo. ⁴⁰ Rōhu nasi bēhire ōvo manō o ōvo adonō ari'irarije jō uē'irodoho ēho bogo nasirehu hōjo. Hesi God-hu a rahumēni uvoromo nugade rōhoho ē aho jaburemu nasi bēhiroho ari'a'aruējo.

⁴¹ Ëhi'amū Iesuare ijarahō ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesuare bēhire bōrōme rirarovo'i uvare hōjamu hegorovo jabesi ōrire dē vōrōnimoruomadeje. ⁴² Dē vōrōnimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijarahōho aho'obēhe uēvadeje: Ruehēromo rovamū uēvadeje: Iae jemē'o gavaruējo. Sa'a ioro'ioro rajēro uvoruomaje hōjo: Ëa masijohuro no muebejavuarue hōjo. Ëhi hōjo rōhu ē a masijoho jaburo jabesi aribōvioho ruahō'ōjēvoromo

jabumëremu masije riravarue hõjo. O jabesi bëhire riravaruohuro ëhi taemëvoromo jõe bojëmijarue hõjo. ⁴³Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue hõjo. Rõhu jemë'o nadi ëhioho dõroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bövie nami'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemë ajëminõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁴O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁵Ëhesi bëhoho God-are A Maho na'o ae ajëmi'i ëhuni rovode hõjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijego rue'i a'i naro ae ajëmiromomo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tõvëvajoho jiovo rëmõ'õ'irodëni ëhuni rovode hõjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e a ajamade jõhoje.

⁴⁶Ëhi'oromo Iesumëro va'aroho va'o Jericho amore suorovareje. Suorovë'ëro Iesu'o hesi ijorajo õmo'õmohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ëho jaburo Jericho amoho nugaromo va'i ë'areje. Rõhu Timaeus-are harihe Bartimaeus õri ionire hijë'e jadeje. Hu nuni sisë'e aëro jië'ëro hiromomo maëni sisëni ëninëminõvadeje. ⁴⁷Ëahuro õri ionire hiromomo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hõ uvamu hegorovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujoho bõrõme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ⁴⁸Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birevoromomo uavareje: Jõe vuonugëjo. Jõe vuonugëjamu hejë'i rõhu maho darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁹Ëhi uvo'i hijamu hegorovo Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromomo uëvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ë nuni sisë'e aho uavareje: Iae mae hõjo. Ri'õromomo rovëjo. Arue

ahuro uvajëjo jero ruejõro. ⁵⁰Ëhi uavamu hejë'i ruehuro dõre ba'amade niõgoho jaho bu'õromomo ma-burëro ri'õromomo Iesuaro va'adeje. ⁵¹Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijõro nagajëjo. Nagajëjamu rue nuni sisë'e ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromomo uherihõjo. ⁵²Uherihõjamu Iesuro uavadeje: Iae mae hõjo. Va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e hõjo. Ëhi uavamu gavë'i ma-burëro uherihadeje. Uherihoromomo Iesuare ijore õrire va'adeje.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jõhoje.

11 Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromomo Olives Dahorure iojioromomo Bethphage amo o Bethany amo jiajinõ ë rovareje. Rueromomo Iesuro hesi ijorajoho niõ'i rëmõ'õromomo ²uëvadeje: Arue jemesi nuninõrõre amohuro va'ohëjo. Va'o hõrõ'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu dõre bogo hiromomo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromomo hu'irae ruerëjo. ³O aehu uëvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'oho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre. Huro mu nimadoho vaeromomo iae ma-burëro sionëro nugõ'õ'ajëre.

⁴Ëhi uëvamu va'oromomo gavareje donkey harihoho õri bõrõmore javue gemu nami'ego ë ojanore benugë'e jiamu. Benugë'e jiamu gagorovo jiovarareje. ⁵Jiovamumu gëgorovo ë bëhire riravare aribõvioho jaburo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ⁶Rabëni jiovarujëjamu Iesuhu uëvadëhi ëhi majëhijareje. Ëhi majëhijamu rueho jaburo uëvareje: Iae mae hõjo. Bava'ohëjo. ⁷Bava'ohëjamu hu'irae barueromomo jabesi niõgoho mi dejore ruaho'amo bahijamu Iesuro ë ajio hijadeje.

⁸Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obêhe a ioro'iorohuro niôgoho ôrîre ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ëro ahahobe va'areje. ⁹Va'oromo Iesuare nuninô va'oruomadohu'o dejonô rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

God mabêhêjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabêhêjo.

¹⁰Nosi hije David-are sionoho baeromo bôrôme namiromo muebejavuo'iê'ajêjo.

No naguajêjo ë muoho mae tutuvorôhego.

God mabêhêjo.

¹¹Ëhi rajahibe rovë'i Iesu'o Jerusalem rovareje. Iesuero Jerusalem ruenugoromo God-are amo bôrômore va'adeje. God-are amo bôrômore va'oromo bövioho bise'oho gabe jvonugoromo gavade mami'e vö'ôromamu gagorovo huro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejôro Iesuhu uavade jôhoje.

¹²Bethany amore va'ë'ëro nêrô ri'ôromomo ë jioromo vuonorô'ô rovareje. Ôrîre rueromo Iesuero hejade hómamu hejë'i ¹³rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e namijamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bêhire va'adeje ga'i bösoho raejë'e jiego o bogo. Va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rovë'ëro jië'ëro. ¹⁴Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonôho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarêjo. Ëhi uavamu hesi ijorajoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo bôrômore va'oromo ë'ade jôhoje.

¹⁵Ëhi'oromo Iesumëro ôrêro ajiomoromo Jerusalem ajio suovareje.

Suovoromo Iesuero God-are amo bôrômore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'ôjëvadeje. Rarovö'ôjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo bôrômo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'ôjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arêtohu'o huotovö'ôjëhadeje. ¹⁶Huotovö'ôromomo ae aho'obêhe ahëvadeje jabuhu inômo inômo ujuohoromo God-are amo ririre ôrôrovaruoho vuonugojôro. ¹⁷Ëhi uëngoromo God-are jô hesi ôroho ae røjêhiromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e hōjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Ëosa hesi bêhoho sa'ae din'öle din'öle raromarue ariböviehu ro God-are ôrîre jô atarue osaho hōjo. Ëhi uvë'e hōjo rôhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro êhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juu gagoho va'ëne hōjo.

¹⁸Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru ôri røjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo ë jôho heromo gavare ae aho'obêhe Iesuhu røjêhijaje jôho heromo tiôruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obêhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromomo juhuonivareje. Juhuonivoromo ôre nahareje Iesu anego guomorôhego.

¹⁹Ëhi'amu vö'ôromamu gagorovo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem jioromo va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jô huruoho majêhijade jôhoje.

²⁰Va'ë'ëro sisonuvamu Iesu'o hesi ariböviohu'o ôrîre vuonorô'ô rue'i gavareje mesoho mami'e sahori barëjë'e jiamu. ²¹Sahori barëjë'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jôho uehorovoromo uavadeje: Bada

arueho gavëjo. Jaehu sahorijëro uavane mesoho iae sahorijë'e höjo.

²²Sahorijë'e höjamu Iesuro uëvadeje: God mae uehorovorëjo. ²³Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovoromo uvë'oho: Na uvajëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo böröromo bu'örovonë uavë'oho jemëhu uvarije muoho God-ro vaejëho'ajëjo. ²⁴Ëhuni na uëvajëjo: Rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejöjo. Ëhi uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujëjo.

²⁵O jemë döre riravoromo God-are örire ëninami'irögoro röhu ae göëni dë vörönëgë'oho ë a hesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Ëhi ël'oho ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijaje ahuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ²⁶[O jemëhu jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijaje aho hu'o jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²⁷Ëhi majëhinugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem röhu maho rovaraje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuo a duvaho ömo'ömo'ohuro rueromo ²⁸Iesu uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojami'jë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo.

²⁹Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o

jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. ³⁰John-hu bapataeto vaejavuonö-vadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojami'jë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. Ue-hego na hejöjo.

³¹Hejöjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojemade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ³²O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ë jöho bogo ua'ejarëjo. Ëhi uarovare hesi bëhoho ae aho'obëhe uvoruomadeje: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae höjo. Ëhi uvoruomamu ë a masijehu ae aho'o jabesi jö aho'i jö gö Iesu ua'iröhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i ëhuni Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho bijönimareje. ³³Bijönimoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

12 Iesuro ëhi uëngoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Muoho ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo

ö'li bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uëngoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ²Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'li bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'li baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu riehuro va'ade höjo. ³Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho guduamoromo anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ⁴Övemu rovamu gagorovo rue a börömhuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho simanore anoromo hesi örire mu sisë vaejare höjo. ⁵Ëhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'oromo höröjamu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejharue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'o mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënövere höjo. ⁶Ëhi'ojuvo hu'oho ae gemu jiade höjo. Ëaho hesi harihu mabëhoho jiade höjo. Ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro hu garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ⁷Va'o höröjamu gavë'i ë mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ⁸Ëhi uarovonugoromo ë aho guduamoromo anoromo guomamu muro jiamu baeromo rori'obu'öruomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁹Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromo mu muebejarue aribövioho i'ue bojëmiromo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. ¹⁰⁻¹¹Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bi-jönimoromo vuonugare höjo. Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo. Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹²Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹³Ëhi'amu aëro Pharisee aribövioho o Herod-are aribövioho rëmö'öjareje va'oromo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovoröhego. ¹⁴Rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohëmu mae röjahuijanue höjo. Ëhuni no jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejago noro hu tax bojamiarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ejarejo o bogajo. ¹⁵Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Arue ariböviohuro nasi örire ma-döemu mae

ue ge'i a'i jabesi uhoho na ijumevo'i nimoromo majehijaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo ga'i na bejevego. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo. ¹⁶ Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ¹⁷ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Èhuni Rome a börömo hesiroho èho hesi öröro bojami'i God-aroho èho God-are öröro bojaminövorëjo. Èhi uëvamu heromo jöe barëjövadeje.

**Iesuhu guaro berovöjoro
vuovë'e ariböviehu
ri'öruomo'iröhe jö Sadducee
ariböviehu hu ua gavarohoje.**

¹⁸ Èhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Èhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovöjoro sarerisareriamiromo uavareje: ¹⁹ Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövüë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi è'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo èhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögöroho èhi höjo. ²⁰ Èhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ²¹ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo

vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. ²² Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o èhi gemuoho è'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu è magonahe gemuoho masube rovároho è magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho è magonahoho hu'o guomade höjo. Èhi'are höjo. ²³ Èhi è'arohuni èhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejärëjo. Èhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho è magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego uavaruëjo.

²⁴ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ²⁵ Èhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi èhi raromo'aruëjo. Èhuni è magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ²⁶ Èjöhö jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Èho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Èhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae jajivë'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o uvë'e höjo: God na Abraham Isaac Jacob èhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni è jö hesi bëhoho bogo avoho baejarie höjo. ²⁷ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu

barëj'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. Ëhuni ae vuovoromo ioro'ioemu barëjaje hö uvarujoho ëho sarerivarujëjo.

**God-hu bojamuade
jõho diho bõrõmoho jiajoho
aehu Iesu ua gavadohoje.**

²⁸ Ëhi uëvamu Jew rajo jõgoru õri rõjëhjarue ae gemuëro rueromo hejade Iesu'o Sadducee ariböviohu'o jõ aho'ahamirovamu hejë'i rõhu gavade Iesuro jõ mae mana majëhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jõho ua ga'ië'ajëjo. God-hu bojamuade jõgore aho'o jio'amajoho di jõhuro jõ ioro'ioroho iosirami'amoromo nuniroho höjo.

²⁹ Nuniroho höjamu Iesuro uavadeje: Nunire jõ bõrõmoho aveho höjo: Israel ariböviohumë ave jõho hehëjo. Bada nosi God hu gemu bõrõmoho höjo. ³⁰ Jasi dë vövõbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³¹ Ëjõho nuniroho höjo. Rõhu ë jõ hesi bëhiroho aveho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. Jõgoru ioro'ioroho ë jõ niõ'ioho bogo iosirëmiromomo masijoho jio'amo'i ë jõ niõ'ioho bõrõmo maho jëvajëjo.

³² Bõrõmo maho jëvajëjamu hegorovo rue jõgoru õri rõjëhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jõ mae jõvanuëjo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gö gö bogohõjo. ³³ Noehu dë vövõbajo'e uehore daruge aho'obëhe ma-hu gemu bojamiromomo rõhu nosi arijo'arije rajahirovaruëhi nosi ae gemuoho ëhi rajahijë'o ho ëho ma-mabëhe höjo. O mi vënire bueromo God-are õrire bojamiijë'o ho o suvuore gö gö hu bojamiijë'o ho ëho ma-jianovajëjo.

³⁴ Ma-jianovajëjamu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae

uehorovoromo jõvamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego huhu muebejavo'irõhoho ja bogo rori'o ho javo'i iae bëhiro javajëjo. Ëhi uavamu hegorovo ae aho'obëhe jõe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

**Bõrõme namiromomo ajamuaje a hesi
jõ Iesuhu rõjëhi'i uë gëvadohoje.**

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa bõrõmore hiroho jõgoroho rõjëhijadeje. Rõjëhiromomo uëvadeje: Aveho hehëjo. Bõrõme namiromomo ajëmi'irõhe a hesi jõho jõvo'ië'ajëjo. Jew rajo jõgoru õri rõjëhjarue ariböviohuoro uvoruomaje höjo: Bõrõme namiromomo ajamui'irõhe aho ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ³⁶ God-are Aru'ahohuro jõho David-are simanore bojamamu jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi õvo manõ rojo hijego ja'o muorovarue aribövioho naruahõ'õjëvego

hõrëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

³⁷ Ëhesi bëhoho bõrõme namiromomo ajëmi'irõhe a hesi jõho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'o ho rabëni uvoruomaje höjo: Bõrõme namiromomo ajamui'irõhe aho ma-David-are uje höjo. Ëhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jõho heromo nimorohoruomadeje.

**Jew rajo jõgoru õri rõjëhjarue
ariböviehu sareri'e mu
vaejaruëhi aehu bogo ëhi
ë'irõhego Iesuhu jõvadohoje.**

³⁸ Ëhi'amu Iesuro jõho rõjëhijuvoro rõhu uëvadeje: Jemëro Jew rajo jõgoru õri rõjëhjarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niõgu ëgobõvie hõru'o utahë'o ho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho

nimarue hōjo aëro gëromo rajëhijōro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue hōjo aëro uvoruumorōhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruumorōhego. ³⁹O God rajahijarue osare va'ë'oho o sörö i'i va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue hōjo. ⁴⁰Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharue hōjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue hōjo aëro gëromo uvoyōro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u bōrōmo mae bojëmi'ajëjo.

**Bövi bise'o rumo'e
magonaho doruehu God-ni
suvuoro ba'amade jōhoje.**

⁴¹Ëhi uëngoromo Iesuro God-are suvuoro bahijarue bëhire ë va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijo bajoho ë io'amamu. Bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövie aho'obëhe jaburo rueromo ijo baje bōrōme ba'amoromo va'onöväreje. ⁴²Ëhi'amu magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ba'amëvadeje. A'i ë monioho ma-bise'e jiadeje. ⁴³Ba'amëvamu Iesuro ëho garomo hesi ijorajo ömo'ömhuro ruejōro uvëvadeje. Rovamu uëvadeje: Ëbövi bise'o marohë'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade hōjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: God-are suvuoro io'amare a ioro'iorohuro bisemu bisemu io'amo'i ë bogo eni jië'e magonaho doruohuro bövi mae ba'amade hōjo. Na mae uëvajëjo. ⁴⁴God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituohemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho aho'o bojami barëj'ë hōjo.

**Aehu God-are amo bōrōmo
dadovoruomo'irōhe
jō Iesuhu majëhijadohoje.**

13 Ëhi'onugoromo Iesuro God-are amo bōrōmore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'öme röhu ae gemuëro Iesu uavadeje: Tisa aruëroho gavëjo. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munëhu'o ma-mabëhe jio'amajëjo. ²Ëhi uavamu uavadeje: Ave munë javu masijoho na jemë gavarujëjo. Ëjavuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

**Huë vavaeni bōrōmo ruerōhe
jō Iesuhu majëhijadohoje.**

³Ëhi uëngoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromo gavadeje God-are amo bōrōmoho anume jiamu. God-are amo bōrōmoho anume jiamu Peter James John Andrew ëho jaburo sivue ajio Iesu'o raromoromo uavareje: ⁴Ave jōho majahuego hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'irōhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Ëhi jië'e muoho aho'obëhe rue'ië'ajëjo.

⁵Rue'ië'ajëjamu uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁶Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihero rovajëjo. God-hu uevë'ëro bōrōme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁷O he'irarije muorovo jō ruenövo muorovonövamu hej'ë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i ëho hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁸Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo

a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Èhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi èhi aho aevoromo huë vavaene börömo ho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹Röhu gavë'i raromorëjo. Aëro guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. God rajahijarue osa göro göro ë hisuebijëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravo'arujëjo nasi jöho huruoho majëhi'i. ¹⁰Röhu God-are jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'o barë'ajëjo. Èmuoho urimoho jio hesi höjo. Bövi bise'o barë'iröhe majaho ë hesi ijonö jio'a'ajëjo. ¹¹Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amü a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Nadi ëhioho ë'i a'i a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jö jemesi simanore bojëmë'oho ë jöho majëhirëjo. Èhesi bëhoho bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemë ë jöho majëhi'arujëjo. ¹²Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojoro. Vavuohuro aboji harihu'oho èhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ¹³O jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁴Röhu jemë ga'a'arujëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhore ëma nami'iramu. Èjjo Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire ëma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. ¹⁵Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömo ho nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁶O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁷Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ¹⁸Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro aho niohijo majaroho bogo huruomo'iröhe höjo. ¹⁹Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Èhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojiohe ruejuvo ro jaruvo majahu'o èhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömo ho jio'a'ajëjo. ²⁰Èhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo birivoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'i uvë'e höjo.

²¹Èhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²²Èhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme

namiro mo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavarue mu masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade aribövioho sarerëme go rireromo'iröhego. ²³Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo. Èhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁴Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo ²⁵jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ²⁶Èhi'o'iramu sa'are rarumarue ariböviohuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börrömo mae baeromo suere ruvebi'iramu. ²⁷Ruvebiromo nasi aneraho rëmö'ö'iramu ro God-hu söjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁸Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ²⁹Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁰Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore rarumaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje mue aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³¹Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³²Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre rarumarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³³Avoho mueberovorëjo. Gavë'iajo. Jemë'o ë majaho bogo gavarujëjo. ³⁴Èhesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo avoho he'irarijego. Ae gemuëro öre gö va'ië'ajëjo. Amore jioromo va'ië'iroho hesi mu vaejaharue aribövioho ae gö gö mue gö gö bojëmibe va'a'ajëjo jaburo simane vaeromo ë muoho muebejaho'iröhego. Bojëmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajëjo: Ojoho avo'avoho muebenëjo. Osa arijo'ohuro ëhi ë'a'ajëjo. ³⁵Èhesi bëhoho na ë osa arijo'oho va'ëne jevajëjo. Na divare vuonorö'ö rue'irodoho jemë bogo gavarujëjo. Nani vö'ö'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimol'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejöjo. Jemë bogo gavarujëjo. Èhuni muoho avo'avoho mueberëjo. ³⁶O bogo nuni jioromo mu avoho muebejë'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejöjo jemë momorö'ö uro'amë'e jëvo'iramu. ³⁷Na jemë uëvajëhi ae aho'obëhe ëhi gemuoho uëvajëjo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberëjo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jö mevare jöhoje.

14 Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö o I Dë Huaje Oso Rumu'e Sörö jiamëhi i'iröhoho jio'i röhu jaruvëhi priest masijohu'o Jew rajo jögöru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo öre nahareje Iesu saginiëri guduamoromo ano'iröhëro. ²Öre nahoromo uarovareje: Sörö majaroho bogo guduamo'ëjarëjo aëro göromo no'o muorovojöëni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuare simanore otehodivade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jië'e jiadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e ma-oso maemu jiadeje. Oso ihoho nard jiadeje. Röhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Magonahohuro ë munë gagore jiaje osoho barueromo munëho hahovoromo Iesuare simanore otehadaje. ⁴ Simanore otehamu gagorovo ae göëro göëro dë vörönëgamu jö sisë atoromo uarovareje: Ëmagonahoho rabëni osoho ëma otehö'öjajëjo. ⁵ Aro imo'ibejarëjo 300 kina iosiramijë'e manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu huro ëma otehö'öjade höjo. Ëhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëmagonahoho birevarujoho vuonugohëjo. Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Huro na mabëhe avohevë'e höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo. Jemesi nimoromo jabumë ajëmi'ë'oho iae jemë eni jëvaje höjo. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo. Ijonö ëhi avohevo'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ⁸ Ëmagonahohuro rabe eni jiadoho ëho nasi örire mae avohevade höjo. Mae avohevoromo oso nasi sinore otehadaje hesi bëhoho nasi sinoho avohehadaje höjo ëhuro nasi sinoho mae jevego aëro hure bamevoruomoröhego. ⁹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o

majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemuëro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: Jemë nëgë'oho na Iesu jemesi övore bojëmi'ejöjo. ¹¹ Bojëmi'ejöjamu hegorovo nimorohoromo uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no ijo baje mana bojami'ëjarëjo. Ëhi uavamu hegorovo Judas-ro öre nahadeje Iesu jabesä övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹² I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajëro sheep harihoho muo'amonövareje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. Amo ë majaho rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avohaho'ëjarëjo.

¹³ Avoho'ëjarëjamu Iesuro hesi ijorajoho niö'i uëvadeje: Jerusalem amo böromoro va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. ¹⁴ Ro birohëvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo. ¹⁵ Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'irajëvoromo vuahure ajiomoromo döre osa böromoho röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo jemë'o no'o ë i'iröhe.

¹⁶ Ĕhi uėvamu rue ae niö'iohuro ri'öromo Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uėvadėhi bövioho bise'oho Ĕhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

¹⁷ Ĕhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijarah 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje. ¹⁸ Rueromo ioho ijė'i Iesuro uėvadeje: Ave jöho na jö mae uė'iė'ajėjo. Jemė ae gemuėro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojėmi'anuėjo. Ĕaho ja aviae na'o ie ijanuėjo. ¹⁹ Ie ijanuėjamu hegorovo jaburo uehore gö gö baeromo ae gemuėro gemuėro uavareje: Na bogo Ĕhioho Ĕ'ejöjo. Na na mae uavajėjo. ²⁰ Mae uavajėjamu hegorovo uėvadeje: Ae aho'obėhe 12 röhu gemu naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro Ĕ mu sisėho vae'a'ajėjo. ²¹ God-are surire jajivarėhi hesi A Maho na Ĕhi guomevo'ajėjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojėmi'iröhe aho vaevė'oho sisėrė'ajėjo. Ĕaho bogo raho'ibejajo Ĕhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²² Ĕhi uėnugoromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorėmiromo uėvadeje: Baėhėjo. Aveho nasi sine hōjo. ²³ Ĕhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojėmadeje. Bojėmamu ae aho'obėhe Ĕ jovoho ibe rova'areje. ²⁴ Ibe rova'amu Iesuro uėvadeje: Aveho nasi köe hōjo. Ae aho'o jemesi jöėni köho rovevoromo guomevo'ajėjo. Guomevo'iramu Ĕhuro God-hu jemė muebejėvo'iröhe jögoroho marė'ajėjo. ²⁵ Röhu ave jöho na jö mae uė'iė'ajėjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji Ĕho majaho rovego evare na God-hu muebejaje öri ari'ere hiromo ö'i bajo jovo i'oho i'irodėni.

²⁶ Ĕhi uėnugoromo God rajahijarue jöho ioruomoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojiomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivėhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

²⁷ Olives Dahorure iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uėvadeje: Jemė ae aho'obėhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujėjo. Ĕhesi bėhoho God-are surire jöho jajivoromo uvė'e hōjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajėjo. God-are jö jiajėhi Ĕhi remo va'a'arujėjo. ²⁸ Remo va'iramu guomoromo ri'onugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemė ijore ö'a'arujėjo. ²⁹ Ĕhi uėvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruėjo röhu na bogo Ĕhioho Ĕ'ejöjo. ³⁰ Bogo Ĕhioho Ĕ'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ĕhi uevanuėjo röhu ave jöho na jö mae ua'iė'ajėjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvė'e jero urimo vae niö'i gemu ae uė'a'anuėjo: Na Iesu bogo gavaje hōjo. ³¹ Ĕhi uė'a'anuėjamu hegorovo Peter-ro ma-darugo'o uavadeje: O na bogo Ĕhioho Ĕ'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'iė'iroho na bogo Ĕhioho majėhi'ejöjo. Bogo majėhi'ejöjamu Iesuale aribövi ioro'ioroho aho'o jabu'o Ĕhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire Ĕninamijade jöhoje.

³² Ĕhi uanugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o va'oromo öri ari'o ihe Gethsemane rovareje. Rueromo Iesuro uėvadeje: Avehuro raromohego na aruėre va'oromo God-are örire jöe

jövöjo. ³³Ēhi uēnugoromo Peter James John ēhi sō ujuoho va'oromo hesi dē vövöbajo'o uhure huē vavaene aho'o rovamū sisē maro nurunurumadeje. ³⁴Nurunurumoromo uēvadeje: Na sisē maro huē vavaene baejevājējo. Ēhuro guomevo hesi hōjo. Ēhuni nadi momorō'ō'i ma-nune jioromo na'o gemuoro avoho mueberov'e raromohējo.

³⁵Ēhi uēnugoromo rori'o ēgo'o va'oromo sa'are behumoromo God ēninamijadeje ēhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'irōhēni. ³⁶Ēninamiromo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javājējo. Ēhuni i'ue huē vavaene nasi ōrire rovājoho ahego na bogo bae'irōjo. Rōhu naehu nimājoho nadi ē'i jaehu nimanuēhi ēhi ē'onējo.

³⁷Ēhi ēninaminugoromo vuonorō'ō rueromo gavade hesi ae niō'i gemu momorō'ōjamu gēgorovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabēni niavanuējo. Majae ma-bunemu nune jioromo mueberov'e hi'iranoho ja diehi'oromo bogo eni javājējo. ³⁸Jemēro nune jioromo mueberomo ēninamihego God-ro ajēmego Satan-ro bogo dinēmego ēhuro bogo bejēvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'o u'uhē'e hōjo.

³⁹Ēhi uēnugoromo rōhu maho va'oromo urimo ēninamiromo uavade jōe gemuoho ēninamijadeje. ⁴⁰Ēninaminugoromo vuonorō'ō rueromo gavadeje jabumē nunēhimo'amo'ego momorō'ōjamu. Rueho jaburo momorō'ōjē'ēro ri'ōromo Iesuare ōrire jō mana ua'irōhoho dadivēvadeje.

⁴¹Dadivēvamu Iesuro urimē'i vae niō'i va'oromo ēninamijadoho rōhu maho va'oromo ēninamijadeje. Ēninaminugoromo rueromo uēvadeje: Jemē diehi'oromo ma-momorō'ōemu momorō'ōjarujējo. Iae mino'ējo. Iae barējajējo. Majaho mami'e rov'e hōjo.

Aēro God-are A Maho na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'iē'ajējo. ⁴²Ri'ōromo go va'ohego va'arējo. Gahējo. Na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho rovājējo.

Iesu guduamare jōhoje.

⁴³Ēhi uēvamu gavē'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obēhe 12 rōhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamū ae aho'obēhe siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ēho jaburo rēmō'ōjē'ēro. ⁴⁴Rōhu urimē'i ē sareri'e aho Judas-ro ē aribōvioho uēvadeje: Ga'irarije naro di aho dudōhamu gavē'o uovorējo: Iae Iesu hōromo guduamoromo hu'iraeromo avoho muebebe va'orējo.

⁴⁵Judas-ro ēhi uēv'ēro huro rueromo ma-burēro ro Iesu jejamiromo Bada uavē'i dudōhadeje. ⁴⁶Dudōhamu gavē'i ē aribōviohuro Iesu guduamareje. ⁴⁷Guduamamu ae gemu Iesuare bēhire namijadohuro hesi kaejōho jijōromo priest bōrōmo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'o ho tariō'ōjahadeje.

⁴⁸Ēhi'amu Iesuro ē rueruomade aribōvioho uēvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevājējo. Jemē rabēni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujējo. ⁴⁹Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bōrōmore hiromo God-are jō hesi ōri a rōjēhinōvodoho jemē evaroho bogo guduamevarije hōjo. Rōhu jemēhu vaejaruje muoho ē hesi jō God-are surire jajivarēhi muoho ēhi jiorōhego ēhuni ave muoho rov'e hōjo. ⁵⁰Ēhi uēvamu hesi ijoraje aho'obēhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

⁵¹Va'amu a i'e gemuēro niōge hane gemu ruohē'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu aēro guduamo'i-

a'amu ⁵²niögoho jaho bu'önugoromo dë'ahobatëremu ju'ebiro mo va'adeje.

**Iesu Jew rajo a masijo jabesi
nunire namijade jöhoje.**

⁵³Ëhi'amu Iesu hu'irae rueromo priest bërömo hesi osare rovareje. Ëosare priest masijoho a duvaho ömo'ömoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho ë aribövioho aho'obëhe jaburo ë gemuoro gagovareje. ⁵⁴Iesu priest bërömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihioromoro priest bërömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo vënoho jurovadeje. ⁵⁵Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejumu gavare höjeho heromo Iesu anego guomoröhego. Nahareje röhu jö sisëho bogo birohareje. ⁵⁶Ae aho'o sarerëmiromo Iesuarue jö sisëho majëhiromo ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁵⁷Ae göëro göëro jöe gö gö majëhijuvo a ioro'iorëro ri'öromo sarerëmiromo Iesuarue jö sisëho huruoho majëhiromo uëvareje: ⁵⁸Ëahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu bërömo naro dadovo'e-jöjo. Dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejöjo. Uri-more javuoho aëro övëro vaejare höjo. A'i ijore javuoho ëho bogo övehu vaejë'oho jio'a'ajëjo. Ëhi uvade höjo. ⁵⁹Jöho ëhi majëhijareje röhu jabu'o jöe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁶⁰Jöe gö gö majëhijamu hegorovo priest bërömo huru ri'öromo ae aho'obëhe jabesi nuninö va'o namiromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere

höjo. ⁶¹Mae o sarere höjamu Iesuro jöho bogo mana ua'i ma-jörume namijadeje. Jörume namijamu priest bërömo huru röhu maho jöe gö bu'öromo bijioho garomo uavadeje: Bëröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahijarue A hesi Hariho javajëjo. ⁶²Javajëjamu uavadeje: Iae na ë aho jevajëjo. Röhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶³Ëhi uavamu hegorovo rue priest bërömo huru hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e höjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. ⁶⁴God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁵Ëhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugohahoromo övo mugö mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabesi ihoho huruoho majahuijeho hejarëjo. Ëhi uavamu Iesu atovarue ariböviohuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

**Peter-hu Iesu gavaje jö a
subivëhade jöhoje.**

⁶⁶Ëhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu priest bërömo mu ajamijarue magonahoho röhu gemuëro rovadeje. ⁶⁷Rueromo gavade Peter hiromo vëne jurovamu gagorovo ërimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁶⁸Javade höjamu Peter-ro magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jö hesi bëhoho na bogo garomo bogo hejajëjo. Ëhi uanugoromo

ojonö va'o namijadeje. [Namijamu kököröke uvadeje.]

⁶⁹Amo Peter-ro ëhi namijamu gagorovo priest börömo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Èaho Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho höjo. ⁷⁰Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho höjamu Peter-ro röhu maho sareramiromo uavadeje: Na bogajo.

Èhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravaroho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ëjo. Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Ja'o hu'o Galilee sa'a raje jëv'ëgo ëhuni uavaruëjo. ⁷¹Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejööni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Jemëhu uevaruje aho na bogo gavaje höjo. ⁷²Bogo gavaje höjamu gav'ëli kököröko urimo vae gemu uvadoho röhu maho uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho vae niö'li uvë'e jero urimo vae niö'li gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Èhi uehorovoromo sisë maro nivadeje.

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

15 Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ömo'ömhuro Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohuro jö mevarue a masijo ioro'iorohuro ëho jaburo gemuore gagovoromo jöe mevoromo uvoruomadeje: No Iesuare örire ëhi ëhi ë'ejarëjo. Èhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo Pilate-are övore bamareje. ²Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömo javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Èjöhö jero jasi jövanuëjo.

³Èhi uavamü priest masijohuro Pilate sareramiromo Iesuare jö sisëho

aho'obëhe huruoho majahijareje. ⁴Majahijamu Pilate-ro Iesu röhu maho jöe ua garomo uavadeje: Jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho ja hejanuëjo. Na ja jö mana majëhi'iranoho bogojavajëjo. ⁵Bogojavajëjamu Iesu jöhö bogo mana majëhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jöhö bogo jövajëromo tiöjadeje.

Iesu anego guomjörö Pilate-hu uëvade jöhöje.

⁶Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromaruë aribövioho di aho jiovo nugö'öjörö aehu uvoruomë'oho Pilate-ro è aho jiovo nugö'önövadeje. ⁷Röhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimë'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'o sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amë'ëro savoji gagore raromareje. Röhu ae gemu Barabbas jiadeje. ⁸Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obëhe jaburo rueromo Pilate uavareje: Savoju gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'öjahuanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁹⁻¹⁰Èhi ë'onëjamu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ëgo priest masijohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemi-jare hö uvoromo uëvadeje: Na jemë në-gajëjo naro Jew rajo jemesi a börömo jiovo nugö'öjörö.

¹¹Èhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obëhe birivoromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'li Barabbas jiovo nugö'öjëjo. ¹²Èhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Èhi jië'oho jemëhu uvarujohö: Jew rajo nosi a böröme hö uvaruje è aho na diehi'o'ëjëjo. ¹³Diehi'o'ëjëjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ¹⁴Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ma-darugo ma'e uvo'li arijareje: Korosioro anego

guomajo. ¹⁵Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obêhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'öjaje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro uëngoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

¹⁶Ëhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa börömore va'areje. Osa börömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jöe nugö'öromomo uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje. ¹⁷Gagovoromo Iesu sivo'irögororo sa'are a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögohu Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. ¹⁸Ëhi'onugoromo sivoromo jemiromomo uavareje: Jew rajo jabesi börömo vaevë'e hijanuëjo. ¹⁹Vaevë'e hijanuëromomo ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo ëma sarere ague aho raromoromo rajahijareje. ²⁰Ëhi sivoruomoromo niögu ëgohu jivövhö'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro rovanu. Röhu Simon hu Cyrene sa'arajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovanu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromomo uavareje: Ave a hesi

korosioho baeromo va'ëjo. ²²Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'ohu simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ²³Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamamu juahëmadeje. ²⁴Juahëmamumu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögohu adovoromo ajajovareje ga'i di aho di niögohu bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögohu ujuohareje. ²⁵Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje. ²⁶O Iesuare jö sisëho jajivoromo ëhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömo höjo. ²⁷Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje. ²⁸[Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iromadeje. A sisë jabesi ririre iromaduhuro ëhuro ëhi ë'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae ëhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo.]

²⁹Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijohijivoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ëjjo. ³⁰Ëhi uvë'e javaje ëhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo ëhi uvoruomadeje.

³¹Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëhi sivoromo uarovareje: Eähuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmegö marëjävaje höjo. Eëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'ohu hu bogo eni höjo. ³²Huro uövuade höjo:

Böröme namiromo jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Èhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo hu mae uehorovarëjo. Èhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

³³Èhi'amu maja ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'o-juvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ³⁴Majae huotorovoromo ajivamu gavë'i Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotövë'oho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo.

³⁵Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Èho hehëjo. Elijah-ni uvajëjo. ³⁶Èhi uarovoromo ae gemuëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'le wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. Bojami'ië'oromo aribövioho uëvadeje: Nadi'ego no gavarëjo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

³⁷Èhi uëvamu Iesuro jö'e dadovoromo guomadeje.

³⁸Guomamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. ³⁹Èhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesuare nuninö namiromo gavade Iesu èhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ave aho God-are Harihe jiade höjo.

⁴⁰Èhi'amu magonaho ömo'ömohuro arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary göho James

a i'o o Joses jabesi vëmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho èhi jioruomadeje. ⁴¹Urimë'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ë magonaho ömo'ömohuro bövie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonövareje. Èhi ë'ë'ëro ë magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovë'ëro ë riravoromo garuomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁴²Röhu ë majaho bövi bise'o avoho'amarue majae jiadeje nëröho nuhoromo God rajahi'iröhëro. Èmajaho garobo'e bamadeje. ⁴³Nuho majae rue'ia'amu majae garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Jöe mevo'ego ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovonövareje. Röhu ae göehu göehu ë'aruëhi hu'o èhi muebejë'e hijadeje God-ro ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph èhi jië'e ae jiadeje. Èhi jië'e aëro jië'ëro huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. ⁴⁴Iesuare sinoho bae'iröjamu Pilate-ro tiöromo uvadeje: Iesu diehi'oromo ma-burëroho guomade höjo. Èhi uvoromo jöe nugö'öjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomë'e höjo. ⁴⁵Guomë'e höjamu ruehuro uavadeje: Iae guomë'e höjamu hegorovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesuare sino baejë'oho iae mae höjo. ⁴⁶Iae mae höjamu Joseph-ro va'oromo niögu mabëhe imoromo guomë'e sinoho baruvebiromo niögohuro numadeje. Niögohuro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje.

Bamoromo munë höhö barueromo ojoho tugohadeje. ⁴⁷ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Joses-are vëmoho Mary'o jaburo niö'iro ariromo gavareje Iesu ë dirö'ore bamamu.

Iesuhu ri'øjade jöhoje.

16 Iae Jew rajo jabesi nuho majaho barëjadeje. Jew rajo jabesi nuho majaho barëjamu Mary Magdalene o Mary göho James-are vëmoho o Salome ëho jaburo va'oromo ridi'e osoho imareje va'oromo Iesuare sinore otehoröhëro. ² Imë'ëro hura börömore sue'o majae rojomamu gagorovo ri'öromo Iesuare sino bamarire va'areje. ³ Va'ë'i uarovareje: Raro ojo tugohare munëho rori'o höhö baejahuo va'a'ajëjo. ⁴ Ëhi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'o bava'ë'e jiamu. Röhu ë munëho böröme jiadeje. ⁵ Bava'ë'e jiamu gagoro va'o munë gagore rumo va'oromo gavareje rue jabesi övo manö a i'e ajivë'e niögu ba'amë'oho ë hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

⁶ Jiodudu'iraejamu gagorovo ruehuro uëvadeje: Nadi jiodudu'irachëjo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemë naharujëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'øjë'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo. ⁷ Garomo va'oromo Peter'o Iesuare ijorajo ioro'iorohu'o uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'arujë uërëjo.

⁸ Ëhi uëvamu ë magonaho ömo'ömhuro jiodudu'iraeromo butubutumoromo munë gagore jioromo suorovoromo huruomoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hura börömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'øjadeje. Ri'öromo aevo'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'omadeje. ¹⁰ Ëmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesuare aribövioho huë vavaene baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'øjë'ëro hijamu gavode höjo. ¹¹ Hijamu gavode höjamu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje niö'i jabesi nunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijönö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovë'e rovamu. ¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesuare aribövi ioro'ioroho Iesu gavare jöho majëhijamu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje 11 jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesuare ijoraje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijo tugoho'i Iesu jabesi nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göëro göëro uëvamu: Nörö ri'øjë'e jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'øjode jöho bogo ma uehorovarije höjo. ¹⁵ Ëhi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërëjo. ¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaejë'oho God-ro baejëvoromo manö

bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovë'oho God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo. ¹⁷O ae rahu mae uehorovë'oho aviëhi jië'e bogo gavarue mu masijoho vaeruomo'ajëjo aëro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho rarovö'öruomo'ajëjo. Bogo hejarue jöëro atoruomo'ajëjo. ¹⁸Vörö'e sigobu banigojiomë'oho o oso sisë'e jovo ue'ahë'oho bogo sisërëjëvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabesi sinore övo bamëhë'oho marëjëvo'ajëjo.

**God-hu Iesu ajamamu
ö'idöre ajiomade jöhoje.**

¹⁹Bada Iesuro ëhi jië'e jöho majëhiromo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ²⁰God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonövareje. Majëhibe jijihö'ego Badaro jabu'o bimumvoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje aëro ëho garomo jabesi jöho mae uehorovo'iröhego. Èhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bēhoheje.

1¹⁻²O asē'e Theophilus naro ave jōho jasi ōrire jajivo'iē'e gane. Mu bōrōme nosirire rovē'eje. Ēmu aevadire aēro nunēro gabe rovē'ēro ē jōho ae majahuinōvareje. Majahuijamu ae aho'obēhe heromo ē jō gö göho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje. ³Ēhuni ē muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uē gēbe rovē'ēro naro jani avoho ahorrēro jajivo'amo'i uehorovodeje ⁴Ēhuro jero adahoromo mami'e hejane jōho mae uehorovo'iranego.

**Bapataeto vaejaje ae John
rahorōhego aneraehu
majahijade jōhoje.**

⁵Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ē hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ōmo'ōmoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevo'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje. ⁶Vaboro'o baru'o jaburo niō'iro Badahu bojēmade jōgoroho bōvioho bise'oho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire mamabēhe arijareje. ⁷Jabumē aboji harihu'o rumo'e jēvadeje Elizabeth dē tiojē'e magonahēro jiē'ēro. Rōhu mami'e mavojiraejēv'e jiadeje. Jabumē ēhi jiē'e a magonaho'e jēvadeje.

⁸Ēhi jēv'ēro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue aribōviohu'o jabesi mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje. ⁹Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruēhi jabumēro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho

ioromo gavareje Badare osa bōrōmore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vēnehu buerōhe muoho Zechariah-ro baejē'e jiamu. Zechariah-ro ē muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa bōrōmore va'irōgoro ¹⁰a ioro'iorohuro aho'o amonō raromoromo God-are ōrire jōe atoromadēje. ¹¹God-are ōrire jōe atamu gavē'i Zechariah-ro osa bōrōmore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu ōvo manō ro namijamu. ¹²Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje. ¹³Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivējo. Jaehu God ēninamijanoho hu iae ejahē'e hōjo. Ejahē'ēro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajējo. Rahē'iroho hesi ihoho John jumuvonējo. ¹⁴Jero sisē maro nimoroho'iramu ae aho'obēhe jabu'o uvo'a'aruējo: Mabēhe rahade hō uvoromo nimoroho'aruējo. ¹⁵Hu Badare nunire a bōrōme jio'a'ajējo. Wine jove vōrō'e jove gö gö bogo i'a'ajējo. Hu hesi vēmu hesi dēre jio'irōhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dē vōvōbajo'ere simanore raro'ajējo. ¹⁶Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obēhe jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'iramu jabumēro Bada jabesi God-are ōrire avoho uehorovoruomo'ajējo. ¹⁷Huro Elijah-are ōre daruge gemuoho baeromo ēhuro Badare jōho baeromo urimo va'a'ajējo. Va'oromo aribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'iramu vavu ōmo'ōmohuro aboji harihu'oho huē baejēvo'aruējo. Jō bijōnimarue aribōviohuro mu mae vaejarue aribōvi jabesi jō maho ejēhoruomo'ajējo. Ēhi ajēmi'iramu evare aribōvioho avoho raromoruomo'ajējo Bada maro ruerōhego.

¹⁸ Anerahuro ěhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajě uevanuoho rōhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje hōjo. ěhi jiě'oho na diehi'oromo uvo'ejōjo: Ja jō mae uevanuějo. ¹⁹ Uevanuějumu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajějo. Na God-are nuninō namijaje hōjo. Huro na remō'ōjade hōjo naro ja'o jōe jōvoromo jaehu hejanue jō maběhoho majahi'irodego. ²⁰ ěhuni hejějo. Jaehu nasi jō bogo ma uehorovanuhuni ěhuni ja jō jōvanuoho bitaroho tōvavo'iramu jōrume hibe va'ojuvo naehu uavoděhi ěhi jio'iramu evare jōho jōvo'anuějo. Amo ě jōho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajějo.

²¹ ěhi'amu ae aho'oběhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ě'oromo osa bōrōmoroho hiromo ōrisanuovajějo. ²² Ōrisanuovajějumu Zechariah-ro amonō hōrō rueromo jōho bogo majěhi varijěnoho jiadeje. Jōho bogo majěhi varijěnoho jiamu gagorovo rue aribōviohuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa bōrōmore hijadevare God-ro rōjahamu nia'ovo'iraeromo mu bōrōme gavě'ěro ěhu'ěro jōho bogo majahui varijěnoho hōjo. Rōhu hu tōvě'ěro jiě'ěro jōho bogo majěhi'i ma-ōvěremu majěhijadeje.

²³ ěhi ě'ěro God-are osare mu majaho barějumu Zechariah-ro hesi aměro vuonorō'ō va'adeje. ²⁴⁻²⁵ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dě'iraeromo uvadeje: Dě tioromo hiromo ae aho'oběhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejō'e Badaro huě baejevoromo ajemamu javojoho barějevě'e hōjo. ěhi uvoromo osaremu hijamu manaere ōvo gō mine barějadeje.

Iesu rahorōhe jōhoje.

²⁶ Elizabeth dě'iraeromo manaere 5 barěromo rōhu manaere 6-ho jiamu gavě'i God-ro anerae Gabriel nugō'ōjumu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje ²⁷ aboride gemu jōe majahi'irōhěni. ěaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niō'ihu masurovo'irōhe jōho ae aho'oběhe jabesi nunire majěhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are bōrōmo vaenōvade ae David-are uje jiadeje. ²⁸ Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevě'e javajějo. God-hu huě baejavaje magonahe javajějo. Badaro ja'o juvaje hōjo. ²⁹ Ja'o juvaje hōjumu hegorovo Mary-ro sisě maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Běhoho raběni ěhi jiě'e huě baejě'e jōho majehiromo jejemijajějo. ³⁰ ěhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi ōrire huě baejavě'e jiaje nadi juhuonivo'i ³¹ aveho gavějo. Jero dě'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuějo. ³² Hu bōrōme jio'a'ajějo. Huro ave ihoho bae'a'ajějo Dō Mare Hijaje A hesi Harihe ě ihoho bae'a'ajějo. Bada God-ro ě aho ua'a'ajějo: Jasi hije David-are sionoho baeromo bōrōme namiromo Israel rajoho muebejěvonějo. ³³ Muebejěvoně ua'iramu huro Jacob-are ujo ōmo'ōmoho ma-ioro'ioeromu muebejěvonōvo'ajějo. Bogo vuonugo'i ěhi muebejěvobe va'a'ajějo.

³⁴ Muebejěvobe va'a'ajějumu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jō mae-ějo. Rōhu aho bogo masegě'e na ěma hijajějo. ěhi jiě'oho diehi'oromo na dě'iraejevo'a-jějo. ³⁵ Dě'iraejevo'ajějumu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahō'ō-javo'ajějo. Dō mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajějo. ěhuni raho'irane a ma hesi jōho God-ro uě'a'ajějo: Hu nasi Harihe hōjo. ³⁶ Rōhu aveho gavějo.

Jasi agane Elizabeth mavoje hōjo rōhu hu'o harihe raho'irōgoro ē'ajējo. Ae aho'obēhe garomo uvoruomade hōjo: Hu dē tiojē'e magonahe hōjo. Rōhu hu dē'iraejadoho manaere 5 barē'i aveho 6-ho hōjo. ³⁷ Rahade hesi bēhoho mue bōvie bise'e vae'irōhoho God hu eni jiajējo.

³⁸ Eni jiajējamu Mary-ro uavadeje: Iae mae hōjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajējo. Ēhuni jaehu uevanue ēhi jiē'e muehu nasi ōrire rovē'oho iae mae hōjo. Ēhi uavamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jōhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'ōromo dahorunōrire Judea sa'are ē ma-burēro ajiomoromo amore hōrōjadeje. ⁴⁰ Hōrōnugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje. ⁴¹ Jiamijamu hejē'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dēre aharihoho tiōjavamu. Tiō'ego God-are Aru'ahohuro hesi dē vōvōbajo'ere sino haho'ere aho'obēhe rumorovavamu hegorovo ⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huē mae baejē'e javajējo. Magonaho ioro'ioroho iosirēmijē'e javajējo. Jaehu raho'irano ho huē mae jiajējo. ⁴³ Aveho na diehi'oromo huē mae baejevē'e hōjo nasi Bōrōmo hesi vēmehu nasi ōrire rovanoho. ⁴⁴ Ēhesi bēhoho jero jjemijamu hejē'i hejode hōjo nasi dēre aharihohuro nimorohoromo tiōjavamu. ⁴⁵ Ja huē mae javajējo Badahu uvadēhi ēhi jio'a'ajē uvanohuro.

Mary-hu jō ioromo God rajahijade jōhoje.

⁴⁶ Ēhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje: Naro nasi dē vōvōbajo'o uhure Bada mabēhe uavajējo.

⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajējo.

⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajējo rōhu huro nasi ōrire uehorovevē'e hōjo.

Aviavejō'e aevoromo ae aho'obēhe uvonōvo'aruējo: Nōrō huē mae baejē'e hōjo.

⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu bōrōme vaejehē'e hōjo.

Hesi ihoho gemu maemu hōjo.

⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribōvi jabesi jōeni vavaenimaje hōjo.

Jabesi a ujo ōmo'ōmohuni hesi vavaenoho ēhi jiemu jiobe va'a'ajējo.

⁵¹ Hesi darugo'e mu maho rōjēhiromo a masije javuajē uvarue aribōvioho rarovō'ōjēvamu huruomē'e hōjo.

⁵² Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro ba'obue'i

iho rumo'e aribōvioho banigojiomēvē'e hōjo.

⁵³ Vadunehu vuovē'e aribōvioho iruno'o mahuro da'uojēhi'i

bōvi bise'o marohē'e aribōvioho rēmō'ōjamu ma-ōvemū va'oruomē'e hōjo.

⁵⁴⁻⁵⁵ Huro hesi mu aribōvie Israel raje na ajamuijē'e hōjo.

Nosi hijo miono'o uēvadēhi huro ēhi Abraham'o hesi ujo ōmo'ōmohu'o nosi jōeni vavaenimemu vavaenimobe rovē'e hōjo.

⁵⁶ Ēhi jōvonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niō'i gemu barējamu hesi amēro vuonorō'ō abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jōhoje.

⁵⁷ Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje. ⁵⁸ Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uēvavamu: Badaro huē baeromo Elizabeth mabēhe ajamijade hō uēvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.

⁵⁹ Nimatorohoromo rahadoho hurae gemu barëjumu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ië'areje. ⁶⁰ Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ejarëjo. ⁶¹ John ua'ejarëjumu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo. ⁶² Bogohö uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo. ⁶³ Rahuo jio'a'ajëjumu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëvamu gagorovo rue aribövioho gövögövövereje. ⁶⁴ Èhi'amu evare Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjumu God rajahijadeje. ⁶⁵ Rajahijumu gagorovo rue amo rajohuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo ë mu börömo hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a börömore ë vaerovemu vaerovoroumadeje. ⁶⁶ Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro uehorovoroumadeje. Uehorovoromo gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Èaharihoho hu diehi jië'e a mabëhe jio hesi höjo.

**Zechariah-hu jö God-aro
baeromo majëhijade jöhoje.**

⁶⁷ Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromo uëvadeje:

⁶⁸ Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabëhe höjo.

Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'i rovë'e höjo.

Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavuë'e höjo.

⁶⁹ Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhego.

⁷⁰ Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare aribövi maho ëhi huruoho'ego jabumëro ë jöho ae majëhinövare höjo.

⁷¹ Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro

no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhiromo maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

⁷² Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejëvo'i uvade höjo.

⁷³ Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromo uavade höjo

⁷⁴⁻⁷⁵ ajamuiromo no'o muorovarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioremu hesi nuniro raromoromo

hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi muoho vaenövo'iröhego.

⁷⁶ Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiromo ua'a'ajëjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhianue ae javajëjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anujëjo huhu rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

⁷⁷ Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromo uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuajë hö uvoröhego.

78-79 Ëhesi bēhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaēro ō'idōre rojomanovoromo ramoramore vuovo ōrire jijiharue aribōvioho no ajivavuo'ajējo. Ajivavuoromo huē mae bae'irōhe ōroho rōjahui'a'ajējo.

80 Zechariah-ro ēhi jōvē'ēro John-ro bōviraebe hesi aru'ahoho dē vōvōba-jō'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro vaerōhēni.

Iesu rahade jōhoje.

2 Ëhi'amu evare Rome a bōrōme sa'ae aho'obēhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jōe nugō'ōjadeje. Jōe nugō'ōromo uēvadeje: Nasi aribōvie sa'ae dinō'e dinō'e raromarujoho jemēro va'oromo jemesi ihoho census aribōvioho bojēmirego jajivēho'irarējo. 2 Rōhu evare majaho ēho iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bōvie vaeromo Syria sa'aho muebenōvadeje. 3 Amo ē jōho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo gōre gōre va'o raromaroho jabesi amo mare vuonorō'ō rueruomadeje jabesi ihoho uēvego jajivojōro.

4 Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujēro jiē'ēro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem ē rovadeje. 5 Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabesi ihohu'o jajivēhojōro rabēni Mary huro masurōhe magonahego. Rōhu hu dē'e jiadeje. 6 Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahorōhe majaho rovadeje. 7 Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho rahoromo niōgēro nomoromo mi jabesi i bahijarue rōhore ē bamareje.

Aneraehu jō barovamu sheep muebejarue aribōviehu hejare jōhoje.

8 Ëhi'amu gavē'i iae dirō'e gemuore aēro vahi'e sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje. 9 Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajohuro ajivēvamu gagorovo sisē maro juhuonivareje. 10 Juhuonivamu gagorovo anerahuro uēvadeje: Nadi juhuonivohējo. Naehu rovaje hesi bēhoho na jō mae baeromo rovajējo jemē'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obēhe heromo bōrōmo bēhe nimoroho'irarijego. 11 Aruēre David-hu hinōvade amore jemē baejēvoromo mare bamēvo'irōhe aho jaruvo rahē'e hōjo. God-hu uavē'ēro bōrōme namiromo ajēmi'irōhe aho hōjo. Hu Bada hōjo. 12 Rōhu jemēro va'oromo ga'irarije aharihoho niōgēro numē'e mi jabesi i bahijarue rōhore raromamu gavē'iroho uvorējo: Nōrō jō mae uōvuade hōjo.

13 Jō mae uōvuade hō uēvamu gavē'i anerae aho'obēhe ō'idōre jioromo ma-majioho ruvebiruomoromo urimore rovade anerahu'o gemu mae riravoromo God rajahiromo uvoruomadeje:

14 Dō mare hijaje aho God hu mabēhe hōjo.

Sa'are raromarue aribōvioho huhu huē baejēvajoho maro raromoruomo'ajējo.

15 Aneraho jaburo ēhi uvoruomoromo ō'idōre vuonorō'ō iojiohamu gagorovo nume sheep muebejarue aribōviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uōvuade muoho gavarējo. 16 Ëhi uarovonugoromo ma-burēro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irōgoro aharihoho miehu i ijarue rōhore raromamu. 17 Ëhi ganugoromo aharihu hesi jō aneraehu uēvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majēhijareje. 18 Majēhijamu hegorovo

ae aho'obēhe tiöjēvadeje. ¹⁹Tiöjēvamu Mary-ro jōho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje. ²⁰Ēhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aneraehu uēvadēhi ēhi jiamu gavē'ero o jōho ēhi hejē'ero God rajahibe mae uabe jabesirēro sionēro va'areje.

Iesu jumuvare jōhoje.

²¹Iesu rahadoho hurae gemu barējamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enorohē'e ma-hijadevare aneraehu iho uavadēhi ēhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jōhoje.

²²Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojēmade mu vaeromo jabesi sisē u'orōhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhēni. ²³Ēmu hesi jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Harihu murioho aho'obēhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ēhi jiē'e muoho vaeröhēni. ²⁴O jö göho Badare surire jajivoromo ēhi uvē'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i ēhi jiē'e ugoho priest bojēmege God-ni vënëro muejēvo'irajo. Ēmuohu'o vae'iröhēni jabumē aharihoho bava'areje.

²⁵Röhu ae gemu Jerusalem amore hijē'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jidadeje. Hu ae mae vaejēvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jiē'ero muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajēmiromomo jabesi huē vavaenoho tugohēhorōhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ēhi jiē'e ae jiadeje. ²⁶Simeon hu ēhi jiē'e ae ji-

amu God-are Aru'ahohuro röjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavē'ero böröme namiromo ajēmi'irōhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuejo. ²⁷Ēhi uavē'ero ijönö God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuare vemu vavu'ohuro aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje ēhi jiē'e muoho vae'iro. ²⁸Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromomo God rajahoromo uavadeje:

²⁹Bada jaruvo jero jasi nioromomo uevego na muoho vuonugo'i huē mae ö'iröjo jaehu uevanēhi ēhi jiē'e jiaje.

³⁰No maro bamavuo'irōhe aho nasi nunëro gavē'e jevajëjo.

³¹Ēaehu vaerōhe muoho jero avohane hōjo sa'ae aho'o garōhego.

³²Avohane hesi bēhoho huro ajoho barovego

ēhuro jasi jö bogo hejē'e aribövioho jasi öroho ga'i

jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jiorōhego.

³³Simeon-ro ēhi jövamu hegorovo Iesuare vēmohu'o vavuohu'o tiöjēvadeje. ³⁴Tiöjēvamu God-ro jabumē huē mae bojēmi'irōhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade hōjo huro muoho vaejego ēhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rirerömëvo'i ioro'ioroho döro ri'örōhego. God-ro bamade hōjo huro hesi jōho baruerōhego. Huro hesi jōho barue'iramu aëro ahoruomo'ajëjo.

³⁵Ahoromo ēhuro ae aho'obēhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'ejarëjo. Ēhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huē vavaene börömohego bae'a'anuejo.

³⁶Simeon-ro Mary ëhi uavadeje. Röhu magonaho mavoje gemu ë hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phanuel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Röhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obëhe 7 barëjamu ³⁷baru guomamu doru hijadoho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Èhu'ëro mavoji mae jiadeje. Röhu huro ë God-are osa börömoremu va'oromo majae vahie jene ioho vunugo'i God gemu uehorovoromo hesi örire jöe jövoromo rajahinövadeje. ³⁸Amo Mary'o Joseph'o God-are osa börömore arijamu ë magonahohuro jabsirire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di ariböviohuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvoröhego muebejarue ë aribövioho gëromo aharihu hesi jöho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jöhoje.

³⁹Èhi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje ëhi jië'e muoho vae barënugoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabsi amore Nazareth ë arijareje. ⁴⁰Arijamu aharihoho böviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo ë'ade jöhoje.

⁴¹Èhi jië'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömoho rue'ego vadune göro göro Iesuale vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo ë hesi söroho inövareje. ⁴²Èhi'obe rovaroho Iesu

vadune aho'obëhe 12 baejamu gagoro Iesuale vëmu vavu'ohuro ëhi gemuoho ë'oromo Jerusalem amore ajiomareje. ⁴³Ajiomoromo söro majaho barëjamu vuonorö'öromo sionëro jabsi amëro rue'ië'areje. Röhu jabsi harihe Iesuro ë Jerusalem hijadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivëvadeje. ⁴⁴Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromo rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëjamu agano ioro'iorehu örire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo ⁴⁵gavare Iesu bogojiamu gagorovo öri ahore vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje. ⁴⁶Nahojuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hiromo God-are jö öri röjëhijarue aribövi jabsi jöho hejë'i hu'o mana uë gëvamu. ⁴⁷Hejareje huro ëhi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejë'ëro jöho mana bu'öjajëjo. ⁴⁸Èhi'amu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ëhioho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovare höjo. ⁴⁹Rovare höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovarije höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo. ⁵⁰Èhi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

⁵¹Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabsi amore Nazareth ë hiromo jabsi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje. ⁵²Èhi'amu Iesuro simano mae jiobe daje böviraebe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

3Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae dinö'e dinö'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jiadeje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje. ²Annas'o Caiaphas'o jabumë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. Ësa'are a masijo'o priest masijo'o ëhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje. ³Abuejamu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jovonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁴John-hu ëhi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahörirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru ëgohu'o bunohu'o aho'obëhe aho'amo'iramu ahorire jio va'a'ajëjo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahörirëro jio'amo'ajëjo.

Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahörirëro jio va'a'ajëjo.

⁶Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo. ⁸Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo'ho jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ⁹Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ie'ajëjo.

¹⁰Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. ¹¹Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Ae rahu niöge niö'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'oho i rumo'e aho gö bojaminëjo. ¹²Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo.

¹³Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Tax baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi gö'oho döroho jemesi ëma baerëjo. ¹⁴Ëhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'o uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. Vae'ëjarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho

baeniëhirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuoro baejaruoho iae eni hëjo.

¹⁵ Ëhi majëhijamu hegoroovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere uvoruo-madeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo. ¹⁶ Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jövëremu bapataeto vaejëvaje hëjo. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho hëjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hörü sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Naro ma-jövëremu bapataeto vaejëvaje hëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹⁷ Hesi ijo garanoho övore hëjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo. ¹⁸ Ëhi jië'e jöho o jöe gö gö John-ro majëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho ganövadeje. Ëhi'oromo God-are jö maho majëhinövadeje.

John savoji gagore ba'amare jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a böröme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiromo mu sisë gö gö vaejamu gagorovo John-ro ri'öromo birevadeje. ²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisë aho'obëhe vaejë'ëro röhu ave mu sisëhu'o vaejadeje. Huro ae uëvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

²¹ Röhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejëvade majare huro ae aho'obëhe bapataeto vaejëvonugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are örire jöe jövamu gavë'i ö'idöho arorovadeje. ²² Arovamamu God-are Aru'ahohuro sino hahö'e jioromo guaho va'ënohuro Iesuro ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Naro ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuare hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jöhoje.

²³ Röhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obëhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe hëjo. Röhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje. ²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje. ²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje. ²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje. ²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje. ²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe

jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje. ²⁹Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. ³⁰Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje. ³¹Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje. ³²David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje. ³³Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje. ³⁴Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje. ³⁵Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje. ³⁶Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje. ³⁷Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are

harihe jiadeje. ³⁸Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

Iesuhu mu sisë vaejoro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

4 Iae Iesuro hejade God-are Aru'a-hohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irögoro God-are Aru'ahehu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje. ²A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jöho ahöjoro Satan-ro hesi dëho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barëjadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barëjamu vadunëro hömadeje.

³Vadunëro hömamu Satan-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uavego iraejajo. ⁴Iraejajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo.

⁵Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'o'jomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje.

⁶Röjahiromo uavadeje: Eöri ari'oho aho'obëhe naro bojami barë'ejöjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuo'ho'iranego. Ëhesi bëhoho ë öri ari'oho naro baejë'ëro jevë'ëro ae rahu bojëmi'i negë'oho iae bojëmaje höjo. ⁷Ëhuni jaehu uvene aho röjehijë'oho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo. ⁸Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹Ëhi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro

uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho avehuro nami'i jörö'örovëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejavo'aruëjo. ¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöëni. Ëhuni jörö'örovëjo. ¹² Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo. ¹³ Ëhi uvamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejoro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

¹⁴ Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje. ¹⁵ Iesuro Jew rajehu God rajahijarue osare osare jöë röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹⁶ Ëhi'amu Iesuro jöë röjëhibe juvoromo urimë'i asisö'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ëhi huro God rajahijarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje. ¹⁷ Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo birohoromo adahoromo ¹⁸ uvadeje: Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamë'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'öjade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jiovo rëmö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'öjade höjo sisëhu ruahö'öjëvë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

¹⁹ Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

²⁰ Ëjöho adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gagorovo ë osare raromare ariböviohuro ae aho'obëhe he'i Iesu gemu ërimahareje. ²¹ Ërimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejö'e rovë'e höjo. ²² Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromomo hesi huë ma jöho heromo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uvoruomadeje: Ëiaho bogo a börmëhu jio'i hu Joseph-are harihe höjo.

²³ Ëhi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ëhesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amoro vaejago no gavarëjo. ²⁴ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo. ²⁵ Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare

majare ëni bogo mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 ëhi barëj'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae ëgobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare ²⁶ magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromaroho God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'öjade höjo ajami'iröhego. ²⁷ O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo. ²⁸ Ëhi majëhijamu hegorovo ë God rajahijarue osare raromarue ariböviohuro heromo sisë maro dë vörönimoruomadeje. ²⁹ Dë vörönëgamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bönure iojiomoromo dahoru vösöre suorovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo. ³⁰ Ëhi'o'i ë'oruomamu gëgorovo Iesuro jabesi ririre jioromo rëmö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarov'öjade jöhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjjadeje. Höröromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'oromo jöho röjëhijadeje. ³² Jöho röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho hesi birire baej'ëro hu jöho majëhijadeje. ³³ Amo ë osare Satan-are a sisëhu dëre abuej'ë aho hij'ëe jiadeje. Hij'ëro ma-darugo'o uvadeje: ³⁴ Hë-ajo. Iesu Nazareth

rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'i ë'lanuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hej'ëi Iesuro uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. Höröjëjumu hej'ëi uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu ë aribövi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisëhuro ë a hesi sino haho'oho bogo ijumaho'i ma-höröromo va'adeje. ³⁶ Höröromo va'amu gagorovo ae aho'obëhe garomo tiöjëvamu uarovareje: Aveho rabu'e jöho höjo. Darugo'e jöho jövego a sisëhuro ma-burëro ejahoromo suorovo va'oruomaje höjo. ³⁷ Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë sa'aho aho'obëhe he barëjareje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

³⁸ Röhu a sisëho dëre jioromo hörö va'amu Iesuro God rajahijarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'irae avohë'e jiadeje. Vörö'iraejumu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminëjo. ³⁹ Ajaminëjumu hegorovo Iesuro va'oromo bëhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vörö'iraejanuoho u'uhëjo. U'uhëjumu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamu hej'ëi ri'öromo iruno'e avohëhoromo i'imëmadeje.

⁴⁰ I'imëmamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gö gö jië'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi övoho ae aho'obëhe jabesi sinore bamëho'ego marë'amonövadeje. ⁴¹ Marë'amo'ego aru'aho sisë ae aho'obëhe jabesi dëre raromarohuro suorovo va'onövareje. Suorovo va'ië'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajë'ego heromo

uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo garomo uvareje: Hu böröme namiromo ae ajëmaje aho höjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

⁴²Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamugo Iesuro ri'öromo va'oromo a rumo'e sa'are ë hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare ë hijamu gagorovo nijio'iraeromo uvareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo. ⁴³No'o hijëjamu hegorovo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ë jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ëjjo ë hesi bëhoho God-ro ëhuni remö'öjamu rovä'ëro. ⁴⁴Ëhi'onugoromo Judea sa'are God rajahjarue osare osare jöho majëhibe juvadeje.

Iesuare ijore ijore jijihoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

5Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örovobe rueruomadeje. ²Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu. ³Ëhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'öjego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re ëhi hiromo jöho röjëhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojuvo barëjamu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahë'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo. ⁵Suovo'irarije hö-

jamu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amoejjo. ⁶Ëhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ië'adeje. ⁷Dadorovo'i-a'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjamu rueho jaburo rueromo ajëmiromo visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje. ⁸Ëhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë jevajëjo. ⁹Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovuomoromo tiöjvë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëhi uavadeje. ¹⁰Peter-më tiöjvëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövareje. Amo tiöjvëvamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejjo'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruomo'ajëjo. ¹¹Ëhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjvëvareje. Ötöjvëvonugoromo jabesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹²Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo. ¹³Ajemi'anuejamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho

barējadeje. ¹⁴ Sisēho barėjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ēhi ē'odoho nadi aho huruoho majēhinējo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest rōjahijego ga'irajo. Ēhi'oromo Moses-hu uōvuade ēhi jiē'e suvuoroho God-are ōroro bo-jamego aēro garomo uvo'irarējo: Jasi sinore sisēho barējē'ero iae mae javajējo. ¹⁵ Bogo aho huruoho majēhi'irōhego uavadeje rōhu ē huhu vaejade mu jōho bōrōmo mae rumorovamu ae gō gō hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomē'ero ae aho'obēhe rueromo gagovoruomadeje hesi jōho heruomo'i huro jabesi sino ha-ho'oho ajēmego marējēvo'irōhego. ¹⁶ Ro gagovoruomamu gēgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'o hiromo God-are ōrire jōe jōvadeje.

Ōvo hōru'e vuovahē'e a Iesuhu ajamade jōhoje.

¹⁷ Ēhi'oromo iae Iesuro aribōvioho jōho rōjēhijamu Pharisee aribōviohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o ēho jaburo hesi bēhire raromoruomadeje. Urimē'i ē aribōvioho ioro'iorohuro ē Galilee sa'are amo gōre gōre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruomē'ero ē raromoruomadeje. Raromamu Iesuro jōho rōjēhiromo Badare darugoho baejē'ero guomo guomo'e a jabesi sino avohēho'irōhoho eni jiadeje. ¹⁸ Sino avohēho'irōhoho eni jiamu iae aēro ōvo hōru'e vuovahē'e aho maratuoroho gijjimo barovareje. Barueromo osanō bava'oromo Iesuarue bēhire bamo'irōhe ōroho nahareje. ¹⁹ Ōroho nahoromo gavare ae aho'obēhe tagavoromo ojanoho urahē'e jiamu gagorovo ba'oijomoromo javuoho dōnō dadovō'ōromo maratuohu'o nume osare riravarue aribōvi jabesi ririre Iesuarue bēhire ē ba'amareje.

²⁰ Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e rovere aribōviohuro hu mae uehorovorouomamu gēgorovo ōvo hōru'e vuovahē'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisēho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barējahē'e hōjo. ²¹ Mu'u barējahē'e hōjamu hegorovo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o uarovareje: Asē'ējo. Sareri ae hōjo. Huro God sivoromo ēhi jiē'e jōho jōvajējo. Hu ma-ae hōjo. Rōhu huro ē aho uavajējo: Naro jasi sisēho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barējahē'e jevajējo. Ēhi jiē'e muoho hesi God-ro gemuēro vaejaje hōjo. Ma-aho bogajo. ²² Ēhi atamu gagorovo Iesuro uēvadeje: Jemē rabēni uehore gō gō baejarujējo. ²³ Jemē'o uehorovohējo. Nani ja ae ēma ua'a'anuējo: Jasi sisēho uehorovoromo vuonugahē'e hō ua'a'anuējo. Ja ēhi ua'ibejanējo aho nunoho bogo ga'ibejarējo ja mae o sarere jōv'e javego. Rōhu ja bogo ēma ua'a'anuējo: Ri'ōromo nami juvējo hesi guomo guomoho bogo barējego ja javojagojōēni. ²⁴ Rōhu ē bogo ēma jōvo'ibejane jōho iae na jōvo'ejōjo huro ejehoromo ri'ō nami juvego jemēro ē muoho garomo ēhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisē mu'uvaje darugoho ēhu'o baejē'e jevego. Ēhi uēnugoromo rōhu ōvo hōru'e vuovahē'e aho uavadeje: Naro ja uavajējo: Jero ri'ōromo raromanue maratuoho banigoijomoromo baeromo jasirēro va'ējo. ²⁵ Va'ējamu hejē'i ruehuro ae aho'obēhe jabesi nunire ri'ōromo maratuoho banigoijomoromo baeromo God rajahibe hesirēro va'adeje. ²⁶ Va'amu gagorovo ē aribōvioho aho'obēhe tiōjēvamu juhuonivoromo God rajahiromo uarovareje: Asē'ējo. No bogo gavarue muoho jaruvo gavē'e javuajējo.

**Levi-hu Iesuare ijore ijore
juvoröhego Iesuhu uavade jöheje.**

²⁷ Èhi'amu gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁸ Juvonövonëjamu hegoroovo hesi muoho aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

²⁹ Èhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i söro böröme hesi osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: Rueromo söroe ihëjo. Ihëjamu hegoroovo tax baejarue ae aho'obëhe èhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe èho jaburo ro gemuoro raromoromo ie ue'ahareje. ³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'iorohu'o èho jaburo dë vörönëgamu Iesuare aribövioho uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo. Èhi jië'oho sisë höjo. ³¹ Sisë höjamu hegoroovo Iesuro uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavaruë höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ³² Èhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

**Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu
i bogo vuonugare jöheje.**

³³ Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue ariböviohuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o èhi jië'e muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu èhi è'aruoho iae mae höjo. Röhu

jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni èhioho è'arue höjo. ³⁴ Rabëni èhioho è'arue höjamu hegoroovo Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söroe aemo'aemehu rueromo i i'ë'iroho jemë tugohëvo'irarijoho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo. ³⁵ Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

**Jew rajehu gororovo'iröhe
jögoru mamiohu'o Iesuhu
barovade mu i'ohu'o bogo
gemuore havo'iröhe jöheje.**

³⁶ Èhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Èhi è'ibejanëjo niögu i'oho tariö'öjë'ëro èhuro sisër'ibejajo. O niögu mamioho èho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo èhuro niögu mamiohu'o sisër'ibejajo. ³⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Èhi è'ibejanëjo jovohuro gatovoromo öghuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioremu dadorovego jovoho rova'ibejajo. ³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. ³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro uvarue höjo: Mamioho mae höromo èhuni i'oho bijönimarue höjo. ÈJew rajehu Iesuare mu i'o bijönimarue jöho Iesuro uhu'e èhi majëhijadeje.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

6Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamü gagorovo Iesumëro müre jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo övëro uhiromo ue'ahobe va'oruomadeje. ²Ioho övëro uhiromo ue'ahobe va'amü gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharujëjo. Rabëni ëhi jië'oho ë'arujëjo. ³Ë'arujëjamü Iesuro uëvadeje: David nosi a bëröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o hömëvamü hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamü ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ëremü ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵Ëhi uëngoromo uëvadeje: God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho müebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶Ëhi uëvë'ëro Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamü Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jöho röjëhijadeje. Amö ë osare övo manörire övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ⁷Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesure jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromö uë'ëjarëjo: Iesuro a ajëmaje müoho vaeromö nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromö

jabumëro ma-hu gemü ërimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohëhego o bogo. ⁸Ërimahamü Iesuro gëromö uvadeje: Jabumë ëhi ëhi uehorovarüë uvoromö övo guomahë'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijëjo. Namijëjamü ro jabesi ririre namijadeje. ⁹Namijamü hu bijönimoromö ërimaharuoho Iesuro uëvadeje: Na ave jöho uë gë'ië'ajëjo. Nosi nuho maja hesi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ëjarëjo o sisë vaejëvo'ëjarëjo. I'ovëvo'ëjarëjo o müo'lamö'ëjarëjo. ¹⁰Ëhi uëngoromö uherihoromö ë aribövioho aho'obëhe gëngoromö övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamü hegorovo övoho nugö'öjamü marëjadeje. ¹¹Marëjamü rue ariböviohuro gavare Iesuro ë aho ajami'ëgo marëjamü gagorovo dë vörönëgo avohadeje. Dë vörönëgamü jöe atoromö uarovareje: No Iesure örirohö diehi'o'ëjarëjo.

Iesuhu hesi apostle 12 bæjëvade jöhoje.

¹²Ëhi'o'irögoro Iesuro God-are örire jöe jövo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromö vahi bövie God-are örire jöe jövobe va'ojuvo ëhi sisonuvadeje. ¹³Sisonuvamü gagorovo hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro ruejörö uvëvadeje. Uvëvoromö rovamü ae aho'obëhe 12 hesi bæjëvadeje. Bæjëvoromö uëvadeje: Jemë nasi apostle jëvajëjo. ¹⁴Iesuro Simon bæjadeje. Baeromö iho göho Peter jumuvadeje. O Peter-are öho Andrew bæjadeje. O göho James John Philip Bartholomew ¹⁵Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruoho Jew rajehu jabesi müeberovo'i nimaje aho ¹⁶o Judas James-are harihoho o göho Judas Iscariot ë aribövioho bæjëvadeje. Judas

Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohëhade jöhoje.

¹⁷ Ëaribövioho baejëvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ë namijadeje. Namijamu hesi aribövie aho'obëhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinö sö jovo bëhire sa'are jioromo ae aho'obëhe mae ë ro rivareje ¹⁸ Iesuarë jöho heruomo'i huro ajëmego jabesi sino haho'oho marëjëvo'iröhego. Ro rivavamu a sisëhu dëre abuejëvë'ëro i'u baejarue aribövioho Iesuro ajëmamu marëjëvadeje. ¹⁹ Marëjëvamu ae aho'obëhe gavare Iesuarë darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obëhe ajëmamu gagorovo Iesu rëho'i ë'o gavareje ëhuro guomo guomoho barëjëvo'iröhego.

Huë mae baeröhe ariböviohu'o huë vavaene baeröhe aribövi jabesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ö-moho gëromo uëvadeje:

Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë huë mae jëvajëjo
God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

²¹ Avevejö'e hömëvaje aribövioho jemë huë mae jëvajëjo

maja ijönöho eni da'uëgo'ië'ëro.

Avevejö'e nierusuburu'e bamaruje aribövioho jemë huë mae jëvajëjo
maja ijönöho nimoroho'ië'ëro.

²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisë höromo vuonugëhë'oho huë mae jëvaje höjo.

²³ Jabuhu ëhi sisë vaejëvë'iroho jemëro

hirohiromoromo nimoroho avohorëjo God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

²⁴ A'i bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barëjë'ëro ijönöho bogu ujuoho hesi jëvajëjo.

²⁵ Avevejö'e da'uëgë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture vadunëro vuovëvo hesi höjo. Avevejö'e nimoroharuje aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture huë vavaene baejë'i nierusuburu'e bae hesi jëvajëjo.

²⁶ Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'oho vaevë'e jëvajëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huotohuo-tovoromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövare höjo.

Nu huodagarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

²⁷ Röhu jemë nasi jö hejaruje ariböviohumë ave jöho majëhi'ië'ajëjo.

Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo. ²⁸ Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo.

Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ²⁹ Aehu a'isabi gönö anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo.

Aehu niögu gö baeniahijë'oho nadi nijio'iraejego niögu göhu'o bae'irajo. ³⁰ Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamijë'oho bojämëjjo.

Aehu jasi mae sisë baejahë'oho nadi uanëjo: Sionëro bojëmëjo. ³¹ Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

³² O jemë huë baejévarue aganohemu huë baejévë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabêhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejévarue agano mana huë baejévarue hõjo. ³³ O jemë mae vaejévarue ariböviohemu mae vaejévë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabêhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue hõjo. ³⁴ O uvë'oho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromomo ëhuni bövi bise'lo ma-jahuri ae gö bojëmijë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabêhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o uvoruomaje hõjo: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromomo ëhuni bövioho bise'oho ma-jahuri ae gö bojëmijarue hõjo. ³⁵ A'i jemë nu huodëgarue aribövioho huë baejëvorëjo. Mae vaejëvorëjo. Nadi uvorëjo: Mana bojëmi'aruë uvë'i jemesi bövioho bise'oho ma-bojëmirejëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemë suvuoro böröme bojëmi'ajëjo. Ëhuro God-hu dö mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-ro gëvaje a sisë jioruomoi' bogo mana mabêhe uavë'e suvuore ëma baejarue aribövie jëvego gëgorovo huro ëma huë baejëvoromomo ajëmijaje hõjo. Huhu ë'aje ëhi jië'e mu vaejë'oho jemë hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhuni jemesi Vavuehu jemëni vavaenimajëhi ëhi ae göëni vavaenimorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

³⁷ Nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God jemesi sisëhu'o bogo mevo'ajëjo. Nadi a jabesi sisëhunioho i'uoho bojëmirejëjo. I'u bogo bojëmijë'oho God jemë'lo i'uoho bogo bojëmi'ajëjo. A'i ae gö jabesi sisëho uehorovoromomo vuonugorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi sisëhu'o uehorovoromomo vuonugo'ajëjo. ³⁸ Ae suvuorëmirëjo. Jemë ëhi ë'ë'oho

God-ro jemë'lo suvuorëmi'ajëjo. Börömo mae suvuorëmiromomo jemëro övoho avoho'iramu sörö va'ëne ë bamëho'iramu övo duvahoho rarovoromomo oteroho'a'ajëjo. Bogo bise'lo vadu'oho suvuorëmi'ajëjo. Jemë dimino'e bojëmë'ohuro ëhuro ë bojëmarije mino'e ëhi bae'a'arujëjo. Iesuro ëhi jövadeje.

³⁹ Röhu Iesuro röjëhi'iro ave uhu jöho uëvadeje: Nuni sisë'e a göhuro nuni sisë'e a göho diehi öroho röjahibe va'a'ajëjo. Bogajo. Röjahijë'oho jabumë ni'ö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. ⁴⁰ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromomo jö maho bae'a'arujëjo. Jöho he barë'iramu evare jö röjëhijaje aho va'ëne jëvo'ajëjo.

⁴¹ Röhu ja diehi'oromomo ijo ugobajoe' biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴² Ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Isi ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromomo evare avoho garomomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

Aho mu vaejajire garomomo uvarueje: Hu mae o sisë hõjo. Ëhesi uhu jöhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje hõjo. ⁴⁴ Ijoho bajoro garomomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae hõjo ëho sisë hõjo. Meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremumu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Ijo sisëhuro bajo sisëho rae'amaje hõjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje hõjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho a maho ijo maehu bajo mae raejajëhi ëhi jëvaje hõjo. A maho uehoromo maëremu jabesi dë vövöba-

jol'ere jëvë'ëro mu maemu vaeruomaje höjo. A sisëho uehoro sisëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu sisëmu vaeruomaje höjo. Aëro diehi jië'e uehorehu jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvajojo jabesi jö'ëro atarue höjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

⁴⁶Jemëro uevaruje höjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajëjo. Èhi jië'oho jemë rabëni naehu bojëmaje muoho bogo vaejaruje höjo. ⁴⁷Röhu ae rahu nasi örire rueromo nasi jö heromo ejehajoho èhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. ⁴⁸Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Javue vae'irögoro ëgobövie umo abuejuvo munë'e sa'aho birohogoro öboho ë ruhoromo javuoho vaejade höjo bibivoröhego. Javuoho vae barëromomo hijamu jovo börömëro ruomoromo ë javuoho anade höjo. Anamu javuoho mae vaejë'ëro jië'ëro bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade höjo. Nasi jö ejehaje aho ë bibivë'e javu vaejade aho va'ëne höjo. ⁴⁹A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho èhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruho'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë'ëro ë javuoho jövëro ro anamu dadorovo barë nahonahovade höjo.

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

7 Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje. ²Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae ue-

horovo avohamu rue aho guomo guomo böröme baejë'ëro guomo'ië'adeje. ³Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jöho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejahaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo. ⁴Èhi uëvamu hegorovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromomo uavareje: Èaho ajaminëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'oho iae mae höjo. ⁵Hu sa'a gö raje höjo röhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaje höjo. Uehorovavujëro jië'ëro huro ajamuiromomo ae uëvade höjo noehu God rajahijarue osaho vaejahuoröhego.

⁶Èhi uavamu Iesuro ri'öromomo jabu'ovo va'adeje. Va'oromomo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromomo Iesu birohoro uarëjo: Badajo. Nadi nasiroho rueromomo u'uoho baejëjo. Na ae ma-bise'e jevoromomo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'oho bogo maehu höjo. ⁷Èhuni na uehorovoromomo uvode höjo: Na ö'irodoho röhu na bogo maehu jevajëjo. Èhuni nadi rue'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejahaje aho marë'irajo. ⁸Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromomo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejëhoromomo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue èhi èhi vaejehë uavë'iroho iae hu èhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marë'irajo. Èjöhö baeromomo Iesu majahirego he'irajo. ⁹He'irajamomo simano vaejaje a hesi ariböviohuro

ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromomo huotorovoromo hu rihiomare aribövioho uëvadeje: Hu mabêhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohê'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo êhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu hegorovo rue ariböviohuro vuonorö'ö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjê'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesutare ijorajo ömo'ömo'u'o a ioro'iorohu'o ae aho'obêhe mae hu'o va'oruomadeje. ¹² Va'oromo amo rejo ojo bëhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomê'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Röhu vaevê'oho guomê'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'oho jiadeje. Amo rajë ae aho'obêhe ë magonahohu'o rueruomadeje. ¹³ Rueruomamu Badaro magonahoho ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonëjo. ¹⁴ Nadi nivonëromomo rueromo sino bamare maratuoho rëhadeje. Rëhamu giojimo barovare ariböviohuro ëhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajëjo: Guomanoho ri'öjêjo. ¹⁵ Ri'öjêjamu döro ri'ö hiromomo aevoromo jöë jövadeje. Jöë jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje. ¹⁶ Ëhi'amu gavê'i ae aho'obêhe juhuonivoromo God rajahiomomo uvoruomadeje: Asê'e jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo'huro nosi örire rovê'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi

jöëni vavaenimê'e hö uvoruomadeje. ¹⁷ Ëhi'amu gagorovo ae aho'obêhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bëhirohu'o Iesutare jöho ëhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹⁸ Iesuhu ëhi jië'e mu vaejaje jöho John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro John majahijareje. ¹⁹ Ëhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövioho niö'iro ruejoro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garëjo: No uvaruëjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego. ²⁰ Ëhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovare höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego. ²¹ Ëhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisê'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugorohê'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje. ²² Ëhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisê'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisê'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjêvoromo jabesirire sisê sisêho barëjêhaje höjo. Hia'i sisê'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöë hejarue höjo. Vuovê'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromomo majêhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirëjo. ²³ Röhu John o ae rahu biririvoromo

nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

²⁴ Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromo va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromu uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu jemë ga'i va'arije höjo. Bogajo. ²⁵ O diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'lo marohë'e ma baeromo raromarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ²⁶ Röhu diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromu John hu börömoho höjo. ²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo. Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego. Ehi jajivë'e höjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromu börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromu muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromu döroho jioruomajëjo.

²⁹ Iesuro ëhi majëhijamu tax baejarue ariböviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ë jöho heromu uvoruomadeje: God hu mae höjo. Rabëni John-hu bapataeto

vaeröhe jöho jaburo ejahë'ëro. ³⁰ A'i Pharisee ömo'ömo'ohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ömo'ömo'ohu'o ë jöho heromu jaburu ë'ojöro God-hu nimaje muoho juahovareje rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo bijönimë'ëro.

³¹ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromu uëvadeje: Ave jaruvore raromarue aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. ³² Amo ririre raromoromo jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oho ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ³³ Ehesi bëhoho bapataeto vaejavuaje ae John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho wine jovoho bogo inövade höjo. Ehi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ³⁴ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ehi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. ³⁵ Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Eëmu nimarue aribövioho aho'ohu'o jaburo garomo uvoruomajëjo: God-are uehoro iae mae höjo. Eëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ë'ade jöhoje.

³⁶ Ëhi'amu Pharisee ae gemuëro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarëjo. Ie ijarëjamu ë a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje. ³⁷ Röhu sisë magonahe gemuëro ë amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajë uvavamu hegorovo ridi'e ose munë huono mabëhiroho baeromo rovadeje. ³⁸ Barueromo Iesure dejonö hörü bëhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesure hörure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo höröho dudöhahoromo ridi'e jovohuro otehadadeje.

³⁹ Ëhi'amu gagorovo ë Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jö God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'e-najoho rahuo jio'i o diehi jië'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ëhuro mae jio'ibejajo. Ëhesi bëhoho hu magonaho sisë höjo. Röhu Iesuhu ë magonaho bogo avoho gavajoho ëhuro hu bogo jö God-aro baeromo majahuijaje aehu höjo. ⁴⁰ Ëhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ë Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Majahi'ië'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae höjo. Majehego hejöjo. ⁴¹ Hejöjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niö'iehu ae gemu hesi örire moni mana sionehu bojami'iröhoho jëvade höjo. Göhuro 500 kina göhuro 50 kina ë a hesi örire bojami'iröhoho jiade höjo. ⁴² Röhu bogo eni jëvade höjo. Bogo eni jëvamu gagorovo moni bae'iröhe ahuro ë ae niö'iehu moni bojami'iröhoho uehorovoromo vuonugëhade höjo. Ëhi jië'oho ë ae niö'ioho di ahuro ë moni

bae'iröhe a hesi öriroho böröme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajëjo. ⁴³ Rajahi'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajëjo: Moni böröme bojami'iröhe ahuro ë moni bae'iröhe aho böröme rajahi'ajëjo ë hesi bëhoho huro moni börömo mae uehorovoromo vuonugahë'ego. Rajahi'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuëjo.

⁴⁴ Ëhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode höjo röhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane höjo nasi höröho u'ojöro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hörure aho'amodegamu ëhuro u'ovehade höjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade höjo. ⁴⁵ Ja bogo rajehiromo dudöhevë'e javajëjo. A'i ë magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi höröho dudöhobe rovë'e höjo. ⁴⁶ Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hörure otehehade höjo. ⁴⁷ Ëhuni uavajëjo: Ëmagonahohuro na rajehi avohë'ëro ëhu'ëro hesi sisë aho'obëhe jiadoho uehorovoromo vuonugë'e höjo. A'i sisë ma-bisemu uehorovoromo vuonugëhë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-bisemu rajehi'aruëjo. ⁴⁸ Ëhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e höjo. ⁴⁹ Vuonugahë'e höjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharue ariböviohuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ëäho hu diehi jië'e aëro jië'ëro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhaje höjo. Hu ëhi jië'e muohu'o vaejaje höjo. ⁵⁰ Ëhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi örire mae

uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

**Magonaho göehu göehu Iesu'o
gemu mae jijihoromo Iesu
ajaminövare jöhoje.**

8 Ëhi ë'ë'ëro Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu böröme namiro mo muebejavuaje jö maho baeromo ae majëhibe amo masijore ininore ë va'adeje. Röhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o ²magonaho ömo'ömo hu'ö Ëhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ëmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisëhu dëre abuejëvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejëvadoho Iesuro ajëmijamu marëjëvadeje. Ëmagonaho jabesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë ⁷rarovo'amadeje. ³O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho ömo'ömo hu'ö magonaho ioro'ioro hu'ö aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onövareje.

**Aehu i ujo sa'a mare sa'a
sisëre riremاده uhu jöhoje.**

⁴Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho rarovadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromo uëvadeje:

⁵Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremohi va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo. ⁶Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu

sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro. ⁷Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuore riromo baba'amade höjo. ⁸Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo maho aho'obëhe 100 100 Ëhi rae'amade höjo. Uhu'e Ëhi uënu goromo ma-darugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

**Iesuhu rabëni uhu'e
majëhinövade ë hesi jöhoje.**

⁹Ëhi'amu Iesuarë ijorajo ömo'ömo hu'ö uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje. ¹⁰Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

**I ujo sa'are riremاده uhu jö Iesuhu
huruoho majëhijade jöhoje.**

¹¹Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo. ¹²Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego. ¹³O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sa'hori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo. ¹⁴Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are

jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumoromo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimorohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruohuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ¹⁵Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro jië'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijönö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

¹⁶Röhu iro bunoi'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego. ¹⁷Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

¹⁸Ëhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Ajile jö javë'oho God-ro gö'ö bojami'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

¹⁹Ëhi uëvamu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo rovarëje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ëro hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu. ²⁰Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruëjo. ²¹Riravaruëjamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²²Ëhi ë'ë'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromu uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromo ri'öromo va'areje. ²³Ri'öromo va'aroho va'oromo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jovëro hasaromo boat gagore abueromo irijiomoromo diruvëvo'ië'adeje. ²⁴Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ië'ajëjo. Vuovavuo'ië'ajëjamu ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje. ²⁵U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Ëhi'amu rueho jaburo tiöromo juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho eja-harue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

²⁶Ëhi'amu Iesumëro e'u dëre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje. ²⁷Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo amo rajë ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ëaho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje. ²⁸Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromu

ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ²⁹Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjoro Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromo aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje. ³⁰Ëhi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjumu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jië'ëro ëhi uavadeje. ³¹Ëhi'amu ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromo uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revolarëjo.

³²Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjumu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. ³³Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³⁴Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. ³⁵Jöho majëhijumu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade

aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ³⁶Juhuonivamu Iesuhu mu vaejumu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo. ³⁷Marëhijajumu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjumu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. ³⁸Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'o ja'o hi'i negajëjo. Negajëjumu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugö'öromo ³⁹uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijumu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömo jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromo uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijumu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebejë'ëro gavare rovamu gagorovo nimorohoromo rajahiruomadeje. ⁴¹⁻⁴²Rajahiruomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ië'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromo dinamiromo uavadeje: Nasi osaro rueromo nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjumu hegorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëj'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabeti örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëv'ëro ëhi jiemu jiadeje. ⁴⁴Ëhi jiemu jië'ëro ë magonahohuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. ⁴⁵Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu hegorovo ae aho'obëhe uavareje: No bogo rëhavë'e javuajëjo. Rëhavë'e javuajëromo Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuanuëjo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jijihoromo tatijiomavaruëjo. ⁴⁶Tatijiomavaruëjamu uëvadeje: Iae aëro rëhevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jiavajëjo. ⁴⁷Va'ë'e jiavajëjamu ë magonahohuro garomo uvadeje: Naehu Iesu niögure rëhodoho bogo subivo varijënoho jevajë uvoromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo butubutumobe rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromo ae aho'obëhe jabeti nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojöro negamu ëhuni rëhavode höjo. Rëhavamu ëhuro ma-burëro marëjevade höjo. ⁴⁸Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

⁴⁹Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo. ⁵⁰Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mu'öjahiromo Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo. ⁵¹I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro

Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje. ⁵²Nijio'iraejëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi jöëni nierusuburu'e bamoromo jabeti muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁵³Ma-niavajëjamu hegorovo ruoho jaburo garomo uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e höromo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ⁵⁴Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo ma-darugo'o uvadeje: Bësu ri'öjëjo. ⁵⁵Ri'öjëjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'ö rovamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje. Ri'öjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo. ⁵⁶Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërejo.

**Iesuare ijoraje 12 jabuhu
va'oromo mu vaeröhego Iesuhu
rëmö'öjade jöhoje.**

9Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëjo. Gagovohëromo rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminövo'irarijego. ²Ëjöhö darugoho bojëmijë'e jevaje ëhuni va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorëjo. ³Ëhi uëromo uëvadeje: Va'ië'iroho bövioho bise'oho nadi ujuohorëjo. Ha'itoho esöho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. ⁴Amo göre göre va'oromo

aehu di osare raromjoro uëvamu va'oromë'oho ehuremu raromoromo va'onövorëjo. ⁵O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgë'oho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremova'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo. ⁶Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijorajoho jaburo ri'öromo va'areje. Va'oromo jö maho majëhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuare jö heromo dadivade jöhoje.

⁷Iae Galilee sa'are a böröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro ëhi jië'e mu masije vae'amë'e hö uvavamu hegorovo Iesuare jöho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ë'ajëjo. Ëhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro ëhi jië'e muoho vae'amaje höjo. ⁸O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromo ri'öjë'ëro ë'ajëjo. ⁹Ae göëro göëro jöe gö gö ëhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ë aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tarijahode höjo. Röhu ë mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ë iaho rahuo höjo. Ëhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹⁰Ëhi'amu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No ëhi ëhi ë'oromo rovere höjo. Rovare höjamu Iesuero söjëvoromo Bethsaida

amore jabesi sivue raromo'i va'areje. ¹¹Bethsaida jabesi sivue raromo'i va'i va'amu ae aho'obëhe ë jöho heromo rueruomadeje. Rueromo bihoruomamu gëgorovo Iesuero uëvadeje: Iae mae rovë'e jëvajë uënuogoromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhiromo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹²Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore amo ininore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorö'ö'irarëjo. ¹³Momorö'ö'irarëjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuo'i gö bogojavuajëjo. O na ja uöromo ë'anuejo noro va'oromo ave ariböviohuni ie imo'amojöro. Ae aho'obëhe jië'ëro no bogo eni javuajëjo. ¹⁴Ëhi uavare hesi bëhoho ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromë'ego ëhuni uavareje. Ëhi uavamu Iesuero hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Uëvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo ëhi raromobe va'arëjo. ¹⁵Raromobe va'arëjamu rue ijorajoho jaburo uëvamu ae aho'obëhe ëhi raromobe va'oruomadeje. ¹⁶Ëhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuero ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijamu suvuorëmijareje. ¹⁷Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 aego'amareje.

**Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jöho
Peter-hu jövade jöhoje.**

¹⁸ Ëhi'amu Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijorajoho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoromaje höjo. ¹⁹ Diehi atoromaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarije aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromo rovë'e javajëjo. ²⁰ Ëhi uavamumu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromu uavadeje: Ja God-hu uavë'ëro böröme namiromu ajamuijanue aho javajëjo.

**Iesuhu huë vavaeni baeromo
guomoröhe jö jövadohoje.**

²¹ Javajëjamu Iesuro jöho darugo'o majëhiromu uëvadeje: Ëjöhö nadi aho huruoho majëhirëjo. ²² Ëhi uënuogoromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho ëho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

²³ Iesuro hesi ijorajoho ëhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'o'ho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesure jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'o'ho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho

banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁴ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'o'ho ijönöho guomo öriro va'a'anuejo. O ja nasi jöëni guomë'o'ho ijönöho maro hi'a'anuejo. ²⁵ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'o'ho o sisërërovë'o'ho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ²⁶ Ëhesi bëhoho ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'o'ho u'emumu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jië'e jabesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo. ²⁷ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu böröme namiromu muebejaje ajoho ga'a'arujëjo.

**Iesure nu ano'ehu ajivoromo
gorosovade jöhoje.**

²⁸ Ëhi uënuogoromo hurae gemu barëjamu Iesuro Peter John James ëhi söromu God-are örire jöe jövo'i dahorure ajiomadeje. ²⁹ Ajiomoromo God-are örire jöe jövamu Iesure nu ano'o'ho gorosovoromo ma-mabëhe jio'i hesi niögöho majaeahu bamajëhi ëhi ajivo avohadeje. ³⁰⁻³¹ Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinövare ae niö'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jöe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomoröhe jöho atareje. ³² Atoruomamu Peter-mëro nunëhëgamu momorö'ö uro'amareje. Momorö'ö uro'amë'ëro ri'ö'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ë ae niö'ioho jabu'o ë rirarovamu. ³³ Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu

vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje. ³⁴Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje. ³⁵Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ³⁶Ëhi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Ëhi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'i gemu dahorure abuejareje. Abuejumu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu bihoruomadeje. ³⁸Ae aho'obëhe ro bihoromoro röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejevoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu jevajëjo. ³⁹Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisë'rëromo ma-majioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumahojuvo u'uhego evare höröromo va'aje höjo. ⁴⁰Ëhi ë'i hijë'ego naro jasi ijorajo ömo'ömo uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ⁴¹Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore rarumaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromo jemesi mu sisëho garomo

ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavöjo. ⁴²Gavöjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisë'rëromo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjamu marëjajede. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuhoho sionëro bojamijajede. ⁴³Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo börömo garomo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesure mu masijoho aho'o uehorovoromo jöe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo majëhiromo uëvadeje: ⁴⁴Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iram baejevoruomajëjo. ⁴⁵Ëhi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

⁴⁶Ëhi'onugoromo ë ijorajoho jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesure ijorajo ömo'ömo di aho börömo javuajëjo. ⁴⁷Börömo javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijajede. ⁴⁸Namijamu hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'ohorajahiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajahiromo baejevë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'ohorajahiruomaje höjo. Ëhesi bëhoho

jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho börömoho höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁹ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'ahosisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare höjo: Vuonugëjo. ⁵⁰ Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

⁵¹ God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ie'ajëjo. ⁵² Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro. ⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jië'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje. ⁵⁴ Ahoruomamu gagorovo Iesuarë ijorajë James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojöro. ⁵⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo James'o John'o

uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo. ⁵⁶ Ëhi uënugoromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesuarë ijorë ijorë jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijorë ijorë juvonövo'ejöjo. ⁵⁸ Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijorë ijorë juvo'i uevanuëjo röhu je'o majëhu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavajë hijajë osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo. ⁵⁹ Ëhi ë'l'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijorë ijoroho juvo'iröjo. ⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvajë jöho majëhibe juvonövonëjo. ⁶¹ Ëhi uavamu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijorë ijorë juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganoho jejëmiromo rueromo evare jasi ijorë ijoroho juvo'iröjo. ⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aevoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avoho ravajë höjo. Ëhesi bëhoho ja uehoro niö'i baejë'oho ëhuro God-are aji'e öri ari'o hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

Ae aho'obēhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejōro Iesuhu rēmō'ō'irōgoro jō majēhijade jōhoje.

10 Ēhi ē'ē'ero Badaro ae gō aho'obēhe 72 baejēvoromo rēmō'ō'oromo uēvadeje: Naehu juvo'irode ē amoro amoro ēhuro jemēro ae niō'i niō'i urimo va'orējo. ²Ēhi uēnugoromo uhu'e uēvadeje: Ae aho'obēhe nasinō sō rue'irōhoho ēho mure iruno'e gagovo'irōhoho va'ēne hōjo. Mure gagovo'irōhe iruno'oho bōvi mae jio'i gagovarue aribōvioho no ma-gemu gemu javuajējo. Ēhuni mu Arijo'oho ēninamiromo uarego huro ae gō'o rēmō'ōjēgo mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarējo. ³Jemēro va'orējo. Rōhu gavē'iajo. Naro rēmō'ōjēgo jemē vaevē'e sheep harihunō'e vōrō'e miehu jioruomajire va'iē'arujējo. ⁴Monioho esōho hōru sinoho nadi ujuoho va'orējo. Ōriroho nadi ae gō gō jabesi ōriroho jejēmibe va'oromo ōrisanuoho ē'orējo. ⁵Jemē ae gō jabesi osare va'iē'iroho urimo jejēmiromo uēnōvorējo: Ave osare aribōvioho huē mae baerējo. ⁶Huē mae baerē'iramu God-are huē ma bae'i nimaje aho ē osare hijē'oho iae huē mae bae'a'ajējo. O God-are huē ma baerōhoho bijōnimoruomē'oho uērējo: God-are huē ma jō uēvodoho vuonugajējo. Ēhu'ero bogo bae'a'arujējo. ⁷Nadi osa gōroho gōroho momorō'ōbe va'i ma-osae gemuoro raromoromo ie jove rabe i'imēmijē'oho ēho ue'ahorējo. Jemēhu jabesi iruno'o o jovo ue'ahē'oho iae mae hōjo rabēni jemē jabesi mue vae'iē'ero. Ēhesi bēhoho ae rahu mu vaeromo mana baejē'oho iae mae hōjo. ⁸Jemē di amore va'o suorovamu jabuhu huē baejēvamu gavē'ohuro ie rabe rabe i'imēmē'oho ēho ue'ahorējo. ⁹Guomo guomo'e aribōvie ē amore

raromē'oho ajēmīrējo. Amo rajoho jōe majēhiromo uērējo: Avevejō'oho God-ro bōrōme namiromo jemē muebejēvo'iē'ajējo. ¹⁰O jemē di amore va'o suorovamu jabuhu jemē bijōnēgē'oho amoho nugo va'irōgoro amoro jijihoromo jōe majēhiromo uērējo: ¹¹Noro jemesi bōvioho bise'oho riremi'ōromo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hōrure aegadoho no va'i ēhu'o riremo va'ejarējo ēhuro jemē garomo uvo'irarijēgo: No sisē aribōvie javuajējo. Rōhu ave jōhu'o avo'avoho uehorovohēre. God-ro bōrōme namiromo aevoromo jemē mabēhe muebejēvo'iē'oromo vuonugē'e hōre. Ame gō gō jemesi jō bijōnimē'oho ēhi majēhinōvorējo. ¹²Naro jemē uēvajējo: God-hu i'u bojēmi'irōhe maja rovē'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baerōhoho ēho ma-jianovo'i a'i jemesi jō bogo eruomaje aribōvioho jaburo i'u bōrōmo maho baeruomō'ajējo.

Ame gōehu gōehu Iesu bogo ma uehorovare jō Iesuhu jōvadohoje.

¹³Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumē vaevē'oho sisēro revo hesi jēvājējo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejēgo garomo rōhu nasi jōho bijōnimaruje hōjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejēgo ga'ibejarējo mami'e jabesi sisēni huē vavaene baeromo niōgu sisē io'amoromo uonēro buerovoromo raromoromo uehoro sisēho vuonugo'i uehoro mae baeruomō'ibejajo. ¹⁴God-hu i'u bojēmi'irōhe maja rovē'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baerōhoho ma-jianovo'i jemēro i'u bōrōmo maho bae'a'arujējo. ¹⁵Rōhu Capernaum amo rajohumē jemēro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje hōjo: Nosi ihoho ō'idōre ajiomō'ajējo. Bogo ēhioho jio'i sa'aro be'a'ajējo.

¹⁶Röhu nasi ariböviohumë ae rahu jemesi jö ejëhë'o ho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahëmi jë'o ho na'o juahemijarue höjo. Ae rahu na juahemi-jë'o ho remö'öjamu rovode ahu'o juahamijarue höjo. Hesi ae 72-ho ëhi uënu-goromo rëmö'öjamu va'areje.

**Ae aho'obëhe 72 jabuhu
Iesuare mu vaenugoromo
vuonorö'ö rovere jöhoje.**

¹⁷Va'ë'ëro ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo nimorohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ëro rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Ëhi jïë'e muoho ëhu'o gavë'e javuajëjo. ¹⁸Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are aribövïehu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu. ¹⁹Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ëhuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Ëhi ë'iramu bövioho bise'o ho jemë bogo ijumëvo'ajëjo. ²⁰Iae ëhi höjo. Röhu Satan-are aribövïehu jemesi jö ejëharuoho ma-jianovë'e jïaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jïajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

²¹Ëhi uëromu evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro

uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

²²God ëhi uanugoromo ë aribövïoho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojëmijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövï röjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë aribövïohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²³Ëhi uëvë'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë mae jëvajëjo. ²⁴Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövere aribövïohu'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade höjo. Röhu God-ro jemë ajëmijë'ëro ëho gavaruje höjo. Ëhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

**Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo
ajamade uhu jöhoje.**

²⁵Ëhi'amu gagorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioeromuoho maroho hi'ejöjo. ²⁶Maroho hi'ejöjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jöho diehi jajivë'e höjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi höjo. ²⁷Bëhoho diehi höjamu ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojam-

inějo. O jö göho jaehu jasi arijo'ar-ije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinějo. ²⁸ Rajahinějamu Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuějo. Ĕhi ē'ē'oho ēhuro ja maro hi'a'anuějo.

²⁹ Hi'a'anuějamu rue rōjēhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojōro nimamu Iesu uavadeje: Rōhu nasi ae gemuoho rahumě hōjo. ³⁰ Rahumě hōjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuēro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'iē'ade hōjo. Ōrire abueromo nume vajiohu'e aribōvi jabesi övoro va'ade hōjo. Övoro va'amu guduamoromo niögoho maho sisēho vajiohēro ujuohahoromo sa'ijosajijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are hōjo. ³¹ Va'amu gagorovo priest-ēro ijönö ōrire ruvebijade hōjo. Ruvebi'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiromo ōri ioni gönö va'ade hōjo. ³² Ĕhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ēhi gemuoho ē'ade hōjo. Ruvebiromo bēhire va'oromo aho ērimahonugoromo ōri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade hōjo. ³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuēro ōrire ruvebijade hōjo. Hu Samaria sa'a raje jemēhu nu huodēgaruje sa'a raje ae gemuēro ruvebijade hōjo. Ĕho rajēro ruvebiromo Jew rajoho birohade hōjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade hōjo. ³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osohu'o wine jovo osohu'o otehahoromo muohaho'amade hōjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo ōri jijihoromo momorō'ōjarue osare rovade hōjo. Rueromo hiromo aho avoho ajamijade hōjo. ³⁵ Ajamiromo diroharēro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro

ajivē'e ijo baje niō'i jabesi uhure aho'o jiē'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiromo uavade hōjo: Na va'ajějo. Jero ave aho avoho muebenějo. Monie gö'o bu'ōjē'oho vuonorō'ö rueromo naro jaehu bu'ōjane ē hesi manaho bojami'ejōjo. Ĕhi'ade hōjo. ³⁶ Rōhu ja diehi uehorovanuějo. ĔJew rajohuro vajiohu'e aribōvi jabesi övore va'oromo sisē birohade hōjo. Sisē birohāmu ae niō'i gemu ro hu gavare hōjo. Göho priest-ēro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodēgaruje sa'a gö rajohuro ēhi ro gavare hōjo. Rōhu di aho hesi ae gemuoho jiade hōjo. ³⁷ Ae gemuoho jiade hōjamu jōgoru ōri rōjēhijaje ahuro uavadeje: Huē baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade hōjo. Ĕhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ēhi jiē'e muoho vaenövonějo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gē'i va'ade jōhoje.

³⁸ Ĕhi uēnugoromo iae Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamu magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijějo.

³⁹ Hijějamu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare hörü bēhire hiromo huhu jö rōjēhijajoho hejadeje. ⁴⁰ Hiromo jōho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni jiamu nurunumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remō'ōjē'ēro nasi sivue mue vaejajějo. Na ja nasi jōēnioho bogo uehorovanuějo. Uavego ro ajemajo. ⁴¹ Ajemajamu Badaro uavadeje: Asē'e Martha-ajo. Jero mue aho'obēhe uehorovo'ego ēhuro nurunuruagajějo. ⁴² Rōhu ja mue gemu bogo baejē'e javajějo. A'i Mary-ro mu maho baejē'e hōjo. Ĕmuoho no bogo aho'ejarějo.

**Noehu pari vae'iröhe öri
Iesuhu röjehijade jöhoje.**

11 Iae Iesuro hiromo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjambu gagorovo hesi ijarajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijarajo ömo'ömo röjehijadëhi jero no'o ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

²Röjahuijëjambu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo:

Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego

ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego

no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

³Vae majae ioho bojamuibe va'lego ue'ahago da'uaguo'irajo.

⁴Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo

no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje.

Nadi vörö'eroho ramuö'öjogo rireromavuo'irajo.

⁵Ëhi uëngoromo Iesuro hesi ijarajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuëjo: Isi-ajo. Ie gö bojemëjo.

⁶Nasi aemo'aeme gö örire juvë'ëro nasi osare ro hijajëjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajëjo.

⁷Bogojevajë'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajëjo:

Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o na'o momorö'öjë'ëro

na bogo ri'öromo ajami'ejëjo. ⁸Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro jemë uëvajëjo:

Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo

ajami'ejö uvoromo ajami'i röhu heröhe jero birivoromo ua ga'i hi'iramu evare

hu ri'öromo ja rabe rabe nimanuoho bojami'ajëjo.

⁹Ëhuni na jemë uëvajëjo: Birivoromo God ua garëjo. Birivoromo ua

gavë'oho ujuoho'arujëjo. Birivoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo.

Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ¹⁰Ae rahu ua

gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho bihoruomo'ajëjo.

Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ¹¹Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e

jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Jovo mie bojemego na ijö uëvamu

hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojimirëjo. ¹²O uëvë'iroho:

Ugo une bojemego na ijö uëvamu hejë'iroho na jemë sareramiromo

ögusuru une bojimirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹³Jemë sisë

aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije

öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho

mae jiaje jemëro uvorëjo: Hu maëro jjië'ëro ae rahu ua gavë'oho nosi

Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabëhe suvuoramui'ajëjo.

**Iesuhu Satan-are aribövi a dëre
jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu
bogo Satan-are darugoho baeromo
ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.**

¹⁴Ae gemu aru'aho sisë dëre jjië'ëro bitare tövoromo jöe bogo jövë'e hijadeje. Hijamu Iesuro

aru'aho sisëho rarovö'öjadeje. Rarovö'öjumu ë aho aevoromo jöe

jövadeje. Jöe jövamu gagorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁵Tiöjëvamu

a ioro'iorohuro uarovareje: Beelzebul sisë a börömhuro vöröho bojamiwego

ëhuro Iesuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ¹⁶A ioro'iorohuro

nimareje Iesure darugoho ga'i diehi jjië'e jiego. Ëhi nimoromo

uavareje: Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no gavarëjo

God-ro ja ajamego o bogo ajamego. ¹⁷ Ĕhi uavamu Iesuro jabesi sareri sarerioho gëromo uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho sisërërovo'ajëjo. ¹⁸ Ĕhuni Satan-ro ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. Jemëro uvarujëjo: Sisë a bërömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'øjaje höjo. ¹⁹ Ĕhi jië'oho na jemesi ariböviohuro sisë a bërömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a bërömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁰ A'i naro God-are darugoho baeromo rarovo'amaje höjo. Ĕhuni uvorëjo: God-ro aevoromo bëröme namiromo nosi örيره muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²¹ Biriri'e aehu bije tone bahiromo javuoho avoho muebejë'oho hesi inömo inömo ma-jiemu jio'a'ajëjo. ²² O ae göehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijë'oho javu arijo'ohuro uvo'a'ajëjo: Bije tone eni javajëromu hi'iramu riehuro osare rueromo arijo'oho guduamoromo ruahoromo bijoho tonoho ujuohoniahiromo inömo inöme aho'o ujuoho va'a'ajëjo. Vajiohehu ujuohadoho ae suvuorëmi'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'øjaje höjo.

²³ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁴ Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röho naho juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionere röhu maho ë hi'ejöjo. ²⁵ Ĕhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ²⁶ Ĕhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromu rue'a'ajëjo. Ĕurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ĕhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i mago-nahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahohuro maroho hijaje höjo. ²⁸ Maroho hijaje höjamu uavadeje: Ĕho ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'oho ë ariböviohuro ma-maroho raromarue höjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesuaru bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore rarumarue aribövioho sisë aribövie jëvajëjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje höjo ga'i God-ro na ajamego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-

are mu börömo røjehijadëhi ëhi jië'e muohuremu røjehi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ³⁰Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu røjehijadëhi God-are A Maho naro ëhi jië'e muohemu røjehi'ejöjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijego.

³¹God-hu mevoromo gëröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëväjëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae mabisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërejëvo'ajëjo. ³²O ëho majaho rue'iramu ë sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëväjëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare

höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërejëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae ë osare rové'oho ajivëvoröhego. ³⁴Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuejo. O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuejo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuejo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuejo. ³⁵Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoreremu javajëjo. ³⁶Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'oho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

³⁷Iesuro jöho majëhiromo barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie i'irovo. ³⁸Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Ëhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo. ³⁹God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Ëhi jië'e muoho ëho

ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ehuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ehuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo. ⁴⁰ Simano sisërëjë'e aribövie jëvavëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömoheму God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo ehuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo. ⁴¹ Röhu ae huë bæjëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorëjo. Ehi ë'ë'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

⁴² Pharisee ariböviohumë vaevë'oho jemë sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ehi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ehi jië'ohoho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

⁴³ Pharisee ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God rajahijarue osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohemu uehorovoromo ehuni a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iroho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvavëjo. A guavoromo hure guodo sibirie bogo ruhë'ohoho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo ue-

horovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Ehesi bëhohoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvavëjo. Röhu uhohoho ëhi sisë bëhe jëvavëjo.

⁴⁵ Iesuro ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro ri'öromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuohoho ëho ja bogo Pharisee ariböviohemuohoho agëvo'i jögoru öri röjëhijarue aribövioho aho'obëhe no'oho agavuanuëjo. ⁴⁶ Agavuanuëjamu Iesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'ohoho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuohoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromoho va'ëgo bogo ajëmiromoho övo name gemu vadu'ehu vitu banigojiomëharuëhi jemëro ëhi ë'arujë höjo. Jemëro i'u'e muohoho aho'oho ae bojëmiromoho bogo mae bogo ajëmi'i manunëremu gëvaruje höjo.

⁴⁷ Vaevë'ohoho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromoho majëhinövare aribövioho jemesi hijo mionohohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ërohoho jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromoho jabesi sino guavo'amare huohoho avohoho'amarujë höjo. ⁴⁸ Röhu jabesi hu avoharujohoho ëho uöromoho ë'arujë höjo: Jö God-aro baeromoho majëhinövare aribövioho nosi hijo mionoh'ehu muo'amarohoho iae mae höjo. Naehu uëvaje hesi bëhohoho jemesi hijo mionoh'ehu muo'amarohoho jemëro jabesi sionohoho avohoho'amarujë höjo. ⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore ëhi jëvë'ërohoho God-are simanoho ma'e jöho ëhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromoho majëhi'iröhe ariböviohu'ohoho nasi apostle ariböviohu'ohoho ëhi narahoho rëmö'ö'iramuhoho a jabesi örire va'a'aruëjo. Va'iramuhoho a ioroh'iorohoho muo'amo'i ioroh'iorohoho huë vavaene bojëmi'aruëjo. Ehi uvë'e höjo. ⁵⁰ Ehu'ërohoho jië'ërohoho God-hu sa'a bamadevare evare aevoromoho

jemesi hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo. ⁵¹ Aevo'ioho aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho ëhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare höjo. God-are suvuoro bahijarue maratuoho ruhëhi jio'i God-are osa börömo numëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri röjëhijarue ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bogo röjëhi'i aëro heruomojöëni jemëro ë hesi ojo jio-varuoho gurihi bamë'e jëvavëjo. Jemë ë mu ma hesi jöho bogo baejarue höjo. O ae göehu bae'ia'amu gëvë'oho ahëvarue höjo.

⁵³ Iesuro ëhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu gavë'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiromo jöe gö gö ua ga'i arijarëje. ⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i ariromo mu'öjahareje he'i hu guaro berovoromo jöe sisë'i jövoje.

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

12 Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hörëro bijöëro vaerovamu hesi ijorajoho jaburo urimo hejëro Iesuro ëhi majëhiromo uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi i dë huaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ëhi jië'e muohuro jemesirire rumorovojöëni uëvavëjo. ² Jaruvoho Pharisee ariböviohuro

jabesi mu sisëho gurihjarue höjo. Röhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ³ Èhu'ëro jië'ëro jemëhu jöe rabe vahi'e saginiëri atë'oho ijönö maja'e ë jöho ma-va'orahoro heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri hia'ire majëhijë'oho aëro amo ririre ë jöho ma-darugo'o majëhiruomo'ajëjo.

Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

⁴ Röhu nasi ariböviohumë naro ave jöho jemesi örire majëhi'ië'ajëjo. Nadi uvorëjo: Èariböviohuro anagu'o'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sino haho'o muo'amë'oho eni jëvavëjo. Röhu sino haho'o muo'amonugoromo ijönö mu sisë gö jemesi örire vaejëvë'oho bogo eni jioruomo hesi höjo. Èhuni nadi ë aribövioho juhuonëmirëjo. ⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uë'ië'ajëjo. God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Èhesi bëhoho God-hu jemesi aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijönö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'öjëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae mae-ëjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Èhesi bëhoho God-ro uvavëjo: Jemë iae masije jëvavëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo. ⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho èhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Èhuni

nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸Röhu ave jöho naro uëvajëjo. Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho God-are A Maho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ⁹O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

¹⁰O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'ahohesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹O jemë nasi mu vaejamu gavë'oho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho ëho mu sisë vaejaruje höromo jemë guduamëvoromo God rajahjarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruomo'ajëjo court vaejëvojöro. Ërëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jöho majëhi'ëjarëjo. O rabu jöe majëhi'ëjarëromo nurunurumorëjo. ¹²Ëhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjëhi'iramu garomu uvo'a'arujëjo: Iae no ëhi ëhi majëhi'ëjarëromo ëhuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o marohë'e aehu sisë'i uehorovade jöhoje.

¹³Iae ae aho'obëhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nugahuadoho na gö bojemi'irajo. ¹⁴Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömo maho sisëho

mevonövo'irodego. Ëho bogo nasi muehu höjo. ¹⁵Ëhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojööni uëvajëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'oho bogo ëhuro maroho hi'a'anuejo.

¹⁶Ëhi uënuhoromo ave uhu jöho röjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'oho ma-mabëhe ri'amade höjo.

¹⁷Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'oho böromo börome jevajëjo. Ëhu'ëro nasi iruno'avo avoho bahi'irode röho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jië'ëro. Ëhi jië'ohona diehi'o'ejöjo. ¹⁸O iae na ëhi ë'ejöjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejöjo nasi iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni.

¹⁹Vaenuhoromo naro nasi uvo'ejöjo: Na eni jevë'e ae jevajëjo. Iruno'oho inömo inömo bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Ëhuni na nuhoromo ma-hijë'i ie jove iromo nimoronimorohonövo'ejöjo.

²⁰Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovane ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuejo. Guomo'iramu jaeu bahijane iruno'oho bövioho bise'oho raro bae'a'ajëjo. God-ro ëhi uavade höjo. ²¹Ëaehu ë'ade mu hesi bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'o marohë'e mae bahiromo uvë'oho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'oho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jië'e hö uvë'oho ëhuro ë ahu'o hesi muohu'o be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

²² Ëhi uëngoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Inömemu uehorovë'oho bëhi rumo'e jië'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarëjo. Uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ejarëromo nurunurumorëjo. ²³ Ëhesi bëhoho ioho bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömo ho höjo. Uho niögu'oho bise'e jio'i sino haho'oho jëvajo ho ëho börömo ho höjo. ²⁴ Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho magugoho bogo ëhioho iruno'oho bivarue höjo o gagovarue höjo. I bahjarue osaho bogojëvajo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁵ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo. ²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'oho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijoho jemë bogo eni jëvajo. Ëhu'oho rabëni mu göëni göënioho nurunurumarue höjo. Bëhe bogohöjo. ²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuoho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuae höjo. Naro jemë uëvajo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuoho

ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ²⁸ Jaruvëhi resu resuoho sa'are rijego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro hu'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejogo marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovarue aribövie jëvajo. ²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëromo nurunurumorëjo. ³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³¹ Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho ëho uehorovorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho'iröhe suvoro hesi jöhoje.

³² Jemë bogo ae aho'oho jëvo'i God-are ö mahu'e ma-gemu gemu jëvajo. Röhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'iröhëni. ³³ Röhu jemesi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmirëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi bövioho bise'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Ëhuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo. ³⁴ Jemesi mae sisë din'ö'e jiajire jemesi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a böröme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

³⁵Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo. ³⁶Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabesi börömehu rovego ajami'i muebejaruëhi ëhi avoho raromoromo mueberëjo. Ehesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi börömhuro aehu masu'iröhe söröre va'ë'ëro vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo. ³⁷Ma-burëro jiovaho'iramu jabesi a börömhuro garöhe jabumë nune jioruomoro eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are raromöjoro uëngoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo. ³⁸Ea börömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiro eni ruëhi rueromo gëröhe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baerumo'ajëjo. ³⁹Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömhoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁰Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴¹Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremüeremu röjahui'i o ae aho'obëhe röjahui'i ë uhu jöho majahuijanuëjo. ⁴²Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje:

Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ëhi muoho vaenövo'irarijigo uëvajëjo. Ëhi jië'e mu muebejaje a hesi a börömhuro ua'a'ajëjo: Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo. ⁴³Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁴Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömore bamavo'ejöjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁵A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömhoho bogo burërohu rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ëhuro simane sisërë'ajëjo. ⁴⁶Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömhoho ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo ejahoromo bövi bise'o bogo avoho'amë'oho ëhuro hesi a börömhuro rueromo sisë maro ano'ajëjo. ⁴⁸O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'oho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruo-

mo'ajėjo. O bogo vaeruumė'oho ėho sisė hōjo.

**Iesuhu rovė'ėro ėhu'ėro ae
adovoromo gōehu jōe gō gōehu
jōe gō uehorovarue jōhoje.**

⁴⁹ Naehu rovode hesi bėhoho sa'ae aho'obėhe vėninō'e ravėvo'i rovode hōjo mu sisėho barė'i aho'obėhe ma-maemu jiorōhego. Ėmuoho mami'e vae barė'ibejajo iae mae jevo'ibejajo. ⁵⁰ Rōhu ė hesi urimo na vi'ehe huė vavaene bae'irodoho ėho nasi ōrire jovėro rovanovo hesi hōjo. Ėho bapataeto vaejevanovo'ajėjo. Ėhuni naehu nurunuru bōrōmo baejajoho hujeji ė huė vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejōjo. ⁵¹ Nani jemėro uehorovoromo uvarujėjo: Nōrōhu rovade hesi bėhoho nōrōro ajamuego sa'ae aho'obėhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huė baerovoromo gemuoro raromo'irōhego rovade hōjo. Jemėro ėhi uvarujėjo rōhu na bogo ėhunioho rovode hōjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bėhoho naro nasi jōho majėhijego aėro heromo adovoromo ae gōėro jōe gō uehorovo'i ae gōėro jōe gō uehorovo'irarijego rovode hōjo. ⁵² Ėhesi bėhoho nani agane gemuoho ae aho'obėhe ōvo gō mine osae gemuore huė mae raromoromo rōhu a ioro'iorohuro avevejō'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niō'i gemu jaburo jōe gō uehorovo'i ae niō'iro jōe gō uehorovoromo ėhuro huė sisė baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruėjo. ⁵³ Vavuohuro uehore gō baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gō baeromo vavuoho nue huodivo'ajėjo. Vėmohuro uehore gō baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gō baeromo vėmoho nue huodivo'ajėjo. Ajohuro uehore gō baeromo ajoho nue

huodivo'i ajohuro uehore gō baeromo ajoho nue huodivo'ajėjo. Ėhi jiobe va'a'ajėjo.

**Iesuhu mu masijo vaejade majae
ė hesi bėhoho aribōviehu
bogo avoho gavare jōhoje.**

⁵⁴ Ėhi uėnugoromo Iesuro ae aho'obėhe uėvadeje: Jemėro gavaruje anumėhi sue rojomego uvaruje hōjo: Iae ėnėro rue'iė'ajėjo. Rue'iė'ajėjogo evare ėnoho rovaje hōjo. ⁵⁵ O jemėro gavaruje aruėhi bure rovego uvaruje hōjo: Birebire bōrōme jio'iė'ajėjogo iae ėhi birebire bōrōme jiaje hōjo. ⁵⁶ Jemė sareri sareri'e ae jėvajėjo. Jemėro sa'aho ō'idōho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje hōjo: Ėhesi bėhoho iae ėhi jio'iė'ajėjo. Rōhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ė hesi bėhoho bogo avoho garomo uvarujėjo: Iae God-are mu bōrōmoho rovajėjo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujėjo.

**Aehu nosi jō sisė majahuijego noehu
ma-burėro ahorire vae'irōhe jōhoje.**

⁵⁷ Rōhu jemė rabėni bogo avoho mevoromo gavaruje hōjo di muoho mae jiego. ⁵⁸ Ae gōehu jasi jō sisė hesirire jiė'ėro ja baejavoromo court-re va'iė'iroho jemė niō'iro ōrire va'aruje-varo jero hu'o jōho mevoromo ahorire vae ganėjo. Bogo ahorire vaejė'oho huro guduamavoromo court gavaje a hesi ōvore bojami'ajėjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ė hi'a'anuėjo. ⁵⁹ Ėhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obėhe bojami barė nahonahovo'anuėjo. Iae na mae uavajėjo.

**Uehoro sisė bogo vuonugė'oho
sisėrėjėvo'irōhe jōhoje.**

13 Ėhi uėvamu gavė'i ė raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae gōėro God-ni

mie bahi'irögoro muo'amare höjo. Muo'amoromo köe otehamu gavë'i Pilate-are muorovo ariböviohuro ro ë aribövioho muo'amamu ëhuro jabesi köhu'o God-are mi köhu'o gemuore buarohë'e höjo. ²Buarohë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: ËGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ³Hesi bëhoho bogo ëhioho höjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'o ho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo. ⁴O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jöho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu ëgoböviohuro ahoromo ae aho'obëhe 18 jabesi dëre ruvebiromo taemo'amade höjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ⁵Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'o ho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi jië'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶Ëhi uëngoromo ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi ö'i bajo mure mesoho ri'öj'e'le jiade höjo. Ri'öj'e'le jiamugo rueromo böse nahoromo gavade höjo bogojiamu. ⁷Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade höjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode höjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjë'e höjo. Ëhi jië'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo. ⁸Ëhi uavamu hegorovo mu

ajamaje ahuro uavade höjo: Iae mae höjo röhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umo rova'oromo mi dëho ë bahijego ëhuro rihue bae'iröhe höjo. ⁹Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'o ho uevego na mesoho ue'iröjo.

Magonahe gemu hesi dejo gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁰Iae Jew rajo jabesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jöho röjëhijadeje. ¹¹Röhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'o sisërejadoho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisëromomo hesi dejoho gurorovë'ëro ahorire nami'iröhoho bogo eni jiadeje. ¹²Ëhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e höjo. ¹³Marëjavë'e hö uaromo övoho sinore bamahamu gavë'i ahorire namiromo God huë mae uavadeje. ¹⁴Ëhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ëhi ajamamu gagorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu ëhi höjo. Ëmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo. ¹⁵Ëhi uëvamu hegorovo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Nuho maja jië'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'o ho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje höjo jove ue'ahojöro. Na mae-ëjo. ¹⁶Jemëro jemesi ö mahu'o ho nuho majare ëhi ajamijarue höjo. Röhu ave magonahoho bogo ö

mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jii'ëro ëhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe höjo. Röhu Satan-hu hu tövahadoho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Ëhi jii'o'ho naro rabëni nuho majaroho bogo ajamego bogo marëjöräjo. ¹⁷ Ëhi uëvamu hegorovo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje böröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hö uvoromu nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ëgovade uhu jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu Iesuro jöe gö majëhiromu uëvadeje: God-hu böröme namiromu muebejëvaje öroho naru uhu'e bu'öromu jemë'o na'o uehorovo'ëjarëjo. ¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromu ëgovoromu börömu rijajëhi God-ro böröme namiromu ae gö'o gö'o ëhi gagovoromu muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromu hesi mure öjade höjo. Öjamu riromu ijo va'ëne ëgovoromu börömorijade höjo. Börömorijamu ugëro rueromu hesi adore ijue vae'amare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

²⁰ Ëhi uëngoromu jö göho majëhiromu uëvadeje: God-hu böröme namiromu muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naru majëhi'ië'ajëjo. ²¹ I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromu muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromu i dë huaje osoho i gemuore bamoromu iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

²² Ëhi'onugoromu Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje. ²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ië'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromu sisëroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ëjarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: ²⁴ Sivochemu sivochoromu ojo harihoro rumo va'o garëjo ëhuro ijönö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijönö ë osa arijo'ohuro ri'öromu ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromu aevoromu ojoho ano'anovoromu osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoro ojoho jiovëhojörö uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ëjöjo. ²⁶ Ojoho na bogo jiovëho'ëjö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inövare höjo. Nosi amoroho jero jöho röjahuinövane höjo. ²⁷ Röjahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoro ojoho jiovëhojörö uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. ²⁸ Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromu majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromu ane ja'iho vuogigimo'arujëjo. ²⁹ Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromu ae aho'o God-are öri ari'ere

va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo.
³⁰Ue'aho'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

**Iesuhu Jerusalem amo rajëni
 vavaenimade jöhoje.**

³¹Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoromo uavareje: Ri'öromo öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo.
³²Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hiromo Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo.
³³Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

³⁴Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmö'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁵Ëhuni ave jöho hejëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'ocho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

**Övo hörü'e huë'e a Iesuhu
 nuho majare ajamade jöhoje.**

14Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a böröme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego. ²Röhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi övo hörü'e aho'obëhe hu'amë'e jiadeje. ³Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'ocho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ⁴Bogajamu rueho jaburo jörumoraejareje. Jörumoraejamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adeje. ⁵Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo. ⁶Ëhi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

**Nosi arijo'arije ba'obuerovo'iröhe
 jöhu'o inömo rumo'e aribövi
 ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.**

⁷Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro röho ma-mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje: ⁸Aehu ja uavë'ocho: Rueromo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruero hinëjo. Ja ëhi ë'ë'ocho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mami'e uavë'ëro. ⁹Rovë'ocho ja'o a börömo'u'o ruejörö uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'ocho ja javoje baeromo rori'o va'o hi'a'anuejo.

¹⁰ A'i aehu ja sörö ro ijöro uavë'iroho va'oromo ma-rori'o hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijöro uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue ariböviohuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo. ¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiom'ajëjo.

¹² Èruenugade aribövioho Iesuro ëhi uënuoromo huotorovoromo ro i ijöro uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'ië'iroho nadi jasi aemo'aemoho ö mueno'oho bövi bise'o maroh'e mae jië'e bëhire rarumarue aribövioho nadi ëhi jië'e ariböviohemuoho uëvego ro ioho ue'aho'irarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijonö mana bojami'iramu jasi suvuoroho bae barë'anuejo. ¹³ A'i jaehu i bamo'ië'iroho bövi bise'o bogo eni jië'e aribövioho övo höru sisë'e o nuni sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho uëvego rue'irarëjo. ¹⁴ Ëhi ë'ë'oho ë ariböviehu mana bojami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ja huë mabëhe bae'a'anuejo. Hujeji mu mae vaejarue aribövioho vuovë'ëro i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesu'o raro-moromo i iruomade ae gemuëro Iesu uavadeje: Ariböviehu ri'öromo God-are öri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'iröhoho no huë mae bae'ejarëjo. ¹⁶ Huë mae bae'ejarëjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo. ¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaha rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamu sörö anue va'oromo ae

uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jiajëjo. Evaro ruehëjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromo uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'oromo ga'ejëjo. ¹⁹ Ae göëro uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 imë'ëro ëhuni ë va'oromo ga'ië'ajëjo gë'i mae ë'oruomego. ²⁰ Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuvë'e jevë'ëro ëhuni bogo ö'ejëjo. ²¹ Ëhi'amu rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömoho uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamu rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Maburëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënëjo. Juvo barëromo bogo eni jië'e aribövioho sino sisë'rëjë'e aribövioho nuni sisë'e aribövioho höru sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruenëjo. ²² Ëhi uavamu ejahoromo ëhi ë'ë'ëro jië'ëro rueromo hesi börömoho uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jevajëjo. Röhu röhe iae jiajëjo. ²³ Röhe iae jiajëjamu rue börömohuro uavade höjo: Mu öroro je'o öroro va'iranoho dinëmiromu uëvego ae aho'obëhe rueroomo'irajo ëhuro nasi os-aho irijiom'iröhe höjo. ²⁴ Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamu juahemijare aribövioho nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bëhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare ijore ijore jijihö'iröhe jöhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obëhe siri va'ëne Iesu'o gemu mae örire jijihoruomonövadeje. Jijihöjuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje: ²⁶ Jemëhu nasiro rovë'oho jemesi vëmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemëhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ëho nuninöho

bamo'i na dejonoho remorėjo. Jemehu bövie bise'e göemu göemu nuninö bamë'oho nasi ijore ijoroho bogo jijih'o'arujėjo. ²⁷ O ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöeni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho ja bogo nasi ijorajoho javo'ajėjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijih'o'ië'iroho ëho mu böröme jiaje nadi ëma jijih'o'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoroho jijihorėjo. Ehesi bëhoho ae rahu ja javu ëgobövi vae'ië'iroho bogo ëma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuėjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo. ²⁹ Ja bogo adaho gavë'oho ehuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuėjo monioho barë'iramu vituoho vuonugo'anuėjo. Vuonugo'iramu ae aho'obëhe ëho garomo ja sivagoromo uvoruomo'ajėjo: ³⁰ Ešareri'e aho javu ëgobövie vae'ië'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo. Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovo'ië'iroho hu bogo ëma muorovo'i urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'a'ajėjo: Rue a börömo göhuro muorovo ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujoho rovajėjo. Na muorovo ae aho'obëhe 10,000 mavemino'e ehemu jevajėjo. Naehu hu'o muorovë'oho na na eni jevo'ajėjo o bogo eni jevo'ajėjo. ³² Ehi uvonugoromo uvë'oho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'oho muorovo'i rovaje a börömo bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromo rue rovaje a börömo göho sanuamiromo jö mae majahiromo ua'a'aruėjo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromo'ejarėjo. ³³ Euhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inömo in-

öme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'oho bogo nasi ijorajo ömo'ö-moho jëvo'ajėjo.

Rihu rumo'e sö hesi uhu jöhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujoho jemë sö va'ëne jëvajėjo. Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avoho hesi höjo. ³⁵ Ehu'ëro ë hesi muoho bogohöjo. Bogo muroho ruruhö'öjego muoho rihuvo'i bogo mi dëhu'o buarohoromo bahijego muoho marë'i a'i ëhi jië'e söho maruruhö'öjarue höjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonėjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

15 Iae vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo Iesuare jöho he'i rueruomadeje. ² Rovamu gagorovo Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uarovareje: Ešareri'e ahuro sisë aribövioho rajëhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje höjo. ³ Ijaje höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje:

⁴ Jemë ae gemu sheep aho'obëhe 100 javo'i gemu subirö'öjë'oho ja diehi'onėjo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho ëhi nugo'amo'i va'oromo ë sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujëji vae göro biroho'anuėjo. ⁵ Birohonugoromo nimiröhë'i babuariromo amëro rue'a'anuėjo. ⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganoho uë'a'anuėjo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajėjo. Ehuni ruehego no gemuoro nimiroharėjo. ⁷ Ehesi bëhoho naro uë'ië'ajėjo. Ö'idöre raromarue ariböviohuro gavarue ae gemu öri sisëru juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimiroho avoharue höjo. O gavarue ae aho'obëhe jabësi sivue uehorovoromo uvamu:

No mae javuë'ëro ëhu'ëro mu sisë vuonugo'iröhoho bogojavuajë uvamu gëvë'oho bogo ëhioho nimoroharue höjo.

Subirö'öj'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jöhoje.

⁸O uhu jö göho hehëjo. Magonahe gemu ajivë'e ijo baje aho'obëhe 10 jia-joho gemu subirö'öj'ë'oho hu diehi ë'a'a-jëjo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivë'i ma-avoho nahobe juvoromo hujeji vae göro biroho'ajëjo. ⁹Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uë'a'a-jëjo: Subirö'öjade ijo bajoho birohë'e jevaje ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ¹⁰Ëhesi bëhoho na uë'ië'a-jëjo. God-are anerahuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroharue höjo.

Ijorajo subirö'öromu vuonorö'örovamugavuehu hu rajahi'muriehu bijönimade jöhoje.

¹¹Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemu harihe niö'i jëvade höjo. ¹²Harihe niö'i jëvë'ëro ijorajohuro ri'öromu vavuoho uavade höjo: Apo ja guomavego naehu ujuoho'irodego uevane bövioho bise'oho avevejö'e bojëmëjo. Bojemijëjamu rue vavuohuro hesi bövioho bise'oho adovoromo harihu göho ioni göho bojami'i harihu göho ioni göho bojamijade höjo. ¹³Bojamamu majae ma-gemu niö'i barëjamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barëromu monioho baeromo va'ade höjo. Va'adoho va'ojuvo öri ëgoböviro sa'a göro va'oromo nimoronimorohë'i hiromo hesi maho sisëho ma-bu'önövade höjo. ¹⁴Ëhi bu'öbe va'amu hesi bövioho bise'oho barëjahade höjo. Barëjahamu ë sa'are iruno'oho aho'o barëromu ë sa'are

aribövioho vadunëro vuovamu ë aho huë vavaene böromë baejë'e hijade höjo. ¹⁵Ëhi hiromo va'oromo ë sa'aho raje ae gemu uavade höjo: Ja mue javë'oho uevego na ë jasiro mue vaejöjo. Mue vaejöjamu ruehuro uavade höjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonëjo. ¹⁶Mahe mio'amonëjamu ë Jew rajehu sisë hö uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hömamu uvade höjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ëhi uvade höjo röhu a vadu'oho ioho bogo bojamare höjo. ¹⁷Bogo bojamamu hiromo ijönö avoho uehorovoromo uvade höjo: O apare mu aribövioho ie aho'obëhe jëvë'ëro i barë'iröhoho bogo eni jëvajëjo. Na aviae harihoho jëvajëjo röhu vadunëro guomevo'ië'ajëjo. ¹⁸Ëhuni naro ri'öromu aparo va'oromo ua'ejöjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jëvajëjo. ¹⁹Na a sisë jëvë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromo manaho bae'iröjo. ²⁰Ëijorajohuro ëhi uvonugoromo ri'öromu hesi vavuehu hijajire va'i va'ade höjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade höjo arue riribövire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduamoromo dudöhade höjo. ²¹Dudöhamu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jëvajëjo. Na a sisë jëvë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. ²²Ëhi uavamu hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejeharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu maho jaegoho hörü guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höröro io'amahohëjo. ²³Jemëhu ma-je i muoharuje sanuovë'e

mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo.

²⁴Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'øjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Èhuni ë'ego no nimoroharëjo. Èhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

²⁵Èhi'amu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamu. ²⁶Jajoho hëgöho rovavamu hegorovo mu vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo. ²⁷Rabëni ë'aruëjamu ruehuro uavade höjo: Jasi ijorajohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'ë'e hesi örire ma-mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo. ²⁸Anade höjamu rue muriohuro dë vörönimamu osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo. ²⁹Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae èhi höjo röhu mi mae o mi sisë èhu'o bogo bojemiiane höjo èhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo. ³⁰Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo èhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo. ³¹Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae èhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo. ³²Èhi höjo

röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'øjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Èhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i muebejahoromo röhu uehoro mae birohade uhu jöhoje.

16 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ö-moho uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahu'o hesi mu muebejahaje ahu'o jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömo ma-bu'øjahaje höjo. ²Ma-bu'øjahaje höjamu hegorovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho vunugo'anuëjo. Èhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho. ³Èhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börö-mohuro uevajëjo naro muoho vunugojöro. Èhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o èhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire èninëmi'irodoho na javojegajëjo. ⁴O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo èhi ë'ejöjo èhuro nasi börö-mohuro remö'øjego na va'ego jabumë ae göëro göëro uerumoröhego: Nasi osaro rovëjo.

⁵Èhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'öromo uëvade höjo ae gemu gemu ruejöro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo. ⁶Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije

aho'obēhe 100 bojami'irodoho jevajējo. Bojami'irodoho jevajējamu uavade hōjo: Ja dimino'e bojami'irane jōho jiē'e jiaje ave suroho baejējo. Baeromo ma-burēro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jōho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obēhe 50 bojami'iranoho jajivējo. ⁷Ēhi ē'ē'ēro ae gōero rovamu mu vaejaje ahuro uavade hōjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajējo. Dimino'e javajējamu uavade hōjo: I esōe aho'obēhe 100 bojami'irodoho jevajējo. Jevajējamu uavade hōjo: Ja bojami'irane jōho jiē'e jiaje ave suroho baeromo esōe 100 bojami'irane jōho mu'u'i ba'obueromo esōe aho'obēhe 80 bojami'iranoho jajivējo. Ēhi'obe va'ade hōjo. ⁸Ēhi ē'ade jōho hejē'ēro a bōrōmohuro hesi mu sisē'i muebejaje aho uavade hōjo: Ja uehoro mabēhe mae rovavamu ēho ē'ane hōjo. Ēhi rajahijade hesi bēhoho ave sa'a hesi muohemu uehorovarue aribōviahuro uehoro mabēhe bihoromo jabesi muoho vaeruomaje hōjo. A'i God-are ajil'e mu uehorovarue aribōviahuro simane sisē'i sisē'i uehorovoromo muoho vaeruomaje hōjo.

⁹Ēhesi bēhoho na uē'ejōjo. Jemēro ave sa'a hesi monioho baeromo ēhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejēvorējo. Ēhi ē'ē'ōho ēhuro vuovēvo'iramu moni hesi bēhoho barē'iramu God-ro uē'a'ajējo: Nasī amoro rueromo ma-ioro'ioremu raromohējo. ¹⁰Ae rahu mu inino avoho muebejē'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomajējo. Ae rahu mu inino sisē'i muebejē'ohuro mu masijohu'o sisē'i mueberuomajējo. ¹¹Ēhuni jemē ave sa'a hesi inōmo sisē'i muebejē'ōho God rabēni ō'idō hesi inōmo maho bojēmi'ajējo jemēro muebejōro. ¹²O jemēhu ae gō hesi bōvi bise'ō bogo avoho muebejahē'ōho God rabēni bōvioho bise'ōho i'imēmi'ajējo jemesi ujuhōjōro.

¹³Ae niō'i bōrōmoho gemuoho jēvajēromo jabesi mu gemuore havoromo vaejē'ōho bogo eni javo'ajējo. Ja gōho nue huodivo'i gōho rajahi'anuejo. O gōho mae uehorovo'i gōho bijōnimo'anuejo. Ēhesi bēhoho God'o moni'ō niō'i bōrōmoho gemuoho jēvajēromo gemuore havoromo mu vaejē'ōho bogo eni javo'ajējo.

Iesuhu jō masije gō gō majēhijade jōhoje.

¹⁴Iesuro ēhi uēvamu hejē'i Pharisee aribōviahuro moniemu uehorovoruumē'ēro Iesu sivareje.

¹⁵Sivamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Jemē ma-dōeremu mu maho vaejaruje hōjo aēro jemē gēromo uvojōro: Ēaribōvioho mu mae vaeruomaje aribōvie jioruomajējo. Rōhu jemesi dē vōvōbajo'ōho diehi jiajoho God iae gē barējaje hōjo. Huhu jemesi dē vōvōbajo'ō gēvē'ōho aehu gēvaruēhioho hu bogo ēhioho gēvaje hōjo. Ēhesi bēhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabēhe hō uvarujoho God-hu gavajoho sisē bēhe hōjo.

¹⁶Urimē'i Moses-hu surire jajivade jōgorohu'o jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioro jabesi surire jōhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade hōjo. John rovamu evare God-hu bōrōme namiromo ae aho'obēhe muebejēvaje ē hesi huē ma jōho aevoromo rovē'e hōjo. Aevoromo rovē'ego ae aho'obēhe daruge aho'ō bojamirovoromo birivoromo ōroho jiovoruomaje hōjo ēhuro God-ro muebejēvego hesi aharinō jēvorōhego. ¹⁷Ēhi jiē'e mu i'ōho rovē'e hōjo rōhu God-hu urimo bojēmade jōgoroho bogo barē hesi hōjo. Ō'idō'ō sa'a'ō sisērējē'ōho ēho samae hōjo. A'i God-are jōgoroho gō bogo bisemu vadu'ōho sisērē hesi hōjo.

¹⁸Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuv'oho ëho bogo masuv'e muoho jio'i goho'amarue muoho höjo. O aehu nugö'öj'e magonaho masuv'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ëho goho'amarue muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'ihu ë'are jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹Iae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae jiade höjo. Niöge sanuov'e kavu'e mabëhe io'amonövade höjo. Iruno'e aho'obëhe sörönö'e iromo nimoronimorohonövade höjo. Majae aho'o ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo. ²⁰Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo. Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo. ²¹Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ëhuro da'uomojöro. Röhu vaev'oho öero rueruomoro hesi sagohoho sëhahonövare höjo. ²²Ëhi'ojuvo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade höjo. Guomamu aneraëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bëhe Abraham-are guruto mare avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo. Guomamu guavare höjo. ²³Guavamumu vuovarue ariböviehu raromariure va'o hijade höjo. Hiro mo vi'ehi sisë bëhe baej'ëro nunëro ga avoho'i gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu. ²⁴Ëhi gënu goromo ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'öjeho huro hesi övo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rëhoromo sanuoveho'irajo. Na vëniro jev'ëro sisë maro vi'eh egavajëjo. ²⁵Vi'eh egajëjamu Abraham-ro ri'öromo uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovëjo.

Sa'are hijë'i ja huë ma-mabëhe birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajëjo. Jero vi'ehi bëröme baeromo hijanuëjo. ²⁶Röhu jö göho ëhu'o hejëjo. No aviae javuo'i jemë aruae jëvavëjo. Röhu ririre hahe guoröte jië'ëro ëhuro ave jioromo jemesirire ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rov'ë'oho bogo eni jiajëjo. ²⁷Bogo eni jiajëjamu uavade höjo: Saso ëhi jië'oho huë baejevoromo Lazarus nugö'öjeho huro nasi aganehu raromariure va'ajo. ²⁸Na öe aho'obëhe övo gö mine jev'e jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ö ömo'ömo ho jögore majëhi'irajo ëhuro ave vörö'ero ho bogo rueruomoröhe höjo. ²⁹Ëhi uavamumu Abraham-ro uavade höjo: Röhu jasi ö ömo'ömo ho Moses-are surire jöho mami'e gavarue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o gavarue höjo. Ëhuni nadi'ego jabumëro jabesi jöho ejëho'irarëjo. ³⁰Ejëho'irarëjamu uavade höjo: Saso Abraham iae ëhi höjo. Röhu surire jöho bogo eruomo'ajëjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu ë jioromo ri'ö va'oromo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruëjo. ³¹Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade höjo: Bogo ëhiho jio'a'ajëjo. Jasi ö ömo'ömo ho Moses-are surire jöho bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöho bogo ejëharue höjo. Jabesi jöho bogo ejëhobe rov'ë'ero he'iröhe ae gö guomoromo ri'öromo jö majëhijamu hejë'oho hesi jöhu'o bogo ma uehorovo'aruëjo.

Mu sisë hesi jöhoje.

17 Ëhi'oromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo ho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae

ruenövo'ajëjo. Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo. ²Asisö'onö'e jörume raro-marue ae gemu mu sisë röjahijamu be-jë'oho mu sisë bogo röjahijajevare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ³Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ëhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo. ⁴O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromo röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ëhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵Ëhi uëvamu Iesuare apostle ömo'ö-mohuro ri'öromo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo. ⁶Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo börömo u'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromo va'oromo sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijëjo ë ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijëjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijëjo.

A börömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro

jasi muro hiromo sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo. Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromo ie ijëjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i ⁸a'i ua'a'uanëjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo. ⁹Jaehu mu jö ëhi bojamamu hu ejahoromo mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromo ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'uanëjo hu jasi muemu vaejajego. ¹⁰Ëuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Ëho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajëmamu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje. ¹²Va'oromo ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obëhe 10 rueromo rori'o riravareje. ¹³Riravoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesujajo. Badajajo. Noni vavaenimoromo ajamuijëjo. ¹⁴Ajamuijëjamu Iesuro gëromo uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömoho röjëhirego jabumëro morijëgo gë'irarëjo. Morijëgo gë'irarëjamu örire va'amu gavë'i marëjëvadeje. ¹⁵Marëjëvamu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromo ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje. ¹⁶Rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromo rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadeje. ¹⁷Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obëhe 10 marëjëvade höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovare höjo. ¹⁸Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo rueruomo'i ave sa'a gö rajohuremu

God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo. ¹⁹ Ëhi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo.

**God-hu aevoromo hesi aji ma
röjahuiromomo böröme namiromomo
muebejavuo'iröhe jöhoje.**

²⁰ Ëhi'amu Pharisee a ioro'iorëro ri'öromomo Iesu uavareje: God divare aevoromo böröme namiromomo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromomejarëjo. Raromomejarëjamu Iesuro uëvadeje: God-hu böröme namiromomo aho'obëhe muebejëvájoho vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomomo uvo'a'arujëjo: God-ro aevoromomo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruëjo. ²¹ O ja bogo aho uë'a'anuëjo: Aveho gahëjo. God-ro ave dirö'oremu böröme namiromomo muebejavuajëjo. O arueho gahëjo. God-ro ë dirö'oremu böröme namiromomo muebejëvájëjo. Bogo ëhioho uë'a'anuëjo ë hesi bëhoho God-ro jemesirire böröme namiromomo muebejëvájëro jïë'ëro.

²² Ëhi uënuogoromo hesi ijorajo ömo'ömhoho uëvadeje: Majae ijönö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromomo uvo'a'arujëjo: Majae ëgobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemu ga'ibëjarëjo mae javuo'ibëjajo. Röhu bogo ge'a'arujëjo. ²³ Bogo ge'iramu aëro jemë sarerëmiromomo uë'a'aruëjo: Gahëjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviae höjo. Ëhi uëvë'ohoho nadi ejëhoromomo ge'i jabu'ohoho va'orëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho naehu rue'irode majahoho rue'iramu na bogo dirö'e gemuorohoho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromomo ö'idöe aho'o ajivo barëjëgo ae aho'obëhe ga barëjaruëhi God-are A Maho narahëhi rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁵ Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu urimohoho na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ëjëjo. Ave

jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönëgoruomome'ajëjo.

²⁶ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'irohoho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuohoho jio'a'ajëjo. ²⁷ Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jïë'e muohemu uehorovobe va'öjuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömëro rojomoromomo a ioro'iorohoho baeniagëgamu vuovo barë nahonahovade höjo. ²⁸ O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'irohoho ëhi gemuohoho jio'a'ajëjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'ö mu'e vaebe javue vaebe ëhi jïë'e muohemu uehorovobe va'öjuvo ²⁹ evare Lot-ro Sodom amore jioromomo mae va'amu gavë'i vënëro girosijiomë'e munëhuro rireromomo ruvebiromomo a ioro'iorohoho bijuëmamumu vuovo barë nahonahovade höjo. ³⁰ God-are A Ma naehu rue'ie'irohoho aëro ëhi gemuohoho ë'obe va'öjuvo evare ë majahoho mamajiohoho rue'a'ajëjo.

³¹ Ëmajaha rovë'ohoho ae rahu javu dönö haradare raromome'i jabesini ömöhoho ösanö jïë'ohoho nadi önmöhoho ujuohome'i abo osarohoho rumo va'i ö mure raromë'ohoho jabu'ö nadi önmöhoho ujuohome'i uehorovoromomo vuonorö'ö rue'i ma-huruomome'irarëjo. ³² Lot-are vaborehu hesi ömöhoho uehorovoromomo vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avohoho uehorovorëjo. ³³ Ae rahu hesi sinöhuni uehorovoromomo biririvoromomo ave sa'are hi'i ëhemumu uehorovë'ohoho vuovo öriro va'a'ajëjo. O ae rahu hesi sinëni bogo uehorovo'i nasi jöhuremu uehorovoromomo ma-guomorovë'ohoho ë ahuro maro hiemu hi'a'ajëjo. ³⁴ Röhu na avehu'ö uëvájëjo. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore dirohoharuëjo. Dirohohiramu God-ro

göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁵Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sal'ijovoromo avoho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁶[Ae niö'iro mure ari'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.] ³⁷Ëhi uëvamu rue ijorajo ömo'ömhuro uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenëjo. Ruenëjamu uhu'e uëvadeje: Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

**Magonaho doruehu jö mevaje
a hesi örire biririvoromo
ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.**

18 Iae Iesuro uhu jöe gö majëhi-jadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uhoh'i biririvoromo parie vae'i ari'ejarëjo. ²Majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromo mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovonövade höjo. ³Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromo ë jö mevaje a hesi örire rueromo ua'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo. ⁴Ëhi ua'ego bogo ejahonövade höjo. Ëhi'o'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromo uvade höjo: Na God bogo uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo ⁵röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'e-jöjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöëni. ⁶Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromo jö bëhoho uëvadeje: Ëjjo mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo. ⁷A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo. ⁸Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu

sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

**Ae döemu mae jiajohu'o a
sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.**

⁹Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoruomamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: ¹⁰Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo. ¹¹Ajioromomo Pharisee ahuro va'oromo namiromo parie vaeromo ëhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajëjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajëhi naehu bogo ëhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajëhi na bogo ëhi jevajohuni. ¹²A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'i jasi jöëni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'oho 9 nasi bahi'i gemu jani bamahobe va'aje höjo. ¹³Ëhi ua'irögoro rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Ëhi'are höjo. ¹⁴Naro jemë uëvajëjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharisee aho bogo ëhioho maho abuejade höjo. Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomom'ajëjo.

**Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi
sinore bamëhade jöhoje.**

¹⁵Ëhi uëvamu aëro asisö'o ininoho ëhu'o sö ujuoho rueruomadeje Iesuro

öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamü gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁶ Birëgamu hegoro Iesuro asisö'oho ujuoho ruejoro uvoromo hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Èhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiroomu muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo èhi uvë'oho God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁸ Èhi'amu iae Jew rajo a böröme gemuëro ri'öromu Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁹ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo. ²⁰ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi aho anonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho èhi höjo. ²¹ Öroho èhi höjamu uavadeje: Iae mae-ëjo röhu na asisö'ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o èhi gemuoho ë'aje höjo. ²² Èhi gemuoho ë'aje höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaejë'e javajëjo. Jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Èhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Èhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²³ Èhi uavamu hegorovo rühuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo

eni jevajëromo huë vavaene böröme baejadeje.

²⁴ Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'o marohë'e mae jië'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu èhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho èho anoji'e mae höjo. ²⁶ Èhi jövamu heromu uavareje: Èhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ëjarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae èhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvë'ëro mu vaejë'oho bogo eni jëvajoho èho God hu eni jiajëjo.

²⁸ Èhi uëvamu Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Èho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu God-hu muebejëvo'iröhe mu uehorovoromo èhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amë'oho ³⁰ èhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho èho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo uëvadeje: Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio raromo'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jö jajivo'amarëhi èhi jië'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo. ³² God-ro hesi èhi

bamë'ëro naro sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo ³³hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³⁴Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jabu bogo mae bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromoma maëni sisëni ae ëninëmijadeje. ³⁶Ae ëninëmiromoma hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo. ³⁷Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo. ³⁸Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ³⁹Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoroma uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i ma-darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁰Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromoma uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromoma barovamu nuni sisë'e aho uavadeje: ⁴¹Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoroma uherihöjo. ⁴²Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoroma uherihëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. ⁴³Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoroma God huë mae uabe Iesuarë ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garoma God rajahiruomadeje.

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

19 Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rove'ëro amo ririre rova'adeje. ²Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a böröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje. ³Amo Iesuro rueroma va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoroma röhu ae aho'obëhe tagavoroma urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje. ⁴Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoroma urimo tutuvo va'oroma öri bëhire ijo duvahore ajio hijadeje Iesu rovego niroma amo ga'iro. ⁵Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromoma sioroho garoma uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ie'e jevaje. ⁶Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoroma ma-burëro abueroma Iesu hu'irae baeroma hesi osare va'oroma rajahijadeje. ⁷Rajahijamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoroma uarovareje: Asë'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi jië'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo. ⁸Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromoma Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioroma vituoho bae'i vituoho bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmi'ejöjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromoma vajiohehu ujuohodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejöjo. ⁹Bojëmibe va'ejöjamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabesi sisëho uehorovoroma vuonugëhë'ëro mae jëvajëjo. Ehesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-hu huë baejaje ae höjo. ¹⁰Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e

aribövi ioro'ioroho naho'amoromo sö rueromo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

**A böröme gemuehu hesi mu aribövi
ijo bajo bojëmiromoma avoho
muebejehorë uëvade uhu jöhoje.**

¹¹ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramu gavë'i no aevoromo ga'ëjarëjo God-ro böröme namiromoma no muebejavuo'iramu. Ëhi uvoruomamu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromoma uëvadeje: ¹² Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromoma öre ëgoböviro sa'a göro va'ie'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugohoma baeromoma vuonorö'ö rue'iröhëni. ¹³ Va'irögoroma hesi mu vaejahuare ae aho'obëhe 10 jaburo ruejörö uvëvoromoma rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromoma uëvade höjo: Ave moniohoma baeromoma muohoma ma-vaemu vaeromoma monie gö'ö döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromoma bae'iröjo. ¹⁴ Ëhi uëvë'ëro va'amoma gagoroma ë a börömohoma hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömoma hesi ijore va'are höjo. Va'oromoma ë sa'a göre suorovoromoma a masijohoma uëvare höjo: Ëaehu böröme namiromoma nosi sa'a muebejavuo'iröhohoma no bijönaguajëjo.

¹⁵ Ëhi'amoma ë ahuroma hesi sa'a mueberöhe darugohoma baeromoma vuonorö'ö rovade höjo. Rueromoma jöe nugö'öromoma hesi moni bojëmade mu ariböviohoma uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo moniohoma dimine dimine gö'ö dörohoma baejehë'e jëvego. ¹⁶ Ëhi uëvamu ae gemuëro urimoma rueromoma uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmijanohuro ëhuro na mue vaeromoma gö'ö döre 200 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁷ Baejahë'e jevajëjamu ruéhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae

javajëjo. Ja mu bise'ohoma mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni nara darugohoma bojami'ëjöjo jero ame aho'ö 10 muebejehö'iranegoma. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromoma uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmanohuro ëhuro na mue vaeromoma gö'ö döre 100 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁹ Baejahë'e jevajëjamu ruéhuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenëjo. ²⁰ Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromoma uavade höjo: Jasi 20 kinahoma aviaie höjo. Niögëro numoromoma avohoma bamahë'e jevajëjo. ²¹ Ëhesi bëhohoma nara ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ëgo. Ae göëhu ba'amarohoma bivarohoma ja ma-ijanue höjo. ²² Ëhi uavamu hesi börömohuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ëhu jövanue jöe gemuohoma ëhoma nara baeromoma vuonorö'ö ja mana majahi'ie'ajëjo jero heromoma uvo'iranegoma: Ojo'e na sisë ë'aje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jië'ëro ae göëhu ba'amarohoma bivarohoma ma-ijaje höjo. ²³ Ëhi uvanohoma röhu ja rabëni nasi ijo bajohoma bogoma baeromoma avohoma bahijaruë aribövi jabesi övorohoma bamane höjo na rueromoma nasirohoma baeromoma gö'ö döre bamarohoma ëhu'ö bae'irode. ²⁴ Ëhi uanugoromoma ë bëhire riravarue ariböviohoma uëvade höjo: Ëia hesi 20 kina baeniahimoma 200 kina baejade aho bojami'hëjo. ²⁵ Bojamihëjamu rue ariböviohuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mamie'ie hu 200 kina baejade höjo. ²⁶ Baejade höjamu ruéhuro uëvade höjo: Na avehoma uëvajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'ohoma God-ro gö'ö bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'ohoma bisemu baejanohoma God-ro baeniahia'ajëjo.

²⁷ Röhu na nu huodegarue aribövi jabesi jöho uë'ie'ajëjo. Nara böröme namiromoma muebejëvo'ia'amoma bijönimare jiaje ëhuni guduamoma ujuohoma rueromoma nasi nunoro muo'amegoma vuovajö.

**Iesuhu Jerusalem
mabêhe rovide jôhoje.**

²⁸ Ēaribövioho ēhi uēnugoromo Iesuro urimo Jerusalem hōrō'i ajiomamu gavē'i ē ariböviohuro ijore rihiromareje. ²⁹ Ēhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinō ē ajio hōrōjadeje. Hōrōnugoromo hesi ijorajoho niō'i rēmō'ōromo ³⁰ uēvadeje: Arue jemesi nuninōrire amohuro va'ohējo. Va'o hōrō'i ga'a'arujējo donkey harihe bise'ego aehu dōre bogo hiromo va'aruoho benugē'e jio'iramu. Benugē'e jiego jiovoromo hu'lirae ruerējo. ³¹ O aehu uēvē'oho: Jemē rabēni jiovarujē uēvē'oho uērējo: Badaro ave mioho nimo'ego ēhuni jiovaruēre. ³² Ēhi uēvamu va'oromo gavareje Iesuhu uēvadēhi ēhi jiamu. ³³ Ēhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovamu gavē'i ē mi arijo'oho jaburo gēromo uēvareje: Jemē rabēni donkey harihoho jiovarujējo. ³⁴ Rabēni jiovarujējamu rueho jaburo uēvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruējo. ³⁵ Ēhi uēromo jiovoromo hu'lirae barueromo jabesi niōgoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamū ajio dōre hijadeje. ³⁶ Hiromo va'amu gavē'i ae aho'obēhe niōgoho ōrire ahahobe va'areje. ³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ē va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire hōrōromo Jerusalem hōrō'i abue'ie'adeje. Abue'ia'amu Iesuarē aribōvie aho'obēhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomē'ero ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje. ³⁸ Abuejē'i uvoruomadeje: Ave aho a bōrōmehu Badare ihore rova-joho mabēhējo. Ō'idōre aribövioho huē maro raromaruējo. Aje aho'o God-aremu hōjo.

³⁹ Ae aho'obēhe hu'o gemuore va'oruomadeje rōhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uēvego ja rajahijaruoho vuonugarējo. ⁴⁰ Vuonugarējamu Iesuro uēvadeje: Bogajo. Na aveho uēvajējo. Nasi aribōviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarējo ē munēho jaburo aēro ē'anovoromo nasi ōrire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

**Iesuhu Jerusalem amo
rajēni nivade jôhoje.**

⁴¹ Ēhi uēnugoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bēhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo ⁴² nivē'i uvadeje: Vaevē'oho jemē jaruvo ga'ibejarijējo jemē diehi ē'oromo ma-mae raromo'irarije ōroho ēhi jiego ga'ibejarijējo mae jēvo'ibejajo. Rōhu jaruvo ga'ibejarijoho tugohē'ero bogohōjo. ⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemē'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruē numē numēvo barē'aruējo. ⁴⁴ Numēvoromo jemē ujuoho sa'are behumēvo'amo'aruējo jemē'o jemesi asisō'ohu'o. Munē javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barē nahonahovo'ajējo. Rabēni hesi bēhoho God-ro jemē ajēmi'i rovamu jemēro ēho bogo uehorovē'ego ēhunijajo.

**Iesuhu God-are amo bōrōmore
va'oromo diehi ē'ade jôhoje.**

⁴⁵ Iesuro nivē'i ēhi uvoromo God-are amo bōrōmore ajiomoromo bōvie bise'e imo'amarue aribövioho osare jēvamu rarovō'ōjēvadeje. ⁴⁶ Rarovō'ōjēvoromo uēvadeje: God-are surire jōho ēhi uvē'e hōjo: God nasi osaho nasi ōrire jō ato'irarije osae hōjo. Ēhi uvē'e hōjo rōhu jemēro mu sisē ē'ē'ero ēhuro ave osaho

vajiohu'e ariböviehu gurihovarue juju gagoho va'ëne höjo.

⁴⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro majae ëhi God-are osare hiromo jöho røjëhinövadeje. Røjëhijamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Iesu ano'iröhe öroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ëhi ë'areje. ⁴⁸ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe Iesuare jöhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anë'oho ë aribövioho jaburo diehi'avuo'aruëjo. Ëhi jië'ëro Iesu anoröhe öroho bogo birohareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

20 Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore hiromo ae magonahe hesi jö maho majëhiromo hesi öroho røjëhijadeje. Røjëhijamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo a duvaho ömo'ömohu'o gemu mae rueruomadeje. ² Rueromo Iesu uavareje: Ave jöho uövuego no he'irarëjo. Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. ³ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. ⁴ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. ⁵ Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ⁶ O noehu Iesu uavë'oho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö uavamu hejë'oho ae aho'obëhe munëro vajamui'aruëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu

jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuajëjo John darugoho dinö'e baeromo muoho vaejade höjo. ⁸ Vaejade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Ëhi jië'e darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo sa'a göro va'oromo majae ëgobövie ë hijade höjo. ¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imatego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anujuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo. ¹³ Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade

höjo: Ĕhi ji'öho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuoho'ejöjo. Iae na nasi harihu maböhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ehuni nani hu mae uehorovoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ĕhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gav'ë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ehuni ë'ego ano bamarëjo ehuro ave muoho noro baeröhe höjo. ¹⁵ Ĕhi uarovoromo ë aho guduamoromo mure jiamu rori'o bijimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ĕhi'are höjo.

Ĕhi ji'öho mu arijo'ohuro ë mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo. ¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u baejarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaguajëromo Iesu uavareje: Asë'e ëhi ji'öho mu sisë höjo. ¹⁷ Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi ji'ë mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bi-jönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ĕhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Röhu aehu ë munë döre bejë'öho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'öho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Ĕhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjëhijarue ariböviohu'o priest masijohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ehuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromo vuonugareje. ²⁰ Vuonugonoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Ĕhi'oromo hesi öroro jöe ua gavego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo. ²¹ Ĕhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavaru höjo ja jö maemu jövoromo mu maemu röjahuijego. Jero no göromo ma-gemu uehorovavuoromo God-are örohemu mae röjahuijanue höjo. ²² Ehuni jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ehuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ²³ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'öho ijumevo'i nimarüromo uëvadeje: ²⁴ Ijo baje gemu röjëhihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ²⁵ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ehuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²⁶ Ĕhi uëvamu hegorovo rue Iesuarue jö sisë nahare ariböviohuro uvareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromo a nuniro

be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Ëhi uvoromo jöe barëjëvamu jörumoraearajeje.

**Iesuhu guaro berovojöro
vuovë'e ariböviehu
ri'öruomo'iröhe jö Sadducee
ariböviehu hu ua gavarohoje.**

²⁷ Jörumoraearajamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'ioere gemu vuovo'ajëjo. ²⁸ Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromu uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromu uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögorohe ëhi höjo. ²⁹ Ëhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromu muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ³⁰ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ³¹ Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ³² Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho

hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ³³ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'earëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ëhuni uvaruëjo.

³⁴ Uvaruëjamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masuovarue höjo. ³⁵ A'i God-hu uvë'oho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromo maja i'ore raromo'aruë uvë'oho ë aribövioho evaroho bogo masuovo'aruëjo ³⁶ bogo röhu maho vuovëvo'ie'ëro. Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are aboji harihu'e jëvoromu anera va'ëne jëvo'ajëjo. ³⁷ Röhu vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjëhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromu uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo. ³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromu bogo ioro'ioerumuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromu ioro'ioerumu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromu va'o raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo. ³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuëjo. ⁴⁰ O Iesu bijönimare ariböviohuro Iesuarë dëre bijioho garöhe jöho ua ga'ië'aroho juhuonivoromu ioro'ioerumu vuonugareje.

**Böröme namiromu ajamuaje a hesi
jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.**

⁴¹ Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromu uvoruomaje höjo:

Böröme namiromo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ⁴²David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

⁴³ja'ö muorovarue aribövioho naru ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁴Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

**Jew rajo jögoru öri röjëhjarue
ariböviehu sareri'e mu
vaejaruëhi aehu bogo ëhi
ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.**

⁴⁵Ma-David-are uje höjamu rue Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohuro jöho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obëhe riravoromo mu'öjahijamu gavë'i Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: ⁴⁶Jew rajo jögoru öri röjëhjarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie höru'ö utahë'oho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O God rajahijarue osare va'ë'iroho o sörö i'i va'ë'iroho a masijehu raromaruire ë va'ö raromo'i nimarue höjo. ⁴⁷Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u börömo

mae bojëmi'ajëjo. Ëhuni avoho mueberovo'i nadi ëhi jië'e muoho vaerëjo.

**Bövi bise'o rumo'e
magonaho doruehu God-ni
suvuoro ba'amade jöhoje.**

21 Ëhi uënuogoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövioho God-are amo börömore riravoromo God-are suvuoro bahijaruire ë va'oromo jabesi suvuoroho io'amamu. ²Io'amamu gëvë'i gavadeje bövi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ë gemuore ba'amëvamu. ³Ba'amëvamu gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Ëbövi bise'o marohë'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'ö io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: Ëmagonaho hesi suvuorohuro a ioro'ioro jabesi suvuoroho iosirami'amoromo börömo mae höjo. Na mae uëvajëjo. ⁴God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituochemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho bövioho bise'oho aho'ö bojami barëjë'e höjo.

**Aehu God-are amo börömo
dadovoruomo'iröhe
jö Iesuhu majëhijadohoje.**

⁵Ëhi'amu aëro God-are amo börömo hesi jöho atareje. Munë mabëhëro iromë'ëro God-ni suvuoro nu ano'e mabëhe ë amore bahijë'ëro ëhu'ëro ë amo hesi nu ano'e mabëhe jiajoho ë hesi jöho atareje. Ëhi atamu hegorovo Iesuro uëvadeje: ⁶Jemë ave aho'ö gavarujoho majae ijönö ë munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

**Huë vavaeni börömo rueröhe
jõ Iesuhu majëhijadohoje.**

⁷Ëhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Iae ë majaho rue'ië'ajëjo.

⁸Rue'ië'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu jemë rireromëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Ëhi ji'e'ë jö uëvamu hejë'oho jabesi ijore ijoroho nadi jijjhorëjo. ⁹O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi ji'e'ë mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ¹⁰Ëhi uëngoromo röhu ave jö börömo'hu'o majëhiromo uëvadeje: Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. ¹¹Sa'ae darugo'o hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

¹²Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijönegoromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'oromo God rajahjarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu ë riravo'aruëjo. ¹³Jabesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiového'ajëjo. ¹⁴Nasi jö majëhi'irarije öroho jiového'ië'aje jiaje ëhuni a masijo

jabesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ejarëjo: Diehi mana uë'ejarëromo nurunurumo'ejarëjo. ¹⁵Ëhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'aruëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruom'o'ajëjo. ¹⁶Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabesi övore bojëmi'iramu baejëvoruom'o'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ¹⁷Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruom'o'ajëjo. ¹⁸Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo. ¹⁹Biririvë'ohuro ëhuro mae rarom'o'irarije öroho biroho'aruëjo.

**Aehu rueromo Jerusalem
dadovo'iröhe jö Iesuhu
majëhijadohoje.**

²⁰Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo. ²¹Ëhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo börömoroho va'orëne. ²²Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo. ²³Ëhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë

vaev'oho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo. ²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo ariböviohuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojuvo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene bëröme baerumo'ajëjo. ²⁶ Garöhe ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ie'ajëjo. ²⁷ Ehi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o bëröme baeromo suere ruvebi'iramu. Ehi jio'a'ajëjo. ²⁸ Röhu ehi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro ehi uëngoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo. ³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje

höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³¹ Ehesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamü gavë'iroho uvo'a'aruëjo: No ga'ie'aruëjo God-ro bëröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

³² Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisërëvorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Ehi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro ma-majiohëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro ma-raromo jijijio'i ga'a'aruëjo nasi majaho ehi ma-majioho rue'iramu. ³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Ehuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ehuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro ehi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo bërömore hiromo God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje. ³⁸ Ehi ë'ego sisonu sisonu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo bërömore gagovonövareje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

22 Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumu'e I Ue'aharue Söröho dunovadeje.

Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje. ²Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjêharue ariböviohu'o êho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu ma-saginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

³Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesure ijoraje ae aho'obêhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesure ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamadeje. ⁴Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho. ⁵Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromo Judas uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no monie mana bojami'ëjarëjo. ⁶Bojami'ëjarëjamu Judas-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'iro bövi bise'o avohade jöhoje.

⁷Ëhi'amu iae Oso Rumo'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maja rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. ⁸Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo uëvadeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo. ⁹Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ëjarëjo. ¹⁰Avoho'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömoromo va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo

aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo. ¹¹Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo. ¹²Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvo ajiomoromo döre osa börömocho röjêhi'a'ajëjo. Röjêhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo. ¹³Ëhi uëvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

¹⁴Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu Iesuro hesi apostle ömo'ömo'ohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo. ¹⁵Hiromo uëvadeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijönö vi'ehe baeromo guomevoröhego. ¹⁶Ëhesi bëhoho na uë'i'ë'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ëjôjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromo aho'obêhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ëjôjo. ¹⁷Ëhi uëngoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho uëvadeje: Aveho jemë ae gemu gemu ba ibe göëro göho bojamibe va'orëjo. ¹⁸Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ëjôjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire böröme namiromo aho'obêhe muebejëvo'iramu evare i'ëjôjo. ¹⁹Ëhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamirovo'ië'ajëjo

jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁰ Ëhi ë'ë'ëro ioho ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

²¹ Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo. ²² God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. ²³ Ëhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jië'e mu sisëho vae'ejarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromom börömo jiaje jöhejo.

²⁴ Ëhi'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömhuro jö aho'ahamirovoromouarovareje: Di aho a nuniroho a börömo javuajëjo. ²⁵ Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajohoruahö'öjëvoromom jabumëremu masijeriravarue höjo. Riravoromom röhu jabesi jumuvorovoromom jabesi sa'a rajohouëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamuijaruje a masije jëvajëjo. ²⁶ Röhu jemë'o nadi ëhioho dörohobamorovorëjo. A'i ae rahu a börömobörömo jië'oho ë aho jero ijorajonö'ejionövonëjo. O ae rahu simanovaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo. ²⁷ Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromom i ijaje aho börömo höjo o ajëmiromom jabesi i ujuohom mëmijajohom börömo höjo. Hiromom i ijaje aho iae börömo höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na

mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromom i ujuohom mëmijaje aho va'ëne jëvajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'egom jemërom biririvoromom na'o jijihoberuënövarije höjo. ²⁹ Nasi Vavuohuro darugohom bojëmijade höjom naron böröme namiromom nasi ariböviohom muebejëvo'irodegom. Huhum ë'adëhi naron ëhi jemesi örire darugem bojëmijajëjom masijeriravo'irarijekom. ³⁰ Naron böröme namiromom nasi ariböviohom muebejëvo'iramum jemërom na'o raromoromom iohom jovohom ue'ahom arujëjom. Iohom ue'ahoromom jemë aeahom obëhe 12 na'o gemuom aearëto görom görom raromoromom Israel rajom nosi aganem gö gö 12 jabesim muohom mevom ga'a'arujëjom ga'i mae o sisë jiegom.

Peter-hu Iesu gavajem jö a subivëho'iröhe jö Iesuhum majahijadohojem.

³¹ Röhu Simon-ajom. Ave jöhom hejëjom. Satan-rom God uagavë'e höjom jemë baejëvoromom jemesi dërem bijëho'irohëni. Ëhuni aehum i hijiohijiovoromom garuomajem dihom mae jiegom dihom sisë jiegom gavaruëhi Satan-rom ëhi jemesi dërem bijëho gë'a'ajëjom gë'i rahuum darugo'ohom jio'i rahuum darugom rumo'ohom jiegom. Amom Satan-rom ëhi uagavamum God-rom jemë hesim övore bojëmijë'e höjom. ³² Ëhi jieröhum Simon naron janim pariem vaejë'ejëvajëjom jerom bogom uehorovevoromom vuonugom'iranegom. Röhum ijönöm Satan-hum jasim dë bijiohom garomom barëjamum jaehum huotorovoromom nasi örire avohom uehorovevë'irohujasim aganohom ajëmegom biririvo'irarëjom. ³³ Biririvo'irarëjamum Peter-rom uavadejem: Badam iae ëhi höjom röhum na ja'om gemum aejuvoromom ja'om savojim gagorem va'ë'ohom o ja'om guomevë'ohom iae na enim jëvajëjom. ³⁴ Enim jëvajëjamum Iesuum uavadejem: Peter röhum nasim jöhom hejëjom. Jaruum vahiohom kökörökohom bogom uvë'e jerom majem niö'i

gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

**Iesuare ariböviehu monie
esöe muorovo'iröhe
kaejöe ujuoho'iröhego
Iesuhu majëhijadohoje.**

³⁵Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo ho uëvadeje: Urimoho naro rëmö'öromo uëveode höjo: Monioho esöho bövioho bise'oho nadi ujuoho va'orëjo. O höru sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Röhu na jemë bövi bise'o nimarijoho eni baejarije höjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no eni baejare höjo. ³⁶Eni baejare höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Urimoho aëro ajëmamu ëhi baejarije höjo röhu avevej'öho bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Èhuni monie o esöe jëvë'oho ujuohoromo va'orëjo. O muorovo'irarije kaejö ëge bogojëvë'oho jemë döre io'amaruje niögoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejö ëgoho imo'amorëjo. ³⁷Èhesi bëhoho hehëjo. God-ro ëhi bamade höjo hesi surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo. Nasi jöho ëhi uvë'e höjo. God-are surire jö jajivarëhi iae ëhi jio'irögoro ë'ajëjo. ³⁸Èhi jio'irögoro ë'ajëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavëjo. Aviae kaejö ëge niö'i javuajëjo. Kaejöe niö'i javuajëjamu uëvadeje: Èhi jiië'e jöho iae mino'ëjo.

**Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo
God-are örire ëninamijade jöhoje.**

³⁹Èhi'oromo Iesuro ë osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onövadire röhu maho ë va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihiomareje. ⁴⁰Rihiromoromo va'o suorovoromo Iesuro uëvadeje: Èninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ehuro

bogo bejëvo'irajo. ⁴¹Èhi uënugoromo rori'o va'adeje. Munë bu'öjego va'o bejaje ëmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje: ⁴²Apajo. Ja nagë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁴³[Èhi'amu gavë'i anerae gemuëro ö'idöre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje. ⁴⁴Biririvoromo röhu huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jöho köe direjohijë'ehu sa'are ahajëhi ëhi aho'amadeje.]

⁴⁵Parie vaenugoromo döro ri'öjajedeje. Ri'öromo vuonorö'ö va'oromo gavadeje ijorajoho jabumë huë vavaene böromë baej'ëro momorö'öjamu. ⁴⁶Momorö'öjamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabëni momorö'öjarujëjo. Ri'öromo ëninamihëjo. Satan-ro dinëmi'iramu bejëvo'ajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷Èhi uëvamu gavë'i ae aho'obëhe Judas-ro öroho röjëhiromo sö ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudöho'i bëhire rovadeje. ⁴⁸Dudöho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajëjo. Ja diehi'oromo ma-döëremuoho rajehiromo dudöhevanuëjo arue ariböviohuro guduamo baejevo va'ojöro. ⁴⁹Èhi uavamu Iesuare aribövie hesi bëhire riravaroho jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisë vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö ëgobövioho jijöromo muo'amo'ëjarëjo o diehi'o'ëjarëjo. ⁵⁰Èhi uaromo Iesuare ae gemuëro priest böromë hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵¹Tariö'öjahamu Iesuro

uavadeje: Ĕhi ji'e muoho vuonugęjo. Vuonugę'i ę anade a hesi hia'i sionoho ręhamu maręjadeje.

⁵²Maręjamu priest masijohuro God-are osa bęręmo atovarue aribęviahuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovę'ęro riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uęvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajęjo. Jemę rabęni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujęjo. ⁵³Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bęręmore jemę'o hinęvodoho jemę evaroho bogo guduamevarije hęjo. Ręhu jaruvoho jemesi majae hęjo. Ramoramo'e mu muebejaje a hesi vęręho rovę'e hęjo.

Peter-hu Iesu gavaje ję a subivęhadohoje.

⁵⁴Ĕhi uęvamu Iesu guduamo barueromo priest bęręmo hesi osare rovaręje. Priest hesi osare rue'iręgoro Peter-ro arue riribęvire Iesu rihomoromo ijore rovadeje. ⁵⁵Osare rueromo gavade aehu raromaruire vęne huę'ęro ravo'ego ae uono bęhire raromamu. Ae uono bęhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje. ⁵⁶Hijamu gagorovo mu ajęmijarue magonahe gemuęro gavade Peter uono bęhire hi'ego nu ano'o'oho vęnęro ajivę'e jiamu. Ajivę'e jiamu gavę'i Peter ęrimahę'i ę aribęvioho uęvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonęvade ae hęjo. ⁵⁷Juvonęvade ae hęjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuęjo. Na ę iaho bogo mae bogo gavaje hęjo. ⁵⁸Bogo gavaje hęjamu majae ma-bunemu jioromo baręjamu ae gęęro Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuarę ae javajęjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuęjo. Na bogojevajęjo. ⁵⁹Bogojevajęjamu hour gemu rabu'e baręjamu ae gęęro biririvoromo ę aribęvioho uęvadeje:

Iae mae-ęjo. Iae na gavajęjo ave aho Iesu'o juvonęvade ae hęjo. Hu'o Galilee sa'a raje hęjo. ⁶⁰Ĕhi uęvamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuęjo. Ja jęvanue jęho na dadivevo avohajęjo. Dadivevo avohajęjamu kękęrękoho uvadeje. ⁶¹Kękęrękoho uvamu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavamu gavę'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade hęjo: Jaruvo vahire kękęrękoho bogo urimoho uvę'e jero urimo vae nię'i gemu ae uę'a'anuęjo: Na Iesu bogo gavaje hęjo. ⁶²Ĕhi uevade hę uvoromo Peter-ro amonę hęrę va'oromo sisę maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jęhoje.

⁶³Ĕhi'amu iae Iesu mueberuomaje aribęviahuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje. ⁶⁴Ano'anovoromo nu ano'e nięęro tugohahoromo uavareje: Na ję God-aro baeromo majęhijaje ae jevaję uęvuanue javaje ęhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahujęgo no hejaręjo. ⁶⁵Ĕhi ji'e ję sisę gę gę aho'obęhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jęhoje.

⁶⁶Ĕhi ę'ę'ęro sisonuvamu Jew rajo a duvaho ęmo'ęmohuro priest masijohuro Jew rajo jęgoru ęri ręjęhijarue aribęviahuro gagovorovoromo ae uęvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejaręjo. ⁶⁷Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavę'ęro bęręme namiromo ajamui'irane aho javajęjo. Ja ę aho javę'ohu uęvuego no hejaręjo. Hejaręjamu Iesuro uęvadeje: Na uęvę'ohu ręhu jemę bogo ma uehorovo'arujęjo. ⁶⁸O na ję uę gęvę'ohu jemę bogo mana ue'a'arujęjo. ⁶⁹Ręhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naru bęręmęro jevę'ęro

ajiomoromo God darugo eni jji'e A hesi övo manö ähi hiemu hi'ejöjo. ⁷⁰Hi'e-jöjamu rue a masijohuro uavareje: Ähi jji'öho na ja God-are Harihe javajöjo. Uävadeje: Iae mae-ëjo. Jemëro jemesi uevarujöjo: Ja ähi javajöjo. ⁷¹Ähi java-jëjamu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jö'ëro hesi jö sisëho majahui-jamu iae mami'e hejë'e javuajöjo. Ähuni rabëni ae gö uë'ëjarëjo: Gavarije o hejar-ije jöho majahuigego no hejarëjo. Court-oho iae barëjajöjo.

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

23 Ähi uarvonugoromo ë a masijo ömo'ömhuro ri'öromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje. ²Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no hejare höjo ë iaho sareri'e jöe majëhijavamu. Ähi majëhijë'ëro ëhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jöho bogo eruomo hesi höjo. No hejare höjo Iesuro uvavamu: Rome a börömo tax-oho nadi ijoho bojamirëjo ë hesi bëhoho sa'are a börömo na jevë'e jiaje. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho Keriso na jevajöjo. ³Keriso jevajëjamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömo javajöjo. Börömo javajëjamu Iesuro uavadeje: Äjöhö jero jasi jövanuëjo. ⁴Jövanuëjamu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uävadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajöjo. ⁵Ähi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe birivoromo uavareje: Äiahuro Galilee sa'are aevoromo jö sisë ae röjëhiromo muorovjöro simane huotovëhobe Judea sa'aho aho'ö juvoromo avehu'o rovë'e höjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jöhoje.

⁶Ähi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uävadeje: Na ë iaho Galilee sa'a raje höjo. ⁷Galilee sa'a raje höjamu rue ariböviohuro uavareje: Io'ajo. Io'ajamu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae höjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovë'e höjo. Rovë'e hö uvoromo Iesu nugö'öjamu aëro bava'areje Herod-ro court vaeröhego. ⁸Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jöho hejë'ëro ga'i nimobe rovë'e jevajöjo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje. ⁹Nimorohoromo jöe aho'obëhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöho bogo mana uavadeje. ¹⁰Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho darugo'o huruoho majahijareje. ¹¹Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo ariböviohu'o Iesu nue huodivoromo sisë vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu ëgo mabëhëro ba'amahoromo nugö'öjamu sionëro Pilate-aro bava'areje. ¹²Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivorovaroho vuonugo'i huë baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomöjoro Pilate-hu uävade jöhoje.

¹³Iesu barueruomamu gëgorovo Jew rajo priest masijohö ë sa'are a masijohö a ioro'iorohö ëho jabumëni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromöjoro. ¹⁴Gagovamu gëgorovo Pilate-ro uävadeje: Äiaho jemëro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöho

majëhijë'ëro ae aho'obëhe sa'are masijo nosi jôho bogo e hesi jëvajújo. Jemëro ëhi uevamu hejode hõjo. Rõhu naro jemesi nunire namiromo Iesuare jõho morijovoromo gavode hõjo Iesuare jõ sisëho uevarijoho bogojiamu. ¹⁵ O Iesu mae jiajoho Herod-ro hu'o gavade hõjo. Ëhi gagorovo sionëro nosi õrire nugõ'õjade hõjo. Ëhuni aveho hehëjo. Hu mu sisë vaejë'ëro mana anego guomorõhe bëhoho bogohõjo. ¹⁶ Ëhuni naro ae ue'iramu hisuebiromo jiovo nugõ'õ'iramu va'a'ajëjo. ¹⁷ [Rõhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo ariböviohuni jiovo nugõ'õjëhonövadeje hu bojamare muoho ëhi jü'ë'ëro.] ¹⁸ Muoho ëhi jiamu ae aho'obëhe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ëiaho anëjo. Barabbas jiovaluëjo. ¹⁹ Rõhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bëhoho urimë'i a masijohu'o amo bõrõmoro muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police ariböviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. ²⁰ Rõhu Pilate-ro Iesu jiovo nugõ'õ'i nimamu jõe gö'o majëhijadeje. ²¹ Majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. ²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niõ'i rõhu maho uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jü'e mu sisë vaejë'e hõjo. Na gavajoho mu sisë ë'ë'ëro mana anego guomorõhe bëhoho bogohõjo. Ëhuni hisuebiromo jiovo nugõ'õ'ejõjo. ²³ Jiovo nugõ'õ'ejõjamu ae aho'obëhe biririvoromo dinamiromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Ëhi uvamu jabetesinõ marëjadeje. ²⁴ Marëjamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jõho ëhi majëhijadeje. ²⁵ Urimo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'õromo sa'are a masijohu'o muorovoromo

ae muo'amadeje. Ëhi ë'ë'ëro savojire raromadeje. Ëhi jü'e a sisë jiadeje rõhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribövioho uëvadeje: Barabbas jiovo nugõ'õ'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jõhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo õrire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jü'ë'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo õvëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obëhe Iesu rihromareje. Rihromoromo magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovareje. ²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho õmo'õmohumë nadi nanioho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo.

²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramu aëro uvoruomajëjo: Dë tiojë'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho huë mae jëvajújo. ³⁰ Ëhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomajëjo: Dahoru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Ëhi uvoruomajëjo. ³¹ Na ijo ma va'ëne jevajújo rõhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sahonõ'e huo'õjëvoromo baradore siõ'õjëvo'amo'aruëjo.

³² Iae mu sisë vaejare ae niõ'ioho guduamo õmëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvorõhego. ³³ Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu

ano taemo'i ë a sisëho niö'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje. ³⁴ Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi örire mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijiohajëjo.

Dadibijiohajëjumu rue muorovo ariböviohuro Iesuare niögoho adovoromo ajajovoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovareje. ³⁵ O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Èrimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Èahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Èhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uev'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajëjo. Èhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo. ³⁶ A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'l'e wine jovoho bojami'ie'areje. ³⁷ Bojami'ie'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a börömo javë'o ho ehuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje. ³⁸ Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo.

³⁹ Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Èhi jië'o ho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo. ⁴⁰ Èhi uavamumu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Èhi jië'o ho ja diehi'oromo God bogo juhuonamijanuëjo. ⁴¹ No niö'iro mu sisë vaej'ëro ehü'ëro iae mae no

i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaej'ë höjo. ⁴² Bogo vaej'ë hö'i Iesu uavadeje: Iesujajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme namij'ë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo. ⁴³ Uehorovevonëjumu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ëjarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁴ Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ujuvo majae huotorovamumu gavë'i ajivadeje. ⁴⁵ Ajivamumu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögemu tugoharoho arovadeje. ⁴⁶ Arorovamumu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromumu evare nugo'amadeje. ⁴⁷ Nugo'amamumu muorovo a börömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amumu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Èaho iae a mae jiade höjo. Èhi uvamumu ehuro God-are ihoho mae jiadeje. ⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu börömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amumu gagorovo vuonorö'öromumu vavaenimoromumu vinebe anobe va'areje. ⁴⁹ Va'amumu Iesuare ariböviohu'o Galilee sa'are jioromumu Iesuare ijore ijore rovare magonaho ömo'ömo hu'o ëho jaburo rori'o riravoromumu gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amumu.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Èhi'amumu ae gemu hesi ihe Josephuro iae hijadeje. Hu Arimathea amu rajë jiadeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohumu'o hiromumu jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje. ⁵¹ A maëro jië'ëro ehü'ëro a masijo ioro'iorohumu'o hiromumu hejade uvoruomamumu: È'ëgo

no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejêhadeje. Bogo ejêhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Èhi jië'oho sisë hõjo. Röhu huro muebejê'e hijadeje God-ro bõrõme namiromo aho'obêhe muebejêvorõhego. Joseph èhi jië'e ae jiadeje. ⁵² Èhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uvadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'irõjo. ⁵³ Sinoho bae'irõjamu Pilate-ro ejamu va'oromo sinoho baruvebiromo niõgu maëro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Èmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje. ⁵⁴ Èmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho rue'ie'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesuare sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovere magonaho õmo'õmohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvarire munëho garomo gavareje Iesuare sinoho ë avoho bamamu. ⁵⁶ Iesuare sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorõ'õ va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesuare sinore bahi'irõhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jõgoroho eromo ma-nuhareje.

Iesu ri'õjade jõhoje.

24 Nuhë'ëro hura bõrõmore sue'o sue'o ë magonaho õmo'õmohuro ri'õromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorõ'õ va'areje. ² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë bõrõmoho rori'o hõhõ bava'ë'e jiamu. ³ Hõhõ bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje. ⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niõ'iro ma-majioho rovereje jabesi niõgoho majaehu bamanovë'e èhi ajivë'e niõgoho io'amë'ëro. Rueromo ë magonaho jabesi bëhire rirarovareje. ⁵ Bëhire ro

rirarovamu gëgorovo rue magonahoho jaburo juhuonëmiromo uruho'amo riravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae niõ'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruõroho naharujëjo. ⁶ Iesu aveho bogohõjo. Hu mami'e ri'õjê'e hõjo. Ri'õrõhe jõ Galilee sa'are hiromo majêhijadoho uehorovohëjo. ⁷ Huro jemë uëvade hõjo: Aëro God-are A Maho na baejavoromo a sisë jabesi õvore bojëmi'iramu baejavoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niõ'i gemu hesi uhure ri'õ'ejõjo. Nasì muoho God-ro èhi bojemë'e hõjo. Iesuro èhi uëvamu hejarije hõjo. ⁸ Hejarije hõjamu rue magonahoho jaburo ë jõho uehorovareje. ⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorõ'õ va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jõho majêhijamu Iesuare ijoraje 11-ho jabu'o Iesuare aribõvi ioro'iorohu'o ë jõho heruomadeje. ¹⁰ Röhu ë jõ majêhijare magonaho jabesi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary èhi jëvadeje. Èmagonahohu'o magonaho ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o èho jaburo ë jõho apostle aribõvioho majêhijareje. ¹¹ Majêhijamu hegorovo rue apostle aribõviohuro uvareje: Èmagonahoho jaburo ë jõho èma ataruëromo bogo ma uehorovareje. ¹² Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'õromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagoho hohitohoromo gavadeje Iesu numare niõgohemu jio'amamu. Niõgohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hõ uvoromo hesirëro vuonorõ'õ va'adeje.

Emmaus amore va'i õrire diehi è'are jõhoje.

¹³ Va'ë'ëro jeniromamu Iesuare ae niõ'iro Emmaus amore va'irõgoro õrire

va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11 kilometre jië'ëro. ¹⁴ Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje. ¹⁵ Jöho jörovoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje. ¹⁶ Va'amu ë ae niö'i jabesi uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Ëho Iesu höjo. ¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörovobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irëvoromo rirarovareje.

¹⁸ Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehu ë'adoho iae garuomoi' ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo. ¹⁹ Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth raje Iesure örire vaejare jöho uavaruëjo. Iesu hu jö God-aro baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Ëhi jië'e aëro jië'ëro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho jövonövade höjo. ²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabesi övore bojëmijare höjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uëröhego. Rome aribövi jabesi övore bojëmamumu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo. ²¹ Röhu noro uehorovoromo uvare höjo: Ëaho nani God-ro nugö'öjade höjo rueromo no ajamuiromu Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamu röhu aveho majae göho rovë'e höjo. ²² Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesure ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömo majahuijamu hegoro

no tiöjavuade höjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are höjo. ²³ Va'oromo gavare höjo Iesure sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'iraejanovoromo garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomoi' i'ovë'e höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo. ²⁴ Jöho henugoromo nosi ae göero göero Iesu bamarire va'oromo gavare höjo magonahuhu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

²⁵ Iesu bogo gavare höjamu Iesuro ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëroho baejarujëjo. Ëhu'ëro jië'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jöho bogo maho uehorovarujëjo. ²⁶ Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomojöro röhu ijonö aji'ere ajio hiröhego. ²⁷ Ëhi uëngoromo Iesuro hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jöho aevo'i majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iohehu jajivo'amade jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ie'areje. Hörö'irögoro Iesu öre ëgo'o va'o hesi jiamu gagorovo ²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjé'ëro vahiromavuo'ie'ajëjo. Vahiromavuo'ie'ajëjamu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje. ³⁰ Hiromo jabu'o ie i'irögoro sa'aro hiromo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamumu rueho jaburo baejareje. ³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho

Iesu höjo. Iesu höromo ga'i gavareje Iesu ëma bogojio va'amu. ³²Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovëjo. Eähuro no'o jõe jövoromo God-are suri bëhoho huruoho majahuibe örire rovamü heromo nosi dë vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³Ëhi uarovoromo ma-burëro sionëro vuono bu'öromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijoraje 11-hu'o jabesi a ioro'iorohu'lo gagovoromo raromë'e jiamu. ³⁴Raromë'ëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e höjo. Ri'öromo Simon-are örire rovamü huro gavade höjo. ³⁵Gavade höjamu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo ëhi ëhi gavare höjo. Ëhi uëromo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamuamu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovide jöhoje.

³⁶Bada höjamu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'lo gemu mae nami-jadeje. Namiromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujëjo. ³⁷Vaevë'e raromarujëjamu juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruëjo. ³⁸Aru'ahe gavaruëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ³⁹Ave nasi övoho höroho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enego heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahemuoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujëjo na sino'e ijo'aho'e jevo'ego. ⁴⁰Ëhi uëngoromo övohu'lo hörohu'lo röjëhijamu gavareje. ⁴¹Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mü ma-mabëhe jï'e nani noro sisë'i gavaruëromomo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu

gavë'i Iesuro uëvadeje: Na jemë ioho jëvavëjo o bogojëvavëjo. ⁴²Ëhi uëvamü visue vënire bujë'oho babojamareje. ⁴³Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴Iromo uëvadeje: Urimo naehu jemë'lo hiromo majëhijamu hejarije jöho iae avevej'ë röhu maho majëhi'irögöro ë'ajëjo. Na uëvode höjo: Nasi jöho aho'obëhe Moses-hu jajivadoho jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorehu jajivaroho Psalms jö jajivaroho nasi jõe aho'obëhe God-are surire jajivarëhi iae ëhi jio'a'ajëjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uëvamü hejarije höjo. ⁴⁵Hejarije hö uëromomo jabesi simanoho huotövëhamu God-are surire jö bëhoho avoho gavareje. ⁴⁶Avoho gavamu huro uëvadeje: God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro bamë'ëro böröme namiromo ajëmijaje aho nörö vi'ehi böröme baeromo guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'a'ajëjo. ⁴⁷Ri'ö'iramü aëro nöruare ihore jõe majëhiromomo ae uë'a'aruëjo: Ae aho'obëhe öri sisëre jijiharujohu vuonugohëjo. Mü sisëho vuonugö'i avoho uehorovoromo mü mae vahego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugajo. Ëhi jï'e jöho Jerusalem amore aevoromo majëhiromomo maja rojomajire beva'ajire sa'are sa'are majëhibe jijihö'aruëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo. ⁴⁸Röhu ëhi jï'e müoho jemë gavë'e jëvaje ëhuni ë jöho majëhibe jijihorëjo. ⁴⁹Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro ë Aru'aho suvuorohu jemëni nugö'ö'iramü ba'e'aruëjo. Eëhuni ë hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromöregö hujeji God-are darugohuro ruvebiromomo ruahö'öjövö'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromomo

ruahö'öjévo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujéjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁵⁰Éhi uénugoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo. ⁵¹God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë

uëromo God-ro uavamu jabumë ë rëmo'i huro ö'idöre ajiomadeje. ⁵²Ajiomamu gagorovo rue Iesuare ariböviohuro hu rajahiro mo börömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje. ⁵³Va'oromo raromoromo God-are osa börömore va'oromo majae aho'o God rajahinövareje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo mu ma barovade jöhoje.

1 Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ²Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'le bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. ⁵Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'leje.

⁶Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijigo ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego. ⁸Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹Ëajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuaajohuro sa'are ruihijo.

¹⁰Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje. ¹¹Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹²Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avejë'e jemë God-are aboji harihu'e raejëvajejo. ¹³God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oroho rahëvo'i

a'i God-ro baejëvë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

¹⁵Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviaë höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi uëvadeje.

¹⁶Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. ¹⁷Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahuijadeje. ¹⁸Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömo'u'o priest ajëmijarue a ömo'ömo'u'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. ²⁰Hu bogo jöho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. ²¹Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a börömohuro jöe God-aro barueromo majahui'iröhego. Na ja ë aho java-

jië'o ho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramu'ö'öjamu rovere aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. ²³ Diehi jövanue höjamu John-ro uëvadeje:

Na a rumo'e sa'are hiromomo aviëhi jië'e jöho ma-darugo'o majëhihaje ae jevajëjo.

Badahu rueröhe öroho ahorirëro vajiva-horego hu maro rue'irajo.

Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaijah-ro ë jöho jajivadeje. Èho John-ro uëromomo ë'adeje: Isaijah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromomo ë'ajëjo.

²⁴ Èhi jövamu rueho jaburo Pharisëe a masijohuro rëmö'öjamu rovë'ëro

²⁵ uavareje: Ja bogo böröme namiromomo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromomo majahuijanue a börömoho javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. ²⁶ Vaejëvanue höjamu John-ro uëvadeje: Naro jövëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo.

²⁷ Huro nasi ijonö rue'ie'ajëjo röhu huro na iosiremiromomo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. ²⁸ John'o Jerusalem jioromomo rovere ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Èsa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

²⁹ Nërö John-ro gavade Iesu rovamomo gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamomo God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro

sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰ Èa hesi jöho na mamie majëhihijode höjo. Majëhiromomo uëvode höjo: Naro urimomo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Èhi höjo röhu huro na iosiremiromomo hu börömoho höjo na bogo rahevadevere hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Èhi majëhihijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromomo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naru hu röjëhihijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego ëhuni ë'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromomo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromomo ë a hesi simanomo namore ruvebiromomo gerejamu.

³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromomo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Èahuro God-are Aru'aho Mahuro ëhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro ëhi uevamomo hejë'ëro ijonö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromomo ë a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Èho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ëro naru jemë uëvajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromomo ae uëvamomo hesi ijore ijore jiihare jöhoje.

³⁵ Èhi uëvë'ëro nërö John-ro röhu maho ë rueromomo hesi ijorajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amomomo gagorovo ijorajo niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷ Èhi uëvamomomo hegoromomo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amomomo huro huotorovoromomo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamomomo gëgoromomo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe

naharujëjumu jabesi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ëho uaromo ë'areje: Röjahuijanue a börömo hajo. ³⁹Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegoro vo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjumu hegoro vo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahioromamu va'areje.

⁴⁰Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ëro Iesuare ijore rovare a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje. ⁴¹Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo bihoromo uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje. ⁴²Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³Ëhi ë'ë'ëro nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomoejöjo. Ajiomoejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip bihoromo uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. ⁴⁵Ëhi'amumu Philip-ro Nathanael naho va'oromo bihoromo uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövere ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövere höjo. Ërueröhego jajivoruomade aho iae no

birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. ⁴⁶Nazareth höjumu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjumu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷Ëhi'amumu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo. ⁴⁸Ëhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjumu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejöro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. ⁴⁹Gavode höjumu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. ⁵⁰Muebejavuanue aho javajëjumu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ëmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. ⁵¹Ëhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojioromomo ruvebi'i ari'iramu.

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu böröme vaejade jöhoje.

2 Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro ë hijadeje. ²Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o söröre ruejöro uëvë'ëro ë ro raromareje. ³Raromoromo sörö'e ariböviohuro wine jovoho ue'aho barënuogoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barëjë'e höjo. ⁴Barëjë'e höjumu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijöro uevanuëjo. Nasi maja

börömoho bogo rovë'e höjo. ⁵Bogo rovë'e höjamu hegorovo vëmhuro mu ajëmijarue aribövioho uëvadeje: Ëaehu diehi uëvamu hejë'oho ëhi ë'orëjo.

⁶Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabetesi sine inöme u'o'amarue jëgoroho enövareje. Ëhuni jovo hevöe munëhu ubuvoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu ë momorö'ö-jadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomoa-monövadeje. ⁷Ëhi jïë'e jïë'ëro Iesuro mu aribövioho uëvadeje: Ëmunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiomoa'amo'irajo. Ëhi uëvamu irijiomoa'amo barë-jareje. ⁸Ëhi'amu uëvadeje: Jove gö ë hevöro vuoromo ujuoho va'oromo söro muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirë-jamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. ⁹I'imamamu rue söro muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rëjël'ëro jïël'ëro. Röhu ë wine jovoho din'ö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu ariböviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masu-vade aho uvamu rovadeje. ¹⁰Rovamu rue söro muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue höjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahego ijönö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue höjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane höjo aviavej'ö'e i'iröhohuni.

¹¹Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu börömoho aevo'i ëhi vaejadeje. Vaeromo ëhuro hesi aji maho röjëhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹²Ëhi'amu Iesu o hesi vëmoho o ö ömo'ömoho o ijorajo ömo'ömoho ëho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ë raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barëjadeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'öjëvade jöhoje.

¹³God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho ëhi imo'amo'i o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu. ¹⁵Ëhi gënuoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje ëhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'öjëvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabetesi mu maratuoho huotovö'öjëhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömhoho rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo. ¹⁷Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegorovo Iesuarue ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Vavuoho jasi osa hesi mu nimajohuro ëhuro vëninö'e nasi dë vövöbajo'ere ravevajëjo.

¹⁸Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu ëhi'amu uavareje: Rabëni ëhioho ë'anuëjo. Bogo gavaruë darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro ë'anuëjo. ¹⁹Ë'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Ëhi jïë'e darugo'e muohemu röjëhi'ejöjo.

²⁰ Røjehi'ejöjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëj'e höjo. Ëhuni dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömo hadovo barëjego huro vae barë'i jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. ²² Èhu'ëro jië'ëro ijönö Iesuhu guomoromo ri'öjadevare evare hesi ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromo evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho ëho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Èaribövioho ma-döëremu uehorovevaruëromo jabesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho gë barënvöadeje. Èhu'ëro ae gö jabesi jö Iesure örire majahi'iröhe bëhoho bogojiadeje.

Iesuhu Nicodemus'o jö jövade jöhoje.

3 Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uvadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu røjahui'i rovane ae javajëjo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jae hu

vaejanue ëhi jië'e mu masijo vaejë'oho bogo eni javuo'ibejajo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uvadeje: Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröho bogo eni jioruomomo'ajëjo. ⁴ Bogo eni jioruomomo'ajëjamu Nicodemus-ro uvadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejë'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomomo'ajëjo. Vëmu jabesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövë'oho bogo eni höjo. ⁵ Bogo eni höjamu Iesuro uvadeje: Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahë'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomomo'ajëjo. ⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomoli a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo. ⁷ Na uvade höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho ëhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimë'oho hesi ëma va'aje höjo. Ja he'a'anuëjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuëjo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahuhu a rahu ajëmamumu röhu maho rahë'oho jabesi öroho iae ëhi dadivavo'iramumu bogo ga'a'anuëjo.

⁹ Bogo ga'a'anuëjamu Nicodemus-ro uvadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëjo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uvadeje: Ja Israel rajo røjahuijanue a böröme javajëjo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Simane javuë'ëro ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuarue höjo. ¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevarue höjo. Èhuni ö'idö hesi mu jö

majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo. ¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inömo ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioeremu maro raromo'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'ioeremu maro raromoröhego. ¹⁷ God-hu hesi Harihu sa'are nugö'öjade hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromomo maro ramuo'iröhego ëhuni nugö'öjadeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹ A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajohuro sa'are rovë'eje. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. ²⁰ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojööni. ²¹ A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

²² Èhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje. ²³ Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo vaenövareje ²⁴ ë hesi bëhoho John bogo guduamoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijönö ba'amo'iröhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijorajo ömo'ömohu'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo. ²⁷ Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijeko baejarue höjo. ²⁸ Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromo ajëmi'irode aho bogo naehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'e jevajëjo ë ahuro ijore rueröhego. ²⁹ Èa hesi jöho uhunö'e majëhi'ie'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemuëro vaboroho bae'a'ajëjo. O ë a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'öjamiromo heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'oho nimoroho'ajëjo. Nimoroho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromo na nimorohevo avohajëjo. ³⁰ God-ro ëhi nimo'ego ë a hesi ihoho ajiomoi nasi ihoho abuejajëjo.

**Iesuhu ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro
jö börömo majahuijaje jöhoje.**

³¹ John-hu majëhijadëhi iae ëhije. Döre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuiromo börömoheje. Bogo döre jioromo ruvebi'i a'i ma-sa'are rahëvare aribövioho jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviëro jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijarueje. O ö'idöre jioromo ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuiromo hu börömoheje. ³² Börömoheje jëvë'ëro garomo hejade jöho huro ae majëhijajeje. Majëhijage hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³ Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ëhuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae höjo. ³⁴ Èhesi bëhoho God-hu nugö'öjade ahuro God-are jöhuremu jövajeje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e raroahego jöho jövajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bövie bise'e hesi övore bamë'ëje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

**Iesuhu Samaria rajo
magonahohu'o jö jövadohoje.**

4 Iae Pharisee ariböviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho börömoheje höjo. ² Èhi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejëvo'i a'i hesi ijorajoho jaburo ë'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee ariböviohuro hejë'e hö uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorö'öromo Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje. ⁴ Galilee

ajiomo'irögoro Samaria örëro va'adeje hesi muëro jëvë'ëro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ë rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Èsa'anö Iesu rovadeje. ⁶ Rueromo maja ririvanovë'iro öri ëgoböviro rovë'ëro u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jövëni umare gua bëhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijöjo. ⁹ Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Èhu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Èmagonahehu ëhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevöho enatuoho unoho ioho bogo i'ëjarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromo ömaruëhi Iesu bogo ëhioho ömë'ëro ëhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. ¹⁰ Ue gevanuëjamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvorocho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojëmijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibejanëjo ja ue ge'ibejanëjo naro a i'ovëvaje jovoho bojami'ibejöjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojami'ibejöjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojemi'irane hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo vuo'irane guaho ëgobövi mae jio abuejajëjo. Èhi jëvë'ëro ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojëminëjo. ¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamuijade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömo'u'öho ëho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo

ue'ahë'i jabesi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiromo börömoho javajëromo ëhu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuëjo. ¹³Uevanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'i nimonövo'arujëjo. ¹⁴O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i ioro'ioere gemu ma-maemu jioruomo'ajëjo. Èhesi bëhoho naro jovoho bojëmi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dë vövöbajo'ere jovëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-oro'ioere gemu maro raromo'aruëjo. ¹⁵Raromo'aruëjamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromo uavadeje: Iae mae höjo. Èhi jië'e jovoho bojemego na ijöjo. Iromo ijonöho huëho bogo girihevego aveho bogo rueromo jovoho vuo'iode höjo.

¹⁶Bogo vuo'iode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo. ¹⁷Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo. ¹⁸Urimo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Èhuni ja mae uevanuëjo. ¹⁹Mae uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. ²⁰Èhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojioromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo. ²¹Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijonöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo. ²²Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje

bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue höjo. ²³Majae gö rue'ie'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e ariböviohuro hu rajahinövoröhego. ²⁴God hu aru'ahe höjo. Èhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo. ²⁵Bogohöjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. ²⁶Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

²⁷Èhi uavamu gavë'i Iesure ijorajoho jaburo vuonorö'ö rovereje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'o jöe jövamu gagorovo tiöjövadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe naga-jëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo. ²⁸Èhi'amu magonahohuro ri'öromo jovo'e hevöho ë nugö'i amëro va'adeje. Va'oromo ae uëvadeje: ²⁹Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. ³⁰Èhi uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

³¹Èmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesure ijorajoho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. ³²Ijëjamu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavaruëjo. ³³Bogo gavaruëjamu

rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamijare hōjo. O dinō'e baejade hōjo. ³⁴ Ēhi uarovamu Iesuro uēvadeje: Ēho na bogo i jōho uē'iro a'i Vavuehu sa'are remō'ōromo nimaje jōho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barējeho ēhuro inō'e da'uegaje hōjo.

³⁵ Jemē'o uehorovohējo. Jemē atoromo ēhi uvaruje hōjo: Manaere ēhi niō'i ēhi niō'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ejarējo. Rōhu aveho hehējo. I'o mu'oho ruē numē uherihoromo gahējo. Iruno'oho iae mavo'amē'e hōjo gagovo'amo'irōhego. Ēhi uēvade jō hesi bēhoho bogo iruno'o jōho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obēhe magonahohuro uēvē'ero Iesu ga'i ōrire rueruomade jōhoje. ³⁶ Rōhu uhu jō hesi vituoho majēhiromo uēvadeje: Gagovarue aribōviohuro aviavejō'e jabesi suvuoroho ujuohoromo aribōvioho iruno'o va'ēne gagovēvaruējo jaburo ma-ioro'ioiremu maro raromorōhego. Ēhu'ero iruno'e bamarue aribōviohu'o gagovarue aribōviohu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajējo. ³⁷ Rōhu ave jōhu'o atoromo uvarue hōjo: A ioro'iorohuro iruno'oho bamego a ioro'iorohuro gagovarue hōjo. Ējōho iae mae hōjo. ³⁸ Naro jemē rēmō'ōjode hōjo i'u'e mu bogo vaejarijire ē va'oromo ma-gagovo'irarijigo. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ē vaejamu jemēro jabesi mu vituoho baejē'ero ae ma-gagovēvo'iē'arujējo nasinō jēvojōro.

³⁹ Ēhi'amu Samaria sa'a rajo aribōvie ē amore raromaruohuro hejare magonahoho uēvamu: Naehu bōvi bise'o ōmode jōho majehijamu hejē'e jevajē uēvamu hegorovo ae aho'obēhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰ Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijējo. Hijējamu Iesuro va'oromo majae niō'i jabu'o hijadeje.

⁴¹ Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jōho heromo mae uehorovē'ero hejare Iesuro jōe majēhijamu hegorovo ae gō gō aho'obēhe mae uehorovareje. ⁴² Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jōho heromo Iesu mae uehorovare hōjo. Jaruvoho bogo ēhunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ero hejare Iesuro jōe majahuijamu hejē'ero ēhu'ero noro mae garomo uvarue hōjo: Iae mae-ējo. Ēaho sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvioho manō babamavuaje aho hōjo.

**Gavamen mu vaejaje a hesi
harihu hesi sino Iesuhu
ajamamu marējade jōhoje.**

⁴³ Ēhi uavamu Iesuro ē amore hiromo majae niō'i barējamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimē'i Iesuro ae majēhiromo uēvadeje: Jō God-aro baeromo majēhijarue aribōvioho ēhi jiē'e aribōvioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho hōromo maho uehorovavuoruomaje hōjo. ⁴⁵ Rōhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ē sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ē hesi bēhoho mami'e sōrōho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavē'ero.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo rōhu maho va'oromo Cana amore hōrōjadeje. Urimē'i huro ē amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rējadeje. Ēamore rōhu maho rovadeje. Rōhu gavamen mu vaejaje aëro ē sa'ae gemuore hijē'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajē uvamu hegorovo ajio Cana hōrōromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'iē'ajējo. Ēhuni

na'lo ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ëhuni na bogo maho uehorovevaruje höjo. ⁴⁹Uehorovevaruje höjumu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu ruvebiromo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰Guomo'ië'ajëjamu Iesuro uavadeje: Va'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjamu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹Abuejamu gagorovo hesi mu vaejharue ariböviohuro rueromo örire birohoromo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo. ⁵²Hijajëjamu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjumu uavareje: Nëri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'iraejadoho u'uhade höjo. ⁵³U'uhade höjumu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromo hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadoho avevejö'e jö jövamu a börömo hesi harihu i'ovadoho ëho bëhi'e mu göho jiadeje.

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jöhoje.

5 Ëhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ²Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ejojo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'aje. Ejovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e

ma-döhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'ejö ë raromonövoröhëni. ³Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e höru sisë'e övo höru'o tövë'e ëhi jië'e aribövioho ë raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvoröhego. ⁴Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovoho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënvadeje.]

⁵Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jioje rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶Ëraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ëaho guomo guomo baejadoho majae ëgobövie barëjë'e höromo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ëro jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromo urimo abuejaje höjo. ⁸Urimo abuejaje höjumu uavadeje: Ri'ö namiromo raromanue suhoho banigojioromo baeromo juvëjo. ⁹Juvëjamu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojioromo baeromo juvo va'adeje.

Ëhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Ëhuni ja suhi baeromo juvanuoho ëho jero nosi jögoroho ahanuëjo. ¹¹Ahanuëjamu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojioromo baeromo juvë uevadohuni ëhuni baeromo juvajëjo. ¹²Baeromo ju-

vajëjumu uavareje: Raro ëhioho uavade höjo. ¹³Ëhi uavamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromo va'ë'ëro jii'ëro.

¹⁴Ëhi ë'ë'ëro Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë aho bihoromo uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu ba-janoho röhu ijonöho börömo bëhe ba'e'a'anuejo. ¹⁵Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ajemamu marëjavade aho Iesu höjo. ¹⁶Iesu hö uëvamü hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro ë muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejogo na'o ëhi ë'aje höjo. ¹⁸Ëhi uëvamü hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e höjo. Röhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae höjo. Èhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jevajëjo. Èhi uvoromo ëhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ëjarëjo.

**God-are Harihehu God-are
darugo baeromo mu vaejaje jö
Iesuhu jövadohoje.**

¹⁹Ëhi uvamu Iesuro jöe majëhiromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejogo gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro ëhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰Ëhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ëho rö-jehijaje höjo. Röhu ë mu röjehijajoho u'emu iosiramiromo masijo maho röje-

hi'a'ajëjo naro vaejogo jemëro garomo tiöromo uvo'irarijogo: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²²Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'iroado muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e höjo naro ë muoho vae'iroadego. ²³Naro vaejogo ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho ëhuro Vavue remö'öjadohu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvo mevoromo gë'iroado majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baerumo'ajëjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jii'ëro. ²⁵Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëjo. ²⁶Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷Vavuohuro ëhi ajëmiromo röhu jöho bo-jemijade höjo naro ae mevëvoromo gë'iroadego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸Ëjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹hegorovo hure jioromo suorovoromo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'öromo ma-ioro'ioremu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare

ariböviohuro ri'öromo naro mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ejo: Iesu mae hõjo. Èhesi jõhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jëvajëjo. Vavuehu uevego heja-jëhi na ëhi mevëvoromo gëvaje hõjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje hõjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irõgoro a'i sa'are na remõ'õjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae ëhuni avoho mevëvoromo gëvaje hõjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jõho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere hõjo. ³² Rõhu bogo nasi sivuoho jõvo'i ae gö na ömego gevajohuro jõvo ajemiromo uëvaje hõjo: Nõrõ jõ mae jõvaje hõjo. Iae na gavajoho ë aho hu jõ maemu jõvaje hõjo nasi Vavuohuro jië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae rëmõ'õjamu John-are örire va'are hõjo. Va'oromo hejare hõjo huro jõ ma hesi jõho mae majëhijamu. ³⁴ Èhesi bëhoho nasi jõho majëhijade hõjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jõho ajemiromo majëhijõro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Rõhu John-ro irehu hõduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade hõjo. Èhi'amu majae ma-bunemu nimarije hõjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jõ majëhijamu hejarijoho iae mae hõjo rõhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho hõjo. Èho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nõrõ nugõ'õjamu rov'e hõjo. ³⁷ Rõhu Vavue na sa'are remõ'õjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jõho majëhijë'e

hõjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jõho jemesi dë vövõbajo'eroho bogo'e hõjo rabëni huhu remõ'õjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Rõhu jemëro uehorovoromo uvaruje hõjo: God-are surire jõ adahë'oho noehu ma-ioro'ioremu mae raromo'irõhe öroho biroho'ejarëromo ë hesi öroho naho'irõgoro suroho adaho avoharuje hõjo. Rõhu nasi jõho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e hõjo. ⁴⁰ Nasi jõe ë surire jajivare hõjo rõhu jemëhu ë jõ eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijõnimaruje hõjo.

⁴¹ Ma-aehu nasi iho dõre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jõvajëjo. ⁴² Rõhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövõbajo'eroho bogo uehorovaruje hõjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode hõjo. Rõhu jemëro bogo ejeharuje hõjo. Ae göehu hesi ëma rovë'oho ëma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujëjo jemesi ariböviero jemesi ihoho dõro bamëhojõro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho dõre bamëhorõhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje hõjo. Bogo naho gavë'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Rõhu nadi uvorëjo: Nõrõro hesi Vavu hesi örire nosi jõ sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ëjõjo. A'iro Moses-ro jemesi jõ sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje hõjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ejarë uvaruje hõjo rõhu hesi jõho bogo ejaharuje hõjo. Èhuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Èhesi bëhoho jemëro Moses-are jõho ejaho'ibejarijëjo nasi jõhu'o ejeho'ibejarijëjo. Huro nasi jõho jajivë'ego ëhuni uëvajëjo. ⁴⁷ Rõhu huhu jajivo'amade jõ bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jõho ejehorëjo.

**Iesuhu ae aho'obêhe 5,000
da'uojëhade jôhoje.**

6 Ëhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre ë va'areje. ² Va'amu ae aho'obêhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamu mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihomoromuadeje. ³ Amo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o ë hijadeje. ⁴ Ëmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabesi söro majaho dunovadeje. ⁵ Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obêhe ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No din'öle ioho imoromo ë aribövioho aho'o da'uojëho'ëjarëjo. ⁶ Hu mami'e gavadeje rabe ë'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego. ⁷ Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obêhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jië'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. ⁸ Ëhi uavamu Iesure ijoraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje: ⁹ Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obêhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obêhe jië'ëro. ¹⁰ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obêhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu ë dirö'oho ma-garasiemu jië'e jiajeje. Ëhi'amu ae aho'obêhe 5,000 rabu'e ë raromareje. ¹¹ Raromamu Iesuro ë aharihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho ë'adeje. Ëhi'amu ë ariböviohuro dimino'e i'i

nimarëhi ëhi ue'ahareje. ¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Ëhi uëvamu ie aho'obêhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obêhe 12 irijiomom'amarëje.

¹⁴ Irijiomom'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obêhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo-huro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo. ¹⁵ Ëhi uvoromo rueromo Iesu ëma gud-uamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömo jionëjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jôhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesure ijorajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re ajio raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahiomëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabesiroho bogo rovë'e jiajeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru börömo rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegorovo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomöjoro. Ëhi'oromo din'öle va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

**Ae aho'obêhe Iesu biroho'i
nahoruomade jôhoje.**

²² Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obêhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ëro nërö

gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nëröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijarahuremu va'oruomade höjo. ²³Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro riravamu. ²⁴Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijarahajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojioromomo Iesu naho'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu bihoruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶Divare aveho rovane höjamu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuijë'e hö uvoromo ëhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadhuni ëhuni nahevarujëjo. ²⁷Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'irarije höjo. Ëioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸Ëhi uëvamu uaruomadeje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo ëhuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ëjarëjo. ²⁹Vae'ëjarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'öjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ëhi ë'orëjo. ³⁰Ëhi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi

jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ëjarëjo ³¹Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³²Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ëjö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³God-hu bojëmaje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromu birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromu uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵Ëhi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷Nasi Vavuehu ae rahu bojemijë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ëjöjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ëro. ³⁹Hu nimajëjo huhu bojëmade aribövioho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'öruomoröhego.

⁴⁰Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioeremu maro raromoruomorohego. Ëaribövioho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'öromo raromo'aruëjo.

⁴¹Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo in'öle rueromo a i'ovëvaje jöho ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo ariböviohuro dë vörönëgamu jöe sisë'i atoroumadeje. ⁴²Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³Ëhi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴Aho bogo jabesi ëma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro rinëgamu ëhuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'öruomo'ajëjo. ⁴⁵Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehu hesi jö röjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶Ëhi höjo röhu aho Vavuoho bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo. ⁴⁷Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'e aevë'ëro ma-ioro'ioeremu maro raromaruje höjo. ⁴⁸A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ëhuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu

ë i ijë'oho ma-ioro'ioeremu maro raromo'aruëjo. Naehu bojëmi'irode ioho ëho nasi sine höjo. Ëhesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejöjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

⁵²Ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Ëaho diehi hesi sinoho bojamu'iramu i'ëjarëjo. ⁵³I'ëjarëjamu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinuhu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-ioro'ioeremu maro raromaruje höjo. Raromujuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'ö'a'aruëjo. ⁵⁵Ëhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ëhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶Ae rahu nasi sinuhu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjade höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojëmijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho ëhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸Ëhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo ëhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-ioro'ioeremu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹Iesuhu Capernaum hiromo God rajahijarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jië'e jöho

i'u ma'e hōjo. Nomē diehi'oromo bae'ejarējo. ⁶¹Bae'ejarējamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jōho bijönimoromo sis'e'i ataruëromu uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jō hejarijoho jemē diehi uehorovarujējo. Na jemē nēgajējo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶²Rōhu jemē gev'ehō God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gev'ehō jemē diehi uehorovorējo. ⁶³Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojēmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujējo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jēvo'ajējo. Rōhu naehu jövaje jō ejah'ehōhuro ehuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujējo. ⁶⁴Rōhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje hōjo. Èhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijorajo gagovëvade majare aevoromo gëromu uvobe rovadeje: Èaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho hōjo. O ë aho a hiruëmiromu na baejevoromo jabesi övore bojēmi'iröhoho hōjo. Èhi gëromu uvobe rov'ëro ehü'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje hōjo. ⁶⁵Rōhu hesi jō viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje hōjo. Èhuni uëvode hōjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje hōjo bogo eni jëv'ëro. Ma-Vavuehu uëv'ohuremu rueruomaje hōjo.

⁶⁶Èhi uëvamu hegorovo Iesuale ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijönöho hu'ohō bogo gemuoroho jijihoruomoröhëni. ⁶⁷Va'amu gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho èhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Rōhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸Remo va'orëjamu Simon Peter-ro

uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojöräjo. Jero jōho jövego ehuro no darugoho baeromo ma-ioro'ioeromu maro raromarue hōjo. ⁶⁹Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue hōjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajējo. ⁷⁰Ja javajējamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode hōjo. Rōhu jemesirire ae gemu hu Satan hōjo. ⁷¹Èhi uëvadeje. Rōhu Satan hō uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jōho uëromu ë'adeje. Iesuale ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jadeje. Rōhu huro ijönö ae hiruëmiromu Iesu jabesi övore bojëmadeje. Iae ehuni Iesuro Satan hō uëvadeje.

Iesuale ö ma jabuhu hesi örire bogo ma uehorovare jöhoje.

7 Èhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimiruëromu Judea sa'arohō bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ²Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sörö maja börömohō dunovadeje. Sörö hesi ihohō Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje. ³Èsörö majahō dunovamu Iesuale ö maho jaburo ri'öromu Iesu uavareje: Ave amohō nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijohō röhëhijego jasi ijore ijore jijiharue aribövioho jaburo garuomō'irajo. ⁴Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejörö noehu nim'ehō bogo gurihiroho muohō vaejarue hōjo. Èhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muohō vaenego ae aho'obëhe garuomō'irajo. ⁵Èhi uavare hesi bëhohō jabumë Iesuale ö ömō'öme jëvadeje rōhu hesi öriroho bogo ma uehorov'ëro ehuni èhi uavareje. ⁶Èhi uavamu uëvadeje: Nasi majahō bogo rov'e hōjo ijönö rue'iröhëro.

Jemëhu söröro va'irarije majaho majae aho'obëhe höjo. ⁷Sa'are mu sisëmu uehorovoruomaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bëhe bogojio'ego. A'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bëhoho naro majëhiromu uëvaje höjo: Jemë mu sisë vaejarue hö uëvego ëhuni nue huodegarue höjo. ⁸Jemesi iojiomoromo maja börömoho vaerëjo. Nasi majaho bogo rovë'ego söröroho bogo ajiomo'ejöjo. ⁹Ëhi uëngoromo Galilee sa'are ëhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Sörö garomo jö rjöhijade jöhoje.

¹⁰Hijamu hesi ö ömo'ömhuro iojiomareje maja börömoho vaeröhëro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomo'i ma-saginiëri ajiomadeje. ¹¹Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ëaho dinö'e höjo. ¹²Ëhi atoromo ae aho'obëhe gemuore gagovë'ëro göëro göho saginiëri majahirovoromo Iesure jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ëaho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obëhe sareramuijaje höjo. ¹³Ëhi atoromo Jew a masijoho juhuonëmiromu aho bogo va'orahoroho Iesure jöho ato'i ma-saginiëri atoromadeje.

¹⁴Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo börömore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje. ¹⁵Jöe majëhijamu hegorovo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo rjöhijë'e höjo. Ëhi jië'o'ho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahuijajëjo. ¹⁶Jöho majahuijajëjamu Iesuro uëvadeje: Naehu rjöhëhaje jöho bogo naehu uehorovoromo rjöhë'i sa'are na remö'öjade ahuro

bojemijë'ëro rjöhëhijaje höjo. ¹⁷Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'o'ho ë ariböviohuro garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuoho jöho ëma rjöhui'i a'i God-ro jöho bojamiyego rjöhuijaje höjo. ¹⁸Ae rahu jabesi simanëremu jö majëhijë'o'ho jö majëhijarue hesi bëhoho jaburo nimoruomaje höjo jabesi ihoho döro jiojöro. O noehu nagüë'o'ho ramuö'öjamu rovare a hesi iho döro jiojöro nagüë'o'ho ëhi javuë'e aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje höjo. ¹⁹Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'o'ho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jöho ahoromo anego'iro ë'arujëjo. ²⁰Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanuëjo. Sisëhuro baejavë'ëro simane sisërëromu jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ego uvanuëjo. ²¹Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvajëjo. ²²Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ëro ëhu'ëro jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo. ²³Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahöjëni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'o'ho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröro nuho maja hesi jögoroho ahade höromo nasi öriroho dëho vörönimarujëjo. ²⁴Ëhi'oromo jemë nasi muoho ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönëgajëjo. Nadi ëhioho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe aho Iesu höjo o bogajo. Èhi uarovare jöhoje.

²⁵ Èhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Èaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho höjo. Na mae-ëjo. ²⁶ Röhu gahëjo. Hu a nunire jöe jövajëjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jöho bogo ua'i ma-nunëremu gavaruëjo. Na jabumë garomo uvaruëjo: Èaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromo èhioho è'aruëjo. ²⁷ Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i è aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruëjo. Èhuni hu bogo è aho höjo.

²⁸ Èhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiromo jöho majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvaruëjo: Noro nörö iae mae gavaruëjo. Di amore jioromo rovadoho èhu'o gavaruëjo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Èaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ²⁹ Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ëro jevë'ëro. ³⁰ Èhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. ³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiromo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Èhuni nani hu è rueröhe a börömoho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi remö'öjamu rueruomade jöhoje.

³² Jö èhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo

jabu'o priest masijohu'o èho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho remö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. ³³ Èhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejöjo. ³⁴ Va'iramu jemëro na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu è ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Èaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego uövuajëjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire è va'oromo God rumo'e aribövioho jöe röjëhi'iröhëni uvajëjo o dinö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jemë na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Èhi jië'e jöho hu diehi jövoromo è'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁷ Èhi'amu sörö maja böröme jiobe ruejuvo ijo tugoho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nëgë'iroho nasi öro ruero irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajiv-oromo uvarëhi èhi jëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Èjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo è'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijönö èho bae'iröhego. Iesuhu èhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje è hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesuare jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Ëhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obêhe uvareje: Ëaho iae jö God-aro baeromo majahuujaje a börö-moho rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ëro ëhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börö-moho höjo. ⁴³ Ëhi atoromo ae aho'obêhe Iesuare jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Pharisee ömo'ömohuni priest masijohuni atovarue ariböviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo ëhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihö'e vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho

bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro ëhi uënugoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu gai va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Ëjöhö bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuoho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuujarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojajoho.

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

8 [Ëhi'amu ae gemu gemu jabesi ösaëro ösaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo börömore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obêhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obêhe jabesi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jië'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶ Ëhi uavare hesi

bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Ëhuni ëhi uavareje. Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro jöho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸Munëro vajamijëromoro röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo ë ariböviohuro va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'ojuvo ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje. ¹⁰Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejöjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö huhu jövadohoje.

¹²Ëhi'ë'ëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromomo uëvadeje: Na ajoho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramoroho jijihö'i ajoho baeromo maro raromo'aruëjo. ¹³Maro raromo'aruëjamu Pharisee ömo'ömo-huro uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho majahuiromomo uövuanuëjo: Nasi jöho mae höjo. Ëhi jië'oho no jasi jöho diehi maho uehorovo'ëjarëjo. Öre bogohöjo. ¹⁴Öre bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae

höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromo rovodoho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo. Jemë ëho bogo gavaruje höjo. ¹⁵Jemëro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje höjo. ¹⁶Röhu na sisëro bahi'i uehorovo'ibejööjo sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae ë'ibejööjo. Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jöho jövo'i na'o Vavue remö'öjadohu'o noro niö'iro mevoromo jöho majëhijaruje höjo. ¹⁷Ëhesi jöho jemesi jögoru surire ave jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae niö'iehu mu garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu gavë'oho uvorëjo: Jabesi jöho iae mae höjo. Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸Naro nasi jöho majëhijego nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro hu'o nasi jöe gemuoho majëhijaje höjo. Ëhuni nasi jöho iae mae höjo. ¹⁹Mae höjamu uavareje: Röhu jasi Vavuoho dinö'e höjo. Dinö'e höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë na ge'ibejarijëjo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

²⁰Iesuro God-are amo börömore hirono God-ni suvuro bahijaruje osare ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rové'ëro jië'ëro.

Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Ëhesi jöhoje.

²¹Ëhi ë'ë'ëro iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromomo uëvadeje: Naro öre gö va'ejöjo. Va'iramu jemëro nahevo'aruëjo. Nahevo'iramu röhu mu sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ²²Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uövuaëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo

eni jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. Na hu anorovo'i jövajëjo. O diehi ë'iro jövajëjo. ²³ Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromo ruvebijë'e jëvajëjo. Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jevo'i dö raje jëvajëjo. ²⁴ Èhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo ma uehorovevoromo uvë'o'ho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'o'ho sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Èhi jië'o'ho ja rahuo javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aevoromo uëbe rovode ë aho jëvajëjo. ²⁶ Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jövo'i rodoho. Röhu remö'öjade aehu uevamu hejode jöho na èhuremu jövaje höjo sa'are raromaruje aribövioho jemëro hejoro rabëni hesi bëhoho remö'öjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

²⁷ Èhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uavareje: Remö'öjade hö uövuae aho Vavuoho höjo. ²⁸ Bogo èhioho uvoruomamu Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigojiomevoromo döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo. ²⁹ Remö'öjade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o' hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae èhi vaejajego. ³⁰ Èhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

**Sisë hesi darugore raromaruoho
Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.**

³¹ Jew rajo ioro'iorohuro Iesuarë jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'o'ho nasi ijorajo mae jëvo'ajëjo. ³² Èhi jëvo'iramu jö maho ga'a'arujëjo. Jö

maho garomo èhuro ijönöho i'u'e mu hesi uhure jëvajöho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajëjo. ³³ Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae èhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Èhi jië'o'ho ja diehi uöromo ë'anuëjo: I'u'e mue jëvajöho barëjëvo'ajëjo.

³⁴ Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo. ³⁵ I'u'e mu vaemu vaejarue ariböviohuro aganohu'o majahuri raro'mo'i harihu ömo'ömhuro aganohu'o ma-ioro'io'remu raromaruë höjo. ³⁶ Jemë i'u'e mu hesi uhure jëvamu Harihu naehu tugohëhë'o'ho èhuro iae mu ma hesi aharire jëvo'ajëjo. ³⁷ Iae na garomo uvajëjo: Jemë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego èhuni anego'ië'arujëjo. ³⁸ Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho eja-horomo ömaruje höjo.

³⁹ Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömo'ho javuajëjo. Hesi ujöho javuajëjamu uëvadeje: Iae èhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo huhu mu ma vaejade èhi jië'e mu maho vae'ibejarijëjo. ⁴⁰ God-hu uevamu hejode jö maho majëhibe rovode höjo röhu jaruvoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham èhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi èhi ë'arujëjo. Èhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

⁴² Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë èhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi örire rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoho

aviae jevajėjo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remö'ojamu rovode höjo. Röhu jemėhu bogo rajehijarujohuni ehuni God bogo jemesi Vavuehu höjo. ⁴³Jemė rabėni nasi jö bėhoho bogo avoho hejarujėjo. Nasi jöho bijönėgo'ego ehuni ě'arujėjo. ⁴⁴Jemė jemesi vavu hesi agane gemuoho jėvajėjo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajėhi ehio'imo'i nimaruje höjo. Ni'i'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovė'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajėro ehuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövė'iroho hesi muoho ehio'imo'i jė'ėro ehue'ero hu ehio'imo'i gemu muoho vaejaje höjo rabėni sareri'e mu hesi bėhoho hu jė'ėro sareri'e jöhemu uehorovajėro jė'ėro. Jemė'o ehio'imo'i gemuoho jėvajėjo. ⁴⁵Naehu jö ma jövajoho ehio'imo'i bijönimoromo jemė nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. ⁴⁶Di aho ja nasi sisė garomo huruoho'iranoho eni javajėjo. Nasi sisėho bogojie'ero jemė huruoho'irarijoho bogo eni jėvajėjo. Naehu jö ma majėhijajoho jemė rabėni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujėjo. ⁴⁷God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemė bogo God-are agane gemuoho jėvė'ero ehue'ero hesi jöho bogo hejaruje höjo.

**Iesuro uėvadeje: Abraham
bogo rahadevaroho evaroho
naro hibe rovode höjo. Ęjöhö
Iesuhu jövadohoje.**

⁴⁸Ehio'imo'i uėvamu Jew rajohuro Iesuro birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ėne javanovajėjo. Satan-are a sisėho jasi dėre jiajėjo. ⁴⁹Jiajėjamu uėvadeje: Satan-are aho nasi dėroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemėro nasi ihoho sisė vaejeharujėjo

sa'aro jiehojėro. ⁵⁰Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ehio'imo'i bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ehio'imo'i uehorovoromo huro bėröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹Ave jöho na jö mae ue'ie'ajėjo. Ae rahu nasi jö ejehe'oho ijonöho bogo mae bogo vuovėvo'ajėjo. ⁵²Bogo vuovėvo'ajėjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejö'oho iae na gavaruoho Satan-are a sisėho jasi dėre jiajėjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovė'e höjo. Röhu jero uövuanuėjo: Ae rahu nasi jö ejehe'oho bogo mae bogo vuovėvo'ajėjo. ⁵³Nasi aeo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuėjo: Na Abraham iosiramijė'e a bėröme jevajėjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovė'e höjo. Diehi jie'e aharo nimoronimorohė'i jövvanuėjo. ⁵⁴Jövvanuėjamu Iesuro uėvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejėjo ehio'imo'i bėhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ęaho jemėro uvaruje höjo: God nasi Bėrömoho höjo. ⁵⁵Röhu jemė hu bogo gavė'e jėvajėjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na ue'ibejėjo: Na hu bogo gavaje hö ue'ibejėjo jemė jö sareri'e ae jėvajėhi na ehio'imo'i jie'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶Jemesi aeo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ehuni nimoroho avohade höjo. Nimorohė'ero naehu hijode majaho iae hu gavamu dė sasohade höjo. ⁵⁷Dė sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuėjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obėhe 50-ho bogo baejė'e javajėjo. Ehio'imo'i jie'oho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸Gavane höjamu Iesuro uėvadeje: Ave jöho na jö mae ue'ie'ajėjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho

jevë'e jiade höjo. ⁵⁹Ëhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihrovë'ëro God-are amo börömo nugo'i va'adeje.

**Iesuhu nuni ramoramovë'e a
ajamamu marëjade jöhoje.**

9Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisërëjvë'ëro jië'ëro. ²Ëaho ë hijamu gagorovo Iesuare ijorajo ömo'ö-mohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabetesi sisërajo. ³Ëhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabetesi sisëhuro ëhuro nunoho sisërë-jade höjo. A'i sisërëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴Aji maja jiajevare evare sa'are rem'öjades aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhohoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶Ëhi uëngoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugö'öjades jöhoje. Nu ano'oho egüëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

⁸Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni ëninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noehu ajamijöro ëninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo.

Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ëiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰Ëninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Ëhi jië'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹²Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³Ëhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabetesirire va'areje. ¹⁴Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejehamu naro va'oromo nu ano'oho egüë'ëro ëhu'ëro mae uherihaje höjo. ¹⁶Mae uherihaje höjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhu'ëro ë aho bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ëhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo ëhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Ëhi uarovoromo Pharisee ariböviohuro jöe gö gö uehorov'amareje. ¹⁷Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu maho jöe majahiromo uavareje: Jero uövuanuëjo: Huro nasi

nunoho dadovehade hōjo. Ēhi jiē'oho ja uehorovanuoho hu diehi jiē'e ae hōjo. Diehi jiē'e ae hōjamu uēvadeje: Hu jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōjo.

¹⁸Rōhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uōvuaruējo: Aveo'i nuni sisē'e jiadoho avevejō'oho gavajēromo ae uēvareje: Uēvego ave a hesi vēmu vavu'ohuro rue'irarējo. ¹⁹Jabumē rovam uēvareje: Na ave aho jemesi harihe hōjo. Jemē uōvuarije hōjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisē'e jiade hōjo. Na mae o sarerējo. Mae jiē'oho diehi'ē'ero jaruvoho hu mae uherihajējo. ²⁰Mae uherihajējamu rue vēmu vavu'ohuro uēvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe hōjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisē'e jiade hōjo. Ējōho iae no gavaruējo. ²¹Rōhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavē'e javuajējo. Jue'io ua garego huro hesi jō'ero majēhi'irajo hu bövie jiaje. ²²Rōhu vēmu vavu'ehu ē jō uēvare hesi bēhoho jaburo ē Jew rajo masijoho juhuonēmijareje. Urimē'i ē a masijohuro jōe mevoromo ae aho'obēhe uēvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uōvuē'oho: Bōrōme namiromo ajamuijaje aho Iesu hō uōvuē'oho ēhi jiē'e aribōvioho noro ahēvo'iramu ijonōho nosi osa bōrōmoroho bogo rueromo God rajahinōvo'aruējo. Ējōho uehorovoromo vēmu vavu'ohuro juhuonēmijareje. ²³Juhuonēmiromo ēhuni uēvareje: Ēaho bövie jiaje ēhuni jemēro hu ua garējo.

²⁴Hu ua garējamu hegorovo rue a masijohuro jōe nugō'ōjareje urimo nuni sisē'e jiade ahuro vuonorō'ō ruerōhego. Jōe nugō'ōromo rovamu Iesuare jōho atoromo uavareje: God-are nunoro jōe ma-maemu jōvego no hejarējo. No gavaruoho ē aho a sisē hōjo. ²⁵A sisē

hōjamu uēvadeje: Na'o bogo gavajējo. Nani hu a sisē hōjo o bogajo. Rōhu jōe gemu iae na gavajējo urimo nuni sisē'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶Ēhi uēvam uavareje: Hu diehi'avade hōjo. Hu diehi nunoho dadovahade hōjo. ²⁷Dadovahade hōjamu uēvadeje: Na mami'e uēvam jemēro bogo ejarahije hōjo. Rabēni rōhu maho he'i nēgajējo. Nani jemē'o hesi ijore ijore jijiho'i nēgo'ego o rabēni ue ge'i arijarujējo. ²⁸Ue ge'i arijarujējamu sivoromo uavareje: Ja ē ia hesi ijore ijore juvanue ae javajējo. No bogajo. No Moses-are jōgoru ijore ijore jijiharue aribōvie javuajējo. ²⁹No iae garomo uvarue hōjo: God-ro Moses jōe bojamamu majahuijade hōjo. A'i ē a gō hesi bēhoho no bogo gavaruējo. ³⁰Bogo gavaruējamu rue nuni sisē'e jiade ahuro uēvadeje: Asē'e jemē diehi'oromo hesi bēhoho bogo gavaruje hōjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade hōjo rōhu jemē hu bogo gavaruje hōjo. ³¹No gavaruoho God a sisē jabesi jōho bogo ejēhaje hōjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejē'oho ēhi jiē'e aribōvioho God-ro ejēhaje hōjo. ³²Ni'i'i-vadire jioromo ēhi ro avevejō'oho bogo hebe rovē'e javuajējo uvavamu: Vēmu dēre jioromo nuni sisē'e raharoho aēro nunoho dadovēhade hōjo. ³³God bogo nugō'ōjego rue'ibejajo ēhi jiē'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vēmu hesi dēre jioromo mu sisēmu vaebe rovē'e javajējo. Ēhi javajējo rōhu ja diehi'oromo jōgoroho bojamuijanuējo. Ēhi uanugoromo jabesi osa bōrōmoroho rarovō'ōjamu va'adeje.

Ae gō dē vōvōbajo'e ramoramovē'e raromarue jō Iesuhu jōvadohoje.

³⁵Ērarovō'ōjamu va'ade jōho aēro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ē aho birohoromo uavadeje: Na ja God-are A

Ma hesi öriroho mae uehorovanuëjo.
³⁶Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Röhu God-are A Maho rahuo höjo. Uevego na hesi örire mae uehorovöjo.
³⁷Mae uehorovöjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane höjo. Röhu aviavejö'e ja'o jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo.
³⁸Na jevajëjamu uavadeje: Bada naro jasi örire mae uehorovavajëjo. Mae uehorovavajëromu ague aho hiromu rajahijadeje.

³⁹Rajahijamu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövieve mevëvo'irodëni. Nuni ramoramo'e aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo.
⁴⁰Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'ioire bëhire raromarohuro ë jöho heromu uavareje: Na ja nosi jöho jövoromu ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramo'e ariböviehu javuajëjo.
⁴¹Javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramo'e jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhu jemë ëma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

10 Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromu va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae höjo.
²O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo.
³Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje höjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromu sö ujuohoromu va'o amonö höröjaje höjo.
⁴Sö ujuoho

va'o barënuigoromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro.
⁵A ioro'ioire jabesi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶Ëjöho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jevajëjo.
⁸Urimumu rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo.
⁹Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromu ruaho rueromu osare jioromu ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohroromu ue'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövo'aruëjo.
¹⁰Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode höjo nasi sheep ömo'ömhuro i'ovoromu ma-marö raromoröhego.

¹¹Sheep muebe'amaje a maho na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromu guomorovë'oho iae mae höjo.
¹²O ma-moniemu nimoromu ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromu ju'ebioromu va'aje höjo. Ju'ebioromu va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromu arua anumiae va'aje höjo.
¹³Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho bæjëvaje höjo.

Ĕhu'ëro huruomaje hōjo. ¹⁴⁻¹⁵A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajejo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajēhi ēhi naro nasi sheep-oho ga'amaje hōjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje hōjo. Ĕhi jiē'ëro naehu sheep jabesi jōēni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovē'oho iae mae hōjo. ¹⁶Rōhu sheep ioro'ioroho iae jevajejo. Jabumē ave sheep amoroho bogo raromarue hōjo. Bogo raromaruoho jabu'o sōjēvo rue'ejōjo. Rueromo jōe majēhi'iramu ejehonōvo'aruējo. Ĕhu'ëro jiē'ëro sheep aho'obēhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajējo.

¹⁷Vavuehu na rajehijaje hesi bēhoho naro guomorovo'ejōjo i'ovoromo rōhu maho hi'irodēni.

¹⁸Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajējo. Naehu bojamirovamu anegamu guomev'oho iae mae hōjo. O ajamirovoromo i'ovoromo rōhu maho hijē'oho ēhu'o iae mae hōjo ēhi guomoromo rōhu maho ri'ō'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejē'ëro jev'ëro.

¹⁹Ĕhi uēvamu hegorovo rue Jew rajohuro rōhu maho jōe gō gō uehorovareje. ²⁰A ioro'ioroho aho'obēhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisē gemuēro hesi dē vōvōbajo'ere abuejē'ëro simane sisē'i uehorovoromo jōvajejo. Jemē rabēni hesi jōho hejarujējo. ²¹A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jō jōvajoho bogo Satan-are a hesi dēroho abuejē'ëro jōho jōvajejo. Ĕhesi bēhoho Satan-are a sisēhuro nuni sisē'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ĕhi atoromadaje.

Jew rajo aribōviehu Iesuare ōrire bijōnimoruomade jōhoje.

²²Iae Jerusalem amore maja bōrōmoho rovadeje. Ĕmaja bōrōmo hesi bēhoho Jew rajo ōmo'ōmohuro ue-

horovoromo uvonōvareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo bōrōmo hesi ojoho jiovoromo God-are ōrire ma-ioro'ioeremu bojamare hōjo hesi baerōhego. Ĕmaja bōrōmoho runoni majae jiē'iro evare rovadeje. ²³Ĕmaja bōrōmoho rovamu Iesuro God-are amo bōrōmo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruē numē riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jō subivahuano uoho vuonugo'iramu ēhuro bogo dadi-vavuo'ajējo. Ma-sama'e majahuijego hejarējo. Na ja bōrōme namiromo ajamui'irane aho javajejo o bogajo. ²⁵Ĕhi uavamu Iesuro uēvadeje: Naro mami'e uēvode hōjo. Rōhu jemē bogo ma uehorovevaruje hōjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje hōjo jemēro ē muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ējo. Nōrō iae a mae hōjo. ²⁶Rōhu jemēhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bēhoho jemē bogo nasi sheep-oho jēvajejo. ²⁷Nasi sheep-ohuro nasi huēho heromo ejehoruomego naro jabumē gēvaje hōjo. Gēvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje hōjo. ²⁸Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajēmege ma-ioro'ioeremu maro raromarue hōjo. Ĕhu'ëro jiē'ëro jabumē bogo mae bogo sisēroho va'oruomo'ajējo. O nasi ōvo dōre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruējo. ²⁹Nasi Vavue jabumē baejēvoromo nasi ōrire bojemade ahuro aho'obēhe iosirēmijē'e hōjo. Ĕhuni Vavu hesi ōvo dōre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruējo. ³⁰Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajējo.

³¹Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajējamu hegorovo Jew rajohuro urimo munēhu vajami'iē'aroho rōhu maho munēho ujuohareje vajami'irovo. ³²Munēho ujuohamu gagorovo Iesuro uēvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obēhe vae'amamu gavarije

höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ie'arujëjo. ³³Munëho vajemi'ie'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöenioho munëho vajami'ie'aruëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego ëhuni ë'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵Ëhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioeremu jioröhe jöho höjo. Ësurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejevoromo sa'are remö'öjamu rovä'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'oho bogo maehu höjo. ³⁷Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë ëhi uehorovë'oho ëhuro avoho ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹Ëhi jövamu hegorovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ie'areje. Gud-uamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹Va'o hijamu gagorovo ae

aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövuae höjo. ⁴²Ëhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruumadeje.

Lazarus guomade jöhoje.

11 Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje. ²Röhu Mary hu majae ijönö hiromo Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje. ³Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴Guomo guome baejë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioeremuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejë'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramumu hesi Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvadeje. ⁶Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸Va'arëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'ie'are höjo. Ëhi jië'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'ie'anuëjo. ⁹Va'ie'anuëjamu Iesuro

uëvadeje: Aveho aji majaromëro jjië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjogo evare beva'aje höjo. Èhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'oho ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo èhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰O vahi'e jijihë'oho ajoho bogojëvë'ëro èhuro biberovarue höjo. ¹¹Èhi uëromo ijönö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Èhuni na va'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³Io'ejöjamu hesi ijorajoho jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo è'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromu uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo èhioho uë'i a'i uëromu è'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴Èhuni Iesuro huruoho majëhiromu uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni èhuni jemesi jöëni nimorohajëjo èhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶Èhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijorajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

**Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego
i'ovoromo ri'öromu mae
raromarue jö Iesuhu jövadohoje.**

¹⁷Èhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavarohe majae èhi niö'i èhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jjië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹Èhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro è raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmìröhëro.

²⁰Èhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegorovo

osare jioromo höröromu Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro èhi osare hijadeje. ²¹Hijamu Martha-ro rueromu Iesu bihororomo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²²Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu u ga've'oho iae ajami'ajëjo. ²³Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴Ri'ö'a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugoho'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruom'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵Ri'ö'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromu mae rarom'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Èhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae rarom'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu rarom'aruëjo. Na ja è jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromu ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸Martha-ro Iesu èhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro. ²⁹Ruejöro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromu Iesu biroho'i va'adeje. ³⁰⁻³¹Ma-burëro ri'öromu Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromu rihiomareje. Rihiomamu Iesuro amo maroho bogo rue'i Martha-

hu biroadire ë hijël'ëro Mary-ro ë birohoho'i rovadeje.

³²Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³Ëhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovël'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷Nivajëromomo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisël'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'öjade jöhoje.

³⁸Ëhi uarovamu hegorovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohël'e jiamu. ³⁹Tugohël'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomël'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjël'ëro jiël'ëro usihövajëjo. ⁴⁰Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovël'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹Ëhi uavamu hegorovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huël mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejehël'ego. ⁴²Iae na garomo

uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nöro nugöl'öjamu rovade höjo. ⁴³Ëhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo hörü'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amël'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ego i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruoho majëhiromo uëvareje: Iesuro ëhi jiël'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëjo. Jöe mevarëromomo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ëjarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸Ëhi jiël'e mu masijoho vaemu vaejamu noehu bogo tugohël'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromo nosi amo börömo'u'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo. ⁴⁹Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijël'e jiadeje. Ëahuro ri'öromomo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomël'oho ëhuro

jemë marëjêvo'ajëjo. Ëhi jië'oho nosi sa'aho aho'obêhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹Ëjôho bogo hesi ëma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest bërömëro jië'ëro ijönö jiorôhe jôho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obêhe ajëmi'iröhëro. ⁵²Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obêhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³Iesu guomorôhe jôho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovarëje hu anoröhëro. ⁵⁴Ëhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'ö gemu mae hijadeje.

⁵⁵Hijamu Jew rajo jabesi maja bërömoho dunovadeje. Maja bërömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Ëmaja bërömoho dunovamu ae aho'obêhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo bërömore iojio mareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo bërömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujoho Iesu sörö bërömoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obêhe jöë bojëmiromomo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jôhoje.

12 Ijonö majae aho'obêhe 6 barëjêgo God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje. ²Amo Iesuro ë ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojamijareje. Bojamiromomo Martha-ro ajëmiromomo ie i'imëmamumu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'ö ro hijadeje. ³Ëhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'ö vadu'oho jiadeje. Ësoho Mary-ro barueromomo Iesuare hörü döre otehodivoromomo simano uohuro höröho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obêhe rumorovo barëjêdeje. ⁴Rumorovo barëjamumu Iesuare ijorajo ömo'ömohö ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromomo a jabesi övore bojëmi'iröhë ahuro uëvadeje: ⁵Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromomo 300 kina rabu'e baeromomo bövi bise'ö rumo'e aribövioho suvuorëmiare höjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. ⁶Ëhi uëvade hesi bëhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'ö rumo'e ariböviohuniöho bogo uehorovoromomo jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ëro ëhi jövadeje. Ëhesi bëhoho hurö Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohëro baenövadeje. Vajiohëro baenövë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromomo bövi bise'ö rumo'e aribövioho suvuorëmiare höjo. ⁷Bövi bise'ö rumo'e aribövioho suvuorëmiare höjamumu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojami'iranëjo. Hurö nimade höjo

osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'iröhëni. ⁸Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë'o jiemu jioruomoi' na bogo jemë'oho hiemu hi'ejöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

**Jew rajo priest masijehu
Lazarus ano'i jö atarohoje.**

⁹Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegoro rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovareje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jjië'ëro. ¹⁰Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe uvareje: Iesuro Lazarus mabëhe ajamijade höromo priest masijo jabesi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

**Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i
aehu mabëhe rajahiruomade jöhoje.**

¹²Ëhi'amu nërö sörö i'i rovare aribövioho aho'obëhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³Rojomajëjamu hegoro ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje: God mabëhëjo. Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi börömoho mabëhëjo.

¹⁴Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey har- ihe baeromo hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo raje- jehu garuomoi'röhe jöho mami'e God- are surire jajivoromo uvë'eje:

¹⁵Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi börömohuro donkey harihu döre hiromo rovajëjo.

Ëhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi ë'adeje. ¹⁶Urimoho Iesuale ijorajo ömo'ömo- huro ë surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo böröme namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesuale jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaeja- hare höjo.

¹⁷Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raromoromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸Ëbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomadeje. ¹⁹Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Ëa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

**Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu
ga'i nimoruomade jöhoje.**

²⁰Ëhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem ro- jomamu Greece raje ae gö gö jabu'o ro- jomareje sörö majaho rovego God ra- jahi'iröhëro. ²¹Rojomoromo Philip ga'i rovareje. Philip hu Galilee sa'a raje Beth- saida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo. ²²Ëhi uavamu hegoro- vo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³Majahijamu Iesuro uë- vadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ie'a- jëjo. Ëhesi bëhoho iae jö mae ma- gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisërë'ajëjo. Sisërëj'ëro

ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'li aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabesi sinohemu uehorovë'oho iju-morovarue hõjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ëhuro ioro'iore gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'li nimë'oho nasi ijore ijore jijih'o'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabesi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövadohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Ëhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'li rovë'ëro. ²⁸ Ëhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'li ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme hõjo. Jasi ihoho böröme hõ uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme hõjo.

²⁹ Ëhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiromo uvavohijajo. ³⁰ Ëhi atoruumamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëjõ uvavamu hejarijoho bogo nasi jöënioho uvo'li jemesi jöëni uvade hõjo. ³¹ Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro

ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are jevajoho aehu banigojiomevë'oho evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruom'o'ajëjo. ³³ Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuumu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'li ma-ioro'ioeremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'li uvanuëjo. ³⁵ Guomo'li uvanuëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe hõjo. Ramoramore jijihë'oho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevero evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'oho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo gurihivororomo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Ëhi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ëhi jioröhego ëhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e hõjo.

Badare darugo'e mu hesi bēhoho rahuro avoho gavē'e hōjo.

Isaiah-ro ēhi jajivadeje ijonō jiorōhego. Huhu jajivadēhi jaburo ēhi ē'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹Iesu mae uehorovo'irōhoho bogo eni jēvadeje. Bogo eni jēvade hesi bēhoho Isaiah-ro ave jōhu'o surire uhunō'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰God-ro uvajējo: Naro jabesi nunoho tugohēhoromo

uehoroho ijumēhē'e jevajējo
ēhuro nunoho ramoramovēvoromo uehoroho bogojēvorōhego.

Uehoroho bogojēvego bogo huotorovoromo nasi ōriroho bogo rovego naro bogo i'ovēvego bogo mae jēvorōhego.

⁴¹Isaiah-hu ēhi jajivade hesi bēhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baerōhe ajoho garomo huhu vaerōhe jōho jōvadeje. ⁴²Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje rōhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo rōhu uvareje: Pharisee ōmo'ōmohuro uō'a'aruējo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahjarue osaroho nadi ijoroho ruerē uō'a'aruēromo ēhuni Pharisee juhuonēmiromo Iesu mae uehorovare jōho subivēhareje. ⁴³Uvareje: God-hu no rajahui'irōhoho ēho ma-jianovo'i aehu no rajahuijaruoho iae mae hōjo.

Iesuhu majēhijade jō bijōnimē'ohuro sisēro va'irōhe jōhoje.

⁴⁴Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevē'oho bogo nasi ōriroho gemu uehorovevo'i sa'are remō'ōjade ahu'o mae uehorovarue hōjo. ⁴⁵Ae rahu na gevē'oho sa'are na remō'ōjade ahu'o gavarue hōjo. ⁴⁶Naro sa'are rovē'ēro aho'o ajivēvaje hōjo ēhuro ae rahu na mae uehorovevē'oho ē aribōvioho bogo ramoramoroho

raromorōhego. ⁴⁷O ae rahu nasi jō heromo bogo ejehē'oho na bogo jabesi jōho mevoromo sisēroho bamēvo'ejōjo. Sa'ae aho'o bogo sisēroho bamēvo'i maro bamēvo'i rovode hōjo. ⁴⁸Rōhu na'o nasi jōhu'o bijōnimē'oho sisēre va'irōhe bēhoho iae jiajējo. Bēhoho ēho naehu majēhibe rovode jōho hōjo. Hujeji ijo tugoho'i majaho rue'iramu ē jōho bijōnimē'ēro ēhu'ero sisēro va'a'aruējo. ⁴⁹Rabēni hesi bēhoho naehu majēhibe rovode jōho bogo nasi ēma jōvo'i Vavue sa'are remō'ōjadohuro jōho bojemijade hōjo naro ēhuremu jōvo'irodego. ⁵⁰Rōhu naro garomo uvaje hōjo: God-hu bojemijade jō aehu ejahē'ohuro ēhuro ma-ioro'ioeremu maro raromarue hōjo. Ēhu'ero jiē'ēro naehu jōvaje jōho Vavuehu uevadēhi iae ēhi gemuoho hōjo.

Iesuhu hesi ijorajo ōmo'ōmo jabesi hōru hitahi u'ovēhade jōhoje.

13 Iae God-hu Vōrō Tugohade Sōrō majaho nērēhi jio hesi jiadeje. Nērēhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi ōriro va'irode majaho iae rovē'e hōjo. Rōhu hesi aribōvi maho ave sa'are raromaruoho mami'e dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovēvobe va'adeje ēhi maguomorōhego.

²Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijōnimarue a jabesi ōvore bojēmi'irōhego. Ēhi jiē'ēro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obēhe nasi ōvoro bamehē'e hōjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi ōriro vuonorō'ō va'ejōjo. ⁴Hesi ōriro vuonorō'ō va'ejōromo Iesuro ie ijē'ēro ri'ōromo dōre niōgoho jijōromo uhiorvarue niōgoho dē'ahore

muohorovadeje. ⁵Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijarahajo jabetesi höroho eguehoromo muohorovade niögho baeromo höroho uhijehadeje. ⁶Ëhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahë'oho ijonöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o ëhu'o eguehëjo. ¹⁰Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övoho simanoho eguahojörajö. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabetesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'oho röhu maho bogo eguoromo'i jabetesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëh'ëro mae jëvajëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo. ¹¹Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabetesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo.

¹²Ëhi uëromö ijarahajo jabetesi höroho eguehonugoromo niögu jijö bamadoho röhu maho ba'amoromo va'o hesi röhore hinugoromo uëvadeje: Naehu jemesi örire ömode mu hesi bëhoho na jemë gavarujëjo o bogajo. ¹³Bëhoho iae na majëhi'ie'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje höjo na ëhi jëv'ëgo. ¹⁴Na jemesi Bada'o Tisa'o jëvajëjo röhu na bogo uvode höjo: Böviëro jëv'ëro höroho bogo egueho'ëjö uvo'i ma-eguehode höjo. Ëhuni jemë'o nadi bövie javuajë

uvo'i göëro göho huë baerovoromo höroho eguahorovorëjo. ¹⁵Ëhesi bëhoho naro mu mae röjëhi'j'e jëvajëjo ëhuro naehu jemë ajëmi'jodëhi jemë'o ëhi huë baerovoromo ajamirovo'irarijago. ¹⁶Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Mu ariböviohuro o anue jijiharue ariböviohuro jabetesi a böromoho bogo iosiramiromö masije riravarue höjo. ¹⁷Ëjöhö mae jio'ëgo jemë iae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromö uvorëjo: No masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ëjarë uvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi ë'ë'öho huë mae jëvo'ajëjo.

¹⁸Huë mae jëvo'ajë uëvaje jöhö ëho bogo ae aho'obëhe jemesi jöhö uëromö ë'ajëjo. Jemë diehi jië'e aribövie baejëvodoho iae na gëvaje höjo. Mami'e God-are surire jöhö jajivoromö uvële höjo: Na'o gemu mae i ijahohuro huotorovoromö na'o muorovo'i nimade höjo. Ëhi jioröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi jië'e mu sisëho jio'a'ajëjo God-are surire jöhö bogo bejajëro jië'ëro. ¹⁹Ëmu sisëho bogo vejö'öho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejö'e uëvajëjo jemëro ga'irarijago ë mu sisëho rovego garomö uvo'irarijago: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Böromoho höjo. ²⁰Röhu ave jöhö na jö mae uë'ie'ajëjo. Naehu rëmö'öjago rovarue aribövioho ae rahuhu ë aribövi rajëhiromö baejëv'ëho ëhuro na'o rajëhiromö baejevöromaje höjo. O ae rahu na rajëhiromö baejëv'ëho ëhuro rëmö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabetesi övore bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²¹Ëhi uëromö hesi dë vövöbajö'ere huë vavaene böromë baejadeje. Huë vavaene böromë baeromö ma-sama'e majëhiromö uëvadeje: Ave jöhö na jö mae uë'ie'ajëjo. Jemesirire jiaje

ae gemuéro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Èhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jöho uöromo ë'ajëjo. ²³ Röhu Iesuare ijoraje ae gemuéro Iesuare bëhi mare hijë'e jiadeje. Iesuro ë aho hesi dë vövöbajo'e aho'o rajahinövadeje. ²⁴ Èaho Iesuare bëhire hijë'e jiamu Simon Peter-ro ë a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavëjo: Rahuare jöho uöromo ë'anuëjo. ²⁵ Uöromo ë'anuëjamu ë ijorajohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jöe uöromo ë'anuëjo. ²⁶ Uöromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajëjo. Èhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷ Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro ë a hesi dë vövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo. ²⁸ Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue ariböviohuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas ëhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹ Bogo avoho he'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebejajego ëhuni nani Iesuro uaromo ë'ajëjo: Va'oromo söröëni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorëmijëjo. Èhuni uaromo ë'ajëjo. ³⁰ Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjëhijë'e höjo. God-ro

daruge bojëmijë'ëro hesi aji'e muohu'o röjëhijë'e jevajëjo. ³² Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo. ³³ Nasi harihu ömo'ömohumë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromo va'iramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. ³⁴ Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göëro göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo. ³⁵ Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶ Èhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷ Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jevajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸ Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nöro ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Vavu hesire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

14 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo. ² Èhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare

röhoho aho'obêhe jio'amajêjo. Èhuni na ë va'oromo jemêhu raromo'irarije röhoho avohêho'ejôjo. Naehu jövaje jôho bogo maehu jio'ibejajo bogo uê'ibejôjo. ³Va'oromo jemesi röhoho avohêhonugoromo vuonorô'ö rueromo sôjêvoromo nasirêro va'ejôjo êhuro naehu hijajire jemê'o ë raromo'irarijêgo. ⁴Naehu va'oromo hi'irode ôroho jemê iae gavaruje hôjo. ⁵Gavaruje hôjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero êhi uövuanuêjo rôhu jaehu dinô'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruejo. Èhi jiê'oho ja diehi'oromo uövuanuêjo: Ôroho iae gavaruje hôjo. ⁶Gavaruje hôjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije ôroho na jevajêjo. Jô ma ga'irarije ôroho na jevajêjo. Darugo bae'irarije ôroho na jevajêjo. Vavuohu'o gemu mae jêvojôro nêgê'iroho ôroho na gemu jevajêjo. ⁷Jemê na gevê'e jêvê'êro nasi Vavuohu'o ga'a'arujêjo. Jaruvoho aevoromo jemê ë A hesi bêhoho uehore baeromo gabe va'a'arujêjo.

⁸Gabe va'a'arujêjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho rôjahuijêgo no gavarêjo. Gavê'oho êhuro no mae javuo'ajêjo. ⁹Mae javuo'ajêjamu uavadeje: Philip na majae êgobövie jemê'o hijê'e jevajêjo. Èhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuêjo. Ae rahu na gevê'oho nasi Vavuohu'o garuomaje hôjo. Èhu'oho ja diehi'oromo uevanuêjo: Vavuoho rôjahuijêgo no gavarêjo. ¹⁰Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuêjo: Nôrôro Vavu hesi dê vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nôruare dê vövöbajo'ere jiajêjo. Naehu jemê uêvaje jôho bogo nasi ëma uehorovoromo uê'i a'i Vavue nasi dê vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dê vövöbajo'ere vaejêgo na vaejaje hôjo. ¹¹Na uêvode hôjo: Naro Vavu hesi dê vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dê vövöbajo'ere jiajêjo. Èjôho heromo uvorêjo: Iae mae-êjo.

O jemê uvê'oho: Nôruare jôho bogo eni hô uvê'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorêjo: Nôruare jôho mae hôjo. ¹²Ave jôho na jô mae uê'iê'ajêjo. Ae rahu na mae uehorovevê'oho naehu vaejajêhi jiê'e darugo'e muoho vae'a'arujêjo. Rôhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemêro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujêjo rabêni naro Vavu hesi ôrire va'iramu. ¹³O jemê rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gavê'oho naro êhi vaejêho'ejôjo êhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijêgo: Vavuoho bôröme hôjo. ¹⁴No nôruare aribövie javuajê uvoromo rabe rabe ue gevê'oho iae na vaejêho'ejôjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'irôhe jô Iesuhu jövodojê.

¹⁵Jemê na rajehijê'ohuro nasi jôgoroho ejêho'arujêjo. ¹⁶Ejêho'iramu naro Vavuoho ua'iramu Ajêminôvo'irôhe A göho bojêmi'ajêjo huro rueromo jemê'o ma-ioro'ioemu hi'irôhego. ¹⁷Ajêminôvo'irôhe Aho iae jô maemu barovaje Aru'ahoho hôjo. Sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruêro jiê'êro êhuni bae'irôhoho bogo eni jêvajêjo. A'i jemêro hu avoho gavaruje hôjo. Avevejê'e hu jemê'o hijajoho u'emu jemesi dêre abo hibe va'a'ajêjo. Iae êhuni jemê gavaruje hôjo.

¹⁸Naro jemê rêmo va'iramu jemê bogo sivuoho ôbioho raromanovo'arujêjo. A'iro na vuonorô'ôromo jemesirire rue'ejôjo. ¹⁹Majae ma-bunemu barê'iramu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro bogo geruomo'ajêjo. Rôhu jemêro iae ge'a'arujêjo. Na hiemu hijajohuro êhuro jemê'o daruge baeromo raro-mo'arujêjo. ²⁰Èho majaho rue'iramu jemê garomo uvo'a'arujêjo: Nôrô hesi

Vavu hesi dē vövöbajo'ere jio'i no nörurare dē vövöbajo'ere javuo'i nörö nosi dē vövöbajo'ere jiajējo.

²¹Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'oho ëhi jïë'e ariböviohuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'oho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromu va'orahoro röjahirovo'ejöjo geruomoröhego. ²²Ëhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo röjahirovo'ië'anuejo. ²³Bogo röjahirovo'ië'anuejumu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'oho ë ariböviohuro nasi jöho ejehoruomo'ajëjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromu hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ejarëjo. ²⁴O ae rahu bogo rajehijë'oho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhi-jë'e jevajëjo. ²⁶O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'oho röjëhiromu simanoho huotovëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorëjo. ²⁸Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'öromu jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajehi'ibejarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromu böromö jiajohuni.

²⁹Avevejö'oho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhi-jë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego. ³⁰Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömohe rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jïë'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromu Vavuehu jö bojämijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuho jövadohoje.

15 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ö-moho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo. ²Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvahore tarivoromo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahori'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo. ⁴Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromu bajo bogo ma raeajähëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromo'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo hijë'ohuro ëhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'öho i'o mu'o vaejë'oho bogo

mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromo ruruhö'öjego sisërëjajëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhi jië'e adoho gagov-oromo vënire huego ravo'amaje höjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajojere jië'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae rarom'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajëhi jemëro ëhi na'o rarom'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae nimoroho'irarijego bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijego. ¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ie'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajojere aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo. ¹³ Göehu gö dë vövöbajojere uehorovëvarue mu börömoho aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarëjo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo. ¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo. ¹⁵ Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue ariböviohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Ëhuni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövioho uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro

röjëhijamu jemë gavë'ego. ¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromo muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioeremu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Ëhi jië'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ave jögoroho naro bojëmi'ajëjo. Göëro göho dë vövöbajojere aho'o uehorovëvorëjo.

**Sa'are mu sisë uehorovoruomaje
ariböviehu Iesuare aribövi
nu huodaguo'iröhe jö
Iesuho jövadohoje.**

¹⁸ Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e ariböviohuro nöro nue huodivoruomade höjo. ¹⁹ Jemë'o sa'arohemu uehorovarue aribövie jëvo'ibejajo ë ariböviohuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovarue höjo. Ëhuni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo. ²⁰ Jemë'o uehorovöhëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Ëjö hesi bëhoho jemesi börömoho na sisë vaejevë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vaejaruje aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'oho jemesi jöhu'o ejëho'aruëjo. ²¹ Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruom'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jië'ëro. ²² Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejajo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho

majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma ë'are höjo. ²³Na nu huodegë'oho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. ²⁴Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejõjo ëhuro jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejõ'oho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. ²⁵Jabuhu nu huodagarue hesi bëhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

²⁶Röhu jemë Ajëminövö'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ehi hijajëro jië'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'a-jëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. ²⁷O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevö'i na'o raro-mobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16 Ejöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojöëni. ²Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahijarujoho aëro ahëvoruomö'ajëjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomö'ajëjo: Noehu Iesuarue aribövi muo'amaruoho ëho God-are mue vaejaruëjo. ³Ehi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvö'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro. ⁴Röhu naro ë jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijogo: Nöröro uövuade höjo: Ehi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahuhu mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

Ehi jië'e jöho na bogo aevö'ioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo ëhuni bogo uëvode höjo. ⁵Röhu avevejõ'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinö'e va'ië'anuejo. ⁶Röhu na va'i uëvodohuni ëhuni jemë sisë maro vavaenimarujëjo. ⁷Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na bogo va'ibejõjo bisemu sisë jëvö'ibejajo. O na va'ë'ohuro ëhuro maho jëvö'ajëjo. Ehesi bëhoho na bogo va'ibejõjo ëhuro God-are Aru'ahuhu Ajëminövö'iröho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O va'ë'oho ëhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. ⁸Aru'ahohuro rueromo sama'e röjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijogo sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevëho'iröhe hesi öroho bogo avoho uehorovoruumego. ⁹Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi öriroho bogo maho uehorovevoruomaje höjo. ¹⁰Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijonöho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹Sisë mevëho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e höjo.

¹²Naehu jemë jöe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³Iae ëhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi öroho röjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi ëma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejë'oho ëho jövoromo röhu u'emu jioröhe mu jöho

huruoho majëhi'ajëjo. ¹⁴Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu ëhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae ëhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

**Iesuare ariböviehu huë vavaeni
baeromo barëjego huë mae
bae'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.**

¹⁶Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu maho ge'a'arujëjo. ¹⁷Ge'a'arujëjama hegorovo hesi ijorajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövujajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromö jövajëjo. O uövujajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire va'ië'ajëjo. Ehu'o hu diehi uöromö ë'ajëjo. ¹⁸Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavujajëjo. ¹⁹Ehi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimarüeromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë ë jö hesi bëhoho naho'i atarujëjo. ²⁰Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sisë maro nierusuburu'e bamo'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromö dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹Magonahehu raho'ië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahanugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromö nimorohaje

höjo. Nimorohego ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²²Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho ëhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro ge'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³Emajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴Urimoho nasi ihoroho bogo uaabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Ehi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

**Sa'are mu sisë uehorovoruumaje
aribövi jabesi mu sisë Iesuhu
ruahö'öjëho'iröhe jö
Iesuhu jövadohoje.**

²⁵Na uhu'e jöe gö gö jövoromö ëhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejöjo. ²⁶Eho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo ²⁷rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajo'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ëro. Ehuni jemesi jöënioho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehiromö mae uehorovoromö uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromö rovade höjo. ²⁸Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

²⁹ Va'ie'ajëjumu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'i nëgajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'e gövuë'ëro. Èhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijönöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare hururomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Èjöhö na majëhijajëjo èhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro èhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'aruëjo. Èhi höjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjë'e jevaje èhuni birivorëjo.

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu ëninamade jöhöje.

17 Iesuro hesi aribövioho èhi uëngoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöhö bojëmijane höjo naro döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo èhuro jaehu bojëmijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego. ³ Aehu ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho èho God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho iae èhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo

jaehu bojëmiane muoho vae barëromo èhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Èhi jië'e ihe gemuoho bojëmego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi örire bojëmamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojëmamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöhö ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojëmijane jöhö muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu èhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöhö naro jabesi örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ëro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromo rovade höjo. Èhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni ëninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojëmiane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömoho jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasirire ö'ie'ajëjo. Ave sa'aroho bogo ègo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are èhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje èhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Èdarugoho jero na bojëmiane höjo. Èdarugo

gemuohuro jabumë muebejëvego ehuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹²Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ehuro avoho muebejëvonövide höjo rireromëvojöeni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamü aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego. ¹³Aviavejö'e naro jasi örire ö'ie'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo ehuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴Naro jasi jöho jabesi örire röjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro jabesi örire nue huodëgoruomë'e höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho ëhioho nasi aribövioho jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego ehuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵Röhu na bogo ëninamiromo uavajëjo: Sö va'ego ave sa'aroho bogo raromo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho ëhioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo. ¹⁷Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo ehuro jasi ariböviumu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹Rëmö'öjë'ëro jabesi jöeni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ehuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰Na'o raromarue aribövi jabesi jöeni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi

jöenioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹Uehorovoromo ëninamijajëjo ehuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimovoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nöro nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²²Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ehuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimovoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nöro nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nöro rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴Apajo. Na negajëjo jaehu bojemi-jane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Eajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni. ²⁵O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavaruë höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nöro nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhinövo'ejöjo ehuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

**Judas-hu Iesu bijönimarue
aribövi ajëmiromo Iesu jabesi
övore bojëmade jöhoje.**

18 Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iojioromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ²Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'o ho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijorajoho jabu'o ë ro hinövë'ëro. ³Judas-ro ë öri ari'o ho gavë'ëro ae söjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho söromomo God-are amo börömo atovarue aribövie priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o jabuhu rëmö'öjamu rovaroho sö ujuohoromo rovamu bijo bun'o ho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴Rovamu gëgorovo diehi jïë'e muehu hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromomo ro birohëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Ëuvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje. ⁶Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegorovo dejonö va'oromo sa'are rireromareje. ⁷Ëhi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevo-goro ave nasi aribövioho rëmö'öjeho ma-va'arëjo. ⁹Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojëmane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'o ho nugö'öjamu sisëroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amoröhego ëhuni gudu-

amo'i rovere aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmö'öjeho va'arëjo. ¹⁰Ëhi uëvamu Simon Peter-ro kaejöö gurihi bamë'ëro jïë'ëro jijöromomo priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'o ho tari'öjahadeje. ¹¹Hia'o ho tari'öjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejöö sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejöö Vavuuhu uevajoho rabëni bogo baejöräjo.

**Aehu Iesu Annas-are nunire
bava'o nugare jöhoje.**

¹²Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a böröromohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo ¹³hu'irae baeromomo urimo Annas ga'i rovereje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'o ho iae mae höjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas ga'irögoro Iesu hu'irae bava'areje.

**Peter-hu Iesu gavaje jö a
subivëhade jöhoje.**

¹⁵Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo ni'ö'iro Iesu rihromareje. Rihromoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovereje. Rueromomo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömo ho ë aho mami'e gavajëgo. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶Ojore viëhi amonö namijamu Iesure ijorajo göho priest börömehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromomo ojo muebejaje magonahoho uanugoromomo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷Bava'amu ë ojo muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uavadeje:

O na bogajo. ¹⁸Ēhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'lo atovarue ariböviohu'lo runonëgamu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'lo gemu mae namiromu vënoho jurovadeje.

**Iesu priest bërömo
hesi nunire namijamu jöe
gö gö ua ga'i hijade jöhoje.**

¹⁹Ēhi'amu priest bëröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jiji-harue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jöho aho røjëhijanue höjo. Ejöho majehijego hejjo. ²⁰Majehijego hej-jamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo bërömore ë røjëhibe juvonövode höjo Jew raje aho'obëhe ë gagovaruëro jië'ëro. ²¹Ēhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomo'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo. ²²Ēhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesuare bëhire namijaduhuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest bërömohe öhioho uavanuëjo. ²³Uavanuëjamu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

²⁴Ēhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e ëhu'lo ëhi nugö'öjadeje va'oromo priest bëröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

**Peter-hu Iesu gavaje jö röhu
maho subivëhade jöhoje.**

²⁵Ēhi'amu Simon Peter-ro ëhi namiromu vënoho jurovadeje.

Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'lo hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uëvadeje: O na bogajo. ²⁶Ēhi uavamu priest bërömo hesi mu vaejarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'öjahade ë a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'lo gemuore namijamu. Na mae-ëjo. ²⁷Ēhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

**Iesu barovamu Pilate-are
nunire namijade jöhoje.**

²⁸Ēhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ëro sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a bërömo hesi osare rovareje. Rueromo röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromo God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ejarë uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. ²⁹Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromo uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromo rovarije höjo. ³⁰Baeromo rovarije höjamu uëvareje: Eiaho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarëjo. ³¹Bogo bojami'ibejarëjamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögöroho atoromo hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Ēhi uëvamu Jew rajo masijohuro uvareje: Iae ëhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohöjo. ³²Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mami'e jövadëhi ëhi jioröhego. Ēhuni uvareje: Ēhi jië'e darugoho bogojavuajëjo. ³³Bogojavuajëjamu Pilate-ro hesi osa bërömore vuonorö'ö

va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovam uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömo javajëjo. ³⁴Börömo javajëjamu Iesuro uavadeje: Na jasi ëma uehorovoromo uevanuëjo. O na ae göero nasi jöho uavë'ëro uevanuëjo. ³⁵Uevanuëjamu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ëho jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovere höjo. ³⁶Rovare höjamu uavadeje: Ave sa'are masije rivavarue aribövi jabesi muoho gö jio'i naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu ariböviohuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo ëhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'oho na ja böröme namiromo ae muebejëvanue ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimaruocho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajoho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ³⁹Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'öjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho ëhi gemu jiove rovë'ego. Ëhi jië'oho na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömocho jiovo

nugö'öjëhego mae va'ojöro. ⁴⁰Ëhi uëvam hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ë iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ëhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19Iae Pilate-ro uëvam muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ²Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavü'e niögu ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ro sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömocho vaevë'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ie'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijago: I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁵Ëhi uëvam gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavü'e niögoho ba'amë'e hu'o höröjadeje. Höröjamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Ëiaho aviae höjo. ⁶Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue ariböviohuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁷Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömocho nosi örire jiajëjo. Ëiahuro ë jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëjöguru ahadohuni ëhuni guomo'a'ajëjo.

⁸Ēhi uavamu hegoro vo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ē jabesi jōho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa bōrōmore vuonorō'ō va'oromo uavadeje: Ja dinō'e jioromo rovane hōjo. Rovane hōjamu Iesu bogo mana ua'i ma-jōrumoraegadeje. ¹⁰Jōrumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jōho bogo mana majehijanuējo. Aveho uehorovējo. Na jiovo ramō'ō'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajējo. ¹¹Jevajējamu uavadeje: Iae ēhi hōjo rōhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi ōrire mae o sisē vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojami'jē'ero ēhu'ero iae eni javajējo. Ēhi jiē'ero jasi ōvore bojамamu ja baejevane a hesi jō sisēhuro jasiriroho iosiramiro mo bōvi mae hōjo. ¹²Ēhi uavamu hegoro vo Pilate-ro ōre nahadeje Iesu jiovo nugō'ō'irovo. Jiovo nugō'ō'i ōre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugō'ō'jē'oho ēho ja bogo Rome a bōrōmo nimanue aho javo'ajējo. Ae rahu uvē'oho: Na bōrōme namijaje ae jevajē uvē'oho ē iahuro Rome a bōrōmo hesi muoho ahaje hōjo. ¹³Ahaje hōjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonō ro hōrōnugoromo va'adoho munēhu ahare ōri ari'ere Hebrew huēhu huotovē'oho Gabbatha ē va'oromo jō mevarue arēto bōrōmore hijadeje.

¹⁴Rōhu God-hu Vōrō Tugohade Sōrō irōhe majaho nērēhi jio'i rōhu evaroho majae ririre jio'iro ē'adeje. Evare majare Pilate-ro arēto bōrōmore hiromo Jew rajoho uēvadeje: Jemesi a bōrōmoho gahējo. ¹⁵Gahējamu hejē'i rue aribōviohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anējo. Anējo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uēvadeje: Na na jemesi bōrōmoho ko-

rosiroho ano'ejōjo. Ano'ejōjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a bōrōmoho ēhemu nosi bōrōmoho jiajējo. Ae gō bogohōjo. ¹⁶Ae gō bogohōjamu Pilate-ro ē aribōvioho ejēhoromo muorovo a jabesi ōvore Iesu bojēmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomajōro. Bojēmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jōhoje.

¹⁷Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ē'o ihe Simano Gijo Va'ēne Ē'oho Hebrew huēhu huotovē'oho Golgotha ē ajio suorovareje. ¹⁸Suorovonugoromo ē dirō'ore korosire ano taemareje. Rōhu ae niō'i jabu'o ano taemēvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a gōho ruēhi amo'i gōho viēhi amo'irōhēro. ¹⁹Ēhi'o'i rōhu urimo Pilate-ro Iesuare jōho jajivoromo ae bojēmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aēro garuomorōhego. Jōho jajivoromo ēhi uvē'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a bōrōmoho hōjo. ²⁰Ējōho Jew raje ae aho'obēhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo bōrōmo bēhiro jiē'ero. Ējōho Hebrew jōero Rome jōero Greece jōero jajivo'amē'e jiadeje. ²¹Jajivē'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ēhioho jajivoromo uvo'ibejanējo: Jew rajo jabesi a bōrōmoho hōjo. A'i jajivoromo uvonējo: Ave iahuro hesi ēma uvade hōjo: Na Jew rajo jabesi bōrōmoho jevajējo. ²²Bōrōmoho jevajējamu Pilate-ro uēvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ēhi jiemu jio'a'ajējo.

²³Ēhi'amu muorovo aribōviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niōgohogoh adovoromo muorovo ae ēhi niō'i ēhi niō'i jiē'ero gemu gemu ujuohareje. Rōhu hesi niōgu ēgobōvioho

ëhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niögu göho göho gemuoroho bimu- voromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ë'ego no niögoho bogo arororomo gemu gemu bae'irögoro a'i ajajovoromo gavarëjo raro baejogo. Jabuhu ëhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivo- romo uvë'eje:

Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare hõjo.

Nasi niögoho ajajovoromo ae gemuëro baejade hõjo.

Surire jajivadëhi ë muorovo aribövio- huro ëhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ëho jaburo korosi bëhire rivavareje. ²⁶ Rivavamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebe- javanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jõhoje.

²⁸ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e hõjo. Mami'e barëjë'e hõromo diehi ë'irõhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramahororiae jiadeje. Nioga'i'e wine jovëro ë ramahonirijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'tuhë'e inömoho jovore ba'amonu- goromo rumorovamu ioromo ijaho vi- ture bijiohonugoromo nigemoromo hi- roro bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëja- jëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jõhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja bërömohe jio'ië'ëgo ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'irõhoho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o hõroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hõrohu'o gö hesi hõrohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo hõroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jõho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jõho iae mae hõjo. ³⁶ Röhu Iesuare hõru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'irõhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jiorõhego. Jõho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'øjaho'aruëjo. ³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje: Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomö'ajëjo. Diehi ë'irõhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jõhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo

a masijoho juhuonëmiromo bogo huruho majëhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ëosoho ridi'e ije niö'i jabesi siva buaroharoho ë hesi i'uoho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰Ëosoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jië'e jiadeje. ⁴²Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Nëröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromomunë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

Iesu i'ovoromo ri'öj'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

20 Iae hura börömoho bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ²Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'öromomunë bamarire va'areje. ⁴Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiromo munë bëhire urimo rovadeje. ⁵Urimo rueromo

hohitohoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i ⁷Iesuare simanomunare niögoho hesi hahagu huhohë'e raromamu. ⁸Ëhi gavamu gavë'i urimorovade Iesuare ijorajo göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'ö'iröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰Bogo uehorovë'ëro Iesuare ijorajeniö'iro sionëro jabesirëro va'areje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹Iesuare ijoraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamare ojo bëhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹²Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögoho io'amë'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho höru bamarinö hijamu. ¹³Ëhi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rabëni nivanuëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ëhuni nivajëjo. ¹⁴Ëhuni nivajëromohuotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rahuo nahanuëjo. Ja rahuo nahanuëjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho höromomunë jero sinoho bava'ë'e javego röjehego na va'o baejöjo. ¹⁶Baejöjamu rühuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje:

Raboniajo. Rabonia uavade hesi bēhoho uaromo ē'adeje: Tisajo. ¹⁷Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi ōriroho bogo ajiomē'e jevaje ma'eneganuoho vuonugējo. Vuonugo'i va'oromo nasi ō ōmo'ōmoho uēnējo: Nōrō God-are ōrire ajiomo'iē'ajējo. God hu nōruare Vavue jioromo jemesi Vavue hōjo. Hu nōruare God jioromo jemesi God hōjo. ¹⁸Ēhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Na Bada gavē'e jevajējo. Gavamu huro jōho ēhi ēhi majehade hōjo.

**Iesuhu hesi ijorajo jabesi
nunire rovamu gavare jōhoje.**

¹⁹Evare majare hura bōrōmore vahiomamu Iesuare ijorajo ōmo'ōmohuro Jew rajo a masijoho juhuonēmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimē'ero ē raromareje. Raromamu gavē'i Iesuro jabesi ririre ēma ro namiromo uēvadeje: Huē mae raromohējo. ²⁰Huē mae raromohē'i hesi ōvohu'o ionohu'o rōjēhijadeje. Rōjēhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hō uvoromo nimorohareje. ²¹Nimorohamu rōhu maho uēvadeje: Huē mae raromohējo. Nasi Vavuehu na remō'ōjamu sa'are rovodēhi ēhi naro jemē rēmō'ōjajējo jemēro va'oromo nasi muoho vaebe jijihō'irarijego. ²²Ēhi uēnugoromo nu ōge ahodēgoromo uēvadeje: God-are Aru'ahoho baerējo. ²³Jemēhu ae rahuare ōrire uavē'oho: God-ro jasi sisēho uehorovoromo vuonugajē uavē'oho God-ro ē a hesi sisēho uehorovoromo ma-ioro'ioremu vuonugo'ajējo. O jemēhu ae rahuare ōrire uavē'oho: God-ro jasi sisēho majae ēhi uehorovaje hō uavē'oho God-ro ē a hesi sisēho majae ēhi uehorovo'ajējo.

**Iesuhu Thomas-are nunire
rovamu gavade jōhoje.**

²⁴Ēhi'amu ijoraje ae gemu bogojjē'ero Iesu rovajoho bogo gavadeje. Ēijorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje. ²⁵Thomas Iesu bogo gavē'ego Iesuare ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavē'e javuajējo. Bada gavē'e javuajējamu uēvadeje: Hesi ōvore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi ōvo namehu bogo rēhē'oho o hesi ionihore bijehu bijiohadire nasi ōvo bogo nugō'ōjē'oho ēhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejōjo: Iesu ri'ōjē'e hōjo.

²⁶Rōhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barējamu hesi ijorajoho jaburo rōhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavē'i Iesuro jabesi ririre ēma ro namiromo uēvadeje: Huē mae raromohējo. ²⁷Ēhi uēnugoromo Thomas uavadeje: Jasi ōvo namoho barueromo ave nasi ōvoho gavehējo. Jasi ōvoho barueromo nasi ionihoro nugō'ō gavējo. Ēhi'oromo naehu ri'ōjode jōho mae o sarere hō uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonējo. ²⁸Avoho uehorovonējamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajējo. ²⁹Nasi God ja javajējamu Iesuro uavadeje: Jero na gevē'ero ēhu'ero mae uehorovanuējo. Rōhu bogo gevē'e ēma mae uehorovē'oho ēhi jiē'e aribōvioho huē mae bae'a'aruējo.

**Ave surire jō jajivade hesi
bēhoho ēhi jiaje jōhoje.**

³⁰Iae Iesuhu bēhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribōvi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ē jōho bogo jajivo'amē'eje. ³¹Ēhi jie

röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijogo: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Èjöhö uehorovoromo hesi darugoho baeromo èhuro i'ovoromo maro raromo'irarijogo èhuni jajivë'e jeve.

**Iesuhu hesi ijoraje 7 jabetesi
nunire rovamu gavare jöhöje.**

21 Èhi'amu ijonö röhu maho Iesuro hesi ijorajo jabetesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u riröre è rovadeje. Rueromo huhu è'ade jöhö na jajivo'ië'e. ²Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijoraje gö'o niö'i èho jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ioro'ioroho uëvadeje: Na visu maje va'ië'ajëjo. Va'ië'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'ië'aruëjo. Ö'ië'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromo uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Èhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajö'e aho'o rajahijaje ijorajohuro Peter uavadeje:

Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jijjövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ⁸Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro ijorajo ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo ègoho jio'i ma-90 metre rabu'e èhi jië'ëro.

⁹Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho è mue'i ioho è bëhire momorö'öjamu. ¹⁰Èhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro èhuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹²Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue ijorajoho jabu bogo birivoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³Èhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o èhi gemuoho è'adeje. ¹⁴Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi ijorajo jabetesi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabetesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o èhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöhöje.

¹⁵Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajahi avohanue höjo. Èhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Èhi uavamu uavadeje: Èhi jië'öho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabetesi aru'ahoho

da'uomo'amo'irajo. ¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo. ¹⁷ Muebejehonë uaromo urimo vae niö'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'i gemu ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gavanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ëro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonövane höjo. Röhu ijönö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahore vae'iramu ae göëro jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹ Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahiromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë

vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesuale bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajëjo. ²² Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesuale aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ëjö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajë ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhëni mae uëvade jö Iesuhu jövade jöhoje.

1¹⁻² O asë'e Theophilus ave jöho naro jajivo'ië'e. Urimë'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jöho naro jajivo barë-jamu ja adahaneje. Huro muoho aevoli vaenugoromo mue vaebe jöe röjehibe ëhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ö'idöre ajiomadeje. Urimore jöho na ëhi jajivodeje. Röhu Iesuro ö'idöre ajiomo'irögoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jögoroho apostle ömo'ömocho böjëmijadeje jabumë mami'e hesi baejëvë'ëro. ³Guomoromo ri'öjë'ëro majae aho'obëhe 40 hesi uhure jabesi nunire rueromo hesi arijo'arije röjahirovo'i hinövadeje. Röjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajëjo. Huro jabesi nunire rueromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje ë hesi jöho majëhi'ego henövareje. ⁴Hejamu huro jabu'o hiromo uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo: Vavuohuro suvuoroho mëmi'ajëjo. Èhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i ë amoremu raromoromo ë suvuoroho mueberëjo. ⁵Suvuoro hesi bëhoho ëhi höjo. Urimë'i John jovëro bapataeto vaejövade höjo. Bogo majae ëgoho baebe va'ë'iro God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ehuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

Iesuhu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁶Èhi'amu iae apostle ömo'ömocho Iesu'o gemuore jioruomë'ëro uavareje: Bada na ja avevejö'e ajamui'iramu Israel rajoho nomëro urimo ë'arëhi ëhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ëjarëjo o bogajo.

⁷O bogajamu uëvadeje: Èhi jië'e muoho bövioho bise'oho divare

majare jio'amoröhoho hesi Vavuohuro bamë'ëro ehü'ëro bogo ga'a'arujëjo. ⁸Iae ëhi höjo röhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujëjo. Baenugoromo naehu diehi diehi ë'amu gavarije jöho ë jöho Jerusalem amore majëhibe Judea sa'ae bövioho majëhibe Samaria sa'ae bövioho majëhibe sa'ae gö gö majëhibe jijihö barë'arujëjo. ⁹Èhi uëvamu hegoro gavareje hu ö'idöre ajiomamu God-ro uavë'ëro. Ajiomamu suëro riogivë'ëro hu bogo gavareje.

¹⁰Röhu ajiomamu bogo gavë'e ö'idöho ëma ërimahamu gavë'i ae niö'i ajivë'e niögu io'amë'ohö jaburo ma-majioho rueromo bëhire rirarovareje. ¹¹Riravoromo uëvareje: Asë'e Galilee rajomë jemë rabëni riravoromo ö'idöho ërimaharujëjo. Èaho Iesu jemesirire jioromo ö'idöre ajiomë'ëro sionëro ruvebi'ajëjo. Sue uhure ajiomamu gavarijëhi ëhi rue'a'ajëjo.

Judas-are siono baeromo apostle jioröhe a baejare jöhoje.

¹²Èhi majëhijamu hegorovo apostle ömo'ömocho Olives Dahorure jioromo öri dunonö 1 kilometre rabu'e vuonorö'ö va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje. ¹³Suorovonugoromo va'oromo urimo raromonövre döre osa gagore ë iojiomareje. Èapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gö James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ëhi jio'amadeje. ¹⁴Èaribövioho aho'obëhe ë iojiomoromo Iesure ö ömo'ömocho hesi vëme Mary magonaho ioro'ioroho ë ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövareje.

¹⁵ Ĕhi'oromo majae vemino'e barĕjamu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ĕho jaburo gemuore gagovorovĕ'ĕro Peter-ro ri'öromo uĕvadeje: ¹⁶ Ö mueno'ohumĕ Judas-hu ĕ'ade jöho God-are surire jajivarĕhi öre gö bogojiĕ'ĕro iae ĕhi jiade höjo. Urimĕ'i God-are Aru'ahohuro David uavamü Judas-hu majae ijönö vaeröhe jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamöjoro öri röjĕhijade ae jiade höjo. ¹⁷ Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ĕhuni Iesuro hu baejade höjo.

¹⁸ Peter-ro ĕhi jövadeje röhu hesi jö bĕhoho Judas-hu mu sisĕ vaeromo ujuohade ĕ ijo bajohuro ĕhuro sa'aho imadeje. Imoromo ĕ sa'are beruve-biromo dĕho tögömamu dĕ hötöre suoro suoro baeromo guomadeje. ¹⁹ Guomamu ĕ jöho Jerusalem raje ae aho'obĕhe jaburo henugoromo ĕ sa'aho jabesi jöĕro Akeldama jumuvareje. Akeldama huotövĕ'e hesi bĕhoho Kö Rovĕ'e Sa'ahoje.

²⁰ Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majĕhiromu uĕvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uvĕ'e höjo:

Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ĕho hi'irajo.

O jö göho uvĕ'e höjo: Ae göĕro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajĕjo.

²¹⁻²² Ĕhi uvĕ'ego na negajĕjo ae gemuĕro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'öjĕ'ĕro hijamu nunehu gavade jöho ae majĕhinövöröhego. Na negajĕjo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevo'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ĕhi hiemu hibe rovide ĕhi jiĕ'e ae jio'iröhego.

²³ Peter-ro ĕhi uĕvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ĕa hesi

ihö göho Barsabbas jio'i ihö göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ĕae niö'i jabesi ihoho uvonugoromo God-are örire ĕninamiromu uavareje: Bada ae aho'obĕhe nosi dĕ vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ĕhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijeko no bae'irarĕjo ²⁵ ĕhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ĕhesi bĕhoho urimĕ'i Judas apostle jiĕ'ĕro röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisĕre va'ade höjo. ²⁶ God ĕhi uanugoromo munĕ inine ömĕvonugoromo ĕ ae niö'i jabesi ihoho ĕ munĕ jabesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovareje ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövöröhego.

God-are Aru'ahuhu ruvebijade jöhoje.

2 Ĕhi'amu Pentecost majaho rovamü Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obĕhe osae gemuore raromoruomadeje. ² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromu jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosihavamü. ³ Huosihavamü hejĕ'i gavareje vĕni hödu va'ĕne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabesi simano döre jiorovamü. ⁴ Jiorovamü gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obĕhe jabesi dĕ vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajĕmijamü aevoromo huĕ göĕro göĕro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göĕro göĕro Jerusalem amore ĕ raromoruomadeje God mae uehorovaruĕro jiĕ'ĕro sa'ae göre göre jioromo rueruomĕ'ĕro. ⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamü hegorovo

ae aho'obêhe gemuore rueromo gagovoruomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabesi huê göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjêvadeje. ⁷Hire görö'öjêvamu ri'öromo uvoruomadeje: Jabumê bogo nosi sa'ae gemuoho jio'i Galilee rajemu jioruomajêjo. ⁸Ëhi jiê'oho diehi'oromo nosi huê göëro göëro ato'ego no hejaruêjo. ⁹No Parthia sa'a raje javuajêjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajêjo. Cyrene amo bêhire Libya sa'a raje javuajêjo. Rome amo raje javuajêjo. ¹¹Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajêjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i rôhu Jew rajo jabesi muoho noro ijönö baejê'e javuajêjo. Crete sa'a raje javuajêjo. Arabia sa'a raje javuajêjo. No sa'ae gö gö ëhi javuajêjo. Rôhu no ae aho'obêhe hebe rovaruêjo God-hu mu masije gö gö ê'ade jôho ë aribövioho jaburo ae gemu gemu nosi jöëro atavavo'ego. ¹²Ëhi uvoromo ae aho'o tiöromo uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego êhioho ê'aruêjo. ¹³A ioro'ioroho bogo êhioho uvo'i a'i ma-sivêgoromo uarovareje: Êaribövioho rihu'e jovo sisê ue'aho avohê'ëro simane huotovêho'ego ê'aruêjo.

God-are Aru'ahehu rovamu Peter-hu Iesuare jö majêhijade jôhoje.

¹⁴Ëhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jiê'ëro ri'öromo ae aho'obêhe ma-darugo'o uêvadeje: Jew raje Jerusalem raromarujohumê ae aho'obêhe naehu jö jövo'iê'ajoho avo'avoho hehêjo. ¹⁵Jemëro uvarujêjo: Ave aribövioho simane sisêrêjê'ëro ê'aruêjo. Bogo êhioho hōjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajêro jiê'ëro. ¹⁶Ëhuni bogo

êhioho jio'i a'i ë mu hesi bêhoho urimê'i Joel-ro ave jôho God-aro baeromo jajiv-oromo uvade hōjo:

¹⁷God-ro uövuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejōjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonö'e ote-hêho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajêjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömoho a'o magonaho'o nasi jôho huruoho'aruêjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruêjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromo mue gemuoho ga'a'aruêjo.

¹⁸Ëho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehêho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajêjo.

Rumorovo'iramu nasi jôho huruoho'aruêjo.

¹⁹Ö'idöre vörö'e muoho vae'ejōjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejōjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomo'ajêjo.

²⁰Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho kö'e jio'a'ajêjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo êho jio'a'ajêjo.

²¹Evare ae rahu Badani uvê'oho maro jêvo'ajêjo.

²²Rôhu Israel rajomê ave jôho hehêjo. Naro Nazareth raje Iesuare jôho majêhi'iê'ajêjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade hōjo êhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijêgo: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade hōjo. Êmuoho jemesirire vaejê'ëro jemê'o iae gavaruje hōjo. ²³Ëaho jemesi övore rovade hōjo God-ro êhi nimoromo uvê'ëro. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisê aribövioho uêvamu korosire anare hōjo. Jemesi sisê hōjo.

²⁴Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'öjade höjo bogo ioro'ioremu guomoröhe ahuro jië'ëro.

²⁵Ëhi ri'ö'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejöjo.

²⁶Ëhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimorohë'i jöe jövaje höjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromo muebe'ejöjo hujëji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷Ëhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruuroho God ja nasi aru'ahoho ëho bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioremuoho ëho hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevë'ëro ëhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajëjo.

²⁸Naehu hiemu hi'irode öroho jero röje-hijë'e javajëjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego ëhuro na nimorohevo avoho'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

²⁹Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejöjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviae jiajëjo. Ëhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuarë jöho jövade höjo. ³⁰Ëhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'ëro ijönö jioröhe jöho gavade höjo. Ëhu'ëro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromo uevë'e höjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejöjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi ëhi ë'iröhego. ³¹God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavë'ëro ëhuni

Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:

Vuovoromo raromaruuroho God ja hesi aru'ahoho ëho bogo nugahamu bogo ioro'ioremuoho ëho hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sago-horijahade höjo.

³²Röhu ë aho Iesu God-ro ajamijamu ri'öromo röhu maho hijade höjo. Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunëro gavë'e javuajëjo. ³³Ri'ö hiromo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo. Hiromo Vavuehu uavadëhi ëhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jovonö'e otehahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo. ³⁴Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo ëhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho ³⁵naro

ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jöho David-ro ëhi jajivade höjo.

³⁶Ëhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu ë aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada höjo. Böröme namiromo ajamujaje ae höjo.

³⁷Peter-ro ëhi majëhijamu hegorovo ë aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'o uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi ë'ëjarëjo.

³⁸Diehi'o'ëjarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo

ëhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije hõjo. ³⁹ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o mëmi'i uvade hõjo. Ae dinõ'e dinõ'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade hõjo.

⁴⁰ Peter-ro ëhi uënuoromo ëhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromu uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohego ave sisë ariböviehu i'u bae'irõhoho jemë bogo ëhioho bae'irarije hõjo. ⁴¹ Peter-ro ëhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeruomadeje. Vaej'ëro ëhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 ëhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'o gemu mae jijihonövareje. ⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jõho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jõe atonövareje. Ëhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

**Iesuare ariböviehu gemuore
raromo jijihoromo aviëhi jië'e
mu vaejare jõhoje.**

⁴³ Ëhi'o'ego God-ro apostle-ho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe ëho gagorovo tiõromu uvonövareje: O mu mabëhe barueromo røjahuijaruëjo. ⁴⁴ Ëhi'o'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inõmo inõme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojië'oho suvuorëminövareje. ⁴⁶ Majae ëhi God-are amo bõrõmore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahiromu a ioro'ioro jabetesiro huë mae baenövareje.

Ëhi'o'ego Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

**Peter'o John'o hörü sisë'e a
ajamamu marëjade jõhoje.**

3 Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niõ'iro ruhe God-are amo bõrõmore hörõ'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo bõrõmo hesi rejo ojo bëhire rovareje. Eõjo hesi iho jumuvaroho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e hörü sisë'e ëhi rahë'e jië'ëro. Hörü sisë'ego majae ëhi hesi ariböviohuro barueromo ojo bëhire ë bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö osa bõrõmore va'ië'iroho jaburo hu ijo baje bojamijøro ëninëminövadeje. ³ Ëhi ë'õjuvo hiromu gavade Peter'o John'o jabu'o osare rova'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje. ⁴ Ëninëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromu gëvadeje. ⁶ Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ejõjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo: Ri'õromu juvëjo. ⁷ Ri'õromu juvëromu hesi õvo manõ ma'enoromo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi hörü hitahioho õbinajoho mae jiavamu hegorovo ⁸ döro majioho ri'õromu namiromu hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromo tiõbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹ Ëhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰ gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromu ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiõjëvamu uvareje:

Diehi'oromo hōroho marējē'ero juvujējo.

**Peter-hu God-are osa bōrōmore
namiromo Iesuare jō
majēhijade jōhoje.**

¹¹ Ēhi uvoromo gavare ē aho Peter'o John'o jabesi ōvoro jiorovoromo jabu'o ēhi juvamu God-are amo bōrōmo hesi harada ihe Solomon-are haradare ē juvamu garomo tiōjēvamu tutuvoromo ē gemu va'oromo gagovoruomadeje ga'irovo. ¹² Gagovamu gēgorovo Peter-ro uēvadeje: Israel rajomē jemē ave aho garomo rabēni tiōjarujējo. Jemē rabēni John'o na'o ērimahuarujējo. Bogave uvo'irarijējo: No vōrō'e aēro javuē'ero o mu maemu vaejaruēro ēhu'ero noro ajami'ego marēromo juvujējo. Bogo ēhioho hōjo. ¹³ A'i hu marējade hesi bēhoho aviēhi hōjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'ioro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho dōro nigemahade hōjo. Ēaho jemēro guduamoromo a masijo jabesi ōvore bojēmijarije hōjo baeromo sisē vaerōhego. Bojēmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: Ē'ego naro Iesu jiovo nugō'ō'irō uvamu hegorovo jemēro Pilate-are nunire Iesu bijōnimarije hōjo. ¹⁴ Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenōvade hōjo rōhu jemēro hu bijōnimoromo Pilate uavarije hōjo huro a muo'amaje aho jemēni jiovo nugō'ōjēhego va'irōhego. ¹⁵ A muo'amaje aho jiovo nugō'ōjēhōjōro ua'i a i'ovavujaje aho Iesu anojōro uavarije hōjo. Ēhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'ōromo hijamu nosi nunēro gavē'ero ē jōho majēhijarue hōjo. ¹⁶ Ēaho Iesu mae uehorovadohuro ēhuro hesi darugohuro ajamamu ave hōru sisē'e a jemē gavarujo hōho biriroho baejade hōjo. Ēaho Iesu mae

uehorovamu ēhuro marējadoho jemē ae aho'obēhe iae gavarujo.

¹⁷ Aganomē iae ēhi hōjo rōhu na gavajoho jemē'o jemesi a masijohu'o bēhoho bogo avoho gavē'ero Iesu anarije hōjo. ¹⁸ Rōhu jemēhu vaejarije mu sisē hesi bēhoho urimē'i God-ro jōho nugō'ōjamu jō hesiro baeromo majehinōvare aribōviohuro surire jajivoromo uōbe rueruomade hōjo: God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajējo. God-ro mami'e jō bamoromo uōvuadēhi ōroho ēhi avohamu Iesu guomade hōjo. ¹⁹ Ēhi jiē'e jiaje ēhuni ōri sisēre jijiharujoho vuonugo'i God-are ōroho jijihago huro jemesi sisēho mu'uvēho'irajo. ²⁰ Ēhi ē'ē'oho Badaro jemesi aru'ahoho biririvēho'ajējo. Biririvēhoromo Iesu nugō'ō'iramu jemēni rue'a'ajējo. Iesu bōrōme namiromo ajēmi'irōhe aho ē aho God-ro jemesi jōēni baejade hōjo. ²¹ Baejē'ero huro ō'idōre hijuvo hujeji God-ro sa'ae bōvie bise'e rōhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajējo. Ēhi jiē'e jōho mami gō'e nugō'ōjamu jō hesiro baeromo majehinōvare aribōvi mahuro surire jajivobe rovere hōjo. ²² Iesuare jōho Moses-ro God-are surire jajivoromo uōvuade hōjo: Jemesi a bōvie God-hu na remō'ōjamu rovodēhi huro jō hesiro baeromo majēhi'irōhe a gōhu'o ēhi nugō'ō'iramu rue'a'ajējo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajējo. Jō rabe uēv'ē'oho ejahonōvorējo. ²³ Ae rahu hesi jō bogo ejahē'oho ē aribōvioho rori'o sō va'oromo ijumēvo'arujo. Iesuare jōho ēhi jajivē'e hōjo. ²⁴ Ēhi jajivamu jō God-aro baeromo majahinōvare a ioro'ioroho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jō majēhijare ae aho'obēhe ēho jaburo jaruvore mu rabehu rovale jōho majēhibe rovere hōjo. ²⁵ Rōhu jemē'o huē mae bae'irarijejo ēhuni ē aribōviohuro

jöho God-aro baeromo majëhiromu uënöväre höjo: Huro mu mabëhe nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Jemë'o huë mae bae'irarijigo ëhuni God-ro jemesi hijo miono'o'oho darugo'e jögoroho bojëmiromu uëvade höjo: Iae naru muebejëvonövo'ejöjo. Huro ëhi jië'e jögoroho Abraham bojamiromu uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohu'o huë mae baeruom'o'ajëjo. ²⁶Ëhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromu urimo jemesirire nugö'öjade höjo huro rueromu jemë huë mae bojëmiromu dë vövöbajo'o'oho huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijigo.

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

4 ¹⁻²Peter'o John'o jaburo jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ömo'ömhuro God-are amo börömo atovarue jabesi a böviohuro Sadducee ömo'ömhuro ëho jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'ö'ejarë uëvamu hegorovo uvareje: Jö sisë ae majëhijaruëromu dë vörönëgamu rovareje. ³Rueromu Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nërö rueromu jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömhuro

jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo Jerusalem rueromu gemuore gagovoruomadeje. ⁶Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ëho jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuore gagovareje. ⁷Gagovoromo Peter'o John'o hu'iraejëvo ruejöro jöe nugö'öjamu rueromu jabesi nunire ë rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: Jemë diehi'oromo höru sisë'e aho ajamijamu marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baeromu rahuare ihoro uvoromo ë'tarije höjo.

⁸Ëhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajo'o'oho rarovamu ri'öromu uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo. ⁹Noehu höru sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'i nëgamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojöro atë'ëro uö gövuarujëjo. ¹⁰Ëhi jië'o'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho he'irarijigo. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth rajë Iesu Keriso hesi darugohuro ëhuro ajamamu marëjë'e höjo. Ëaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. ¹¹Ëaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövuë'e höjo: Jemë munë javue vae'irögoru munë gemu bijönimoromo vuonugarije höjo.

Vuonugarijoho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo. ¹²Iesuro huro gemuëro ajamuijigo i'uoho bogo bae'i marëjavuajë höjo. Ëhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

¹³Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o

John'o bogo nuni aji'e aho jëvo'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jôho majëhijamu gagorovo tiôroumadeje. Tiôromomo evare garomo uvareje: Ëaho jaburo niô'iro Iesu'o gemu mae jirehonövä'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. ¹⁴ Ëhi uvoromo gavare hôru sisë'e aho mami'e marëjë'ëro Peter'o John'o jabesi gemuore namijamu gagorovo jabesi jô aho'irôhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵ Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'iraejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojôro uëngoromo jabesi sivue jôho mevoromo uarovareje: ¹⁶ Noro ave ae niô'ioho diehi'ëvo'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Ëae niô'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'ëro ëhu'ëro subivo'irôhoho bogo eni javuajëjo. ¹⁷ Röhu ae göëro göëro hebe va'ojöeni ë'ego no jögore bojëmiromomo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jôho majëhi'irarijëjo.

¹⁸ Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovarëje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jôho majëhiromomo röjëhi'irarijëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niô'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuvarujoho nadi Iesuare ihoroho jôho majëhirë uövuvarujoho iae no hejaruëjo. Röhu na no jemesi jôho ejëho'ëjarëjo o God-are jôho ejaho'ëjarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. ²⁰ Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jôho diehi'oromo vuonugojöräjo. ²¹ Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho röhu uvareje: Hôru sisë'e aho marëjamu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromomo i'u bojëmi'irôhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromomo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. ²² Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë

hôru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'e iosiramiromomo ruëhi jïë'ëro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromomo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jô majëhi'irôhëro Iesuare aribövieuho ëninamare jôhoje.

²³ Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromomo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromomo jabesi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jôho majëhirëjo. ²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromomo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börö-moho ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. ²⁵ Urimë'i jero ave jôho bojämamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojämamu huro jajivade höjo. Jajivoromomo uövuë'e höjo:

Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jövëro gato-vanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho naho garuomade höjo.

²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo

Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuaje ahu'o muorovo'i.

²⁷ David-hu ë jô jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromomo ajamui'irôhego. Ëahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo.

²⁸ Ēmuoho vae'i gagovare hōjo. Rōhu urimē'i ēhi jiē'e muoho jiorōhego God jero darugo'ēro javē'ēro jasi nimoromo ēhi bamane hōjo. ²⁹ Bada rōhu jaruvoho ē aribōviehu uōvuarohe Iesuare jō majēhijē'oho i'ue bae'a'arujē uōvuare jōho jero ēho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jōho ma-sama'e majēhinōvo'irarējo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jōni ri'ōromo guomo guomo'e aribōvioho ajēmīromo darugo'e mue gö gö vaejago aēro garomo jōho mae uehorovo'irarējo. Ahia mino'ējo.

³¹ God-are örire ēhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obēhe jabesi dē vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jōho atobe va'areje.

Iesuare aribōviehu huē baeromo ajamirovonōvare jōhoje.

³² Ēhi'amu iae Iesu uehorovarue aribōvioho aho'obēhe uehore gemu dē vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonōvareje: Nasi hōromo sivu sivue bahi'i a'i uvonōvareje: Ae aho'obēhe nosi hōromo ma-gemuoro bahinōvareje. ³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majēhiromo uēnōvareje: Bada Iesu guomoromo ri'öjē'ēro hijamu nosi nunēro gavē'e javuajējo. Ēhi'o'ego God-are huē mahuro ē aribōvioho aho'o ruahö'öjēvonōvadeje. ³⁴ Ruahö'öjēvo'ego Iesuare aribōvioho aho'obēhe i runo'e bövie bise'e eni jēvonōvadeje. Ēhesi bēhoho ae rahu sa'ae o javue ma-jio'amē'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinōvareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganōvare Iesuare ae gö

gö rabe bogojiamu gavē'oho suvuorēmīnōvareje.

³⁶ Suvuorēmījamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotovē'e hesi bēhoho biriri bojēmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi rajē jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovē'ēro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojēmadeje ae suvuorēmīrōhego.

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jō majēhijare jōhoje.

5 Ēhi jiē'e mu maho vaejamu rōhu ae göero mu sisēho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisēho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivēhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömoho i'imēmiromo sarerēmiromo uēvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojēmi barējē'e jevajējo. ³ Bojēmi barējē'e jevajējamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabēni ejahoromo hesi jōho baejane hōjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramīromo sa'a moni vituoho subivēhoromo tario bamoromo uō'ibejanējo: Na sa'a hesi monioho iae bojēmi barējē'e jevajējo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ēho jasi jiade hōjo. Jero jasi ga'ibejanējo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade hōjo. Jero jasi ga'ibejanējo ae bojēmavego o jasi ma'enavego. Rōhu ja rabēni ēhioho ē'i uehorovane hōjo. Ēhi ē'anoho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane hōjo. ⁵ Jōho ēhi majahijamu hejē'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obēhe ē jōho hegorovo sisē maro

juhuonivareje. ⁶Amo guomamu a i'lo ömo'ömohuro rueromo sinoho niögëro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e ma-rovadeje.

⁸Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejëjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiromo uavadeje: Iae ëmino'e baejë'ëro jemesi örire bojëmi barëjë'e javuajëjo.

⁹Bojëmi barëjë'e javuajëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvarije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho bojamui'ajëromo ëma sareramuijarije höjo. Nadi ëhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavë'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo. ¹⁰Ëhi uavamü gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaboroho mami'e guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹Ëhi'amu ekaresiae aho'obëhe o a ioro'ioroho jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

**Apostle ömo'ömehu noehu
bogo gavarue darugo'e
mu vaenövare jöhoje.**

¹²Ëhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömohuro bogo gavarue darugo'e muoho aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövareje. Ëhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojioromomo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövareje. ¹³Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i

röhu juhuonivoromo bogo ëma gemuoroho va'lo raromonövareje. ¹⁴Bogo ëma gemuoroho raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje. ¹⁵Ëhi jië'e mu masijoho rovë'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e göre göre ë bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmijë'oho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶Ëhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo göre göre raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejëhë'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obëhe ajëmiromomo avohëvonövareje.

**Jew rajo a masijehu Iesuare apostle
aribövi sisë vaejëvare jöhoje.**

¹⁷Ëhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömo'hu'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo apostle jabesi mu maho garomo dë vörönimareje. ¹⁸Dë vörönimoromo ri'öromomo apostle aribövioho gudu-amëvoromo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹Savoji gagore raromamu vahiomamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromo ojoho jiovëhoromo apostle aribövioho söjëvo va'oromo amonö höröjadeje. Höröromomo uëvadeje: ²⁰Va'irarijoho God-are amo börömore riravoromo Iesu uehorovoromo mae raromo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo. ²¹He barë'irarëjamu hegorovo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore ajio riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Ēhi'amu Jew rajo priest bōrōmohu'o hesi aribōviohu'o ēho jaburo rueromo Jew rajo a duvahoho aho'obēhe jōe nugō'ōromo uēvareje: Jew rajo a masijoho aho'obēhe ro gemuoro gagovorego no jōe mevo'irarējo. Mevo'irarēromo jōe nugō'ōromo police-oho uēvareje: Savoји gagore aribōvioho sō ujuoho ruehējo. ²²Sō ujuoho ruehējamu hegorovo va'oromo gavare savoји gagoroho apostle aribōvioho bogojēvamu gagorovo vuonorō'ō rueromo Jew rajo a masijoho uēvareje: ²³Noro va'oromo gavare hōjo savoји gago hesi ojoho tugoho titimo'amē'ēro muebejarue aribōvioho ojore ojore atovoromo riravoruomamu gēgorovo ojoho jiovoromo osare va'ihō gavare hōjo Iesuare aribōvioho bogojēvamu. ²⁴Ēhi uēvamu hegorovo God-are amo bōrōmo atovaje police bōviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jiē'ēro bogo'e hōjo. ²⁵Bogo'e hōjamu ae gemuēro rueromo uēvadeje: Jōe hehējo. Savoји gagore io'amarije aribōvioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obēhe jōe rōjēhijaruējo. ²⁶Rōjēhijaruējamu hegorovo rue police bōviohu'o hesi bēhire raromarue aribōviohu'o ēho jaburo apostle ōmo'ōmoho sō ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumē guduamēv'ē'oho ae aho'obēhe no gōromo bijōnimoromo munēro vajamui'aruēromo juhuonivoromo apostle bogo guduamēv'ē' ma-sō ujuoho rovarēje.

²⁷Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire rēmamu ē riravareje. Riravamu gagorovo priest bōrōmohuro uēvadeje: ²⁸Noro darugo'e jōho mami'e bojēmiromo jemē uēvare hōjo: Iesuare ihoroho bogave gemu aho jōho rōjēhi'rarijējo. Rōhu jemēro jemesi jō sisēho rōjēhi'i arijamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obēhe heruomē'e hōjo.

Ēhi'oromo nimarujējo Iesu anamu guomade mu hesi i'uoho noro bae'irōhego.

²⁹Ēhi uēvamu hegorovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uēvareje: Iae na hejaruējo rōhu jemesi jōho gō jio'i God-are jōho gō jio'ego ēhuni nomē God-are jōho ejaho'ejarējo a jōho bogajo. ³⁰God nosi hiyo miono'o muebe'amonōvade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'ōjade hōjo jemēro hu ijore ano taemamu guomē'ēro. ³¹Ri'ōjamu God-ro hesi ihoho dōro bamoromo uavade hōjo: Rojo nasi ōvo manō hijējo. Hiromo ae aho'obēhe jabesi bōrōme namiromo maro bamēvo'irane aho jionējo. Ēhi jioromo ōroho jiovēhego Israel rajoho jaburo uehoro sisēho vuonugego God naro jabesi sisēho dejonō bu'ōjēho'irode hōjo. ³²God-ro ēhi jiē'e muoho vaejamu nosi nunēro gavē'ēro ē hesi jōho ae majēhijarue hōjo. Rōhu bogo no gemu majēhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuiromo ae majēhijaje hōjo. Ae rahu God-are jō ejahē'oho Aru'ahoho God-aro baejarue hōjo. Amo hu'o ajamuiromo ae majēhijaje hōjo.

³³Ēhi uēvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro vōrō'iraeromo apostle ōmo'ōmoho muo'amojōro uvoruomadeje. ³⁴Uvoruomamu jabesi ae gemuēro jōe jōvo'i ri'ōjadeje. Ēa hesi ihoho Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijaje ae jiamu ae aho'obēhe hesi ōrire mae uehorovoruomadeje. Ēaho Gamaliel-ro ri'ōromo a masijo ioro'ioroho uēvadeje: Ēaribōvioho rori'o sō va'ego na jō harihe majēhijego varosionēro sō ruerējo. ³⁵Sō ruerējamu sō ujuoho va'amu evare uēvadeje: Israel rajomē rue Iesuare aribōvi muo'amo'i uvarujoho o jabesi ōrire rabe rabe vae'i uehorov'ē'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromo vaerējo. ³⁶Ēhesi bēhoho rabēni ma-bisemu urimo ae gemu hesi ihoho Theudas-ro

rovade hōjo. Rueromo ae uēnōvade hōjo: Na a bōrōme jevajējo. Ēhi uē'ego ae aho'obēhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonōvare hōjo. Hesi ijore ijore jijihōjuvo aēro Theudas anamu guomamu hesi aribōvioho aho'obēhe arua anumiae va'oruomamu hesi muoho sisērē barēromo bogojiade hōjo. ³⁷ Ēhi ē'ē'ero sa'are a jabesi iho baeruomade majare ae gō hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohoro rovade hōjo. Rueromo jōe majēhiromo jabesi simanoho huotovēh'ēro ae aho'obēhe hesi ijore ijore jijihonōvare hōjo. Jijihamu aēro Judas'o anamu guomamu ē hesi aribōvioho aho'obēhe arua anumiae va'o barējade hōjo. ³⁸ Va'o barējē'ego ēhuni naro ave jōho majēhiromo uēvajējo: Ēiesuare aribōvioho ma-nunēremu gēromo vuororēmīrējo. Ēhesi bēhoho rabēni jabuhu vae'i nimoruomaje muoho ma-a jabesi mu jiajoho Theudas'o Judas'o jabesi muehu sisērējadēhi Iesuare aribōvi jabesi muohu'o ēhi sisērē'ajējo. ³⁹ O God-hu bojēmade mu vaejaruohuro jemē jabumē bogo iosirēmi varijēnoho jēvajējo. Iosirēmi'iē'oho uvo'a'arujējo: Nani no ae gō'o muorovaruē'i ga'a'arujējo God'o muorovēvo'iramu.

Jōho ēhi majēhamu hegorovo ē Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeje. ⁴⁰ Ejahoromo ae uēvamu apostle aribōvioho osaēro sō rovereje. Sō rovamu gagorovo hisuebijēvojōro uēromo apostle-ho uēvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jōho aho majēhi'irarijē uēnugoromo jiovo rēmō'ōjareje. ⁴¹ Rēmō'ōjamu uvareje: God-ro no mae uehorovavue'ēro ēhuni hu uvajējo: Noehu Iesuare jōeni i'u baejaruoho iae eni javuajēromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje. ⁴² Va'ē'ero Iesuare jō mae majēhinōvaroho bogo vuonugo'i majae ēhi God-are amo

bōrōmore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uēnōvareje: God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamuaje aho iae Iesu hōjo. Jōho ēhi majēhiromo ē hesi ōroho rōjēhinōvareje.

**Ae aho'obēhe 7-hu
ekaresia ajēmiromo moni
mu muebejēhorōhego
ekaresiaehu baejēvare jōhoje.**

6 Ēhi'amu ae magonahe aho'o ro Iesuare aribōvi gemuoro havobe va'amu bōrōmoraējadeje. Bōrōmoraėjamu Greece huēhu atarue Iesuare aribōviohuro dē vōrōnēgamu jōe atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae ēhi suvuorēmijaruoho nosi Greece huēhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho baejarue hōjo. ² Ēhi atamu hegorovo apostle aho'o 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obēhe gemuoro gagovojōro jōe nugō'ōjareje. Jōe nugō'ōjamu ro gemuoro gagovamu gagorovo uēvareje: Apostle nosi muoho God-are jō majēhijaruoho hōjo. Noehu God-are jō majēhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorēmijarue muohu'o vaejē'oho ēho bogo maho hōjo. ³ Aganomē bogo maho jiē'e jiaje ēhuni ga'irarije di aho ae aho'obēhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dē vōvōbajo'ere rarovē'ero jabumē simano mae uehorovarue aribōvioho hō uvarujoho ēhi jiē'e aho aho'obēhe 7 ěmino'e jabesi ihoho uōvuego noro ē moni muro bamēvego jabumē ēho muebe'irarējo. ⁴ Ēaribōvioho 7 jaburo suvuorēm'i'irōhe muoho muebe'iramu noro ē muoho vuonugo'i God-are ōrire jōe atoromo hesi jōho majēhinōvo'ejarējo. Ēhuremu uehorovonōvo'ejarējo.

⁵ Apostle-ho jaburo ēhi majēhijamu hegorovo ae magonahe aho'obēhe uvareje: Jō mae hōjo. Jō mae hō uvoromo ejēhoromo Stephen baejareje.

Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorovë'e ae jiadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ëho jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadoho ijonö Jew rajo muoho baejadeje. ⁶Ëaribövioho 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rëmareje. Jabesi nunire rëmamü apostle-ho jaburo jabesi jöëni God-are örire jöe atoromo öve simanore bamëvareje ë ijo bajo svuorëmiröhe muoho vaeröhego.

⁷Ëhi ë'ë'ëro God-are jöho Jerusalem ame bövioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obëhe jiobe va'adeje. Ae aho'obëhe jiobe va'ojuvo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

⁸Ëhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromö darugoho bojami'ego ëhuro bogo gavarue darugo'e mü masije gö gö ae aho'obëhe jabesi nunire vaenövadeje. ⁹Mü masijoho vaejamü Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromö Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehu God rajahijarue osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Ëosa hesi ihoho Jiovo Rëmö'öjë'e Aribövi Jabesi Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovë'ëro raromareje. Ëaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromö uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromö uëréjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamü. ¹²Ëhi majëhiromö Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhamü dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje. ¹³Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovareje jaburo ë a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ëho jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromö uëvareje: Ave iahuro God-are osa böromöho sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa böromöho dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugoho'i mü i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo. ¹⁵Sarerëmiromö ëhi majëhijamü hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemü ërimahoromo gavareje hesi mü ano'oho anera jabesi mü ano'o va'ëne jiamü.

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovare jö Stephen-hu majëhijadohoje.

7 Anera jabesi mü ano'o va'ëne jiamü gagorovo priest böromöhuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

²Mae o sareri jöe höjamü hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ie'ajoho hehëjo. Urimë'i God-ro

nosi hije Abraham-are nunire rovade hōjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'irōhēro ē hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi ōrire rovade hōjo. ³Rueromo uavade hōjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu rōjahi'irode sa'ahuro ēhuro va'onējo. ⁴Ēhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ē hijade hōjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemēhu raromaruje sa'are ro hijade hōjo. ⁵Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gō bisemu vadu'oho bojemade hōjo. Bogo bojami'i a'i mae majahiromo uavade hōjo: U'emu bojēmi'ejōjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijego. Abraham harihu rumo'e jiē'e rōhu God-ro ēhi jōvade hōjo. ⁶Ēhi uaromo uavade hōjo: Jasi ujo ōmo'ōmoho sa'ae gōro va'o raromoruomo'ajējo. Raromo'iramu ē sa'a rajohuro i'u'e mue huē vavaene bojēmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huē vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obēhe 400 barē'ajējo. ⁷Barē'iramu jemesi ujo ōmo'ōmehu vaejōro i'u'e mu bojēmaje aribōvioho God naro gēromo i'ue mana bojēmi'ejōjo. I'ue bojēmi'iramu evare jasi ujo ōmo'ōmohuro ri'ōromo ē sa'are jioromo ruerōhoho ro ave dirō'ore na rajehiruomo'ajējo. ⁸Ēhi mae uanugoromo uavade hōjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onōvorējo. Ēhuro na uvo'irode hōjo: Nasi aribōvie jēvajēromo muebejēvo'irode hōjo. Ja'o jasi ujo ōmo'ōmohu'o jemēro ēhi ē'onōvorējo. Ēhi uavē'ēro ijonō Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barējamu gagorovo sinoho tarijahamu God-are harihuraejade hōjo. Ēhi'amu ijonō Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ēhi tarijahade hōjo. Ēhi'amu ijonō Jacob-ro hesi harihe aho'obēhe 12

nosi hijo miono'o jabesi sinoho ēhi tarivēhobe rovade hōjo.

⁹Ēhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dē vōrōnēgamu hu ae gō imēvoromo mana baejare hōjo. Mana baejamu rue imare aribōviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare hōjo. Abuejamu God-ro Joseph'o gemu mae juvade hōjo. ¹⁰Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinōvade hōjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huē mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenōvade hōjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahiromo uavade hōjo: Nasi Egypt sa'aho o bōvie bise'e avoho muebejehonējo. ¹¹Ēhi uavamu muebebe va'ē'ēro iruno'e bogojiego ēma raromarue majaho rovamu ae aho'obēhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huē vavaeni dōro raromare hōjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare hōjo bogojiamu. ¹²Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajējamu hegorovo hesi harihu ōmo'ōmoho uēvade hōjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerējo. Ruerējamu aevoromo Egypt abuejare hōjo. ¹³Abuejē'ēro vuonorō'ōromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomē'ēro rōhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uēvade hōjo: Na jemesi ōe jevajējo. Ēhi uēvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jōho hejade hōjo. ¹⁴Hejamu Joseph-ro jōe nugō'ōromo vavuoho uavade hōjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerējo. Ēaganoho aho'obēhe 75 ěmino'e jiade hōjo. ¹⁵Jōe nugō'ōjamu hegorovo Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade

höjo. Abuej'ëro ë vuovëvade höjo. ¹⁶Vuovëvamu jabesi sinoho vuonorö'ö ujuoho rojomoromo Shechem amore ë guavare höjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribövioho monie bojëmiromomo ë sa'aho imë'ëro.

¹⁷Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obëhe jioibe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajëmi'i Abraham uavadëhi ëhi ajëmi'iröhe majaho dunovade höjo. ¹⁸Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gö Joseph bogo gavadohuro ri'öromomo Egypt sa'aho muebejade höjo. ¹⁹Egypt mueberomomo nosi aribövioho sarerëminövade höjo. Sarerëmiromomo nosi hijo miono'oho sisë vaejëvoromomo uëvade höjo: Jemesi harihu ininoho amonö bahiromomo ëhuro vuonugoa'mego vuovëho'irajo. Uë'ego ëhi ë'onöväre höjo. ²⁰Ëhi'amu Moses rahade höjo. Aharihu hesi nu ano'oho mabëhe jiade höjo. Nu ano'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohujuvo manaere niö'i gemu barëjade höjo. ²¹Manaere niö'i gemu barëjamu gagorovo amonö banugare höjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromomo va'oho hesi muohade höjo. Muohamu böviraejade höjo. ²²Böviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jö mae bövie bise'e röjahijamu bae barëjade höjo. Bae barëj'ëro jö börömo jövoromomo mu masijo vae'amaje ae jiade höjo.

²³Ëhi'ojuvo Moses vadune aho'obëhe 40 barëjamu gagorovo huro uehorovoromomo uvade höjo: Jaruvoho na va'oromomo nasi Israel rajo aribövioho gë'ejöjo gë'i diehi raromego. ²⁴Ëhi uvonugoromomo va'i gavade Egypt raje ae gemuëro Israel raje ae gemu hesi örيره mu sisë vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromomo Egypt rajoho i'ue mana bojamiromomo ano bamade höjo.

²⁵Ano bamoromomo uvade höjo: Nani nasi ariböviohuro uehorovoromomo uvarue höjo: God-ro nöro ua'iramu nöro-ro no ajamui'iramu avare darugore raromaruoho vuonugo'i va'oho mae raromoe'jarëjo. Ëhi uvarue hö uvadoho bogo ëhioho jiade höjo. ²⁶Ëhi'ë'ëro nërö Moser-ro gavade höjo Israel raje niö'iro muororovomomo. Muororovomomo gëgorovo ahëvë'i uëvade höjo: A niö'imë agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo. ²⁷Ëhi uëvamomo hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'öromomo Moses övëro rori'oho biduohö'öromomo uavade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromomo nosi muoho garomomo ahavuanuëjo. ²⁸Ja neri Egypt rajo ananëhi na ja ëhi anego'iro ë'anuëjo. ²⁹Ëhi uavamomo hej'ë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromomo ju'ebioromomo va'adoho va'oho Midian sa'are ë hijade höjo. Ëhiromomo harihe niö'i ömëvade höjo.

³⁰Harihe niö'i ömëvoromomo hijuvo vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumo'e sa'are Sinai dahoru bëhire nami'i gavade höjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu ririre hijamu. ³¹Ëhijamu gagorovo tiöromomo avoho ga'i bëhire va'ihö hejade höjo Badaro uavavamomo: ³²Na jasi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God jevajëjamu hegorovo Moses-ro avoho ga'i'ë'adoho juhuonivoromomo butubutumoromomo bogo avoho gavade höjo. ³³Bogo avoho gavamu Badaro uavade höjo: Ave sa'aho nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromomo hörö guduoho jijövëjo. ³⁴Naro iae gëvode höjo nasi ariböviohuro Egypt sa'are sisë'i raromomomo gavë'i hejode höjo jabumë hara'uavavamomo. Ëhuni na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëme go sisë'i raromaruoho vuonugo'i mae raromoröhego. Ëhi jië'e jiaje ri'öjega na

ramö'öjego Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are örire ëhi uavade höjo.

³⁵ Ëaho iae Moses höjo. Urimë'i Israel rajo ariböviohuro ë ae gemuoho bijönimoromo uaruomade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho gavanuëjo. Israel rajo ariböviohuro Moses ëhi bijönimoromamu God-ro hu baejade höjo. God-ro hu baeromu mu börömo bojamade höjo. Ëhesi bëhohe God-ro uavamu vënehu ravade ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugö'öjamu Egypt sa'are abueromo a böröme namiromo Israel rajo aribövioho vavaene jëvamu baejëvoromo maro bamëvade höjo. Ëhi jië'e mu börömohe God-ro Moses bojamade höjo. ³⁶ Ëae gemuoho Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörö'e muoho vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo söjëvo va'adoho va'o jovo e'ure jovo ihe Kavü'e Jovore darugo'e muoho vaeromo söjëvo va'adoho va'o a rumo'e sa'are darugo'e muoho vae'amobe va'ojuvo vadune aho'obëhe 40 barëjade höjo. ³⁷ Ëae gemuoho Moses-ro Israel rajoho uëvade höjo: God-hu na remö'öjamu rovodëhi jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o huro ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade höjo. ³⁸ Ëae gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raromaruire hu'o ë gemuore hijade höjo. Hu Sinai dahorure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae ajio aneraho majahinövade höjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'iröhëro.

³⁹ Ëhi ë'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses juahamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö va'irögoro ë'are höjo. ⁴⁰ Va'irögoro Aaron uaruomade

höjo: Inömoho avoho'amego no ëho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijihö'irarëjo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruëjo hu dinö'e höjo. ⁴¹ Ëhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ëne inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Ëhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahiro mo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho ëho uvare höjo: Börömohe höromo hesi ihero söroho ijare höjo. ⁴² Ëhi'amu gagorovo God-ro jabesinö dejoho bu'öromo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre ëho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu nëgajëhi ëhi ë'orëjo. Ëhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'i ë'arije höjo. Bogajo. ⁴³ A'i ae gö jabesi god ihe Moloch ë hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jabesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Ëinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvene aho röjahi'irarijëro. Ëhuni na jemë rëmö'ö'ejöjo öre ëgoro va'oromo Babylon iosiramiromo rori'o va'o raromo'irarijego. God-are surire jöho ëhi jajivë'e höjo.

⁴⁴ Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömohe jabesi örire jiade höjo jaburo ëho garomo uvoröhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hö uvoröhego. Ejavu vaeröhe hesi öroho God-ro rö-jahijamu Moses-ro ëho garomo ae uëvamu ëhi vaejare höjo. ⁴⁵ Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejë'ëro vuovëvamu jabesi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare

höjo urimore raromare aribövioho God-ro bisihö'öjvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho ë bamare höjo. Bamamu javuoho ë jiobe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu maho vaeggio Jacob muebenövade aho God-ro ë hiröhego. ⁴⁷Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade höjo.

⁴⁸Ëhi ë'ade höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu vaejharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e höjo:

⁴⁹Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo.

Höroho sa'are bamaje höjo.

Ëhi jië'oho diehi jië'e javue nanioho vaerëjo.

Nuho'irode osaho din'ö'e avohorëjo.

⁵⁰Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inömoho aho'obëhe bamë'ëro jevë'ëro.

God-are surire ëhi jajivë'e höjo.

⁵¹Sareri hia'i biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö gö uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Hia'e tugohë'e aribövie jëvajëjo. Jemesi hijo miono'ehu ë'onövarëhi ëhi ë'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo. ⁵²God-are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovere höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojëmamu anare höjo. Ëho jemesi sisë höjo. ⁵³Jemesi jöëni aneraëro jö börömoho God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴Stephen-ro jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo ariböviohuro hesi örire dë vörönëgamu vörö'iraeromo ane vuogigimoruomadeje. ⁵⁵Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu. ⁵⁶Iesu ë namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷Ëhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo rueruomoromo Stephen ruë numë baba'amoromo riravareje. ⁵⁸Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugoromo munëro vajamiruomadeje. Munëro vajami'irögoro urimo utaho'amojööni niögoho jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-ro muebejëhoröhego. ⁵⁹Niögoho bahinugoromo munëro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahoho baejehego jasi örire ö'iröjo. ⁶⁰Ëhi uanugoromo ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Ëhi uvoromo guomadeje.

8 Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Ëhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuarue aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo huruomoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ö-

mohuremu ëhi ë Jerusalem raromareje. ²Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuare aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuare jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴Iae huruomoromo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuare jöho majëhibe va'onövareje. ⁵Ëhi majëhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo bërömore va'adeje. Va'oromo majëhiromo uëvadeje: God-hu uavë'ëro bëröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶Ëhi jië'e jöho majëhi'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo hörü'e vuovëhë'e hörü sisë'e ëhi jië'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸Ëhi'o'ego Samaria aribövioho nimiröhëvo avohonövadeje.

⁹Nimorohamu ae gemüero ë amore hijadeje. Ëa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjëvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a bëröme jevajëjo. ¹⁰Ëhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Bërömo höjo. ¹¹Iro oso'e majae ëgobövie vaebe rovë'ëro ëhuni ë sa'a rajoho jöe barëjëvo'ego hesi jöhuremu avoho henövareje. ¹²Hesi

jöhuremu hejë'ëro hejareje Philip-ro jö maho majëhiromo uëvamu: God-hu bëröme namiromo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho bëröme höjo. Ëhi jië'e jö maho Philip-ro majëhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³Röhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴Ëhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho ejaharuëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'öjëvareje Samaria va'oröhego.

¹⁵⁻¹⁶Rëmö'öjëvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria höröjareje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijë'e jabumë Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejë'e jiamu gagorovo God ëninamiromo uavareje Iesuare ariböviohuro Aru'ahoho baeruomoröhego. ¹⁷Ëninamiromo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromo Peter'o John'o uëvadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹Ëhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo ëhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baeruo-mo'iröhe höjo.

²⁰Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromo ëhuro Aru'aho ae gö bojëmi'irode darugoho bae'ejöjo. Röhu ëhi jië'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹God-are nuniroho jasi dë vövöbaj'o'oho bogo maho jio'ego ja

bogo no'oho havo'anuëjo. ²² Èhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jië'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³ Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego èhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu rarovavë'e höjo. ²⁴ Èhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uëvadeje: Jemëro Badare öroto ëninamego huro ajemego jemëhu uevarije i'uocho bogo bae'iröjo.

²⁵ Èhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamo gavare jöho majëhinugoromo vuonorö'öromo Iesuare jö maho Samaria rajo jabesi amore amore majëhibe va'aroho va'o Jerusalem höröjareje.

**Philip-hu Iesuare jö majahijamu
Ethiopia sa'a rajehu heromo mae
uehorovade jöhoje.**

²⁶ Èhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'öromo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue öroto hörönëjo. A rumo'e sa'are va'arue öroho uavajëjo. ²⁷ Èhi uavamu hegorovo ri'öromo va'adeje. Va'ihö gavadeje Ethiopia sa'a raje aho örëro rova'amu. Èaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ë magonaho hesi mu vaejahaje a böröme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a börömëro jië'ëro huro ë magonaho hesi inömo inömoho aho'obëhe muebejahanövadeje. Hesi muoho èhi jiadeje. Urimë'i God rajahi'i Jerusalem va'ë'ëro ²⁸ vuonorö'öromo maratu döre hiromo miohuro jaguvamu va'ë'i suri surire jöho adahobe va'adeje. Surire jöho èho Isaiah God-are jö majëhinövade aehu jajivade jöho jiadeje. ²⁹ Surire jöho adahobe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromo va'aje aho bihorohomo ajio hu'o hiromo va'onëjo.

³⁰ Hiromo va'onëjamu hegorovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jöho adahamu hegoro uavadeje: Èjö adahanuoho na ja hejanuëjo o bogajo.

³¹ Ruehuro uavadeje: Aehu bëhi bogo röjehijë'oho na diehi hejöräjo. Rojomoromo na'o hijego va'arëjo. ³² Èhi uavamu hegorovo Philip-ro ajio hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jöho adahamu.

Vaevë'oho sheep ano'i hu'irae va'aruëhi èhi bava'are höjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uë'uëvë'e namijajëhi èhi jörume namijade höjo.

³³ Aëro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jö maho jövade höjo.

Raro hesi aboji harihu'o jabesi jöho majahui'ajëjo.

Aboji harihu'o rumo'e ave sa'are hi-jadoho iae barëjë'e höjo.

³⁴ Èjöhö adahoromo rue Ethiopia rajo a börömohuro Philip uavadeje: Ave jöho na uevego hejöjo. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro rahuare jöe jajivë'e höjo. Na hesi jöe o ae gö hesi jöe jajivade höjo. ³⁵ Èhi uavamu hegorovo Philip-ro ë adahade jöho aevoromo Iesuare jö maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶ Heromo örëro va'ihö gavare jove jiamu gagorovo rue a börömohuro Philip uavadeje: Èhuro gavëjo jove jiego.

Naehu avevejë'e bapataeto vaejë'oho na mae höjo o sisë höjo. ³⁷ [Mae o sisë höjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dë vövöbajo'e aho'o mae uehorovë'ohuro bapataeto vaejë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Iesu Keriso iae God-are Harihe höjo.] ³⁸ Èhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho èhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o ë a börömohu'o jaburo niö'iro

jovore abueromo Philip-ro ë aho bapataeto vaejadeje. ³⁹Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip ma-majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömohuro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore ajio hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰Va'amu Philip-ro gavadeje nami'e Ashdod amore rovä'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo ë hijadeje.

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

9 Ëhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröëremu jövönövadeje. Ma-vöröëremu jövël'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömoho uavadeje: ²Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare i'imëmego jaburo garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovä'e höjo. Jabuhu ëhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o magonahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro guduamëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

³Ëhi ë'ë'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavë'i ⁴sa'are behumorovoromo hejadeje ëhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

⁵Sisë vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo.

Hiromo he'a'anuëjo ae gemuëro ua'iramu: Jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁷Ëhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heroma ma-jörume riravareje. ⁸Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo öväro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e ioho jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

¹⁰Majae niö'i gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Ëhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹Na aviae jevajëjamu Badaro uavadeje: De ri'öromo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ëho jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Ëhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo. ¹²Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjöro. Ëhuni va'oromo gavëjo. ¹³Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisë bëhe vaejëvo'i hijade höjo. ¹⁴Mu sisë vaejëvë'ëro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovä'e höjo ëhuro ae rahu ja uehorovavë'oho guduamo ujuoho va'o barërohëro. ¹⁵Ëhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Ëhesi bëhoho naro ë iaho baejë'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo

aribövioho jabesi a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obëhe heruomoröhego ëhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶Baejë'ëro naru hu røjahi'ejöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huë vavaene rabe bae'iröhoho diehi jië'e jiego garöhego.

¹⁷Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjamu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögoru örire gavane aho Iesuro remö'öjade höjo naru rueromo ajamego jasi nunoho marë'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'ere abueromo rarovavo'iröhego. ¹⁸Ëhi uavamu gavë'i hiobaro ginioru nu ano'o va'ënoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjadeje. Marëjamu ri'öromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho birivoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

Mae hijë'ëro Iesuare ariböviohu'o Damascus hijamu majae ma-gemu niö'i barëjadeje. ²⁰Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare Iesuare jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹God-are Harihe hö uëvamu heromo tiöromo uarovareje: Asë'e ë aho Saul na ae gemuho höjo o ae gö höjo. Ëhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo ëhioho ë'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amonövade höjo. Muo'amë'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho i'imëmego baejëvo'iröhego ëhuni rovade höjo. Ëhi jië'o'ho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëjo.

²²Ëhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövobe va'oromo majëhiromo uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu höjo. Ëhi uëromo ë jö bëhoho avoho garomo hejë'ëro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³Bogo eni jioruomamu ëhi'ojuvo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagovoromo Saul ano'i atareje. ²⁴Ano'i atamu ë jöho heromo ae göëro Saul majahijadeje. Röhu jene vö'öe majae vahie Jew rajo ariböviohuo Damascus amo reju ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵Ëhi'obe va'ojuvo hujaji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomoniomo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i reju sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma'u'emu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶Va'oromo Jerusalem höröjadeje. Höröromo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuo uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromo juhuonamiruomadeje. ²⁷Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromo hu'irae baeromo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövadëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoro jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvoho Saul hu a mae

höjo. ²⁸Ēhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje. ²⁹Majëhibe juvoromo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoromo rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje. ³⁰Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'irae baeromo Caesarea amore abuejaroho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuo huë vavaeni'e raromarohe barë'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jëvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromu ë'ade jöhoje.

³²Ēhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromo iae God-are aribövioho gë'iro Lydda amore abueromo ë hijadeje. ³³Hiromu gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo höru'e vuovahë'ëro maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje. ³⁴Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ēhuni ri'öromu jaehu raromanue maratuoho avoho bamëjo. Ēhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje. ³⁵Ri'öromu juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obëhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶Ēhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje.

Hesi ihoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho mi ihe deer-je. Huro hiromu huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje. ³⁷Ae ajëmiromu ijönö guomu guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajio bamareje. ³⁸Bamamu Iesuare ariböviohuo hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo ëgoho jië'ego ae niö'i uëvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹Majahijamu hegorovo Peter-ro ri'öromu jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojiomareje. Iojiomamu magonaho doru ömo'ömohuro nierusuburu'e bamë'i Peter-are bëhire ro ruë numë gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijë'i sigohi'amade niögoho Peter-ro gajöro röjahijareje. ⁴⁰Röjahijamu huro jabumë aho'obëhe ë döre osare jëvamu rëmö'öjamu va'o barëjadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromu God-are örire ëninamiromu huotorovoromo sinoho garomu uavadeje: Tabitha ri'öjëjo. Ri'öjëjamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomu ri'öromu döre hijadeje. ⁴¹Hijamu gagorovo Peter-ro öve nugö'öromu ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvëvadeje magonaho doru ömo'ömohu'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejöro. Rovamu Peter-ro uvëvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahëjo. ⁴²Ēhi'ade jöho Joppa amoho aho'o uarovo barëjadeje. Jöho uarovamu hegorovo ae aho'obëhe Bada aevoromo mae uehorovoruomadeje. ⁴³Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obëhe Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

10 Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jië'ëro muorovo aribövi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'öromo hijë'ëro ëhi muebejëvonövadeje. Ëmuorovo aribövi gemuore bu'öjare jabesi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ²Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Ëhi jië'e ae jiadeje.

³Ëhi jië'e aëro jië'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo.

⁴Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro aneraho juhuonamiromo ërimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuë'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ëho God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵Ëhuni ae gö rëmö'öjego rue Joppa amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo.

⁷Anerahuro ëhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejajarue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro ëhi ruejoro jöe nugö'öjadeje. Ëmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸Ëaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ë'amu

gavade jöho majëhiromo rëmö'öjamu Joppa amore va'areje.

⁹Nëro ë ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovareje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre javu döre ajiomoromo hitavë'ëro raromaruire ë hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰Hiromo hömamu hegorovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraejadeje. ¹¹Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'ohoho hesi bëhire ruvebi raromamu.

¹²Raromamu gavë'i gavadeje sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu va'ëne inömo hesi döre jio'amamu. ¹³Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ¹⁴Ijëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojööni. ¹⁵Peter-ro ëhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶Vae niö'i gemu ëhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömo sionëro ö'idöre ba'o'jomamu.

¹⁷Ba'o'jomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nune Cornelius-are ariböviohuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejë'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje. ¹⁸Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ëho jiajëjo.

¹⁹Ëhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are

Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruëjo. ²⁰Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jëvo'ego bogo valejõ uvo'i ma-va'onëjo. Naro rëmö'öjamu rovare höjo. ²¹Ëhi uavamu hegorovo Peter-ro abueromo nume rovare aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe nëgamu rovarije höjo. ²²Rovarije höjamu uavareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovare höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Ëhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Ëhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Ëhuni rovare höjo. ²³Ëhuni rovare höjamu hegorovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahiromego momorö'örëjo.

Ëhi ë'ë'ëro nëröho Peter-ro ri'öromu jabu'o va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuare ö mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje. ²⁴⁻²⁷Va'aroho va'o nëröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter bihoromo uvadeje: Peter God va'ëne höromu hesi bëhire sa'are ague aho hiromu Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi ëhiho ë'i ma-ri'öromu döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'o Cornelius'o jöe jörovobe osare va'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejõro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu. ²⁸Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'o gemu mae jijiho'iröhoho o jemesi osare va'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Ëhi höjo röhu God-ro na röjehiromu uevë'e höjo:

Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhe aribövioho jio'amajëjo. ²⁹Ëhuni naru ruejõro jero jöe nug'öjamu hegorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromu nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Ëhi jië'o rabëni ruejõro uevane höjo.

³⁰Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uvode hesi bëhoho urimo riröhe majae sanuovamu jaruvo jiajëhi naru nasi osare hiromu God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövë'i gavode höjo ae gemuëro niögu aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu. ³¹Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro ëhu'o uehorovajëjo. ³²Ëhuni ae rëmö'öjogo Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo. ³³Ëhi uevamu hejë'i naru ma-burëro jöe nug'öjode höjo jero ruejõro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe ë'ane höjo. Ëhu'ëro no ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojamë'ëro jero majahuijogo.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴Ëhi uavamu hegorovo Peter-ro jöho majëhiromu uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'ioro rajoho bijönimo'i ³⁵a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro ëhi magemu uehorovavuoromo ejahuaje höjo. ³⁶Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromu uövuade höjo: God na'o

jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuaje ae höjo. ³⁷Jemë'o gavarujëjo Iesuare mu börö-moho Judea sa'ae bövioho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijumu evare ë mu börö-moho Galilee sa'ae aevoromo Judea sa'ae bövioho rovade höjo. ³⁸Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu muro bamo'irögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ëro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejövobe Satan-are darugoro raromarue aribövioho aho'o ajëmibe ëhi ë'obe ë sa'ae bövioho juvonövade höjo. ³⁹Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo. ⁴⁰Guomamu majae niö'i gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'öj'ëro hijamu gavare höjo. ⁴¹Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövioho noremuëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'öjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövioho noremuëremu gavare höjo. ⁴²Noro hu gavamu Iesuro uövuaade höjo noro hesi jöho ae majëhi-romo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'oho o bogo vuovë'oho hesi nunire riravego mevëvoröhego. Ehi uënövoröhego Iesu majahuijade höjo. ⁴³Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuromo jajivobe rovare höjo. Jajivoromo uövuaade höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'oho God-ro hesi jöëni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahu'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'ahohu'o baejare jöhoje.

⁴⁴Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje. ⁴⁵⁻⁴⁶Abue'amamu gagoro Jew rajë Iesu mae uehorovë'i Peter'o rovare ariböviohuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjövadeje. Tiöjövamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohemu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjumu Peter-ro ri'öromu uëvadeje: ⁴⁷Jew rajo noehu God-are Aru'ahohu'o baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo ariböviohu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ehi jïë'oho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. ⁴⁸Ehi uënuigoromo hesi aribövioho uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejövohëjo. Ehi ë'ë'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hiromo va'onëjo. Ehi uavamu jabu'o hijadeje.

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

11 Iae apostle ömo'ömo'hu'o Keriso-are ö mueno'ho ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ²Ehi uvamu hegorovo Jew rajo a ioro'ioroho Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje ariböviohuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo

birevoromo uavareje: ³Jew rajo nosi sino tarivahuaruēhioho aho jabesi sinoho bogo ēhioho tarivēhare hōjo rōhu jero jabesi osare va'oromo jabu'o gemu mae hiromo ioho ijane hōjo.

⁴Ēhi uavamu Peter-ro ri'ōromo huhu sa'a gō rajohu'o hiromo vaejade mu hesi bēhoho huruoho majēhi barējadeje. ⁵Majēhiromo uēvadeje: Naehu vaejade mu hesi bēhoho na anumiae Joppa amore hijode hōjo. Hiromo God-are ōrire jōe jōvode hōjo. Jōe jōvē'i nia'ovo'iraeromo gavode hōjo niōgu va'ēne inōmo bōrōme veneguōrvē'o ho nasi bēhire ruvebi raromamu. ⁶Raromamu ga'i gavode hōjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ēhi ē inōmo hesi dōre jio'amamu. ⁷Hejode hōjo uevavamu: Peter ri'ōromo muo'amoromo ijējo. ⁸Ijējamu hegoro naro uavode hōjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisēho bogo mae bogo ibe rovē'e jevajējo jōgore ahojōēni. ⁹Ēhi uanugoromo hejode hōjo ō'idōre rōhu maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisē barējē'e hō uvoromo jiovēhē'e mioho raboho ēho nadi uvorējo: Sisē hōjo. ¹⁰Ēhi uevamu ēhi jiē'e muoho vae niō'i gemu naro ga'i hijuvo evare gavode hōjo ē inōmoho aho'o sionēro ō'idōre ba'ojiomē'e jiamu. ¹¹Ēhi'amu gavē'i ae niō'i gemu naehu hijaje osare ō'are hōjo Caesarea amore jioromo rēmō'ōjē'ero jiē'ero. ¹²Ō'amu God-are Aru'ahohuro uevade hōjo: Nadi uvonējo: Sa'a gō raje jēvo'ego nani na jabu'o ho bogo va'ejō uvo'i ma-va'onējo. Ēhi uevamu ave raromarue Iesuarue ō ōmo'ōmoho ōvo gō mine ōvo gōre gemu ēho jaburo na'o gemu mae ri'ōromo ē rovere aribōviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are hōjo. ¹³Noro hesi osare va'amumu Cornelius-ro uōvuade hōjo: Na gavode hōjo anerae gemuēro rueromo uevavamu: Ae rēmō'ōjēgo Joppa va'arējo ae gemu Si-

mon hesi iho gōho Peter-ro ruerōhe hōjo. ¹⁴Huro rueromo jōe majēhi'ajējo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisēroho va'i maro raromo'irarijēgo. ¹⁵Cornelius-ro ēhi uōvuamu hegorovo naro aevoromo jōho majēhijamu gavē'i God-are Aru'ahohuro jabesi ōrire ruvebijade hōjo. Urimē'i Jew rajo nosi ōrire ruvebijadēhi ēhi ē'ade hōjo. ¹⁶Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode hōjo: O Badaro mami'e uōvuade hōjo: Urimē'i John jōvēro bapataeto vaejēvade hōjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mēmiromo ēhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejēvo'ajējo. Iesuro ēhi uōvuade hōjo. ¹⁷Amo urimē'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamuijadēhi ēhi sa'a gō aribōviohu'o mēmade hōjo. God-hu ēhi sa'a gō rajo ajēmijadoho ēhu'o ho na rabēni God-are ōroho tugohojōrajo.

¹⁸Peter-ro ēhi uēvamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromo uavareje: Ēhi jiē'o ho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabesi ōroho jiovēhē'e hōjo ēhuro jabu'o dē vōvōbajo'e huotorovoromo mae raromo'irōhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jōhoje.

¹⁹Urimē'i Jew rajēro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribōvioho sisē vaejēvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'o raromo'i ioro'iorohuro ōri ēgobōvie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ē va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuarue jōho majēhinōvareje. ²⁰Rōhu Iesu mae uehorovarue a ioro'ioroho Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o ēho jaburo Antioch amore va'o raromareje.

Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuare jö maho aevoromo majëhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jöho majëhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obëhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

²² Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jöho hejareje. Heromo Barnabas nugö'ojamu Antioch rajoho gë'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade God-ro mae ajëmijë'e jiamu gëgorovo nimiroromo uëvadeje: Ae aho'obëhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorëjo. ²⁴ Ëhi uëvade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe aevoromo Badare örire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obëhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obëhe røjëhibe va'aroho vadune gemu barëjadeje. Ëhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumë Christian aribövioho jëvajëjo. Urimoho ëhi jië'e ihoho bogojëvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijonö Claudius Rome a börömo jiadevare

evare ë i bogojio majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugö'öjëho'ejarejo. ³⁰ Ëhi uvonugoromo suvuoroho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijëhoröhego.

Peter savojire ba'amare jöhoje.

12 Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jöe nugö'öjadeje aëro ekaresia a ioro'ioroho ijmëvoröhego. ² Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. ³ Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimiruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumo'e Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi ë'areje. ⁴ Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevo'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onö-vareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenö-vareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjëgo evare Peter ae aho'obëhe jabesi nunire barueromo court vaeröhego. ⁵ Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanö-vareje hu ajamiröhego.

**Aneraehu Peter ajamamu
Peter-hu savoji gagore jioromo
hörö va'ade jöhoje.**

⁶ Ëhi'ojuvo nërö Herod-ro Peter ae aho'obêhe jabesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromo Peter muebe'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. ⁷ Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'öjêjo. Ëhi uavamü gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromö sa'are bejadeje. ⁸ Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i hörü guduoho io'amëjo. Io'amëjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo hörü guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögöho ba'amoromo nasi ijoro rovëjo. ⁹ Nasi ijoro rovëjamu savoji gagoroho höröromö hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraeajajë'i va'ojuvo ¹⁰ va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börömore va'arue biriri'e ojore ë rovereje. Rue'i gavare ojoho hesi ëma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

¹¹ Va'amü gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'ohö iae na garomo uvajëjo: Iae mae-ëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo ariböviohuro bövi bise'o vaejevo'i uvarohö ëhi ë'oröhohö bogo eni jëvo'ajëjo.

¹² Peter-ro ëhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire

va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obêhe Mary-are osare raromoromo ëninamijareje God-ro Peter ajamijöro. ¹³ Ëninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihohö Rhoda-ro ojoho jiovahö'i rovadeje. ¹⁴ Rueromo Peter-are huëho hegoro nimiroromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövioho uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajëjo. ¹⁵ Namijajëjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromö magonahohö uavareje: Simane huotorovoromo ëma uövuanuëjo. Ëma uövuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajëjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajëjo.

¹⁶ Ëhi'amü gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjëvadeje. ¹⁷ Jöe barëjëvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro ëhi ëhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Ëhi jië'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ioro'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarëjo. Ëhi uënugoromo öre gö va'adeje.

¹⁸ Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue ariböviohuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromö juhuonivoromo uehorohö bogojëvamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojajëjo. ¹⁹ Bogojajëjamu Herod-ro uëvamu hesi ariböviohuro Peter nahemu nahöjuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromö jöe mevoromo hesi ariböviohuro atovarue

aribövioho muo'amojöro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

²⁰Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioremu tugohojöeni ëhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromomo Herod sanu-amijöro dinamiromomo jöe nugö'öromomo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijago ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

²¹Ëhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare rueruomoröhego. Ëmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromomo hijaje röho mare hiromomo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. ²²Jöe majëhijamu hejë'i rue ariböviohuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aehu jöho majahui'i a iosiramuiromomo dö mare jië'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo. ²³Ëhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemadohuni ëhuni anamu guomadeje.

²⁴Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

²⁵Ëhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

13Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o Iesuare öri röjëhijarue ariböviohu'o jëvadeje. Ëaribövi jabesi ihoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul ëhi jio'amadeje. ²Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jö majëhijare jöhoje.

⁴God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o ëhi rëmö'öjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'öjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromomo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jië'e sa'are ë va'o ravo'amareje. ⁵Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromomo Jew rajehu God rajahijarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmegomo jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶Jirehoromomo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromomo Paphos amore höröjareje. Höröromomo sareri

sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajero jië'ero aribövioho sarerëmiromo uënvadeje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. ⁷Bar-Iesu ë sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Èsa'are a börömo hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jië'ero jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo. ⁸Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a börömoho nijio'irae gavadeje Iesuale jöho ejahojöëni. ⁹Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ërimahoromo ¹⁰uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotuhuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo. ¹¹Èhuni Badahu i'u mana bojami'ië'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'ië'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaehu ajivajoho majae ëgo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Èhi uavamü gavë'i hesi nunoho sisërëjamu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bavajöjoro. ¹²Èhi'amu ë sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego ë a hesi nunoho sisërëjamu gagorovo tiöromo uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuale örire mae uehorovadeje.

**Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are
Antioch amore va'oromo
God-are jö majëhijare jöhoje.**

¹³Èhi'amu Paul'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo Paphos amore boat-re iojomoromo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore ë ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje. ¹⁴John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majahorovamu God rajahijarue osare va'orarijareje. ¹⁵Arijamu aëro Moses-hu bojëmadede jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adahamu evare God rajahijarue osa muebejarue ariböviohuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'oho majahuijego no heromo birivoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶Èhi uëvamü hegorovo Paul-ro ri'öromo jaburo hejëro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovarue a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehëjo. ¹⁷God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo mion'o'oho hesi bæjëvade höjo. Bæjëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abueromo ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamü söjëvo ujuoho rovade höjo. ¹⁸Söjëvo ujuoho rovamu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mü sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremü gë taemoromo ajëminövade höjo. ¹⁹Èhi'ojuvo jabumëro Canaan sa'are ruuomamu evare ë sa'a uhure ëne aho'obëhe 7 mamirovoromo

raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'oho mëmijade höjo jabesi sionoho baeröhego. ²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromojuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihöjuvo ro Canaan sa'are raromaro vadune aho'o 450 ëhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamu gagoro God-ro a mevēvarue a masijoho bojëmibe rovade höjo nosi hijo miono'oho muebejëvonövoröhego. A mevēvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro hijo miono'oho muebejëvade höjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamu evare Israel rajo ariböviohuro ri'öromomo God ua gavare höjo huro böröme namiromo muebejëvo'iröhe aho bojëmjöro. Ua gavamu God-ro jabesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jade höjo. Saul bojëmjiamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade höjo. ²² Vadune 40 barëjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade höjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'oho vae'a'ajëjo. David-are jöho ëhi uëvade höjo. ²³ Èhi uëromomo va'ojuvo majae ijönö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi ëhi bojamuade höjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel raje ae aho'obëhe majahuiromomo uövuade höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Èhi jië'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amu uövuade höjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahuo jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo.

Èahuro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajëjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ömomumë o sa'a gö raje God mae uehorovarujohumë God-hu ajamuiromomo manö bamavuaje jöho ë jöho nosi jöëni rovë'e höjo. ²⁷ Èhesi bëhoho Jerusalem raromarue ariböviohu'o jabesi a masijohu'o ëho jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare höjo: Iesu iae ajamuiromomo manö bamavuaje aho höjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromomo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövare höjo: Èa börömohomo bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajëjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavë'ëro. Bogo gavë'ëro aehu Iesuare örire vaeromoroöhego ë surire jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro ëhi ë'oromomo Iesu court vaeromomo uaruomade höjo: Sisë ae javë'ëro guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë

uanugoromomo nahoromomo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavë'i Pilate ëma uaruomade höjo: Uëvego ano'irarëjo. ²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro ëhi vae barënugoromomo Iesu ijore jiamu baruvebiromomo hure bamare höjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'öjade höjo. ³¹ Ri'öjamu Galilee sa'are jioromomo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovare a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare ariböviohuro jaruvohomo Israel rajo jabesi örire hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö mahomo majëhiromomo

uëvaruëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javuë'ëro ëhi ajamuijade höjo. Ajamuiromo nosi jöëni Iesu ajamijamu guomoromo ri'öjade höjo. Ëhesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'ö'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajëjo.
Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

³⁴ O God-are surire jö göho huhu ajamego Iesu ri'öjago ijonö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naehu David uavadëhi iae ëhi ma-maemu ajëmi'e-jöjo jemë mae jëvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvë'e höjo: Jasi aëro jevë'ëro God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajëjo. ³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Ëhuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesuare jöho jajivade höjo. Ëhesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'öj'ë'ëro ëhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸⁻³⁹ Aganomë ëhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohëjo. Iesuare jöëni God-hu mu sisë uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örire majëhijë'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovë'oho mu sisë vaejarije hesi i'uoho iae barëjaje höjo. Moses-hu bojamuade jögoru ejahë'oho bogo ëhuro mu sisë hesi i'uoho barë'i a'i Iesu mae uehorovë'oho iae barëjaje höjo. ⁴⁰ Ëhuni avoho mueberovohëjo ëhuro jö God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo. ⁴¹ Ëhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

God-ro uëvajëjo: Nasi jö ahoromo sivaruje ariböviohumë nasi muoho garomo tiöromo vuovorëjo.

Ëhesi bëhoho jemë bogo vuovo'i raro-maruje majare evare naro vörö'e mu börömoho vae'ië'ajëjo.

I'u'e mu börömëro jië'ëro aëro jemë sama'e röjëhi'ibejarëjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijëjo.

Ëhi uvë'e höjo. Ëhuni avoho uehorovohëjo.

⁴² Paul-ro ëhi uëngoromo hu'o Barnabas'o höröjamu gëvë'i rue ariböviohuro uëvareje: Ruëre hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'ö rueromo ëhi jië'e jöho majahuirego no he'irarëjo. ⁴³ Ëhi uëruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obëhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amu gëgorovo jaburo niö'iro jabesi örire jögore mëmiromo uëvareje: Biririvoromo uvorëjo: Hesi God-ro huë baeromo ajamui'ajëromo muoho vaenövorëjo.

⁴⁴ Ëhi ë'l'ëro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obëhe Badare jöho he'i ë osare gemu gagovoruumadeje. Ae gemu gemu bogo rovereje. ⁴⁵ Amo raje ae aho'obëhe gagovamu gëgorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dë vörönëgo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisë atareje.

⁴⁶ Jö sisë atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemëro hesi jöho urimo hejöro. Ëhi höjo röhu jemë ë jöho heromo bijönimarujëjo. Bijönimoromo ëhuro jemëhu ioro'ioeremu maro raromo'irarije öroho tugohë'e jëvajëjo. Ëhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho majëhinövo'ëjarëjo. ⁴⁷ Ëhesi bëhoho rabëni Badaro jöe bojamuiromo uövuë'e höjo:

Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivëvo'iranego. Ajivëvego ae aho'obëhe majae beva'ajire majae hö'öjajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Ëhi uëvamu hegorovo sa'a ioro'ioro rajohuro nimorohoromo uvoruomadeje: Badare jöho iae mae höjo. Ëhi uvoromo ioro'ioeremu raromo'iröhego God-hu uvade ariböviohuro Iesu mae uehorovoruomadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho ë sa'ae bövioho uarovobe va'adeje. ⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue magonaho masijohu'o amore a masijohu'o ë aribövi jabesi dëho iëhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisë vaejëvoruomadeje. Sisë vaejëvoromo Antioch sa'anö jëvamu rëmö'öjëvoruomadeje. ⁵¹ Rëmö'öjëvamu gagorovo va'irögoro höru tohotoho'e jëvamu riremoromo va'areje amo rajohuro sisë vaejaruoho gajöro. Va'oromo Iconium amore höröjareje. ⁵² Amo Antioch raromarue Keriso-are aribövi jabesi dë vövöbajo'oho aho'o sasohëvoromo God-are Aru'ahohuro rarovëhadeje.

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromo God-are jö majëhijare jöhoje.

14 Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch ë'arëhi ëhi Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. Jöho majëhijamu ëhuro Jew raje ae aho'obëhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovoruomadeje. ² Mae uehorovamu gëgorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire uehoro sisëho bojëmiromo jabesi dë iëhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodëgoruomadeje. ³ Nue huodëgamu Paul'o Barnabas'o majae

ëgobövie ariromo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majëhijareje. Majëhiromo Badaro ajëmamu ëhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obëhe garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu huë baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvoröhego. ⁴ Ëhi'amu amo rajo ariböviohuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi dönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi dönö jëvadeje. ⁵ Ëhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ëho jaburo jabesi masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje. ⁶ Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ebiromo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje. ⁷ Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuare jö maho majëhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromo God-are jö majëhiromo huë vavaeni bihoromo ju'ebiromo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro ari-jareje. Röhu höru sisë'e ae gemuëro ë hijë'e jadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo höru sisë'e jiobe rovë'ëro ëhu'ëro bogo mae bogo juvadeje. ⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejamu gagorovo ma-hu gemu ërimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Nami-jëjamu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹ Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë höru sisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë höru sisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo

ma-ae hu jëvo'i a'i aru'aho börömoho niö'iro araeromo rueromo jabesi darugoho börömëro jëvë'ëro ëhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane ëhi sisë'i uehorovoromo ri'öromo jabesi Lycaonia jöëro ma-darugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-ae hu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho börömoho niö'iro araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo. ¹²Aru'aho börömoho niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jöho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuvaje aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego. ¹³Zeus aru'aho böröme höromo rajahjarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahjarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho böröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'oho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo börömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho böröme jëvajeromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'imëmi'irögoro ë'oruomadeje.

¹⁴Ëhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Ëhi jië'oho mu sisë bëhe höromo jabesi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvoröhego: Jaburo nosi muoho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo ma-ba viëhi jiaroho rue ae aho'obëhe jabesi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: ¹⁵Asë'e jemë rabëni ëhioho ë'aruëjo. No bogo aru'aho börömoho javuo'i no ma-ae jemë va'ëne javuajëjo. No jö maho majëhi'i rovare höjo ëhuro ëhi jië'e darugo rumo'e inömo ëma rajëhijarujo vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijigo.

God-ro ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e no bamavuade höjo. ¹⁶Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimaruje nimaruje muoho vae'ego huro ma gë taemonövade höjo. ¹⁷Iae ëhi jiade höjo röhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurihi'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muoho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo uvo'irarijigo: Iae mae-ëjo. Hu ëhi jië'e a böröme hö uvo'irarijigo. Huro ëne nugö'öromo i majaho rovego uvaje höjo: Iëro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muoho ëhi röjëhibe rovë'e höjo. ¹⁸Biririvoromo ëhi jië'e jöho majëhiromo dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'o gavaroho mi suvuoro vëniro bueromo bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijënoho jië'e ëma vuonugareje.

¹⁹Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabetesinö jioruomajöro mu sisë jöho biririvoromo majëhijareje. Majëhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromo ajëmiromo Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomë'e höromo amore jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje.

²⁰Bava'amu Keriso-are ariböviohuro ro Paul-are bëhire gagovoromo riravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'öromo rue amo börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo nëröho Barnabas-mu niö'iro ri'öromo va'aroho va'o Derbe amore höröjareje.

**Paul'o Barnabas'o Syria
sa'are Antioch amore
vuonorö'ö va'are jöhoje.**

²¹Derbe höröromo Iesuarë jö maho majëhijamu ae aho'obëhe aevoromo

Iesuare ijore ijore jijiharue aribövie jioruomadeje. Ëhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorö'öromo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajëmibe va'areje. ²²Ajëmiromo jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhoromo uënövareje: Biririvoromo Iesuare jöhemu mae uehorovonövorëjo. Ëhesi bëhoho God-are aji öri ari'ere va'i naguë'oho no vavaene böröme baebe va'ojuvo evare va'ejarëjo. ²³Ëhi uëbe a duvahe ekaresia jabesi simano vaeröhoho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemu vaeromo uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovaruje a hesi övo döre rëmaruëjo. Ekaresiaho ëhi ajëmibe va'areje. ²⁴Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barënugoromo Pamphylia sa'are rovarëje. ²⁵Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuare jöho majëhinugoromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovarëje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae vaebe jireho'iröhego. Jaruvoho ë muoho barëj'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovarëje. ²⁷Rueromo ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënugoromo gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijamu ëhi jië'e muoho vaeromo rovarë höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamu jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Ëhi'ade höjo. ²⁸Ëhi majëhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ëgöbövie ë arijareje.

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

15 Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göëro Judea sa'are jië'ëro rueromo Keriso-are

aribövioho majëhiromo uënövareje: God-arire mae va'i nëgë'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jögoru jajivadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë'o sinoho ëhi tarivëhego God-are aribövie jëvo'irajo. Sino bogo tarivëhë'oho bogo maroho va'a'arujëjo. ²Bogo maroho va'a'arujëjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovarë aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ëhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ëhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömo'öhu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhe jöho mevo'iröhego.

³Baejëvoromo rëmö'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruomohijajo. Ëhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ë jöho heromo börömo bëhe nimorohonövareje. ⁴Amo ëhi jië'e jöho majëhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle ariböviohuo ekaresia a duvaho ömo'ömo'öhuo ekaresia a ioro'iorohuro ëho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmijamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro ëhi ajamuamu muoho vaeromo rovarë höjo. ⁵Ëhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae ëhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ejarëjo: Moses-hu bojamuade jögoroho ejahonövorëjo. Ëhuremu mae höjo.

⁶Ëhi uëvamu hegoro apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a

duvaho ioro'iorohu'o ë jöho mevo'li gagovareje. ⁷Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo ëhuro noro garomo uvoröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ëro ëhuni huro jabu'o mae uehorovëvajëjo. ⁹God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö gö uehorovavuo'li ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo. ¹⁰Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ëro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni nëgajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'li nëgajëjo. ¹¹Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noehu mu vaejaruohuro a'li hesi Bada Iesuhu huë baeromo ajamuijajohuro iae ëhuro Jew rajoho no maro raromo'ëjarëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noehu maro raromo'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹²Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'öromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmibe jirehare höjo. Ëjöhö he'iro ae aho'obëhe jörumoraëjareje. ¹³Jöru-moraëjamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegorovo James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴God-hu sa'a ioro'ioro

rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo. ¹⁵Ëjöhö iae mae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶Badaro uvavohijajo: Ëhesi ijönö naru vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ejöjo.

Sisërëjadoho naru avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

¹⁷Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'li nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rov'e javuajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹Ëhuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabesi öriroho bogo bojëmi'i

²⁰a'li ma-suriro jöho nugö'öromo uë'ëjarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromo nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ëjöhëmu jajivo'ëjarëjo.

²¹Ëhi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rov'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noehu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ëhuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ö'ëjarëjo.

**Jerusalem ekaresia a masijehu suri
suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu
Keriso mae uehorovarue aribövi
jabesi örire bamëhare jöhoje.**

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: Ë'ego no nosi a ioro'ioroho baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'i jabesi örire mae uehorovaruëro jië'ëro.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jiajeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje ariböviohumë apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ëro noro jemesi örire jejëmaruëjo. ²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromo jemesi simanoho sisëvojähamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noehu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ëhuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ëjarëjo jemesi örire rëmö'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego. ²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-birivoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëmö'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noehu

jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ëjarëjo. ²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Ëhi jië'e mu gororovë'oho ëhuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho ëhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromo rëmö'öjamu Paul Barnabas Judas Silas ëho jaburo va'aroho va'o Antioch amore suorovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹ Suroho bojëmamumu ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ëjarëjamu hegoro uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromo nimorohoruomadeje. ³² Ëhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae ëgobövie jöe majëhiromo Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhareje. ³³ Ëhi'oromo majae ëgo'o Antioch arijamu evare ë Christian aganohuro rëmö'öjëvoromo uëvareje: Huë mae baeromo va'orëjamu jaburo Jerusalem jioromo rëmö'öjëvamu rovare ë aribövi jabesirire sionëro va'areje. ³⁴ [A'i Silas-ro ëhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ëgo'o arijareje. Ariromo jabu niö'i o a ioro'ioroho aho'obëhe ëho jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho røjëhinövareje.

**Paul'o Barnabas'o jö
aho'ahamirovoromo gemuore
jireharoho vuonugo'i öre gö
öre gö va'are jöhoje.**

³⁶ Ëhi'ojuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire ë'ego no ë vuonorö'ö va'oromo gëvarëjo Christian aganoho diehi diehi muoho vaeruomego. ³⁷ Ëhi uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ö'ojöro. ³⁸ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o ö'ë'oho bogo maehu höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuö'ö'i sionëro rovade höjo. Ëhi jië'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo. ³⁹ Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o irorovoromo göëro öre gö va'i göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'irae baeromo boat-re ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰ Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae ëhi'o'ëjarëjamu Christian agano ömo'ömhuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'iraeromo va'adeje. ⁴¹ Hu'iraeromo va'adoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromu ehuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

**Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o
gemu mae juvade jöhoje.**

16 Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromu va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro ë hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi

vavuoho Greece raje jiadeje. ² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'irae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu uvadeje: Jew raje ave sa'are röhu dirö'e göre göre raromaruohuro garomo uvaruëjo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jië'ëro sinoho bogo tarijahë'e höjo. Ëhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tarijahaego Jew rajëro hesi jöho bogo ejahojöëni Paul-ro uëvadeje Jew rajehu ë'aruëhi Timothy-are sinoho tarijahajöro. Ëhi ë'ë'ëro hu'irae baeromo va'adeje. ⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jöe majëhibe va'areje. Majëhiromu Keriso-are aribövioho uënövareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömhuro'ö ëhi jië'e jögoroho uehorovë'ëro bojëmijare höjo jemëro ejëhonövo'irarijego. Ejöho ejëhonövorëjo. ⁵ Ëhi jië'e jöho majëhibe va'ego ekaresia ariböviohuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ëhi ekaresiae aho'obëhe marohëvobe va'adeje.

**Paul-hu Troas amore va'oromo
nia'ovo'iraeromo gavade jöhoje.**

⁶ Paul'o Silas'o jöho majëhibe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabumë tugohëvadeje Asia sa'aroho jöho bogo majëhiröhego. Tugohëvë'ëgo Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ënire ë jireho va'areje. ⁷ Va'aroho va'o Mysia sa'a viture va'aroho Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uëvadeje: Nadi ë sa'aho va'ohëjo. ⁸ Ëhi uëvamu Bithynia sa'aroho bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejaroho abo Troas amore höröjareje. ⁹ Troas hörönugoromo vahiomamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemuëro namiromu

uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinējo. ¹⁰Nia'ovo'iraeromo ēhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uōromo ē'ajējo: Macedonia sa'a rajoho Iesuare jō maho majēhiehē uōvuajē uvoromo ma-burēro va'iro bōvioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi aribōviohu'o Philippi amore ro jō atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jōhoje.

¹¹Ēhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojomoromo ma-ahorirēro jovo dōre va'aroho va'o Samothrace sa'are suorovē'ēro nērōho jovo dōre va'aroho Neapolis amore suorovareje. ¹²Neapolis suorovonugoromo örēro va'aroho Philippi amore suorovareje. Ēamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a bōrōmoho rōhu ē sa'aho taritarivē'e ihe gō gō jiadeje. Rōhu sa'a dirō'e gemu bōrōmoho jiadeje. Ēdirō'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoromo ē amoho aevō'i ioromo raromobe rovē'e jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niō'i ē raromareje.

¹³Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo aribōviohuro God-are örire jōe ato'i nume jovo rirōre abo raromarue hōromo amore jioromo ē abuejareje. Abueromo ē raromoromo gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömoho Iesuare jōho majēhijareje. ¹⁴Jōe majēhijamu magonahe gemu hesi ihoho Lydia-ro ē hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavu'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje rōhu Jew rajo aribōviohu'o gemuore God rajahinövadeje. Rōhu Badaro Lydia-are dē vövöbajo'oho jiovahē'ēro huro hejade Paul-ro Iesuare jōho majēhijamu hegorovo jōho ejahadeje. ¹⁵Ejadoromo hu'o hesi osare raromarue aribōviohu'o

bapataeto vaejareje. Vaenugoromo ē magonahohuro uōvuadeje: Jemē uvarujoho: Iae mae-ējo. Nörōro Bada mae uehorovajē uvarujoho jemēro rueromo nasi osaro raromohējo. Ēhi uōromo dinamuijamu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amēvare jōhoje.

¹⁶Ēhi ē'ē'ero iae noro God-are örire jō ataruire va'i va'amu gavē'i magonaho aboride gemuēro örire birohavuadeje. Ēmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejēhaje magonahe jiadeje. Rōhu Satan-are aru'aho sisē gemuēro hesi dē vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisērējē'ēro ēhu'ero rabe rabe ijönö jiorōhe jōho iae hu ae huruoho majēhinövadeje. Majēhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömoho i'imēmi'ego rueho jaburo moni bōrōmo mae baenövareje. ¹⁷Amo ē magonahohuro simanoho sisērējē'ēro Paul'o no'o rihiomavuoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ēaribōvioho jabumē God dō mare hijaje hesi mu aribōvie jēvājējo. Jemēhu sisēroho bogo va'i maro va'irarije öroho rōjēhijarue hōjo. ¹⁸Ējōe gemuoho majae aho'o rihiomavuoromo uvobe ruenövadeje. Ēhi'ojuvo Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegorovo huotorovoromo magonaho hesi dēre aru'aho sisēho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavājējo: Aruēre magonaho hesi dē vövöbajo'eroho hörö va'ējo. Va'ējamu gavē'i evare hörōromo va'adeje. ¹⁹Hörōromo va'amu ē magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dēre rarovö'öjahē'ēro jiē'ēro ē magonahoho rabe rabe ijönö jiorōhe jōho bogo majēhiromo ēhuro monie gō'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ejarēromo Paul'o Silas'o guduamēvoromo amo

ririre jagu baejēvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rēmorōhēro. ²⁰Jagu baejēvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rēmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jō sisēho majēhiromo uēvareje: Ave aho Jew raje aēro jēvē'ēro nosi amore mu sisē barueromo ijumavuaruējo. ²¹Ēhesi bēho Rome nosi jōgoroho ahoromo jabesi muoho rōjahuijaruējo. No Rome rajēro javuē'ēro jabuhu rōjahuijarue mu ejēhoromo vaejē'oho bogo maehu hōjo. ²²Bogo maehu hōjamu hegoro rue amo raje ae aho'obēhe gemuore gagovoromo ajēmiromo anēgo'iē'areje. Anēgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niōgoho ma'eno dadovēhoromo jījōvēhoromo police uēvareje: Hisuebijēvohējo. ²³Hisuebijēvohējamu hisuebijēvo'i arijuvo hisuebijēvonugoromo baejēvo va'o savoji gagore ba'amēvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niō'ioho avoho muebejēvonējo. Ju'ebi'aruējo. ²⁴Ēhi uavamu hegorovo baejēvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rēmoromo hōroho ijo dirō'ore bahijēhoromo evare i'u'e ijo ha'osi gōho baro havoromo muoho taemēvamu ēhi ariemu arijareje.

²⁵Ariromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are ōrire jōe majahiromo hu rajahiromo jōe iareje. Rajahiromo jōe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶Ēhi'amu gavē'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obēhe ē javu vaejare munē sa'a uhure jio'amajohu'o sisē maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavē'i evare oje aho'obēhe jiororovoromo ae aho'obēhe tōvēvare ō'oho jiororovo'amadeje. ²⁷Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavē'ēro ri'ōromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amē'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomē'e hōromo kaejō ēgoho jījōromo hesi

arijo'arije anorovo'iē'adeje. ²⁸Hesi anorovo'ia'amu gavē'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ēhi jiē'oho vuonugējo. No ae aho'obēhe aviae javuajējo.

²⁹Aviae javuajējamu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavōromo ma-burēro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabesi bēhire behumorovadeje. ³⁰Behumorovē'ēro hu'irae ōmēvoromo amonō va'oromo uēvadeje: Na diehi ē'ejōjo ēhuro maja ijoho na sisēroho bogo va'i maro va'irode.

³¹Diehi ē'ejōjamu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonējo. Mae uehorovē'oho God-ro ja manō bamavo'iramu maro va'a'anuējo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ēhi jēvo'ajējo. ³²Ēhi'onugoromo Badare jōho majēhijamu rue savoji muebejaje ahuro hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³Henugoromo evare majaroho vahiromē'iro Paul'o Silas'o hu'irae ōmēvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovēho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burēro bapataeto vaejareje. ³⁴Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae ōmēvoromo osare ajiomoromo ie i'imēmijadeje. Ie i'imēmiromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovē'ēro nimoroho avohareje.

³⁵Ēhi ē'ē'ēro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jōe bojēmiromo rēmō'ōjamu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niō'ioho ojoho jiovēhego va'irarējo. ³⁶Va'irarējamu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue aribōviohuro jōe nugō'ōjē'e hōjo naro rēmō'ōjēgo Silas'o ja'o hōrōromo va'irarijēgo. Ēhuni hōrōromo mae va'orējo.

³⁷Mae va'orējamu Paul-ro ri'ōromo police-oho uēvadeje: Rōhu nosi sisē

bogo birohë'e a numiro ëma hisuebi-javuare höjo. Ëho bogo maehu höjo no Rome rajëro javuë'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare höjo. Ëhi ë'are höjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuö'ö'ie'aruëjo noro va'o-jëro. Bogo ëhioho höjo. Nadi'ego court mevarue ariböviohuro rueromo jabesi övëro baejavuego höröromo va'irarëjo.

³⁸ Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jöho bava'oromo court mevarue aribövioho majëhijareje. Majëhijamu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvamu hegorovo juhuonivareje. ³⁹ Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuëmiromomo savoji gagore jëvamu hu'irae ömëvo rueromo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo. ⁴⁰ Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo höröromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'ömoho gëromomo jögore mëmiromomo va'areje.

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huë vavaeni baejare jöhoje.

17 Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromomo gavareje Jew rajehu God rajahjarue osaho ë jiamu. ² Jew rajehu God rajahjarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahjarue osare va'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adahoromo ë jö hesi bëhoho Jew rajo ariböviohu'o gemu mae mevadeje jabesi simane huotovëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadeje. ³ Bëhoho röjëhiromomo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavë'ëro bëröme namiromomo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho huro huë vavaene baeromomo guomoromomo i'ovoromomo ri'ö'a'ajëjo.

Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë bëröme namiromomo ajamuijaje aho höjo. ⁴ Ëhi jië'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromomo aevoromomo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejëro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromomo muorovo jöho ma-darugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromomo muorovo'i ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromomo ri'öromomo Jason-are amoho ro juhiromomo osare va'oromomo Paul'o Silas'o nahëvareje guduamëvoromomo amonö baejëvo rueromomo ae aho'o jabesi nunire rëmo'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromomo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromomo jagu ujuoho va'oromomo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromomo ma-darugëremu uëvareje: Majae hö'öjajire nume beva'ajire huë sisë öri röjëhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovë'e höjo. ⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro ëhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a bërömehu bojamuijade jöho ahoromomo sareramuiromomo uövuvarue höjo: A ioro'ioro iosiramuiromomo bëröme namijaje aho bogo Rome hiromomo bëröme namiromomo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo. ⁸ Ëhi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹ Vörö'iraeromomo amore a masijohuro

Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu ëhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

¹⁰ Ëhi'oromo vahiromamu gavë'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego. Rëmö'öjëvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. ¹¹ Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromomo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego. ¹² Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajëro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'l'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruumadeje. ¹³ Ëhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjamu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabesi dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego. ¹⁴ Ëhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nuö'öjamu abuejadoho abo sö jovore höröjareje. Ëhi'o'irögoro Silas'o Timothy'o Berea amore ëhi arijareje. ¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are ariböviohuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego

ma-burëro rue'irarëjo. Ëhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromomo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromomo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromomo muebejëvoromomo gavade aru'aho'e höromomo uvene aho röjahi'amarue inömoaho aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromomo ëhuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje. ¹⁷ Vavaenimoromomo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuare jöho mevoromomo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromomo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸ Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o ëhi jïë'e ariböviohuro God-are jöho bogo hejaruëro jïë'ëro Paul-are örire rueromomo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromomo a ioro'iorohuro uarvonövareje: Simano bogojïë'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarvonövareje: Nani sa'a gö rajehu böromö hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromomo ë'ajëjo. Jabuhu ëhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromomo ri'öjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ëro ëhuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo. ¹⁹ Ëhi uarvoromomo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ëhuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Ëhi uanugoromomo hu'irae bava'oromo

Areopagus a masijo jabesi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i naguajëjo. ²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ëhuni no naguajëjo avoho he'iro. ²¹ Ëhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens rarumarue ariböviohu'o ëho jaburo jö i'e ëhemu atemu atoromo hemu henövareje. Ëhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²² Ëhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo üvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'a-jëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahe gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³ Ëhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajëhi-jaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho ëma hitavo nugaruëjo. Ëhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na röjëhi'irögoro ë'ajëjo. ²⁴ Ëaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Ëhuni ma-aehu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo ëho hijaje höjo. ²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imami'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo rarumarue höjo. ²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ëhuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raro-mo'i ë majare rireromobe va'oromo

ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo. ²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'ujuvo nani bihororöhego. Röhu God bogo ëgoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijihö'e vaejarue höjo. Ëjëe gemuoho jemesi gavë'e ariböviohuro jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajëjo. Ëhi uvare höjo.

²⁹ No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro ëhuni no bogo uehorovoromo uvo'ëjarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avoho'amare inömohe va'ëne höjo. No bogo uvo'ëjarëjo: God hu ëhi höjo. ³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro ëhi jië'e inömohe aru'ahö'e höromo uvene aho röjëhi'ëgo gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e rarumaruje aribövioho üevajëjo: Uehoro sisëho vuonugo'i nasi öroro ruehëjo. ³¹ Ëhi üevaje hesi bëhoho huro majaho bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-re riravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'a'ajëjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvoröhego: Ëahuro mevo gö'a'ajë uvoröhego ëhuni hu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo.

³² Guomoromo ri'öjade jöho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ëjarëjo. ³³ Ëhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijihö va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a böröme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe

Damaris o ae gö gö ëho jaburo mae uehorovareje.

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jöhoje.

18 Ëhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore höröjadeje. ² Corinth höröromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahë'ëro ijönö va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a böröme Claudius-ro Jew rajo ariböviohuro Rome jëvamu va'o barëjoro uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejö'e rovaraje. Corinth aviavejö'e rovamu Paul-ro jabumë gë'i va'adeje. ³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niögu javue vaejaruëro jië'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenövareje. ⁴ Ëhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jöe mevoromo jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'i ë'o ganövadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihoröhego.

⁵ Ëhi'ojuvo Silas'o Timothy'o jaburo niö'iro Macedonia sa'are arijë'ëro Corinth amore rovaraje. Corinth amore rovamu gagorovo Paul-ro mue gö gö vuonugo'i Iesuare jöhuremu ae majëhijadeje. Majëhiromo Jew rajoho uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro jö aho'ahamiromo Paul-are jö sisëho atamu hegorovo huro niögure uono'uonoho jabesi nunire hijiovo röjëhijadeje jaburo garöhego hu jabesi muoho bijönimego. Röjëhiromo uëvadeje: Jemë i'u baejë'oho ëho jemesi mue höjo. Bogo

nasi muehu höjo. Ijoho naro Jew rajoho jemë vuonugëvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho majëhinövo'ejöjo. ⁷ Ëhi uëngoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruëre osa göre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje röhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸ Ëhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribövioho aho'obëhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obëhe Iesuare jöho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeruomadeje.

⁹ Ëhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jöho jövonövonëjo. Bogave vuonugo'iranëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho na ja'o hi juvaje höjo. Aho bogo anago'aruëjo ave amore nasi aribövioho börömo mae jië'ëro. ¹¹ Ëhi uavamu Paul-hu ë amore hiromo God-are öri röjëhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ëhi barëjadeje.

¹² Vadune gemu manaere 6 ëhi barëjamu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabesi ihore muebejëvadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul gud-uamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³ Paul court-ro bava'oromo ë a börömoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bëhoho huro aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'i ë'ajëjo jaburo God sisë'i sisë'i rajahiröhego. God ëhi rajahijë'oho jögoroho ahoruomo'ajëjo.

¹⁴ Ahoruomo'ajëjamu Paul-ro hesi jöho majahi'ia'amu gavë'i Gallio-ro uëvadeje: Jew rajomë ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jö hejë'oho iae mae jio'ibejajo. ¹⁵ Röhu bogo ëhi jië'e jöho barovarije höjo. A'i jemesi jö

bēhi iho bēhi mu jōgoru bēhi rabe rabe Jew rajo jemēhu atoromo berohemu beroharujoho ēhi jiē'e jōhemu court-ro barovē'e jēvaje ēhuni jemēro jemesi gahējo. Ēhi jiē'e mu ōri mevē'oho na bijōnegajējo. ¹⁶ Ēhi uēnugoromo hesi aribōvioho uēvamu sihō'ōjēvareje. ¹⁷ Sihō'ōjēvoromo ae aho'obēhe ri'ōromo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabetesi nunire baro anoromo kōe bojamaraje. Kōe bojamamu gēgorovo Gallio-ro ma-nunēremu gēvadeje.

**Paul-hu Antioch amore
vuonorō'ō va'ade jōhoje.**

¹⁸ Ēhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ēgobōvie barējadeje. Majae ēgobōvie barējamu huro aribōvioho ē rēmo'i Cenchreae amore abuejadeje. Abueromo hörōromo mue vaerōhēni God-are nunire mae uanugoromo aēro simano uoho tariojahojōro uavadeje hujeji muoho barējego evare ijonō aēro rōhu maho tariojahorōhego. Simanoho tariojahamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'orōhēni. ¹⁹ Va'adoho va'o Ephesus amore hörōjadeje Aquila'o Priscilla'o ē amore rēmo va'iē'ēro. Hörōromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jōho Jew rajohu'o mevadeje jabetesi simanoho huotovēho'i. ²⁰ Mevamu hegorovo rue aribōviohuro uavareje: Avehuro majae ēgo'o hiromo u'emu va'onējo. U'emu va'onējamu bogo ejēhadeje. ²¹ Bogo ejēhoromo va'irōgoro uēvadeje: God-hu nimē'ohuro na vuonorō'ō rueromo gē'ejōjo. Ēhi uēnugoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adeje. ²² Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadoho ajio Jerusalem amore

hörōromo ekaresia aho magonahoho jejēminugoromo va'adoho va'o Antioch amore hörōjadeje.

²³ Antioch majae ēgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ēnire Keriso-are aribōvioho aho'o jōe majēhiromo ēhuro jabetesi dē vōvōbajo'oho biririvēhobe juvadeje.

**Apollos-hu Ephesus amore ro
hiromo va'oromo Corinth
amore hiromo ē'ade jōhoje.**

²⁴ Ēhi'amu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollos-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jō'e sasohoromo jōe jōvaje ae God-are surire jōho ga avohē'e ae jiadeje. ²⁵ Ae gōēro Badare ōroho Apollos rō-jahijamu hejē'ēro hesi dē vōvōbajo'e aho'o ri'ōromo Iesuare jōho majēhiromo ma-ahorirēro rōjēhinōvadeje. Ēhi jiadeje rōhu Iesuare ihore bapataeto vaerōhe jōho bogo he'i John-hu bapataeto vaejēvade jōhemu hejē'ēro jōho jōvonōvadeje. ²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo aevoromo God-are jōho biririvoromo majēhijadeje. Majēhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jō vituoho he'i vituoho bogo ma hejē'ēro jōho majēhijamu hegorovo jabetesi osare hu'irae bava'oromo avoho rōjahiromo uavareje: God-are mu ōroho ēhi hōjo.

²⁷ Ēhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'ejōjo. Va'ejōjamu Ephesus amore Keriso-are aribōviohuro hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamiareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are aribōviohuro adahoromo hu rajahiromo baerumorōhego. Suroho bojamamu baeromo va'o Greece sa'are hörōjadeje. Hörōromo jōho majēhadeje. Majēhiromo God-hu huē baejēvoromo jabetesi simano huotovēhē'e Keriso mae

uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje. ²⁸ Ëhesi bëhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromom God-are surire jöho adahoromom avohom röjëhijadeje jaburo garomom uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavë'ërom böromë namiromom ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

Paul-hu Ephesus amore hiromom ë'ade jöhoje.

19 Apollos-ro Corinth amore hijamom evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adohom va'o Ephesus amore höröromom ë hijadeje. Hiromom Kerisom-are aribövi iorom'iorohom birohëvadeje. ² Birohëvoromom uëvadeje: Jemë Iesum mae uehorovarijevarohom na jemë God-are Aru'ahohom baejarijeh höjom om bogajom. Om bogajamom uavareje: Om-ajom. God-are Aru'ahom hesim jöhom nom bogom hejë'le javuajëjom. ³ Bogom hejë'le javuajëjamom uëvadeje: God-are Aru'ahom hesim jö bogom hejë'ohom jemëhum bapataetom vaejarijohom bëhohom diehim jiadem höjom. Uavareje: John-hu bapataetom hesim bëhim majëhinövadohom bëhem gemuohom jiadem höjom. ⁴ Bëhem gemuohom jiadem höjamom Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjom röhum John-hu a bapataetom vaejëvadem hesim bëhohom aërom uvoröhego: Ëariböviohom uehorom sisëhom vuonugom'i uehorom i'le baejë'ërom ëhum'ërom ë'aruëjom. Röhum bapataetom vaejëvoromom uënövadem höjom: Nasim ijorem rueröhem aho rovegom ë a hesim örörom mae uehorovorëjom. Ëhesim bëhohom Iesum mae uehorovom'iröhem jöhom uëromom ë'adem höjom. ⁵ Ëhim uëvamom hegorom ë Ephesus amom rajohurom Badam Iesum-are ihom bapataetom vaejareje. ⁶ Bapataetom vaejamom Paul-ro övem simanem taemëhamom God-are Aru'ahohurom jabesim dë vövöbajom'ere ro abuejadeje. Aru'ahohurom abueromom jabesim simanem ajëmiromom huotovëhom'egom jöhom bogom hejarum huë göërom göërom atonövom

jöhem God-are baeromom huruohom majëhinövareje. ⁷ Ae aho'obëhem 12 rabu'le jaburom ëhim jï'e muohom vaejareje.

⁸ Ëhim'amom Paul-ro Jew rajehum God rajahijarum osare va'oromom biririvoromom ë ariböviohum'o jöhem mevoromom jabesim uehorohom aho'om huotovëhom'i ë'om gavadeje jaburom uvoröhego: Iae mae-ëjom. God-ro böromë namiromom ëhim muebejavuajeh höjom. Ëhim'obem va'ojuvom manare niöm'i gemom barëjadeje. ⁹ Manare niöm'i gemom barëjamom a iorom'iorohurom birim'övoromom jöhom bogom ejahoromom Badarem mu örim hesim jöhom aem aho'om jabesim nunire sisë'i atareje. Jöhom sisë'i atamugom Paul-ro rim'öromom ë Jew rajehum God rajahijarum osare ariböviohom rëmom'i Kerisom-are ariböviohom sö ujuohoromom va'adeje. Va'oromom Tyrannus-hu jö majëhijajeh osam böromem va'oromom majae ëhim Iesum-are jöhom jövonövadeje. ¹⁰ Ëhim'obem va'ojuvom vadunem niöm'i barëjamom Asiam sa'are rarom-marum aem aho'obëhem Jew rajohum'o sa'om iorom'iorom rajohum'o ëhom jaburom Badarem jöhom hejareje.

Sceva-are harihum ömöm'ömehum sarerim sarerim ë'are jöhoje.

¹¹ Ëhim'ë'egom God-ro Paul ajamim'egom bogom gavarum darugom'e mu masijohom vaenövadeje. ¹² Mu masijohom vae'egom Paul-are sinorem rëhom'amadem niögohom aërom ujuohoromom guomom guomom baejë'le aribövi jabesim örimem va'egom jabesim guomohom barënövom Satan-are a sisë dërem jï'e'ohom suorovom va'onövareje.

¹³ Va'egom iae Jew rajo a iorom'iorërom sisë aribövi dërem jioruomajohom suorovom va'ojörom uvobem jijihonövareje. Jijihoromom ma-sarerivoromom Badam Iesum-are ihohom uvo ganövareje suorovoromom va'ojörom. Uvo garomom aru'ahom sisëhom uënövareje: Paul-hu majahuijehom hejarum aho Iesum ë a hesim ihorem uëvaruëjom: A dërem jiarujohom suorovoromom va'ohëjom. ¹⁴ Jew rajo

priest böröme gemu Sceva-are harihe 7 êho jaburo êhi jiê'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Êhi jiê'e muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejê'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o ëma jöho majahiro mo aru'aho sisëho sarerami'i ë'o gavareje. Sarerami'i ë'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Èa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjamu hejê'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijaruëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejê'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë jëvajëjamu hejê'i aru'aho sisë dëre jiê'e ahuro ri'öromo ë ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabesi darugoho ruahö'öjëhoromo jabesi niögoho jaho'amoromo ruruhö'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jiê'e hesi osare jioromo huruomoro va'areje.

¹⁷ Huruomoro va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruohuro ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijiohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihoromo vaejaroho sama'e huruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoromadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje ajivê'e ijo baje 50,000 êhi vëniro ravê'e jiamu. ²⁰ Êhu'ëro jiê'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irögoro vörö'iraeruomade jöhoje.

²¹ Êhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore höröromo ë hi'ejöjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejöjo. ²² Êhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niö'i Timothy'o Erastus'o rëmö'öjëvamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irögorovo huro Ephesus amore Asia sa'are êhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aëro Badare öroho bijönimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Êhesi bëhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inömo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inömo avoho'amaje aëro jiê'ëro Artemis rajahijarue javu börömo hesi nu ano'o va'ëne inömo ininoho silver-ëro avohoromo imo'amonövadeje. Êhesi bëhoho ë amo raje ae aho'obëhe sarerivoromo uvonövareje: Artemis aru'aho magonahe hörömo rajahi'irögoro huni javu böröme vaejahareje. Vaejê'ëro ë javu hesi nu ano'o va'ënoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenövadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribövioho ijo bajo böröme baenövareje.

²⁵ Êhu'ëro jiê'ëro Demetrius-ro hu ajamijarue ariböviohu'o êhi jiê'e mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o êho jabuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Gagovorovego no jöe ato'irarëjo. Êhi uëvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uëvadeje: Ae aho'obëhe nasi jöho hehëjo. Jemë'o uehorovarujëjo. Noehu Artemis-are javu va'ëne inino avohoromo imo'amaruohuro ëhuro no ijo bajo bövie baejarue höjo. ²⁶ Ijo bajo bövie baejarue höjo röhu ë a sisë Paul-hu diehi jiê'e mu vaejajoho jemëro jemesi nunëro garomo jemesi hia'ëro hejaruje höjo. Huro uövuaje

höjo: Aehu övehu avoho'amaje vörö'e inömo ho ëho vörö rumo'e jio'amajëjo. Ëhi uöromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabesi simanoho huotovëhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'i ae aho'obëhe ëma sarerivoromo uvoruomë'e höjo: Paul jö mae jövajëjo. ²⁷ Ëhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajëjo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisë vaejarue höjo. Röhu gö'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajëjo: Artemis nosi aru'aho magonaho börömo hu rajahjarue javu börömo ho iho rumo'e höjo. Ëaru'aho magonahoho ae aho'obëhe Asia sa'are sa'ae dinö'e dinö'e rarumarue ariböviohuro hu gemu börömo bëhe rajahjarue höjo. Röhu jabumë Paul-are jö ejahë'ohuro ëhuro ijönöho ë magonahoho bogo börömo ho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajëjo.

²⁸ Demetrius-ro ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe dë vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. ²⁹ Ëhi uvo'i arijamu hegorovo ë amoho muorovo'i vörö'iraebe va'oruomadeje. Vörö'iraebe va'oromo ae aho'obëhe jaburo Macedonia raje ae niö'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabesi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ë ae niö'ioho guduamëvoromo hu'irajëvoromo tutubijiohoromo jabuhu gagovarue öri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje. ³⁰ Gagovorovamu Paul-ro ë öri ari'ere va'oromo ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo jöe jövo'i nimamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro ahoromo uavareje: Vuonugëjo. ³¹ Vuonugëjamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ëro jöe nugö'öromo uavareje: Nadi ë öri ari'ero ho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo. ³² Ëhi'amu

jö ataroho sisërëjamu gagovare hesi bëhoho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'o bogo gagoro ae göëro göëro jöe gö gö ëma ma-darugo'o uvoruomadeje. ³³ Uvoruomoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'o gavadeje. ³⁴ Majëhi'i ë'o gavamu rue ariböviohuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje. ³⁵ 2 hours barëjamu amo rajo a böröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jörumorae barëjamu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego. ³⁶ Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho vae'i ma-sanuovorëjo. ³⁷ Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirovo'aruëjo. ³⁹ Röhu jemë jöe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'öjego jaburo

heromo avoho mevêho'irarêjo. ⁴⁰Naehu êhi uêvaje hesi bêhoho noehu jaruvo vaejarue mu hesi jô hejê'oho nani ave sa'are a masijohuro no uô'a'aruêjo: Jemêro rabêni muorovo sisêho barovarije hôjo. Êhi uôvuê'oho no rabu jôe mana majêhijôeni ma-hia'êremu he'ejarêjo. ⁴¹Êhi uênugoromo uêvadeje: Iae barêjajêjo. Va'ohêjo.

**Paul-hu Macedonia sa'are
va'oromo jô majêhibe juvoromo
Greece sa'are va'ade jôhoje.**

20 Iro muorovo'oho barêjamu gagorovo Paul-ro jôe nugô'ôjadeje Keriso-are aribôviohuro gagovorovorôhego. Gagovorovamu ajêmiromu jôgoroho bojêmiromu jejêmiromu Macedonia sa'are va'adeje. ²Macedonia va'oromo Christian aribôvioho ajêmiromu jôgore aho'o bojêmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barêjadeje. Manaere 3 barêjamu gagorovo Syria sa'are jovo dôro va'iê'lîro evare hejade uvavamu: Jew rajo aribôviohuro ja anago'i saginiêri jôe ataruê uvamu hegorovo uvadeje: Êhi jiê'oho na bogo jovo dôroho va'i vuonorô'ôromo Macedonia ôrêro va'ejôjo. ⁴Êhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ê va'adeje. Rôhu Thessalonica amo raje ae niô'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niô'i Tychicus'o Trophimus'o ê aribôvioho jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵Va'aroho jabumêro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'orôhego. ⁶Muebejavuamu noro Philippi amore ariromu Jew rajehu I Dê Huaje Oso Rumô'e I ijarue majaho barêjamu evare boat-êro baejavuoromo va'adoho majae ôvo gô mine barêjamu Troas amore

ravo'amoromo no muebejavuarue aribôvioho birohêvareje. Birohêvoromo ê raromaroho hurae gemu barêjadeje.

**Paul-hu Troas amore
hiromu ê'ade jôhoje.**

⁷Hurâe gemu barêjamu hura bise'ore vahiromamu gagorovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'irovo. Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ê amo rajo aribôvioho jôe majêhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego va'orôhêro. ⁸Rôhu ê javu dôre osare noehu gagovarire ire aho'obêhe bue'amê'e jiadeje. ⁹Bue'amê'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro dôre ahê'e ojo arêtoze hijadeje. Hijamu Paul-ro jôho ma-jôvemu jôvobe va'amu gavê'i Eutychus nunêhimobe va'ojuvo nunêhimamu niavamu dôre jioromo amonô beva'adeje. Osa uhure ririre dôre êhi jioze ajiomê'e dôre javu hesi osare jioromo amonô beva'adeje. Beva'amu ruhe dôre aribôviohuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomê'e jiamu. ¹⁰Guomê'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ô taemoromo huohudêromu no uôvuadeje: Nadi huê vavaenoho baehêjo. Hu bogo guomê'e iae hijajêjo. ¹¹Êhi uônugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo iromu ê aribôvioho jôe majêhibe va'ojuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagorovo va'adeje. ¹²Rôhu a i'oho bogo guomê'e hijamu gagorovo Keriso-are aribôviohuro hu bava'oromo huê mabêhe baejareje.

**Paul-hu Troas jioromo Miletus
amore va'ade jôhoje.**

¹³Êhi'amu iae Paul-ro uôvuadeje: Jemêro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aêro ô'irôjo jemê'o na'o ê jioromo boat-re gemu mae va'orôhe. Êhi uôvuamugo boat-re

va'areje. ¹⁴ Va'oromo Assos rueromo Paul hu'irae baeromo jovo dõremu va'onõvojuvo va'o Mitylene amore rovarereje. ¹⁵ Mitylene rovë'ëro nërõ jovo dõremu va'õjuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nërõ va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nërõ va'aroho Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶ Ephesus amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'õho Pentecost majaho rovego Jerusalem hörõrõhëni.

**Paul-hu Ephesus ekaresia
muebejëvarue a duvaho jabesi õrire
jõgoru majëhijade jõhoje.**

¹⁷ Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jõe nugõ'õjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomorõhego. ¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹ Jew rajëro ijumevo'i ato'i ari'ëgo na huë vavaene baeromo nivë'i bogo dõroho bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonõvode hõjo. ²⁰ Jemë ajëmi'irode jõho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jõho majëhi barëromo õroho røjëhi barënõvode hõjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi õrire darugo'o majëhiromo uënõvode hõjo: Jemëhu õri sisëre jijiharujoho vuonugo'i God-are õroro jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejõ'õho God-are Aru'ahohuro ue'ëgo na Jerusalem va'ajëjo. Va'o hörõjego diehi'evoruomorõhoho na bogo

gavajëjo. ²³ Na aviëhi jië'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ëgo God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörõ'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuejo. ²⁴ Èhi uevade hõjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje hõjo ëhuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Èmu hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jõho a majëhibe juvo'irodoho hõjo.

²⁵ God-hu börõme namiromo muebejavuaje jõho ae aho'o jemesirire jõvobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonõho ae gemu vadu'õho na bogo ge'a'arujëjo. ²⁶ Èhuni avevejõ'õho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre va'ë'õho ëho bogo nasi sisëhu hõjo. ²⁷ Èhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jõho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövõbajo'õho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahehu jemë bojëmijade aribõvioho aho'o muebejëvorëjo. Èaribõvioho God-are sheep-nõ'e jio'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugõ'õjamu guomadohuro ëhuro jabumë hesi baejëvade hõjo. Èhuni hesi ekaresiaho sheep-nõ'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Èhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörõ'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jõho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'õromo sareri sareri'e jõho ato'a'aruëjo Keriso-are aribõvioho jemëro jabesinõ va'irarijego. ³¹ Èhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nörõro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'õe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu røjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade hõjo.

³²Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho ëhuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövïe aho'o mae avohavujëhi jemë'o ëhi avohëvo'ajëjo. ³³Röhu jemesi ijo bajënïoho niögënïoho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴A'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi aribövïohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo ëhuro bövïoho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵Muoho ëhi vaeromo ëhuro naro jemë röjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijeko: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o ëhi biririvoromo muoho vaeromo ëhuro darugo u'uhë'e aribövïoho ajëminövö'ejarejo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövüade höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ëhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶Paul-ro ëhi uëngoromo a ðuvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromu God-are örire jöe jövadeje. ³⁷Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje. ³⁸Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaro ho ma-jianovo'i a'i noehu ijönö hu bogo ga'iröhe jöho ëho börmöho höromo sisë maro vavaenimareje. Ehi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

21 Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojïomoromo Ephesus aribövïoho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorrirëro va'aroho va'o Cos sa'are rovereje. Rovë'ëro nërö va'aroho Rhodes

sa'are rova'aroho va'o Patara amore ë suorovareje. ²Patara amore suorovonugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovere boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojïomoromo va'areje. ³Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jïamu iosiramïromo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'ïro. ⁴Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövïoho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵Ehi uavamu noro jabu'o raromoromo nosi majaho barëjamu ri'öromo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövïoho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o no sö ujuohavuoromo amore jïoromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromoromo God-are örire jöe atareje. ⁶Atonugoromo göero göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojïomo'i jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷Va'ïro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromu jabu'o majae gemu raromareje. ⁸Majae gemu raromë'ëro nërö noro ri'öromo va'aroho va'o Caesarea amore suorovareje. Suorovonugoromo Iesuare jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raromareje. Eaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'o a ioro'ïorohu'o 6 ëhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövö'iröhego. ⁹Röhu Philip-are abojoho aho'o 4 jaburo bogo

masuvë'ëro jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰No majae gemu ni'ö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jioromo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ëro ¹¹ri'öromo Paul-are götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo höru'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uvadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

¹²Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian aribövio-hu'o no'o Paul dinamiromo ua'i ar-ijareje: Ëhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo. ¹³Bogave ajiomo'iranë-jamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baeja-jëjo. Ëhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesuare jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho ëhu'o iae eni jiajëjo. ¹⁴Ëhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Ëhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵Ëhi'amu gagorovo inömo inömoho avohoromo Jerusalem amore iojiomo'iro ë'areje. ¹⁶Iojiomo'irögororo Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'o raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'e aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷Iojiomoromo Jerusalem surovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajo'e aho'o jejamuijareje. ¹⁸Jejamuijë'ëro nërö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromoruomamu. ¹⁹Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromo uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ëhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmjade höjo. Ëhi jië'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

²⁰Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromo Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amoroho diehi jiego ja gavanue höjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae uehorovoromo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue höjo. ²¹Moses-are jögoru nimaruohe hejare höjo sareri'e jöho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmibe juvoromo uëvanue höjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo. ²²Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövioho hejaroho he'a'aruëjo uvavo'iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Ëhuni ja diehi'oromo Jew rajoho röjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo. ²³Jaehu diehi ë'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo ë ariböviohuro Jew rajo nosi

muoho aevoromo vaeromo God uavare hōjo: God jasi nunëro jero gö'ego no muoho ëhi ëhi vae'ejarëjo. ²⁴Jabumë ëhi jië'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomaje ëhuni jero jabumë sōjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisë barëjêho'irōhe muoho vaeromo eni jiego ë ae 4 jabesi jōëni monie bojëmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego ëhuro jabesi simano uoho tariojêho'irarëjo. Jaehu ëhi Jew rajo mu ajëmiromo vaej'oho ëhuro Jew raje Christian ae aho'obêhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Paul jaehu Moses-are jōgoru vuonugane jō hejarohe ëho ma-sareri'e jōe hōjo. A'i Moses-hu uōvuade jōho iae ja ejahë'e hijanue hōjo. Jabumëro ëhi uvoruomo'ajëjo. ²⁵Iae Jew raje noro Moses-are jōho ëhi ma'eno'ejarëjo. Rōhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue ariböviohuni urimë'i noro jōe gö uehorovoromo jajivoromo nugö'oromo uëvare hōjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi kōho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kō'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo.

²⁶Ëhi uavamu hegorovo Paul-ro ejêhë'ëro nërö ë Jew raje ae 4-ho sōjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisêho barë'irōhego. Ëhi'onugoromo Paul-ro God-are osa bōrōmore va'oromo priest aribövioho uëvadeje: Majae ëmino'e barë'iramu evare ë ae 4 jabesi o nasi sisêho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu gemu nosi jōhuni God-ni mi suvuore bahi'ejarëjo.

**Paul-hu God-are osa bōrōmore
hijamu Jew rajehu guduamo
bava'oruomade jōhoje.**

²⁷Paul-ro ëhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'lië'adeje.

Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovere Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa bōrōmore jiamu. Paul osa bōrōmore jiamu gagorovo ri'ōromo iro muorovo'e vae'iro jōe darugo'o atamu ae aho'obêhe heromo uehoro sisë baeruomadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromo rovere ariböviohuro Paul guduamareje. ²⁸Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisêho aviae hōjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jōgoroho ave God-are amo bōrōmoho ë hesi jōho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i rōjêhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje hōjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho sōromo ave God-are osare rovamu ëhuro osa maho ijumë'e hōjo. Ëmu sisêhu'o ë'ë'e hōjo. ²⁹Ëhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'ëro uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e hōromo ëhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e hōjo.

³⁰Ëhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obêhe ri'ōromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje. ³¹Tugoho'amamu ae aho'obêhe jaburo Paul guomojōro ano'ia'amu gavë'i aëro jōe bava'oromo Rome muorovo a bōrōmoho uavareje: Jerusalem muorovo'irōgoro ë'oruomajëjo. ³²Muorovo'irōgoro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a bōrōmohuro hesi bëhire muorovo simano vaejarue ariböviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o sōjëvoromo ma-burëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obêhe gavare muorovo a bōrōmohu'o muorovo a ioro'iorohu'o rovamu

gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³Vuonugamu muorovo a börömohuro rueromo Paul guduamoromo ae uëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövohë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a börömohuro uëvadeje: Ave aho rahuo höjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo. ³⁴Anarujëjamu ae aho'obëhe ri'öromojë gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'ëro jöjöje böröme jiamu a börömoho Paul-are jöho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'ëro hesi aribövioho uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomohëjo. ³⁵⁻³⁶Iojiomohëjamu hu'irae bava'oromo vuahure iojiomo'irögorojë gavare ae aho'obëhe vörö'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojöro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo iojiomareje.

Paul-hu ae aho'obëhe jabesi nunire namiroromo hesi arijo'arije ajamirovoromo jö majëhijade jöhoje.

³⁷Iojiomoromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a börömoho uavadeje: Naehu jasi örire jö majahijë'oho na mae höjo. Na mae höjamu rue a börömohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöëro jövanuëjo. ³⁸Naro uvode höjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajëjo. Na uehorovoromo uvode höjo: Jero urimë'i muorovo jöho barueromo vörö'e aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sö va'ane höjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajë uvode höjo röhu nani ja ae gö javajëjo. ³⁹Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje javajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade höjo. Nasi amo hesi ihoho böröme höjo. Röhu na negajëjo jero uevego na ae aho'obëhe jabesi örire jö harihe majëhi'iro. ⁴⁰Ëhi uavamu

rue a börömohuro Paul uavadeje: Iae mae höjo. Jöho jövëjo. Jövëjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obëhe övëro tugohëvadeje. Tugohëvoromo jörumoraejamu jabesi Hebrew jöëro majëhijadeje.

22 Majëhiromo uëvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'o ioro'iorohu'o nasi jö harihu majëhi'ie'ajohojë hehëjo. Na mu sisë rabe rabe bogo ömë'ëro i'uohojë bogo bae'irodëro ë hesi jöho majëhi'ie'ajëjo. ²Majëhi'ie'ajëjamu ae aho'obëhe urimo jö vuonugarohojë hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöëro majëhijavamu hegorovo jörumorae barëjareje. Jörumorae barëjamu Paul-ro uëvadeje: ³Na Jew rajo ae javajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevë'ëro Jerusalem rovode höjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu Jew rajo muohojë hebe rovode höjo. Nosi hijojë mionojëhu röjahuibe rovare jögorohuremu he avohoromo jemëhu God-are muemu uehorovarujëhi na'ojëhi gemuohojë uehorovonövode höjo. ⁴Ëhi gemuohojë uehorovoromo ganövode aëro Iesuare örire jijihojë ego gëgorovojë huë sisë bojëminövode höjo. O aëro jabu muojëamego vuovëvojöro uënövode höjo. Aho magonahohojë guduamo'amoromojë savojë gagore io'amonövode höjo. ⁵Priest börömohu'o Jew rajo a masijojë ioro'iorohojë aho'ojë nasi muohojë gavë'ëro jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uëvajëjo. Ëhesi bëhohojë urimë'i ë a masijohojë jaburo Christian a guduamo'amo'irodë jö'e suri suriöho i'imemijare höjojë naro Damascus amore ujuohojë va'oromojë Jew rajo nosi ö ömo'ömo'ojë i'imëmi'irodego. I'imemamujë naro ujuohoromojë ë va'ode höjojë Christian aribövioho guduamoromojë tövojë ujuohoromojë Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baeruomoröhöjo.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

⁶Örire va'ujuvo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo ajivevamu. ⁷Ajivevamu gavë'i sa'are behumorovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jevajëjo. ⁹Ëhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo. ¹⁰Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromomo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo jaehu vae'irane mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹Ëhi uevamu aji börömoho gavë'ëro nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹²Röhu ë amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jië'ëro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³Ëaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵Ëhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho ma-maemu majëhijago ae

aho'obëhe heruomol'iröhego. ¹⁶Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromomo bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

¹⁷Ëhi'amu naro vuonorö'öromomo Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa börömore va'oromo hesi örire jöe jövoromomo nia'ovonö'e gavode höjo ¹⁸Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'ohoho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo. ¹⁹Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu diehi jië'e mu vaenövodoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarie osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövioho guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromomo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Ëjöhoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. ²¹Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'ö'ejöjo jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego. ²²Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe ruuomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ejö uevamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromomo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ëaho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³Ëhi ma-darugo'o uvoruomë'i niögohoho jövoromomo hijiohijiovë'i tohotohoho döro ruruhö'ö'i arijareje. ²⁴Ruruhö'ö'i

arijamu gagorovo rue muorovo a bōrōmohuro hesi aribōvioho uēvadeje: Jemēro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dēho bijioho ga'i hisuebiromu uarējo: Rabēni anagojōro uvaruējo. ²⁵Uvaruējamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irōgorovo tōvamu Paul-ro gavade a bōrōmo ajamiromu mu simane vaejaje ae gemu aruere namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajējo. Rōhu bogo court vaejevē'e ēma hisuebijevo'iro ē'arujējo. Rome rajo nosi jōgoroho bogo ēhioho hōjo. Ēhi jiē'oho jemē rabēni ēma hisuebijevo'iē'arujējo. ²⁶Ēhi uavamu hejē'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a bōrōmohu uavadeje: Ja rabē'i ē'anuejo. Ēaho Rome raje hōjo. ²⁷Ēhi uavamu hegorovo rue a bōrōmohuro rueromu Paul uavadeje: Uevego na hejōjo. Na ja Rome raje javajējo. Javajējamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸Io'ajamu a bōrōmohuro uavadeje: Naro moni bōrōme bu'ōjē'ero ēhu'ero na Rome raje jevajējo. Jevajējamu Paul-ro uavadeje: Rōhu na monioho bogo bojēmi'i a'i nasi vēmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade hōjo. ²⁹Ēhi uavamu hejē'i evare Paul hisuebijē'i ua ga'iē'are aribōviohuro huruomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a bōrōmohuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tōv'e jevajēromo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabetesi nunire namijade jōhoje.

³⁰Muorovo a bōrōmohuro juhuonivē'ero nērō uvadeje: Nume Jew rajo aribōviohuro Paul-are jōho rabu jō sisē majahui'iē'aruēromo ae gō uēvadeje: Paul tōvare ō'oho jiovahohē'i ae gō uēvadeje: Abueromo uēvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabetesi

jōho he'irōjo. Ēhi ē'ē'ero Paul hu'irae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabetesi nunire nugadeje.

23 Jew rajo a masijo jabetesi nunire nugamu Paul-ro gē avohoromo uēvadeje: Aganomē God-are nunire na sa'are hiromu rabe rabe ē'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajējo. ²Ma-mae jevajējamu hegorovo priest bōrōme Ananias-ro Paul-are bēhire riravare aribōvioho uēvadeje: Paul jō'oro anohējo. ³Anohējamu hegorovo Paul-ro ri'ōromo priest bōrōmohu uavadeje: God-ro ja'o anago'ajējo dōhemu ajivavē'e aego. Ja aviae hijanuējo mevoromo ga'iranēro na nosi jōgoroho mae ejē'e jevego o bogo ejē'e jevego. Rōhu jero ē jōgoroho ahoromo uēvanuējo: Paul anohējo. ⁴Paul anohējamu Paul-are bēhire riravare aribōviohuro Paul uavareje: Asē'e jero God-are priest bōrōmohu aganuējo. ⁵Aganuējamu Paul-ro uēvadeje: Aganomē naru uvode hōjo: Ēaho bogo priest bōrōmehu hōromo jōvode hōjo. Na uehorovo'ibejōjo na bogo ēhioho jōvo'ibejōjo. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho jajivoromo ēhi uōvuē'e hōjo: Jasi aribōvi muebejēvaje aho nadi agonējo.

⁶Ēhi uēnugoromo Paul-ro gavade ē a masijo ioro'ioroho Sadducee aribōvie jioruomo'i a ioro'ioroho Pharisee aribōvie jioruomamu gēgorovo ē a masijo jabetesi nunire ma-darugo'o uēvadeje: Aganomē na Pharisee ae jevajējo. Nasi vēmu vavu'ohu Pharisee aribōvie jēvade hōjo. Na court-re namijaje hesi bēhoho Pharisee aribōvi noehu uehorovaruēhi naru ēhi uehorovoromo uvaje hōjo: Vuovē'e aribōviohuro i'ovoromo rōhu mahu ri'ōruomo'ajējo.

⁷Ēhi uēvamu hejē'i Pharisee aribōviohu'o Sadducee aribōviohu'o irovoromo uehore gō gō baeruomadeje.

⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bēhoho Sadducee ariböviohuo uvoruomajeje: Vuov'e aribövioho bogo i'ovo'aruējo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohōjo. A'i Pharisee ariböviohuo uvoruomajeje: Vuov'e aribövioho iae i'ovo'aruējo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajējo. Iae ēhuni Sadducee ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o Paul-are jōho heromo irovareje. ⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jōgoru öri rōjēhijarue ahuro Pharisee aēro jēv'ēro ri'ōromo ma-darugo'o uēvareje: No gavaruoho ave aho sisē rumo'e ae hōjo. Nani mae-ējo. Nani aneraēro o aru'aho göero hesi örire jōe majahijē'ero jōvajējo. ¹⁰ Ēhi uēnugoromo irovoromo bōrōmo bēhe vōrō'iraeruomamu gēgorovo rue muorovo a bōrōmohuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojōeni. Juhuonivoromo va'o hesi muorovo aribövioho uēvadeje: Abo nume ae aho'obēhe jiaruoro ēhuro Paul baeniēhiromo hu'irae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorējo.

¹¹ Ēhi'amu vahiomamamū gāgorovo Badaro rueromo Paul-are bēhire namiromo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-birivoromo hinējo. Ja nasi jō Jerusalem ma-mae majēhijanēhi Rome amoho ēhu'o va'oromo nasi jōho ēhi ma-maemu majēhi'anuejo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jōhoje.

¹² Ēhi uavē'ero sisonuvamū gāgorovo Jew rajo ariböviohuo gagovorovoromo jōe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarējo hujeji Paul anogoro evare irōhēro. ¹³ Ēhi uarovare aribövioho ae aho'obēhe 40 iosirēmiromo ruēhi jiadeje. ¹⁴ Ēhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uēvareje:

Noro darugo'e jōe atoromo uarovare hōjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarējo hujeji Paul anogoro evare irōhēro. ¹⁵ Ēhuni ave muoho vaenējo. Jemē'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a bōrōmohuni jōho nugō'ōromo sareramiro mo uarējo: Paul rōhu maho hu'irae baruvebijego jō mevarue ariböviohuo hesi jōho he avoho'irarējo. Jōe nugō'ōromo ēhi uarējo. Rōhu muorovo ariböviohuo jemesi jōho eromo Paul hu'irae barovamū gavē'oho noro örire atovoromo rue'iramū ano'ejarējo.

¹⁶ Ēhi majēhijamū Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anorōhe jōho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. ¹⁷ Majahijamū hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuēni uvadeje: Rovego na jōe majahijōromo rovamū uavadeje: Ave a i'oho muorovo a bōrōmo hesi öroro hu'irae va'ego hesi jōho majahi'irajo. ¹⁸ Majahi'irajamū hu'irae bava'oromo muorovo a bōrōmoho uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bēhoho ē hisiehu töv'e aho Paul-ro hesirire va'ojōro uvevonugoromo naro va'amū uevade hōjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jōho a bōrōmoho majahi'irajo. Ēhuni barovode hōjo. ¹⁹ Barovode hōjamū rue a bōrōmohuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromo uavadeje: Rabu jōe majehi'iē'anuejo. ²⁰ Majehi'iē'anuejamū a i'ohuro uavadeje: Jew rajo ariböviohuo uarovare hōjo: Nēri muorovo a bōrōmoho sareramiro mo ua'ejarējo: Paul baruvebijego Jew rajo jō mevarue a masijohuro hesi jōho he avoho'irarējo. ²¹ Ēhi uarov'e jiaje ēhuni Jew rajehū nēri jō majahijē'oho nadi ejēhoromo Paul Jew rajo a masijo

jabesi öriroho hu'irae ba'obue'i ave osaro nugonëjo. Èhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromomo ruëhi ëmino'e gurihirovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Èhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Èhi uarovare höjo. Röhu jaruvu jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejaruëjo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro. ²² Èhi majahijamu hegoro ruo a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Èhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

**Muorovo a börömehu Paul
nugö'öjamu Jerusalem jioromo
Caesarea amore va'ade jöhoje.**

²³ Va'amu gagorovo ruo muorovo a börömohuro hu ajamiromomo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö ëgehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 ëho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo. ²⁴ O horse gö avoho'amego Paul-ro jabesi döre hiromomo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ëhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae va'irajo. ²⁵ Èhi uënuoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶ O asë'e Felix ja a börömego Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo. ²⁷ Ave nugö'öjaje aho Jew rajo ariböviohuro guduamoromo ano'ië'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegoro naro nasi muorovo ariböviohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu

gëgoro baeniëhiromomo hu'iraeromo rovode höjo. ²⁸ Rueromo he'i negade höjo uevego: Èhi ëhi ë'amu noro Paul ano'iro ë'are höjo. Ano'iro ë'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabesi jö mevarue a masijo jabesirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro. ²⁹ Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ië'are bëhoho Jew rajo ariböviohuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Èhi jië'e jöhuni ano'ië'are höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejogo mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejogo savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho ëhi jië'e muoho Paul bogo vaejë'e jiamu. ³⁰ Èhi gavë'ëro va'o ijönö hejode ae göëro huruoho majehiromomo uevamu: Jew rajëro Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejë'ëro na ma-burëro Paul Felix jasi örire nugö'öjajëjo. Hu jasi örire nugö'öromomo Jew rajo aribövioho uë'irögoromo ë'ajëjo jaburo Felix jasi örire ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo.

³¹ Èhi jajivoromo vahiromomomo gagorovo muorovo ariböviohuro jabesi a börömohomo ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore ë suorovareje. ³² Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabesirëro va'irögoromo horse-re jijihoromo muorovarue ariböviohuro ri'öromomo Paul hu'iraeromo va'areje. ³³ Va'aroho va'o Caesarea amore ë suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jö hesi suri surioho sa'a a börömohomo bojamiromomo uavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴ Aveho Paul höjamu sa'a a börömohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajëjo. ³⁵ Cilicia sa'a raje jevajëjamu a börömohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövioho

rue'iramu evare na jasi jöho he'ejöjo. Ëhi uanugoromo hesi aribövioho uévadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa börömoro nugego atovarue ariböviohuro ë muebe'irarëjo.

**Paul sa'a muebejaje a böröme
Felix-are nunire namijamu Jew
rajo a ömo'ömehu Paul-are
jö sisë majahijare jöhoje.**

24 Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabesi court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o ë aribövioho söjëvoromo Caesarea amore ë ruvebijadeje. Ruvebiromu sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ² Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromu Paul-are jö sisëho majahiro mu uavadeje: Na jö majahi'ie'ajoho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavuë'ëro majae ëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raro mobe rovë'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovë'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjego no huë mae raromarue höjo. ³ Ëhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromo dë vövöbajö'e aho'o jasi örire rajahijarue höjo. ⁴ Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jö ëgoho majahi'i mabunemu majahi'ie'ajëjo. Ëhuni uavajëjo: Huë baejavuoromo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵ No gavë'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'ae dinö'e dinö'e juvoromo Jew rajo jabesi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'oje. ⁶ Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro God-are osa

börömoho ijumo'iro ë'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro ë'amu ⁷ muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o baeniahuuromu ruho bava'ade höjo. ⁸ Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromu Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'oho hesi jö sisë noehu majahijaruoho jasi hia'ëro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹ Ëhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromu uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

**Paul-hu Felix-are nunire namiromo
hesi arijo'arije ajamirovoromo
majahijade jöhoje.**

¹⁰ Ëhi majahiruomamu rue sa'a a börö-mohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomo evare hesi jöho jövojöro. Ëhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiro mu uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Ëhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ie'ajëjo jero heromo uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ¹¹ Naehu majëhi'ie'aje jöho jasi nagë'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barë'i majae 12 ëhuremu barëjë'e höjo. ¹² Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejöro. Na ëhi jië'e

mu sisēho bogo vaejamu jabumē gevē'e hōjo. ¹³Bogo vaejamu gevē'ero jō bēhi ja majahijego heromo mae uehorovo'irano ho jabesi ōriroho bogohōjo. Bogojiē'e nasi ōrire ēma nibejeharuējo. ¹⁴Ruēroho numēroho na bogo ōmo'i ave ōmaje jōhemu huruoho majēhi'irodoho jevajējo. Na Iesuare ōri i'ore juvaje hōjo. Rōhu ave Jew rajoho jaburo uevarue hōjo: Ēōroho sisē ōriro juvanue hōjo. Ēōrire iae na ē juvoromo ēhuro nosi hijo miono'o muebejēvobe rovade aho God rajahijaje hōjo. Iae na ēhi ē'aje hōjo rōhu Jew rajehu ē'aruēhi Moses-hu bojamuade surire jōgorohu'o jō God-aro baeromo majahuinōvare a jabesi surire jōhu'o na'o ēhi mae uehorovo avohaje hōjo. ¹⁵O ave Jew rajehu ē'aruēhi na'o ēhi gemuoho God mae uehorovoromo uvaje hōjo: God-ro vuovē'e aribōvioho a mahu'o a sisēhu'o i'ovavuo'iramu ri'ō'ejarejo. ¹⁶Ēhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jabesi nunire mae namijego dē mae jevo'irōhohuni ēhuni na ōmo gavaje hōjo. Na ēhi jiē'e ae jevajējo.

¹⁷Ēhi jiē'e aēro jevē'ero ōre gō hirono vadune gō gō barējamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode hōjo nasi aribōvioho suvuorēmi'irodēro. O rovode hōjo Jew rajo muoho vaeromo bijuēmare mioho God-are ōrire suvuorami'irodēro. ¹⁸Jerusalem ro hirono ēhi jiē'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare hōjo na God-are osare jevamu. Rōhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisēho barē'i ma-mae jevē'ero ēhu'ero na God-are osare jevadoho iae mae jiade hōjo. Rōhu gōho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jōjōje rabe rabe bogojiade hōjo. ¹⁹Na ēhi mae hijamu jaburo gevare hōjo. Rōhu Jew rajē Asia sa'are jioromo rovarohuro ē osae gemuore jiare hōjo. A'i jabumē aveho bogo rovare hōjo. Ēaribōvioho jabumē

nasi jō sisē jēvo'ibejajo rueromo jasi ōrire majahi'ibejarējo iae mae jio'ibejajo. Rōhu bogo rovē'e hōjo. ²⁰O na Jew rajo jō mevarue a masijo jabesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisē rabe gavaroho nadi'ego ave aribōviohuro majahijego hejējo. Rōhu nasi sisēho bogo birohare hōjo. ²¹Ave jōhuremu hejare hōjo. Na jabesi nunire namiromo madarugo'o uvode hōjo: Jemēhu jaruvo court vaejevoro uvarujoho: Paul-are ihoho sisē hō uvaruje hesi bēhoho naro mae uehorovoromo uvaje hōjo: Vuovē'e aribōvioho i'ovoromo ri'ō'ejarejo. Ējōhuremu hejare hōjo. Ahia mino'ējo.

²²Paul-ro ēhi majahijamu hegoro Felix-ro Iesuare ōri hesi jōho mae hejē'ero uēvadeje: U'emu muorovo a bōrōme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jōho gō'o heromo uē'ejōjo: Paul-are jōho mae hōjo o bejē'e hōjo. Ēhi uēnugoromo court-oho tugohadeje. ²³Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejego bogo rori'oho va'i ē bēhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ō'oromo ajami'iē'iroho nadi nijio'iraejēvonējo.

**Paul-hu Felix'o hesi vabore
Drusilla'o jabesi nunire
namiromo jō jōvade jōhoje.**

²⁴Ēhi'oromo majae gemu niō'i barējamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejōro jōe nugō'ōjadeje. Jōe nugō'ōjamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho majahijamu Felix-ro hejadeje. ²⁵Hejamu Paul-ro mu maemu vaerōhe jōho ma-taemo raromo'irōhe jōho u'emu God-are nunire riravorōhe jōho ēhi jiē'e jōho jōvobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo

Paul uavadeje: Va'ëjo. Majae eni jevo'iramu jõe nugö'ö'ejöjo jero sionëro ruejoro. ²⁶ Ëhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajëjo: Ë'ego na ja ijo bajo harihe saginiëri bojamego jero ëho bae'i na ëma jiovo remö'öjëjo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ëhi ue'a'ajëromomo ëhuni Paul-ni jõe nugö'ö'i hijadeje. Nugö'ö'i hiromomo rue'ego huro Paul'o jõe jövonövadeje.

²⁷ Ëhi'ojuvo vadune niö'i barëjamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojoro Paul savoji gagore ëhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

**Paul-hu Rome va'oromo a
böröme Caesar-are nunire
namiromomo court avo'avoho
vaeröhëro jõe jövade jöhoje.**

25 Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebe'i rovadeje. Rueromo majae niö'i gemu barëjamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje Festus-ro hejoro. Paul-are jö sisëho majahinugoromo Festus uavareje: ³ Jero huë baeromo ajamuïromomo va'o Paul nugö'öjëgo Jerusalem rojomom'irajo. Ëhi ua gavare hesi bëhoho urimë'i Paul öri ahore ano'i saginiëri atë'ëro ëhuni uavareje: Nugö'öjëgo Jerusalem rojomom'irajo. ⁴ Rojomom'irajamu Festus-ro uëvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jië'ëro rojomom'iröhohoho bogo eni jiajëjo. Röhu na aviae vejö'e vejö'e Caesarea vuonorö'ö'ejöjo. ⁵ Ëhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ö'oromo Paul-are jö sisë rabe rabe

jië'ohoho court vaeromo majehijego na he'iröjo.

⁶ Ëhi uënuogoromo Festus-ro Jerusalem hiromomo majae gö'o 8 o 10 rabu'e barëjamu Caesarea amore vuonorö'ö' abuejadeje. Abuejë'ëro nërö court vaeromo Paul hu'irae ruejoro uvadeje. ⁷ Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bëhire gagovo rova'oromo sareri'e jö masijohoho aho'obëhe Festus majahiroomo uavareje: Paul-ro ëhi jië'e ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Paul-are jö sisëho ëhi majahiroomo röhu jö bëhi majahego mae uehorovo'iröhohoho jabesi öriroho bogojiadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje.

⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e jevajëjo. Jew rajo nosi jögorohoho God-are osa börömhoho Rome a börömhoho no muebejavuajohoho na jabesi jöho bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijumëhë'e jevajëjo. ⁹ Ëhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojoro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromomo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro.

¹⁰ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajëjo. Ëhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövioho na bogo sisë vaejëvode höjo. ¹¹ Na mu sisë vaejë'ëro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejëvego jabesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë ëma barueromo nibejehiromomo uavaruoho: Paul-ro ëhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övorohoho bogo ëma bojëmi'arujëjo court vaejevorumomo i'ue bojëmi'iröhëgo. Ëhuni na negajëjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro. ¹² Ëhi uavamu Festus-ro

hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Èhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

**Paul-hu a böröme Agrippa'o
Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi
nunire namiromo jövade jöhoje.**

¹³Èhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴Rueromo majae bisemu ège hu'o arijareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahiromo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'el'ëro. ¹⁵Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o èho jaburo hesi jö sisëho huruoho majehiromo uevare höjo naro hu i'ue bojami'irodego. ¹⁶Èhi uevamu uëvode höjo: Rome aribövioho no èhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho ëma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue ariböviohu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro èhuro i'uoho bojami'ejarejo. ¹⁷Èhi uëvode höjo. Röhu è Jew rajo ariböviohuro Paul-are jö sisëho huruoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i nëröho nasi aribövioho uëvode höjo: Paul hu'irae ruehego court vaejëjo. ¹⁸Èhi uëvamu hu'irae rovamu Jew rajo ariböviohuro ri'öromo Paul-are jö sisëho majahuijare höjo. Majahuijamu naro uvode höjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisë bëhe vaejade jöho majahui'aruëjo. Röhu bogo èhioho majahuijare höjo. ¹⁹A'i Jew rajehu jabesi beroharue jöhuremu Paul'o jö aho'ahamirovare höjo. Jö

aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jöhu'o guomë'e a hesi ihe Iesu è a hesi jöhu'o jö aho'ahamirovoromo Paul-ro uëvade höjo: Èaho Iesu bogo guomë'e iae hijajëjo. Èhi jië'e jöhuremu court-re barovare höjo. ²⁰Èhi barovamu hegorovo naro uvode höjo: Èhi jië'e jöho bogo avoho hejë'ëro na bogo mevo varijënoho jevajëjo. Bogo mevo varijënoho jevajëromo èhuni Paul uavode höjo: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo è jöho mevo'iröhego. ²¹Èhi uavamu Paul-ro uevade höjo: Na bogo ajio'mo'ejöjo. Na negajëjo jemëro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a börömhuro nasi jöho mevo'iröhego. Èhi uevamu naro nasi muorovo aribövioho uëvode höjo: Paul avoho muebejego bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugö'öjogo va'o Rome rajo a börömo hesi nunire nami'iröhe höjo. ²²Festus-ro jöho èhi majahijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jöho jövego na'o nasi hia'ëro he'i negajëjo. He'i negajëjamu uavadeje: Jöho nëri jövo'iramu he'a'anuëjo.

²³Èhi uavë'ëro nërö Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'obëhe jaburo ri'öromo jabesi ihoho döro bamoromo rajëhijareje. Rajëhijamu gavë'i jaburo niö'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa börömore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae uëvamu Paul hu'irae rovareje. ²⁴Hu'irae rovamu Festus-ro jöe majëhiromo uëvadeje: Agrippa a börömhajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumë ave aho Paul aviae nami'ego gavarujëjo. Èa hesi jö sisëho Jew raje ae aho'obëhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o èho jaburo nasi örire majehijarue höjo. Majehiromo jö'e

dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje hōjo: Ave sa'are ēgo'o ma-hijē'oho bogo maehu hōjo. ²⁵ Jabuhu ēhi uevarue hōjo rōhu anego guomorōhe hesi bēhoho bogo birohē'e jevajējo. Rōhu Paul-ro hesi uevade hōjo: Remō'ōjego naro Rome va'ego ē a bōrōmohuro nasi jōho mevo'irajo. Ēhi uevamu ēhuni uvode hōjo: Naro Paul nugō'ō'ejōjo Rome a bōrōmo hesirire va'irōhego. ²⁶ Iae na nugō'ō'ejōjo rōhu Paul-are mu sisē jō jajivoromo a bōrōmo hesi ōrīre nugō'ō'irodoho bogojevajējo. Bogojevē'ego ēhuni naro uēvode hōjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obēhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jōho heromo mevoromo bēhoho garomo eni jiego evare jōho jajivoromo nugō'ō'irodēro. ²⁷ Ēhesi bēhoho naro uvode hōjo: Tōvē'e a hesi jō sisē bogo jajivē'e ma-nugō'ō'jē'oho ēhi jiē'oho bogo maehu hōjo.

**Paul-hu Agrippa-are nunire
namiro mo hesi arijo'arije
ajamirovoromo majahijade jōhoje.**

26 Ēhi uēvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jōho majahuego no hejarējo. Hejarējamu Paul-ro jōe jōvo'irōgoro ōve nigemoromo uēvadeje: ² Agrippa a bōrōmohajo. Na jō harihe majahi'iē'ajējo. Jew rajehu nasi jō sisē rabe rabe majēhiruomego naehu aho'i jaruvo jasi nunire namijajoho na uvajējo: Iae huē mae baejē'e jevajējo. ³ Huē mae jevaje hesi bēhoho aveho bōrōmoho hōjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jō rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego ēhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae hōjo. Ēhuni na negajējo jero ma-taemorovoromo nasi jōhemu he'iranego.

⁴ Na asisō'lo jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o

ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obēhe mae gavē'e hōjo. ⁵ Jew rajēro mami'e gabe rovē'ero jaburo iae mae geromo uvarue hōjo: Pharisee aribōvi jabesi jōho mami'e aevoromo ebe rovode hōjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jōgoru ejaruoho ma-jianovo'i a'i Pharisee aribōviohuro e avoharue hōjo. Naehu ēhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimē'oho ua'a'aruējo: Paul jō mae jōvajējo. ⁶ Rōhu avevejō'e naehu jasi nunire namijaje hesi bēhoho aveho hōjo. Naro mae uehorovoromo uvaje hōjo: Iae mae-ējo. God-hu nosi hijo miono'lo uēvadēhi huro ēhi ajamui'iramu ma-mabēhe raromo'ejarējo. ⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obēhe 12-ho jabumē ae aho'obēhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajēhi jabu'lo ēhi gemuoho uehorovoromo uvarue hōjo: God-ro uōvuadēhi ijonō nosi ōrīre ajamui'iramu mae raromo'ejarējo. Agrippa jabuhu uehorovaruēhi na'lo ēhi gemuoho uehorovaje hōjo rōhu ē jōhuni Jew rajohuro nasi jō sisēho huruoho majēhi'ego naro jasi nunire namijajējo. ⁸ Rōhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemē bogo maho uehorovarujējo. Jemē rabēni uvarujējo: God-hu vuovē'e aribōvi i'ovo'amaje jō uehorovo'irōhoho no bogo eni javuajējo.

⁹ Urimē'i na'lo uvonōvode hōjo: Naehu bōvi bise'lo vaeromo ēhuro Nazareth raje Iesuare iho ijumē'oho ēhi jiē'oho ēho nasi mu maho hōromo ¹⁰ ēhuni Jerusalem hiromo hesi muoho ijumo'i ē'ode hōjo. Ēhi'oromo naro priest masijo jabesi jōho baeromo God-are aribōvioho aho'obēhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonōvode hōjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribōvi jabesi jōho mevoromo vuovēvojōro uē'ego na'lo ajēmiromo

uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'o ho iae mae höjo. ¹¹ Èhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahjarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromo uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaroho avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo èhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹² Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irögoro èhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo. ¹³ Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i èho aji bëhe jiamu gavode höjo. ¹⁴ Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jöëro uevavamu: Asë'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuëjo. Naro ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovë'e javajëjo. ¹⁵ Èhi uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'öromo jasi hörëro döro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jöhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego èhuni rovode höjo. ¹⁷ Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a

ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'ö'ejöjo. ¹⁸ Ramö'ö'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramoe muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ëro God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövadohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuaro ö'idöre hiromo èhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo. ²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadëhi èhi vaeromo urimo Damascus amore ijönö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are èhi Iesuare jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'o ho èhuro noro gëromo uvo'ëjarëjo: Iae mae-ëjo. Jemëro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvajëjo. ²¹ Naro èhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego èhuni Jew rajo ariböviohuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'ië'are höjo. ²² Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro èhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromo nasi jö maho majëhi'ego jemë a ininore va'o a masijore èhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Èhesi bëhoho ijönö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro èhi majëhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarëhi naro èhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo

uvonövare höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'ö'a'ajëjo. Ri'öromo hesi aji'e jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisërëjavo'ego ëhi jië'e jöho jövanuëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisërëjahë'e höjo.

²⁵ Sisërëjahë'e höjumu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisërëjehë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövajëjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaej'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo.

²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸ Mae uehorovanue höjumu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo.

²⁹ Bogajumu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaej'ëro iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromo ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijumu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho

ëho jaburo ri'öjareje. ³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaej'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo. ³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öj'ëho iae mae jio'ibejajo.

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

27 Ëhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmuebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro ma-gemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'öjare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje.

² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'ioroho no ae aho'obëhe boat-re iojiomareje. Ëboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögoro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojiomareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³ Boat-ëro aegavuoromo va'aroho nërö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'öho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe

rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohoromo vuonorö'ö ruenëjo. ⁴Ëhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro. ⁵Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiromo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiromo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorvareje. ⁶Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ëro Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjavuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷Boat-re iojioromomo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvo majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjamu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'o gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vösö hesi ihe Salmone iosiramiromo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhëro. ⁸Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae ëgobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jijihaarue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömoho mami'e barëjë'ëro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromomo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromomo uëvadeje: ¹⁰Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu maho aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisëjëjavuo hesi höjo. Inömo-hu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuo-

vavuo hesi höjo. ¹¹Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: Ë'ego no ma-va'arëjo. ¹²Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: Ë'ego no masivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Ëhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Ëdirö'ore va'i nimoruomadeje.

Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ejarëromomo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömo-ho barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ëburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵Ëburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burëro dirö'o göre bava'amu ëma va'areje. ¹⁶Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohojuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'eno titimareje. ¹⁷Ma'eno titimoromo boat muebejarue

ariböviohuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömoho avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromomo juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromomo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje. ¹⁸ Ëma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromomo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nërö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ¹⁹ Ruruhö'öjë'ëro nërö boat mu vaejarue hesi inömoho ëhu'o jabesi övëro ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ²⁰ Ruruhö'öromomo va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e ëhuro öroho dadivavuoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹ Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövioho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ëgobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'öromomo uëvadeje: Aribövijaio. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëjo bövioho bise'oho bogo ëhioho sisërëjahuo'ibejajo. ²² Iae ëhi höjo röhu naro uëvajëjo: Biririvohëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëjo. ²³ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje höjo. Ëa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromomo ²⁴ uevade höjo: Paul nadi juhuonivëjo. Ëhesi bëhoho

jasi muëro jië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Ëhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jöhu'ö hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro ëhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'ö boat-re jijiharue aribövioho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje ëhuni jemëro biririvohëjo. Ëhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajëjo: Aneraehu uevadëhi iae ëhi mae javuo'ajëjo. ²⁶ No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'ö 13 barë'i vahie 14 vahiromadeje. Vahie 14 vahiromamu Mediterranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸ Sa'a bëhiro rovaruëromomo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögöro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 40 metre ëmino'e jiamu. Vahuvo ganugoromo rori'ö va'oromo röhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 30 metre jiamu. ²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'ö munë masijoro va'ö titimo'ajëromomo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömoho 4 ëhi boat dejonö jovore be io'amoromo vahie ëgobövie jiamu uvareje: Ma-burëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo. ³⁰ Ëhi'öjuvo boat muebejarue ariböviohuro boat bise'ore hururomo va'i nimoromo sareramuiromomo uövuareje: Boat börömoho avoho namijöro i'u'e inömoho boat nuninö be io'amo'i ëhuni boat bise'oho ba'obueromomo jovo döre ba'amaruëjo ë raromoromomo muoho vae'iro. Ëhuni ë'aruëromomo boat bise'oho baba'amareje. ³¹ Baba'amë'ëro

ë abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömoho Julius'oho hesi muorovo ariböviohu'oho uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövioho ave boat börömore bogo raromo'i huruomo va'ë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo. ³²Ëhi majëhijamu hegorovo muorovo ariböviohuo boat muebejarue ariböviohu huruomo'iröhe öroho tugoho'i boat bise'oho tövare ö'oho tariö'öjumu boat bise'ohuro a rumo'e ma-gagëremu va'adeje.

³³Ma-gagëremu va'amu sisonu-vo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuruëgamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagëremu raromo jijiharijoho majae aho'oho 14 barëjë'e jëvavëjo. ³⁴Ëhuni uëvavëjo: Ie ihëjo ehuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije höjo. Ëhesi bëhoho jovoho raboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'oho ma-mae jëvo'ajëjo. ³⁵Ëhi uënuogoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje. ³⁶Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririvoromo jabu'oho ie ue'ahareje. ³⁷Röhu no ae aho'obëhe 276 ëmino'e boat-re raromareje. ³⁸Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhö'öjumu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹Hetebe va'ojuvo sisonuvamu boat muebejarue ariböviohuo sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovere höjo. Ari rahu rovere hö'i uherihoromo gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uahore va'ëjarëjo. ⁴⁰Ëhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amare inömo ë hesi

ö'oho tarivamu i'uhoromo inömo'oho ö'ohu'oho jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ö'oho jiovo nugareje ehuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jiovo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niögoho boat simanonörire ijo namore ba'ojiomoromo be nugareje ehuro boat-oho nuninö darugo'oho va'oröhego. Boat-oho ëhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uahore va'iva'areje. ⁴¹Va'ihöromomo boat-oho nie'uhurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonöho nie'ure diruvë'ëro unovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴²Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo. ⁴³Ëhi uarovamu jabesi börömohuro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoromo no uövuadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'oravojiomorëjo. ⁴⁴A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose o boat dadorovade ijo vitu vituoho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'oho ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövuadeje. Ëhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'oho ari mare ravojiomo barëjareje.

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

28 Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ²Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e ariböviohuo huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ëne rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³Ajamuijumu Paul-ro ijo vëne gagovoromo

huduamo va'oromo vënoho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavarüëjo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamuaje aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomajöro. ⁵Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihö avohë'e ma-juvo bu'öromo vënire ravorovadeje. ⁶Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'ojuvo gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-ae hu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovë'ëro ëhu'ëro hu mae höjo.

⁷Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ëa börömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövuadeje: Nasi osaro ro raromöhëjo. Raromöhëjumu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuibe va'ojuvo majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ëhi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹Barëjumu gagorovo guomo guomo bae-

jë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamumu mae jëvadeje.

¹⁰Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijë'ëro röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boat-re bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹Manaere niö'i gemu barëjumu boat göre iojio mareje. Ëboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Ëboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjumu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojioromomo va'areje. ¹²Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³Majae niö'i gemu barëjumu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nërö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejönö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nërö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje. ¹⁴Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje. ¹⁵Va'amu Rome raromarue Christian aganohuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovareje. Rueromo a ioro'iorohuro Appius örire bövi bise'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuareje. Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶Dē vövöbajo'oho sasohamu noro va'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamu gavamen a masijëro osae bojamanu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

**Paul-hu Rome amore hiromo
Keriso-are jö majëhijadohoje.**

¹⁷Ëhi'amu majae niö'i gemu barëjimu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjumu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ëhi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo ariböviohuro ëma guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejevoromo court vaejevoröhego. ¹⁸Bojëmamu Rome ariböviohuro baejevoromo court vaejevoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ëro guomo'irode bëhoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo. ¹⁹Jiovo remö'ö'ia'amu Jew rajo ariböviohuro nijio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjo. Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjumu naro gavode mae va'irode öri göho bogojiamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'ejöjo. Na ëhi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bogojevë'ëro na bogo ëhunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. ²⁰Ëhi jië'ëro ëhuni jemëni jöe nugö'öromo uëvode höjo: Ruehego na gëromo jemë'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömo rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujëhi na ëhi

gemuoho muebejajëro jië'ëro ëhuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹Paul-ro ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo rovarevaroho jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo. ²²Röhu jasi uehoroho diehi jia-joho no he'i naguajëjo. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ëhi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

²³Ëhi uanugoromo majaho bojamiromo uavareje: No ë majare rue'ejarëjo. Ëhi uavë'ëro ë bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovareje. Rovamu sionu'e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'ujuvo va'o vahiomadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi öroho ëhi höjo. Ëhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövere a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego. ²⁴Ëhi'amu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje. ²⁵Ëhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ëhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'oho

uëröhego. ²⁶ Jõe bojamiromo uavade höjo:

Va'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

²⁷ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

Ëjöhö God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöhö majëhi'ie'ajëjo jemëro hejëro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'öjë'e höjo. Jemëhu ma-he taemarujohe jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro ëhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëösare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje.

³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöhö majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöhö ma-sama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

1 Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

²Ëjö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo. ³Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje. ⁴Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Ëaho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵Ëaho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajëmiromo apostle muoho bojëmiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ëhuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Ëmuoho bojëmamumu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶Röhu Rome aribövime jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'lego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷Ëhuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövime naro jemesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromol'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöëni. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvorou-mavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ëhuni jemesi jöëni mabëhe uave. ⁹Iae ave jöho na jö mae jövo'ië'e God-are nuniro. God hu nasi böromohoje. Ëhuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ië'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ëhuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-marö ö'oromo gë'irodëni. ¹¹Ëhesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ëhuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahëhu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego. ¹²Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramumu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ië'oromo muëro böviëro bise'ëro ma'enegro'i hijamumu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro. ¹⁴Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo God-ro muoho ëhi bojëmijë'ëro. ¹⁵Ëhuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

**Keriso-are jö mae uehorovë'oho
God-hu no i'ovavuaje darugo
røjahuromo ajamujaje jöhoje.**

¹⁶ Ejö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojevo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'oho God-ro i'ovavuaje öroho no røjahuromo ajamuiromo öri sisënö javuajoho baejavuoromo öri manö ramujaje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje. ¹⁷ Ejö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho røjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ehi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

**Ae aho'obëhe God-are i'u hesi uhure
raromobe rovere jöhoje.**

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo røjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ehi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'lo garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro røjëhijë'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovereje

sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ehi jiamu gagorovo ëhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ëhuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro ëhi jiemu jiobe rovadoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo. Ehi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro ëhuni mu sisëho vaejare höjo. Ehi jië'e jöho bogojio'ë'e. ²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvareje: God gemu börömoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö gö bojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Ehi'oromo God bogo uehorovë'i a'i sisë'i sisë'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisërërovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisërëbe rueruomadeje. ²³ Simane sisërërovë'ëro ëhu'ëro bogo uvareje: God hu ioro'ioeremu ajil'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë ma-jahuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'i God ioro'ioeremu jiaje aho bijönimo'i ma-jahuri raromarue aribövi no va'ëne inömoho avohoromo ëhi rajahi'amobe rovereje. A va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne ëhi jië'e inömoho avohoromo rajahi'amobe rovereje.

²⁴ Ehi jië'e simano rumo'e muoho vaejë'ëro ëhuni God-ro jabu ma-nunëremu gëromo rëmö'øjadeje jabesi nimarue muoho vae'iröhego. Rëmö'øjamu jabesi nimoromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jabesi dajoho ijumorovobe rovereje. ²⁵ God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovereje. God-hu avoho'amade bövioho bise'oho God höromo uvene aho røjahi'amobe rovereje. Bövi bise'o avohade ë aho

bogo uehorovareje. Röhu hesi ihoho mamabêhe jiemu jiobe va'ê'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovê'ego huro ma-nunëremu gëromo rëmö'ojamu öëro jijihanovobe rovaraje. Iae magonahohuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irögoro magonahohuro jabesi arijo'arije sihamirovobe rovaraje. ²⁷ O ama'ohuro êhi jiê'e mu sisê gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'i dëre ri'öromo öëro jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovaraje. Êhi jiê'e javoji'e mu sisêho vaerovê'ëro êhu'ëro i'ue mana baebe rovaraje.

²⁸ Jabumë uvareje: God uehorovê'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu êhuni God-ro ma-nunëremu gëromo rëmö'ojamu jabesi uehoroho ihesi ma'e sisërëromo bogo ê'o varijëne muoho vaebe rueruomadeje. ²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisê göëro göëro jabesi dëho irijiomêhê'eje. Mu sisê uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönëgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Êhi jiê'e uehoro sisêhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvê'eje. O ae gö jabesi jö sisêho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohê'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejëharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huê maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu êhi jiê'e mu sisê vaejê'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho êhi jiê'ëro. Iae êhi uvarueje röhu jabumë êhi jiê'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö êhi jiê'e mu sisê vaejamu gavê'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

God-hu ae aho'obêhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

2 Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Êaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja êhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejaruêhi êhi jiê'e mu sisê gemuoho ja'o vaejanueje. Êhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Êsisë aribövioho sisëro va'a'aruê uvanuoho êhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Êhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ê'e. ² Iae no garomo uvarueje: Êhi jiê'e mu sisê vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijê'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabesi sisêho mevanueje röhu ja'o iae êhi jiê'e mu sisê gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ëjjo. ⁴ God-ro huê baejavuo avohoromo nosi sisêho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i ma-göromo hesi vöröho nimo êhi taemajeje. Iae êhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huê baejavo'i a'i huhu huê baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisêho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu êho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje. ⁵ Röhu jero mu sisê vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego êhuro God-ro gö'o gö'o dëre dë vörönimobe va'ojuvo hujeji hesi maja börömohe rue'iramu evare i'uoho sisê maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Êmaja börömoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisêho avoho mevoromo ae aho'obêhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ê'e. ⁶ Aehu diehi jiê'e mu vaejaruoho evare majare huro êhi jiê'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ê'e. ⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro

hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego ma-ioro'ioeromu God'oraromo'iröhëro. Èhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioeromu maro raromo'ë'ö. ⁸O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Èhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e. ⁹Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö. ¹⁰O mu mae vaejë'oho èhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o èhi gemuoho ajëmi'ë'e. ¹¹God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹²Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaearuëro jië'ëro èhuni ijonö God-ro Moses-are jöho bogo majëhi-jë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'ëro èhuni ijonö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³Èhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'ëje. Röhu hesi jögoru jiajëhi èhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho è hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro è muoho vaejarueje. ¹⁵Èhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo.

Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶Röhu èho majaho rue'iramu iae èhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro èhi è'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehorogurihi taamaroho mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

**Mu vaeröhe jögoru
Moses-hu bojëmamumu Jew
rajehu bogo ejahare jöhoje.**

¹⁷Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro èhu'ëro God-are nunire mae nami'ëjöö. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro èhu'ëro mamabëhe jevajëjo. ¹⁸Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro èhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho. ²⁰Simano bogojië'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asis'ö röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro èhu'ëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na èhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero èhi uvanueje. ²¹Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho è'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho è'anueje. ²²O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vör'ë inömo ho sisë

bêhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo va'olamoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumlahueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tarijahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tarijahë'ohoho ehuro mae javo'e'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tarijahë'ohoho ehuro maho javo'e'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'ohoho ehuro God-ro uvo'e'e: Eäribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tarijeharuëhi jië'e aribövie jëvë'ëro ehü'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'e'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tarijahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Ehesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tarijaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'ohoho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'ëro ehü'ëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'ohoho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovaruëhi ëhi uhure uehorovë'ohoho ëho bërömoheje. Ehesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'ohoho avohahë'eje. Bogo majajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tarijaho'i a'i God-are Aru'aho-

huro jasi dë vövöbajo'ohoho avohahë'eje. Dë vövöbajo'ohoho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'e'e.

3 Ehi jië'ohoho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruooho na ehuro mae baejë'ejö o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ehuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ehioho ë'e'e. Ehesi bëhoho God bogo sareri'ohoho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'ohoho röhu God hu'o bogo ehioho jio'i hu ma-maemu jio'e'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje: No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo röhu iae ga'ejarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'ohoho ehuro hesi mu maho mava'orahoro jio'e'e. Ehuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ehuro God-are mu ma va'orahoro jië'ohoho noehu mu sisë vaejego huhu i'u mana bojamui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ehiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'e'e. Ehuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'e'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro

ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'oho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma ue'varueje: Nöröro ëhi jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ëhi atarüero jië'ëro sisëre va'oruomë'oho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baejë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ëhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ëjöhö na mami'e jajivodeje ga'irarijeko. ¹⁰ God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje: Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoruo-maje höjo.

God birohæue öroho bogo nahoruomaje höjo.

¹² Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisë'rërovë'e höjo. Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro ëhuro sisë bëhe jëvájëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore ëhi rojomanovaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jovëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue höjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

¹⁶ Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovë'e majijihæue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

¹⁹ Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijæde hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövë'e riravo'iröhego ae aho'obëhe maja hö'öjajire beva'ajire.

²⁰ Gövögövövë'e riravo'iröhe hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruoehuro ëhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae ëhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijë'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivë'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obëhe mae ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ëhi ajamuijæjeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obëhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obëhe sisë vaejë'ëro

God-are aji'e muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje. ²⁴Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromomo Iesu Keriso noni guomojöro sa'are nugö'öromomo ehuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijë'ero no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵God-ro Keriso nugö'ö-jadeje hesi köho rueromomo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjego hesi dë vörönimadoho barë'iröhego. God-ro nosi sisëho ëhi ajamuijade hesi bëhoho röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ehesi bëhoho mami'ohomo aëro sisë vae'ego God-ro ma-taemorovoromomo nunëremu gëbe ruenövadeje. ²⁶Avevejö'ohomo nosi sisëho bogo ma-nunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruoho.

²⁷Ëhi jië'ohomo no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ehi jië'e jöho bogoje. Ehesi bëhoho rabëni no bogo ehioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögorohomo baejë'ero ehuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ehiohoje. Nosi birirohomo bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhe jögorohomo baejë'ero ehuni bogo ehioho ato'ejo. ²⁸Ehesi bëhoho rabëni. Noro uehorovoromomo uvarueje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru ijore ijore va'ë'ohomo bogo ehuro God-are nunirohomo maho riravarue hö uvo'i a'i Keriso mae uehorovë'ohomo ehuro God-are nunire mae riravarue höjo. ²⁹Jew rajo mu vaejë'ohuro ehuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje höjo. Röhu hu bogo jabumëremu muebejëvo'i a'i

sa'ae aho'omo muebe'amajeje. ³⁰Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'omo sa'a ioro'iorohu'omo mae riravoröhe öre gemuoho röjehijajeje. Jew rajohu'omo sa'a ioro'ioro rajohu'omo jabumë Keriso mae uehorovë'ohuro ehuro ajëmijego mae riravarueje. ³¹Keriso mae uehorovo'iröhe jöho baejë'ohuro na no ehuro God-are jögoru mamioho aharueje. Bogo aho'i a'i ehomo ma'eno titimarueje.

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharohuro bogo ehuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadohuro ehuro God-are nunire mae namijade jöhoje.

4 Bëhe vaeromomo jiade Jew rajo nosi hijohomo Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamomo gavade jöho no uehorovo'ejo. ²Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'ië'adevarohomo huro mu mae vaeromomo ehuro God-are nunire mae namijade höjo. Ehuni döro bamorovoromomo nimorohë'i uvo'ibejajo: Naro nasi biririvoromomo ehuro God-are nunire mae namijaje hö uvo'ibejajo ehomo iae mae jio'ibejajo. Nani ehimo uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajohomo Abraham-hu döro bamorovo'iröhohomo bëhohomo bogoje. ³God-are surire jöho ehimo uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromomo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamomo gagorovo God-ro huni vavaenimoromomo uvade höjo: Na gavajohomo hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴Röhu göehu gö hesi mu vaejahamomo ë hesi mana bojamamomo gavë'ohomo uvarueje: Eaho bogo ëma vavaenimoromomo suvurohomo bojami'i a'i mu vaejadohunimo hesi manahomo bojamade höjo. ⁵O ae göehu mu mae bogo vae'i ma-uvë'ohomo: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Ehuni hesi

huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajë uvë'oho God-ro uvajeje: Ëhuro na mae uehorovevë'ëro ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁶David-ro jöe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi birivoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huë mae baejaje jöho David-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

⁷O asë'e mabëhejo.

Aehu God-are jö ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuë'oho mu sisë vaejamu u'ovahuë'oho no huë mae baejarue höjo.

⁸Noehu sisë vaejaroho Badahu bogo ijonö jö majahuijë'oho ëhuro no huë mae baejarue höjo. Ëhi uvë'eje.

⁹Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue ariböviohuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Ëhesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire jöho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijonö evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. ¹¹Abraham mae hö uvonugoromo ijonö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje

ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade höjo. Ëhu'ëro jië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabesi bëhoho iae Abraham-je. ¹²Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Ëhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'i Abraham sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'oho ëhuro Abraham hu nosi bëhohoje.

Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are huë maho nosiroho rue'i a'i noehu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ëhuro God-are huë mahuro nosirire rovajeje. Ëhesi jöhoje.

¹³God-ro Abraham uavadeje: Ave jöho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ëhunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ëhuni God-ro uvadeje: Na gavajoho Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hö uvadohuni ëhuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴O God-ro uö'ibejo: Ave jöho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi birivoromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ëhuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejöjo. O bogo ejehë'oho bogo bojëmi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë

uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuël'ëro huhu bojamui'i uövuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaharuohunioho God-ro bogo ëhunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruohuni ëhuni ajamuajeje. ¹⁵Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶Ëhu'ëro jii'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jöho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ëhuro baejarueje. Ëhu'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ëhuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorov'öho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jii'ëro. ¹⁷Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'ëro jii'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jii'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijego i'ovavujaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jii'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro

uvadeje: Diehi'oromo bae'ëjjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebej'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jii'eje. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uvë'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije. ¹⁹Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ë'ë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jiadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tiojë'e magonahe jiadeje. Baruo'u'o vaboro'u'o ëhi sisërëjävë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi birivoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiro ²¹uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo. ²²Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ²³Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jii'ëro. ²⁵Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo

ri'öjajeje ehuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

**God-are nunire mae riravaruëro
jië'ëro hu'o huë mae baeromo
nimoroharue jöheje.**

5 Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro javuë'ëro ehü'ëro God'o no'o gemuoro mae raro-marueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuë'ëro. ²Buore vaejavuoromo ajamuijë'ëro ehuro no God-are huë maho bihoromo biririvoromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorovë'ëro javuë'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raromo'ëjarë uvoromo ehuni noro nimorohë'i muebejarueje. ³Röhu göho no huë vavaeni bövi bise'o baejë'iroho ehü'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baejë'ohuro ehuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo. ⁴Biririvoromo God mae uehorovobe va'ë'ohuro ehuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'öj'e jëvaje uvajohuro ehuro no dë ma-mabëhe jioromo muebejarueje ijönö huro ajamuego ma-mabëhe javuoröhego. ⁵No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ëho bogo sarerivoromo ë'arueje. Ehësi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuijë'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avohego.

⁶God-hu no uehorovavuae öroho aviëhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovë'oho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu nimade majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimarue aribövioho ajamui'iro. ⁷O noro garöhe ae gö mae jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovë'oho ëho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo.

O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gavë'oho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejo nani bogo. ⁸A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jië'ëro ehü'ëro God-ro no röjahuijë'eje noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo. ⁹No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ehü'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Eëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ehuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuijë'ego majae ijönöho God-hu bojamui'iröhe i'uoho no bogo bae'ëjarëjo. ¹⁰Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ehuro hesinö ramuadeje. Eëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ehuni biririvo avohoromo uvo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jië'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro ehuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iram mae javuo'ajëjo. ¹¹Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jöëni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

**Adam-hu mu sisë vaejamu
vuovarue muehu rue'i Kerisohu
mu mae vaejamu i'ovarue
muehu rovade jöheje.**

¹²Ehi jië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu ehuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ehuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ehuro no ae aho'obëhe vuovavuohe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro. ¹³Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare

evare mu sisêho iae sa'are jiobe rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho êho bogo heromo ahê'ëro êhuni God-ro mu sisêho gemu gemu garomo bogo adaho'i ma-nunêro gêbe rovadeje. ¹⁴Mu sisêho bogo adaho'i ma-nunêremu gêbe rovamu röhu Adam-hu mu sisê vaejadevare evare ae aho'obêhe aevoromo vuovobe rovdoho röhu evare Moses rovadeje. Êaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadêhioho bogo êhioho heromo ahobe rovê'e jabu'o vuovêvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijonö sa'are rovade aho Keriso va'ëne êhi jianove. ¹⁵Iae êhi jie röhu Adam'o ijonö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoro gö gö jiadeje. Gö gö jiê'ëro God-are suvoro-huro Adam-hu sisê ë'adoho iosirami-jê'eje. Êhesi bêhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho ahamu êhuro ae aho'o vuovêvobe rovê'eje. Iae êhi jie röhu Iesu Keriso hu'o ma-gemuje. Röhu God-ro no huê baejavuoromo ë aho uavamu nosi sisêho ajamuijê'ëro êhu'ëro ae aho'obêhe hesi huê maho bae avohobe maro raromobe rovê'e javue. ¹⁶Ae gemuëro sisê vaejê'ëro êhu'ëro no'o sisê javue röhu God-are suvoro-huro ë muoho iosiramijê'eje. Êhesi bêhoho huro mu sisê gemu vaejê'ëro êhu'ëro God-ro no uövuajeje: Jemê'o sisê'e aribövie jêvâjêjo. A'i noehu mu sisê aho'obêhe vaejaruoho God-ro hesi nimoromo huê baejavuoromo uövuajeje: Jemesi sisêho iae mu'uvêhê'e höjo. ¹⁷Ae gemuëro mu sisê vaejê'ëro êhu'ëro a vuovavuaje muoho bôrömorâjê'eje ae gemuëro huro êhi sisê ël'ëro. Êhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuijê'ëro êhu'ëro ae rahu God-are suvoro mabêhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravê'oho êhi jiê'e aribövioho noro bogo vuovo'i

Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ëjarêjo.

¹⁸Êhu'ëro jiê'ëro mu sisê gemu jiê'ëro êhuro ae aho'o God-are nunire sisê'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaejê'ëro êhuro ae aho'obêhe nosi sisêho mu'uvahuê'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹Êhesi bêhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obêhe sisêrêjavuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahê'ëro êhu'ëro ae aho'obêhe hesi nunire marêjavuo'ê'e.

²⁰Moses-are jögorehu ijonö rovade hesi bêhoho aëro êho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'ego mu sisê bôrömo bêhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisê bôröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huê baejavuoromo bogo bise'o vadu'oho ajamuiromu nosi sisêho iosirami'amoromo hesi mu bôrömo røjahujjadeje. ²¹Êhu'ëro urimoho mu sisêho bôrömo jiadeje. Mu sisê hesi uhure javuê'ëro vuovavuonövdadeje. Jaruvoho God-hu huê baejavuade muoho bôrömoheje. God-are huê ma hesi uhure javuê'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuijê'ëro.

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

6 God-hu hesi nimoromo huê baejavuoromo nosi sisêho ajamuijê'oho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ê'ego no êhi ma-mu sisêmu vaebe va'ego nosi sisêho aho'o jiego God-ro no huê baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ²Bogo mae bogo êhioho uvo'ejo. Mu sisê uhure javuadoho no vuovaruêhi êhi jianovoromo iae barêjahuê'eje. Êhi jiê'oho no diehi vuonorö'öromo mu sisê hesi uhuroho

birivoromo raromonövo'ejo. No bogo ehioho e'ejo. ³Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejumu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'o'oho ehuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'eje. ⁴Èhuni no bapataeto vaejumu ehuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje ehuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovarohuni ehuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo. ⁶Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore birivobe rovadoho barëjahuego ehuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijonöho bogo vaenövoröhego. Èhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuë'eje. ⁷Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'iroho sisë uhure javuadoho iae barëjahue'eje. ⁸No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ehuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ejarëjo. ⁹No ëhi uehorovarue hesi bëhoho no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öj'ëro hiromo röhu maho bogo guomole'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öj'ëro. ¹⁰Keriso urimo guomadeje. Èhesi bëhoho hu guomoromo ehuro sisëho ioro'ioire gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jië'ëro. ¹¹Èhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ehuro ma-oro'ioiremu mu sisëho taemë'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu

Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹²Èhuni mu sisë uehoros sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ehuro sisëho jemë bogo ruahö'öj'ëvo'iro. ¹³O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baej'ë'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ehuro hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere. ¹⁴Mu sisëho jemë bogo ruahö'öj'ëvo'ë'e. Èhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uocho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromaruë jöhoje.

¹⁵Jögoru aharue hesi i'uocho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'o'oho na no ehunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ehioho e'ejo. ¹⁶Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'o'oho ehuro jemë ë a hesi darugoremu raromaruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'o'oho ehuro jemë sisë hesi darugoremu raromoro vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'o'oho ehuro hesi darugoremu raromoro hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷Röhu na God mabëhe uave. Èhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avejë'o'oho jemë God-are jö diehi diehi röjehijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸Mu

sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovêhadeje. Êhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajêhi êhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajêhi jemêhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bêhoho nasi jôho sama'e huruohê'e jiorôhego jemesi uehoroho u'uhêvego bogo avoho hejôeni. Urimoho jemëro jemesi öve hõre simane rabe aho'o bojamirovárijeje êhuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo êhi jiê'e muohemu vaenövo'irarijêro. O avevejö'oho êhi jemesi öve hõre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimê'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje. ²¹ Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojêge. Röhu evare majare êhi jiê'e mu sisë vaejarijoho ê hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Êhi jiê'e mu sisë vaejê'oho êhuro ma-vuovoromo sisëro va'arueje. ²² O avevejö'oho God-ro ajëmamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromê'e jêve. Êhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo êhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejêgo ê hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arueje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvuroho bojamuego êhuro no ma-ioro'iore gemu maro raromarujeje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuê'ëro.

**God-are jögoru ahoromo
vavaeni'ere raromarohe vuonugo'i
Keriso-are aribövie javuaje jöhoje.**

7 Aganomë sa'a a masijö jabesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho

jemë gavarujêro jëvê'ëro êhuni ave jôho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijê'oho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojuvo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojavo'ê'e. ² Bêhoho êhi jianove. Baru hijê'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ê'e jögorure êhi uövuê'ego. A'i baru guomê'oho magonahoho ê jögoruhu nijio'iraejadoho iae barêjê'eje. ³ Êhi jiê'ëro baru hijamu sionoho ioro bamê'oho aëro uvo'ê'ö: Êmagonahoho önö'e ma-juvê'e magonahe höjo. A'i baru guomê'oho jögoruhu nijio'iraejadoho barêjê'ego hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijê'oho bogo önö'e ma-juvê'e magonahe jio'ê'e. ⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajêhi jemë'o êhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovëvê'ëro êhu'ëro jögoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu barêjêhê'eje êhuro guomoromo ri'øjade ahu'o gemuoro jemëro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijêgo. ⁵ Röhu urimê'i nosirire jiaje sisêhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jögoroho no uehorovoromo dê iahuo'ego mu sisëmu vae'i nimonövareje. Êhi nimoromo sisêho dajo haho'ëro vaeromo êhuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jögoruhu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovê'ëro ma-ioro'ioremu barêjahuê'eje. Êhuro ê jögoru aharuje hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Êhu'ëro ijönöho no öri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajivê'e jögoroho adahobe God-are muoho ma-sivoho gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jögoru adahoromo ehuro mu sisë hesi bëhi gavarue jöhoje.

⁷Ësurire jajiv'e jögoru hesi uhure javuadoho iae barëjë'eje. Ëhuni no diehi uvo'ejo. Na no ëma uvo'ejo: Ëjögoroho sisë höjo. Bogo mae bogo ehioho uvo'ejo. Ëjögoroho bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisë hesi öroho diehi jië'e jiego. Ëhesi bëhoho jögore gemu jajivoromo ëhi uv'eje: Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Bogo ehioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae höjo. ⁸Röhu ganigani hesi jögoroho iae jajiv'eje. Jajiv'ëro naro garomo uvodeje: Ëganigani muoho God-ro bijönimaje hö uvamu nasi dë ihamu sisëhuro börömo mae rojomamu avare böviëni bise'ëni ganiganiego avohadeje. O surire jajiv'e jögoroho bogojio'ibejo uehoro sisëho bogo ehioho rojomio'ibejo. ⁹Uri-moho ë jögoroho bogo hejë'e ëma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajëjo. A'i ganigani jögoroho hejamu mu sisëhuro baejevamu naro biriri'övoromo jögoroho ahoromo ¹⁰uvodeje: Ëhu'ëro na guomo örire jevajëjo. Röhu mami'e God-hu ganigani jögoru bamade hesi bëhoho ehuro no mae raro'm'iröhego. Röhu ë ganigani jögoroho jië'ëro ehü'ëro sisëhuro baejevamu na guomo örire jevadeje. ¹¹Guomo örire jevade hesi bëhoho surire jajiv'e jögoroho na hejë'ëro ehü'ëro ë mu sisëhuro saremiromomo dë ihamu naro jögoroho ahamu ehuro guomo örire jevadeje.

¹²Röhu ë surire jajiv'e jögoroho aho'obëhe God-aro jioromo rov'eje. Ëhesi jöe gö gö God-ro bamadeje noro mu mae vaejego marëjavuoröhego. Ëhu'ëro ë jöho iae maeje. ¹³Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ehuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo ehioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ehuro ë'adeje. Uehoro sisëhuro

ë jö maho huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Ëhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ehuro mu sisëho börömoraeöhego.

Uehoro ma'o uehoro sisë'o umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamuajë jöjeje. Röhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve. ¹⁵Ëhuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'taje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ehuro na uvajeje: God-hu bojamuade jögoroho iae maho höjo. ¹⁷Ëhi jië'ëro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ehuro vaejajeje. ¹⁸Na gavajoho uehoro maho nasiroho bogo mae bogoje. Ëhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jioje rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰Na bijönegaje muoho ëma vaejë'ëro ehuro bogo naehu nimoromo vae'irögoru uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ehuro vaejajeje.

²¹Ëhu'ëro na gavajeje aviëhi jië'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasire rovajajeje. ²²Nasi dë vövöbajore God-are jögoroho negajeje. ²³Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ehuro sino haho'ere jiaje sisëhuro na ruaho'amoniagegajeje. ²⁴Asë'e vaevë'e jevaje. Sisëhu sino

haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. ²⁵Röhu na God mabêhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Ëhu'ëro jïë'ëro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire jiohe rovaduhuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

God-are Aru'aho baeromo ëhuro mae raromarue jöhoje.

8 Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. ²Uri-moho ja mu sisëmu vaeromo guomo örire mu juvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javë'ëro i'ovavua je Aru'ahohuro ja ajamiromo ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae javë'eje. ³God hu eni jïë'ëro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javua-jëhi hu ëhi jioromo rueromo sisëni guomoröhego. Ëhi'amu ëhuro nosirire jiaje sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Noehu mu vaeröhe jögorohuro bogo ëhuro sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Sisë nosirire jïë'ëro jögoru hesi biriroho bogojadeje. ⁴Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi mu maho aho'obêhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahuhu nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'ëro. ⁵Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu uehorovarueje. O God-are Aru'ahuhu nimajëhi vaejë'oho Aru'ahuhu uövuajohuremu uehorovarueje. ⁶Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro va'arujeje. A'i God-are Aru'ahuhu uövuajohuremu uehorovë'oho ëhuro ma-ioro'iore gemu huë mae raromarueje. ⁷Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavua je hesi

bëhoho ëhi jïë'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo ejaharujeje. Eja-ho'iröhoho bogo eni javua jeje. Ëhuro God'o muorovarue aribövie javua jeje. ⁸Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javua jeje.

⁹Röhu jemë bogo ëhiho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahuhu nimajëhi ëhi vaejaru jeje God-are Aru'ahoho jemesi dë vövöbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ëgo. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë vövöbajo'ere bogojïë'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu hesi Aru'ahoho jemesirire jïë'ëgo ëhuni huhu nimaje jöho iae ejaharu jeje. ¹⁰Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Ëhu'ëro jemë sisë vaejarujohuro jemesi sino haho'oho iae vuovëho hesije röhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi aru'ahoho biririvëhego raromaru jeje. ¹¹Röhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjadeje. Ëhuni hesi Aru'ahoho jemesirire jïë'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sino-hu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ë'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹²Ëhi jïë'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje. ¹³Ëhi jïë'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'ioremu vuovëvo'ë'e. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromo bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-ioro'ioremu raro mu'aruje. ¹⁴Ae rahu God-are Aru'aho ejahobe va'ë'oho ë aribövioho God-are aboji harihu'e jio'ame. ¹⁵God-are Aru'aho baejarujohuro jemë bogo tövo rëmo'ëgo röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmi'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Ëhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo.

¹⁶Noehu ēhi uavarue hesi bēhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuiromo uōvuajeje: Jemē iae God-are aboji harihu'o mae jēvajējo. ¹⁷No hesi aboji harihu'ēro javuē'ēro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajēhi no'o ēhi bae'ejo. No Keriso'o huē vavaene baejaruēro jīē'ēro ēhuro hu'o gemuore aji maho bae'ejo.

U'emu God-are aji ma baerōhe jōhoje.

¹⁸Na uve: Huē vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu rōjahuijego garōhe aji mabēhoho ēho bōrōmo mae hōjo. ¹⁹Rōhu vaev'ōho sa'ae mie bōvie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jioje ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'ōho va'orahoro bamavuo'iramu ēho ma-marō jio'amo'ē'e. ²⁰Ēhesi bēhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bōvie bise'e sisērē'amo'ajējo. Bogo hesi ēma sisērē'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisērējōro uvadeje hujeji avohego marē'amorōhego. ²¹God-hu bamade bōvioho bise'ōho jaruvoho ēhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ēhi jioje va'ajoho iae barē'irōgoro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-marō javuorōhēhi ēhi huhu bamade bōvioho bise'ōho marō jio'amo'ē'e. ²²Vaev'ōho iae no gavō God-hu bamade bōvioho bise'ōho sisērēbe rov'e jio'ego ijonō mae jio'amo'iē'ēro. ²³Sa'ae bōvie bise'e bogo ēhemuoho sisērē'i rōhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramamu baejare aribōvioho no'o sisē'i huē vavaeni'e raromē'ēro hara'uē'i mueberomo raromō ijonō God-ro hesi aboji harihu'ōho no avohavutoromo nosi sino haho'e aho'obēhe i'ovavuego ma-maemu javuorōhego. ²⁴Ēhi mae javuorōhoho ēho noro muebejōro God-ro ajamuiromo marō bamavue'jeje.

Mue gö gö no avevejō'e nunehu ga'amaruoho ēho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavaruēro. ²⁵A'i mae javuo'irōhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoro muebejaruēro jīē'ēro ēhuni ga'irōgoro birivoromo raromoro muebebe va'arueje.

²⁶Rōhu no u'uhavuē'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Ēhesi bēhoho God-are ōrire diehi avoho ato'irōhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jōēni huē vavaene bōrōmo bēhe baeromo sisē maro hara'uoromo ēhuro God-are ōrire ēninamijajeje. Huhu hara'uoromo ēninamijaje jōho aho ē jōho bogo ato hesi javue. ²⁷Rōhu God-hu dē vōvōbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabēni God-hu nimajēhi hesi Aru'ahohuro ēhi jīē'e uehoroho baeromo hesi aribōvi nosi jōēni ēninamijajejo.

²⁸No gavaruoho ae rahu God rajahijē'iroho mu mae mu sisē huē mae huē sisē jabesi ōrire rovego rōhu God-ro jabumē ajēmiromo huē mahu'o huē sisēhu'o aho'obēhe avohēhajeje ēhuro ijonō jabumē mae jēvo'irōhego hesi nimadēhi rinēgade aribōviēro jēv'ēro. ²⁹Ēaribōvioho urimē'i God-ro sōjēgo'irōgoro uehorovēvadeje. Uehorovēvoromo hesi simanēro mevoromo uvadeje: Hujeji ē aribōvioho naro tarioromo baejēvo'ejōjo ēhuro nasi Harihu ma va'ēne jēvorōhego. Ēhi jīē'ōho jabumē ijoraje aho'obēhe jēvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajējo. Mevoromo ēhi uvadeje. ³⁰Ēaribōvie gemuoho mevoromo rōhu hesinō rinēgadeje. Rinēgoromo rōhu jabesi jō sisēho uehorovoromo vuonugēhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejēvoromo aji mare rēmadeje.

God-hu dē vövöbajo'ere no uehorovavua je muoho ēho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhe jöhoje.

³¹ God-hu ēhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no ēhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajējo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojēmi'ejö uvoromo nijio'irae'li a'li Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obēhe nosi jöēni huē vavaene baeröhego. Hesi Harihoho ēhi bojamuijē'ero ēhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuoro börömoho mami'e bojamuijē'ero ēhuni suvuoro ioro'iorohu'o iae bojamui barē'ajējo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisēho raro jövo'ē'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabēni God-ro nosi sisēho avohahuē'ero uvajeje: Jemē mae jēvājējo. ³⁴ O raro uö'ē'e: Sisē'e jēvaje sisēro va'ohējo. Ēhi uö'iröhe aho bogoje. Rabēni hesi bēhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomē'ero God-are övo manö hiromo nosi jöēni God-are örire jöe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dē vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ē'e. Aho bogo. Huē vavaeni bövi bise'o rovē'oho ae göehu ijumavuē'oho ie o niögu suhi'e bogojavuē'oho vörö'ere va'ē'oho aehu bijuēmavuamu vuovē'oho bogo ēhuro tugohahuo'ē'e. ³⁶ Iae ēhi jiē'e mu sisēho nosi örire rovajeje. Ējöho God-are surire ēhi uvē'eje:

God no jasi ariböviēro javuē'ero ēhuni aēro vae majae muo'amavuo'iē'ego no vöröre ma-raromarue höjo.

Sheep rinovoromo bijuēmo'iē'aruēhi aēro nosi örire ēhi ē'arue höjo.

³⁷ Iae no ēhi javue. Röhu rabe rabe rovē'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijejego ēhuro no

ruahö'ö avohoromo ma-mae javuajeje. ³⁸ Ēhesi bēhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dē vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovē'oho bogo tugohahuo'ajējo. Vuovavuē'oho o ave sa'are raromē'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovē'oho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovē'oho ³⁹ noehu dö mare ajiomē'oho o sa'a gago ēgobövire abuejē'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovē'oho God-hu uehorovavua je öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ēho bogo tugohahuo'ajējo.

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejēvade jöhoje.

9 Na Keriso-are ae gemuohuro jevē'ero jö mae majēhi'iē'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dē vövöbajo'oho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majēhi'iē'e. ² Huē vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromo majae ēhi vavaenegajeje. ³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jēvanovo'ego jabesi jöēni vavaene baeje. Ēhesi bēhoho jabumē Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho ma-bisemu uehorovajeje. Ēhuni na uve: God-ro sisē bojemiromo Keriso-are bēhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomo'ibejajo ēhuro iae mae jevo'ibejajo. Jabesi jöēni ēhi dē vövöbajo'e aho'o uehorovēvoromo vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huē mabēhe God-are örire baeruemē'eje. Jabumē Israel rajo God-hu baejēvade aribövie jioruome. Huro jabumē hesi aboji harihu'e vaejēvadeje. Hesi aji maho röjēhjadeje. Hesi jögoru maho bojēmiromo uēvadeje: Iae na jemē muebejēvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojēmadeje. Osa börömore rueromo

hu rajahi'iröhe öroho röjähijadeje. Ijonö mae ajëmi'iröhe jöho bojëmadeje. ⁵Jabesi hijo miono'oho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromo ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego ëhuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ëhi jië'e mu maho baej'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëj'eje. Èhesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ëhi jië'e aribövioho bogo aho'oho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ëhi muebejavuajeje. Èhuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëj'eje. ⁷Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'oho bogo baeruumë'eje. Èhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o ë ariböviohuremu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Èhi uvë'eje. ⁸Ëjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho ëho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. ⁹God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Èhi uvë'eje.

¹⁰Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego ëhi uvadeje röhu bogo ëhemu jio'i a'i ijönö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. ¹¹⁻¹²Röhu harihe niö'i bogo rëhëv'e dëre jëvamu mu maho o mu sisëho bogo vaejë'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijorajohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijorajo hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho ëhuro huhu nimadëhi ëhemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho göromo rinëgo'i hesi nimoro ëma rinëgajëro jië'ëro. Iae ëhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. ¹³God-hu ijoraje Jacob ajami'i murie Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro ëhi uvë'eje.

¹⁴Èhi jië'oho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ëro sisë'i uehorovoromo ëhioho ë'ade höjo. Èhi jië'oho jö sisëgo bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁵Èhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajoho huë baejëvo'i negë'oho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'oho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo. ¹⁶Èhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo birivoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ëhuro nasi vöröho ae

röjehijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego. ¹⁸ Èhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho ma-rëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

**God-hu dë vörönimoromo
i'u bojamuibe noni
vavaenimobe va'aje jöhoje.**

¹⁹ Èhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro èhu'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho èho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego èhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Èhuni God-ro sarerivoromo èma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoho jemesi sisë höjo. Èho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro èhu'ëro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰ Jaehu èhi jië'e sareri'e jö majehijë'oho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'oho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho èhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'aehu rama avoharuëhi èhi javuo'i God hu rama avoh'amaje aho va'ëne jië'ego èhuni no bogo ri'öromo ua'ejarejo: Ja rabëni no èhioho avohavuane höjo. Bogo èhioho ua'ejarejo. ²¹ Ja'o uehorovone. Rama avoh'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'oho iae maeje. Nimë'oho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvo'ë'e rama göho maego maja börömhuni runo'e bamo'irögoro göho sisëgo majae èhi è nemonövo'iröhëro.

²² Èuhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro èhu'ëro jië'ëro hu hesi nimoromo

ë'ë'oho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röjehi'iröhëni. Èhuni huhu dë vörönimego sisërërohe aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijönö i'uoho bojëmi'iröhëni. ²³ Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röjahui avohö'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ego. Noehu hesi aji baeröhego huhu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ego. ²⁴ Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinaguoi a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje. ²⁵ God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Èaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho

ijönö naro uë'ejöjo: Èho nasi aribövie jioruomajëjo.

Èaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho

ijönö naro uë'ejöjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are ariböviohuro henöväre God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego henövaroho è aribövioho naro uë'ejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho èhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomajëjo. ²⁸ Èhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioemu bojëmi'ajëjo. ²⁹ O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo. Gomorrah amo sisërëjadëhi no'o ëhi sisërëjavuo'ibejajo. Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

³⁰ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovere höjo God-are nunire mae riravoröhoho. Ëhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajohuro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarëromo God-are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'iröhe öroho bogo baejare höjo. ³² Bogo baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i ömo gavareje ga'i avohorovë'ëro God-are nunire mae riravo hesi jëvego. Ëhi jië'e öroho nahoromo bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo hesirire munëro biberovanovareje. ³³ Keriso munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo.

Aëro hesirire ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

10 O asë'e aganomë nasi dë vövöbajo'oho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje

nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i ma-marö va'iröhego. ² Ëhesi bëhoho naro jabesi muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohoruomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanov'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'oho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabesi birivoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Ëhi'oromo God-hu nosi sisë avohahuëgo hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijohë'eje. ⁴ Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru ejahoromo mu mae vaejë'oho ëhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarëjo. Ëhi uvoruomajeje. Röhu ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ijönöho bogo ëhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuae jöhoje.

⁵ Jögoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'iröhe ë hesi jöho Moses-ro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jögoru e barëjë'oho ëhuro maro raromoruomo'ajëjo. ⁶ Röhu God-are jögoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'iröhe ë hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae nosirire jie. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo ö'idöroho iojiomolejarëjo. Ësurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomolejarëjo ëhuro Keriso hu'irae

baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruïroho abue'ejarëjo. Èsurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruïroho abue'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God-are jöho iae jemesirire höjo.

Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ëro jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo.

God-are jö hesi bëhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo ë'adeje. ⁹Jaehu dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hö uvoromo röhu mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue.

¹⁰Dë vövöbajo'o o jö'o jabesi bëhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuare jöho ae huruoho majëhiromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue.

¹¹Ëhi jië'e jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

¹²Èsurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro bëröme namiromo ae aho'obëhe muebejavuoromo göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje. ¹³God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raromoli maro raromolu'aruëjo.

¹⁴Ëhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua

ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogoje. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bogo majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i ma-gemuëro gemuëro Iesuare jö maho ejahë'ejö. Urimë'i Isaijah-ro jöe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemino'ëro ejahuë'e höjo. ¹⁷Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho majahuijego ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸Ëhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaroho iae hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo.

Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rërirae barëjë'e höjo.

¹⁹Röhu ave jöhu'o uë gë'ejo. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Ëhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje.

²⁰ Ĕhi jië'e jõe gemuoho Isaiiah-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare höjo.

Nasi jöeni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare höjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho Ĕhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo Ĕhi uvë'eje: Jaburo nasiro riejöro na vae majae öve nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jõe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

**God-hu Israel raje ae aho'obëhe
bogo vuonugëvo'i a
vituohuni vavaenimoromo
ajëmibe rovide jöhoje.**

11 Israel rajoho Ĕhi jië'e hia'i biriri'övä'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na Ĕhuni God hesi aribövioho ioro'ioemu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ²Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro Ĕhu'ëro ijönöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiro mo uavade höjo: ³Bada jani suvuro vënire buejharue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e höjo. Jö jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimarujëjo. ⁴Elijah-ro God Ĕhi uavade höjo. Ĕhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro Ĕhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000

avoho nugo'amë'e jevajëjo. Ĕhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoro rajahiruomë'e höjo. God-ro Ĕhi uavade höjo. ⁵God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho Ĕhi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje. ⁶Avoho ramuade hesi bëho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejeho huro Ĕho garomo avoho ramuö'ibejo Ĕho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

⁷Ĕhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro ma-rëmamu jabesi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje. ⁸God-are surire jöho Ĕhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabesi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabesi nunoho bogo garomo hesi jöho jabesi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o Ĕhi gemuoho höjo. ⁹Röhu Israel rajo jabesi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero Ĕhi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromo söröe ijanovego evare gvaevëro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo Ĕhi'oromo Ĕhuro jabesi i'uoho mana baeruomörohe. ¹⁰God jero jabesi nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u böromë bojëminego baeromo ma-ioro'ioere gemu deje gurorovë'e jijihö'irajo. David-ro Ĕhi jajivë'eje.

**God-hu sa'a ioro'ioro
rajo baejavuoromo
mare bamavuaje jöhoje.**

¹¹ Ëhuni na uëve: Israel raje rireromë-vadoho na ëhuro ioro'ioiremü sisërëjëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ego ëhuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajojo God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ëhuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo. ¹² Israel rajohuro Keriso bijönimoromo God-hu ajëmaje muoho boremi'öjamu ëhuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e raromaruohuro Keriso-are mu maho baeruomë'eje. Ëhuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövïe aho'obëhe vuonorö'öromo God-are örire avo'avoho uehorovo'iramu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomo'ë'e.

¹³ Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho uëli'ë'e. Kerisoro na remö'öjël'ëro na hesi jö baeromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Ëmuoho böröme hö uvoromo nimorohë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijajeje. ¹⁴ Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromomo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: Sa'a ioro'ioirehu mu ma baeruomajëhi rabëni no'o bogo ëhioho baejare höjo. Jabuhu ëhi uvë'o'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Ëhuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomo'ë'e. ¹⁵ God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'öjël'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Ëhu'ëro jï'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ëhuro ajil'e mu göëro urimore muoho iosiramimomo

börömo bëhe rue'ë'e. Ëho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ëhu'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ëhu'o hesije. Ëhuu jö hesi bëhoho Israel rajo hijo miono'e God-are aribövïero jëvë'ëro ëhu'ëro ijore jioje rovaje hijo miono'ohu'o jabesi ujohu'o God-are aribövïe javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijioho nugo'amadeje. Ëhu'ëro jï'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuoho baeromo sirihimomo ma-mabëhe gemuoro iojïomë'eje. Ëhuu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamu jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromomo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë ëhi uvë'o'oho avo'avoho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Ëhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabesi sionoho bae'irodego. Ëhu'ëro naro jabumë iosirëmiromomo ma-mabëhe jëvajëjo. ²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro biririvoromo sirihimomo namijanue. Ëhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi ëhioho uvo'i

a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho rôhu God-ro jabesi sisëho bogo ma-nunëremuoho gë'i tariv-oromo rori'o ruruhö'øjadeje. Èhi jië'e jiaje èhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'o'ho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'o'ho ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro èhi jië'e i'uoho na'o bojëmi'ajëjo. ²² Èhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë baejavuaje aeje. Rôhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabesi örire i'ue bojëmi'ajëje. O jasi örire huë baejavajeje. Huhu huë baejavaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'o'ho iae huë baejavonövo'ë'e. O bogo mae uehorovë'o'ho huro ja'o tariö'øjavo'ë'e. ²³ O Israel rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Rôhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'o'ho God-ro ë aribövioho tariö'øjëvadoho ujuohoromo rôhu maho sionore bimuvëvo'ë'e èhi jië'e mu vae'iröhoho God hu eni jië'ëro. ²⁴ Èhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Èhi javamu rôhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Èhi jië'e anoj'i'e muoho vaejë'ëro èhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimuvëvanovë'o'ho èho ma-samae jio'a'ajëjo.

**God-hu ae aho'obëhe nosi
jöëni vavaenimoromo maro
bamavuo'iröhe jöhoje.**

²⁵ Aganomë ave jöho urimë'i God-hu gurihijadoho avevejö'oho rôjahuijë'eje. Èjöho na nege jemëro avoho ga'irarijigo jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvöjööni: Nosi simanoho mabëhëro javuë'ëro mae raromarue höjo. Èjöho na majëhi'ië'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'e biriri'övaroho bogo ioro'ioremuoho èhioho jëvobe va'i hu-

jeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinö rueruomo'iramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomo'iramu evare Israel rajoho ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire èhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajëmi'iröhe ahuro nasi dahורה Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromu God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barë'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare èhi jië'e ioro'ioremu jioröhe jögoroho naro bojëmi'ejöjo.

Israel rajo jabesi jöho èhi jajivë'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruohuro èhuro jabu rori'o tario rëmajë aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro èhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajëmi'i uvë'ëro jië'ëro. ²⁹ Èhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromo hesi mu ma suvuro bojëmi'ajë'o'ho huro bogo jö göho uehorovo'i èhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Èhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo ejahonövariijeje. Bogo ejahamu God-ro gavë'ëro rôhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejahamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni vavaenimë'eje.

³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajëmi'ajë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijönö God-ro jabesi jöëni èhu'o vavaenimo'iramu maro jëvo'ë'e.

³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi

darugo uhure ramuë'eje ehuro ijonö ae aho'obêhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'ö vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho bôrömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo. ³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.
Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuoroho bojamijë'ëro ehü'ëro God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Èhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu javuoröhego avohavuë'ëro huro döre hiromo aho'obêhe muebejavuajeje. Èhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

12 Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ehuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamirovo'irarijego. Èhi bojamirovë'oho ehuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuoro God-ni bahijaruoho bogo ehioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Èhi jië'e suvuoroho God-aremu jio'iramu ehuro hu nimo avohö'ë'e. Jemesi arijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ehuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje. ²O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ehuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Èhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e

muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

³Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ehuni ave jöhu'o majëhi'ejo jemë ae aho'obêhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromo mu vaejöro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromo ëhi jië'e muoho vaenövö'ejöjo. ⁴No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömoho aho'obêhe javuë'ëro inöme göëro mue gö vaejarueje inöme göëro mue gö vaejarueje. ⁵Èhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obêhe javue. Èhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ehuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Èhi javuë'ëro no ae aho'obêhe gemuore bimuvorovë'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

⁶Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuoro gö gö bojamuijamu baebe rovareje. Èhuni suvuoro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuoro baejë'oho mae uehorovoromo uvo'ejo: God-are jöho ëhi röjahuijë'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ejo. ⁷O ae gö a ajëmi'iröhe suvuoro baejë'oho iae no ae ajëmime va'ejo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'oho iae no ae röjëhibe va'ejo. ⁸O jögoru bojëmijarue ae javuë'oho iae no jögore bojëmibe va'ejo. O ae suvuorëmijarue ae javuë'oho iae no öve sasohavuo'iramu suvuorëmime va'ejo. O masijo riravoromo muebejëvarue ae javuë'oho ehuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ejo. O huë baejarue

ae javuë'oho daje nimorohoromo huë baeromo ajëmibe va'ejo.

⁹Ae gö rajëhijë'iroho nadi ma-döhuremuoho rajëhi'i jemesi uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰Göero göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹²Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejarëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho biririvoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'o gare. ¹⁸Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga

taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöhö God-are surire uvë'eje: Badaro uövuajëjo: I'u bojëmi'irodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöhö uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöhö ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

Sa'are a masijehu bojamaue mu noehu vaeröhe jöhoje.

13 Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöhö ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo. ²Ëhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego. Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ië'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejë'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴Sa'are a börömoho God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejë'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömoho bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵Ëhuni jero ave sa'are a

masijo jabesi jōho ejēhone. Ejahē'oho ēhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Rōhu gōho jasi dē vōvōbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejē'e jevajējo.

⁶Iae ēhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemēro jabumē tax-oho bojēmijarujeje rabēni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruēro jiē'ero ē hesi bēhohuni. ⁷A masijo jabesi ōrire diehi jiē'e mu vae'irarijoho ēhi vaere. Tax ihe gō gō bojēmi'irarijoho ēhi bojēmire. Mae uehorovo'irarije aribōvioho mae uehorovore. Rajēhi'irarije aribōvioho rajēhire.

**Gōehu gō hesi ōrire diehi jiē'e
mu vaerōhe jōhoje.**

⁸Suvuore rabe a mana bojēmi'irarijoho ma-burēro mana bojēmirego ē muoho barē'iro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ē'e dē vōvōbajo'e a bojēmi'irarije muohoje. Gōehu gō dē vōvōbajo'e aho'o bojamijē'oho ēhuro God-hu bojamuade jōgoroho e barē'aruje. ⁹Rabēni hesi bēhoho God-hu bojamuade jōgoroho ēhi uvē'eje: Nadi goho'amonējo. Nadi ae anonējo. Nadi vajiohe ē'onējo. Nadi ae gō hesi bōviēni bise'ēnioho ganiganimonējo. Ējōhu'o jōgoru ioro'iorohu'o ē hesi bēhoho ēhi uvē'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinējo. ¹⁰Jasi ae gemuoho dē vōvōbajo'ehu rajahijē'oho hesi ōriroho mu sisēho bogo vae'a'anue. Ēhuni gōehu gō rajahirovē'oho ēhuro God-are jōgoroho e barē'anue.

¹¹Ēhi jiē'e muoho vaenōvore rabēni hesi bēhoho jaruvoho diehi jiē'e maja jiajoho jemē iae gavaruje. Momorō'ōjarujoho ri'ō'irarije majaho rovē'eje. Ēhesi bēhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'irōhe majaho ēgo'o jiadeje. Jaruvoho ē majaho dunove. ¹²Vahioho barē'i Badahu

ruerōhe majaho sisonuvo'irōgoro ē'e. Ēhuni ramoramoe muoho vuonugo'i muorovo'irōhe inōmo inōmoho ujuoho'ejo aji'e majare muorovo'irōhēro. ¹³Aehu majare avoho raromo jijiharuēhi noro ēhi ē'ejo. O gemuore gagovoromo mahunō'e uruvoromo tiōromo jijihē'oho bogo. Jovo iromo simano sisērējē'oho bogo. Ōehu jijihanovoromo mu gō gō vaejē'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gō jabesi mu mahuni dē vōrōnimē'oho bogo. ¹⁴A'i jemēro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ēhuro sinehu sisē nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

**Noehu bogo masije riravoromo
uvo'irōhe: Christian ō mueno'oho
sisē hō uvo'irōhe jōhoje.**

14 A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Rōhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ēhi jiē'e aribōviehu ekaresiae jemē'o bimuvo'i nimamu gēvē'iroho jemesi baejēvore. Rōhu nadi uvore: Jabumē rue'iramu noro jabesi jōho aho'ahovo'ejarēromo baejēvore. ²Ae gōero biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ē'e: I mi bōvi bise'o ijē'oho iae mae hōjo. Ae gōero juhuoni juhuonie uehorovē'ero mioho bogo i'i ma-iemu i'ē'e. ³Rōhu mi bōvi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bōvi bise'o juahovaje aho ma-asisō'o va'ēnēro jiē'ero juahovaje hōjo. Nadi ēhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bōvi bise'o ijaje aho vajamirovajējo. Nadi ēhioho uvone. God-ro ē aho hesinō baejē'e hōjo. ⁴Ae gō hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisē hō ua'iranoho ēho bogo jasi muehuje. God hesi bōviahuremu ga'ē'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Rōhu hu iae nami'ē'e. Rabēni hesi bēhoho.

Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e. ⁵Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömege ëhuni ë majarohe no God mae uehorovoromo raromo'ëjarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ëjarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone. ⁶Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvuoro mae bojemi'ë'e höromo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uavajeje. ⁷Ëhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöënioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöënioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸a'i raromë'oho Badare jöëni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'oho Badare jöëni uehorovoromo vuovarueje. Ëhu'ëro jië'ëro raromë'oho o vuovë'oho no Badare javue. ⁹Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Ëhu'ëro no Keriso-aremu javue. ¹⁰Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujëji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ëjo hesi huro mevavuuröhego. ¹¹Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badaro ëhi uövujëjo:

Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ie'ajëjo.

Ae aho'obëhe God nasi jöëni gemu ague aho raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo.

¹²Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi jajivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovere bëhoho huruoho majahi'ëjo huro heröhego.

**No mue gö gö nosi Christian ö
mueno'o jabesi nunire bogo vaejago
jabuhu no göromo nosi döre bogo
ö'oromo mu sisë vaejago
rireromëvo'iröhe jöhoje.**

¹³Ëhuni ë'ego no ijönöho bogo uvo'iro: Ëaho mi ijajoho o ëhi jië'e mu vaejajoho ëhuro mu sisëho vaejaje höjo. Ë'ego no bogo ëhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gö gö agano jabesi nuniroho bogo vae'ëjarëjo jaburo no göromo nosi döre ö'oromo mu sisë vaejago rireromëvo'jöëni. ¹⁴Na Bada Iesuare ae gemuohuro jevë'ëro ëhu'ëro na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bövioho bise'oho God bogo ahavua'ë höjo. Iae ëhi jie röhu aehu uvë'oho: God-ro ahavua'ë hö uvoromo ë uvade aehu ijë'oho sisëje. ¹⁵Ëhesi bëhoho mae höromo jaehu ie mie jasi Christian ae gö hesi nunire ijamu ë ahuro garomo uvë'oho: O God-hu ahavua'ë ioho ijane höjo. Ëhuni na'o God-are jöho ahoromo i'ëjö uvë'oho jaehu hesi nunire ijanoho ëho bogo maho ë'aneje. Jero hesi öröre bogo uehorovë'e ma-ijaneje. Ëa hesi jöëni Kerisoro guomë'e jiaje ëhuni nadi ioho mioho ëma iromo ëhuro hu ijumone. ¹⁶Jemëhu uvarujoho: Ie mie jove bövie bise'e ijë'oho mae hö uvarujoho gavë'i ue'ahore. Ae göëro göromo jemesi mu ma hesi jöho sisë'i

ato'ë'ö. ¹⁷ God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi bëhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huë baerovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o sasohavuego raromaruohoje. ¹⁸ Èhi jië'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahë'oho God-ro èhi jië'e aho nimo'iramu ae aho'obëhe uvoruomo'ë'e: Èahuro mu maho ömaje höjo.

¹⁹ Èhu'ëro jië'ëro no ave muohemu ë'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huë mae raromoromo ajamirovo'ejo èhuro avoho biririvoromo riravo'iröhëni. ²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabesi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumëhore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'o ue'ahoromo God-are jö ahë'oho èhuro jemëhu ue'aharujoho sisë jio'ë'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromo'iröhe èhi jië'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'oho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'oho: Ave muoho iae mae hö uvë'oho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jiavamu hejë'oho huë mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'ie'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'oho God-are nunire mu sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro èhi jië'e muoho nimajë uvë'e ëma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'oho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu ëma vaejë'oho èho mu sisë vaejanueje.

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

15 No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue aribövioho noro

aviëhi jië'e muoho vae'ejo. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ejo. ² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Èmuoho mae hö uvaruoho èhi jië'e muoho no ae gemu gemu vaenövo'ejo ajëmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iröhego. ³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ë'ade jöho God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje: Aehu jö sisë rabe rabe God ja bojamaroho na'o ë i'uoho baejode höjo. ⁴ Röhu urimë'i God-are surire jö diehi diehi jajivo'amare hesi bëhoho èhije röjahuego noro ë surire jöho adahoromo dë sanuovahuego biririvoromo èhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuoröhego. ⁵ Röhu avevejö'oho God-ro ajamuijajeje èhuro no dë sanuovahuego biririvobe va'oröhego. Èhuni na nege huro jemë ajëmijego Iesu Kerisohu uehorovadëhi èhi gemuoho uehorovoromo jemë aho'obëhe simane gemuoho uehorovo'irarijego. ⁶ Simane gemuoho uehorovë'oho èhuro jöe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho böröme jioröhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömoho o hesi Vavuoho jië'ëro.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o ajamuaje jöhoje.

⁷ Èhuni Kerisohu jemë rajëhiromo baejëvadëhi jemë'o göëro gö rajahivororomo baerovorego èhuro God-are ihoho böröme jio'iro. ⁸ Èhesi bëhoho majëhi'ie'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bëhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uëvadeje: Ijonö naro èhi'oromo jemesi ujoho ajëmi'e-jöjo. God-ro èhi uëvë'ëro Kerisoro ijonö rueromo nimadeje God-hu Jew rajo

jabesi ujo ajamui'i uëvadëhi Jew rajoho ëhi ajamui'iro ëhuro noro garöhego God hu jö maemu majahuijaje aho jiego. ⁹O sa'a ioro'ioro rajohuro uvoröhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabëhe ajamuij'e hö uvoromo hesi ihoho döro bamo'iröhego. Èhesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Èhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hirono God jasi örire huë mae ua'ejöjo.

Na jöe ioromo jasi ioho rajahi'ejöjo.

¹⁰O God-are surire jö göho uvë'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are ariböviohu'o gemu mae nimorohorëjo.

¹¹O surire jö göho ëhi uvë'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro ae aho'obëhe Bada mabëhe uarëjo.

Sa'ae din'öle din'öle raromarujoho ae aho'obëhe hesi öröro rajahirëjo.

¹²O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jioröhe öroho jajivoromo uvë'eje:

A mami ae Jesse bëhoho jiade höjo.

Röhu sahorijadoho hujeji bunohuro siri-nohiromo ri'ö sionore nami'a'ajëjo.

Èhi'oromo böröme namiromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ajëjo.

Muebejëvo'iramu jaburo uvo'a'aruëjo: lae ë ahuro ijonöho no ajamuinövo'ajëjo.

Èhi uvë'eje.

¹³Iae God-ro nosi dë vövöbajo'e avohahuego ëhuro no uvarueje: Ijonöho huro ajamui'iramu mae javuo'ajëjo. Èhuni na nege huro ëhi ajëmijego jemëro hesi örire mae uehorovoromo ëhuro huë vavaenoho juhuonoho bogo bae'irögoro ma-nimorohoromo mae raromoi'rarijego. Èhi jië'oho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojëmi'iramu jemëro ma-mabëhe birivoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Èhi jië'oho iae na nege.

Paul-hu rabëni Rome aribövüeni birivoromo jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro eni baejë'e jëvájëjo. Nuehu uehorovoromo röjahirovarujoho eni jëvájëjo. Iae na ëhi uve ¹⁵röhu naehu jö jajivodoho na ma-bisemu birivanovoromo majëhijodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijego. Naehu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejevoromo muoho bojemadeje ¹⁶naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego. Èhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje ëhuro priest-ehu suvuoro ujuohoromo God-are örire bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ujuohëvoromo God-are örire suvuore bojämijego hesi Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëvego maemu jëvego God-ro baejëvoromo nimoroho'iröhego.

¹⁷Èhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro God-are mu vaejahajohuro ëhuro na mae jeve. ¹⁸⁻¹⁹Ave jöhuremu birivoromo jövo'ejo jö göho bogo. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho röjëhibe hesi Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are jöho ejahë'eje. Èjëhemu jövo'ejo. Naro Keriso-are jö maho baeromo ruhëhi Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho röhu ë rirohu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve. ²⁰Na negadeje Keriso-are jö bogo hejë'e ariböviohuremu majëhibe juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejëöni. ²¹Èjëho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God-are jö bogo majëhijamu hejare ariböviohuro iae garuomajëjo. Bogo hejare ariböviohuro iae jö bëhoho baeruomajëjo. Èhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Èhi jië'e muoho vaebe juvoromo èhuro na ö'i è'ohijodoho bogo eni jevonövohijo. ²³ Röhu avevejö'oho ave sa'anörire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro vadune aho'obëhe ö'i nimobe rovodohuni ²⁴ èhuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho ö'oromo gë'ejöjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromo huë mae jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu èhuro na Spain sa'are mae va'ejöjo. Na èhi nege. ²⁵ Röhu avevejö'oho na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribövioho ajëmiromo suvuoro harihe i'imëmi'irodëro. ²⁶ Èhesi bëhoho God-are ariböviehu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: È'ego no suvuore gagovoromo Jerusalem raromaru ariböviohuni nugö'öjëho'irarëjo God-are aribövi bövi bise'o rumo'oho jaburo ujuohoröhe höjo. ²⁷ Jabesi nimoromo èhi uvareje. Röhu Jerusalem ekaresia ajëmi'iröhoho èho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho ajëmiromo Keriso-are jöho majëhijë'ëro èhuni Jew rajo jabesi örire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo nugö'öjëhë'oho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuoroho bava'oromo ekaresia jabesi övore bamëhoromo barë'iramu evare ö'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejo. ²⁹ Röhu na gavajoho ö'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bövi mae baeromo ö'oromo ajëmi'ejo.

³⁰ Röhu na aveho nimo avohoromo uë'ië'e. Jemëro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajore huë ma bojamuijajoho uehorovore. Èho uehorovoromo na'o bimuvoromo biririvoromo nasi jöeni God-are öroro ua ganövore. ³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi övoroho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromo bogo eni jëvaje aribövi ajëmijë'iroho jero hu ajaminego God-are ariböviohuro uvo'irarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade höjo. ³² Èhi ua gavë'oho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro nimorohë'i jemesi örire ö'oromo jemë'o hi'ejo. Hi'iramu daje sasohevo'ië'e. ³³ Huë mae bojamuaje aho God-ro ae aho'o jemë'o hi'ë'e. Iae mae.

Paul-hu a jejëmiijade jöhoje.

16 Röhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cencreae amore ekaresia ajëmiijaje magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Èhuni God-are ariböviehu a rajëhiromo baejëvaruëhi èhi nosi Badare ihoro hu'o rajahiromo baere. O huë vavaene rabe jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromo na'o ajemijë'e jiaje èhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jejëmiijode höre jabu'o na'o havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego. ⁴ Na bogo guomevoröhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Èhuni naro jabesi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obëhe jabu'o jabesi örire huë mae jioruomajeje. Èhuni jejëmiijode höre. ⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'o jejëmiijode höre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejëmiijode höre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovë'ego. ⁶ O Mary

jejamijode höre mu böröme biririvoromo jemesirire vaej'ëgo. ⁷O Andronicus'o Junias'o jejëmjijode höre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro ë ae niö'i jabesi ihoho mae hebe rovarueje. Urimo ë ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimuvamu naro jabesi ijore bimuvodeje.

⁸O Ampliatus jejamijode höre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode höre. O Stachys naro hu dë vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jev'ëro jejamijode höre. ¹⁰O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obëhe gavaruëro jië'ëro jejamijode höre. O Aristobulus-are aganoho jejëmjijode höre. ¹¹O Herodion jejamijode höre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jejëmjijode höre.

¹²O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi örire jejëmjijode höre ë magonaho niö'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejamijode höre. Naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bövi mae vaejajego. ¹³O Rufus jejamijode höre hu Badare a ma-mabëhego. O Rufus-are vëmoho jejamijode höre nasi vëmu maehu ë'anovajohuni. ¹⁴Röhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas ëhi jejëmjijode höre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho ëhu'o jejëmjijode höre. ¹⁵O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho ëhi jejëmjijode höre.

¹⁶God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obëhe jemesi örire jejëmiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁷Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromore Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhiromo jemesi mu maho ijumo'iramu jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Èhi jië'e aribövi ö'amu gëvë'oho jabesi jöho nadi ejëhore. ¹⁸Èhi jië'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromo ma-döëremu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jö mae majahuijaruëromo ejëharueje. ¹⁹A'i jemëro jabesi mu sisëho garomo nadi ejëhore. Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hej'ë'ejö. Èhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰Majae dunovo'iramu huë mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.

²¹Röhu na'o havoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejëmjije. O Lucius o Jason o Sosipater ëho jaburo jemesi örire jejëmjijö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'ëro.

²²Tertius naro Badare ihore jejëmjije. Paul-ro ue'ëgo naro hu ajamiromo ave surire jöho jajivahe.

²³Röhu Gaius-ro jemë jejëmjije. Èa hesi osare Paul naro hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'i

raromarueje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ëho jaburo niö'iro jemë jejëmijö. ²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Iae mae.] ²⁵ Röhu God hu mabëhego rajahi'ejo. Ëhesi bëhoho hu eni jië'ëro ajëmi'iramu jemë birivoromo naehu majëhijaje jö maho Kerisohu ajamujaje jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-ro urimo subivahuobe rovadoho ²⁶jaruvoho ma-sama'e huruohoromo

röjahuijë'eje. Ijonö jioröhe jö God-are surire jajivare hesi bëhoho noro garomo ë subivahuade jöho baejarueje. Baeromo ioro'ioemu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro ë jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe raromarue ariböviohuro mae uehorovoromo ejahoruomoröhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

1 CORINTHIANS

**Paul-hu Corinth amo rajo
ekaresia jejëmiromo jabesi
jöëni God mae uavade jöhoje.**

1¹⁻²O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujo humë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börömo huro jjië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö. ³No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromol'irarijego.

⁴Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego. ⁵Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jjië'e suvore gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje. ⁶O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajo'ere ma-mae uehorovoromo biririvoromo ma'ënarujeje. ⁷Ëhu'ëro jjië'ëro mue gö gö vae'irarije suvoroho gö bogo vuonugo'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Ëhi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijëro. ⁸Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugoho'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire

ma-maemu riravo'aruje ⁹ë hesi bëhoho God hu maëro jjië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimumvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Ëhi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

**Ekaresia ariböviehu bogo jöe
gemuoho uehorovo'i jöe gö gö
uehorovoromade jöhoje.**

¹⁰Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ie'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raromoro. ¹¹Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majëhiromo uevareje: Corinth rajo ariböviohuro jö aho'ahamirovarue höjo. Ëhi majëhijamu hejodeje. ¹²Ëhi ë'arujoho na uë'ië'e. Jemë ae göëro göëro jöe gö gö atarujeje. Ae göëro uvanueje: Paul börömege na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos börömege na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter börömege na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Keriso börömege na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Jemë bogo ëhioho ë'aruje höjo. Jemëro ëhi atarujeje. ¹³Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariö'ö tariö'ö jjië'e höjo. No ioro'ioroho Keriso-are javuol'i ioro'ioroho bogo Keriso-aroho javuajëjo. Ëhioho bogojjë'e jiaje nadi ëhioho uvore. Keriso gemu börömo hio jio'i apostle aribövioho no bogo masijehu javue. Jemesi jöënioho bogo Paul naro guomodeje. Jemë bogo Paul nasi ihoroho bapataeto vaejëvareje. Ëhu'ëro na bogo börömehe jeve.

¹⁴ Na bogo nasi övoho jemë bapataeto vaejëvonövodeje. Crispus'o Gaius'o èhemu bapataeto vaejëvo'i a ioro'ioroho jemë bogo bapataeto vaejëvodeje. Èhuni na God huë mae uave. ¹⁵ Na nasi övoho jemë bogo bapataeto vaejëv'ëro èhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihoro bapataeto vaejë'ëro èhu'ëro hesi aribövïe javuajëjo. Jemë bogo èhioho uvo'a'aruje. Èhuni naehu bapataeto bogo vaejëvodoho na mae jeve. ¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganoho jabu'o naro bapataeto vaejëvodeje. Röhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribövi ioro'ioroho bapataeto vaejëvode höjo o bogajo. Nani bogajo. ¹⁷ Röhu na ae ma-vemino'e bapataeto vaejëvode hesi bëhoho èhije. Kerisoro remö'öromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejëvobe va'onëjo. A'i remö'öromo uevadeje: Nasi jö maho majëhibe va'onëjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are aribövïehu simano ma'e jöe höromo ataruèhioho na bogo èhioho jövoromo hesi jöho aho majëhi'irodego ae aho'obëhe èhi jië'e jöho heromo èhuro Kerisohu korosire guomade jöho bogo avoho heromo dë vövöbajo'o ho bogo marëjëvojöëni. Èhi jio'ibejo è jöho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehoro darugo röjahuijaje ae Keriso-are jöhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jöho sisëre va'arue aribövïohuro heromo uvarueje: Èho simano rumo'e jöe höjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribövïoho noro è jöho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro èhuro God-hu no ajamuijaje öroho jiovahuë'e höjo. Èhuro God-hu no ajamuaje darugoho iae no gavaruje höjo. ¹⁹ God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje:

Aëro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo èho simano ma'e jöe hö uvoruomaje höjo.

Röhu God naro è jöho mu'u'ejöjo.

Noro nuni aji'e jöho baejë'e javuajë uvoruomaje höjo.

Röhu naro èho rori'o babu'ö'ejöjo.

²⁰ Èhi jië'o ho ave sa'arohemu uehorovarue aribövïoho simano ma'e aribövï jabesi uehoroho diaje. Nuni aji'e aribövï jabesi uehoroho diaje. Jö'e sasohoromo darugo'e majëhijaruje aribövï jabesi uehoroho diaje. God-ro röjahuij'ëje jabesi uehore aho'o bogojiajoho noro garöhego. ²¹ Èhesi bëhoho God-ro hesi simanoho maëro jië'ëro uvadeje: Aëro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje höjo: Nosi simanoho mae höjo. Èhi uvarue höjo röhu bogo jabesi simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruëjo. A'i jaburo uvoruomaje höjo: Kerisohu guomade jöho Paul-mëhu majahuijaruoho èho simano rumo'e jöe höjo. Èhi uvoruomaje höjo röhu è jöho ae rahu mae uehorovë'o ho God naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. God-ro èhi uvadeje. ²² Jew rajo aribövïohuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho röjahuijego garomo uvo'irarëjo: God-are muoho rovë'e höjo. O Greece rajo aribövïohuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jöhuremu he'i naguajëjo. ²³ Röhu no bogo èhi jië'e muoho jöho röjëhi'i a'i noro ave jöhuremu ae majëhiromo uëvarueje: Kerisoro noni korosire guomade höjo. Èhi majëhijarujeje röhu Jew rajo aribövïohuro è jöho bijönimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Èjöho simano rumo'e jöe höjo. ²⁴ Jaburo èhi uvo'i a'i God-hu uövuë'ëro hesi aribövïe javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro èhuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o

röjahuij'e höjo. ²⁵ Èhesi bëhoho aëro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugö'öjamu rueromo korosire guomade jöho heromo uvoruomajeje: Èho God-ro simano rumo'e darugo rumo'e muoho vaejade höjo. Röhu a nosi simano maho èho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hö uvaruoho èho börömo mahoje. A nosi darugoho èho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hö uvaruoho èho börömo mahoje. ²⁶ Nasi ö mueno'e God-hu jemë uëvamu aevoromo hesi aribövi jëvadevare jemë diehi jië'e aribövi jëvadoho èhuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribövioho jemë ae ma-gemu gemu jëvadeje. O darugo ma'e aribövioho o iho döre jië'e aribövioho èho ae ma-gemu gemu jëvadeje. Èhi jië'e aribövioho ma-gemu gemu God-ro baejëvadeje. ²⁷ Röhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajë uvaruoho röhu èhi jië'e aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Èhi jië'e aribövioho baejëvo'iramu èhuro sa'are simano ma'e ariböviohu'o sa'are darugo ma'e ariböviohu'o èhi jië'e ariböviohuo uvoruomo'ajëjo: Noro uvare höjo: No simano ma'e darugo ma'e aribövie javuajëjo. Èhi uvare höjo. Röhu God-ro no bogo baejavuo'i simano rumo'e darugo rumo'e aribövioho baejëvade höjo. Èhu'ëro no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni jië'e höjo. Èhi uvoruomo'ajëjo. ²⁸ Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bëhi rumo'e jioruomajë uvarue aribövioho èhi uëvarue aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Baejëvo'iramu èhuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo sa'are mu hesi bëhoho bogojio'iramu. ²⁹ Èhi jië'e

aribövioho God-ro baejëvë'ëro jië'ëro èhu'ëro aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohë'i uvoruomo'ë'e: No a masije javuë'ego èhuni God-ro no baejavuë'e höjo. Bogo èhioho uvo'ë'ö. ³⁰ Röhu jemë bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemë ajëmiromo baejëvë'ëro èhu'ëro Iesu Keriso'o gemuoro jëve. God-ro èhi bamë'ëro èhu'ëro Kerisoro sisëhu tövavuadoho jiovaðuromo uehoro maho nosirire barueromo nosi ihoho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu röjahuijajeje. ³¹ Èhu'ëro jië'ëro God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nimoronimorohë'i ato'ië'iroho Badahu ë'ade jöho èhuremu nimorohë'i atorëjo.

Kerisohu korosire guomade jöhoje.

2 Nasi ö mueno'e naehu jemesi örire ö'oromo God-are jö urimo gurihijahuadoho huruoho majëhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho bö'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuëvo'e jöho majëhijodeje. ² Èhesi bëhoho naro nasi nuëro uehorovoromo uvodeje: Naro jemë'o hiromo jö ioro'ioroho vuonugo'i Iesu Kerisohu korosire guomade jöho börömego èhuni hesi jöhuremu uehorovoromo majëhinövo'ejöjo. ³ Naro èhi uvoromo ö'oromo jemë'o hiromo na daruge bogojevoromo juhuoninegoromo butubutuego avohadeje. ⁴ Naehu majëhijode jöho o naehu jö majëhijode ë hesi öroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuëmiromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho jövoromo èhuro jemesi simanoho jaguvëho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemë röjëhiromo Keriso-are jöho majëhijodeje ⁵ èhuro jemëro bogo ave sa'a hesi simano ma'e jöho heromo Keriso mae uehorovo'i

a'i God-are darugoho baeromo ehuro Keriso mae uehorovo'iririjego.

**God-are Aru'ahuhu hesi uehoro
ma røjahuijaje jöhoje.**

⁶Iae ehi jie röhu simano ma'e jöho iae no majehijarueje God-are jö heromo mae biririv'e ariböviohuro heruomoröhego. Simano ma'e jöho iae majehijarueje röhu e jöho göje o ave sa'a hesi jöho göje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo e jöho simano ma'e höromo ataruéhioho no bogo ehioho majehijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jö mae höromo jö ataruéhioho nosi jöho bogo ehiohoje e a masijoho rireromo barë'ië'ego. ⁷Ehi jië'e aribövi jabesi simano ma'e jöho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jöho urimo gurihijahu'e jiadoho eho huruoho majehijarueje. Urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro e jöho heromo aji maho baeröhego. ⁸Noehu aji baeröhe jöho ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijoho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomo'ibejo Bada hesi iho döre jië'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomo'ibejo. ⁹Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ehi uövuë'eje:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo aehu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ehi jië'e ajoho God-ro avohahuade höjo hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ehi uvë'eje. ¹⁰Eaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamu hesi Aru'ahuhuro e jöho nosi örire røjahuijë'eje. Aru'ahuhu røjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi

dë vövöbajo'ere uehorovajoho ehulo iae ga barëjajeje. ¹¹No ae gemu gemu diehi uehorovaruoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ehi gemuohoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarueje. ¹²Aji baeröhe jö God-are Aru'ahuhu no røjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'öjade Aru'ahoho baejë'e javue ehuro God-hu bojamuade suvuore bövie bise'e aho'obëhe huro røjahuijego garöhëro.

¹³Ehu'ëro jië'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jö røjehijaruéhioho no bogo ehioho jöho røjëhi'i a'i God-are Aru'ahuhu røjahuijajëhi ehi majehijarueje. Majëhiromo God-are Aru'aho hesi jö bëhoho huruoho majehijarueje Aru'aho baejë'e ariböviohuro heruomoröhego. ¹⁴Röhu God-are Aru'aho bogo baejë'e ariböviohuro uvoruomajeje: God-are Aru'aho hesi jöho simano rumo'e jöe höromo bogo eruomajeje. Jö bëhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bëhoho ehi jië'e jöho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Röhu God-are Aru'ahoho jabumë bogojëvë'ëro ehulo'ëro God-are Aru'ahoho jö bëhoho bogo røjehijego ehuro bogo garuomajeje. ¹⁵A'i God-are Aru'aho baejë'e aribövioho noro jöe aho'obëhe garomo mevarueje. Röhu noehu God-are Aru'aho baejaroho a ioro'ioroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisë javuego. ¹⁶Bogo mevavuarue hesi bëhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'aho rumo'e aribövieuho mevo'iröhoho bogo eni jëve. Ehesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo. Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

Ēhi uvē'eje. Ēhu'ero God-are Aru'aho rumo'e aribövioho Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Röhu huhu uehorovajēhi no'o uehorovaruero jī'ēro ēhu'ero God-are Aru'aho rumo'e aribövioho nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoruomajeje.

**God-are mu vaeromo ekaresia
ajēmarue aribövioho bogo
masijehu jio'amo'i God gemu
böröme jiaje jōhoje.**

3 Nasi ö mueno'e urimē'i naru gavodeje jemē God-are Aru'aho hesi jōho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemē ave sa'arohemu uehorovamu gēgorovo Christian jō aevoromo rōjēhijarue ēhi jī'e jōhemu rōjēhijodeje. ²Asisō'o i mi bogo mēmi'i ma-amu rihu mēmijaruēhi na God-are jōho amu rihunō'e bojēmibe rovodeje. Ēhesi bēhoho Keriso-are jō aevoromo sama'e rōjēhijaruohuremu ēhuremu jemesi örīre rōjēhijodeje. Ijore rōjēhijarue jō börōmoho bogo rōjēhijodeje. Ēhesi bēhoho ijore rōjēhijarue jō hejē'oho jemē bogo eni jēvadeje. Jemē bogo eni jēvobe rovadoho röhu jaruvohu'o bogo eni jēve. ³Ēhesi bēhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho ēho bogo vuonugē'e jēve. Bogo vuonugo'i a'i jemē gōero gö hesi muoho garomo dē vörōnimoromo iro muorovo'e vaejarujeje. Jemē ēhi ē'arujohuro ēhuro ave sa'arohemu uehorovaruje aribövīe jēve. God rumo'e aribövī jabesi muoho baeromo ēhi raromo jijiharujeje. ⁴Ēhesi bēhoho jemē ae gōero uvanueje: Na Paul-are ae jevajējo. Ae gōero uvanueje: Na Apollos-are ae jevajējo. Ēhi jī'e jō gö gö atarujohuro ēhuro jemē God rumo'e aribövīoho va'ēne jēve.

⁵Röhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade

muohemu vaejarue ae javue. Hesi muoho vaeromo jōho majēhijamu jemēro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ēhi jī'e ae javue. Badahu ae gö gö mue gö gö bojauibe rovadoho ēho no vaejarueje. ⁶Mue gö gö vaeromo naru ujane bivēvanovodeje jemē aevoromo Keriso-are aribövīe jēvorōhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovodeje sanuovēvego marē'irarijego. Noro ēhi jī'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohēvamu marēromo ri'ōjarijeje. ⁷Ujonō'e bivēvaje ahu'o jovehu sanuovēvaje ahu'o no ma-bise'e javuo'i God avohēvego ri'ōjaruje aho hu börōmohoje. ⁸O ujonō'e bivēvaje ahu'o jovehu sanuovēvaje ahu'o no bogo göho börōme göho bise'e javuo'i ma-gemuoho javue. No diehi jī'e mu vaejē'oho God-ro manaho ēhi bojauimē'e. ⁹Iae no God'o gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemē God-are i'o mu'o va'ēne jēve. Röhu uhu'e jōe göho. Jemē God-are javu va'ēne jēvanove. Ējōhu'o uehorovo'ejo. ¹⁰God-ro na huē baejvoromo muoho bojemamu ēhuro aehu javu ma vaejaruēhi naru aevoromo jemē vaejēvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamēhodeje ēhuro jemēro dōre javu va'ēne ēhi biririvoromo mae riravo'irarijego. Ēhi vaejēv'ēro ae gōero javue dōre vaeruome. Javue dōre vaejaruoho ae gemu gemu gavē'i javuoho ma-avoho vae'iro. ¹¹Ēhesi bēhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamē'eje munēnō'e bibivoromo namiromo jemē nigemēvego riravo'irarijego. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munē göho bogo bamo'ē'ō javuoho biririvorōhego. ¹²⁻¹³Javu uhure Iesu Keriso jio'i dōre aēro javue vaejarueje. Javu dōre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijonō va'orahoro jio'ē'e. Munē ma-mabēhe gold silver

oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o ma-jahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ëho va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni börömëro rueromo ë javuoho ravo ga'l'ë'e. Vënëro ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaej'ë'e jio'iramu. ¹⁴Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho ë javu vaejare aribövioho suvuore mana baeruomo'l'ë'e. ¹⁵O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho ëhuro ë javu vaejare aribövioho suvuoroho bogo baeruomo'l'ë'e. Röhu jabumë bogo sisëroho va'i iae mae raromoruomo'l'ë'e. Raromoromo röhu uvoruomo'l'ë'e: Ravavuo'ië'ajëromu huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërëjahuë'e höjo. Ëhuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro. ¹⁶Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahëhu jemesirire hijajoho. ¹⁷Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ëro ëhu'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë ëhi hesi ariböviumu jëve. Jemë hesi ariböviumu jëvë'ëro ae rahuhu mu sisë jemë röjëhiromu ijumëvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro mana ijumëvo'ë'e. ¹⁸Nadi jasi arijo'arijoho sareramirovone. Ja ae rahuaru nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano ma'e ae jevajë uvë'oho ëhi jië'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano rumo'e ae jevë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo. ¹⁹Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jöho ëho God-hu gavajoho simano rumo'e jöje.

Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie ë'oromo uvoruomaje höjo: No simano mae baeromo jijiharuejego evare aevenëro mie jiomëvanovaje höjo. ²⁰O jöe gö'o jajivoromo uvë'eje: Badaro gavaje höjo simano ma'e a jabesi uehoroho bogo maehu jiego. ²¹Ëhu'e jiaje a nosi ihoho nadi döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö börömëgo no jabesi ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. Ëhesi bëhoho ae inöme bövie bise'e God-hu bamavuadoho ëho noehu ajëmi'iröhoho javue. ²²Paul na Apollos Peter ëho no jemë ajëmi'iröhe aho javue. Sa'ae bövie bise'e ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Jemë biririvoromo raromë'oho o vuovëvë'oho ë bövioho bise'oho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Rabe rabe avevejö'e jio'amajoho ijönö jio'amo'iröhoho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. ²³Ëho aho'obëhe jemesi javue. Röhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ëhuni nadi a nosi ihoho döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atore.

**Corinth ariböviehu apostle
ömo'ömo bogo gö nimo'i
gö bijönimo'iröhe jöhoje.**

4 Ëhu'e jiaje ëhuni uvore: Paul-më ëhi jië'e aribövie jëvajëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue aribövie jëvajëjo. God-are jö mami'e subivahuade hesi mu muebejahuare aribövie jëvajëjo. Ëhi uvore. ²Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'oho biririvoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ëhuremu maeje. Ëhu'ëro no'o ëhi ë'ejo. ³Naru uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujoho ëho ma-bise'e höjo. Iae na'o nasi arijo'arijoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jevejo.

⁴Ēhesi bēhoho naehu mu sisē vaejode jōho na bogo uehorovoromo dēroho juhuoninege. Iae ēhi jie rōhu bogo ēhuro na God-are nuniroho maho namije. A'i Badaro gemuēro na gevajeje nasi muoho mae o sisē jiego. ⁵Ēhuni nadi sarerivoromo masijoho riravoromo ae gō nosi muoho mevo gavahuore gal'i no mae o sisē javuego. Mevo gō'irōhe majaho bogo rov'ēje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihi-jē'e bogo gavaruoho o noehu uhure ma-uehorovo taemaruoho va'orahoro bamoromo evare mevo gō'ē'e. Mevo gōromo evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huē maho ēhi ajiomē'e o abuej'ē'e mamui'ē'e.

⁶Nasi ō mueno'e ē jōho naro jemē majēhiromomo ae gō jabesi jōhu'o majēhiromomo Apollos-mu nosi ihore jajivodeje rōjēhijego jemēro garomo ave jōgoru hesi bēhoho avoho uehorovo'irarijego. Jōgoroho ēhi uv'ēje: Nadi aruēroho anumēroho jijihoi'i God-are surire jōhuremu ēhuremu uehorovobe jijihorējo. Ējōgoru hesi bēhoho avoho uehorovoromo nadi jemesi sivuoho uehorovoromo dōroho bamorovoromo nimorohē'ioho uvore: Ēa masijoho ēho nego'i ēho bijōnegajējo. ⁷Raro uē'ego masijoho riravō. Inōmoho raboho na ēma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojēmadeje. Ēhi jiē'o'ho jemē rabēni uvarujeje: Bōvie bise'e nosi birivoromo baejare hōromo nimorohē'i atarujeje.

⁸Sareri aribōvie jēve. Nani jemē uvarujeje: Mami'e God-are jōho no da'uaguē'e hōjo. Mami'e hesi ajoho bae barējē'e javuajējo. No masije riravoromo bōvie bise'e muebe'amarue hōjo. Apostle-ho no bogo ēhioho masijoho javuē'e jemēro jemesi sivue uehorovoromo ēma uvarujeje: Noremuēremu masije javuajējo. Ēhi uvarujeje rōhu jemē bogo ēhioho jēve. Jemē mae masije riravo'ibejarije

ēhuro na nimorohevo'ibejo. Ēhesi bēhoho jemē mae masije riravo'ibejarije ēhuro no'o jemē'o gemuoro masije riravo'ibejo. Ēhi jiē'o'ho mae jio'ibejo. ⁹A'i avevejō'oho na uehorovoromo uve: God-ro apostle nosi ihoho sa'aro bamē'e hōjo. Aehu i'u baeromo a nuniro guomo'iē'ego hesi iho sa'are jiajēhi nosi ihoho ēhi sa'aro jiego ae anerae aru'ahe dinō'e dinō'e raromaruo'huro apostle nosirire ē gemu nunoho bamoromo ērimahuarue hōjo. Na ēhi uehorove. ¹⁰Nosi ihoho sa'aro jiē'ēro aēro nosi jōho uehorovoromo ēma uvoruomajeje: Paul-mēro Keriso mae uehorovo'ego ēhuro simano rumo'e aribōvie jēvajējo. Rōhu jemēro jemesi jōho ēma uvarujeje: Keriso'o gemuore javuē'ēro Corinth rajoho nomē simano mabēhe javuajējo. Aēro apostle nosi jōho ēma uvoruomajeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e hōjo. Rōhu jemēro jemesi jōho ēma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e hōjo. Jemēro uvarujeje: Nosi ihoho dō mare hōjo. Rōhu apostle nosi ihoho sa'aroje. ¹¹Io'o apostle no iēni jovēni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae ēhi javue. Niōgu sisēmu io'amarueje. Aēro anaguoi'aritarueje. Amo ari'e bogojavuē'ēro ēma jijiharueje. ¹²Nosi ōvēro birivoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ē ijarueje. Aehu nosi ōrire agavuē'iroho no ma-jō maemu mana majēharueje. Aehu nosi ōrire huē vavaeni bojamuijē'oho no ma-birivoromo raromarueje. ¹³Aehu nosi iho ijumoromo jō sisē atē'o'ho no ma-u'emu jōe sanu'e mana majēhijarujeje. Sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvi jabesi nuniroho no sisē javuego musisinō'e bu'ōjavuarue aribōvie javue. Sa'osa'ēro ruhijanovē'e aribōvie javue. Nosi ihoho ēhi jiobe rovadoho jaruvohu'o ēhi gemuohoje.

¹⁴Ējō naehu jajivaje hesi bēhoho bogo jemēro adahoromo javoje bae'irarijego

ēhunioho jajive. A'i naro uve: Jemē nasi aboji harihu'o mae jēvajēromo ōroho rōjēhiromo jajive. ¹⁵Nani Keriso-are mu rōjēhijarue aribōvie marohē'e mae jēve. Rōhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ēhesi bēhoho jemē'o na'o Keriso-are aēro javuē'ero ēhu'ero jemesi vavuoho na jeve rabēni naro aevoromo Keriso-are jō maho majēhijē'ero. ¹⁶Jemesi vavue jevē'ego ēhuni uēve: Na negajējo naehu mu vaejajēhi jemē'o ēhi ē'irarijēgo. ¹⁷Ēhi nego'ego Timothy jemesi ōrire nugō'ō'iē'e. Hu nasi huē baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Ēaho nugō'ō'iramu huro ō'oromo uē'ē'e: Nōrōro ēhi jiē'e jōho ejahoromo Iesu Keriso-arire juvoromo hijaje hōjo. O ē jōe gemuoho ekaresiae aho'obēhe dinō'e dinō'e jioruomajoho rōjēhibe juvaje hōjo. Ēhi jiē'e jōho huro majēhi'iramu jemē rōhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸Rōhu jemē a ioro'iorēro uvarujeje: Nōrō nosiroho bogo rue'a'ajēromo jemēro jemesi ihoho dōro bamorovē'e jēve. ¹⁹Rōhu God-hu nimē'ohuro iae na ma-burēro ō'ejo. Ō'oromo nasi ga'ejo simano bōvi'e aribōvioho diehi jēvo'iramu. Na bogo jabesi jō huhu jōhemu he'i ō'i a'i ō'ejo ga'i jabumē God-are darugoho baejē'e jioruomego o bogo. ²⁰Ēhesi bēhoho God-hu bōrōme namiromo no muebejavuajoho ēho bogo ma-jō ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje. ²¹Rōhu jemē di muoho nimō. Na na ha'ite bō'oromo hisuebijēvo'ejo o huē baejēvoromo jō sanu'e majēhi'ejo.

Masuarue jōgoru ahade a hesi jōhoje.

5 Rōhu jemesi jō sisēho na hejē'e jeve. Aēro atoromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabesirire ōehu jijihanovarue muoho jiajējo. Ae gemuēro vavu hesi vaboroho vajiohēro baeromo niō'iro gemu mae arijarue hōjo. Ēhi jiē'e muoho sisē bēheje. God-are jō bogo

hejē'e aribōvioho jabu bogo ēhi jiē'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aēro ēhi jiē'e muoho vaejajeje. ²Ēhi jēvē'eje rōhu jemēro jemesi ihoho ēma dōro bamorovarujeje. Nadi ēhioho ē'ibejarije. A'i huē vavaene bōrōme baeromo ēhi jiē'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugō'ō'ibejarije iae mae jio'ibejo. Rōhu bogo nugō'ō'jarijeje. ³Nasi sino hahō'oho bogo jemē'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'oho jemesirire jie. Ēhuro na jemē'o jevanove. Jemē'o jevanovoromo hesi sisēho mevoromo nosi Bada Iesuare ihore uvē'e jeve: Hu mu sisē bēhe vaejajēro i'ue bae'a'ajējo. ⁴Ēhuni jemēro gemuoro gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuare vōrōhu'o jemē'o jiego ⁵ē iaho rori'ono nugoromo Satan-are ōroho bojamego ēhuro hesi sinore jiaje mu sisēho barē'iro ēhuro Badare majaha rovego ē ia hesi aru'ahoho bogo sisēroho va'i mae hirōheje.

⁶Rōhu jemēhu jemesi mu uehorovoromo iho dōre bamorovarujoho ēho sisēje. Ave uhu'e ataruoho jemē'o iae uehorovaruje. I dē huaje oso biseharihoho ēhuro ie aho'obēhe rumorovego dē huaje hōjo. ⁷Ēdē huaje oso jemesirire jiajoho bu'ōjēgo ma-i mahemu jēvo'i. Ēhesi bēhoho ē mu sisē jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovo'i a'i barē'iro ēhuro jemē i ma va'ēne aribōvie jēvo'irōhe. Rōhu jemē iae i ma va'ēne aribōvie jēve. Rabēni hesi bēhoho naro majēhi'iē'e. God-hu Vōrō Tugohade Sōrōho Israel rajehu ue'ahē'iroho dē huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo rōhu ave muohu'o vaejarujeje. God-are jōēni sheep harihoho bijuēmarueje. Rōhu Keriso sheep harihu va'ēne anamu guomē'eje ēhuro God-ro nosi sisēho uehorovoromo vuonugo'irōhego. God-ro jemesi sisēho uehorovoromo vuonugē'ero ēhuro jemē i ma va'ēne jēve. ⁸Nosi sisēho uehorovoromo

vuonug'ëro jië'ëro ëhuni Jew rajehu i dë huaje osoho sisë höromo vuonugoromo evare God-hu Vörö Tugohade Sörö ijaruëhi no ëhi jië'e muoho vaeromo nu huohue mu sisë gö gö vuonugo'i God-hu vörö tugohuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹Röhu urimë'i naro jöho jajivoromo majëhiromo uëvodeje: Öehu jijihanovarue ariböviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. ¹⁰Ëjjo jajivodoho na bogo uëromo ë'odeje: God-are jö bogo hejë'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho jijihorëjo. Na bogo uëromo ë'odeje: Ga'irarije God-are jö bogo hejë'e aho önö'e mahunö'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijiamu God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahibe jijiamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. Naehu uëvode jö hesi bëhoho bogo ëhioho jiadeje. Nasi bëhoho ëhi jio'ibejo jemëro ejeho'ibejarije God-are jö bogo hejë'e aribövioho bogo gë vadë'ibejarije. Ëhuni God-are jö bogo hejë'e ariböviehu ëhi jië'e mu sisë vaejamu jemëhu jabu'o gemu mae raromo jijihë'oho iae maeje. ¹¹Röhu jajivode hesi bëhoho aviëhije. He'irarije aëro jemë'o raromoromo uëvamu: No Christian ae javuajë uëvamu hejë'iroho röhu ga'irarije jabumë önö'e mahunö'e jijiamu gëvë'iroho God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijamu gëvë'iroho ae gö jabesi jö sisë atobe jijiamu hejë'iroho jovo ue'ahoromo simano sisërëbe bövi bise'o ujuohoniëhibe jijiamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho ioho ue'ahore o raboho raboho ë'ore.

¹²Naro rabëni God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho garomo mevojöro. Ëho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabesi muoho ëho garomo mevore. ¹³God-are jö bogo

hejarue aribövi jabesi muoho hesi God-ro sivue garomo mevo'ë'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jö hejarue aribövi jabesi mu jemëhu garomo mevo'irarije jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A sisë jemesirire jiajoho nugö'öregö va'irajo. Ëhi uvë'e jiaje ë a sisëho nugö'öregö va'iro.

Corinth ekaresiaehu Christian agano bogo court-re sö va'ego God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mevoröhe jöhoje.

6Röhu aviëhi jië'e muoho jemë rabëni biriri'övoromo ë'arujeje. Ja'o Christian a göhu'o jemë niö'i jö sisë jëvë'oho jemë God-are jö bogo hejë'e aribövi jabesi nunire va'o riravororomo jemesi jö sisëho majëhijarujeje jaburo mevëhojöro. Bogo ëhioho ë'i a'i God-are aribövi jabesi nunire riravororomo jöho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo. ²Jemë diehi'oromo bogo uehorovoromo uvö: God-are majaho rue'iramu God-are aribövioho noro sa'ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ëjarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë majae ijönö mu böröme vaeromo ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ie'ëro jëvë'ëro ëhu'ëro avevejö'e jö bise'o bise'o mevë'oho jemë iae eni jëve. ³Jemë'o iae gavaruje Keriso-are aribövioho no majae ijönö anera gëromo jabesi mu masijo mevëho hesi jëvajoho. Iae ëhuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevë'oho iae no eni javuajëjo. ⁴Ave sa'a hesi jö inino mevo'irarijoho jëvë'oho jemë diehi'oromo ë jöho bava'oromo God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi nuniroho riravororomo majëhijarujeje mevëhoröhego. Jabesi ihoho Keriso-are ekaresia jemesiroho bogojië'e jiaje jemesi jö sisëho jebesiroho nadi bava'ore. ⁵Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian

agano jemesi jöehu umogihego mevo'irarijoho na jemesiroho simano ma'e aho bogojië'ego ëhuni dirö'e göro va'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëhoröhego. Röhu simano ma'e aribövioho jemesirire iae jio'ame. ⁶Röhu Christian agane göëro göho dirö'e göro bava'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëho'iröhego.

⁷Röhu jemë göëro göhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ëhuro jemesi Christian muoho mami'e bejë'eje. Jemë court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisë vaejevadoho o vajiohehu baejhadoho iae hesi hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ⁸Röhu jemë bogo ëhioho uvo'i jemëro ri'öromo göëro gö hesi örire sisë vaejarujeje. O vajiohëro baejëharujeje. Bogo God-are jö bogo hejë'e a jabesi örire gemu ë mu sisëho vae'i a'i jemesi Christian aganoho jabu'o ëhi'ëvarujeje. ⁹Jemë iae gavarujeje sisë aribövie God-are aji'e öri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Önö'e jijiharue aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijarue aribövioho bogo va'ë'ö. Goho'amarue aribövioho mu gö gö barueromo a'o a'o sihorovarue aribövioho bogo va'ë'ö. ¹⁰Vajiohu ë'arue aribövioho mahunö'e ë'arue aribövioho jovo iromo simano sisërejearue aribövioho ae gö jabesi jö sisë atarue aribövioho bövi bise'o ae gö ujuohoniëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. ¹¹Urimoho jemë a ioro'ioroho ëhi jië'e sisë aribövie jëvadeje. Jaruvoho jemesi sisëho u'ovëhë'eje. Jemë God-are aribövie jëve. Jemë God-are nunire mae riravaruje. Ehesi bëhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugö'öjamu jemëni rueromo

dë vövöbajo'oho avohëhë'ëro ëhu'ëro mae jëve. Eëhuni mu sisëho vuonugo'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejego God-are iho dö mare jioröhe jöhoje.

¹²Jemë ae göëro uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Eëhi uvarujeje. Iae eëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'oho bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhoho na bijjonego'ego ëhuni eëhi jië'e muoho na bogo vae'ejo. ¹³Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae eëhi jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öëro ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamiaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo. ¹⁴Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojамamu ri'öjadeje. Ri'öj'ëro no'o eëhi daruge bojамui'ramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Eëhuni nosi sino haho'oho ma-Badaremuje.

¹⁵Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Eëhi jië'oho na no öëro jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö va'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo. ¹⁶Ae rahu magonaho sisëhu'o gemuore havoromo momorö'öj'ë'ohuro ëhuro sine dë vövöbajo'e gemuoho javuo'ë'e. Eëhuremu uehorovore. Eëjöho God-are surire eëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ¹⁷Jabumë gemu jiajeje röhu Bada'o bimuvë'ohuro ëhuro Iesu'o no'o Aru'ahe gemuoho javue. Eëhuni

magonaho sisēhu'o bogo gemuoroho momorō'ō'ejo.

¹⁸ Ōnō'e muoho gorore. Mu sisē ioro'iorohuro ēhuro sinoho dē vōvōbajo'oho bogo sisē vaerovo'i a'i ōehu jijihanovē'ohuro ēhuro sinoho dē vōvōbajo'oho sisē vaerovarueje. ¹⁹ Ave jōhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dē vōvōbajo'oho God-are Aru'aho hesi osa maho jēvanove. Ēhesi bēhoho God-are Aru'ahohuro God-are ōrire jioromo jemesi sinore dē vōvōbajo'ere rovē'ero jemesi uhure ē hijajeje. Jemesi sinoho dē vōvōbajo'oho aho'obēhe bogo jemesirehu jio'i God-areje. ²⁰ God-ro jemē bogo ēma baejēvo'i a'i hesi Harihoho nugō'ōromo huē vavaene sisē maro baejē'ero ēhu'ero jemē hesi baejēvadeje. Ēhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dō maro jio'iro.

Masvarue mu hesi jōhoje.

7 Rōhu jemēhu jajivoromo ue gevarije jōho na majēhi'irōgoro ē'e.

Aehu magonaho bogo masuvē'oho iae maeje. ² Rōhu ae aho'obēhe ōnō'e jijiharue jiaje ēhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure. ³ Baruoharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavē'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavē'oho ejahone. ⁴ Ēhesi bēhoho vaboroho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baru hesije. O baruoho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaboro hesije. ⁵ Ēhuni vaboroharo nadi baruoho juahami'i baruoharo nadi vaboroho juahami'i ma-ejahorovore. Rōhu nani jemē gemu mae jōe jōrovoromo uarovo'aruje: Ē'ego na gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are ōrire jōe jōvojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarējo. Ēhi jiē'oho iae maeje. Rōhu ēhi ē'ē'oho God-are ōrire jō jōvo'irarije majaho barējejo ijonō rōhu maho

sionēro gemuoro niavore. Bogo ēhi ē'ē'oho nani jemēro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijēho gē'ē'e.

⁶ Rōhu jemēhu masurovo'irarije jō jajivajoho na bogo uēromo ē'e: Jemēhu bogo masurovē'oho sisē hō uē'i a'i na uēromo ē'e: Jemē nēgē'oho ēhi'orējo. ⁷ Rōhu naehu vaboro bogo masuvē'e ma-hijajēhi ae magonahe aho'obēhe ēhi jēvo'ibejo ēhuro Paul na mae jevo'ibejo. Rōhu bogo ēhioho jio'ē'e. A'i ae magonahe gō gō diehi jiē'e mu vaerōhe suvuoroho mami'e God-ro bojamuibe rovē'eje. Ae gōero suvuore gō ae gōero suvuore gō ēhi baebe rovē'e javue. Ēhi jiē'ero ae magonahe gō gō masurovo'i gōero bogo masurovo'amē'eje.

⁸ Rōhu magonaho doruohu'o bogo masuvē'e aribōvi ioro'iorohu'o ave jōho na jemesi ōrire majēhi'iē'e. Naehu ē'a-jēhi jemē vabore o barue bogo masuvē'oho iae maeje. ⁹ Rōhu biririvoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jēvamu masurovo'amē'oho iae maeje. Ēhesi bēhoho jemesi dē vōvōbajo'ere simanore uehoro gō gō baejē'oho ēho sisēje. Ēhuni masurovo'amore.

¹⁰ Rōhu masurovē'e aribōvioho jemē na ave jōho bojēmi'iē'e. Bogo naehu uehorovoromo majēhi'i a'i Badaro bojamuijē'e jio'ego na majēhi'iē'e. Vaboroharo baruoho nadi nugō'ōromo va'o rori'oho hine. ¹¹ O nugō'ōromo va'o rori'oho hijē'oho nadi ae gōho masu'i ma-hine. O vuonorō'ō rueromo jasi baruohumu huē baerovoromo avoho arire. Rōhu baruoharo ja'o vaboroho nadi nugō'ōne.

Vaboro'o baru'o gōehu Keriso mae uehorovo'i gōehu bogo ma uehorovē'oho ēhuro ēhi ē'irōhe jōhoje.

¹² Rōhu a ioro'ioro jemesi ōrire ave jōho majēhi'iē'e. Bogo Badaro ave jōho jōvo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruoharo ja bogo Keriso

uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijono Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹³O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijono Keriso mae uehorovo'i jasi baruehu bogo ma uehorovoromo uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹⁴Èhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro èhuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro èhuro iae hu God-are magonaheje. Bogo èhioho jio'ibejo jemesi aboji harihu'oho God rumo'e aboji harihu'e jioruomo'ibejo. Röhu bogo èhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome. ¹⁵Röhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruëro o jasi vaborëro ramö'öromo va'o rori'o hi'ia'amu gavë'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovë'ego hu va'ë'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'irae'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijë'oho huë vavaene baejë'e ari'a'aruje. Röhu God bogo èhioho nimo'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego. ¹⁶Röhu Christian vaboroho ja bogo gavanue. Nani jero baruoho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e. O Christian baruoho ja bogo gavanue. Nani jero vaboroho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaeröhe jöhoje.

¹⁷Röhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovide muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho èhi jië'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obëhe è jögore gemuohemu bojëmibe va'ajeje. ¹⁸Ae gö urimë'i Jew rajehu è'aruëhi hesi sino tariojahamu hu hijuvo röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi sino tariojare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu è'aruëhioho hesi öriroho bogo èhioho è'amu hu hijamu röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tariojaho'iro. ¹⁹Jew rajehu è'aruëhi jemesi sino tarivëhë'oho o bogo tarivëhë'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahë'oho èho börömohoje. ²⁰Röhu ae gemu gemu jemëhu diehi jië'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho èhi jië'e muoho vaenövore. ²¹Nani ja a börömo hesi darugore javë'ëro hesi muohuremu vaejahë'iro evare God-ro ja hesinö rinagadeje. Nadi èhunioho nurunurumo'i è muohuremu vaenövone. Röhu jaehu è a hesi darugore hijanuoho vuonugo'i va'oromo jasi nimanue mu öri birohë'ohuro va'o è muoho vaene. ²²Röhu jaehu ae gö hesi darugoremu hiromo bogo nurunurumo'irane è hesi bëhoho a börömo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja döho jasi börömo hesi darugoremu hi'i jasi uhoho jasi nimoromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromo hesi muohemu vaejanue ae jave. ²³God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene

sisë maro baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni nadi ae gö jabetesi darugoremuoho raromoromo ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore. ²⁴Nasi ö mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinö rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoromo ëhi jië'e muohuremu vaenövone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromarue aribövi jabesi jöhoje.

²⁵Röhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'ie'e. Ave jöho bogo Badaro uövuë'ëro majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'ie'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'ie'e röhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojemijë'ëro ëhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

²⁶Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi örire rovë'ego ëhuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ëho iae maho höjo. ²⁷Ëhesi bëhoho nani jemë vabore masuvë'e raromarujeje. Ëhi jië'oho nadi nugö'ö'i uehorovore. O nani jemë bogo masuvë'e ma-raromarujeje. Ëhi jië'oho vaboroho nadi nahore. ²⁸Röhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvë'oho bogo sisë'ioho ë'arujeje. Röhu masuvë'ohuro ëhuro nurunurue uehore gö gö bae'a'aruje. Röhu na bijönege ëhi jië'e huë vavaenuh jemesi örire rueröhoho. Ëhuni uëve: Vaboroho nadi nahorëjo.

²⁹Nasi ö mueno'e nasi bëhoho ëhije. God-ro majae ma-bunemu bamë'eje hesi majaho rueröhego. Ëhi jië'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ë'iroho masuvë'e aribövioharo masuvarije muoho barë'ie'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. ³⁰O huë vavaeni baejë'e aribövioharo ave sa'a hesi huë vavaeni muoho barë'ie'e jiaje nadi huë vavaeni

baejarujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohë'e aribövioharo ave sa'a hesi nimorohë'e muoho barë'ie'e jiaje nadi nimoroharujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inöme rabe rabe imo'amaruje aribövioharo inöme bövie bise'e barë'ie'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are höjo. ³¹Ave sa'are bövie bise'e jiego gavaruoho barë'ie'e jiaje ëhuni ave sa'a hesi mue bövie bise'e vaejë'iroho nadi ëhuremuoho uehorovoromo vae'i God uehorovë'i muoho vaere.

³²Röhu na nege jemë bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijigo. Bogo masuvë'e ariböviohuro Badare muohemu uehorovarueje ëhuro Bada dë mae jioröhego. ³³A'iro vaboro masuvë'e ariböviohuro ave sa'a hesi muoho börome uehorovarueje ëhuro jabesi vaboroho dë mae jioruomoröhego. ³⁴Ëhu'ëro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejigo anoji'e jiajeje. Röhu magonaho aboridohu'o bogo masuvë'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are örire gemu bojamirovoröhëro. A'i baru masuvë'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruoho dë mae jioruomoröhego.

³⁵Na jö majëhijaje hesi bëhoho ëho bogo jemëhu masurovo'irarije öroho tugohëho'i a'i jemë ajëmijego mae jëvoröhego majëhije. Avo'avoho raromoromo Badare muohuremu uehorovo'irarijigo ëhuni vabore o barue bogo naho'irarije jöho majëhije.

³⁶Röhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jëvoromo röhu uvë'oho: No bogo masurovo'ëjarë uvoromo ëhi uehorovobe va'ojuvo röhu aehu magonaho masu'iro nimo

avohoromo ehuni uvë'oho: Naro nasi magonaho hesi öriroho muoho bogo maho vaegoro masu'ie'ajë uvoromo masuvë'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore ari'ë'ö. Ehi jië'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ³⁷O aehu birivoromo hesi dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: Eëmagonahohu'o na'o no aemo'aemëro javuë'ëro bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejë'ëro bogo niavo'i ma-aribe jireho'ëjarë uvoromo hesi dë vövöbajo'ere nimajoho bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo masuvë'oho hu mae ë'ajeje mami'e birivoromo uehorovë'ëro jië'ëro. ³⁸Ehu'ëro jië'ëro aehu hesi aemo'aemo masuvë'oho iae maeje. O bogo masuvë'oho ëho ma-mabëheje.

³⁹Röhu masuvë'e magonahoho baru hijë'iroho baru'o gemu mae hi'ë'e. God-are jöho ehije. O baru guomë'iroho magonahohuro di a nimë'oho ëho bae'ë'e. Röhu Bada mae uehorovaje ahuremu masu'ë'e ae gö bogo. ⁴⁰Röhu hu baru bogo bae'i ma-doru hijë'oho iae hu huë mabëhe hi'ë'e. O baru i'o baejë'oho mabisemu bogo ehioho huë maho hi'ë'e. Nasi uehoroho ehije. Röhu nasi uehoroho bogo sisëhuje. Ehesi bëhoho naro uvajeje: God-are Aru'ahohuro bogo ae gö jabesi simanoho gemu huotovëho'i Paul nasi simanohu'o huotovehego ehuro na uehoro mae baeromo javivaje höjo.

Aehu inömo sisëni bahijare mi hesi vitu Christian ariböviehu i'iröhe o bogo i'iröhe jö Corinth ariböviehu ua gavamu Paul-hu mana jajivade jöhoje.

8 Röhu jö göho na jajivo'ie'e. Övehu avohoromo uvene aho röjahjarue inömhuni mie anoromo aho'o bamëhoruomajeje sisëhuro

baeröhego. Sisëni bamëhë'e mi vituoho na jemë ma-dajumo ue'ahore o uvore: Aru'aho sisëni bahijëhë'ego juahovo'ëjarëjo. Eëmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho mae jiajoho ëho no uehorovo'ëjo. Jemëhu ë'arujëhi aehu uvë'oho: Aru'aho mue bövie bise'e eni ga barëjë'e jevajë uvë'oho ehuro hesi iohemu döro bamorovajeje. O aehu ae gö jabesi örire uehorovëvë'oho ehuro hu ekaresia muoho nigemajeje. ²Ja uvë'oho: Na mue eni ga barëjë'e jevajë uvë'iroho ma-döhemu ga'i bogo avoho gavanueje. ³O jaehu God uehorovë'oho huro ja mae gavajeje.

⁴Röhu naehu urimo uëvode jöho inömo sisë hesi mi i'irarije o juahovo'irarije jöho na majëhi'ie'e. Iae no garomo uvarueje: Ehi jië'e inö-moho bëhi rumo'e höjo. God gemu jio'i gö bogohöjo. ⁵Iae God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jië'e aribövi noehu bogo gëvaruoho uvene aho röjëhi'iröhoho höjo. Iae ehi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obëhe no bogo gavarue darugo'e a masijoho aho'obëhe jio'amajëjo. ⁶Röhu Christian aribövioho no bogo ehioho uehorovo'i God gemu Vavuoho mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavuë'ëro noro hesi jöhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejë'ëro mae raromarueje.

⁷Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ehi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioro'ioroho bogo ehioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövarueje: Inöme gö aru'aho'e höromo ëho rajëhinövarueje. Majae ëgobövie ehi ë'obe rovë'ëro ehü'ëro

jabumë inömëni bamëhare mi vitu i'ië'iroho uvoruomajeje: Ëmioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ëhi uvoromo ëma ijë'ohuro ëhuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avoho gavë'ëro. ⁸Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'ohoho bogo ëhuro God-are bëhiroho va'ejo. I juahovë'ohoho God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'ohoho God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e. ⁹Jemë i ijë'ohoho o juahovë'ohoho God-ro uvajeje: Ëho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i ë mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë gëromo sisëro rireromo'ë'ö. ¹⁰Ëhesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'ohoho o juahovë'ohoho hesi höjo. Röhu ë jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovë'ëro jië'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'ohoho sisë höjo. Nani ë ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Ëaru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'ohoho ëho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e. ¹¹I'iramu ë biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisërë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëjë'e jevajëromo ë a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i iromo sisërëjadeje. ¹²Ëhi jië'e mu vaejë'ohoho jemëro jemesi Christian agano jabesi dë vövöbajo'ohoho biriri rumo'ëro jië'ëro ijumëhoromo jabesi örire sisë vaejëvarujohuro ëhuro Keriso'o sisë vae'a'aruje. ¹³Ëhi jië'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavë'ohoho naro mi ijajoho ioro'iore gemu vuonugo'ejo nasi aganoho sisërëjööni.

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio'irae'i a'i a gö jabesi jööni uehorovoromo vuonugonövade jöhoje.

9 Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabesi darugoremuoho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada Iesu nunëro gavë'e jeve. Naehu Badare mu vaejodohuro iae ëhuro jemë hesi aribövioho jëve. ²Ëhuni ame göehu göehu na bijönegoromo uvë'ohoho: Nörö bogo apostle-hu hö uvë'ohoho hesije röhu jemë bogo ëhioho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örire noro Keriso-are muoho baejë'ëro.

³Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uevë'ohoho: Paul ja rabëni ëhi jië'e muoho vaejanue hö uevë'ohoho na ave jöho mana majëhijajeje.

⁴No God-are jö majëhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁵O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuare ö ömo'ömohu'o ë'aruëhi no'o vabore masuromo sö ujuoho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo.

⁶O nani jemëro ëma uvarujeje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muoho vaeromo ekaresia no ajamuiromo ë muohuremu vae'iramu no mana bojëmi'ëjarëjo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumëremu bogo ëhioho mana bae'i God-are muoho vaeromo no ajamuiromo jabesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruëjo.

⁷Jemë nani ëhi uehorovaruje röhu muorovo aribövioho na jabumë jabesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo. Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövioho na jabumë ë iruno'ohoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue

aribövioho na jabumë ë mi hesi amo rihuoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸Aehu mu vaeromo mana baejarue jöho jajivë'e jeve jemëro heromo uvo'irarijego: God-are ekaresia muebejavuoromo mana baejë'oho iae mae höjo. Röhu God-are jöho ëhi gemuoho jajivë'eje. ⁹Moses-hu jajivade jögoru surire ëhi uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jïë'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. God-are jöho ëhije. Röhu God bogo miohemuoho uehorovoromo ë jöho bojamui'i ¹⁰a'i nosi jöho uehorovoromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho iruno'o mu muebejë'iroho sa'a ato'atovarue ariböviohu'o i sa'ijovarue ariböviohu'o jabesi muoho vaejë'i uehorovoromo uvoruomajeje: No i mu vaejaruohuni ëhuni u'emu ë ioho ue'aho'ejarejo. Ëhi uvë'oho iae maeje. ¹¹Röhu no iruno'o bivarue aribövioho va'ëne javue. Noro God-are jöho jemesi örire majëhijë'e javue ëhuro God-are jö majëhijaroho muro iruno'e bivanovë'e javue. No ëhi jïë'e aru'aho muoho jemëni vaejëhë'ëro ëhuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana baejë'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ¹²Jemesi ekaresia muebejëvarue a ioro'iorehu jemesi örire mana bae'i uehorovë'oho maeje jabumëro jemë bise mu ajëmijë'ego. Röhu no jemë böröme ajëmijë'e javuë'ëro ëhuni no biririvoromo uvo'ejo: No mana baejë'oho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejë'e javue aëro uvojöëni: Paul-mëro nosi monioho bae'i nimoromo ekaresiaho muebejavuaj

höromo Keriso-are jö maho bogo eruomöjöëni. ¹³Jew rajehu God-are amo börömo hesi mu vaejë'oho God-are amore bahijare ioho jabesi manaego ujuohoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vënehu bue'öjarue ariböviohuo ë mi vituoho jabesi manaego ue'aharueje. Ëho na jemë uehorovö o bogo. ¹⁴O Keriso-are mu vaejarue aribövioho ëhi gemuoho ë'arueje. Badaro uövü'eje hesi jö majëhijarue aribövioho noro mana baeromo raromo jijihonövoröhego.

¹⁵Ëhi uövü'eje röhu na manaho bogo baejë'e jeve. O naehu avevejö'e jajivaje jö hesi bëhoho bogo ëhuro jemëro bojemi'irarijego. Naehu guomë'oho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jö ma majëhiromomo ëhuni mana baejë'oho ëho bogo maehuje. Na bijönege ae göëro mana bojemiromomo ëhuro naehu nimorohë'i jövaje jö hesi bëhoho tugoho'iröhoho. ¹⁶Naehu Keriso-are jö ma a majëhijë'oho nimorohë'i jövo'irode bëhoho bogoje God-ro ë muoho bojemi-jë'ego. Hesi jö bogo majëhijë'oho na i'ue bae'ejo. ¹⁷Naehu nasi nimoromo Keriso-are jö majëhijë'oho suvuore mana baejajeje. A'i na bogo negë'e Keriso-are jö ëma majëhijë'oho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje. ¹⁸Röhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jö majëhijë'oho na ave sa'a hesi mana baejë'oho maeje. Röhu ëho bogo uehorovoromo manaho bogo baejë'e hesi jö ëma majëhijajoho ëhuro dë vuëvevajeje. Ëho nasi suvuoreje.

¹⁹Na bogo ae gö jabesi darugoremuoho hiromomo jabesi muohemu vaejëhaje aehu jevo'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Röhu na bogo nasi maje muoho vae'i a'i ae aho'obëhe jabuhu diehi nimaruocho ëho vaejajeje ëhuro ae aho'obëhe baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. ²⁰Jew rajo jabu'o gemuore

hiromo God-are jö majëhijë'iroho Jew rajehu raromaruëhi na'o ëhi hibe juvajeje ëhuro Jew rajoho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. O Moses-are jögoruremu raromarue ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'oho jabuhu Moses-are jö ejaharuëhi na'o ëhi ejahajeje ëhuro Moses-are jögoruremu raromarue ariböviohu baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Moses-are jögoroho iae na ejahajeje röhu bogo hesi jögoruremuo ho hijajeje. ²¹ O Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu Jew rajo jögoru bogo ejaharuëhi na'o ëhi ë'ajajeje ëhuro Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Iae na Jew rajo jögoroho bogo ejahajeje röhu na God-are jögoroho bogo vuonugoli Keriso-are jögoruremu hiromo God-are jöho ejahajeje. ²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue ariböviohu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu raromaruëhi na'o ëhi hijajeje ëhuro ë ariböviohu baejëvo'irodëro. Ëhu'ëro di ariböviohu'o hijë'o ho jabuhu mu vaejaruëhi na'o ëhi hibe juvoromo öre aho'obëhe ë'o gavajeje ëhuro a ioro'ioroho maro va'iröhego.

²³ Ëhi jï'e mu vaejaje hesi bëhoho aëro Keriso-are jö maho heromo jabu'o na'o huë mae baeröhëro ëhuni ë'ajajeje. ²⁴ Jemë'o iae gavaruje tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ië'iroho ae aho'obëhe biririvoromo tutubijoharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromo urimo ma-burëro tutuvoromo suvuoro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo Keriso-are muohuremu biririvoromo vaere hujeji jemesi suvuoro bae'irarije. ²⁵ Röhu tutuvoromo aehu a ioro'ioro iosirëmi'ië'iroho urimë'i biririvoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ëhuro

darugo ma'ëro tutuvoromo suvuoro bae'ëro. Ësuvuoro ho ijino inovoromo simanore didi'aharuho jï'ëro ëhu'ëro ma-burëro sisërë hesi jïajeje. Röhu ë sisërërohe suvuoro bae'ëro ëhuni ë ariböviohuo biririvoromajeje. Röhu Christian ariböviohu na bogo ëhi jï'e suvuoro bae'i a'i ioro'ioemu jioröhe suvuoro bae'ëro ëhuni Keriso-are muo ho vaejarueje. ²⁶ O Paul naro ioro'ioemu jioröhe suvuoro bae'irodëni ëhuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjaruëhioho na bogo ëhioho Keriso-are muo ho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu biririvoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muo ho ma-ahorirëro biririvoromo vaejajeje. ²⁷ Keriso-are muo ho vaeromo nasi dajehu biririvevoröhego. Ëhi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorirëro va'ajajeje naro ae gö jabesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejööni: Paul jasi muo ho bogo eni jio'ego jasi suvuoro bogo bae'a'anuë uejööni.

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

10 Nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijege nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'o ho aho'obëhe God-are suehuo riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijihö va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavüë'e Jovoho beromo mae iojio mareje. ² Jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho noehu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvaruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuho vaejanovareje. Ëhesi bëhoho jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho Moses'o bimuvorohöje. ³ Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro God-are

Aru'aho hesi darugoho baejareje. ⁴Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Ëjovoho munë gagore jovo mae suorovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Ëhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövdadoho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromo ehuro aru'aho hesi birirohu'o baejareje. Ëmunënö'e aho ëho Keriso jiadeje. ⁵Jew rajo hijo miono'e ae aho'obëhe ëhi jië'e huë maho baeruumamu röhu ae ma-gemu niö'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimoroho'i jabesi örire bijönimadeje. Bijönimamu a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'adeje.

⁶Mu sisë ëhi vaeromo vuovare jöho ëho God-are suriroho bogo ëma jajivo'i a'i noni jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'iröhego. Ëhi jië'oho jabuhu mu sisë nimarëhioho no bogo ëhioho nimo'ejo. ⁷O jabumë a ioro'iorehu inömo aru'aho'e höromo rajahi'amarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Jabuhu ë inömo sisë aru'aho'e höromo rajahi'amo'irögoro nimorohare jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje: Ariböviohuro sa'aro raromoromo jovoho ioho mahunö'e ue'ahoromo ri'öromo mu sisë'o vaemarumijë'i ajajovare höjo. ⁸Röhu jabumë a ioro'iorehu öehu ë'anovarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Öero ë'anovë'ëro ae aho'obëhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovëvadeje. ⁹Röhu jabumë a ioro'iorohuro mu sisë vaebe va'oromo ehuro Badare dëho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunëremu gëbe muebejëvobe va'ego o bogo. No ëhi jië'e muoho bogo vae'ejo. Röhu jabumë ëhi ë'ë'ego sigobëro umijëvamu vuovëvadeje. ¹⁰Röhu jabumë a ioro'iorohuro huë sisë barueromo

nurunuruëgamu God-are örire jöe sisë'i atoruumadeje. Ëhi jië'oho no bogo ë'ejo. Jabumë ëhi ë'ë'ego a muo'amego vuovavuaje anerahuro rueromo muo'amamu vuovëvadeje.

¹¹Ëhi jië'e i'uohu aho'obëhe nosi hijo miono'o jabesi örire rovadeje ehuro no ae aho'obëhe uehorovo'iröhego. Jabuhu mu sisë vaeromo i'u mana baejare jöho iae God-are surire jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho raro-mo'iröhego jaruvore maja barë'iröhoho mami'e dunovo'ego.

¹²Ëhu'e jiaje ja ae rahuaro uvë'oho: Na bibivoromo namijajë uvë'oho gavë'i va'one. Bejavo'ëte. ¹³Röhu uehoro sisë gö gö jemesi örire rovajeje. Iae ëhi jie röhu diehi jië'e uehoro sisëhu rueromo jemesi dëre bijjëhë'oho ëhi jië'e uehoro sisëho bogo jemesiroho gemu rue'i ae aho'obëhe nosi dëre ro bijahuajeje. Röhu God-hu no ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ajamuijajëro jië'ëro ehü'ëro huro garöhe biriri ma'e uehoro sisëhu jemesi örire rue'ia'amu jemë nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jëvamu gavë'iroho hu bogo ma-nunëremuoho gë'ë'e. A'i uehoro sisë jemesi örire bijëho'i rovë'iroho huro öroho röjëhi'ë'e jemëro ë jijihoromo uehoro sisëho vuonugo'i biririvoromo maro va'irarijego.

¹⁴Nasi ö mueno'e ëhi jië'e jiaje ehuni inömoho god höromo rajëhijarue muoho gororomo rori'o va'ore. ¹⁵Röhu jemëro jemesi simanoho avo'avoho uehorovarujego ehuni ave jöho majëhi'ië'e. Mevoromo gare jö hesi bëhoho diehi jiego. ¹⁶Jemë'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huë mae uaromo hesi suvuoro baeromo ijë'iroho ehuro no Keriso-are köho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromo ijë'iroho ehuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje. ¹⁷No ae aho'obëhe ie gemuoho ma-gemuoro ijë'ëro ehü'ëro no ae

aho'obēhe javue rōhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijē'ero.

¹⁸Rōhu Israel rajo jabesi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromo ēhuro ē mure bimubarueje. O inōmo sisē hesi ōroho gemuohoje. Noehu inōmo sisē hesi i vitu ijē'ohuro ē mure bimubarueje. ¹⁹Nani ē jōho adahoromo uvo'a'aruje: Paul-ro uōromo ē'ajējo: God-are jō bogo hejē'e aribōviehu rajēhijarue inōmoho darugo'e jio'amajējo. O inōmo sisē bojēmijē'e mioho bēhi'e hōjo. Nani ēhi uvo'a'aruje rōhu na bogo ēhioho uēve. ²⁰A'i na uēromo ē'e: God-are jō bogo hejē'e aribōviehu inōmohuni i bamēhē'oho bogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisēho jabuni bahijēharue hōjo. Ēhuro aru'aho sisē jabesi mure bimubarue hōjo. Rōhu jemēhu Satan-are aru'aho sisēhu'o gemuore bimuvē'oho na bijōnegajējo. ²¹Jemēhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisē jabesi enatuore jovohu'o gemuore havoromo ijē'oho bogo maehuje. O Badare maratuore iohu'o aru'aho sisē jabesi maratuore iohu'o gemuore havoromo ijē'oho bogo maehuje. ²²O noehu biriri'ōvoromo Satan-are aru'aho sisē jabesi i jovo iromo jabu'o bimuvē'oho God-ro uvo'ē'e: Jemē bogo na gemu rajehijarujēromo ēhuni dē vōrōnimo'ē'e. Ēhi jiē'oho na no aru'aho sisēhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O ēhi jiē'e mu vaejē'oho nani no sisē'i uehorovoromo uvarueje: God-are darugoho bise'e hōjo nosiroho bōrōme hōjo. Ēhu'ero no hesi i'uoho bogo bae'ejarejo. Ēhi uehorovē'oho sisēje. No aru'aho sisē'o bimuvē'oho iae no i'ue bae'ejo.

Ave jō masijoho uehorovoromo inōmo sisēni bahijare mi gororovo'irōhe ē hesi jō vituohoje.

²³Jemē ae gōero uvarueje: Mue aho'obēhe vaejē'oho iae mae hōjo. Iae ēhi jie rōhu mu ioro'ioro vaejē'ohuro bogo ēhuro marējavuo'ē'e. Nani mue aho'obēhe vaejē'oho iae maeje rōhu mu ioro'ioro vaejē'ohuro bogo ēhuro ajamirovarueje avoho birivoromo Keriso mae uehorovobe va'irōhēro. ²⁴No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gō jabesi sinohu'o uehorovo'ejo.

²⁵Market-re imarije mioho aho'o madajumo ue'ahore. Nadi juhuonivoromo uvore: Na ave mioho aru'aho sisēni bamēhare mioho hōjo o gō hō uvo'i maue'ahore. ²⁶Ēhesi bēhoho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Sa'ae iruno'e bōvie bise'e aho'obēhe Badare hōjo.

²⁷O God bogo ma uehorovarue aehu jemē uēvē'oho: Ruerego no i harihe gemuoro i'irarē uēvamu jabu'o ie i'i nēgē'oho va'oromo ga'irarije ie rabe rabe i'imēmamu gavē'oho madajumo ue'ahore. Nadi dē vōvōbajō'eroho uehorovoromo uvore: Na ave mi ue'ahē'oho mae o sisē hōromo mi hesi jōho uē gē'i ma-ue'ahore. ²⁸Rōhu ae gōehu jemē uēvē'oho: Ave mioho aru'aho'e inōmēni bamahē'e mie hō uēvē'oho nadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahē'oho ē jō majahuijade ahuro garōhe noehu ue'ahamu gavē'oho uvo'a'ajējo: Ēho God bijōnimajēromo juhuonivo'ajējo. Ēhuni no'o vuonugo'ejarejo. Ēhi uvore. ²⁹Na uēve: Jemē ē mi juahovo'irarije hesi bēhoho ē jō majēhijade ahuro juhuonivoromo uvojōēni: Ēmi ue'aharujoho sisē hō uvojōēni uēve. Na bogo uēve jemēro juhuonivoromo uvojōro: Sisē hōromo juahovo'irarijēgo. Nani jemēro na ue'a'aruje: Rōhu God-ro uōvuē'e hōjo: Ie rabe rabe i'i nēgē'oho

irëjo. Ëhi jië'oho no rabëni juhuoni'e a hesi jôho uehorovoromo ë mioho juahovo'ejarejo. ³⁰O no God-are örire huë mae uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruëjo: Jemë sisë ue'aharu-jëjo. Röhu ë miohuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare höjo. Nani ëhi ue'a'aruje.

³¹Iae ëhi jie röhu ie jove ue'ahë'oho o mue bövie bise'e vaejë'oho God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe. ³²Jew rajoho o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho ëho jabesi jöëni jemëro uehorovoromo nadi mue gö gö vaejego jaburo ëho gavego jabesi aru'ahoho sisërëjêho'iro. ³³Röhu na'o mu rabe rabe vaejë'iroho avo'avoho vaejajeje ae aho'obëhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinoho bogo uehorovo'i ae aho'obëhe jabesi sinoho uehorovoromo muoho vaejajeje jaburo maro va'oruomoröhego.

11 Naehu Keriso-are mu garomo vaejajëhi jemë'o nasi muoho garomo ëhi vaenövore.

Magonahehu God rajahiruomo'ië'iroho simano numorovo'amoröhe jöhoje.

²Röhu naro jemesi örire rajëhije. Ëhesi bëhoho jemë majae ëhi nasi örire uehorovevoromo naehu jöe rabe hejë'ëro bojëmijodoho ejeharujeje. Ëhuni naro jemesi örire rajëhije. ³Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijego: A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajëjo. Vaboro hesi simanoho baruoho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are simanoho God höjo. Ëhi uvore. ⁴Ëhi jië'ëro God rajahi'i gemuore gagovë'iroho ama'e o asë rahu simano numorovoromo pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho ëhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho Keriso nosi simanoho jië'ëro. ⁵O magonahe rahu simano

bogo numorovë'e pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho baruoho bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho baruoho jabesi simanoho jëvë'ëro. Simano bogo numorovë'oho u seho barëjë'e magonahoho gemuoho jëvanove. ⁶Magonahehu simano bogo numorovë'oho simano uoho tariö'ibejo iae mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariöjë'oho o simano u seho barëjë'oho ëho javoji'e muohoje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁷God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijë'ëro God jiajëhi aho ëhi javue. Ëhuni simano numorovë'oho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahe baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁸Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'oho avoho'i a'i ama'e baeromo ëhuro magonahoho avohadeje. ⁹O God bogo ama'oho magonaho jöënioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöëni avohadeje. ¹⁰Ëhu'ëro jië'ëro magonaho jabuhu simano numorovë'oho iae maeje ëhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Ëmagonahoho jaburo baru jabesi aharire raromarue höjo. ¹¹Iae ëhi jie röhu a'o magonaho'o Bada'o gemuoro javuë'ëro ëhu'ëro magonahoho bogo a rumo'oho riravo'i ama'oho bogo magonaho rumo'oho riravö'ë'ö. ¹²Ae jië'ëro ëhuro God-hu magonaho avohadëhi ëhi magonahe jio'amë'ëro jië'ëro ëhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obëhe bamavuë'ëro ëhuro aho magonahoho bövioho bise'oho javue.

¹³Röhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obëhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo numorovë'e ma-pari vaejë'oho na mae o sisëje. Ëho sisëje. ¹⁴No ae

magonahe aho'obêhe dinö'e dinö'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u êgo jiê'oho sisê hõjo. ¹⁵Rõhu magonaho jabesi simano u êgo jiê'oho iae ma-mabêhe hõjo. Êhesi bêhoho God-ro magonahoho simano u êgobövioho bojëmijadeje êhuro simanoho riogivorõhego. ¹⁶Ae gõehu nasi jö aho'ahovo'iê'iroho rõhu God-are ekaresiae dinö'e dinö'e raromaruohu'o no'lo êhi jiê'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'irõhe jõhoje.

¹⁷Rõhu na bogo jemê rajëhiromomo ave jõho majëhi'irõgoro ê'e. Jemesi ekaresia gagovë'iroho êhuro jemê bogo marojëvo'i a'i sisërëjävajeje. ¹⁸Êhesi bêhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumê gemuore gagovorovë'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae gõero uehore gö ae gõero uehore gö baejarue hõjo. Êhi jiê'e jõho hejê'ëro na uehorovoromo uve: Êjõho nani bogo sareroho jio'i ma-bisemu jö mae jiê'ëro Corinth ekaresiaho jemëro nani êhi jiê'e mu sisêho vaejarueje hõjo. ¹⁹Rõhu jemêhu hahagu hahagu uehorovë'oho êho a jabesi mueje. Ore gõho bogoje. Hahagu hahagu uehorovë'ëro êhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ê'e. ²⁰Amo jemêhu gemuore gagovorovë'iroho jemê bogo uvarueje: Noehu i'irõhe ioho wine-oho êho Badare hõ uvo'i ma-ue'aharujeje. ²¹Êhesi bêhoho ê i jovo ue'ahë'iroho jemê a ioro'ioroho bogo uehorovë'e sivu sivue jemesi ioho jovoho êma ue'aharujeje. Ioho jovoho êma ue'ahoromo a ioro'ioroho hõmëvo'i a ioro'ioroho vörö'e jovo bõrõme iromo simane sisërëjarueje. ²²Na jemê osaho bogojëve ê raromoromo iruno'e jove i'irarijoho êhuni gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisê'i ijarueje. O na jemê

God-are ekaresiaho bijõnimoromo êhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi õrire javoje bojëmiromomo ioho jabesi nunire êma ue'aharujeje. Jemê êhi ê'arujoho na diehi jiê'e jõho jõvo'ëjo. Na na jemesi muohuni rajëhi'ëjo. Na bogo rajëhiromomo jõvo'ëjo.

²³Rõhu ave jõho Badaro bojëmijë'ëro naro jemê bojëmodeje. Bada Iesu a sisê bojëmi'irõhe vahire evare huro ioho baejade hõjo. ²⁴Ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uëvade hõjo: Aveho nasi sine hõjo. Na nasi sinoho bojamirovo'iê'ajëjo jemê mae jëvorõhego. Aviëhi jiê'e muoho vaenövorëjo êhuro na uehorovevo'irarije hõjo. ²⁵Ioho inugoromo rõhu i baejadëhi êhi enatuore jovoho baeromo uëvade hõjo: Ave enatuore jovo hesi bêhoho hehëjo. Na kõe rovevoromo guomevo'iê'ajëjo. Guomevo'iramu êhuro God-hu jemê muebejëvorõhe jõgoru i'oho ioro'ioeromu marë'ajëjo. Êhuni jemê jovo ijë'iroho irëjo êhuro na uehorovevo'irarije hõjo. ²⁶Bada Iesuhu êhi jövade jö hesi bêhoho ê i o ê enatuore jovo ijë'iroho êhuro huhu guomade jõho rjêhibe va'ojuvo va'lo hu rue'ê'e.

²⁷Êhu'ëro jiê'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'oho Badare sinoho kõho ijumë'ëro êhuro sisê jëve. ²⁸Êhuni ae aho'obêhe gemu gemu jasi dë vövõbajo'oho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Êhi ga avohoromo evaro ioho jovoho inövore. ²⁹Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'oho ê ioho jovoho iromo êhuro i'ue mana bae'a'aruje. ³⁰I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroho aho'obêhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejê'ëjõ. A ioro'ioroho vuovëvë'eje. ³¹Rõhu nosi dë vövõbajo'oho urimo mevo avohoromo

ga'ibejo ēhi jiē'e i'uoho bogo bae'ibejo.
³²O Badahu i'u bojamuijē'oho ēho rōjahuiromo bojamuijajeje ēhuro noro avoho uehorovoromo sisē aribōviohu'o gemuoroho sisēroho bogo va'irōhego.

³³Nasi ō mueno'e Badare i jovo i'i gagovē'iroho gōēro gōho mueberovoromo gemu mae ire.
³⁴Rōhu hōmēvē'oho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ēhi jiē'oho gagovoromo God-are i'uoho bogo bae'a'arueje. Rōhu jō ioro'ioroho naehu ō'ē'iroho avohēho'ejo.

Mu vaerōhe suvuore gö gö God-are Aru'ahehu bojamuaje jōhoje.

12 Nasi ō mueno'e God-are Aru'ahehu suvuoro bojamuijaje jōho na majēhi'iē'e. Ēhesi bēhoho na nege jemēro ē jōho avoho ga'irarijego. ²Iae jemē'o gavarueje jemē God bogo ma uehorovarije majaroho aēro jemē sarerēmi'ego jō mae hōromo ejēhoromo ēma jijihonōvariijeje. Jijihoromo ēhuro jōrumo'e momorō'ōjē'e inōmo inōmoho vōrō'e hōromo ēma uvene aho rōjahinōvariijeje. ³Ēhuni ave jōho uehorovore. God-are Aru'ahehu jō bojēm'oho aho bogo uē'ē'ō: Iesu sisēgo sisēro va'a'ajējo. God-are Aru'ahoho bogo ēhi jiē'e jōho bojamuijajeje. A'i hesi God-are Aru'ahohuremu uehoroho bojamuijego uvarueje: Iesu bōrōme namijē'ēro iae Bada hōjo. O God-are Aru'ahehu uehoroho bogo bojamuijē'oho nosi sivuoho ēhi jiē'e jōho bogo vaerovo hesi javue.

⁴Mu vaerōhe suvuoroho gö gö jiorove. Rōhu Aru'ahe gemuēro ē suvuoroho bojamuibe va'ajeje. ⁵Christian muoho gö gö jiorove. Rōhu Badare muoho gemu noro vaejarueje. ⁶Mue gö gö vaejē'oho eni javue. Rōhu God-ro gemuēro darugoho bojamuego no ae aho'obēhe ē muoho vaebe va'arueje. ⁷No ae gemu gemu God-are Aru'ahēro suvuore bojamuijego ēhuro hesi muoho rōjahi-

rovarueje ekaresiae ae aho'obēhe marējavuorōhego. ⁸Ae gö God-are Aru'ahēro hesi suvuore bojamuijego uehoro mae jiē'e jōho atarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro aji'e jōho bojamuijego ae rōjēhijarueje. ⁹Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego no birivoromo God mae uehorovoromo ēhuro mu bōvi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego guomo guomo'e a jabesi sinoho avohēharueje. ¹⁰Ae gōēro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae gōēro jō God-aro baeromo ae huruoho majēhijarueje. Ae gōēro gavarueje di muoho God-are Aru'ahēro vaejē'e jiego di muoho bogo. Ae gōēro bogo hejarue huē gōēro gōēro ēma atarueje. Ēma atego ae gōēro ēhi jiē'e jōho huotovoromo nosi jōēro majēhijarueje aēro hejōro. ¹¹Ēhi jiē'e muoho aho'obēhe bogo aru'aho gōho gōho vae'amo'i magemuēro vae'amajeje. God-are Aru'ahehu diehi nimē'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue rōhu no hesi ōve duruaje gö gö javuo'amaje jōhoje.

¹²Rōhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue rōhu ōve hōre nune hia'e bōvie bise'e aho'o javue. Iae ōve nune hōre gö gö aho'o javuo'ame rōhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'o jiajēhi ēhi Keriso-are aribōvioho no aho'o sinoho magemu javue. ¹³No ae aho'obēhe Jew rajoho sa'a ioro'ioro rajoho a jabesi darugoremu raromarue aribōvioho nosi nimoro mu vaejarue aribōvioho God-are Aru'ahe gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavuē'ēje. Ae aho'obēhe Aru'ahe gemuoho jvonō'e bojamuamu ijē'e javue.

¹⁴Rōhu sino haho'o hesi ōve hōre nune bōvie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obēhe javuo'ame. ¹⁵Rōhu hōrohuro

jõe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jevajëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höroho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁶O hia'ohuro jõe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'oho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁷Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo. ¹⁸Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavuadeje. ¹⁹Öve duruaje nune gö gö bogojavuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo. ²⁰Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

²¹Ëhi jië'ëro nunohuro jõe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jõe jövoromo höroho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo. ²²Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabesi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ejo röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo. ²³O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ma-inine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ëho javoji'e inömo höjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mamabëhe avoho riogivorovarueje. ²⁴O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho ëho no bogo ëhioho avoho riogivorovarueje. Röhu God-ro nosi sino

haho'oho havo'amoromo gemuoro avo-hahuadeje ëhuro noro garöhego di inömo javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego ëho avo'avoho muebe'amoröhego. ²⁵Ëhu'ëro jië'ëro nosi sino haho'oho gemuoho javuë'ego ë hesi inömo göhuro göho bogo sisë vae'i a'i uvo'ejo: Gemuoho javuajëromo huë baerovoromo ma-ajamirovo'ejo. ²⁶Sino haho'o hesi inöme gö vi'ehimë'oho sino haho'e aho'o ë vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inöme gö hesi iho döre jië'oho sino haho'e aho'obëhe gemuoro nimorohajeje.

²⁷Röhu jemë ae aho'obëhe Keriso-are sino haho'e jëve. Jemë ae gemu gemu sino haho'ere höre nune bövie bise'e jëve. ²⁸God-ro hesi ekaresiaho aho'obëhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioroho apostle bamavuadeje rue nuni maroho javuoröhego. Ëhesi bëhire jö God-aro baeromo a majëhjarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire Keriso-are öri röjëhjarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo'e mu vaejarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo baeromo guomo guomo'e a jabesi sino avohëharue aribövioho bamavuadeje. O a ajëmarue aribövioho ekaresia muebejëvarue aribövioho o no bogo hejarue jö göehu göehu atarue aribövioho ëhi bamavuadeje. ²⁹Na no ae aho'obëhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe jö God-aro baeromo majëhjarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe Keriso-are öri röjëhjarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo. ³⁰O na no ae aho'obëhe daruge baeromo guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëharueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo jö göëro göëro atarueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo huë

göehu majëhjarue jöho huotovoromo sama'e majëhjarueje. Bogo. ³¹Jemëro uvarujeje: Aru'aho suvuoro mabëhe bae'ië'ajëromo bae gavarujeje. Röhu öri maho naro röjëhi'ejo göehu gö uehorovëvo'irarije öroho.

Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

13 Noehu bogo hejarue huë göehu göehu naehu jövo'irodoho eni jevë'oho o anera jabesi huëhu ëhu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bitare garaegaraevanovoromo jöho ëma jövo'ejo. ²O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jö ma-mae majëhijë'oho o huhu subivahuade jöho aho'o nuni aji'e jöho aho'o ga barëjë'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo ëhuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanovobe va'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bëhi rumo'e ae jeve. ³O naehu a ajëmi'irögoro nasi bövi bise'o bojëmi barëjë'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro bojamirovo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'e ma-sino döhuremu ëhi ajëmi'ijë'oho ëhuro bogo maroho jevo'ë'e.

⁴Jaehu a dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro biririvoromo ma-ga taemo'anue. Ae huë baejëvo'anue. A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro ae gö hesi mu mahunioho bogo dë vörönago'ë'e. Bogo nimoronimorohë'ioho jövo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovo'anue. ⁵Bogo ma-mahu urejonö'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gö gö baeromo vörönimo'anue. Bogo ae gö jabesi sisëho uehorovemu uehorovo'anue. ⁶Mu sisë garomo

bogo ëhunioho nimoroho'anue. Jö maemu heromo ëhuro nimoroho'anue. ⁷A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro huë vavaene rovë'oho ma-gavë'i hinövo'anue. Mae uehorovonövo'anue. Mae jio'a'ajë uvoromo muebenövo'anue. Biririvoromo naminövo'anue.

⁸A dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muoho bogo barë'i ëhi ma-jiemu jiajeje. Jöe gö gö God-aro baeromo majëhjarue suvuoroho iae barë'ë'e. Noehu bogo hejarue huë göehu göehu atarue suvuoroho iae bogojio'ë'e. A ioro'ioro iosirëmiromo God-are jö mae gavarue suvuoroho iae barë'ë'e. ⁹Ëhesi bëhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jö vituoho God-aro baeromo majëhjarueje. Vituoho bogo. ¹⁰Hujeji aji ma-mabëhe rue'iramu evare jöe mue gö ga'i gö bogo gavarue ë muoho iae barë'ë'e.

¹¹Ëhesi jöho uhu'e uë'ië'e. Na asisö'e jevade majaroho asisö'ehu ataruëhi ëhi jövonövodeje. Asisö'ehu nimaruehi ëhi nimonövodeje. Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovonövodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisö'o uehoroho vonugo'i ma-mae uehorovodeje. ¹²Ëhesi bëhoho jaruvoho no sisë'i sisë'i aririro gavanovarueje. Majae ijönöho avoho ga'ejo. Jaruvoho jö vituoho naro gave. Jö vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajëhi na'o ëhi muoho ga barë'ejo. ¹³Ëhu'ëro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'ë'e. Göho God mae uehorovarue muohoje. Göho no uvarue: God-ro ajamui'iramu mae javuobe va'a'ajë uvarue muohoje. Göho a dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muohoje. Ëhi jië'e muoho niö'i gemu ëhi jiemu jioe va'ë'e röhu a uehorovëvarue muoho ëho böviohoje.

**God-are Aru'aho hesiro baejarue
suvuore niö'i God-are jö ae huruoho
majëhijarue suvuorohu'o bogo
hejarue huë göehu atarue
suvuorohu'o ë suvuoro jabesi jöhoje.**

14 Ëhuni göehu gö dë vövöbajo'ehu uehorovëvo'irarije muoho vae'i ëhuremu ömo gare. Röhu aru'aho suvuore gö gö bae'i nimore. Jö God-aro baeromo a huruoho majëhi'irarije suvuoroho ëho börömo bëhe nimore. ²Aehu aru'aho suvuoro baeromo bogo hejarue huëhu jövë'oho ëho bogo aho he'i ma-God-remu hejoro jövajeje. Huë göehu jövë'oho suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijë'e jöho jövego aho bogo hejarueje. ³A'i jö God-aro baeromo a huruoho majëhijë'oho aëro hejoro jövajeje heromo birire baeromo muoho avoho ma'enoröhego o huë vavaeni jëvadoho mae jëvoröhego. ⁴O bogo hejarue huëhu jövë'oho hesi dë vövöbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jö huruoho majëhijë'oho ekaresiaho ajëmajeje. ⁵Jemë ae aho'obëhe huë göehu atë'oho iae na nego'ibejo. A'i jemë jö God-aro baeromo huruoho majëhi'irarijoho ëho iae na nego avoho'ibejo. Jö God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu börömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'ije. Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Ëhi jïë'oho mu börömeje.

⁶Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëhë'e jö bogo huruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e. ⁷O hesi ëma momorö'øjaje inömo inömoho viriköe o gita ëhi jïë'e inömoho uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho o

bejë'oho ëhuro huëho bogo avoho hejarueje rabu jö huajoho o bejajoho. ⁸O muorovo jöhu'o uehorovore. Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho raromo'ë'ö muorovo'iröhëni. ⁹Ëjö hesi bëhoho no bogo hejarue huë göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje. ¹⁰Sa'ae aho'obëhe huë gö gö atoruomajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje. ¹¹Röhu na ave huë bogo baejë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö huë gö ae höjo. O naro uvo'ejo: Hu huë gö ae höjo. ¹²Huë göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi ëhemu nimo'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bae'i nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

¹³Ëhuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro ëhuro jöho huruoho majëhi'irane. ¹⁴Naehu bogo hejaje huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i simanoho uehore bogojio'ë'e. ¹⁵Ëhi jïë'oho na diehi ë'ejo. Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ëhuro jöho io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo. ¹⁶Jemë'o uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e bogo hejarue huë göehu ma-aru'ahohuremu atoromo God mae uavë'iroho suvuoro bogo baejë'e ahuro jemesi gemuore rueromo jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadivo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo. ¹⁷Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ëhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

¹⁸Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ëhuni na God mae uave.

¹⁹ Ĕhi jie rōhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jev'oho jō ěgobōvie huē gōehu jōv'oho ma-jianovoli aēro God-are jōho avoho heruomojōro jō biseharihe ma-sama'e jōv'oho ěho bōrōmohoje.

²⁰ Nasi ō mueno'e asisō'o ininehu mu sisē bogo uehorovaruēhi jem'ōo ěhi gemuoho uehorovore. Rōhu mu ioro'ioro asisō'ehu uehorovaruēhioho nadi ěhioho uehorovoli a'i a duvahēro uehorovanovore. ²¹ God-are surire jōho ěhi uvē'eje: Badaro uvajējo:

Naehu ave aribōvi jō majēhi'iē'iroho huē gōehu atarue aribōvioho uē'iramunasi jōho bava'oromo bojēmi'aruējo.

Sa'a gō rajoho rōjēhi'iramunasi jōho bava'oromo majēhi'aruējo.

Rōhu bogo ěhuro ave aribōvioho ejeho'aruējo.

²² Ĕhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huē gōehu atarue muoho ěho God bogo ma uehorovarue aribōviohuremu heromo uehore baerōhego. O jō God-aro baeromo huruoho majēhijarue muoho ěho God mae uehorovarue aribōviohuremu heromo huē mae jēvorōhego.

²³ Jem'ōo uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obēhe gemuore gagovoromo ae aho'obēhe bogo hejarue huē gōehu gōehu atamu ekaresia mu bogo gavē'e aribōviehu o Keriso bogo ma uehorovarue aribōviehu rov'iroho jaburo herōhe bogo hejarue huē gōehu ěhi atamu hejē'oho uehorovoromo uvo'ē'ō: Ĕekaresia aribōviohuro simane sisērōromo ěhuro jōjōjuvoruomajējo. Jemēhu huē gōehu atē'oho ěhi jio'i

²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obēhe jō God-aro baeromo huruoho majēhijamu Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavē'e aehu rov'iroho huro herōhe jemēro God-are jōho majēhi'iramunasi hegorovo uehorovoromo

uvo'ē'e: Nasi jō sisēho iae ataruējo. Na sisē jevajējo. Ĕhi uvo'ē'e. ²⁵ Ĕa hesi uehoro sisē gurihijadoho jaburo ato'iramunasi va'orahoro jio'ē'e. Va'orahoro jio'iramunasi sa'are ague aho hiromo God rajahiromo uē'ē'e: God jem'ōo jiajējo.

Gagovoromo God rajahijē'oho ma-avoho rajahi'irōhe jōhoje.

²⁶ Nasi ō mueno'e naehu jajivaje jō hesi bēhoho uehorovore. Ekaresia gagovē'iroho ae gōero uē'ē'e: Ĕ'ego no ave jōho iarējo. Ae gōero Keriso-are ōroho rōjēhi'ē'e. Ae gōero gurihijē'e jōho huruoho majēhi'ē'e. Ae gōero bogo hejarue huē gōero jōvo'ē'e. Ae gōero ě jō hesi bēhoho huotovoromo majēhi'ē'e. Rōhu ě muoho aho'obēhe avoho vaerego ěhuro ekaresiae aho'o birire baerumoli. ²⁷ Rōhu bogo hejarue huē gōehu ato'iē'iroho ae niō'iro o ae niō'i gemuēro ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Rōhu bogo majae gemuoroho ae aho'o ato'i ae gemuēro gemuēro jōvobe va'ore. Jōvobe va'ego ae gemuēro ě jōho huotovoromo aho majēhine. ²⁸ O jō huotovo'irōhe a bogojiē'oho huē gōehu jōvaje ahuro ekaresia gemuore jōrume hiromo hesi arijo'arije majahirov'eli God-are ōrire jōe jōvo'ē'e. ²⁹ O jō God-aro baeromo majēhi'iē'iroho ae niō'iro o niō'i gemuēro jōho majēhire. Majēhijego a ioro'ioroho jemēro jōho heromo mevo gare jōho mae o sisē jiego. ³⁰ O ae gōehu jō majēhijamu rōhu ae gōehu sa'are hiromo hejē'iroho God-are jōehu hesi dē vōvōbajo'ere rovamu hegorovo jō jōvo'iē'iroho urimo jōvane ahuro vuonugonego ijore ahuro jōho jōvo'iro. ³¹ Ĕhi'o'iramunasi jemē ae aho'obēhe rōhu ae gemuēro gemuēro God-hu bojēmijaje jōho majēhibe va'a'aruje ěhuro ae aho'obēhe jōho he avohoromo birire baerumorōhego. ³² Nadi ma-majioho majēhi'i a'i ma-taemorovoromo majae

eni jiego evaro majëhinövore. ³³Ëhesi bëhoho God bogo uövuaajeje noro garatöhuritövë'e raromo'i ma-avoho taemo raromojöro uövuaajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'ioirehu gagovoromo vaejaruëhi jemë'o ëhi gemuoho vaere. ³⁴Ekaresia jemëhu gemuore gagovë'iroho jemesi magonahohuro jörume raromo'iro. Jabumë jöho nadi majëhi'iro. God-are surire jiajëhi ëhi magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejëhobe jijijho'iro. ³⁵Jabumë God-are jö avoho he'i nimoruomë'oho jabesi osaro raromoromo baruoho uë gë'iro rabëni ekaresiae gemuore raromoromo jöe atë'oho bogo maehu jië'e jiaje.

³⁶Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jöho majëhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jöho bogo sa'a göroho va'i ma-nosiriremu rovë'e höromo ëhuni jemë gemuore gagovë'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahoho jabu'o God-are jöho atorumajeje. ³⁷A'i jemë ae rahu uvë'oho: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajë uvë'oho o no God-are Aru'ahëhu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajë uvë'oho uvore: Paul bogo ma-jajivo'i a'i Badaro jöho bojamamu jajivade höjo. ³⁸Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabesi öriroho uehorovore.

³⁹Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo huruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göëhu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore. ⁴⁰Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

Kerisohu guomoromo ri'öjade jöhoje.

15 Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ëjo jemë röhu

maho uehorovo'irarijego. Ëjöhö naro mami'e majëhijamu jemëro heromo ejë'ëro ëhuro mae birivoromo riravarujeje. ²Na majëhamu hejarije ë jöhö birivoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro rarumarujeje. O ma-döhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³Jö börömo böröme hejë'ëro jemesi örire majëhijodoho röhu maho majëhi'ie'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo. ⁴Guomoromo guavamu raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. Ëhi jië'e mu vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amare höjo. ⁵Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabesi nunire rovadeje. ⁶Ijonö hesi ijorajo ömo'ömo 500 iosirëmiromo ruëhi jië'e majae gemuore jabesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho ma-gemu gemu vuovëvo'i röhu aho'obëhe birivoromo raromoruome. ⁷Ëhi jië'ëro James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obëhe jabesi nunire rovadeje.

⁸Rueromo ijo tugoho'i nasi örire rovamu na'o nasi nunëro gavodeje. Apostle ioro'ioirehu Keriso aevoromo uehorovarëhioho na bogo ëhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisë bëhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Ëhu'ëro jië'ëro vëmëhu sisë'i rahego harihehu ma-majioho rovajëhi na ëhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hiromo ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje. ⁹Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimë'i naro God-are ekaresiae huë sisë bojëmi'i hijë'ëro ëhu'ëro apostle iho baejodoho na bogo maho jeve. ¹⁰Ëhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huë baeromo ajemijë'ëro ëhuro na mae jeve. Huro ajemijë'ëro na bogo

ëma hi'i a'i naro apostle ioro'ioroho iosirëmiromo muoho darugo'o vaejë'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ëhuro muoho vae'i hesi God-ro nioromo huë baeromo ajemijë'ëro vaejodeje. ¹¹ Èhu'ëro jië'ëro Keriso-are jö naehu majëhijë'o ho o apostle ioro'ioerehu majëhijë'o ho Kerisohu guomoromo ri'öjate jöe gemuoho no majëhijarueje. Röhu ë jöho jemë iae mae uehorovarijeje.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

¹² Kerisohu guomoromo ri'öjate jöho noro majëhibe jijiharueje. Èjö majëhibe jijihë'o ho jemë a ioro'ioroho diehi'oromo atoromo uvarujeje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ëjarëjo. Nadi ëhioho atore. ¹³ Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁴ Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majëhijego jemëro ma-imo mae uehorovo'ibejarije. ¹⁵ Röhu aviëhi jië'e mu sisë gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'öjate jö noehu majëhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ëhuro nomë God-are jöho a nuniro sareri'e majëhi'ibejo. ¹⁶ Vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ëhuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁷ Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemëro Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarije God jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ëhuro sisë jëvadoho avevejö'ohu'o ëhi gemuoho jëvo'ibejo. ¹⁸ O Keriso mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho sisëro va'oruomo'ibejo. ¹⁹ No vuovoromo sisëro va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ëjarëjo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajë uvo'ibejo ëhuro a ioro'ioro jabetesi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

²⁰ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjë'eje. Ri'öjë'ëro ma-ioro'ioeromu hijajeje. Èhu'ëro no garomo uvarueje: Vuovavuaeje aribövi ioro'ioroho no'o ri'ö'ëjarëjo. ²¹ Ave sa'are hijade ae gemuëro aevoromo mu sisë vaeromo guomë'ëro ëhuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovoromo ri'ö'ëjo. ²² Èhesi bëhoho ae aho'obëhe Adam-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro vuovavuaeje. Röhu ae aho'obëhe Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ri'öromo raromo'ëjo. ²³ Ae gö gö aho'obëhe jabetesi majaho rovego ri'öjarueje. Urimë'i Kerisoro ri'öjateje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ëjo. ²⁴ Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barë'ë'e. Jaruvore majaho barë'iramu evare Kerisoro vörö'e sisë aribövie gö gö ruahö'öjëvo barëromo öri ari'e aho'obëhe God Vavu hesi övore bojami'ë'e huro mueberöhego. ²⁵ O avevejö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro böröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijonö God-ro a sisëho mu sisëho ruahö'ö'amo barë'ë'e Kerisoro hörëro vijuvo taemego barë'iröhego. ²⁶ Huro mu sisë ioro'ioroho urimo ruahö'ö barë'nugoromo a vuovavuaeje öroho ijo tugohoi ruahö'ö'iramu barë'ë'e. ²⁷ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjo. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Èhuni no uvarueje: Vuovavuaeje örohu'o huro hörëro taemo'iramu iae barë'ajëjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Èho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego.

Ēhuni God bogo Keriso-are aharinōho jio'ē'e. ²⁸Rōhu bövie bise'e Keriso-are aharinō bahi barē'iramu evare God-are Harihohuro God bōrōmo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ē'e God-ro aho'obēhe Keriso-are aharinō bahijahē'ero jii'ēro. Ēhu'ēro jii'ēro God-ro gemuēro bōrōme namiro mo bövie bise'e aho'o muebejavuo barē'ē'e.

²⁹Rōhu jemē'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejēvarueje mami'e vuovē'e aribövioho ajēmi'irōhego. Rōhu vuovavuē'e aribövioho bogo ri'ō hesi javuo'ibejo bēhoho rabēni vuovē'e aribövi jabesi jōēni bapataeto vaejēvarueje. ³⁰Rōhu no diehi javuaje jōhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jōho majēhijego aēro bijōnimoruomoro huē sisē bojamuego ēhuro majae ēhi vōrō'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ō hesi javuo'ibejo vōrō'ere raromaruoho bēhi rumo'e jio'ibejo. ³¹Nasi ö mueno'e Paul na majae ēhi vōrō'ere jevē'ēro guomevo'iē'ajeje. Na mae uēve. Jemē'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuē'ēro naro jemesi jōho uehorovoromo nimorohajeje. Ējōho iae maeje. Rōhu guomevo'iē'aje hō uēvaje jōho ēhu'o iae jō maeje. ³²Na Ephesus hiromo ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jōēnioho vōrō'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovē'e aribövioho bogo ri'ō hesi javuo'ibejo aehu atarue jōho ejēhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho ma-ue'ahē'e raromo'ejarējo ruēroho no ma-vuovo va'iē'ēro.

³³Ae gö jabesi sareri sareri'e jō uehorovarujoho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jōgoroho uehorovore. Sisē ariböviohu'o gemuore buarohē'oho ēhuro nosi mu maho ijumahuaje hōjo. ³⁴Mu sisēho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemē ae gö gö

God bogo mae bogo gavarujeje. Jemē javoje baejōro ēhuni uēve.

**Noehu vuovoromo ri'ōjego
nosi sino haho'oho nu ano'e
gö javuorōhe jōhoje.**

³⁵Ae göēro ue'a'anue: Rōhu vuovē'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ō'ejarējo. O diehi jii'ē'e sino haho'e jioromo rue'ejarējo. ³⁶Ja simane garaejē'ēro ēhi jii'ē'e jōho majehi'anue. Ja ujo öjē'iroho bogo ēma ri'ō'ē'e. Su'oho sagohori'iramu rōhu i'e rēdijiomoromo ri'ō'ē'e. ³⁷O ja iruno'e ö'iē'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jiorōhoho bogo ö'i a'i ma-ujohemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue. ³⁸Ö'iramu i'e rēdijiomomo'amoromo God-hu nimadēhi ēhi nu ano'e gö gö jiobe va'ē'e.

³⁹Rōhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövioho bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu ano'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'oho gö jio'i ugo hesi nu ano'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'oho göje.

⁴⁰Rōhu ö'idö inōmoho sa'a inōmoho iae jiorove. Rōhu ö'idö inōmoho nu ano'e mabēheje rōhu gö jio'amo'i sa'a inōmoho nu ano'e mabēheje rōhu gö jio'ame. ⁴¹Maja hesi nu ano'oho mabēhe rōhu göje. Manaero hesi nu ano'oho mabēhe rōhu göje. Jiji mujōru'o jabesi nu ano'oho mabēhe rōhu gö jio'ame. Jiji mujōru'o jabesi nu ano'oho mabēhe rōhu gö gö jiorove.

⁴²Ējō uhu'e majēhijode hesi bēhoho ēhije. Sa'are inōme ö'idöre inōme bövie bise'e gö gö jio'amajēhi ēhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ō'irōhe sinohu'o gö gö jio'amajeje. Sa'are guavarue sinoho sagohori'irōhe sine jio'i ri'ō'irōhe sinoho bogo sagohori'irōhe sinohoje. ⁴³Sa'are guavarue sinoho nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ō'irōhe sinoho nu ano'o ma-

mabêhe ri'ö'ê'e. Sa'are guavarue sinoho darugo rumo'e jio'i ri'ö'iröhe sinoho darugo ma'e ri'ö'ê'e. ⁴⁴ Sa'are guavarue sinoho sa'are raromoromo mu vaejarue sinoho jio'i ri'ö'iröhe sinoho God-arire raromoromo aru'oho mu vaeröhe sinoho javuo'ê'e. Sa'are mu vaejarue sino haho'e javu'ê'ero êhu'ero uvarueje: Aru'aho muemu vaeröhe sino haho'e iae jiaje höjo. ⁴⁵ Êhesi jöho God-are surire jajivê'eje. Nosi urimore aevo'i jiaade bêhoho Adam-are jöhoje. Jajivoromo uvê'eje: Êahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade höjo. Êhi jajivê'eje. Röhu nosi ijore aevo'i jiaade bêhoho Keriso-are jöho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajêjo. Êahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamuadeje. ⁴⁶ Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijihoi'a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijönö aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje. ⁴⁷ Röhu urimore jiade aho sa'aëro avohê'ero sa'a sine jiadeje. Ijore jiade aho ö'idöre jji'ê'ero ruvebijadeje. ⁴⁸ Sa'a sino a jiadêhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ö'idöre jioromo rovade a jiajêhi u'emu ö'idö aribövioho no'o êhi javuobe va'ê'e. ⁴⁹ Röhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovaruêhi u'emu ö'idö a hesi nu ano'oho êhi baerumo'ejo.

⁵⁰ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bêhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo êhu'o baeromo va'o God-are öri ari'eroho raromo'ejo. O sagohori'iröhe sinoho bogo ioro'ioremuoho javuo'ê'e.

⁵¹ Gurihijê'e jöho na huruoho majêhi'iê'e here. A ioro'ioroho bogo vuovavuo'ê'e. Röhu ae aho'obêhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo. ⁵² Ijo tugohoi' majare hêgöe huo'iramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuê'e jio'iramu. Hêgöe huo'iramu vuovê'e

aribövioho ri'öruomo'ê'e ijönöho bogo vuovo'i ma-ioro'ioremu raromoröhëro. Ri'öruomo'iröhoho no aho'obêhe gorosovavuo'ê'e. ⁵³ Êhesi bêhoho God-ro nimê'ero ave sagohori'iröhe sinoho gorosovoromo êhuro bogo sagohori'i ma-jiem jioibe va'oröhe sinoho javuo'ê'e. Vuovo'iröhe sinoho gorosovoromo êhuro bogo vuovo'i ma-jiem jioibe va'oröhe sinoho javuo'ê'e. ⁵⁴ No êhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jö jajivarêhi êhi jio'ê'e. Jajivoromo uvê'eje:

Vuovavuae öroho God-ro ruahö'öromomu'u barêjê'e höjo.

⁵⁵ Vuovavuae öri hesi darugoho dinö'e höjo.

Guomavuae öri hesi vöröho diae höjo.

⁵⁶ Vuovavuae vörö hesi bêhoho no mu sisê vaejago vuovavuaeje. O mu sisêhu ruahö'öjavuae hesi bêhoho God-are jöho aharueje. ⁵⁷ Iae êhi jie röhu God-are örire mabêhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavê'ero huro vuovavuae örohu'o mu sisê ioro'iorohu'o ruahö'öamajeje êhuro no mae javuoröhego.

⁵⁸ Nasi ö mueno'e vuovavuae öroho barê'iê'e jiaje êhuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenövore. Êhesi bêhoho jemê garomo uvarueje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruoho êho no bogo ma-imo'i vaejarue höjo.

**Jerusalem ekaresia ajêmi'i
Corinth rajo ariböviehu ijo
bajo gagovo'iröhe jöhoje.**

16 Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jêvajohuni jemêhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majêhi'iê'e. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojêmibe juvodêhi jemêro êhi jiê'e muoho vaere. ² Hura börömo jji'iroho jemê ae gemuëro gemuëro ga'irarije ijo baje bövie baejê'e jêvego bövie tario bamore. O bise'le baejê'e jêvego bisemu tario bamore.

Ēhi jiē'oho na ò'iramu jemē ijo bajoho bogo naho'i ma-burēro baeromo bojemi'aruje. ³Rōhu ò'ē'iroho naro suri surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uē'ejo: Ave aribōvi jabesi muoho ēhi hōjo. Ēhi jajivonugoromo ē suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemēhu baejēvarije aribōvi jabesi òrīre i'imēmirom rēmō'ō'ejo ujuohoromo Jerusalem amore va'orōhego. ⁴O na'o Jerusalem va'irodoho mae hō uvē'oho jabumē na'o gemu mae ò'ē'ō.

Paul-mēhu diehi ē'i uehorovare jōhoje.

⁵Rōhu Macedonia sa'are va'o juvoromo evare ò'ejo Macedonia sa'are juvo'iē'ēro jevē'ēro. ⁶Ō'oromo nani majae bisemu ēgo'o jemē'o hi'ejo. Hesi nani'o nani buru majaho hi va'oromo barē'iramu na dinō'e va'irodire va'iramu jemēro ajemi'iramu mabēhe va'ejo. ⁷Avevejō'e ò'oromo ma-burēro gēromo va'ē'oho na bijōnege. A'i na nege Badahu nimē'ohuro ēhuro na majae ēgobōvie jemē'o gemu mae hi'irodēro.

⁸Rōhu avevejō'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho ruerōhego. ⁹Ēhesi bēhoho nasi òroho jiovehē'eje naro aviae hiromo i'o mu'e vae'irodego. Rōhu ae aho'obēhe nasi muoho aho'iē'ō. Ēhuni hiromo muebe'ejo.

¹⁰Rōhu jō gōho Timothy ò'ē'iroho avoho mueberego hu bogo juhuonivo'i jemē'o gemuoro mae hi'iro. Ēhesi bēhoho naehu Badare mu vaejajēhi hu'o ēhi jiē'e muoho vaejajego ēhuni uēve. ¹¹Nadi uvore: Hu ma-asisō'e hōromo nue huodivo'i a'i ajamiromo nugō'ōrego nasi òrīre mae vuonorō'ō rue'iro. Rabēni na hiromo muebeje Christian ò òmo'ōmo rue'irōhire hu'o ē ruerōhego.

¹²Rōhu nosi òe Apollos-are jōho gare. Na Apollos dinamiromo uavodeje:

Christian ò òmo'ōmo ioro'ioerehu Corinth amore va'ē'iroho ja'o va'onējo. Ēhi uavodeje rōhu avevejō'e jemesirire ò'irōhoho hu bogo mae bogo nimadeje. Rōhu garōhe majaho eni jio'iramu gagorovo evare ò'ē'e.

Paul-are ijo tugoho'i jōhoje.

¹³Rōhu nadi momorō'ō'i òre uherihē'i raromoromo birivoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahonō'e daruge baeromo riravore. ¹⁴Mu bōvi bise'o vaejē'iroho ae dē vōvōbajo'ēro uehorovēvoromo muoho vaere.

¹⁵Nasi ò mueno'e na negaje jō gōhu'o uē'iē'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jōho jemē iae gavaruje. Greece sa'a rajoho jabumēro aevo'ioho Keriso-are jōho mae uehorovareje. Mae uehorovē'ēro jaburo God-are aribōvi jabesi òrīre dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvoromo ajēmijaruje. ¹⁶Ēhuni ēhi jiē'e aribōvi jabesi jōho ejēhoromo ae rahu mue gemuoho ajēmiromo birivoromo vaejē'oho jabesi jōhu'o ejēhore.

¹⁷Jemē rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jēvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ēho jabuhu jemē'o rōromo rovarohuro ēhuro na nimoroheve. ¹⁸Ēaribōviohuro jemesi dē vōvōbajo'oho sasohēhoromo nasirohu'o sasohēhē'ejō. Ēhuni ēhi jiē'e aribōvi jabesi òrōro mae uehorovēvore.

¹⁹Rōhu God-are ekaresiae aho'obēhe Asia sa'are raromaruoho jaburo jemesi òrīre jejēmijō. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dē vōvōbajo'e aho'o jejēmijō. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ēhi gemuoho ē'ō. ²⁰Christian ò mueno'e aho'obēhe jemesi òrīre jejēmijō. God-are aribōviehu jejamirovaruēhi ēhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹Ave jōho naro nasi òvēro jajivo'iē'e. Paul naro jemesi òrīre jejēmije.

²²Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'oho sisëro va'ë'ö. Bada jero maburëro ruene.

²³Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e.

²⁴Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejëmijade jöhoje.

1 O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujoho God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejëmiromu God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromarujoho jemë'o jejëmijö.

²No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromu ajëmijego maro raromu'irarijego.

Paul-hu huë vavaeni baeromu barjë'ëro God rajahijade jöhoje.

³Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho hu noni vavaenimo avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromu ajamui avohaje A Börömochoje. ⁴Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavuaajeje ehuro huë vavaeni bövi bise'o baejë'e aribövioho no'o sanuëmijë'ocho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamuijadëhi no'o ëhi ë'oromo a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego. ⁵Kerisohu baejade ëhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromo nosi örire rovajëhi ëhi Kerisohu nosi örire bojamuaje biriroho jovëro ruomanovajeje. ⁶Noehu huë vavaeni baejarue ë hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje ehuro jemë biririvëvego maro va'irarijego. O God-hu sanuamuego biriri baejarue ë hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue ëhi jië'e huë vavaeni baejë'iroho ehuro biririvëvego baberumi riravo'irarijego. ⁷Röhu noro

uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi ëhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejarue hö uvoromo ehuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromoromo huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho ga'irarijego. Huë gage marijamuiromu ijo'aho rumorëjavuoromu uehoroho barëjavuamumu uvarueje: Noehu vuovavuo hesi höjo. ⁹Nosi herovoromu uvarueje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamu hejanovë'e javuajëjo. Ëhi herovareje. Röhu ëhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje noro uehorovoromu uvoröhego: Nosi sivuoho bogo eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajëmego ri'ö'amajëro jië'ëro ehü'ëro hesi huro ajamui'ajëjo. ¹⁰Sisë döro vuovavuo'i höjadoho God-ro ujuohavuoromu maro ramuadeje. God-hu mare ramuadoho u'emu sisëro javuë'ocho maro ramuo'ë'e. No hesi örire mae uehorovoromu uvarueje: U'emu sisëro javuo'iramumu röhu maho maro ramuo'ajëjo. ¹¹Jemëro ajamuiromu nosi jöëni God ua'iramumu huro iae ëhi ajamui'ë'e. Ae aho'obëhe ëninami'iramumu nosi örire huë baejavuoromu ajamui'ë'e. Ehuni ae aho'obëhe nosi jöëni hesi örire mabëhe uaruomo'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromu röhu bogo va'ade ë hesi jö bëhi Paul-hu majëhijadohoje.

¹²Ave jöho no uehorovoromu ni-moroharueje. Herovoromu uvarueje: Iae mae-ëjo. God-ro ajamuego no bogo ma-döëremuoho muoho vae'i nosi dë vövöbajo'o uhohu'o ma-va'orahoro a jabesi örire röhu jemesi örirohu'o vae-jëvarue höjo. Bogo aehu ëma uvaruoho: Simano ma'e uehore hö uvaruoho bae'i a'i God-hu huë baejavuoromu bojamuaje darugoho ëho no baeromu muoho

vaejarue hõjo. ¹³ Ëhesi bêhoho jemêhu sama'e adahoromo mae hejaruje jõhemu no jajivarueje. ¹⁴ Jemêro nosi bêhoho ma-bisemu hejarujeje rõhu na nege jemê he avohoromo uvo'irarijego: Bada Iesuare majaho rue'iramu Paul-mêhu nosi jõeni nimorohê'i uehorovo'irõhêhi noehu Paul-mesi jõeni êhi nimorohê'i uehorovê'oho iae mae jio'a'ajêjo.

¹⁵ Iae na mae uehorovoromo uvodeje: No êhi mae garorovarue hõ uvodohuni êhuni uvodeje: Naro jemesi õrيره urimo õ'ejõjo êhuro vae niõ'i õ'ego huê mae bae'irarijego. ¹⁶ Urimo õ'oromo jemesirire hiromo Macedonia sa'are va'ejõjo. Macedonia va'oromo vuono bu'õromo jemesi õrيره rõhu maho õ'ejõjo. Õ'iramu jemêro bõvie bise'e ajemiromo remõ'õ'iramu na mae va'oromo Judea sa'are hi'ejõjo. ¹⁷ Na êhi ê'iro uehorovodeje rõhu bogo õ'odeje. Êhuni nani jemê êma uvaruje: Nõrõ sareri'e aêro jiê'êro bogo rovade hõjo. Nani êhi uvaruje rõhu na bogo êhi jiê'e aho jeve. O naehu êhi êhi ê'irode muoho uehorovê'oho bogo nasi sinohemu uehorovoromo jõho huotuhuotovoromo uêvajeje: Io'ajo. Iae na ê'ejõ uêvê'i uêvajeje: Bogajo. Na bogo ê'ejõjo. Na bogo êhioho jõho huotuhuotovoromo jõvajeje. ¹⁸ God-hu bogo uehore gõ gõ bae'i ma-gemu uehorovajêhi no'o jemê jõ majêhijaruoho bogo uêvarueje: Io'a uêvê'i boga uêvarueje. ¹⁹ Ëhesi bêhoho God-are Harihe Iesu Keriso-are jõho noro baeromo jemê majêhijareje naro Silas-ro Timothy-ro. Noehu jõ majêhijare aho Keriso hu bogo uvê'eje: Io'a uvê'i uvê'eje: Bogajo. Keriso bogo êhioho uvê'eje. A'i Kerisohu diehi ajamuirõhego God-hu uavadêhi huro io'a gemu uvoromo êhi êhi ajamuibe rovê'eje. ²⁰ Keriso bogo rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribõvioho

êhi êhi mae vaejêvo'ejõjo. Mae vaejêvo'ejõ uvê'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barêjê'eje. Êhuni Keriso-are ihoro noro God-are õrيره uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanêhi Kerisohu êhi vaejahuadoho iae mae-êjo. Iae mae-ê uavaruohuro êhuro God-are ihoho bõrõmeje. ²¹ Rõhu no jemê'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'ioremu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je. ²² Huro no hesinõ ioro'ioremu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dê vövõbajo'ere bojamuijê'eje noro uvorõhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijê'êro êhu'êro hesi suvuroo vituohu'o ijonõ iae bojamui'ajêjo. God-ro êhi ioro'ioremu ajamuijê'eje. Êhi jiê'êro na'o bogo jõho huotuhuotovoromo jõvajeje. Amo bogo êhunioho õ'i uêvodoho vuonugo'i hijodeje.

²³ A'i ave jõho God-ro ge'ego na mae jõve. Naehu Corinth amore õ'iê'oromo vuonugode hesi bêhoho naro õ'oromo i'ue bojêmegõ baejõeni êhuni bogo õ'odeje. ²⁴ Iae na i'u bojêmi'irode jõho uêve rõhu nosi mu hesi bêhoho bogo masijoho riravoromo jemesi õriroho darugo'e jõhuremu bojêmiromo uê'irõhêro: Êhi êhi God mae uehorovohêjo. A'i no jemê'o havoromo ajêmiarue ae javue jemê dê sasohêvonõvorõhego ê hesi bêhoho jemê iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2 Amo õ'iê'oromo vuonugo'i hijode hesi bêhoho naro nasi uvodeje: Na bogo rõhu maho õ'oromo i'uoho huê vavaenoho bojêmi'ejõjo. ² Na jemesi õrيره i'u huê vavaeni bojêmi'jê'oho rahumêro na huê maho bojemi'ê'õ. Jemêremu huê maho bojemi'ibejarijoho rõhu huê vavaene jêvo'ibejo aho bogo huê maho bojemi'ibejarije. ³ Na bogo

vejö'oho ö'irögoro a'i urimo jemëhu avo'avoho uehorovo'irarije jögoru jajivoromo nugö'öjode hesi bëhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöëni huë maemu baej'oho iae maeje. Èhuni huë vavaeni jemesi jöëni baej'oho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Èhesi bëhoho naro jemë ae aho'obëhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jem'ö na'o mu mae gemuoho nimo avohoromo èhuro huë mae baejarue höjo. ⁴Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baej'i nurunurum'ëi sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo èhuro jemë huë vavaenoho bae'i a'i ga'irarijejo naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae èhuni jajivodeje.

**Mu sisë vaejade a hesi sisë
Corinth ariböviehu
uehorovoromo vuonugo'iröhego
Paul-hu uëvade jöhoje.**

⁵Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho è'i a'i ekaresiae ae aho'o jemesi örire ma-bisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege. ⁶Jemë ae aho'o è a i'u bojamarijoho iae eni jië'eje. ⁷I'uoho mino'e bojami'i hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö ma-sanu'oho majahire. Jemë bogo èhi è'è'oho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu jovëro ruomoromo taemanovo'ë'e. ⁸Èhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahi avohego hu garöhego. ⁹Rabëni na urimo jöho ave hesi bëhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'o ejuhë'e jëvego o bogo. ¹⁰Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'oho na'o gemuoho è'ajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jië'oho

Keriso-are nuniro namiromo jemesi jöëni na uehorovoromo vuonugë'e jeve ¹¹Satan-ro sareramuiromo baejavuojöëni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jië'ëro.

**Paul-hu Troas amore hiromo
nurunurumade jöhoje.**

¹²Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu. ¹³Èhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ië'ëro.

**No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu
sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.**

¹⁴Röhu no God mabëhe ua'ejo. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'o ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro èhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'o gemu mae javuajë uvoromo söjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Èhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamuijë'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanovobe va'ajeje. Rumorovanovobe va'ego aëro heruomajeje God èhi jië'e ae jiajoho. ¹⁵Noro Keriso-are jöho èhi baeromo jijihego God-ro uvajeje: Èho Kerisoro nasi örire ridi'e suvuore bojemijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi man'ö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe ariböviohuro heruomajeje. ¹⁶Sisëre va'iröhe ariböviohuro Keriso-are jöho bogo ejahego è jöhuro ridi sisënö'e ridëmege sisërëjëvo hesije. A'i mare va'iröhe ariböviohuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego èhuro maro raromo hesi jëve. Asë'e èhi jië'e mu böröme vae'iröhoho

rahuo eni javue. ¹⁷Ae göehu göehu aho'obêhe ë'aruëhioho no bogo ëhioho sarerëmiromo uëvarueje: No eni javuajëjo. Ëhi jië'e ariböviohuro ijo bajemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae ëhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i uhohu'o maemu javuego God-ro uövüë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

3 Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimarüëhi Paul-mëro nimarüëjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göëro jajivego no suroho garomo uvoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö. ²Ëhi jië'e suri suriohu'o röromo iae jemë jëve. Kerisoro jemesi ihoho nosi dë vövöbajo'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro no jemesi örire börömo mae uehorovëvarueje. Börömo mae uehorovëvarüëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'ë'e: Corinth ariböviehu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajëmijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo. ³Iae ae aho'obêhe

gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöho noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigoho jajivo'i a'i God darugo bojamaue a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jajivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajo'ere jajivë'eje.

⁴Noro ëhi ajëmijë'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajohuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöëni birivoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue suri ma va'ëne jëvajëjo. ⁵Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javu'o'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue. ⁶Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho röjëhi'iröhoho no eni javue. Ëjögoru i'oho bogo jajivë'e jögoroho jio'i a'i God-are Aru'ahuhu bojamaue jögorohoje. Jajivë'e jögoroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuaueje.

⁷Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögoru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögoru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avoho'i ma-ga burutimoruomadeje. ⁸Ëhuni birivoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiromo bogo bise'o vadu'oho ruenövo'ajëjo. ⁹Jögoru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiajeje. Ëhuni birivoromo uvo'a'anue: Jögoru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjähajëro jjië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo.

¹⁰Aji mamioho börömo ajivadoho jaruvoho bogojianove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'öjé'ëro. ¹¹Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'ioeremu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

¹²Mu i'ehu ioro'ioere gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruohuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho ma-samae majëhijarueje. ¹³Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Ëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho jaburo bogo muebe'öromo garöhego ajoho vuorövo va'oromo barëjego. ¹⁴Röhu Israel rajoho hia'i biririro jabesi simanoho sisërejëhadeje. Jaruvohu'o ëhi gemuohoje. Jögoru mami adahamu hejë'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'ejö. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje. ¹⁵Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögoru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje. ¹⁶Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehoro riogivëhadoho iae jiovëho'ë'e. ¹⁷Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahehu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jijihö'iröhoho iae jiovahuë'ejje. ¹⁸Ëhu'ëro jië'ëro no Christian ae aho'obëhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuë'ëro majaehu aririre bijiohego gavaruëhi ëhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ëho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajëhi ëhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'arueje. Badaro ëhi ajivavuajeje. Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uaromo ë'e.

**Aji mu mabëhe baejë'ëro
ëhuni Paul-mëhu biririvoromo
mu vaejare jöhoje.**

4 Ëhi jië'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bojamuijë'eje. Ëhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue. ²Gurihijë'e javojie mu sisëho bijönaguego bogo vaejarueje. Sarerie muoho bogo vaeromo God-are jöho huotuhuotovoromo majëhijarueje. A'i God-are jö maho sama'e huruoho majëhiromo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obëhe röjahirovarueje jabesi uhure uehorovoromo uvojöro: No ma-mae javuajëjo. ³Keriso-are jö maho noro iae sama'e majëhijarueje röhu ë jö hesi bëhi tugohëhë'oho sisëre va'iröhe aribövi jabesi örohemu tugohëhë'ejje. ⁴Ëhesi bëhoho Keriso bogo ma uehorovarue aribövioho ave sa'a hesi börömhuro jabesi uehoroho tugohëhë'ejje jö ma hesi ajohuro ajivëvego Keriso-are ajoho garuomöjöeni Keriso hu God jiajëhi ëhi jië'ego. ⁵Bogo nosi jöho majëhi'i a'i ae majëhiromo uëvarueje: Iesu Keriso hu Bada höjo. Nomë Iesuare jöeni jemesi mu vaejëharue aribövie javuajëjo. ⁶Keriso-are jö majëhijarue hesi bëhoho ni'ivadiroho God-ro uvade höjo: Ramoramoho ajivëjo. Ëhi uvade ahuro nosi dë vövöbajo'oho ajivavuadeje noro hesi aji mahemu Keriso-are nu ano'ere garuomoröhego.

**Paul-mesi sino haho'e u'uhëvadeje.
Huë vavaene baejareje röhu God
mae uehorovë'ëro biririvoromo
mue vaejareje. Ëhesi jöhoje.**

⁷ËGod-are aji maho nosirire u'uhë'e rama gagore jianovajeje ëhuro noro garöhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are örire jioromo rovego. ⁸Majae ëhi huë vavaene böröme bae'i arijarueje. Röhu bogo ijumavuo

barëjê'eje. Öre nahoromo uehore gö gö bae'i arijarueje. Röhu öroho iae biroharaueje. ⁹Ae aho'obêhe sisë vaejavuoruomajeje. Röhu God bogo vuororamuijê'eje. Aëro anaguo'i arijarueje. Röhu bogo ma anaguê'eje. ¹⁰Iesuhu vi'ehi baeromo guomadêhi majae êhi no'o sa'a sinore êhi vi'ehi baeromo vuovo'iê'obe va'arueje God-ro nimê'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sinore jiego. ¹¹Majae êhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jöëni vuovo'iröhëro raromarueje God-ro nimê'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego. ¹²Ëhu'ëro jiê'ëro noehu Keriso-are jö majêhijaruoho vuovo öriro muoho vae'i a'i jemë ë jöho heromo i'ovo örire jëvajeje.

¹³Röhu God-are surire jajivoromo uövuê'eje: Na mae uehorovode höjo. Ëhuni jöho jövode höjo. Ëaehu jajivadêhi no'o êhi gemuoho mae uehorovê'e raromarueje. Mae uehorovoromo êhuni jöho atarueje. ¹⁴Atarue hesi bëhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'öjade aho God-ro no'o êhi ajamui'iramu ri'ö'ëjarëjo Iesu'o gemu mae javuê'ëro. Ri'ö'iramu jemê'o gemu mae hesirire sôjavuo va'a'ajëjo. ¹⁵Ëmuoho aho'obêhe nosirire rovaje hesi bëhoho êhuro God-ro ae aho'o huë baeromo ajëmiromomo dë vövöbajoe huotovêhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dö maro jioröhego.

¹⁶Ëhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisërëjavuobe va'irögoro a'i nosi aru'ahoho majae êhi i'ovavuobe va'ajeje. ¹⁷Nosi huë vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burëro barê'iröhohoho jio'i röhu ë huë vavaenohuro êhuro ijönö aji ma-mabêhe ioro'ioeremu bae'ëjo. Huë vavaenoho ma-bise'ëgo bogo uehorovo'ëjo. A'i

ajoho börömo mae jio'ê'e. ¹⁸Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejê'e raromarueje rabëni hesi bëhoho nunehu ga'amaruoho êho majae ma-bunemu jioromo barê'i a'i bogo ga'amaruoho êho jiemu jio hesi jiê'ëgo.

Vuovavuê'oho no maro raromo'iröhe jöhoje.

5 Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromaru javu va'ënoho êho sisërë barëjê'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajëjo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuê'e höjo noro êho baeromo ö'idöre ioro'ioeremu raromo'iröhego.

²Avevejö'oho vavaenimoromo hara'ue'i muebejarueje ö'idöre jiaje javuoho baeromo êhuro niögunö'e aegorovo'iröhëni.

³Niögunö'e aegorovê'oho bogo niögu rumo'oho ëma raromo jijihanovo'ëjo.

⁴Sa'are ma-jahuri raromaru nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bëhoho bogo niögu mamioho boremi'ö'i naguajohunioho bogo êhunioho vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'iröhe niögu i'ohuro döre aegorovego êhuro raromemu raromo'iröhe muohuro sisërëjavuobe va'aje muoho ruahö'öjego barê'i i'e javuoröhego. Ëhuni vavaenimarueje.

⁵Röhu hesi God-ro no avohavuadeje noro êhi i'e baeröhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuijê'eje noro uvoröhego: Iae mae-ëjo. Hesi Aru'aho bojamuijadêhi suvuroo vituoho êhi bojamui'iramu ma-mabêhe bae'ëjarëjo.

⁶Ëhuni majae êhi no dë sasohoromo birivarueje. Rabëni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho êhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje. ⁷Bada mae uehorovoromo raromo

jijiharuo ho bogo hu garomo ëhioho ë'arueje. ⁸Amo noro dë sasohoromo biririvarueje. Dë sasohoromo biririvë'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromol'i Bada'lo gemu mae raromë'oho ëho iae maho hõjo. ⁹Rõhu no sinore raromë'oho o bogo raromë'oho ëho bogo uehorovo'l'i a'l'i nosi uehoroho ë gemu bamarueje noro muoho avoho vaejogo Badaro gõromo nimorohorõhego. ¹⁰Huhu nimorohorõhego vaejarue hesi bëhoho no ae aho'obëhe Keriso-are nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisë vaejarue ëhi jië'e manaho baebe va'irõhëni.

**Kerisohu no buore vaejavuoromo
God-are gemuore bamavuade jö
Paul-mëhu a majëhinövare jõhoje.**

¹¹Hesi nunire riravo'irõhohuni ëhuni Bada juhuonamiromo a jabesi simanoho huotovëho gavarueje jaburo hu mae uehorovorõhego. No ëhi mae ë'aruoho God-ro no gö barëjë'eje. Rõhu na uehorovoromo uve: Nani jemë'o jemesi dë vövöbajo'ëro ma-va'orahoro gövuarueje hõjo. Ëhi jië'oho iae na nege. ¹²Noehu mae ë'ego God-hu gövuaje jõho uëve rõhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho rõhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvorõhego: God-are mu vae'irõhoho eni jëvajëjo. A'l'i ë jõho jajivode hesi bëhoho ëhuro jemë nosi jöëni nimoroho'irarijego. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jö sisë atoruomamu hejë'oho jö mana uë'irarijoho jemesi õrire jiorõhego. Nosi jö sisë atoruomaje aribövioho dë vövöbajo'oho bogo nimorohë'e ato'l'i a'l'i ma-sinoremu nimorohë'l'i atoromo nosi jö sisëho atoruomajeje. ¹³Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisërëromo muoho vaejarue hõ uvaruoho no God-ni ëhi jië'e muoho

vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho ëho jemesi jöëni ëhioho vaejarueje. ¹⁴Ëhesi bëhoho Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuajeje. Ëhuremu no uehorovoromo bogo nosi jöënioho a'l'i God-are o aribövi jemesi jöëni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obëhëni guomade hõjo. Urimo ae aho'obëhe no mu sisëmu uehorovaroho rõhu Kerisohu guomadohuro ëhuro ae aho'obëhe no'o ëhi vuovavuanovamu nosi mu sisëho barëjahu'e hõjo. ¹⁵Kerisohu ae aho'obëhëni guomade hesi bëhoho no ave sa'are raromarie ariböviohuro ijönõho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijihol'i noni guomoromo ri'õjade aho uehorovoromo raromo jijihol'irõhego. Iae ëhuni hu guomade hõjo.

¹⁶Ëhi jië'ëro aehu uehorovaruëhioho no ijönõho bogo ëhioho uehorovoromo uvo'ejo: Ëaho mae o sisë hõjo. Urimoho aehu jabesi ma-uehorovaruëhi no'o ëhi uehorovoromo uvonövareje: Iae Keriso ëhi ëhi jië'e ae hõjo. Rõhu jaruvoho no bogo ëhioho uehorovarueje. ¹⁷Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barëjahuo'l'i mu i'e rovë'eje. ¹⁸Ëmuoho aho'obëhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugö'õromo ëhuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jõho majëhijego aëro heromo ejahoruomorõhego. ¹⁹Jõho aviëhije. God-ro Keriso-are dë vövöbajo'lo uhure jioromo mue ajamiromo ëhuro ae aho'obëhe nosi sisë hesi i'uoho bogo uehorovahuo'l'i buore vaejavuade hõjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jõho bojamuade hõjo noro majëhibe jijijhorõhego. ²⁰Ëhu'ëro jië'ëro no Keriso'o rõromo jö majëhijarie aribövie javuë'ego

God-ro jöho bojamuiromo uövuego no ae dinëmarueje. Keriso-are jöëni ae uëvarueje: Buore vaejavuade jöho eromo God'o gemuoro huë mae raromohëjo. ²¹ Keriso hu mu sisëho bogojiadeje. Röhu God-ro nosi sisëho hesi örire bojamamu baejadeje ehuro no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro God-ro nosi ihoho avohavuego hesi nunire ma-mae riravoröhego.

6 No God'o gemu mae mue vaejaruëro javuë'ëro no naguae jöho jemesi örire majëhi'irögororo ë'ö jemëro ëhi ë'i-rarijego. God-hu huë baeromo bojëmade jö maho mu maho nadi ëma baeromo boremi'ö'i ma-avoho ma'enore. ² God-are surire jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu huë baejëvo'irode majahorovamu evare na jemesi jöho ejëhode höjo.

Jemë maro bamëvo'irode majahorovamu evare na ajëmijode höjo.

God-ro ëhi majahuijadeje. Röhu ë hesi bëhoho gare. God-hu huë baejëvo'i uvade majahorovujoje. Maro bamëvo'i uvade majahorovujoje.

³ Paul na'o nasi ariböviohu'o noehu God-are mu vaejaruoho ë muoho iho sisë hö uvë'oho no bijönague. Ehuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro ëho garomo sisë'i uehorovoromo rireromojöëni. ⁴ A'i God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi ëhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje. ⁵ Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'öjë'oho i bogo ue'ahë'oho ma-biririvarueje. ⁶ Biririvoromo mu mahemu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë

vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ⁷ God-are jö maho majëhiromo hesi darugoho röjëhijarueje. Ehioromo God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi no ëhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo ehuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje. ⁸ Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uvuarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvavëjo röhu ma-jö maemu atarueje. ⁹ Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvavëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ië'ajëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raromarueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uoho baejarue höjo röhu bogo vuovavuaajeje. ¹⁰ Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue höjo röhu majae ëhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvavëjo röhu noro ae aho'o ajëmijego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvavëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jjë'eje.

¹¹ Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue. ¹² No jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavuoromo vuonugavuanovë'e jëve. ¹³ Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi ëhi naro jemë uëve: Jemëro mana ëhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'e aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

¹⁴ God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere. Jabesiroho ha-

hagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. ¹⁵Na Keriso'o Satan'o jõe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mae uehorovarueje ariböviohu'o God bogo ma uehorovarueje ariböviohu'o jõe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. ¹⁶Na God-are osa börömo-hu'o sareri'e vörö'e inömo-hu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömo-hu'o va'ëne javue. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje: God naro jabesirire hiromo jabu'o juvo'ejöjo.

Na jabesi Börömo-hu'o jevo'i jabumë nasi ariböviohu'o jioruom'o'ajëjo.

¹⁷Ëhuni Badaro uvajëjo: Jemëro jabumë gorëvoromo jemesi hahagu raromohëjo.

Sisëho nadi gavanovohëjo.

Ëhi ë'e'oho naro jemë rajëhiromo baejëvo'ejöjo.

¹⁸Baejëvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemë nasi aboji harihu'e jëvo'ajëjo.

Bada mu bövi bise'o eni jië'e ahuro ëhi uëvajëjo.

7 Nasi ö mueno'e God-hu ëhi mae vaejavuoröhëni uövuadohuni ëhuni mu sisë aho'obëhe vae'amego ëhuro sino haho'o dë vövöbajo'o sisërejävujoho ë'ego no ëho gorö'i God gemu börömo-hu hö uehorovoromo mu mae gemu vaeromo avoho rarom'o'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mae vaejamu Paul-hu heromo nimorohade jöhoje.

²Jemesi dë vövöbajo'e aho'o nosi öröro bojamuire. Nomë aho bogo sisë'ioho vaejëvë'e javue. Aho bogo

ijumëvë'e javue. Jemesi bövioho bise'oho bogo sarerisareriëmiromo ujuohëhë'e javue. ³Ëjöho na bogo uëromo ë'e: Jemë a sisë jëvajëjo. Na mami'e uëvodeje: Jemë nosi dë vövöbajo'ere jëvajëjo ëhuro no biririvoromo raromë'oho o vuovavuë'oho jemë'o no'o gemuoro javuoröhego. ⁴Na jemesi örire mae uehorövëvo avohajaje. Jemesi jöëni sisë maro nimoroheve. Iae no huë vavaene aho'o javue röhu na herove nasi dë vövöbajo'ere huë sanue rue avohoromo sasohevo'ego.

⁵Iae no Macedonia sa'are rueromo uvareje: Nosi dë vövöbajo'oho sanuovavuo'ajëjo röhu bogo. A'i huë vavaene aho'o nosi örire ruenövohijo. Gahijo anaguo biraguo'e vae'i ari'ego. Nosi uhure juhuone rojomohijo. ⁶Röhu God-hu huë vavaeni sanuamuijaje ahuro jië'ëro Titus nugö'öjamu rovadohuro ëhuro no sanuamuamu biririvavuadeje. ⁷Röhu bogo huhu rueromo sanuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi örire huë sanu baejade jöho no hejamu ëhuro God-ro nosi dëho sanuamuijadeje. Huro rueromo uövuadeje: Corinth ariböviohuo nörö ga'i nimohijajo. Jabesi sisëni vavaenimohijajo. Nöruare örire ajami'i nimohijajo. Iae ëhuni avevejö'oho na nimorohevo avohe.

⁸Naro urimë'i uru'ö jöho jajivoromo nugö'öjamu jemëro garomo huë vavaene baejarijeje. Iae ëhi ë'odeje röhu na bogo uehore gö baeromo uvajeje: Uru'ö jöho rabëni jajivode höjo. Röhu urimo na uvodeje: Na rabëni jajivode höjo. Na gavajoho jemë huë vavaeni baejarijoho ëho majae ma-bisemu baeromo barëjadeje. Ëhi jie röhu iae baejarijeje. ⁹A'i jaruvo na jö jajivodoho dë mae jeve bogo vavaeni bojëmijodohuni a'i jemëhu vavaeni baeromo ëhuni huotorovoromo avoho

uehorovarijohuni. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaenoho baejarijeje. No bogo ëhuro jemë sisë vaejëvareje. ¹⁰Ae rahu God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejë'ohuro ëhuro ja huotorovoromo avoho uehorovoromo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromo avoho hijë'oho bogo ë hesi jöënioho vavaenimo'anue. A'i sinemu uehorovoromo vavaeni baejë'ohuro ëhuro ma-guomoa'anue. ¹¹Röhu gare. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejarijohuro ëhuro ave mu maho rovadeje. Jemesirire jiade mu sisë ma-nunëremu gavarijoho vuonugoromo aho'i uehorovarijeje. Övo uno'e ma-maemu jëvajoho röjehi'i nimarijeje. Mu sisëhuni dë vörönëgadeje. Ëhesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jöëni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisë vaejade aho i'ue mana bojami'i nimarijeje. Iae no gavö jemë ë mu sisë avoharijoho ma-mabëhe jio'ego.

¹²Ëhu'ëro jië'ëro iae na uru'ö jöho jemëni jajivodeje röhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromo sisë baejade aho bogo uehorovoromo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromo garomo uvo'irarijigo: Iae no Paul-mesi jöëni uehorovo avoharue höjo. ¹³Jemëhu nosi jöëni uehorovarujohuro ëhuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'o nimoroho avohareje ë hesi bëhoho jemë ae aho'o hu ajamamu hesi dë sasohahadohuni. ¹⁴Ëhesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöëni nimorohë'i jöe bisemu Titus-are örire majahiromo uavodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue höjo. Ëhi uavamu hegorovo Titus-ro ö'oromo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uevadeje: Paul ja Corinth amo rajo jabesi jöho mae uevane höjo. Jaehu uevanëhi Corinth

aribövioho ëhi jië'e mu maho vaejamu gëvode höjo. Ëhi uevamu hegorovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi örire jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi ëhi Titus-are örire jö mae majahijareje. ¹⁵O Titus-ro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromo simanoro vaejë'ëro uva-jeje: Naro Corinth amore va'amumu amo rajohuro juhuonivoromo butubutumoromo jejemiromo ae aho'obëhe nasi jöho gemu ejehare höjo. ¹⁶Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae ëhi vaejarue hö uvoromo nimoroheve.

**Corinth ekaresiaehu rabëni öve
sasohoromo bövie bise'e a
bojëmi'iröhe hesi jö bëhi
Paul-hu jajivadohoje.**

8 Röhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'a rajo ekaresia jabesi jöho jemëro ga'irarijigo. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromo ajëmamu jabuhu ë'are jöho no majëhi'ie'ö. ²Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene börömo böröme baeromo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje röhu evare majare nimoroho avohareje. Nimorohoromo ëhuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho röhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are örire i'imamijareje. ³Jaburo rabe rabe jëvajoho i'imamiromo röhu gö'o döre mamareje. Ëhi'amumu gëvë'ëro na ë jöho jemë majëhije. Jabesi nimoromo ri'öromo ⁴dinamuiromo uövuaereje: Uövuego no jemë'o bimuvoromo God-are aribövioho Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Ëhi uövüë'oho huë mae javuo'ajëjo. ⁵Noro uehorovoromo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Ëhi uvareje röhu bogo ëhemuoho ë'areje. A'i urimo

jabesi dē vövöbajo'oho Badare örire bojamirovoromo evare God-hu nimajēhi nosi örire bojamirovareje. ⁶Ēhi'amu gagarovo noro Titus uavareje huhu jemē'o hiromo mu aevadēhi huro röhu maho ö'oromo ēhi ajēnego jemēro ē huē baejarije mu mabēhoho röhu maho vaeromo barē'irarijego. ⁷Röhu jemē mue aho'obēhe vae avoharujeje. Jemē God mae uehorovo avoharujeje. Jöho mae ato avoharujeje. Simanēro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi örire uehorovavuo avoharujeje. Ēhuni no nague jemēro ē huē bae'irarije muoho ēhu'o vae avoho'irarijego.

⁸Na bogo darugo'e jögoroho jemesi öriroho bojēmi'i a'i aribövi ioro'iorehu ajēmi'i nimo avohare jöho naro majēhiromo jajivodeje ga'irodēni jemē madöhemu ae uehorovēvego o uhohu'o uehorovēvoromo huē baeromo ajēmi-jego. ⁹Nosi Bada Iesu Kerisohu huē baeromo ajamuade jöho iae jemē'o uehorovarujeje. Hesi örire börömo mae jidadeje röhu jemesi jöēni vuonugoromo rueromo bövi bise'o rumo'e hijadeje ēhuro hu bövi bise'o rumo'ero jīē'ero ēhu'ero jemēro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰Nasi uehoroho jemē diehi ē'lego marējēvo'iröhe öroho aviēhije. Vaduni göho jemēro urimo ē suvuro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö aevareje. Jemēro urimo ē muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje. ¹¹Jaruvoho ē mu vituoho vae barēre. Jemēhu mu aevo'i börömo bēhi nimirijēhi ēhi vae barē'i nimo avohore. Nimoromo jemē rabe övore jēvajoho ēho bojamire. ¹²Jemē bojami'i nimoromo övore jēvamu bojamijē'oho God-ro uvajeje: Ēho suvuro mae höjo. Övore bogojēv'oho God bogo uēvajeje: Bojemihējo.

¹³Na bogo uve jemēro bövi mae bojēmiromo ēhuro bogo eni jēvego

huē vavaeni'e raromego a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo ēhioho nego'irögoro na nege ae aho'obēhe ma-gemuoho jēvoröhego. ¹⁴Avevejö'oho jemē moni böröme jēvo'i jabumē bogojēv'ero jemēro jabumē ajēmi'aruje. Ēhi jīē'oho ijonöho jabumē moni böröme jēvo'i jemē bogojēv'iroho jabumēro jemē ajēmi'ē'ö. Ēhi jīē'oho jemē'o jahu'o gemuoho jēvo'ē'e.

¹⁵God-are surire jöho ēhi gemuoho jajivoromo uvē'eje:

Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo.

Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

**Titus o ae gö niö'i Corinth
amore va'oromo ajēmiromo
suvuore gagovo'iröhe jöhoje.**

¹⁶No God-are örire huē mae uavö. Rabēni hesi bēhoho huro Titus-are dē vövöbajo'oho huotovahē'ero noehu jemē ajēmi'i nimiruēhi Titus'o ēhi ajēmi'i nimajeje. ¹⁷Nimē'ero huro jemē ajēmijöro noro ua gavamu hegorovo ejahuadeje. Ejahuoromo röhu ajēmi'i nimo avohamu ēhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhēni. ¹⁸Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'öjö. Ēahuro God-are jö maho ma-mae majēhibe juvajeje. Ēhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje. ¹⁹Röhu gö'o ekaresia ariböviohuro ē aho baerumadeje bövi bise'o bogojē'e aribövi jabesi suvuroho no'o gemu mae ö'oröhego. Ēsuvuro mu hesi bēhoho Badare ihoho ma-mabēhe jio'i o ae aho'obēhe göröhego nomē huē baejēvo'i naguego. ²⁰Huhu Titus'o va'iröhego noehu nugö'öjarue hesi bēhoho aēro uvojöēni: Moni böröme sisē'i muebejarujējo. ²¹Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu ēhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o ë ö göhu'o rëmö'öromo ö göhu'o nugö'öjö ë ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i ë ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ru-enövareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëv'ëro jië'ëro. ²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'ioho jabumë ekaresiaehu rëmö'öjare aho jëve. A maëro jëvë'ëro Keriso-are ihoho dö maro ajio jië'eje. ²⁴ Èhuni ë aribövio-huro ö'ego jemëro mae rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövioho huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Èhu'ëro Paul-mëro jabesi jöho mae nimoronimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë ëhi uehorovë'öho ekaresiae aho'obëhe jemesi jöho heromo uvoruomo'ë'ö: Paul-mëro Corinth aribövi jabesi jöho mae atare höjo.

**Christian ioro'ioro jabesi
örire huë baejëvoromo moni
bojëmi'iröhe jöhoje.**

9 God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavarujeje röhu na diehi jië'e jöho jajivoromo majëhijego gare. ² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Èhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimiru-joho naro Macedonia sa'a rajo jabesi örire nimorohë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avo-haroho ëhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jöho ëhi uëvamu hegorovo Macedonia sa'a raje ae aho'obëhe uvareje: Corinth ariböviohuro ajëmi'i nimiruë uvoromo jabu'o ri'öromo ajëmi'i nimoreje. Èhuni ajëmi'irarije jöho na bogo jajivoromo majëhi'ejo. ³ A'i naro ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëmego naehu Macedonia rajo uëvodëhi ëhi bövie bise'e eni avoho'irarijago noehu jemesi jö nimorohë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojëni. ⁴ Na juhuoninege

ijonö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagov-ë'ëro èhu'ëro ajëmi'irarijoho jemë bogo eni avohë'e jëvego na javoje baejëni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëv'ëro. Jemesi javoji jöho bogo majëhi'ejo. ⁵ Èhuni na uvodeje: Nasi muoho ëhi höromo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijonö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Èhesi bëhoho suvuoro urimo ajëmiromomo gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriroho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uhu'i dë vövöbajö'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjëlëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi bisemu bae'a'anue. O öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi böröme bae'a'anue. ⁷ Èhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajö'ere uehorovarijëhi ëmino'e ëhi bojëmi'e. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e höromo bijöni bijönioho vaere. Aehu nimirorohoro huë baeromo bojëmi'jë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro nimajeje. ⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego èhuro majae ëhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoho'irarijago. ⁹ Èhi jië'oho suvuoro'e aribövi jioruomajëhi jemë ëhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabesi örire i'imëmibe va'aje höjo.

Huhu mu ma vaejaje jöho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

Jemë ëhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'ie'iroho God-ro suvuoramuijego öjarueje. Iruno'o ue'aho'ie'iroho God-ro suvuoramuijego gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramuijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiëho'ë'e. Huro ëhi ajëmi'ë'e.

¹¹ Ajëmiromo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'ë'e ëhuro ae huë vavaeni jëvamu gëv'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijego. Ëhi jië'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obëhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'ë'e.

¹² Iae jemëhu ajëmiromo mae sisë i'imëmi'jë'oho ëhuro ë God-are ariböviohuro rabe rabe bogo eni jëvajoho eni ujuohoruomo'ë'e. Ujuohoromo röhu ëhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö ua avohoruomo'ë'e.

¹³ Jemëro ëhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'ö jemë uhohu'o mae jëvo'iramu. Ëhi gëromo uvoruomo'ë'e: O Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo ma-jö'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'o uhohu'o ejaharue höjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmi'jarue höjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'ë'e.

¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo uvoruomo'ë'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'oho huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiromade höjo. Ëhi uvoromo jemesi jöëni vavaenimoromo God uaruomo'ë'e huro jemë ajëmiröhego.

¹⁵ Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore böro'mo bëhe bojamuij'ëro jië'ëro. Suvuoro böro'mo

bëhe jië'ego no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

10 Röhu Paul naro nasi jöho uë'ie'ë. Jemëro avo'avoho here. Keriso ma-taemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ie'ë. Aëro jemesi amore raromoromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'öjaje höjo. Nörö ëhi jië'e ae höjo. ² Ëhi jië'e ae jiajë uvoruomaje aho naro jemesi örire ave jöho uëve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijönego'i röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëv'ë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëv'ë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi örire naro biririvoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove. ³ Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorov'ë'e Satan'o muorovarueje. ⁴ No muorov'ë'oho bogo ave sa'a hesi bijo bunu'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöëni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje. ⁵ Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God

bogo avoho gavarue ëhi jië'e uehoro aehu baro bu'öj'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'ioro jabesi simanoho huotovëharueje Keriso-are jöhemu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje. ⁶O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoro Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jië'e aribövioho noehu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'ë'e.

⁷Bogo gurihijë'e jemesi nunire jia-joho avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoro uvajoho: Na Keriso-are mu ajamijaje ae jevajë uvajoho ë'ego ëhi jië'e ahuro uehorovo avohoromo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'i a'i na Keriso-are ae jevajëhi Paul-më jabu'o ëhi jëvajëjo. ⁸No Keriso-are aribövie javue röhu göho Badaro darugoho bojamiujë'eje hesi muoho vaeröhego. Darugo hesi bëhoho bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego jemëro avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijago. Ëhuni ë mu hesi darugo hesi jöhu'o naehu nimorohë'i jövë'oho ëhu'o jö maëro jië'ëro ijonöho bogo javoje-go'ë'e. ⁹Röhu nasi darugo hesi jöho na bogo uë'ejö jemëro uehorovoromo uvo-jöëni: Juhuoninaguojöro jero ëma jajivane höjo. ¹⁰Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jö jajivoromo majahuijë'iroho darugo ma'o majahuijaje höjo. O rueromo no'o hijë'oho hu ma-u'uhë'e aëro jië'ëro bëhi rumo'e jöho jövego hejarue höjo. ¹¹Ëhi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ego jabumë avoho uehorovoromo uvo'iro: Paul-mëhu öre gö raromoro darugo'e jö jajivaruëhi jaburo rueromo no'o raromoro muoho ëhi darugo'o vae'iramu gë'ëjarëjo.

¹²Röhu aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-më juhuoni'e aribövie jëvajëjo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aëro

javuë'ëro bogo biriri'övoromo uë'ejö: Jabesi sivu uehorovoromo jabesi iho nigemarue ariböviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajëjo. No bogo ëhioho uë'ejö. Ëho jaburo göëro gö hesi muoho garomo jabesi arijo'arije mevorovoruomajeje gal'i mae o sisë jëvego. Ëhi jië'oho simane sisë'i uehorovoruomajeje. ¹³Röhu no bogo ëhioho ë'ejö. Nosi mu maho no bogo iosiramiro mu ruëroho numëroho ëma nimoronimorohë'ioho ato'ejö. No bogo sarerivoromo uvo'ejö: Ëho God-hu bojamuade muoho höromo nimoronimorohë'ioho ato'irögoro a'i huhu no bojamuade ë muohuremu nimorohë'i ato'ejö. Röhu ë muoho bogo öri göremuoho jio'i jemë'o ö'o baejëvë'e javue. ¹⁴No jemë bogo baejëvë'e javuo'ibejo noehu jemë ajëmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade ënoho iosirami'ibejo. Röhu bogo iosiramijë'e javue. Ëhesi bëhoho Keriso-are jöho noro aevo'ioho ö'oromo majëhijareje. Ëhuni no nimoroharuoho iae maeje. ¹⁵Ae göehu mu vaejaroho garomo no bogo uvarueje: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jië'ego. Röhu no uvö: Jemëro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade ëni jiajëhi ëhi nosi muoho jemesirire tutuvoromo börömo bëhe ri'ö'a'ajëjo. ¹⁶Ri'ö'iramu noro va'o jemesi dejonörire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jö maho majëhibe jijihö'ëjarëjo. Majëhibe jijihë'iroho God-hu ae gö mu bojëmamu vaejare öri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu börömo vaejaroho garomo uvo'ejö: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'ioho ato'ejö. A ioro'iohehu nimoronimorohë'i ataruëhioho no bogo ëhioho ë'ejö.

¹⁷ A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Nimorohë'i ato'ië'iroho Badare jöhemu nimorohë'i atorëjo. ¹⁸ Ëhesi bëhoho ae rahu jabesi sivu uehorovoromo ae uëvë'oho: No eni javuajë uëvë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho jioruomole'e. A'i ae rahu Badahu uëvë'oho: Jabumë eni jëvajë uëvë'ohuro ë ariböviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

Corinth ekaresiaëro sarerivoromo uvaraje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gö i'o rovaroho ëho apostle maho jio'amajë uvoruomamu Paul-hu jabesi uehoro ahëhoromo jajivade jöhoje.

11 Na bisemu simano rumo'e jöho jajivanovo'ië'e. Röhu na nege jemëro nasi jöho bogo bijönimo'i ma-taemorovoromo he'irarijago. Ma-taemorovoromo here. ² Jemëhu he'irarije hesi bëhoho sisëhu jemë baejëvojöëni God-hu avoho muebejëvajëhi naro ëhi jemë muebejëvajeje. Ëhesi bëhoho naro vavunö'e jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejajëhi naro ëhi ë'ajeje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijago. ³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijago muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijoho vuonugo'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisërëjëvego rori'o va'ojöëni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ëhi sisërëjëvego Keriso vuonugojöëni uëve. ⁴ Naehu ëhi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuare jö noehu majëhijaroho huotouotovoromo majëhijago jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho baejarijëhioho bogo

ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae hejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijago jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Ëhesi bëhoho jemëro sarerivoromo uvarujeje: Ëi'o rovare aribövioho apostle masijo masije jioruomo'i nöruare ihoho bogohöjo. Ëhi uvarujeje röhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuro nasiroho bogo iosiramiro mo taemehë'e höjo. ⁶ Jemë uvarujeje: Nörö ave sa'a hesi vuëvo'e jöe gö gö jövo'iröhoho hu dadivaje höjo. Nani na bogo ëhi jië'e jö jövaje aho jeve röhu na nuni aji'e jöho baejë'e ae jeve. Ënuni aji'e jöho aho'o noro röjëhi'ego jemë masamabëhe ganövariijeje.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisë höjo. Naro manaho bogo baejë'e God-are jö maho jemesi örire ëma majëhiromo ëhuro nasi ihoho ba'obuejë'e jeve ëhuro jemesi ihoho nigemë'e jioröhego. ⁸ Ekaresiae gö gö jabesi ijo bajoho ujuohëhoromo ëhuro hinövodeje jemë ajëmi'irodëni. ⁹ Na jemë'o hiromo gavë'oho nasi mae sisë rabe rabe bogo eni jevamu gavë'oho na bogo jemesi öriroho huë vavaenoho bojëmiromo uë gënövodeje. Rabëni hesi bëhoho rabe rabe bogo eni jevajoho Christian ö mueno'ëro Macedonia sa'are jioromo ujuohëhoromo jemesi amore rueromo ajeminövareje. Ëhi jië'ëro na jemesirire jiaje maho sisëho bogo ëninëmi'i avo'avoho mueberovonövodeje huë vavaene bojëmijöëni. Ëhi gemuoho ë'onövö'ejo. ¹⁰ Keriso-are jö maho nasi dëreje. Ëhu'ëro na aveho jö mae uëve. Naehu jemesi maho sisëho bogo ujuohëhë'ëro naehu nimorohë'i jövajoho Greece sa'are raromaruje aribövioho ae gemu vadu'oho bogo

ahevo'anue. ¹¹Na rabëni ëhi jië'e jôho uëve. Na na jemë bogo uehorovëvoromo ëhuni jëve. Rôhu God-hu gevajoho iae naro jemesi ôrire uehorovëvajeje.

¹²Jemë ajëmijajohuni na manaho bogo ujuohajëro ijonôhu'o bogo ujuohëho'ejo. Êhesi bêhoho i'o ô'are ariböviohuro nimô a ioro'iorohuro ëma uvorôhego: Jabuhu nimorohë'i atarue jôho iae mae hõjo. Jabu'o Paul-më'o masije gemuoho jëvájëjo. Êhuni i'o ô'are ariböviehu jemesi bövi bise'o ujuohëharuëhioho na bogo ëhioho ë'ejo a ioro'iorohuro uvorôhego: Êariböviohu'o Paul-më'o hahagu hahagu jëvájëjo. ¹³Êaribövioho bogo apostle maho jioruomô'i ma-sareri'e apostle jioruome. Sareri'e mu vaejarue aribövie jioruome. Huotorovoromo ma-dôhemu mu mae vaejarueje aëro gëromo uvorôhego: Iae Keriso-are apostle jëvájëjo. ¹⁴Ëhi jië'e sareri'e mu vaejaruoho gëromo no bogo majiohavue. Êhesi bêhoho Satan'o huotorovoromo ma-dôhemu mu mae vaejêgo aëro uvoruomajeje: Aji'e aneraëro ë'ajëjo. ¹⁵Ëhuni Satan-are mu vaejeharue ariböviohu'o huotorovoromo ma-dôhemu mu mae vaejaruoho ëho bogo bôrômehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi ëhi sisëro va'o hesi jioruome.

**Paul apostle jioromo huë
vavaeni baebe juvaje jô huhu
nimorohë'i jajivade jôhoje.**

¹⁶Rôhu urimë'i jajivodëhi iae na ëhi gemuoho majëhi'ië'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae hõjo. Rôhu jemëhu uvë'oho: Nörô ëhi jië'e ae hõ uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae hõromo ma-baejevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro. ¹⁷Na avevejë'e jajivo'ië'aje jôho bogo Badahu nimajëhi jië'e jôho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi ëhi jajivo'ië'e

rajahirovo'irode bêhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro. ¹⁸Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni ëhuni na'o ëhi gemuoho jajivo'ejo.

¹⁹Rôhu jemë uvë'oho: Nörô simano rumo'e ae hõ uvë'oho nasi jôho ma-baere. Êhesi bêhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromo ë i'o ô'are simano rumo'e aribövioho mae hõromo iae rajëhijë'i baejëvarujeje. ²⁰Jemëhu jabesi darugore raromôjoro rêmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sarerisareriëmiromo jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirumijëvaruoho ëhi jië'e aribövioho jemëro baejëvarujeje. ²¹Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhioho no bogo ëhioho ë'arueje. Êhuni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'ôvoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'ôvoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jôho jëvevanove. ²²Jemëro jabumë rajëhijëro uëvarujeje: Nomë Hebrew sa'a raje javuajëjo. Rôhu na diho raje jeve. O uëvarueje: Nomë Israel raje javuajëjo. Rôhu na diho raje jeve. O uëvarueje: No Abraham-are ujo ômo'ôme javuajëjo. Rôhu iae na'o ëho raje jeve. ²³Jemëro jabumë rajëhijëro uëvarueje: Nomë Keriso-are mu vaejeharue ae javuajëjo. Rôhu naro jabumë iosirëmiromo Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisë'rëjë'e ahuro jëvevanove. Jabumë iosirëmiromo mu bövie vaejë'e jeve. Iosirëmiromo Keriso-are jöeni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijeve rové'ejö. Rôhu jabumë bogo ëhioho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromo vörô'ere va'amu guomevo'i hõjë'eje. ²⁴Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevo'i arijaroho ëho majae övo gö mine ëhi'obe rové'ejö. ²⁵Majae niô'i gemu Rome rajëro na hisuebijevo'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niô'i gemu boat-re hiromo

va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje. ²⁶Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jovëro baejevo'i höj'ejö. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höj'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höj'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höj'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höj'ejö. Örire juvamu ijumevo'i höj'ejö. Sö jovore juvamu ijumevo'i höj'ejö. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höj'ejö. ²⁷Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho niavonövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovë'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje. ²⁸Ëhi jië'e huë vavaeni ioro'ioroho bogo uë'i ave jöhemu uë'ejo. Majae ëhi ekaresiae dinö'e dinö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe. ²⁹Ae gö dë vövöbajo'e u'uhë'iroho na'o gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ë'iroho huë vavaene sisë maro jevajeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Ëjöhö Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Ëhesi jöhöje.

³⁰Öre gö bogojevë'ego nasi jöhö ëma nimorohë'i jövo'ejo. Röhu rabu muehu nasi örire rovadoho aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho ëhi jië'e jöhemu nimorohë'i jajivo'ejo. ³¹Naehu jö jajivo'ie'ajoho Bada Iesuare Börömohe o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerëmi'ego. Hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiobe va'ë'e. ³²Na Damascus amore hijodevare ë sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure bamare ahuro ë amo börömo reja hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego. ³³Ëhi'amu

niomoniomo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i amo reja sigagure ö'oho a'ohö'öj'ë'i ma-u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgojeje.

God-hu mu mabëhe röjahi'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'o huë vavaeni'e hijade jöhu'oje.

12 Röhu öre gö bogojevë'ego gö'o nimoronimorohë'i jajivo'ejo. Nimoronimorohë'i jajivë'oho bogo ëhuro marëjevo'ë'e. Ëhi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöhö mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöhö ëhi jië'e jöhö iae na jajivo'ie'ë'e. ²Na Christian ae gö gavë'e jeve. Ëaho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'ö ruvebijadoho vadune aho'obëhe 14 barëj'ëje. Nani hu sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ³Naehu gavajoho ë aho God-ro baejamu Paradise-re ajiomadeje. Röhu maho uë'ejo. Nani sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ⁴Hu ajiomoromo hejadeje jö mabëhe hesi jöhö bogo ato'iröhe jöhö uvavamu. Hejade jö ma-aehu atë'oho sisëje. ⁵Ëhi jië'e a hesi jöhö nimoronimorohë'i jövo'ejo. Röhu nasi jöhö bogo jövo'ejo. Majae göro göro na bogo eni jevaje ë jöhemu nimorohë'i jövo'ejo. ⁶Röhu nasi jöhö nimoronimorohë'i jövo'ibejo ëho bogo simano rumo'e jöhö jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohë'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojöëni: Paul a böröme höjo. Ëhi jië'oho sisëje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hia'ehu heromo nöro mae hö uehorovë'oho ëhemu iae maeje.

⁷Röhu ae gö ö'idöre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jö majëhijode hesi bëhoho nasi jöho majëhiromomo ë'odeje. Röhu ëhi jië'e mu masijo masijoho God-ro röjehijamu ga'amë'ëro na sisë'i uehorovoromo döre bamorovojöëni ëhuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ëro huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijevanovajeje. Ëbibëho Satan-hu nugö'öjadohoje na sisë vaejevonövoröhego. Röhu ë vavaeni rovade hesi bëhoho naro bogo sisë'ioho uehorovoromo döroho bamorovo'irodego. ⁸Bibëro namijevanovamu hegorovo vae niö'i gemu Bada ëninami'i hijodeje rori'o babu'öjehoröhego. ⁹Ëninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'tëjjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojamaöhuro ëhuro ja eni javajëjo. Ëhesi bëhoho ae u'uhëvë'oho nasi darugohuro ëhuro biririvëvo avohaje höjo. Ëhi uevë'ëro ëhuni rabe rabe bogo eni jevë'oho ëhi jië'e jöhuremu na nimoronimorohë'i jövo'ëjo. Ëho nimoronimorohë'i jövë'oho nasi dë vövöbajo'o uhure ma-mabëhe jevo'ë'e ëhuro Keriso-are birirohuro na aegehoröhego. ¹⁰Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöëni u'uhevë'oho o aehu sivegë'oho o naehu vörö'ere va'ë'oho o aehu sisë vaejevë'oho o huë vavaeni bövi bise'o baejevë'oho iae na huë mae jevajeje. Ëhesi bëhoho u'uhëvë'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

**Paul-hu Corinth aribövi jabesi jöëni
börömo bëhe uehorovoromo
ëhuni jajivade jöhoje.**

¹¹Nasi arijo'ëro nasi jöho nimoronimorohë'i jövoromo ëhuro na simano rumo'e aëro jajivanovë'e jeve. Jemëro na bogo ajemijë'ëro ëhu'ëro na öre gö bogojevadeje. Bogo naehu a'i jemëro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hö

uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë bogo ëhioho uvarijeje. Ëhuro öre gö bogojevadeje. Ëhesi bëhoho jemëro uvarujeje: Ëi'o rovere aribövioho apostle masijo masije jioruomoi' nöruare ihoho bogohöjo. Ëhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve röhu jabesi ihohuro nasi ihoho bogo iosiramimomo masijoho jioruomë'eje. ¹²Na jemë'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje ëhi jië'e mu masijoho bogo gavaruë darugo'e mue gö gö u'urume vaenövodeje jemëro garomo uvo'irarijogo: Nörö apostle höjo. ¹³Naro jemesi öriroho diehi sisë'i ajëmi-jë'ëro jemë uvarujeje: Paul ekaesia ioro'iorohuremu ajëmi'i no bogo ajamuijade höjo. Jemë nani ëma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huë vavaeni bogo bojamuinövadoho ëho sisë höjo. Ëhi jië'oho nasi sisëho uehorovoromo vuonugore.

¹⁴Röhu aveho gare. Urimë'i vae niö'i ö'oromo hijodoho iae na röhu maho ö'ië'e. Ö'ë'oho bogo huë vavaenoho bojëmiromomo jemesiroho mu hesi manaho bae'ëjo. Ëhesi bëhoho na jemesi maho sisëho bogo uehorovo'irögoro jemë uehorovëve. Jemë nasi aboji harihu'o va'ëne jëvanove. Aboji harihu'oho bogo vëmu vavu'o jabesi jöënioho maho sisëho gagovoromo bahijëhoruomoi' a'i vëmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijëhoruomajeje. ¹⁵Naehu jemë ajëmi'irodëni nasi mae sisë bojëmi barëromomo nasi arijo'arije ëhu'o bojamirovë'oho na mae jeve. Naro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Na ëhuni jemëro na bogo börömo uehorovevarujeje.

¹⁶Nani jemë uvarujeje: Ja jö mae jövanuëjo. Jasi arijo'ëro nosiroho mu hesi manaho bogo baeromo huë vavaenoho bogo bojamuijane höjo. Iae mae-ëjo röhu ja sareri sareri'e aëro javë'ëro sareramuiromomo nosi

ijo bajoho ujuohahuane hōjo. ¹⁷ Ēhi uvarujoho na jemēro uvō: Paul-ro sarerivoromo hu'o rōromo ae gō nugō'ōjade hōjo huro ō'oromo nosi maho sisēho vajiohuvodaguojōro. ¹⁸ Rōhu na Titus sisē maro uavodeje: Corinth amoro va'onēromo Christian ō gōho nugō'ōjodeje Titus'o gemu mae ō'orōhego. Ēhi ē'odeje. Titus-ro ō'oromo na huro sarerēmiromo jemesi inōmoho vajiohēro ujuohēhadeje. Bogo. Jemē'o uehorovore. Hu'o na'o uehore gemuoho mue gemuoho baeromo jireharueje.

¹⁹ Ave noehu jajivarue jōho nani jemēro adahobe va'oromo uvonōvo'aruje: O Paul-mēhu jajivare hesi bēhoho jabumēro jabesi ihoho nosi nunire avohorōhēni ēhuni jōho jajivare hōjo. Rōhu no bogo jemesi nuniroho riravoromo jajivo'i Keriso-are aēro javuē'ēro God-are nunire riravoromo jōho jajivē'e javue. Nosi ō mueno'e noehu jō jajivēhē'oho o mu rabe vaejēhē'oho ē hesi bēhoho bogo nosi ihoho avohorovo'i a'i jemē ajēmego biririvēvorōhego ē'aruje. ²⁰ Na juhuoninege naro ō'oromo gējōēni jemē ēhi mae jēvojōro negajoho gō jēvego o jemēro na gējōēni jemē na sanu'e ae jevojōro nēgajoho gō jevego. Na juhuoninege gējōēni jemē iro muorovo'e vaejēgo o a jabesi mu mahuni dē vōrōnēgego o vōrō'iraeromo muorovego o jemē sivu sivue uehorovego o jemēro ae gōēro gō sivego o ae gōēro gō hesi sisēho saginiēri atego o sivue dōro bamorovego o jemesi nimarujohemu ēma vaejēgo. Ēhi jiē'e mu sisēho jemēro vaejēgo gējōēni ēhuni juhuoninege. ²¹ Na juhuoninege rōhu maho ō'ego nasi Bōrōmoho God-ro javoje bojemego jemesi nunire baejōēni. Ēhesi bēhoho na gējōēni ae aho'obēhe jemesirire mami'e mu sisē vaejaroho bogo vuonugē'e jioruomego. Biriri'ōvoromo

ōehu jijihanovoromo bōvi bise'o ēma vaejaroho bogo vuonugē'e jioruomego. Ēhi garomo huē vavaene bōrōme baejōēni ēhuni juhuoninego'ego jōho jajive ajēmi'irodēro.

**Corinth rajehu avoho raromorōhego
Paul-hu majēhiromo
jōgoru mēmāde jōhoje.**

13 Urimo vae niō'i ō'odoho rōhu maho ō'ejo. Ēhi jiē'oho vae niō'i gemu ō'ē'e jevo'ē'e. God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Ae rahumēhu ae gō hesi sisē court-re majēhijē'oho ae niō'i o niō'i gemu mu sisē gavarijohuro jōe gemuoho ajamirovoromo huruoho majēhi'iramu hesi jō sisēho jio'a'ajējo. God-are surire jōho ēhi uvē'eje. Ēhuni jemē bogo avoho raromē'oho naro ō'oromo jemesi jō sisēho majae niō'i gavodoho rōhu maho gavēho'iramu jemesi sisēho va'orahore huruohēhē'e jio'ē'e. ² Urimē'i na ō'oromo rueromo rōhu maho ō'ode majare evare jōgore bojēmiromo uēvodeje: Mu sisē urimo vaejarije aribōviohu'o a ioro'iorohu'o naehu rōhu maho rovē'oho bogo vuororēmi'i i'ue bojēmi'ejōjo. Jemē'o hiromo ēhi uēvodoho ōre ēgo'o hiromo rōhu maho ēhi gemuoho uēve. ³ Naehu jemē i'u bojēmi'irode hesi bēhoho jemē uvarujeje: Ē'ego no ga'irarējo Kerisoro Paul jōe bojamego o bogo bojamego huhu no majahuijajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ō'oromo i'ue bojēmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jō bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi ōriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje. ⁴ Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje rōhu avevejō'oho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribōvie gemuhuro javuē'ēro no'o ēhi u'uhavuaajeje. Rōhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae

raromoromo birivoromo jemesi örire ajëmi'ejo.

⁵Nasi öriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemë Keriso uhohu'o mae uehorovëvego o ma-döëremu mae uehorovëvego. Jemë iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dë vövöbajore hijaje höjo. O na jemë ma-döëremu muoho vaejarujeje. ⁶Röhu naro uve: Jemëro garomo uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijego. ⁷Noro God-are örire uavarueje huro ajëmego jemë bogo rireromëvo'iröhego. Ehesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijego: Paul-mesi darugoho ruahö'öjë'e hö uvo'irarijego bogo ehunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijego ehuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'oho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'oho iae hesije. ⁸God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Ehuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'oho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo. ⁹Jemëhu Keriso-are darugo baeromo birivë'oho

o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavuë'oho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ehuni noro God-are örire ua gavarueje. ¹⁰Ehu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi darugoho bogo baeromo vörö'e i'uocho bojëmi'irodëni. Eदारugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego avoho birivoromo mae uehorovobe va'irarijego.

**Paul-hu ijo tugoho'i
jejëmijade jöhoje.**

¹¹Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Mae raromore. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Ehi ë'l'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹²Christian ö mueno'ehu jejamirovaruëhi ëhi jejamirovore.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örire jejëmijö.

¹³⁻¹⁴Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejëmade jöhoje.

1 O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire jajive. Na apostle jeve. Èhesi bëhoho bogo ma-aehu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamü è ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade è ahu'o èho jaburo niö'iro uevamu muoho baejë'ëro èhu'ëro na apostle jeve. Èhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here. ²Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejëmijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho. ³Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego. ⁴Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho ejahoromo nosi sisëni guomorovadeje èhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho baeniahijego maro javuoröhego. ⁵Èhuni God-are ihoho noro mabëhe uabe va'onörovo'ejö. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶Röhu jemë diehi diehi sisë'i è'aru-joho na heromo jöe barëjeve. Èhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjëhiromo èhuro hesinö rinëgadeje. God-hu èhi è'adoho jemë rabëni maburëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho höromo ejëhoromo baejö. ⁷Èjöhö bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojie'ego. A'i aëro jemesi simanoho sisë

vaejëhoromo Keriso-are jö maho huoto-huotovo majëhi'i nimö. ⁸Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöhö ae rahu vuonugo'i sarerëmiromo jöe gö majëhiromo jemë èma uëvë'oho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'oho God-are i'u böromoho baerumo'ë'e. Naehu èhi sareri sareri è'ë'oho o aneraehu ö'idöre jioromo ruvebiromo èhi sareri sareri è'ë'oho o ae rahu èhi è'ë'oho no God-are i'u böromoho bae hesi javue. ⁹No mami'e jemë'o ariromo èhi jië'e darugo'e jö majëhijarohö röhu jaruvo na jöe gemuohö majëhi'ejö. Jemëhu baejarije jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromo uëvaruohö: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruohö God-are i'u böromoho bae hesi jioruome.

¹⁰Naehu avevejö'e jajivaje jöhö na na ma-aëro mae uehorovevojöro è'e o na na God-ro mae uehorovevojöro èhuni jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Naehu è'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöhö majëhi'ibejo èhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho è jöhö bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöhö avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhijamu hejarijohö bogo ma-aehu jabesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje. ¹²Bogo aehu aevoromo jöhö majehiromo bëhoho huruohö majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöhö majehijamu baejodeje.

¹³Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaejë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode jöhö mami'e hejarijeje. Evare majare

naro birivoromo God-are ekaresiae aho'obêhe sisë vaejêvobe mu'u'amo'i ê'o gabe rovodeje. Êhuni Keriso-are jôho bogo jabesi ôriroho hejodeje. ¹⁴A'i vadune gemuore jioruomade ë aribôvioho nasi Jew raje gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabesi jôgoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avohodeje.

¹⁵Êhi jiê'e ae jevadoho rôhu urimo mamô na bogo rahevê'e ma-dêre jevamu evare God-ro hesi jevojôro nijio'iraejevê'ëro ijônô huë baejevoromo hesinô rinegadeje.

¹⁶Rinegoromo huhu nimadêhi hesi Harihoho rôjehijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jemesirire Keriso-are jô maho majêhibe juvonôvo'irodego. Rôhu God-ro hesi Harihu rôjehijadevaroho evaroho na bogo ë amoroho hiromo a jô'oroho baeromo ¹⁷bogo Jerusalem amo bôrômoroho ajiomoromo urimo riravare apostle ômo'ômohu'oho jôho atoromo jô maho ë bae'irôgoro a'i na ma-burêro ôre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijê'ëro Damascus amore vuonorô'oromo rovodeje.

¹⁸Amo rôhu God-hu na hesi Harihu rôjehijadoho vadune aho'obêhe niô'i gemu barëjamu evare na Peter'o jôe jôrovo'i Jerusalem amore ajiomodeje. Rôhu majae ma-bisemu hurae niô'i rabu'e êhi hu'o hiromo va'odeje. ¹⁹Peter iae naro garomo rôhu Bada Iesure ôho James hu'o gavodeje. Rôhu apostle ioro'ioroho bogo gëvê'e ma-va'odeje.

²⁰Naehu jemesi ôrire jajivaje jôho God-hu gevajoho na bogo sarerëmiye.

²¹Apostle ioro'ioroho bogo gëvê'e ma-va'odeje. Jerusalem amoho Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilia sa'are hibe juvodeje. ²²Rôhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raro-
maruoho êho jabu nasi nu ano'oho

bogo gavareje. ²³Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Uri-moho nôrôro Christian aribôvi nosi ôrire sisê'i vaejavuobe juvade hôjo. Sisê'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ê'o gabe juvadoho rôhu avevejô'oho Keriso mae uehorovo'irôhe jôho nôrôro majêhibe juvaje hôjo. ²⁴Êhi uvamu hejê'ëro jiê'ëro nasi jôëni God mabêhe uavareje.

**Paul-hu a majêhijaje jôho
Jerusalem ekaresia a masijohuro
heromo uvareje: Êho jô mae
hôjo. Êhesi jôhoje.**

2 Êhi'oromo vadune aho'obêhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo bôrômore vuonorô'ô ajiomodeje. Rôhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomodeje. ²Ajiomode hesi bêhoho God-ro uevê'ego ajiomodeje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoromo jôho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'ioro rajo diehi jiê'e jô majêhibe juvode jôho naro huruoho majêhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomorôhego rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumêro ahego bejôëni. Iae êhuni avoho majêhijodeje. ³Rôhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jôgoroho rôjêhi'ibejanêjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho rôhu jabumê bogo uôvuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahago hu God-are nunire mae nami'irajo. Êa masijoho bogo êhi jiê'e jôho uô'i a'i ⁴hesi ae göëro nimareje Jew rajehu ê'aruêhi êhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahojôro. Rôhu jabumê ma-dôëremu Christian aribôvie jêvê'ëro ë'areje. Ma-dôëremu Christian aribôvie jioromo sisê'i uehorovoromo

saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jië'e sasohë'e muoho baejë'e javuego. Èhesi bëhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro röhu maho vaemu vaeröhego. Èhuni nimareje Titus-are sinoho tarijahojöro. ⁵Èhi nëgamu röhu jabesi jöho no bogo mae bogo ejëhareje èhuro noro Keriso-are jö maho avo'avoho muebejego jemëro ë jöhemu he'iririjego.

⁶Röhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hö uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvajeje: Iae hesi höjo. Èhesi bëhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. Röhu ë ekaresia a masijohuro naehu majëhibe juvaje jöho heromo röhu jö gö'oho bogo döroho bojemijareje èhu'o majëhijöro. ⁷A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadëhi èhi nörö muoho bojamijade höjo noro Keriso-are jö maho baeromo Peter-ro Jew rajo örire majëhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örire èhi majëhibe juvo'irodego. ⁸Èhesi bëhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadëhi na'o èhi bojemijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego. ⁹Èhuni ekaresiaehu uvoruomaje masije hö uvoruomaje aribövioho James Peter John èho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nörö muoho bojamade höromo na'o Barnabas'o öve ma'enuagoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajëjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jöho majëhibe jijijho'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o jöho majëhibe jirehonövorëjo. ¹⁰Sa'a ioro'ioro rajo

jabesi sa'aro va'o majëhibe jirehorëjo röhu nosi aribövi inömo bogojëvajoho èho uehorovëvonövorëjo. Ekaresia a masijohuro èhi uövuareje. Röhu èhi jië'e huë baejë'e muoho iae naro vae'i nimobe rovë'e jeve.

**Antioch amore Peter-hu mu
sisë vaejamu Paul-hu
jöguru bojamade jöhoje.**

¹¹Röhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jö aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejë'ëgo. ¹²Naehu èhi uavode hesi bëhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rovadevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajë uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiromo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Èsino tarivojöro nimarue ariböviehu gevë'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gevë'oho bijönimoruomo'ajëromo juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje. ¹³Peter-ro juhuonivoromo èhi jië'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioroho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o ëma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o ëma sarere va'o rori'o hijadeje. ¹⁴Jabumëro èhi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromo uvodeje: Jabumë God-are jö maho bogo avo'avoho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromo èhuni ri'öromo Christian ae aho'obëhe jabesi nuniro namiromo Peter-are örire uvodeje: Ja Jew rajo ae javajëjo

röhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'iorehu raromaruëhi ëhi hibe rovë'e javajëjo. Ëhi jië'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuëjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejörajo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jie. Iesu mae uehorovoromo ëhuro mae riravo'ejo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jiobe rovë'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue. ¹⁶Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ëhioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae nami'iröhe hesi öroho iae ëhi höjo. Noro ëhi gavë'ëro ëhuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijönague mu vaeröhe jögoru e'i ë'o garomo ëhuro hesi nunire mae riravo'i ë'o ga'iröhoho. Ëhesi bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje. ¹⁷Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ëhuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ëhi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'ioro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ëhi jië'oho na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu Jew

rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁸Naro mami'e uëbe rovodeje: God-are nunire mae riravo'ie'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ëhuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höjo. Röhu naehu ëhi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ëhuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ëhioho majëhi'ejo. ¹⁹Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru ejë'oho ëhuro na God-are nunire mae nami'ejöromo Jew rajo jögoroho e'i sivoho gajuvo gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höromo ëhi uehorovodoho vuonugodeje. Na ëhi jië'e uehoroho ioro'iore gemu vuonugë'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'iore gemu va'aruëhi na ëhi ioro'iore gemu ë öroho vuonugë'e jeve ëhuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'irodëni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje. ²⁰Guomevë'ëro ëhu'ëro na bogo nasi darugoroho o nasi uehororoho hi'irögoru a'i Kerisoro nasi dë vövöbajo'ere hiromo darugoho uehoroho bojemego hijajeje. Sa'are hijajoho God-are Harihoho mae uehorovoromo ëhuro ave sa'aroho hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jöëni guomorovë'ëro jië'ëro. ²¹God-hu huë mae baejavuoromo hesi Harihoho suvuoroho bojamuijadeje. Ësuvuoroho na bogo mae bogo juahamiromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi

jögoroho e ga'ejöjo God-ro geromo nasi sisêho u'ovehego hesi nunire mae nami'irodëni. Na bogo êhioho uvo'ejo. Noro Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisêho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisênioho ma-imo guomê'e jio'ibejo. Röhu bogo êhiohoje. Êhuni Keriso-are suvuoroho bogo juahovoromo Jew rajo jögoroho röhu maho uehorovo'ejo.

God-hu nosi aru'aho ajamuaje hesi bêhoho bogo noehu mu vaeröhe jögoru ejahego God-hu göromo ajamui'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jöhoje.

3 Vaevê'e Galatia sa'a rajohumê sareri simano rumo'e aribövie jêve. Diehi'amu simanoho sisêrêjêhê'ëro sisê'ioho uehorovarujeje. Nadi êhioho uehorovo'ibejarije. Êhesi bêhoho Iesu Kerisohu korosire guomade jöho naro ma-sama'e majêhijamu jemê ae aho'obêhe hejarijeje. Êhi hejarijoho röhu diehi'oromo sisê'ioho uehorovarujeje. ²Ave jöhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi öroho diehi jiadeje. Na jemê Jew rajo jögoroho eromo êhuro Aru'ahoho mana baejarijeje. O na jemê Keriso-are jöho heromo mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. ³Röhu jemê diehi'oromo sisê'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are örire jijiharijevare evare God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo jijihonövariijeje. Êhi jiê'oho diehi'oromo öri vituoho jemesi darugohuremu jijijho'i nëge. ⁴Asê'e jemê Keriso-are mu öri bae avohobe rovarijoho na ê muoho êma sisêrê'ê'e. Bogo. ⁵Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabêhe bojëmiromomo darugo'e mu masijoho jemesirire vae'amajeje. Rabëni êhi jiê'e darugoho bojëmijajeje. Na jemê

Jew rajo jögoroho ejê'ego êhuni ê hesi manaho darugoho bojëmijajeje. Bogo. A'i jemêro Keriso-are jöho heromo mae uehorovê'ego êhuni ê'ajeje.

⁶Röhu Jew rajo nosi bêhoho Abraham êhi gemuoho jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo êhuro huê maho baejadeje. Êhesi jöho God-are surire jajivoromo uvê'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro êho garomo uvade höjo: Êhuro iae hu nasi nunire mae namijajêjo. ⁷Êhuni jemê ga'aruje Abraham-are ujo ömo'ömo maho êho God mae uehorovarue aribövie jio'amo'iramu. ⁸Iae God-ro uvadeje: Ijonö bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi örire mae uehorovê'öhuro êhuro naro jabesi sisêho u'ovêho'iramu nasi nunire mae riravoruomö'ajê uvoromo ê jö mabêhoho Abraham-are örire majahijadeje. Huhu majahijade jöho God-are surire jajivoromo uvê'eje: God naro ja ajami'iramu êhuro sa'ae dinö'e dinö'e aho'obêhe nasi huê maho baebe va'oruomö'ajêjo. ⁹Êhesi bêhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi örire ma-mabêhe ajamijê'ëro êhuni ae rahu God mae uehorovê'oho God-hu Abraham ajamijadêhi êhi ma-mabêhe ajamuijajeje.

¹⁰O ae rahu uvê'oho: No God-hu bojamuade Jew rajo jögoru ejaho'i ê'ê'oho êhuro hesi nunire mae riravo'ejarê uvê'oho êhi jiê'e aribövioho God-ro i'ue bojëmego bae hesi jêve ê jöho bogo e barêjê'ego. God-are surire jöho êhi uvê'eje: Mu vaeröhe jögoru surire jajivo'amadoho ae rahu ê jögoru bogo e barêjê'oho God-are i'uoho bae hesi jêvajêjo. ¹¹Aehu hesi darugehu Jew rajo jögoru e'i ê'ê'öhuro bogo êhuro God-are nuniroho maho riravarueje. Êjöho iae ma-va'orahoroje. Êhesi bêhoho God-are surire jöho êhi uvê'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo êhuro hesi nunire mae riravê'oho ê ariböviohuremu maroho

raromoruomo'ajëjo. ¹²Aehu hesi biriri baeromo Jew rajo jögoru e'iröhoho ëho mue gö jio'i mae uehorovoromo uvë'oho: Hesi God-ro ajamui'ajë uvë'oho ëho göje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu Moses-are jögoru e barëjë'ohuro ëhuro maro raromoruomo'ajëjo. Ëho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamui'ajë uvo'iröhe jöho jio'i nosi biririvoromo mu vae'iröhe jöhoje.

¹³Röhu noro ë jögoroho ahë'ëro ëhu'ëro i'u börömo mana bae hesi javue. Ëi'u börömo bae'iröhoho Kerisoro no'o röromo ë i'uocho baeromo ëhuro noehu bae'ibejarohto tugohahuadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bëhoho ë aho God-are i'u börömocho baejë'ëro jië'ëro ëhuni ijorocho iromaje höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ëhi iromoromo ëhuro nosi jöëni i'u börömocho God-aro baeromo ëhuro noehu bae'ibejare i'uocho tugohahuadeje. ¹⁴Kerisochu nosi i'u ëhi tugohahuade hesi bëhoho iae naro majëhi'ie'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemë mabëhe ajëmi'iramu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uocho tugohahuadeje ëhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadëhi sa'a ioro'ioro rajochu jemë ëhi ajëmijego maro raromo'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruohuro ëhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadëhi ëhi bojamuijego noro bae'iröhego. Iae ëhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uocho tugohahuadeje.

**Urimo God-hu hesi aribövi
ajëmi'iröhe jögoroho Abraham
majahirocho ijonö mu vaeröhe
jögoroho Israel rajo bojëmijade ë
jögoru niö'i jabesi jöhoje.**

¹⁵Nasi ö mueno'e noehu ataruëhi jië'e jöho jövo'irögoru ë'e jemëro ëho uehorovego jö bëhoho juvo bu'ö'iröhego. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörovarue jöho iae ëhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuorochu havö'ë'ö o aho'ë'ö. ¹⁶Ëhesi bëhoho God-ro Abraham'o hesi ujochu'o mae uëbe rovadeje: Naro jemë ajëmi'ejöjo. Röhu God-are surire jajivare jöho bogo uvë'eje: Jasi ujochu aho'obëhe ajëmi'ejö uvo'i a'i uvë'eje: Jasi ujochu ajami'ejöjo. Ëhesi bëhoho a uje gemu ajami'iröhëni uavadeje. Ujochu iae Kerisochu jiadeje. ¹⁷Ëhesi bëhoho naro majëhi'irögoru ë'e. Urimë'i God-ro Abraham-are örire jögorochu bojamiromochu jöho majahi barëromochu röhu uavadeje: Na jövode jöho bogo vuonugochu iae na ajëmi'ejöjo. Ëhi uavë'ëro va'o va'o va'o vadune aho'obëhe 430 ëmino'e barëjamu ijonö mu vaenövo'iröhe jögorochu bojëmijadeje. Bojëmamuchu röhu bogo ëhuro God-hu ajëmi'iröhe jögoru Abraham bojamijadochu tugochu'i a'i God-hu ajëmi'iröhëni mae jövade jöho ëhi jiemu jiobe rovadeje. ¹⁸Noehu mu vaenövoröhe jögorochu ejahorochu ëhuro God-are suvuorochu mana bae'ibejochu no uvo'ibejochu: God-ro no ajamui'i Abraham mae uavë'ëro bogo ëhuniocho hesi mahochu bojamui'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ëhuni hesi suvuorochu mana bojamuade höjo. Röhu bogo ëhiochoje. God bogo Abraham-are mu mahochu garomochu hesi suvuorochu manachu bojami'i a'i God-ro

no ajamui'i Abraham uavë'ëro ëhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

¹⁹Noehu mu vaenövoröhe jögoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamuij'ë'oho hu rabëni mu vaenövoröhe jögoroho bojamuadeje. God-ro ajamui'iröhe jöho urimo bojamuij'ë'ero ijönö noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje noro garomo uvoröhego: No God-are jögoru aharue aribövie javuajëjo. Noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'ojuvo God-hu ajami'iröhëni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenövoröhe jögoroho barë'iröhego. Röhu noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bojamui'ie'adevaroho evaroho bogo ahoriroho nosi öriroho bojamui' a'i ë jöho anerae bojëmamumu jabumëro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi öri avohahuonövade aho Moses bojamumu huro ë jöho baeromo no bojamuijadeje. Ehi'adeje. ²⁰Röhu ae göehu göehu jö mevä'oho ae göëro rueromo öroho avohëhego jöho juvo bu'öjajeje. O ae gemuehu jö bojamuij'ë'oho a göho bogo rueromo jö bojamui'iröhe öroho avohahuo'ë'e. Ehesi bëhoho God-hu no ajamui'iröhe jö Abraham bojamadevaroho huro sivue ë jöho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bëhoho rabëni bojamuade jöhoje.

²¹Ajamui'iröhëro God-ro Abraham jöe gö gö majahij'ë'ero röhu ijönö noehu mu vaeröhe jögoroho bojamuadeje. Ehi ë'adohuro na ehuro urimo uavade ajamui'iröhe jögoru öroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ehesi bëhoho mu vaeröhe jögoroho God-ro bojamuego noro eja-horomo ehuro daruge baeromo maro raromol'ibejo noehu mu vaeröhe jögoru ejaruohuro ehuro God-are nunire mae

riravo'ibejo. ²²Röhu God-are surire ëhi uvë'eje: Ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho sisëro ruahö'öjavuë'e höjo. Ehi jajivë'eje. Ehu'ëro jii'ëro mu sisë vuonugo'i God-are suvuoro bae'ie'iroho ë hesi öroho ma-gemu jie. Eëroho Iesu mae uehorovo'iröhohoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ehuro iae God-are suvuoro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribövioho no God-ro ajamui' uövüë'ëro jii'ëro.

²³Noehu Keriso mae uehorovë'oho God-ro ma-marö ramuajëje. Ehesi majaho jaruvoje. Röhu urimoho ë maja bogo rovadevare no tövavuë'ëro jii'ëro bogo ruëroho numëroho va'i ma-Jew rajehu mu vaeröhe jögoru hesi ahariremu raromobe rovarëje. Ehi'obe rovaroho ijönö Keriso mae uehorovo'iröhe öroho huruorohadeje. ²⁴Aehu asisö'ö söromo avo'avoho muebejövobe va'ego asisö'ëhu ma-aharirehu va'aruëhi Jew rajehu mu vaeröhe jögoroho ëhi jadeje. No Jew rajo jögoru ahariremu asisö'onö'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jögoru hesi aharire raromare hesi bëhoho öre röjahuijëgo noro Keriso mae uehorovoromo ehuro God-are nunire mae riravo'iröhego. ²⁵Röhu jaruvohö noehu Keriso mae uehorovo'iröhe majaho rovë'eje. Eëmajaho rovë'ego no bogo ë mu vaeröhe jögoru hesi ahariroho raromarueje.

²⁶Jemë ae aho'obëhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimuvë'ëro ehuro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁷Ehesi bëhoho bapataeto vaejarijohuro ehuro Keriso'o gemuoro bimuvoromo jemëro Keriso-are muoho niögu i'ö va'ëne ëhi jemesi sinore io'amë'e jëve. ²⁸Ehuni Jew rajohu'ö sa'a ioro'ioro rajohu'ö jemë bogo hahagu hahaguho jëvo'i Keriso'o gemuoro havë'e jëve. A jabesi muemu vaejëho'i

arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro hav'e jëve. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Iesu Keriso'o gemuoro hav'e jëve. Jemë ae aho'obëhe Iesu Keriso'o gemuoro jëve. ²⁹Keriso-are aribövioho jëv'ëro ëhu'ëro jemë Abraham-are uje jëve. Ëhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujohu'o diehi ajamui'iröhëni Abraham uavadëhi iae jemë ëhi ajëmi'iramu mae jëvo'ëe.

Iesuro sa'are rueromo ajamuij'ëro ëhu'ëro no bogo ma-muemu vaemu vaejarue aribövioho va'ëne javuo'i God-are aboji harihu'e javue. Ëhesi jöhoje.

4 Röhu ave uhu jöhu'o uë'ië'e. Harihoho bise'je röhu ijonö vavu hesi sionoho bae'ië'ëro ëhu'ëro ë vavuehu muebe'amaje inömoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Ëhi jie röhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu ë'aruëhi harihu hesi örire ëhi ë'aruëje. ²Aëro hu jögoroho bojamibe hesi maho sisëho muebejahobe va'aruëje hujeji hesi vavuehu uvade majaho rueröhego. ³No ëhi javuadeje. Urimoho no asisö'o va'ëne javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahe gö mue gö masijoho höromo ëma imo ëhemu uehorovoromo muoho vaejëhemu vaejëhonövereje. ⁴Ëhi'obe rovaroho röhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sa'are rovadeje. Rovamu ma-magonahëro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jögoru aharire jiobe rovadeje ⁵ëhuro Jew rajo jögoru aharire sisë'i raromaroho ajamuego no mae javuoromo God-are aboji harihu'e javuo'iröhëgo. ⁶Jemë hesi aboji harihu'e jëv'ëgo God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugö'öjamu nosi dë vövöbajo'ere abo hijë'ëro uvajeje: Apajo. ⁷Ëhu'ëro jië'ëro jemë ae gemu gemu bogo ma-mu vaemu vaejaruje

aribövioho jëvo'i a'i God-are aboji harihu'e jëve. Hesi aboji harihu'ëro jëv'ëro God-ro hesi darugoho bövioho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöeni nurunurumade jöhoje.

⁸Röhu urimoho God-are jöho bogo henövariijeje. God-are jö bogo hejarijeveare evare ëma sarerivoromo uvonövariijeje: Aru'ahoho bövioho bise'oho masije höromo ëhemu uehorovoromo sisë'i raromonövariijeje. ⁹O jaruvoho jemë iae God birohë'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëv'ëro. Röhu jemë mami'e asisö'o majëhijanovarue jögorohemu ejëhoromo aru'ahe gö gö masije hö uehorovarijëhi ëhi asisö'o majëhijanovarue jögoru göho ejëharujeje. Asisö'o majëhijanovarue jögoroho ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëh'ë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo. Röhu ejëh'ë'oho bogo ëhuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jië'ëro. ¹⁰Ëjögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Ëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Ëmajaho avo'avoho uehorov'ë'oho God-ro göromo rajahui'ajëjo. Röhu ëhi jië'oho sisë'i uehorovarujeje. ¹¹Na jemesi jöeni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisë'rëjööni. ¹²O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöeni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ië'aje jöho nadi bijönimore. Jemë bogo Jew rajoho jëv'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögoroho bogo uehorovonövariijeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonug'ë'ëro jemë va'ëne jeve. Ëhuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro

Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajëhi jemë'o ëhi ë'ore. Urimoho jemë na bogo sisë'ioho vaejevonövarijeje. ¹³Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje. ¹⁴Nasi guomo guomohuro jemë esi'esiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejarijeje. A'i ma-mabëhe rajehijarijeje. God-are aneraëro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'ego mabëhe rajahi'ibejarijëhi ëhi gemuoho jemëro na rajehijarijeje. ¹⁵Rajehiromo evare majare nasi jöëni nimoroho avoharijeje. O jaruvoho bogo ëhioho nimoroharujeje. Èhesi bëhoho rabënivo bogo nasi jöënioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemi'ibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiromo ëhi'o'ibejarije. Iae na mae uëve. ¹⁶Jemë ëhi rajehijarijeje. O jaruvo naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ëhuni avö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷O Jew raje sareri jö röjëhjarue aribövioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhjarueje jemëro jabesi ijore ijore jijihö'irarijago. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döëremu ë'arujeje. Èhesi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevarujoho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijago. ¹⁸Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijago aehu jemë rajëhijë'ohö ëho bogo sisëhuje. Naehu jemë'o hiromo jemë rajëhijë'ohö o na jemë'ohö bogojevamu ae göëhu jemë rajëhijë'ohö iae maeje. ¹⁹O asë'e nasi aboji harihu'ohumë vaevë'e jëve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huë vavaene böroömo baeromo harihu

baegoro evare huë ma baejaruëhi na'o ëhi jeve. Na'o jemesi jöëni huë vavaene bogo bise'ohö baeje hujeji Kerisohu uehorovajëhi jemë'o ëhi uehorovo'irarijago. ²⁰O asë'e avevejö'ohö naro jemë'o hi'ibejo na dë mae jevo'ibejo. Jemë'o hiromo naehu uru'ö jö jajivajoho vuonugo'i jöho ma-u'emu majëhi'ibejo. Röhu na jemesi jöëni uehorovajoho bogo eni jevoromo ëhuro nurunurueje.

Magonahe niö'i jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jöhoje.

²¹Jemë ae göëro sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru noehu birivoromo ejahë'ohö ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ë jögorohemu uehorovarujeje. Jemë ë jögoroho iae uehorovarujeje röhu hesi jöho bogo avoho hejarujeje. ²²Ëjemëhu bogo avoho hejaruje jöho naro majëhi'ie'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jëvade höjo. Harihu göho hesi muemu vaejahaje magonaho ihe Hagar-ro rahade höjo. Harihu göho hesi ihoho Isaac hesi ma-hiromo baruohu'o juvaje magonahohuro rahade höjo. ²³Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo dë'iraeromo hesi harihoho rahade höjo. A'i harihu göho Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro ëhuro vaboro mae dë tijjë'ohuro rahade höjo. Èhi'are höjo. ²⁴⁻²⁵Röhu ëho bisemu uhu jöe jianove. Magonahe niö'i jabesi bëhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögore niö'i he'iröhoho jëve. Abraham-are muemu vaejaje magonahe Hagar-are bëhoho ëho God-hu Jew rajo mu vaeröhe jögoru bojамamu Moses-hu Arabia sa'are Sinai dahorure hiromo baeromo bojамuadeje. Èhesi bëhoho Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi

Moses-hu bojamuade jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro sarerivoromo uvarueje: Noehu nosi biririvoromo ë jö ejahë'ohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë muohemu vae'i sivoho gavarueje. Ëhu'ëro Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi ë ariböviohuro ëhi sisë'i raromarueje. Jaruvo jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o ëhi jïë'e muohuremu vaeromo sisë'i raromarueje. ²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'aroho jio'i ö'idöre jiaje amore jioruomaje ariböviohuro uvarueje: Bogo nosi biriroho baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are nuniroho maho riravarue hö uvoromo bogo muoho sivohoromo sisë'ioho raromo'i mae raromarueje. Röhu ë amo hesi ado sirino'oho Keriso-are aribövie no javue. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje:

Dë tiojë'e magonahoho jero sine sasohonëjo.

Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jö'e dadovoromo nimorohonëjo.

Uvonëjo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho ma-jianovo'i

baruehu remo va'ade magonahoho ijonöho ado sirino'e marohë'e mae jevo'ajëjo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jö bojamijadohuro ëhuro hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jö Abraham bojamijadohuro ëhuro Isaac baejadëhi ëhi God-hu no ajamui'iröhëro Abraham mae uavadohuro ëhuro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁹ Röhu göho sa'are magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo hesi ma-rahade harihohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu vëmu ajamamu rahade harihe Isaac huë vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae ëhi

gemuohoje. Sa'are ma-raromarue ëhi jïë'e ariböviohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu ajamuijego i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje. ³⁰ Röhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Ëhuni muemu vaejahaje vëmohu'o harihohu'o babu'öjëvego rori'o va'irarëjo. ³¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

**Röhu maho bogo sisë'ioho
raromo'i biririvoromo mae
raromo'iröhe jöhoje.**

5 No bogo Jew rajo mu vaeröhe hesi darugoroho raromo'i mae raro-mo'iröhego ëhuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Ëhu'e jiaje nadi röhu maho ëhi jïë'e mu hesi darugoroho va'o raromo'i a'i biririvo riravoromo maro raromore.

² Röhu ave jöhuremu here. Paul naro majëhi'ie'e. Aehu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu ë'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo ëhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije ëhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'oho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'aruje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu ëhi uehorovë'oho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e. ³ Röhu ave jö röhu maho majëhi'ie'ajoho jemesi ëhuremu here. Ae rahu Jew rajo

jögoru eromo uëv'oho: Nosi sinoho tarivahuohego no God-are nunire mae riravo'irarë uëv'oho Jew rajo jögoru vituohu'o aho'obëhe e barë'iröhoho ëhi jië'e i'u'e muoho baeruomo'ë'e. ⁴O jemë ae göëro Jew rajo jögoru hesi ijore ijore jijiharujeje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Ëhi ë'arujohuro ëhuro Keriso boremi'öjë'e jëve. Keriso boremi'öromo ëhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'iröhe mu öroho tugohë'e jëve. ⁵A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijë'ëro ëhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ëhuni huë mae raromoromo muebejë ëhi javuoröhego. ⁶No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu ë'aruëhi nosi sino tarivahuë'oho o bogo tarivahuë'oho iae hesije. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëv'ë'oho ëhemu börömohego.

⁷Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovarijeje. Röhu God-are jö ma ejahobe rovarijoho raro ahëvamu vuonugarijeje. ⁸Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jöho vuonugojöro ë hesi bëhoho huro jemë hesinö rinëgajëro jië'ëro. ⁹Aëro ave uhu jöho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho ma-bisemu jioromo rumorovoromo ioho börömo mae dë huaje höjo. Ëhesi bëhoho mu sisëro rumorovoromo börömorijajeje. Sareri jö röjëhijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorövö'ë'e. ¹⁰Ëhi jie röhu jemë'o na'o Badare gemuore javuë'ëgo naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ë ahuro God-are i'uoho iae bae'a'ajëjo. Na ëhi uehorove.

¹¹Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tariv'ë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Ëhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibejo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibejo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Ëhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje. ¹²O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'oho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijëgo. Ëhi jie röhu nadi uvore: Ëmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromaruëromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovore. ¹⁴God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁵Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'oho gavë'i ëhi jië'oho ë'ore. Ëhuro ijumorovo barë'arueje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahuhu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶A'i ave jöho na uëve. Ua'i arirego God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövo'irarije. Ëhi ë'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo

enövo'aruje. ¹⁷ Sinehu nimajohuro God-are Aru'ahehu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahehu nimajohuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Ĕmu niö'iohuro ěhi umogihorovajeje. Ĕhu'ěro jiě'ěro jemě mu rabe vae'i něgě'oho bogo eni jěve. ¹⁸ Röhu God-are Aru'aho hesi ijore ijore jijiharujoho ěhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ěhuro God-are nunire mae riravo'ejarěromo ě jögoroho bogo uehorovo'anue. ¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisěho diehi jio'amajoho iae va'orahoro jie. Ĕhi jiě'e mu vaejě'iroho öěro jijihanovarueje. Val'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ěma ě'arujeje. ²⁰ Aehu avohare inömo sisěho masije höromo uvene aho röjahijarujeje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dě vörönimarueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosirami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje. ²¹ Ae gö jabesi böviěni bise'ěni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisěrěromo bövie bise'e ě'arujeje. Ĕhi jiě'e mue gö gö ě'arujeje. Naehu uěvoděhi röhu maho uě'ějo: Ĕhi jiě'e mu vaejě'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajějo. Sinehu nimaje mu sisě hesi běhoho ěhije. ²² A'i God-are Aru'ahehu dě vövöbajo'o ri'öjěhě'ohuro ěhuro ae gö uehorověvarueje. Nimoroharueje. Huě mae raromarueje. Ma-taemorovoromo sisěho uehorovoromo vuonugarueje. Huě baeromo ajěmijarujeje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje. ²³ Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ĕhi jiě'e muoho mu vaeröhe jögorohuro

bogo ahajeje. ²⁴ Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuě'oho Kerisohu korosire ijumorovaděhi ěhi nosi uehoro sisěho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ěho no ioro'ioeromo ijumě'e javue. ²⁵ God-are Aru'ahohuro gemuěro darugoho bojamuijě'ěro ěhu'ěro maro raromarueje. Ĕhuni hesi Aru'ahehu diehi jiě'e mu nimě'oho ěhuremu vaebe jijihonövo'ějo. ²⁶ No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göěro gö hesi děho iahoromo jö göho göho ato'ějo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo děho vörönimo'ějo.

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

6 Nasi ö mueno'e ga'iririje ae gemu mu sisě vaejamu gavě'oho God-are Aru'aho ejaharuje aribövioho jeměro ěhi jiě'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisěho vuonugo'i röhu maho avo'avoho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisěhuro jemesi dě vövöbajo'ere bijěhego jemě'o ěhi jiě'e mu sisěho vaejěgo rireroměvojěni uěve. ² Uehoro sisě huě vavaene rabe rově'oho ajamirovoromo nigemahorovore. Ĕhi ě'ě'oho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje. ³ O ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvě'oho: No a masijěro javuě'ěro aho bogo ajěmi'ejarě uvě'oho ěma sareramirovarueje. ⁴ Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisě vaejě'e jěvego. Mae vaejě'e jěvamu gavě'oho jemesi muohuremu garomo nimorohě'i jijih'o'aruje. Bogo ae gö jabesi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabesiroho iosiramijajěromo nimoronimorohě'i jijih'o'aruje. ⁵ Ĕhesi běhoho ae gemu gemu mu diehi

diehi vaejaroho ë hesi manaho ëhi baeruomo'ë'e God-ro ëhi bamë'ëro.

⁶Aehu Keriso-are jö bëhi röjëhijamu jemëhu hebe va'ë'oho bövie bise'e mana ajë mire. Ëhi jië'oho iae maeje.

⁷Nadi saramirovore. A vadu'oho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjë'oho iae ëhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue. ⁸Ëuhu jö hesi bëhoho ëhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajohemu ömë'oho ëhuro ijonö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejë'oho ëhuro ijonö ma-ioro'io remu maro hi'a'anue. ⁹Ëhuni mu ma vaejaruoho bogo u'uvo'ejo. Bogo u'uvoromo dë vövöbajo'o sisë rëvoromo mu vuonugë'oho ëho majaho rue'iramu evare mana mabëhe gagovo'ejo. ¹⁰Ëhu'ëro jië'ëro maja baejaruire ae aho'obëhe ajëmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avoho ajëminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare. ¹²Ma-sino hesi muohuni nimoronimorohë'i jijihö'i nëgaje ariböviohuro birivoromo jemesi örire uëruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivaruëhi ëhi jemë'o jemesi sinoho tarivorëjo ëhuro God-are aribövie jëvo'iröhe. Rabëni ëhioho uëruomajeje. Jabumë uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovuohuni ëhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajëro huë vavaene bojamuiruomo'ajëjo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uëvë'oho: Jemë'o Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorë uëvë'oho ëhuro nosi sa'a rajohuro huë vavaenoho bogo bojamui'ajëjo.

Huë vavaenoho bogo bojamui'ajëromo ëhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uëvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jëvo'irajo. ¹³Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje ariböviohuro Jew rajo jögoroho bogo avoho ejëhoruomajeje. Röhu jabumë nimö jemëro sinoho tarivego jaburo nimorohë'i uvoruomo'i: Mabëhëjo. Noro ë aribövioho dinëmijamu Jew rajo nosi muoho baejë'e höjo. ¹⁴Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho ëhenu uehorovoromo nimorohë'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo. Rabëni Iesu Kerisohu korosire guomade jöho na ëhuremu uehorovajeje. Ëhuremu uehorovoromo naro uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisëho korosiro ano taemë'e höjo. O sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö korosiro ano taemë'e höjo. ¹⁵Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivë'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivë'oho ëho iae hesije. A'i God-hu nosi dë vövöbajo'o i'ovahuë'oho ëhenu bërömohe. ¹⁶Ae rahu naehu uvodëhi ëhi uvoromo ijore ijore jijihë'oho God-ro vavaenimoromo ajëmi'iramu maro raromo'aruje. O God-are aribövi ioro'iorohu'o aho'obëhe ajëmi'iramu mae raromo'ë'ö. Na nege God-ro ëhi ajëmijöro.

¹⁷Röhu naehu Iesuare mu vaejamu aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ëhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ëhuni aho nadi ijoho uehoro bërömohe bojemirëjo.

¹⁸Röhu nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

1 O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromarujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örre jejëmiye.

²Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöëni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvuoramui barëj'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴Ni'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örre dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuij'ëgo. ⁷Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo

uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuij'e höjo. ⁸Börömo mae ajamuiromomo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro ⁹huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuij'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuij'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nim'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego. ¹⁰Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Ëhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹²Ëhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ëgo Vavu hesi iho börömohego uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuvadëhi ëhi bojëmi-jadeje jemëro ë Aru'ahoho baej'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvajëjo. ¹⁴Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamui-

ji'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituoho bojamuiromu ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-marō raro-mo'ëjarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömōho uehorovoromo rajahi'ëjo.

**God-hu Ephesus ekaresia
ajëmi'irōhego Paul-hu
ëninamade jōhoje.**

¹⁵ Ëhu'ëro ji'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje hōjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hō uvamu hegorovo naehu jemesi jōëni God mae uabe rovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömōho hōjo. Vavuoho ëhi ji'ë'e ae ji'ë'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'irōhego. Ajëmiromu uehoro mae bojëmiromu hesi arijo'arije rōjahirovego jemëro hu mae ga'irarijego. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovēhego garomu uvo'irarijego: Vavuohuro no hesinō javuojōro uövü'ëro ëhu'ëro ijonō aji maro raromo'ëjarëjo. O uvo'irarijego: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e svuore bogo bise'o vadu'oho börōmo bëhe bojamui'irōhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijego: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho ji'ë'ëro ëhu'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje hōjo. ²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi ji'ë'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromu ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manō hiromu ²¹ simano vaeruomaje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromu iho masijo

jio'amë'oho iosirëmiromu jaruvo majaho röhu ruëre maja i'o jioröhoho ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i hu gemu döroho ji'ë'eje. ²² Kerisoro ëhi börōme hijamu God-ro bövioho bise'oho hesi uhunö bamāho barëj'ë'eje huro gemuëro börōme namiromu muebe'amorōhego. Ëhi bamahoromo uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obëhe muebe barë'irōhego. ²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo hörü'oho javue. Övo hörü'oho javu'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoromoroje.

**Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu
ajamuiromu i'ovahuade jōhoje.**

2 Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromu jijihonövarijeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaej'ëro ji'ë'ëro. ² Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jijihonövariijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raromarue aru'aho sisë o dinö'e raromarue aru'aho sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövariijeje. Ëahuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Ëa hesi ijore ijore jijihonövariijeje. ³ God-are jö bogo eruomaje aehu raromu jijiharuëhi ae aho'obëhe no'o urimë'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nima-jire biriri'övoromo ëhi jijihonövareje. Ëhi ë'obe rov'ëro ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'o ëhi bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovavu'ëro ⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jōho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuë'e jiamu göromu bogo vuororamui'i

Keriso'o gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromoma maro babamëvadeje. ⁶Röhu God-ro Keriso'o gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoroma ri'öjê'ëro aru'ahoho i'ovahuë'eje. I'ovahuë'ëro Iesu Keriso'o gemuore havavuoroma ajamuamu no ajiomë'ëro hu'o röhe gemuore raromoma sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. ⁷Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijönöho rovego huro röjahuijego no'o a ioro'iorohu'o garoma uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'o gemuoro havavuoroma huë mae bojamuiromoma ajamuijê'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho böromoma mae höjo. ⁸Ëhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoroma uehoro mae bojëmijadohuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeroma ajamirovoti a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijê'ëro jemë mae jëve. ⁹Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejê'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejê'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jijjhoroma uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoroma manö bamorovare höjo. ¹⁰A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoroma bamavuadeje ëhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹Ëhuni jemë urimë'i sisë'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabetesi övëro döre muoho vaeroma sinoho tarivë'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e ariböviëro javuë'ëro

God-are aribövie javuoti jemë sine bogo tarivëhë'e ariböviëro jëvë'ëro bogo God-are aribövioho jëvajëjo. Jemë ëhi jië'e sine bogo tarivëhë'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹²Evare majare jemë bogo Keriso'o gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho jëvo'i jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejê'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijönö ma raromoti'iröhe jöho bogo hejê'e God rumo'e jioroma sa'are ëma raromonövarijeje. ¹³Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'i rori'o numori'o jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëro Keriso-are köho rueroma guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvë'eje. ¹⁴Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Ëhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromoma tugohë'ëro gororamirovonö-vareje. Gororamirovamu Kerisoro araeroma guomoroma ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵Huro guomoroma Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoroma uvë'e jiamu: Ëhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Ëjöhö tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeroma hesinö gemu bu'öjëgo gemuoro raromego ma-i'e gemu javuöjoro. Ëhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoroma maro raromoti'iröhego. ¹⁶Hu nimadeje korosire guomoroma nu huohuoho tugohahuoti sino haho'oho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o

gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje. ¹⁸Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahë gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

¹⁹Ëhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijihonövarijoho jaruvoho bogo ëhioho ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰God-are aboji harihu'o'oho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ëjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje. ²¹Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²²Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

**Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo
jabesi örire Keriso-are jö
huruoho majëhi'iröhe mu
Paul-hu baejade jöhoje.**

3 God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ëgo ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hije. ²Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³God-hu diehi jië'e

mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ëjöho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵Ëmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamuhuro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesirire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahuijamu baejë'e javue. ⁶God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho aviëhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë mae bojamui'iröhëni uvadëhi ëhi Iesu Keriso-are ihoro jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'ade jö maho jemesiro rovë'ëro.

⁷Ëjö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi muoho vaenövo'irodego. ⁸God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ëhi jeve röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojëmijadeje ëhuro Kerisohu huë mae börömo bëhe bojamauje jö maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego. Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Ëjöho huro uevadeje naro ëho majëhiromo ⁹röjëhijego ae aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ëhi ëhi a nunire vaejajoho. Ëhuni ë muoho bojemadeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰Subivahuobe rovade hesi bëhoho ëhuro avevejö'oho anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo ekaresiae no göromo uvoruomoröhego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö hesi örire jië'ëro

ēhu'ēro hesi aribövioho ajēmibe rovë'e hōjo. ¹¹ Mami gö'e ēhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore gagovëvadeje. ¹² Gagovëvë'ēro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruēro jië'ēro ēhu'ēro bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo God-are bēhire va'oromo nosi jōho majahijaruēje. ¹³ Ēhuni naro jemë uëve: Naehu jemesi jōēni vi'ehi bōrōmo baejajoho nadi ēho uehorovoromo nasi jōēnioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehi baeje ēhuro jemë maro raromo'irarijigo.

Kerisohu bōrōmo bēhe uehorovavuaje jōhoje.

¹⁴ Rōhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajēmi'i uōvuë'ego ēhuni naro ague aho hiromo Vavu hesi ōrire jōe jōvajeje huro jemë ajēmi'irōhego. ¹⁵ Agane aho'obēhe ō'idōre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi ōrire naro jemesi jōēni ēninamiromo uavajeje ¹⁶ hesi ajoho bōrōmo bēhēro jië'ēro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojēmego jemesi dë vōvōbajo'oho biririvëvorōhego. ¹⁷ Naro hu uavajeje jemēro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vōvōbajo'ere ioro'ioeremu hi'irōhego. Huro jemë ajēmego ijehu ō'ehu sa'a gagore dirume abue'amë'ēro biririvajēhi o javue sa'a uhure vae abuejē'ēro biririvajēhi ēhi jemēro ae dë vōvōbajo'e aho'o uehorovëvoromo ēhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijigo. ¹⁸ O jemēro God-are aribōvi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijigo: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i bōrōmo bēhe uehorovavuo avohaje hōjo. ¹⁹ Rōhu Kerisohu diehi uehorovavujoho noehu ga barë'irōhoho bogo eni javue. Iae ēhi

jie rōhu na nege jemēro uvo'irarijigo huro ēhi uehorovavuaje hō uvego ēhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jō mahuro bōvi bise'o mahuro jemesi dë vōvōbajo'oho rarovëvo'irōhego. Na ēhi negego God-are ōrire jōe jōvajeje.

²⁰ Rōhu God-are ihoho mabēhe ua'ejo. Ēhesi bēhoho huro hesi darugoho nosi dë vōvōbajo'ere bamahuë'ēro ēhu'ēro huhu ajamuiromo mu masijo vaerōhoho hu eni jie ē hesi bēhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vōvōbajo'ere uehorovaruoho ēho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu bōrōmo vaeromo bōvie bise'e aho'o nosi ōrire ajamui'irōhoho hu eni jiajēro jië'ēro. ²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiromo hesi ekaesiahu'o ajamuijē'ego ēhuni hesi ihoho mabēhe ua'ejo ēhi gemu jiemu jiohe va'irōhego.

Keriso-are aribōvie no hesi sino haho'e gemuoho javuaje jōhoje.

4 God-ro ēhi jemë ajēmijē'ēro jië'ēro ave jōho majēhi'iē'e. Naehu Badare jōēni savoji gagore hijajohuni ave jōho ejehore. God-hu jemë hesi aribōvi mae jëvojōro uëvadēhi ēhi mu mae vaejē'i raromo jijihore. ² Nadi dōroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö jabesi sisēho ga taemoromo huë baerovore. ³ O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojēmijaje ē uehoroho ma'enoromo dë vōvōbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. ⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejē'e jëve. Aji'e mu bōrōmoho gemu bae'irarijigo ēhuni God-ro hesinō jëvojōro uëvadoho muebejarujeje. ⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶ God gemu ae aho'obēhe nosi Vavueje. Huro gemuēro bōrōme namiromo bōvie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vōvōbajo'ere hijajeje.

⁷Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rov'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahö'öjävë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuroho ae suvuorëmjade höjo. Ëhi jajivë'eje. ⁹Ëjöd adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Ëhesi bëhoho bogo ëma ajiomo'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramiro mo dö mare ajiomadeje ëhuro ö'idöho sa'aho aho'o huro raro vo barë'iröhëni. ¹¹Ëahuro aviëhi jië'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ëhuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhi'iröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majëhibe jijihö'iröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhe suvuroho bojamuijadeje. ¹²Suvuro ëhi bojamuijade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ëhuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ëhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ëhuro a duvahonö avoho raromo'ejo. ¹⁴A duvahonö avoho raromo'iramu evare ijönöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë

majahuij'ëho ijönöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-biririvoromo ahorirëro va'ejo. ¹⁵Ma-ahorirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ëhuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego. ¹⁶Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimuvorovoromo ëhuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahonö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ëgo mu i'o baeröhe jöhoje.

¹⁷Röhu naro ave jögoroho Badare ihero darugo'o majëhi'ie'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharuëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. ¹⁸Ëhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëh'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëh'ëje. ¹⁹Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumie muoho bövioho bise'öho ëma ömarueje. ²⁰Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. ²¹Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi aribövioho jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. ²²Aviëhi jië'e jöho hejarijeje.

Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejeho sisërëjavuobe va'ajeje. ²³Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶O vörönëgë'iroho nadi ri'öromu mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ego majaho beva'oromo vahiomëvo'iro. ²⁷A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e

muoho vae'i ³²a'i göëro göhuni vavaen-ivorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

Aji'ere raromo jijihö'iröhe jöhoje.

5 God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore. ²Ëhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ëhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae jevajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'oho nadi ujjuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiroho bogojio'i. ⁴O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore. ⁵Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'o ujjuohëho'i ë'ë'oho Keriso'o God'o muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'o ujjuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue ariböviohuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göëhu sareri'e jö atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷Ëhuni ëhi jië'e ariböviohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸Urimoroho jemë'o ramoramö'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere

raromaruje. Ëhuni aji'ere raromarue ariböviehu raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejaruje. Ëhuni aji'ero raromore. ¹⁰Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹O ramaromo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejogo jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹²Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³Jabesi sisë aho'o gurihuro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomolë'e. ¹⁴Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jöe ioromo uvaruje:

Niavanuoho ri'öjëjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

¹⁵Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharujojo ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejoro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

¹⁸Nadi vörö'e jovoho ue'ahago simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisë'rëjëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. ¹⁹Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahuhu bojëmaje jöe gö gö iaruhoho majahirovoro. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiro mo ëhi jië'e jöho ionövoro. ²⁰Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövoro.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

²¹Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jöho ejahorovoro.

²²Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruho ejëhore ²³rabëni hesi bëhoho baruho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jöho ejëho barëre.

²⁵O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvoro. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje ²⁶ëhuro ekaresiaho jovëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromo ma-maemu avohavuoröhëni.

²⁷Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhëgo. I'o masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸Iae Kerisohu ekaresia uehorovavadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvoro.

Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰Aho jabesi sinoho bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromo muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarujeje. ³¹Vaboro'o baru'o

jabesi jöho God-are surire jajivoromo uv'e'je: Ehu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ehi uv'e'je. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börömo börömeje. E'jö hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömhoho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

6 O aboji harihu'oharo Badare jöëni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ehi ë'ë'öho iae maeje. ² Ehi jië'e jögoroho God-are surire jajivoromo uv'e'je: Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. E'jöho börömo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'öho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ehesi bëhoho uv'e'je: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'öho ehuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuejo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ehioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jöho röjëhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromomo jabesi jöho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'ö uhohu'ö ejëhonövore. ⁶ Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro gëromomo uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are

mue vaejaharuëromomo nadi bijönimo'i dë vövöbajo'e aho'ö mu öroro bojamiromomo God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejaharuëromomo dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'öho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'öho ö nosi nimoro mu vaejë'öho iae hesi höjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromomo giagamëharu-joho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi ö nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'ö no'ö ma-gemuoho uehorovavuaaje höjo.

Keriso-are aribövieuho jamirovoromo niögu biriri'öho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'ö muorovo'iröhe uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhi'ie'e. Bada'ö gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore.

¹¹ God-hu bojamuaje muorovo inömhoho aho'ö ujuohore Satan-ro sarerëmijego ehuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'öho muorovo'i a'i a iosiramuijë'e sisë aribövi masijohu'ö muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'ö döre raromarue sisë ariböviohu'ö vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'ö ëho jabu'ö no muorovarueje. ¹³ E'huni God-hu bojamuaje muorovo inömhoho aho'ö ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'ö muorovego biririvo'irarije. Ehi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ E'huni avoho riravore. Röhu a'ö muorovo'ie'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho

bibivoromo ehuro eni javo'ë'e. Ehesi bēhoho mu sisē'o muorovo'iē'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ehuro eni jēvo'iro.

O a'o muorovo'iē'iroho biriri'e niōgoho vinebire ba'amo'iramu ehuro eni javo'ë'e. Ehesi bēhoho mu maemu baeromo maemu ōmorego ehuro eni jēvo'iro.

¹⁵O a'o muorovo'iē'iroho hōru gudu ba'amē'ohuro ehuro mae nami juvo'a'anue. Ehesi bēhoho Kerisohu huē mae bojamuaje jō maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶O vēni rav'e bijo vōsō huotova-ho'iē'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ē ejore riravoromo sugigivoromo vēnoho duoroho'amo'ë'e. Ehesi bēhoho God-ro no ajamuijaje hō uvoromo hu mae uehorovonōvore. Ehi uehorovē'ohuro Satan-ro hesi vōrō'e bijohuro bijēho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷O a'o muorovo'iē'iroho biriri'e simano bosōho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ehuro bogo nemavo'i mae javorōhego. Ehesi bēhoho simanēro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramu'ë'e hōjo. Ehi uehorovē'ohuro ehuro Satan-are sisēho tugoho'iramu jemē bogo baejēvo'ë'e.

O a'o muorovo'iē'iroho kaejō ēgoho ōvēro ma'enoromo muorovo'anue. Ehesi bēhoho God-are jō hesi Aru'ahuhu bojamuijajoho ehi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸Ehi jiē'e muoho vaejē'i majae ehi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jōe

gō gö ēninaminōvore. Ehi ē'irarije nune jioromo majae ehi biririvore. Biririvoromo God-are aribōvie aho'o jabesi jōēni uehorovore. ¹⁹O nasi jōho ehū'o uehorovore. Uarego naehu hesi jō a majēhi'iē'iroho huro jō maho bojemego naro bogo juhuonivē'e ma-sama'e majēhinōvo'iro ehuro jabumē hesi gurihijē'e jō ma hesi bēhoho mae garomo heruomorōhe. ²⁰Ējō maho ae majēhi'irodego ehuni na God-are ihoro jō majēhijaje ae jeve. Rōhu na savoji gagore hije. Ehuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ē jōho ma-sama'e majēhinōvo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jōhoje.

²¹Rōhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ē jōho jemē'o he'irarijego ehuni Tychicus-ro ō'oromo majēhi'iramu he barē'aruje. Tychicus hu nosi huē baerovarue ōeje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²²Ēaho naehu nugō'ō'iē'aje hesi bēhoho huro ō'oromo jōho majēhijego noehu diehi raromarue jōho jemēro hejejo dē vōvōbajo'oho mae jēvorōhego ehuni nugō'ō'iē'e.

²³Rōhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ō mueno'oho jemē ajēmijego jemēro God mae uehorovoromo huē mae raromoromo rajahirovo'irarijego. ²⁴Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribōvioho aho'obēhe God-ro huē baeromo ajēminōvo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejëmade jöhoje.

1 O asë'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujoho Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vaejaharue ae niö'i noro jemesi örire jejëmjö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajëmijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejëmjö.

²Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövönövade jöhoje.

³Naehu jemë uehorovëvë'iroho jemëni God nasi Börömoho huë mae uavajeje. ⁴O jemëni God-are örire jö jövë'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje. ⁵Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevo'i na'o bimumoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajemijarijoho ëhi ajemibe ruejuvo jaruvohu'o ëhi gemuoho ajemijarujeje. ⁶Ëhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae ëhi avohëvobe va'ojuvo hujeji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo. ⁷God-hu jemë ëhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ëho iae maeje ë hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo'ere jëvë'ëgo. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejë'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni birivoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i ëhi gemuoho majëhijajeje. Jemëro ëhi jië'e mu mabëhe na'o bimumoromo ajemibe rovë'e jëve. ⁸Röhu Iesu

Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaenegajeje. God-ro ge'ëgo na mae uëve.

⁹Röhu ave jöho na jemëni ëninami-jajeje. Naro uavajeje huro jemë ajëmijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahuijarujoho gö'o gö'o döre ëhi'obe va'oromo ¹⁰ëhuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Ëhi jië'o'oho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uohu'o ma-maemu jëvo'ë'e. ¹¹O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumorovëvo'ë'e ëhuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

¹²Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabeju rabeju nasi örire rovadohuro ëhuro Keriso-are jö ma hesi muoho bogo sisërë'i marëjë'eje. ¹³Marëjë'ëro ëhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a ioro'iore aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruomajeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo. ¹⁴O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hiromo mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo ëhuro bogo juhuonivë'e mabëhe birivoromo God-are jöho majëhijarueje.

¹⁵Ëaribövioho a ioro'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosiremi'irögoro Keriso-are jöho majëhijarueje röhu a ioro'iorohuro huë mae bojemi'i ë'arueje. ¹⁶Jabumë uvarueje: God-ro nörö aviae bamade höjo ëhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöröro aho'iröhego. Ëhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarueje. ¹⁷O ë aribövi ioro'iorehu Keriso-are jö majëhijaruoho

bogo maho uehorovoromo ë'i a'i jabesi ihohemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarueje. Jaburo uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro ëhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromo ëhuni Keriso-are jöho majëhijarueje.

¹⁸ Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarueje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeje. Röhu bogo vuonugo'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ejo. ¹⁹ Eh-esi bëhoho naro garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'iramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'iramu ëhuro na mae hi'ejöjo.

²⁰ Ehuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugo'i a'i majae aho'o röhu avevejö'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojoro nege.

²¹ Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijonö mabëhe hi'ejö. ²² Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohonövo'ejo. Hesi nani'o diehi ë'ejo. ²³ Na uehore niö'i jev'e go ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugo'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahoje. ²⁴ Röhu naehu biririvoromo sa'are hijë'oho ëho bërö-mohoje jemë ajëmi'irodohuni. ²⁵ Ehö na eni gavë'e jeve. Ehuni na garomo uve: Naro biririvoromo jemë'o hi'ejöjo ëhuro ajëme go Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijego. ²⁶ Ehö jjië'oho naro röhu maho ö'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are örire mabëhe rajahi'aruje.

²⁷ Röhu na diehi jevë'oho jemëro Keriso-are jö maho eromo raromo jijihore. Ehuremu bërömo hoje. Ehö ë'ë'oho ëhuro naehu ö'oromo gëvë'oho o öre ëgo'o hiromo ma-jemesi jöhemu hejë'oho na garomo uvo'ejo: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jö ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujëjo.

²⁸ Biririvoromo nigemoromo jemesi jö bijönimoruomaje aribövioho bogo juhuonëmijarujëjo. Bogo juhuonëmijamu gëvë'ohuro ëhuro God-ro röjëhijajeje jabumëro garöhego maja ijonöho jabumë sisërejëvo'i jemë marojëvo'iröhoho jëvego. Iae God-ro jemë ajëmi'iramu marojëvo'ë'e.

²⁹ Jemë Keriso-are mu bërömo ho niö'i baejë'e jëve. Göho Keriso-are örire mae uehorovo'irarijoho göho hesi jöëni vi'ehe bae'irarijoho. ³⁰ Urimo jemë iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nigemamu. O jaruvoho jemë hejarujeje aëro uvoruomego: Nöröro ëhi gemuoho ë'aje höjo. Röhu ë mue gemuoho jemëro na'o bimuvoromo ëhi sivohoromo ömo'aruje.

No bogo nosi nimaruo hemu uehorovo'i göehu gö huë baerovo'iröhe jöhoje.

2 Jemë aho'o Keriso-are ae gemuoho jëv'ajoho na jemë ëhuro hejarujeje biririvëvego. Kerisohu jemë huë baejëv'ajoho na jemë ëhuro hejarujeje jemesi dë vövöbajo'oho giogovëvego. Na jemë God-are Aru'ahohu'o gemuoro jëve. Na jemë göëro göhuni vavaenimoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvarujeje. ² Ehö jëvë'e jiaje ehuni ma-gemuoro jioromo uehore gemu baeromo huë baerovë'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro. ³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho ëma iösirëmiromo ihoho döroho bamorovo'i

uehorovoromo muoho vae'irögoro a'i ma-u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hö uvoromo jabesi ihoho döro bamore. ⁴A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo röhu nadi jemesi jöhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are rueromo God-are jöhemu ejahadëhi noehu ëhi ë'iröhe jöhoje.

⁵Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi uehorovore. ⁶Hu God jiajëhi ëhi jië'ëro röhu bogo uvadeje: Naro birivoromo God-hu hijajëhi ëhi hi'ejöjo. ⁷Hu bogo ëhioho uvo'i bövie bise'e nugö'ö'amoromo mu vaejahuaje a jiajëhi ëhi jiadeje. Ma-a javuajëhi ëhi jiadeje. A nu ano'o va'ëne jioromo ae aho'obëhe nosi nunire rovadeje. ⁸Rueromo hesi iho börömo uehorovoromo vuonugo'i ma-God-are jöhemu ejahobe juvoromo ëhuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje. ⁹Ëhi ë'ë'ego ëhuni God-ro ajamamu huro dö maro ajio namijamu hesi ihohuro iho ioro'ioroho iosiramuiromo börömo bëhe jië'ëje ¹⁰ëhu'ego ae aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribövioho noro Iesuare ihoho böröme höromo hu rajahiro mo ague aho raromoromo ¹¹ae aho'obëhe noro huruohoromo uvoruomoröhego: Iesu Keriso iae Bada hö uvoröhego. Ëhi uvo'iramu God Vavu hesi ihoho börömo bëhe jio'ë'e.

Ramoramo'ere raromarue ariböviohu'o ave sa'are raromoromo noro ironö'e ajivëvo'iröhe jöhoje.

¹²Nasi ö mueno'e naehu jemë'o gemu mae hijamu jemëhu nasi jö ejehonö-varijoho röhu jaruvo na öri ëgob-öviere hijajohu'o nasi jöho ejehonövore.

Ëho börömo hoje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avoho vaerego jemë ma-mae jëvo'iro. ¹³Ëhesi bëhoho God-ro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhajeje ëhuro huhu nimaje ëhi jië'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijago. Ëhuni ëhi jië'e muoho vaere.

¹⁴Mu rabe rabe vaejë'oho nadi muoho bijönimoromo jö sisëho atoromo o jöho aho'ahëmi'irögoro a'i muoho ma-vaere. ¹⁵⁻¹⁶Ëhi ë'ë'oho jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-mae jëvo'ë'e. Sarei sareri'e aribövi sisëhu'o gemuore raro-mo'aruje röhu jemë God-are aboji har-ihu'e maemu jëvo'ë'e. A i'ovavuo'iröhe jöho röjëhiromo ëhuro jiji mujöru'ehu ramoramore ajivo'amajëhi ramoramore raromarue aribövioho ëhi ajivëvore. Jemë ëhi ë'ë'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ëjo: O mabëhëjo. Jemë nasi jöho mabëhe ejeharije höjo. Na sa'are hiromo jöho majëhiromo muoho bogo ëma sivohoromo darugoho boremi'öjode höromo jemesi jöëni nimoronimorohë'i jöho jövo'ëjo.

¹⁷Röhu hesi nani'o nani aëro ane-go'iramu guomevo'ë'e. Ëhi'o'iramu nasi köho rue'iramu God-ro uvo'ë'e: Ëho na suvuore bojemi'ajëjo. Röhu jemëhu hesi örire mae uehorovoromo mu vaejaru-joho ëhu'o God bojamijaruje suvuoreje. Röhu nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'ë'e: Iae eni jiajëjo. Ëhuni aehu na ëhi anegego guomevo'iröhoho na huë mae jeve. Huë mae jevoromo jemë'o gemu mae nimoroheve. ¹⁸Naehu ë'ajëhi jemëro huë mae jioromo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rëmö'öjago Philippi amore ö'iröhe jöhoje.

¹⁹Iae na uehorovoromo uve: Bada Iesuhu nimë'ohuro ëhuro na ma-burëro Timothy nugö'ö'iramu

jemesi örيره ö'a'ajëjo. Èhi è'irodëro nege. Èhesi bëhoho ö'oromo jemëhu diehi raromaruje jöho huro vuonorö'ö barovego na heromo huë mae jevoröhego. ²⁰ Timothy-ro gemuëro na'o gemuoro uehorovoromo bogo döhemuoho a'i uhohu'o jemesi jöho uehorovajeje. Èhi jië'e a göho bogojeve. ²¹ A ioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jöho uehorovo'i jabesi muohemu uehorovarueje. ²² Röhu jemë gavarujoho iae hu a maeje. Harihehu vavu ajëmijaruëhi huro na èhi ajemiromo Keriso-are jö ma hesi muoho vaebe rovë'eje. ²³ Èhuni na uehorovoromo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavë'iroho hu nugö'ö'ejöjo ö'iröhego. Na èhi nege. ²⁴ Röhu naro uve: Badahu nimë'oho majae ma-bisemu barë'iramu na'ö ö'ejöjo.

²⁵ Röhu naro uvodeje: Nosi Christian öho Epaphroditus nugö'ö'ejöjo ö'ojöro. Èhuremu iae mae höjo. Röhu avevejö'oho hu na'ö bimuvoromo Satan'ö muorovoromo mu vaejaje aeje. Mami'e jemëro nugö'ö'arijeje huro rueromo jemesi ihore nasi vavaenoho ajeminövo'iröhego. Röhu naro hu sionëro nugö'ö'je. ²⁶ Naehu hu nugö'ö'irode hesi bëhoho huro ae aho'obëhe jemëni vavaenime. Vavaenimoromo nurunurume jemesi jöhuni. Èhesi bëhoho jemë hejarijeje uvavamu: Hu guomo guome baejade hö uvamu hejarijohuni èhuni. ²⁷ Iae mae. Hu guomo guomo böröme baeromo guomo hesi jiadeje. Röhu God-ro hesi jöëni vavaenimoromo ajamijadeje. Bogo hesi jöënioho gemu vavaenimo'i a'i nani vavaenimadeje hu guomego naro huë vavaene gö'ö döre baejöëni. ²⁸ Èhuni na nego avohe nugö'ö'jego ö'ojöro èhuro hu ö'ego jemëro röhu maho garomo nimoroho'irarijego o èhuro nasi nurunuruoho barëjanovoröhego.

²⁹⁻³⁰ Èhu'e jiaje hu ö'ego Badare ihoro börömo mae nimorohoromo rajahire. Èhesi bëhoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame ègoböviro raromoromo Paul ajamijë'oho bogo eni jiajëjo. Èhuni naro jabu'o röromo è muoho vae'ejö uvoromo èhuni hu ave sa'are hi'iröhe jöho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Èhuni ö'ego rajahire. O huhu è'adëhi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are muohuremu uehorovë'oho èhi jië'e aribövioho aho'obëhe rajëhinövore.

**Noehu God-are nunire mae
riravo'iröhe öroho èho Keriso
mae uehorovo'iröhe jöhoje.**

3 Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho majëhi'ie'e. Badare öroro uehorovoromo nimorohore. Röhu ave majëhi'irode jöho mami'e uëvodoho röhu maho majëhijë'oho bogo u'uvevo'ë'e. O jemë röhu maho hejë'oho èhuro avo'avoho raromo'aruje. ² Ö sisëho va'ëne aribövioho gëvë'i raromore. Jaburo God-are muoho sisë'i röjëhijarujeje. Èhuni gëvë'i raromore. Jaburo uëvarueje: Jemëro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivorëjo èhuro God-are nunire mae riravo'irarije. Röhu jabuhu röjëhijaruje muoho bogo mu maehu jio'i èho sino taritarivo'iröhe muoho jianove. Èhuni gavë'i raromore. Èhi jië'e ariböviohuro sarerëmi'ë'ö. ³ Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'amë'ëro èhu'ëro no God-are aribövie javuajëjo. Röhu jabumë ma-döhemu God-are aribövie jioruomo'i a'i no uhohu'o God-are aribövie javue. Èhesi bëhoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahiromo Iesu Keriso uehorovoromo nimorohë'i atarujeje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahuë'oho èhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo.

⁴Röhu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahuë'ego ehuro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jiehe'ero jie'ero uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevajejo. A ioro'iorehu uvaruoho: No Jew rajo maero javue'ero Jew rajo muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuajë uvaruoho Paul naro ehi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rabeni naro jabumë iosiremiromo Jew rajo maho na jev'e'ego. ⁵Rahevamu hurae gemu barëjamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tariojehareje. Nasi vëmu vavu'o'ho Israel rajero jev'e'ero ehuro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hijo mino'ehu Hebrew huëhu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o ehi gemuoho omajeje. O mu vaeröhe jögoru ejaje ae jevadeje. Pharisee ariböviehu jögoru e avohojoro uövuaruëhi na ehi'obe rovodeje. ⁶O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue höromo ekaresia aribövioho sisë vaejevo'i hijodeje. Jew rajo nosi jögoru ejaruohuro ehuro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: Nörö mabëhi mae höjo. ⁷Ehi jie'e mu mae iho mae jevamu iae marëjevajë uvodoho jaruvoho Keriso-are jöho uehorovoromo uvajeje: Ehuro sisërejev'e höjo. ⁸Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'irögoro naehu Jew rajo mu vaeje'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejego God-are nunire mae javuoröhe ehi jie'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'oho ehuro sisërejevu'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ehemu börömoho höjo. Hesi jöëni mu ioro'ioroho musisi va'ëne höromo boremi'öj'e jeve ehuro naro Keriso bae'irodëro. ⁹Keriso baeromo hu'o gemuoro bimuvo'irodëro. Jaruvoho bogo nasi ëma birivoromo Moses-are jögoroho eromo uvajeje: God-are nunire mae

jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromo ehuro hesi nunire mae jeve. Ehësi bëhoho God-ro ajamuego no mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarueje. ¹⁰Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'iro hu ri'öj'e'ero hesi darugohuro ajemijego marëjevojoro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o ehi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o ehi mu sisë garomo hörëro taemobe va'irodëni. ¹¹Sisëho hörëro taemobe va'oromo ehuro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadëhi nani na'o eni jev'e'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromo ehi ri'ö'irodëro. Ehuremu nege.

**Paul-hu daruge aho'o
bojamiromo Keriso-are mu
vaejadëhi no'o ehi ë'iröhe jöhoje.**

¹²Na bogo uehorovoromo uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baej'e'ero mu sisë bogojevu'i bövie bise'e eni jevajejo. Bogo ehioho uvo'i a'i Iesu Keriso hesi baejev'e'ego ehuni hesi muoho bae'i birivoromo muoho vaejajeje. ¹³Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëj'e jevajejo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimo vaebe rovodoho na bogo uehorovo'i ijonö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromo ë'o gavajeje. ¹⁴Naehu vaejoro Kerisohu nimajoho ehemu nunire bamoromo ë ahörëro vae'i birivoromo ë'o gavajeje ehuro ruahö'öromo suvuoroho bae'irodëro. Esvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jev'e'ero hesirire ajiom'o'irodohoje.

¹⁵Ae rahu a duvahonö'e uehorovarue aribövi javuë'oho naehu uëvodëhi ehi uehorovonövo'ejo. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ëho röjëhi'iramu ga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramu. ¹⁶Ehi jie'ego Keriso-are jö ejahobe

rovároho éhi ejahobe va'ejo. Éhi jié'oho iae maeje.

¹⁷Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimuvoromo naehu ë'ajëhi éhi ë'onövore. Noehu öri mare jijiharuëhi éhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o éhi ë'ore. ¹⁸Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögororo ë'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo ëhuro Kerisohu korosire guomade jöho ahanovoruomajeje. ¹⁹Ahanovoromo röhu noehu God böromoho hö uehorovaruëhi éhi jabumëro jabesi sinohuremu nimajoho böromoho hö uehorovoruomajeje. Javoji'e muoho vaeromo mae höromo nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruomajeje. Éhu'ëro jië'ëro vëni'e örire va'o hesi jioruome. ²⁰Jabumë éhi jië'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jië'ego no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavuae ahuro ö'idöre jioromo rueröhego. ²¹Ruero muo bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavuaajoho avohahuo'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabëhe jiajëhi éhi mabëhe javuo'amo'ë'e.

**Noehu uehore gemu baeromo
nimorohoromo mu maemu
uehorovo'iröhe jöhoje.**

4 Éhuni nasi ö mueno'e Badare öroro éhi uehorovoromo biririvoromo riravore. Na jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöëni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabëhe jevë'ëro nimoroho avohajeje. Éhuni na jemesi örire uëve: Nasi ö mueno'e biririvoromo riravorëjo.

²Naro Euodia jasi örire uave. Syntyche jasi örire uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje ëhuni uehore gemu baere. ³Röhu ja na'o mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ego naro ave jöho jasi örire uave. Émagonaho niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Éhesi bëhoho ë magonahoho jaburo na'o gemu mae bimuvoromo God-are jö ma hesi muoho biririvoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'o mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o éhi ë'areje. Jabesi ihoho mae raromemu raromo'iröhe ö'idöre jiaje surire ë jajivo'amë'jeje. Éhuni ë magonaho niö'ioho ajëmine.

⁴Röhu jemë ae aho'o Badare ae gemuoho jëvaje majae éhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵Ma-sanuovoromo ae aho'obëhe jabesi öroro huë mae baejövore. Badahu rueröhe majaho dunove. ⁶Bövi bise'o rovë'iroho nadi nurunurumo'irögororo a'i God-hu ajëmijajoho huë mae uavë'i ëninamiromo jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore. ⁷Jemëhu éhi ë'ë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ëhuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu sanuovëho'ë'e Iesu Keriso'o gemuoro jëvë'ëro.

⁸Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Aviëhi jië'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahorirëro vaejarue muemu ajiro raromarue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jiajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruoho ë muohuremu uehorovonövore. ⁹Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho éhi jië'e muohuremu vaenövore. Éhi ë'ë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

**Philippi ekaresiaehu huë baeromo
Paul-are örire suvuroo bamahamu
Paul-hu mabêhe uëvade jöhoje.**

¹⁰Bada'o gemuoro jevë'ego na nimorohevo avohe ë hesi bêhoho jemë majae bisemu ëgo'o bogo ajemijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejevarihohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovarijeje röhu huë baejevo'irarije öroho bogo biroharijeje. ¹¹Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromo bogo ëhunioho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'oho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ëhi jië'e uehoroho iae na avoho baejê'e jeve. ¹²Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'oho o hömevë'oho bövi bise'o marohë'e mae jevë'oho o inömo rumo'e jevë'oho o diehi jevë'oho naro uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ëhi jië'e uehorohesi bêhoho birohë'e jeve. ¹³Keriso biriri bojemaje ahuro ajemijë'ëro ëhuro mae o sisë rovë'oho na biririvoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴Röhu nasi huë vavaeni ajemijarijoho ëho iae mae ë'arijeje. ¹⁵Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavarijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare naro jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amu ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuroho bojemiroho huë maho mana baejarijeje.

¹⁶Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i

Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevo'ego jemëro suvuroe nasi örire nugö'ö'i arinövarijeje. ¹⁷Na bogo suvuroho nahoromo ëhunioho uë'i a'i na nege jemëro suvuroe bojemego ëhuro ijönö God-hu suvuroo mana jemesi örire bojemi'iröhoho bövi mae jiëhoröhego. ¹⁸Epaphroditus-ro jemesi suvuroho nasi örire barovadeje. Ëhuni uëve: Jemesi suvuroho iae na baejê'e jevajëjo. Iae eni höjo. Marohë'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuroo bojami'i anoromo vënire buejaho'ego God-hu ridi heromo vuëvonövadëhi jemesi suvuroho ëhi jie. God-ro garomo suvuroho nimoromo huë mae jiajeje. ¹⁹Röhu jemë rabe rabe bogo eni jëvamu gëvë'oho jemë Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ego nasi Vavuohuro iae ajëmi'ë'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'oho jië'ëro. ²⁰Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jiobe va'oröhego. Iae mae.

**Paul-mëhu ijo tugoho'i
jejemijare jöhoje.**

²¹Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obëhe jejemijajë uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jejemijö. ²²God-are aribövie aho'obëhe jemë jejemijö. Röhu Rome a börömo hesi osare raromarue God-are aganoho jaburo bövi maho jejemijö.

²³Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejëmijade jöhoje.

1¹⁻²O asë'e God-are aribövi Colossae amore raromarujohumë biririvoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimuvorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejëmijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöeni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

³Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje. ⁴Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ⁵Jemë ëhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajoho ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijönö biroho'irarijëro. Ëhi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje. ⁶Jemesirire jiajëhi ëhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Ëhi jië'e mu maho jemesirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje. ⁷Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimuvoromo Badare

muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho biririvoromo ajëmijajeje. ⁸Huro uövuađeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho ëhi majahuijamu hejareje.

⁹Iae ëhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruvoho ëhi gemuoho ë'obe va'arueje. Ëhi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahehu simano ma bojamuijaje ëhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo ëhuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho. ¹⁰Ëhuro huhu nimajëhi jemëro ëhi vaejego Badaro jemë göromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'ojuvo ijönö ga avoho'irarijego. ¹¹Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biriroho ëho jemëro bövi mae bae avohoromo ëhuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i biririvoromo mae riravo'irarijego. ¹²Mae riravoromo Vavuho huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamumu hesi ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi ëho jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae ëhuni no God ua gavarueje.

Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje jöhoje.

¹³Iae mae. God-ro no ajamuiromoromamo hesi vöröre raromaroho jio-vahuoromo rinaguoromo hesi Harihu mabëhi hesi aharire ramuë'eje. ¹⁴Ramuë'ego hesi Harihohuro i'u'e mu sisëho tugohahuo'i hesi sasohë'e mu maho jio-vahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

¹⁵Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a jiajëhi hu ëhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God ëhi höjo.

Hu Murioho jië'ëro God-hu bamade bövioho bise'oho iosiramui'amoromo hu simanohoje. ¹⁶ Èhesi bëhoho God-ro Keriso uavamu huro bövioho bise'oho avoho'amadeje. Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o bogo ga'amaruohu'o simano vaeruomaje aru'aho masijohu'o vörö baeruomaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-ro uavamu avoho'amo barëjadeje hesi muebe'amoröhëni. ¹⁷ Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jiadeje. Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje. ¹⁸ Hu ekaresia nosi simanohoje no ma-hesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'öjadeje ehuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho jioröhëni. ¹⁹ God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore bövie bise'e bae barëjë'eje. ²⁰ God-ro ëhi nimë'ëro uvadeje: Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sö rovego na'o huë mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe rueromo guomego ehuro God naro buore vaeromo bövie bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amego na'o huë mae garorovë'i raromoröhego. Na ëhi negajëjo.

²¹ Röhu urimoho jemëro sisë'i uehorovoromo sisë vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tariö'örovë'e jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje. ²² Jaruvoho bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i a'i God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sino haho'e jioromo guomamu ehuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane vaejëvadeje ehuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijego. ²³ Hesi nunire ëhi mae riravo'i nëgë'oho mae uehorovaruje jöho ehuremu biririvoromo uehorovore. Urimo ë jö maho heromo uvarijeje: U'emu

God'o gemu mae raromo'ëjarëjamu huë mae jëvobe rovadeje. Èhi uehorovobe rovarijoho nadi vuonugore. Èjë maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijihö barëjë'ëjë. Röhu ë jö hesi muoho naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

²⁴ Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodoho huë mae jeve. Noehu Keriso'o röromo bae'iröhe vi'ehoho ëho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'oho naehu üevaje hesi bëhoho hesi ekaresiaho mae jëvoröhego. ²⁵ Ekaresiae jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muoho nasi örire bojemijë'eje. Bojemiromo uevë'eje naro hesi jöho majëhi barë'irodego. ²⁶ Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvoho hesi aribövioho röjahuijë'eje garöhego. ²⁷ Èjë urimo subivahuadoho God-ro hesi aribövioho röjahui'i nimadeje noro garomo uvoröhego: Èjëho aji mabëhe jië'ëro sa'a gö gö raje aho'obëhe hebe va'oromo ma-mabëhe raromoruomo'ajëjo. Èjë hesi bëhoho Keriso jemë'o jie. Keriso jemë'o jië'ëro ehü'ëro uvarujeje: U'emu hesi aji mare ajio raromo'ëjarëjo. Jöho ëhije. ²⁸ Ehü'ëro jië'ëro Keriso-are jöho ae aho'o majëhijarueje. Majëhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obëhe röjëhibe jijiharueje jö bëhoho heromo avo'avoho uehorovoruumoröhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo ehuro ae gemu gemu aho'obëhe Keriso-are ae gemuoho jioromo a duvahonö'e God-are nunire riravoröhego. ²⁹ Èhi mae riravoröhego ehuni naro Keriso-are darugo bövi maho baeromo biririvoromo mu börömo böröme vaemu vaeromo hesi jöho röjëhijajeje.

Sareri'e jö bogo ejëho'i Keriso-are jöhemu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

2 Röhu na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na muoho bogo bise'o vadu'oho vaejajeje ehuro jemë'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajëmi'irodëni. ²Naehu mu vaejaje hesi bëhoho na nege jemesi dë vövöbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvëho'iröhego. Jemë'o jabu'o huë baerovoromo rajahirovo'irarijego. Jöho avoho heromo ehuro mae uehorovoromo uvo'irarijego: Jöho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu höjo. Ehuro God-hu urimo subivëhade jö hesi bëhoho Keriso-are jöho ga'irarijego. ³Ae rahu Keriso-are bëhi gavë'oho ehuro God-are nuni aji'e uehoro maho bërömo mae biroho'anue. Ehuremu jio'i biroho'irane öre gö bogoje.

⁴Na Keriso-are jö ëhi uëvaje hesi bëhoho ae göëro jemë sarerëmiromo vuëvo'e jöho majëhijego mae höromo ejëhojööni uëve. ⁵Röhu na rori'o hi'i röhu nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ehuro na jemë'o jevanove. Jemë'o hi-janovoromo gavaje jemë biririvoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego gëromo nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro bövi bise'o eni javuego mae raromarue jöhoje.

⁶Röhu jemë aevoromo mae uehorovoromo uvariijeje: Iesu Keriso iae nosi bërömhoho höjo. Aevoromo hu mae uehorovarijëhi ëhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore. ⁷Ije ö'e dirumu'ëro bibivajëhi o javu öbehu bibivo'amajëhi ëhi Keriso-are jöro dirumunö'e io'amoromo bibivo riravore. Eh'i'oromo röjëhijamu hejarije jöho biririvoromo mae uehorovobe hesi öroro mabëhe uabe va'ore.

⁸Röhu aehu ëma sarerëmiromo uëvaruoho: Aveho nuni aji'e jö bëröme hö uëvaruoho nadi ejëhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jöho ma-äero jabesi uehorëro avohobe rovë'eje. Ave sa'a hesi jöhemu jië'ëro ehuro Keriso-are jöho ahajeje. ⁹Ëhuni jabesi jöho nadi ejëhore. Ehësi bëhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino hahö'ere bae barëjë'eje. ¹⁰O aru'aho mue gö gö jemëhu baejoro God-hu nima-joho iae eni bae barëjë'e jëve Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro Kerisoro simano vaeruomaje darugo'e aru'ahe gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jië'ëro.

¹¹Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovë'eje. Ehësi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ehuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhë'eje God-are aribövie jëvoröhego. ¹²Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ehuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhë'eje ioro'ioeremu barëjëho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'öjadeje. Eðarugoho jemëro mae uehorovoromo ehuro Keriso'o gemu mae ri'öromo uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ëhi jëvadeje. ¹³Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövariijeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvë'ëro God-are jögoroho bogo baejë'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanovadeje. Jaruvoho God-ro jemë Keriso'o gemu mae ajëmamumu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baejë'e jëve. Röhu God-ro nosi sisëho aho'o uehorovoromo vuonugahuë'eje. ¹⁴Urimo huro hesi jögoroho bojamuïromu uövuadeje: Eh'i eh'i ë'orëjo. Bogo ë'ë'oho i'ue

bae'a'arujëjo. Ëhi uöromo gavade noro ë jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë ëhi ëhi vaej'ëro i'ue bae hesi jioruomajëjo. Ëhi ë'ë'ëro Keriso korosire guomadevare God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano taemoromo mu'uvahuadeje ëhuro mae javuoröhego. ¹⁵Röhu majae gemuore Keriso korosire guomamu ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'öjadeje. Ruruhö'öromo ë sisë aribövioho söromo a nunire rovadeje ae aho'obëhe garöhego God-ro jabumë ruahö'öjävë'e jiego.

¹⁶Vörö'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejëvoruomadoho ruahö'öjävë'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Ëioho jovoho bogave i'irarijëjo. ËJew rajo maja böromoho vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro ëhi rovego ëhi ëhi vaenövorëjo. Nosi jögoru bogo ejahuë'oho sisërejëvo'ajë uëvaruoho nadi ejëhore. ¹⁷Ëhi jië'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhohoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. A'i Keriso gavë'ohuro ëhuro ë mu ma hesi bëhoho gavarueje. ¹⁸Ëhuni aehu sarerëmiromo uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromo mu masijo masije gavë'ëro ëhu'ëro a masije javuajëjo. Ëhuni uëvaruëjo: Jemesi arijo'arije taemorovorëjo. Aneraho uvene aho röjëhinövorëjo. Nosi jö bogo ejahuarujohuni sisëro va'a'arujë uëvaruoho nadi ejëhore. Ëhi jië'e ariböviohuro sinehu nimaje mu sisëho uehorovoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i jijijhoruomajeje. ¹⁹Bogo biririvoromo Keriso mae uehorovoruomajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo

höru'oho javue. Hu simanoho jië'ëro muebejavuego övo höru'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromo gemuoro bimuvorovoromo God-hu ëhi ë'öjoro nimadëhi ëhi vaeromo böviraabe va'arueje. Ëhi jië'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövioho bogo biririvoromo simanoho Keriso'o gemuoroho bimuvorovoruomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromo mu mami vuonugo'i hu'o gemu mae ri'öromo mu i'o baejare jöhoje.

²⁰Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barëjähadeje. Sa'a mu jö barëjähadoho röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ëhi gemuoho raromo jijijharujeje. Jemë rabëni aviëhi jië'e jöho ejëharujeje: ²¹Aveho nadi ma'enorëjo. Ëho nadi irëjo. Aruëroho nadi rëhorëjo. ²²Ëhi jië'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'oho barëjajeje. O inömo baeromo mu vaej'ë'oho ëhuro ma-sisë'rë'amajeje. Ëhi sisë'rë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-aëro bojëmiromo röjëhiruomajeje. ²³Röjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Ëhesi bëhoho jaburo uvarueje: Uehore aho'o bojamiromo aru'aho masijoho uvene aho röjëhinövorëjo. Arijo'arije taemorovonövorëjo. Sino haho'oho ijumorovonövorëjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'oho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharueje.

3 Röhu Keriso guomoromo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjë'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö böromë hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'oho ëhemu uehorovore. ²Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore. ³Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioeremu barëjähë'eje. Ëhuro vuovëvanövë'eje.

Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimuvorov'ëro jemesi darugo i'oho God-arire gurihijë'eje. ⁴ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro rue'ë'e. Rue'iramu evare jemëro hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugo'i mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jijihanovarujoho va'inumi'e mu vaejarujoho jemesi dëre uehoro sisë ri'öjogo nimarujoho ëhi jië'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje. ⁶ God-are jö bogo eruomaje ariböviohuro ëhi jië'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni rue'ë'e. ⁷ Urimoho jemë'o ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jijihoromo ëhi jië'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'iraejarujoho uehoro sisë baejarujoho ëhi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i. ⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'ego mu sisë vaenövarijoho vuonugo'i ¹⁰ uehoro i'e baejë'e jëvaje. Ëuehoro i'oho God-ro aevoromo bojëmadeje. Bojëmijë'ëro ë uehoroho huro avohëhobe va'ajeje huhu uehorovajëhi ëhi uehorovojöro ëhuro jemëro hu avoho ga'irarijego.

¹¹ Uehoro i'ëro jëvë'ëro jemë bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gö javuo'i sa'a ioro'ioro rajoho gö javuajëjo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuë'e aribövioho gö javuo'i sino bogo tarivahuë'e aribövioho gö javuajëjo. Huë gö aribövioho o rori'ere

aribövioho gö javuajëjo. O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho gö javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribövioho gö javuajëjo. Ëhi jië'e muoho iae barë'i jemë ae aho'obëhe Keriso-are aribövie gemuoho jëve. Hu ae aho'obëhe jemesirijeje.

¹² God-ro jemë hesi baejëvë'ëro jemë hesi aribövi maemu jëvego huro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhuni huë baeromo a ajëmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bövioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae göehu huë sisë bojëmijë'ohobirivovoromo ma-nunëremu ga taemore.

¹³ Göëro göho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jabu'o ma-raromore. O uvë'iroho: Ae göëro mu sisë vaejade hö uvë'iroho göëro gö hesi sisëho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisë uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁴ Ëhi jië'e muoho vaejë'i röhu ave muohuremu avoho ma'enore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovore. Dë vövöbajo'e aho'o uehorovë'oho mu mae aho'obëhe avo'avoho vaenövo'aruje.

¹⁵ Röhu Kerisoro ajamuijego nosi dë vövöbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemëro ëhi gemuoro mae raromo'irarijego ëhuni God-ro gagovëvadeje sino haho'e gemuoho jëvojöro. Ëhuni ë muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ëhi ëhi vae'ejarëjo. O God-hu suvuoro gö gö bojëmijajoho nadi ëma nunëremuoho ga'i uvore: God-ro suvuoro mabëhe bojamuijë'e hö uvore.

¹⁶ Röhu Keriso-are jöho mabëhe jiaje ë jöhuremu uehorovore. Ëjöhö uehorovoromo simano mae bae avohoromo öroho röjahirovoromo jögore mamirovore. Ëhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajë uvë'i Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe

jöho Aru'ahuhu bojëmaje jöe gö gö iore.
¹⁷ Jemë jö atë'oho mu vaejë'oho o rabe rabe ë'ë'oho God Vavuoho Bada Iesuare ihore huë mae uavë'i mue aho'o Bada Iesuare ihoro vaenövore.

**Aehu diehi avo'avoho
garorovo'iröhe jöhoje.**

¹⁸ Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ejëhonövore. Jö ejëhë'oho iae maeje jemë Badare magonahëro jëvë'ëro.

¹⁹ O baruoharo jemesi vaboroho rajëhire. Rajëhiromo nadi sisë'ioho vaejëvore.

²⁰ O aboji harihu'oharo jemesi vëmu vavu'o jabesi jöho aho'o ejëhonövore ëhi ë'ë'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹ O vëmu vavu'oharo aboji harihu'oho nadi huë sisëho bojëminövore. Huë sisë bojëmime va'ë'oho jabesi uehoroho u'uhëho'ë'e.

²² Ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi masijoho ejëhonövore. Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'irögoro a'i Bada uehorovoromo jabesi öroro uhohu'o mae ejëhonövore.

²³ Ejëhoromo mu rabe rabe vaejë'oho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajëromo dë vövöbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere. ²⁴ Mu ma vaejë'oho Badare ariböviehu bae'iröhe svuoroho huro jemë'o mana bojëmi'ë'e. Èhuremu uehorovore. Èhesi bëhoho ae gö jabesi mu vaejë'oho ëhuro Keriso jemesi bövi hesi muohu'o vaejarujeje. ²⁵ O mu sisë vaejë'oho ë mu sisë hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gö nimo'i gö bijönimo'i a'i ma-gemu uehorovavuajeje.

4 O simano vaejaruje aribövioharo jemesi muemu vaejëhoruomaje aribövi jabesi öroro avo'avoho

vaejëvore. Uvore: Bogo jabumëremu a'i no'o Simano Vaejavuaje Ae iae ö'idöre jiajëjo.

**Biririvoromo God-are örire
jö jövoromo mu avo'avoho
vaenövö'iröhe jöhoje.**

² Röhu God-are örire jö atë'iroho nadi u'uvo'i a'i biririvoromo nune jioromo hesi öroro mabëhe uaromo jöho atore. ³ God-are öroro jöho atoromo röhu nosi jöëni ëninamirego huro nosi öroho jiovahuo'iro no Keriso-are jö subivahuadoho ae huruoho majëhi'iröhe. Èjö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hijajeje. ⁴ Èninamirego na ë jö hesi bëhoho avo'avoho huruoho majëhi'iro aëro ma-mae heruomoröhe. Naehu ëhi ë'ë'oho iae maeje.

⁵ O Keriso-are jö bogo heruomaje ariböviohu'o gemuore raromë'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'oho raromo jijihore. Jabu'o raromoromo röhu majae eni jiamu gavë'iroho nadi ëma raromö'i a'i biririvoromo jabesi öroro avoho ajëmire. ⁶ Röhu jemëhu jabu'o jö atë'oho jemëro vuëvo'e jö mahemu atore. Èhi jië'e jö atë'oho ëhuro he'irarije aëro Keriso-are jö bëhoho he'i uë gëvamu hejë'oho ae gemu gemu avoho majëhibe va'a'aruje.

Ijo tugoho'i jejemijare jöhoje.

⁷ Tychicus-ro ö'oromo naehu rabe rabe ë'aje jöho majëhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huë baerovarue öeje. Hu no'o bimuvoromo Badare muohemu vaejahajeje. ⁸ Èa naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e. ⁹ Röhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ö'ë'e. Onesimus nosi huë baerovarue öhuro jië'ëro

birivoromo Keriso mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niö'iro noehu rabe ë'aruoho majëhi barë'iramu he'a'aruje.

¹⁰Röhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi örire jejëmiye. O Mark Barnabas-are muenohuro je-jëmiye. Röhu Mark ö'ë'oho jejamiromo uare: Nosi osaro ro hijëjo. Èjôho na mami'e bojëmamamu gavarijeje. ¹¹Röhu Joshua iho göho Justus hu'o jemesi örire jejëmiye. Aristarchus o Mark o Joshua ë Jew rajoho niö'i gemu jaburo sivue na'o bimumvoromo God-hu mue-bejaje öri ari'o hesi muoho vaejarueje. Vaeromo ma-mabëhe ajemijë'ejö. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajemijarujeje.

¹²O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi örire jejëmiye. Huro jemesi jöëni börömo mae birivoromo God-are örire ëninamijajeje huro ajëmege jemëro a duvahonö'e birivoromo riravoromo hesi jôho uhohu'o ma-mae hö uehorovoromo huhu rabe rabe nimajëhi ëhi ejaho barë'irarijejo. ¹³Ëhi

ëninamiromo mu börömo böröme vaejajeje jemë'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajëmi'iröhëni. Mu böröme vaejamu gavë'ëro naro majëhije. ¹⁴Röhu oso muebejaje ae nosi huë baerovaruoho Luke o Demas jabu niö'iro jemesi örire jejëmiyö.

¹⁵O Laodicea raromarue Christian ö mueno'ohu'o jejëmiyode höre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejëmiyode höre. ¹⁶Röhu ave surire jö baeromo adahë'iroho suroho nugö'öromo Laodicea amo rajoho uërego jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugö'öjode suroho jabuhu jemëni nugö'öjë'iroho jemë'o ëho adahore. ¹⁷Röhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barënëjo. Ëhi uane.

¹⁸Röhu ave jôho naro nasi övëro jajive gare. Paul naro jemesi örire jejëmiye. Na savoji gagore hijaje jôho nadi rumonimore.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

**Paul'o hesi ariböviohu'o
jabuhu Thessalonica amore
raromarue ekaresia jabesi
örire jejëmijare jöhoje.**

1 O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresia-äero jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örire jejëmijö. No nague God-ro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

**Thessalonica ekaresia ariböviehu
birivoromo God mae
uehorovoromo raromare jöhoje.**

²No God-are örire jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje. ³Nosi Vavue God-are örire ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O birivoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejarujeje. ⁴Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo. ⁵Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijarevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavuamu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoromo jemesi jöëni diehi jië'e mu vaejaroho iae jemë gavaruje. ⁶Röhu no'o Bada'o

noehu raromo jijiharëhi jemë'o ëhi gemuoho raromo jijihonövarijeje. O noehu Keriso-are jö majëhijarevare jemë gavarijeje huë vavaene jemesi örire rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'o avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho birivoromo ejahuarijeje. ⁷Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromarue Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: È'ego no'o ëhi jië'e muoho vaejarëjo. ⁸Èhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae dinö'e dinö'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhioho uë'ejo. ⁹Èhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi ri'öromo nosi jöho ae majëhiromo uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örire mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugo rumo'e inömo masije höromo ëhemu uehorovoruomadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo. ¹⁰Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuje. Guomamu God-ro ajamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro huro no ajamuijajeje ëhuro vörö'e maja rovë'o God bogo dëho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

**Paul-hu Thessalonica hiromo
diehi mu vaejade jöhoje.**

2 Röhu nasi ö mueno'e jemë'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majëhijamu ë muoho sisërëjadeje. ²Urimë'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare ë amo rajohuro huë vavaene bojamuiromo mu sisë vaejavuareje. Ëhi ë'aroho jemë iae hejë'e jëve. Ëhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromo no'o muorovo'ie'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijumu no bogo vuonugo'i biririvoromo hesi jö maho jemë majëhijareje. ³Ëhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majëhijë'o'oho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromo jöho majëhijarueje. No bogo uehoro sisëho baeromo jöho majëhijarueje. No bogo aho sarerëmi'i nimoromo jöho majëhijarueje. ⁴A'i God-are jöho mae majëhijarueje. Ëhesi bëhoho God-ro no göromo uvadeje: No eni javuajë uvoromo hesi jö maho nosi örire bojamuadeje noro majëhiröhego. Hesi jöho bojamuijë'ëro ëhuni noro jöho avoho majëhijarueje bogo aho heromo nimoroho'i a'i God nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro. ⁵Noehu jemë bogo mae bogo sanusanuëmiromo sareri sareri'e jö majëhijaroho jemë iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'o'oho bojamuijöro nimoromo jöho majëhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uëvö. ⁶No bogo ma-aëro rajahuijöro bogo ëhunioho jemë jöho majëhijareje bogo jemëro o a ioro'iorëro rajahuijöro. ⁷No Keriso-are apostle ömo'ömhuro javuë'ëro hesi darugoho baejë'e javue. Hesi darugoho baejë'e javuë'ëro ëhu'ëro no masije riravoromo i'u'e

muoho jemë bojëmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i noro jemë'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majëhijareje. Vëmehu aboji harihu'o sanuëmiromo muebejaruëhi noro ëhi jemesi örire ma-sanu'e jöhemu majëhiromo muebejëvareje. ⁸No jemëni vavaenagu avohë'ëro ëhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojëmi'i nosi dë vövöbajo'o uhu'o bojëmi'ëjarëjo rabëni noro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o rajëhijë'ëro javuë'ëro. ⁹Nasi ö mueno'e noehu jemë'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemë'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majëhijarevaroho no bogo ëhemuoho ë'i sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo ëhuro nosi manaho bihoromo iruno'oho bövioho bise'o'oho imonövareje. No God-are jö ma majëhiromo böviëni bise'ëni mana ëninëmijë'o'oho no bijönaguadeje jemë anojëmijöëni. Ëhuni ëhi ë'areje.

¹⁰Jemë'o God'o iae gavë'e jëve Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jjë'e muoho vaejëvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejëvamu ëhuro jö sisëho bogojio'i jö maemu jiadeje. ¹¹Vavuehu hesi aboji harihu'o mu öri röjëhijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjëhijaroho ëhu'o gavarujeje. ¹²Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'i jemesi uehoroho biririvëhojöro uënvareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raromo jjiho'i-rarijego. Ëhi uënvareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iojioromo hesi aji mare raromo'irarijego. Ëhuni ë'areje.

¹³Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a

jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ehuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje. ¹⁴Nasi ö mueno'e God-are ekaresiae Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö. ¹⁵Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo ariböviohuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no rarovö'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromo nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje. ¹⁶Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ehuro no bogo sa'a ioro'ioro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego. Ehi jië'e mu sisëmu vaebe rovaroho jaruvoho böromo bëhe jio'ego iae barë'i God-ro dë vörönimë'ëro i'ue mana bojëmi'ië'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia röhu maho va'o gë'i nimade jöhoje.

¹⁷Nasi ö mueno'e röhu vaevë'e no jemë'o raromoromo dirö'o göre rovaroho vëmu vavu'o rumo'e va'ëne majae bunemu hesi uhure ëhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemë'o jiadeje röhu no jemesi nu ano'oho bogo gëvareje. Bogo gëvë'ëro jemëni sisë maro vavaenaguamu öre nahareje ö'oromo jemesi nu ano'oho gë'irovo. Ehuremu uehorovareje. ¹⁸No ö'i naguamu Paul naro öre naho'i hi'ego Satan-ro nosi öroho tugohahuo'ego ö'oröhoho bogo eni javuonövadeje. ¹⁹Nosi Bada Iesu

rovamu hesi nunire riravë'oho no rahumesi jöho uehorovoromo dë sasohoromo nimorohë'i uvo'ejo: No ë aribövioho mae ajëmiromo ruahö'öjë'e javuajëjo. No bogo a ioro'ioro jabesi jöhemuoho uehorovo'i jemesi jöhuni ehuro' nimoroho'ejo. ²⁰Iae maeje. Jemë mae jëvo'iramu gëgorovo jemesi jöëni nosi ihoho döro ri'ö'iramu nimorohoromo God mabëhe ua'ejo. Iae ehuni ö'oromo gë'i naguadeje.

3 Ö'oromo gë'i naguamu bogo jemë'oho gemuoroho raromajuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niö'iro uvareje: Eëgo nosi sivue Athens amore ari'i ²Timothy nugö'öjego huro va'oromo Thessalonica amo rajoho gëromo jöho heromo ro majahuego heröhe höjo. Timothy hu nosi Christian öero jië'ëro no'o bimuvoromo God-are muoho vaeromo Keriso-are jö maho majëhibe juvaje jië'ego ehuni noro Timothy nugö'öjareje ö'oromo jemë ajëmege jemëro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego. ³Jemëhu Keriso uehorovarujohuni jemesi örire huë vavaene rovego mae uehorovarujoho vuonugojöëni ehuni Timothy nugö'öjareje. Röhu Christian aribövi noehu huë vavaeni bae'iröhoho God-ro bamahuadeje. Jemë ë jöho iae gavarujeje. ⁴Ehesi bëhoho urimë'i noehu jemë'o raromarevare noro uëvareje: Aëro sisë vaejavuo'iramu huë vavaene bae'ejarëjo. Noehu uëvarëhi iae ëhi jië'e huë vavaenoho rovamu gavë'e jëve. ⁵Röhu jemesi jöho bogo hejë'e ëma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ehuni Timothy jemesirire nugö'öjodeje jemëhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jöho he'iro. Ehesi bëhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dëho bijioho gëvamu rireromëvë'e höjo. Ehu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisë'ë'amo'ajëjo.

O diehi jio'amo'ajëjo. Ëhuni Timothy nugö'öjamu jemesiroho ö'adeje.

⁶Timothy nugö'öjamu ö'el'ero röhu aviavejö'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövuadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuromo noehu jemë gë'i vavaenimaruëhi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo. ⁷Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöëni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje. ⁸Ëhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raromarujohuro ëhuro no ma-mae raromarueje. ⁹Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöëni sisë maro nimorohavue. Ëhi jië'oho no rabu jöe majahiromo hesi öriroho rajahi'ejo. ¹⁰Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijarueje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovarujoho bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohahuego maro ö'iröhëni. ¹²No nague Badaro ajëmege jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'ö avoho rajahuipe va'oromo ijönö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'e aho'ö jemë rajëhijaruëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹³Ëhi ë'ët'oho Badaro ajëmi'iramu jemë biririvobe va'ujuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie aho'obëhe nosi gemuore rue'iramu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemu jëvo'ë'e.

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

4 Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesuare ihore jajivo'ejo. Avö'avocho raromo jijihö'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'ö vadu'ohöje. Jemë ëho garomo avö'avocho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Ëhi ëhi avöho raromo jijihorego God-ro gëromo nimorohö'irajo. Ëhi jië'e jöho hejë'ero jemë iae ejahuarueje. Röhu no nague jemë gö'ö gö'ö döre avöho ejahuobe va'irarijego. ²Noehu jögore rabe rabe Bada Iesuare ihore majëhijamu hejarijoho jemë iae eni gavarueje. ³God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemu vaenövo'irarijego. ⁴Jemë ae gemu gemu aho'obëhe magonaho masu'ie'iroho mu maemu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'ö rajahiromo masuromo ëhi gemuoro raromore. Ëhi jië'e muoho avö'avocho gare. ⁵Nadi Christian rumo'e God bogo gavarue ariböviehu ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohuniöho magonahoho masure. ⁶O jasi öho nadi sareramiro mo vajiohuvoromo hesi vaborohö baene. Ëhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. Ejöho mami'e darugo'ö majëhijamu hejarijeje. ⁷God-ro no hesinö rinaguadeje bogo ëhuro no öëro jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhëgo. ⁸Ëhuni ae rahu ëhi jië'e jögöru dejönö bu'öromo öehu jijihanovë'oho ëhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönaguo'i a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuij'ëro ëhuni no ëhi gemuoho mu maemu vaebe jijihö'ejo.

⁹Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjehijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjehi'ejo. ¹⁰Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a börömore raromaruoho jabesi örire jemëro iae huë baejëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro ëhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijejo.

¹¹Röhu jemesi ma-jörume raromoro jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro ëhi'oromo jemesi övëro birivoromo bövioho bise'oho baere. Ëhi jië'e muohuremu avoho uehorovore. ¹²Ëhi ë'ë'oho ehuro God bogo ma uehorovarue ariböviohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

**Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe
jö noehu uehorovego huë
vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.**

¹³Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovë'e aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijejo ehuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarueje: No vuovoromo bogo ri'ö'i ma-ioro'ioremu vuovo'ëjarëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimaruëhioho jemë bogo ehioho vavaenëgoröhego ehuni ave jöho jajivo'ië'ö. ¹⁴Noro mae uehorovoromo uvarueje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjade höjo. Ëhi uvaruohuni ehuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae søjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵Ëhesi bëhoho ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ië'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue aribövioho noro vuovë'e aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'öruomo'ë'e.

¹⁶Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jöe bojëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera börömhuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁷Ri'ö'iramu röhu ijonö bogo vuovë'e ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e noro Bada birohjöro. Ëhi'onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo. ¹⁸Ëhi javuo'ië'e jiaje ehuni ë jöho majahirovorego jemesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro.

**Badahu rueröhego noehu avoho
mueberovo'iröhe jöhoje.**

5 ¹⁻²Röhu nasi ö mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gö gö divare rue'iröhe ë hesi jöho no bogo jajivo'ejo jemë mami'e hejë'ego. Mami'e hejë'ëro ehü'ëro iae garomo uvarueje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajëhi ëhi ma-majioho rue'a'ajëjo. ³Keriso bogo ma uehorovarue ariböviohuro uvoruomo'iramu: Jaruvoho muorovoho bövioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruë uvo'iramu evare God-are i'uohuro ma-majioho rueromo ë aribövioho ijumëvo'ë'e. Dë'e magonahehu ma-majioho hara'uaruëhi ë aribövioho ëhi ma-majioho ijumëvo'iramu aho bogo huruomo'ë'ö. ⁴Röhu nasi ö mueno'e jemë bogo ehioho jëve. Jemë bogo ramoramoro raromarueje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemë ga'ibejarije ë majaho vajiohunö'e ma-majioho rovego tiö'ibejarije. Röhu jemë bogo ehioho jëve. ⁵A'i jemë ae aho'obëhe ajie majare raromaruje aribövioho jëve. No bogo vahi'e ramoramoro raromarue aribövioho javue. ⁶Ehuni a ioro'iorehu

ma-momorö'öjaruëhioho no bogo ëhioho ma-momorö'ö'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo. ⁷Aehu momorö'öjë'iroho vahi'e momorö'öruomajeje. Vörö'e jovo ue'ahamu simano sisërëjëvë'oho ëhi jïë'oho vahi'e ë'oruomajeje. ⁸Vahi'e ëhi ë'oruomajeje röhu no maja'ere raromarue aribövie javuë'ego ëhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo ëhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebinö io'amoruomajeje bijo vösöho ë namiromo sugigivego biririvoromo riravo'iröhëro. Keriso-are ariböviehu ëhi biririvoromo riravo'ië'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dë vövöbajo'ëro rajëhi'ejo ëhuro biririvoromo riravo'iröhëro. O muorovo majare aehu biriri'e bosö simanore io'amoromo biririvaruëhi noehu ëhi biririvo'ië'iroho uvo'ejo: Ijonö God-ro baejavuoromo no maro bamavuo'ajë uvë'e raromo'ejo ëhuro biririvavuoröhego. ⁹God-ro hesinö baejavuadeje bogo nosi sisëhuni i'ue bojamui'iröhëro. Hu bogo ëhuniho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisëho ajamuijë'ëro maro bamavuo'iröhëro. ¹⁰Huro nosi sisëho ajamui'i noni guomadeje ëhuro ave sa'are biririvoromo raromë'oho o vuovavuë'oho no hu'o gemuoro raromo'iröhego. ¹¹Ëhuni ajamirovoromo jö mae majahirovarujëhi ëhi ë'orego ëhuro avoho biririvëvoromo mae jëvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹²Röhu nasi ö mueno'e jö göho majëhi'ië'ö. Ëjöho bogo nu huë'e jöho jio'i ma-sanu'e jöemuje. Aehu jemesirire mu börömo vaeromo Badare ihore jemë

muebejëvoromo jögoru majëhijarue ë aribövioho jemëro mae uehorovëvore. ¹³Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'oho nadi vae'i ma-raromore.

¹⁴Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'o vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromö'i. O juhuoni'e aribövioho ajëmege dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmege biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öroro ma-sanu'e jöhemu majëhire. ¹⁵Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'oho nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göëro göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'o huë baejëvo'i ë'o gare.

¹⁶O vae majae nimorohonövore. ¹⁷God-are öroro jöe majahiemu majahinövore. ¹⁸Mu diehi rovë'oho hesi öroro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho jemëro muoho ëhi vaejöro God-ro nimë'e jiaje.

¹⁹God-are Aru'ahoho vëninö'e rava-joho nadi duohore. ²⁰He'irarije aëro uëvego: God-are Aru'ahëro jöho bo-jemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'oho nadi bijönimore. ²¹Nadi bijönimo'i a'i jöho jemesi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë jiego. O mue aho'o ëhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore. ²²Sisë jiamu gavë'iroho aho'o vuonugore.

²³Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ëhuni na nege huro ajëmege jemëro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijego. Göho na nege God-ro jemesi aru'ahe dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe va'ojöro ëhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu jëvo'iröhego. ²⁴Iae huro ëhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue gemu uehorovaje aëro jïë'ëro.

²⁵Nasi ö mueno'e jemëro nosi jöëni ëhu'o parie vaenövore.

²⁶Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe ëhi jejamirovore. ²⁷Röhu Paul naro Badare ihore ave jöho darugo'o majëhiromo uëve. Ave naehu ja-

jivode jöho adahego Christian aganoho aho'o heruomo'i.

²⁸Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örire jejëmijare jöhoje.

1 O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro ëhi noro jemesi örire jejëmijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

²No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³Nasi ö mueno'e noro jemesi jöëni God mae uanövo'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ujuvo va'o ijonö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ujuvo va'o ijonö börömo mae rajahirovobe va'arujeje. ⁴Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromo uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baerumaje höjo. Ëhi'oromo bogo u'uhö'i birivoromo Keriso mae uehorovuomaje höjo. No jemesi jöho ëhi atobe jijiharueje.

⁵Jemë huë vavaene baeromo röhu birivoromo Keriso mae uehorovego noro ëho garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromo diehi jië'e mu vaejarëhi manaho ëhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromo muebejaje öri ari'oro rojo raromohëjo. Ëhesi bëhoho

avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ëhuni uëve. ⁶God-ro mu maemu vaeromo jemesi örire huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i ⁷huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örire mana huë sanue bojëmiromo no'o ëhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro ëhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömo'hu'o gemu mae ö'idöre jioromo ⁸vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesuarë jö ma bogo ejaharue aribövioho i'tue mana bojëmi'ë'e. ⁹I'tue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiroho bogo raromo'i hesi aji'eroho darugo'eroho bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioremu sisërë va'ë'ö. ¹⁰Badahu rueröhe majare evare ëhioho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe noro hesi ihoho döro bamoröhego hu mae uehorovarue aribövioho noro hu rajahiruomoröhego. Jemë'o ëhi ë'a'aruje ë hesi bëhoho noehu majëhijare jöho jemëro mae uehorovë'ëro jëvë'ëro.

¹¹Badare ihoho ëhi döro jioröhego ëhuni noro vae majae jemesi jöëni nosi Böröme God ëninamiromo uavarueje: God jero Thessalonica aribövioho uëvane höjo jabumë jasi aribövie jioromo mae jëvojöro. Ëhuni ajëmego jaehu uëvane ëhi jië'e aribövie jioruomö'irajo. Jasi darugohuro ajëmego jabuhu mu ma vae'i nimiruoho aho'obëhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muoho aho'o vae barë'irarëjo. Noro ëhi God ua gavarueje. ¹²Jemëhu ëhi jië'e mu vaejë'oho ëhuro nosi Böröme God'o Bada Iesu Keriso'o huë baejëvoromo jemë ëhi ajëmi'iramu ëhuro nosi Bada Iesuarë ihoho böröme jio'i jemëro hesiro ajoho bae'a'aruje.

**Mu ma ijumaje aehu
ma-va'orahoro rueröhe jöhoje.**

2 Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu rueromo uövüego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raromo'iröhe jöho noro majëhi'ie'ö avoho uehorovo'irarijejo. ² Aehu sarerëmiromu uëvaruoho: Badare majaho mami'e rovë'e hö uëvaruoho ëho heromo nadi ma-burëroho tiöromo uehore gö gö baere. Ehi jië'e jö rovade hesi bëhoho nani aëro sarerivoromo uëvareje: Ejjöho God-are Aru'aho hesiro baeromo majëhijaruëjo. O nani aëro jabesi ëma uehorovoromo majëhijareje. O nani aëro sarerivoromo uvareje: Paul naro ehi jië'e jöho jajivoromo bamëhode höjo. Nani ëhuni uvarujeje: Badare majaho mami'e rovë'e höjo. ³ Ae göehu ehi jië'e jö atoromo sarerëmi'i ë'o gavaruoho bogave ejëho'irarije. Badare majaho bogo ëma rue'i a'i ë hesi urimo ae aho'obëhe dë vövöbajo'e aho'o huotorovoromo God bijönimoromo hu'o muorovo'ie'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bövie nami'ë'e ijönö sisërë va'iröhëro. ⁴ Bövie namiromu jöe majahuromu uö'ë'e: Jemëhu bövie bise'e aho'o God höromu rajëhijarujo vuonugo'i na gemu börömo hö uehorovevorëjo. Ehi uöromu God-are osa börömore va'o hiromu majahuromu uö'ë'e: Aviae na God jevajëjo. Ehi ë'iramu ë hesi ijönö Badare majaho rue'ë'e.

⁵ Jemë'o uehorovore. Naro jemë'o hiromu ë hesi jöho uë'ego henövarijeje. ⁶ God-are mu ijumaje aho u'emu rue'ë'e. Avevejö'oho ë ia hesi mu sisëho ahë'eje. Diehi'oromo ahajoho iae jemë gavarujeje. E'mu sisëho ahobe va'ujuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rue'ë'e. ⁷ Röhu avevejö'oho hesi mu sisëho Satan-ro gurihoromo ae uëvego

vaejarueje. Vaejogo mu sisë ahaje ahuro ahobe va'ujuvo rori'o bava'iramu evaroho sisëho bogo aho'ë'e. ⁸ Sisëho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ë'e. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromo jö'o ögëro hadivoromo ajoho röjahi'iramu sisërë barë'ë'e. ⁹ Röhu urimo Bada bogo rue'iröhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromo ae sarerëmiromu darugo'e muoho röjëhi'ë'e aëro ëho garomo tiöromo sisë'i uehorovoromo uvoröhego: God-are mu ijumaje aho mae höjo. ¹⁰ Darugo'e muoho röjëhiromu sareri'e mue bövie bise'e vaenövo'ë'e sisëre va'iröhe ariböviohuro garöhego. Jabuhu sisëre va'oröhe hesi bëhoho urimë'i Keriso-are jö maho bogo e'i bijönimoruomadeje. Jö maho ejaho'ibejo ehuro iae maro va'oruomo'ibejo. Röhu bogo ejarohuro ehuro sisëro va'o hesi jioruome. ¹¹ Jö maho bogo ejahego ehuni God-ro sareri'e jöho jabesi dë vövöbajo'ere bojëmijajeje jaburo ë jöho mae uehorovoruomoröhego. ¹² God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro ehü'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëvajëjo.

Birivoromo riravo'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöëni God mabëhe uanövo'ejo. Ehesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöëni uehorovoromo uvadeje: Naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. Nasi Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu ehuro ehi ë'ejöjo. ¹⁴ God-ro ehi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ejjöho jemëro mae

uehorovorego naro baejėvoromo maro bamėvo'irőjo ěhuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejego ma-mabėhe jėvo'irőhe hőjo. ¹⁵Nasi ő mueno'e ěhuni biririvoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jő'ehu majėhiromo rőhu ijonő surire jajivoromo rőjėhijare jőho ěhuremu ma'enoromo uehorovore.

¹⁶Jemėro ěhi ě'irarijego no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niő'iro ajėmijőro. ěhesi bėhoho urimė'i God-ro no uehorovavuoromo huė baejavuoromo no ioro'ioemu birire bojamuiromo ajamuijė'eje noro nimorohė'i uvorőhego: Maro javuo'ajėjo. ¹⁷Ěhuni no nague jabumėro jemesi dė vövőbajo'o ho biririvėhego jemėro bogo juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jő maemu atonővo'irarijego.

Thessalonica ekaresiaehu Paul-mesi jőeni God-are őrire ěninami'irőhego Paul-hu jajivade jőhoje.

3 Nasi ő mueno'e nasi ijo tugoho'i jőho jajivo'iė'ajoho gare. Jemėro nosi jőeni God ua garego ajamuego Badare jő noehu majėhibe jijiharuo ho ma-burėro rumorovo va'ego ae aho'obėhe heromo uvoruomo'i: Jő mabėhe hőjo. Ěhuro jemesirire jajėhi ěhi jiobe va'iro. ²O ua garego God-ro ajamuego biriri'ővarue aribővi sisėho no bogo baejavuoromo sisė vaejavuo'iro ě hesi bėhoho ae gőero gőero Keriso-are jőho bogo ma uehorovarue jiaje.

³Rőhu Bada hu bogo sareri'oho jio'i maėro jiė'ero huro jemė birire bojėmiromo avoho muebejėvo'ė'e A Sisėho bogo baejėvo'irőhego. ⁴Rőhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jőho mae uehorovoromo uvarueje: Jemė nosi jő ejahuarujoho iae ěhi ejahuobe va'a'arujėjo.

⁵Rőhu no nague Badaro ajėmijego jemesi dė vövőbajo'ere herovoromo

uvo'irarijego: God-ro mabėhe uehorovavuaje hő uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadėhi ěhi biririvo'irarijego.

Ővehu biririvoromo bövi bise'o baerőhe jőhoje.

⁶Nasi ő mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jő bėrőmoho majėhi'ie'ő. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojėmijamu hejarije jőho bogo ejahuo'i mue bijőnimoromo ěma raromamu gėvė'iroho gorėvore. ⁷Iae jemė'o gavaruje. Noehu ě'arėhi jemė'o ěhi ě'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jemė'o raromarevaroho muoho bogo bijőnimareje. ⁸No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ěma ujuoho'i imoromo ujuohonővareje. Sisone vahie majae nosi ővėro biririvoromo i'u'e mu bėrőmoho vaemu vaebe va'oromo nosi manaho bihororomo iruno'oho bövioho bise'oho imonővareje huė vavaene jemesi őrire bojėmijőeni. ⁹Noro uė'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaje bövie bise'e ma-suvuore bojamuihė uė'ibejo iae mae jio'ibejo. Rőhu noehu bogo ěhi ě'are hesi bėhoho no naguadeje jemėro ga'irarijego noehu nosi ővehu biririvoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ěhi gemuoho ě'irarijego. ¹⁰Noehu jemė'o raromarevare evare ave jőgoroho majėhiromo uėvareje: Ae rahu bijőnimoromo mu bogo vaejė'oho ioho nadi i'imamirėjo.

¹¹Noehu ěhi jajivarue hesi bėhoho no hejarueje uővuego: Jemesi a ioro'ioro-huro muoho bijőnimoromo ěma raromoromo ae gő jabesi muoho ěma ahobe jijiharue hőjo. ¹²Ěhuni noro ave jőho bojėmiromo Bada Iesu Keriso-are ihoro majėhijő. Ěhi jiė'e aribővioho uėrego ma-u'emu taemo raromoromo jabesi ővėro biririvoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³Rőhu nasi ő mueno'e jemėhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore. ¹⁴Ae rahu

ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jïë'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro. ¹⁵Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromonue huodivo'i a'i uvore: Nosi öe höromojögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶Bada huë mae bojamuaje ae jïë'ego no nague jemë mae o sisë raromë'ohohuro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷Paul naro nasi övëro jajivoromojemesi örire jejëmiromobame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajoho ëhi jajivaje je jemëro garomo uvo'irarijego: Paulro bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesinu ano'oho ëhije.

¹⁸Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

1 O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

²Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³Naehu ja'o hiromo Macedonia sa'are rue'irögoru jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoru ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujo vuonugohëjo. ⁴Hijo miono'o jabesi vavu gö gö jabesi ihe gö gö mevobe va'emü va'arujoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ehi uëne. Ehi jië'e jöemu uehorovë'ohuro ehuro aëro jöho maberohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ehuro ë muoho baejaruëro jië'ëro. ⁵Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo madöëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ehuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶A ioro'ioro-

huro ëhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabesi jögoroho ëma berohemu beroharueje. ⁷Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomö'iröhëro. Ehi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma birivoromo jöho majëhijarueje.

⁸Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ehuro marëjavuo'ë'e. ⁹No ave jöhemu uehorovo'ejo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'eje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoromuomajohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰o a'o magonaho'o öehu jijihanovaruohuni o a'o a'o sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-reriravoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'eje. ¹¹Ëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Ejö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹²Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni. ¹³Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i

ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöeni ëhi vavaenimade hesi bëhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego ëhuni ë'adeje. ¹⁴Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejevoromo börömo bëhe ajemiro mo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë hesi bëhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvë'ëro javuë'ëro ëhi jië'e uehoro maho huë maho baejaruëro jië'ëro. ¹⁵Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Èho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'o ho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho ma-bisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevë'eje. ¹⁶Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bëhoho ijönö hu mae uehorovoromo ioro'ioeremu mae raromo'iröhe aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomoröhego: Urimë'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Èhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni ëhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Èhi uvoruomoröhego ëhuni huro nani vavaenimadeje. ¹⁷Èhu'ëro God hu mabëheje. Hu böröme namiromo bövie bise'e muebebe rovadoho ëhi muebe'amobe va'ë'e. Hu bogo guomo'i ioro'ioeremu jio'ë'e. Hesi nu ano'o ho no bogo gavarueje. Hu gemu börömo hoje. Hu ëhi jië'e aëro jië'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁸Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamiye. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu ja'o na'o hejareje. Èjoe

gemuoho naro ja uave ëhuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo birivoromo Satan'o muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego. ¹⁹Satan'o muorovoromo jö sisë ahë'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo ëhuro birivoromo ëhi jië'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ëhioho dë maho jio'i a'i dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Èmuoho sisë hö uvë'i röhu ëma ömareje. Èma ömë'ëro ëhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'ioere gemu ijumoromo boremi'ö barëjareje. ²⁰A ioro'iorohu'o röhu Hymenaeus'o Alexander'o ëhi jië'e mu sisëho vaejë'ejö. Èhi'amu naro Satan-are övore bojamiyodeje huro baejëvego jaburo a'ororomo God-are ihoho bogo ijumoröhego.

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

2 Röhu jö göho. Jö majëhi'irodoho ave jöho urimo majëhi'ie'e. Ja'o jasi ariböviohu'o jemëro ae aho'o jabesi jöeni uehorovoromo ëninamijë'i böviëni bise'ëni ua gavë'i huë mae uavë'i God-are öroro jöe atonövore. ²Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bëhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue ariböviohu'o huro ajëmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'o ho bövioho bise'o ho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³Èhi ua gavë'o ho mae jiego God-ro nimajeje ë hesi bëhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jië'ëro. ⁴Hu nime sa'ae din'ö'e din'ö'e raromarue ariböviohuro Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo ëhuro ijönöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego. ⁵Ae aho'obëhe ëhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bëhoho huro gemuëro sa'ae

dinö'e dinö'e raromarue aribövioho muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'o nosi ririre öroho avohahuajeje. ⁶Öroho avohahuajëro jië'ëro ae aho'obëhe noni guomorovadeje ehuro no sisëhu tövavuadoho jiovahuego no ae aho'obëhe mae raromo'iröhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bëhoho noro ehö garomo mae uvoröhego: God-ro no ae aho'obëhe maro ramuo'i nimajëjo. ⁷Ëjöhö naro ae majëhi'irodego ehuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jö mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho röjëhiromo uë'irodego: Ave jöhö mae jiaje mae uehorovorëjo.

⁸Ehuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijë'iroho ama'oho jaburo nu huë'e iro muorovo'e jöhö bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire jöe atonövoröhego. ⁹O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögohö avohö ruhoruromo'iröhego. Avohö ruhoromo bogo sinohö nimorohoromo moni börömohö bu'öromö niögohö nieniahö bövioho bise'ohö aho'obëhe imo'amoromo io'amoromo sinohö simano uohö avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögohö io'amoromo ¹⁰mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majëhiromo uëruomë'ohö: No God rajahijarue magonahe javuajë uvë'ohö jabuhu ëhi jië'e mu vae'iröhohö iae maeje. ¹¹Gemuore gagovoromo God-are jö hejë'ohö magonahö öm'ömhuro jörume ma-taemo raromoromo ma-jöhuremu heruom'o'i. ¹²O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örire church-re jö röjëhijë'ohö ëhi jië'e muohö Paul naro ahajeje. Jörume raromë'ohö iae maeje. ¹³Ëhesi bëhohö urimohö God-ro aev'iohö Adam bamoromo evare ijönö

Eve bamadeje. ¹⁴Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahohö sareramamu huro uvadeje: Mae höromö God-are jöhö ahahadeje. ¹⁵Iae ëhi jiadeje röhu magonahö öm'ömhö God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejëvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo ëhi jië'e mu ma birivoromo vaejë'ohö God-ro ajëmi'ë'e. Ajëmiromo gërohö jabuhu aboji harihu'o rahamu gëvë'irohö ëhi jië'e mu ma vaejarue magonahohö baejëvoromo maro bamëvo'ë'e.

Ekaresia muebejëvarue aribövi jabesi jöhöje.

3 Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejëvo'i nimë'ohö mu mae bae'i nimoruomaje höjöhö. Ëhi atoruomaje jöhö iae maeje. ²Röhu ekaresia muebe'amo'ië'irohohö ëhi ë'ië'e a hesi ihohö ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare söjëvo va'oromo nihudëgaje ae jio'iro. Jöe avohö röjëhijaje ae jio'iro. ³Nadi vörö'e jovohö iromö simanohö sisërë'iro. Nadi vörö'irae'i ma-u'emu jö sanu'e majëhiromo muohö vae'iro. Nadi iro muorovo'ohö vae'iro. Nadi moniemuohö uehorovo'iro. ⁴Hesi osare raromarue aganohö avohö muebejëvo'iro. Avohö muebejëvoromo aboji harihu'ohö avohö röjëhijehö jaburo hesi jöhö ejahoromo mu maemu vaeruom'o'iro. ⁵O hesi osare raromarue aganö bogo avohö muebejëvë'ohö hu diehi'oromo God-are ekaresiahö muebejëvo'ë'e. Bogo eni jio'ë'e. ⁶O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiahö nadi muebejëvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejëvë'ohö nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ë'e: Na a böröme jevë'ego ekaresia muebejëvaje mure bamevare höromö Satan-are

guare beva'ë'e. ⁷A'i God-are jö bogo hej'ë'e ariböviehu mu bae'iröhe a mae uehorovë'o'ho ëhi jïë'e ahuro ekaresiaho muebejêvo'iro. O hesi örire bogo ma uehorovë'e ekaresia ëma muebejêvë'o'ho hesi ihoho sisërë'iramu Satan-are guare be'ë'e. Ekaresia muebejêvarue aribövi jabesi jöho ëhije.

**Ekaresia ajëmarue
aribövi jabesi jöhoje.**

⁸Röhu ekaresia ajëmiarue aribövi jabesi jöho ëhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jöho huotohuotovo majëhi'i. Nadi vörö'e jovo bövioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹God-hu röjahuijade jöho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰Mure bamëvo'ië'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajoho gëre. Eni jëvamu gëvë'o'ho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹O jabesi magonahoho ëhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gö jabesi jö sisëho atemu ato'irögoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹²O ekaresia ajëmiarue aëro magonahe ma-gemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejêvo'iro. ¹³Ekaresia mae ajëmijë'o'ho jabesi ihoho mae jëvo'iramu ëhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho ae ma-sama'e majëhinövo'ë'ö.

**Paul-hu jögoru Timothy-are
örire jajivade hesi bëhohoje.**

¹⁴Na nege ma-burëro ö'irovo. Röhu naehu jajivaje hesi bëhoho ¹⁵naehu örisanuovoromo bogo vejë'o'ho ö'amü gevë'o'ho jero ë jöho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro ëhi'oromo God-are agano ömo'ömuohu'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue höjo. Iae God-are aganoho no daruge jïë'e ae God-are ekaresiae javue.

God-are ekaresiae javuë'ëro dioho'o bönu'o javuo ma'enegro bibivajëhi noro God-are jö maho ëhi ma'eno titimoromo avoho muebejêgo ëhi jïemu jiajeje. ¹⁶God-hu röjahuijê'ëro noehu mae uehorovarue jö hesi bëhoho böromo maeje. Ae aho'o iae no ëhi uehorovarueje. Ejö hesi bëhoho aviajeje. Hu a sine jioromo a nuniro rovide höjo. Hu mae jiaje jöho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no röjahuijade höjo. Hesi nu ano'o'ho aneraëro gavare höjo. Hesi jöho sa'ae göro göro aëro aevoromo hejare höjo. Hesi jöho ave sa'are ariböviohuro mae uehorovare höjo. Ö'idöre ajiomoromo hesi ajoho baejade höjo.

**Ijonö aehu Iesuare jö ma vuonugo'i
sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.**

4 Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'eje: Majae ijonö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömuohuro sarerëmi'iramu mae höromo jabesi jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo. ²Satan-are aru'aho sisëhuro jabesi sareri'e jöho bojëmi'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabesi dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromo majëhiruomo'ajëjo. ³Majëhiromo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Eëhi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huë mae uaromo ë ioho ue'aho'iröhego. ⁴Eëhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Eëhuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo ë i ijë'o'ho maeje. ⁵Eëhesi bëhoho no

God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'oho bamade höjo. Ëhi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'oho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuë'ero ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶Ëjöho Christian aganoho majëhijego heruomoi'iro. Ja ëhi ë'ë'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Ëhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baejë'e javo'iramumu. ⁷O simano sisërëromomo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivohemu sivohobe va'one. ⁸Noro sino haho'o hesi muoho sivoho avohë'i ë'o gabe va'arueje ëhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ëhi ë'ë'oho ëhuro no ma-bisemu mae javuo'ë'e. A'iro God-hu nimaje mu sivoho avoho'i ë'o gabe va'ë'oho ëhuro mabëhe javuo'ë'e. Ëhuro jaruvoho mae raromaruëro ijonöhu'o ëhi gemuoho raromoejo. ⁹Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. ¹⁰Noro ëhi mae raromoi'röhëni ëhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje ë hesi bëhoho God darugo'e aëro jië'ëro no ajamuijoro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'obëhe ajamujaje aeje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavujaje aeje. ¹¹Ëhi jië'e jöho ae bojëmiromomo ë hesi öroho röjëhinövone. ¹²Ja a i'e jave röhu nadi simano sisërëjë'e muoho vaejago aho uvoruomoi'iro: Timothy asisö'ëro jië'ëro hu muoho bogo avo'avoho vaejaje höjo. A'i jero jö mae jövoromomo mu mae vaeromomo ae huë baejëvoromomo God mae uehorovoromomo avoho taemo hijego aëro jasi muoho garomomo uvo'iro: No'o ëhi

ë'ëjarëjo. ¹³Jero ëhi'oromomo God-are jöho aëni adahoromomo jögore mëmiromomo öroho röjëhiromomo ëhi ë'i hijego evare na ö'iro. ¹⁴Mu vae'irane suvuoro God-hu bojamadoho nadi u'uho'i ma-biririvoromomo muoho vaene. Ëhesi bëhoho urimë'i ekaresia muebejëvarue a duvahohuro övoho simanore bamahumu evare aëro jöho God-aro baeromomo mu vae'irane jöho majahijamumu ëhuro ë suvuoroho baejaneeje. Ëhuni ëho avo'avoho mueberomomo muoho vaene. ¹⁵Ëhi jië'e muohuremu uehorovoromomo biririvoromomo vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro ae aho'obëhe ga'ë'ö jero muoho avoho vaebe rue'iramumu. ¹⁶Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromomo God-are jöho avo'avoho röjëhine. Ëhemumu vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro maro javoromomo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jëvo'ë'e.

Timothy-hu ekaresia ae magonahë diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

5 Röhu ga'irane a duvahuemu mu sisë'i vaejamumu jaehu jögoru majëhijë'oho nadi jö giagia'oho majëhi'i ma-sanue vavumu majaharuëhi ëhi majëhine. O a i'o jögoru mëmë'oho ö majëhijaruëhi ëhi mëmine. ²O magonahoduvahojögorumajëhijë'ohovëmumajëhijaruëhi ëhi majëhine. O magonahoi'ojögorumëmë'ohoma'ino majëhijaruëhi ëhi jië'e jö mahemumëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromomomajëhine.

Magonahodorujabesijöhoje.

³Röhumagonahodorujabesijöho. Magonahodoru aganorumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogojië'oho ëhi jië'e magonahodoruohojerorajëhiromomajëminövone. ⁴A'i magonahodorue aboji harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avohouehorovo'iro. Jabesitaganomomahourimomomavohomuebejëvoromomoehuro jabesij

vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajë-marëhi ëhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Ëhi jië'e muoho God hu nime. ⁵A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho ëhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvoromo ëhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho ëma jijiharuëro ije jahosi'e jiajëhi ëhi jëve. ⁷Ëhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmi'jë'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmi'jë'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

⁹Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'ië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. ¹⁰O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmi'jë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruomë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu jajivo'amo'iro.

¹¹A'i magonaho i'e doru jioruomë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejëvone. Ëhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nimarueje. ¹²Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisërëjajeje. ¹³Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo

osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruomajeje. ¹⁴Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoiho bogojio'ë'e. ¹⁵Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶O Christian magonahe rahu hesirire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoiho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

¹⁷Röhu a duvahehu ekaresia muebejëvarue jöho jajivo'ië'e. A duvahehu ekaresia avoho muebejëvamü ekare-sia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvuoro bisemu bövie mana bojëmi'jë'oho iae maeje. O a duvahehu biririvoromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi röjëhijarue ëhi jië'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmi'jë'oho iae maeje. ¹⁸Suvuoro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹O aehu

ekaresia muebejävaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ehuremu ejëhone. ²⁰Hu sisë jië'oho ekaresia aribövi jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ehuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ehioho ë'iröhe.

²¹Ejöhö börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaro mevo ga'irane a duvaho jabesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahe jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'ioroho darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahe aho'obëhe majëhinövone. ²²O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ië'iroho nadi ma-majioho övoho simanoroho bamahone. Eiahuro mu sisë vaejago ae niö'i jemesi ihoho sisërëjehojöëni uave. Nadi ehioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³Röhu dëre guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovuho' ma-bisemu ijego ehuro dëho mae javo'iro.

²⁴Amo jaehu ekaresia jabesi mure bamëvo'ië'iroho jabesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Ehesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jië'ëro jabesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabesi sisëho subirö'öjël'ëro jero jabesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomo'iramu muroho bogo

bamëvo'anue. ²⁵O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öjël'ëje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënoho jio'ë'e.

A jabesi muemu vaejarue aribövi jabesi jöhoje.

6 Röhu jö göho a masijo jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejeharue aribövi jabesi jöhoje. Ehi jië'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovëvo avohoromo muoho vaejehëgo God-are ihohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisë'ioho ato'iro. ²O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jëvë'oho mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ëro jëvël'ëro bogo masijoho hö uvoromo muoho ëma sisë'i sisë'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho jabumë Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajëhijaruoho jëvajëjo. No ëhi jië'e aribövioho ajëmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejëhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisëhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i ehemu uehorovarue mu sisëhu'o ë mu sisë niö'i hesi jöhoje.

Ehi jië'e jöho jero ae röjëhiromu uë'i hijego muoho avoho vaeruomo'iro. ³Aehu jöe gö röjëhijë'oho sisëje. Jöe gö röjëhiromu nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejë'oho ⁴hu simanoho bogo uehorovë'e ëma uvajeje: Na a böröme jëvajëjo. Simane sisërëromo nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö ëma nahoromo

jö aho'ahëmi'i. Röhu ëhi jië'e jö berohemu berohamu hejë'oho ëhuro aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumë diehi'oromo bae'i no bogo baejare höromo jabesi örire dë vörönimoruomajeje. Dë vörönimoromo iro muorovo'e vaeromo ae göëro gö hesi örire agoromo ae göëro gö hesi örire sisë uehorovoruomajeje. ⁵O uehoro sisë baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoromo sarerivoromo uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviëhi höjo. Noro inömoho bövioho bise'oho ujuohoromo ëhuro maro raromo'ejarejo.

⁶Iae mae. God-are muemu uehorovë'oho iae maro raromarueje. Ëhesi bëhoho God-are muemu uehorovoromo röhu bogo gö'o gö'oho bae'i uehorovo'i a'i uvë'oho: No eni javuajë uvë'ohuro ëhuro maroho raromarueje. ⁷Vëmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovaraje. O vuovoröhe majaroho ëhu'o ma-övemu va'ejo. ⁸Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuë'oho ëhuro uehorovoromo uvo'ejo: No eni javuajë uvoromo bogo gö'oho bae'i ëhemu uehorovo'ejo. ⁹A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bise'e marohë'e mae bae'i ëhuremu uehorovoruomajeje. Ëhi jië'e aribövioho Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajore ri'öromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisërërovo barëjarueje. ¹⁰Moniemu gemu uehorovë'oho ëhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo ëhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'ojuvo va'o vuonugo'i huë vavaene gö gö baeruumë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹Röhu ja God-are ae jave. Ëhuni ëhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo birivoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majëhinövone. Ëhi jië'e muohuremu vae'i nimonövone. ¹²Aehu ajajovoromo göehu gö iosirëmi'i biririvaje ëhi jië'e mu maho baejë'e jave. Ëhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromo birivoromo mu maho vaenövone. Muoho vaejë'i ijönö ioro'ioeremu maro hi'irane öroho ëhuremu uehorovone. Urimë'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje ëhi maro hi'iranego. Ëjöhuremu uehorovone. ¹³Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'ië'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Ëae niö'i jabesi nunire ave jöho majahi'ië'e. ¹⁴Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisëho bogo ato'iro. Ëhi ebe va'one ijönö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-marohiromo huro gemuëro börömo mae namijë'ëro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu dörohoje. ¹⁶God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji böröromo hijë'ëro hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövë'ëro ëhi bogo ganövo'ejo. Hesi iho börömo darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inömoho bövioho bise'oho

uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inömo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inömo ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajëjo. Èhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuoröhego. ¹⁸O uënego jaburo mu mae vaeruomo'i. Huë baerovarue mu hesi öroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro. ¹⁹Èhi ë'ë'oho suvuoro maho ö'idöre rune vae'ë'ö ëhuro maja viture ma-marö raromo'iröhohuni. Èhuro ruaho'amoromo bogö ma-döemuoho mae

raromo'i dë vövöbajo'o uhohu'o marö raromonövo'ë'ö.

²⁰Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Èhuni ë jöhemu avoho uehorovoromo ae majëhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone. ²¹Èhesi bëhoho ae göero ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

1 O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'ië'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jevë'eje naro ae majëhiromu uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuadëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jïë'e ae jeve.

²Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

**Timothy-hu Keriso
mae uehorovadhuni ëhuni
Paul-hu God mae uavade jöhoje.**

³Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje. ⁴Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego. ⁵Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövarëje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

**Timothy-hu vi'ehe huë vavaene
baeromo birivoromo Keriso-are
muemu vaeröhe jöhoje.**

⁶Ëhuni naro ave jöho ua'ië'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamijadeje jero hesi aribövioho muebejëvo'iranego. Ëhuni ë darugoho vëninö'e avoho muebejego bogo duoroho'iro. ⁷Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejë'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejëvoromo avoho taemo raromarueje.

⁸Ëhuni nosi Badare jö majëhijan-uoho nadi ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene. ⁹Ëhesi bëhoho no sisë javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviemu javuojöro uövuadeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvadeje no mu mae vaejë'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuadeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo ë'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego. ¹⁰Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuaje aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuaje muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje. Ahoromo hesi jö maho röjahuijë'ëro ëhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioro'iore gemu maro raromemu raro-mo'ejarëjo. Kerisohu ajamuade jö maho ëhije.

¹¹ Ējō maho naro majēhi'irodego God-ro bamevadeje. Ēhu'ēro na apostle o Keriso-are jō rōjēhijaje ae jeve. ¹² Ēhi jiē'e muoho vaebe juv'ēro ēhuro na vi'ehoho huē vavaenoho baejajeje. Iae ēhi jeve rōhu na bogo javojeje. Rabēni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiego. Ēhi gavajēro jiē'ēro uva-jeje: Iae mae hōjo. God-ro eni jiē'ēro ēhu'ēro hesi mu nasi övo dōre bamehadoho huro avoho muebebe va'iramu evare ē maja bōrōmoho rue'a'ajējo. Ēhuni javojoho bogojeve. ¹³ Rōhu naehu jō ma rōjahibe rovamu hejanoho ja'o ēhi jiē'e jō mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoro maho baeromo God mae uehorovē'e ae gö huē baejēvē'e hiromo ē jōhuremu ma'enone. ¹⁴ God-hu hesi jō ma jasi övo dōre bamadoho avoho muebenego aho bogo jō göho jōvo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dē vövōbajo'ere hijē'e jiaje hesi darugoho baeromo ēhuro ēhi ē'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obēhe Phygelos'o Hermogenes'o jabu'o nasi jōho bogo uehorovo'i remo va'oruomē'eje. ¹⁶ Rōhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganohuni vavaenimoromo ajēmi'irōhego. Ēhesi bēhoho urimē'i naro huē vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajemi'ego dēho sasohevonōvadeje. O na savoji gagore hijamu hegorovo Onesiphorus-ro nasi jōēnioho bogo javojimo'i ¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje. ¹⁸ Ēhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jōēni vavaenimoromo ajamijego mae jiorōhego. Na ēhi nege. Rōhu urimē'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bōvioho bise'oho ajeminōvadeje. Ja'o iae gavanueje.

2 Rōhu nasi harihe no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvavuē'ego God-ro hesi nimoromo huē baejavuoromo biriroho bojamuijē'e jiaje jero ē biriroho

baeromo muoho vaenōvone. ² Na diehi jiē'e jō ae aho'obēhe majēhijajoho iae ja henōvaneje. Ēhenōvane jōho baeromo a ma jabesi öroro rōjēhijego jaburo jōho bava'oromo a ioro'ioroho jabu'o rōjēhi'iro.

³ Muoho ēhi vaeromo huē vavaeni rovē'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo aribōviehu biririvoromo Satan'o muorovoromo huē vavaeni baejaruēhi na'o ēhi ē'ejō uvoromo ja'o ēhi jiē'e huē vavaenoho baeromo biririvoromo Satan'o muorovone. ⁴ Rōhu ē hesi uhu jō jajivo'iē'ajoho gane. Bijo bunoe baeromo sisē aribōviohu'o muorovē'iroho mu göho göho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabesi muorovo a bōrōmohuro gēromo nimorohorōhego. ⁵ O uhu jō göho. Ajajovoromo tutuvoromo ae göehu gö iosirēmi'iē'iroho diehi ajajovarue jōgoroho ejēhoromo evare tutuvarueje bogo ejahē'oho suvuoroho bogo baejōēni. ⁶ O uhu jō göho. Dē mu ravē'iroho biririvoromo mu vaejarue aribōviohuro urimoho ē ioho ue'aho'ē'ö. ⁷ Naehu jajivaje jōho uehorovo avohone. Jōe aho'o Badaro ajami'iramu bēhoho bae'a'anue. ⁸ Rōhu Iesu Keriso uehorovonōvone. Keriso hu Israel sa'a muebenōvade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'ōjē'eje. Ēhi jiē'e jō maho naro majēhibe juvajeje. ⁹ Ēhi jiē'e jō maho naro majēhijē'ēro ēhuni Keriso bijōnimarue aribōviohuro uvoruomajeje: Nōrō Keriso-are jō majahujohuro ēhuro hu a sisē hōjo. Ēhi uvoromo savoji gagore ba'amevē'ēro na huē vavaene baeje. Jabumēro na savoji gagore ba'amevoromo taemevareje rōhu God-are jōho bogo taemē'ēro ae aho'obēhe hebe va'oruomajeje. ¹⁰ Ae aho'obēhe God-are jō hebe va'aruohuni

ēhuni God-hu baejēvade aribōviohuni naro uehorovēvoromo biririvoromo huē vavaene bōvie bise'e baejajeje. Ēhesi bēhoho na nege ē aribōvioho jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jēvē'ero bogo sisēroho va'i maro va'oromo ioro'ioere gemu hesi ajire raromemu raromorōhego. Ēhuni naehu biririvoromo mu vaejajēhi ja'o ēhi biririvoromo muoho vaene. ¹¹ Rōhu noehu ato'i arijarue jōho iae jō maeje. Atoromo ēhi uvarueje:

Nosi uehoro mamiho Iesu guomadēhi vuovahuē'oho hu'o gemu mae raromo'ejarejo.

¹² No bogo u'uho'i ma-biririvē'oho hu'o masije riravoromo hesi ōri ari'oho muebe'ejarejo.

Noehu hesinō deju bu'ōjē'oho huro nosinō deju bu'ō'a'ajējo.

¹³ Noehu God mae uavare jō ahē'oho rōhu God-ro mae uōvuade jōho bogo aho'a'ajējo

huhu uvaje jō vuonugo'irōhoho bogo eni jiē'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaerōhe jōhoje.

¹⁴ Ēhi jiē'e jōho majēhijego Christian aribōviohuro heromo avoho uehorovoruomo'iro. Ēhi majēhiromo rōhu God-are nunoro jōgoroho darugo'o majēhiromo uēne: Bēhi rumo'e jōe gō gō nadi ma-jō aho'ahamirovorēne. Ēhi uēne. Ēhi jiē'e jō aho'ahamirovē'oho aho heromo bogo marē'i sisērērovarueje.

¹⁵ Rōhu jero muoho biririvoromo ōmo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajējo. God-are jō maho ma-ahorirēro majēhine. Jaehu ēhi ē'ē'oho jaehu vaejanue muoho God-hu gavē'oho ja bogo javojago'ē'e.

¹⁶ Rōhu God bogo uehorovē'e ēma atarue jōho nadi enōvone. Ēhi jiē'e jō atē'oho aēro God rumonimobe

va'oruomo'ē'e. ¹⁷ Ēhi jiē'e jō sisēho iae sagoho va'ēne jio'ē'e. Sagohehu sino dōre ibe va'ego rumorovoromo sino sisērējēvobe va'ajēhi jabesi jō sisēhuro ēhi rumorovo'iramu aēro sisērēbe va'oruomo'ē'e. A ioro'iorohuro ēhi ē'arueje rōhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niō'iro ēhi jiē'e jōho majēhijarueje. ¹⁸ Majēhiromo God-are jō maho vuonugoromo ae sarerēmiromo uēvarueje: No ae aho'obēhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'ōjē'ero javuē'ero ē hesi majaho mami'e barējē'e hōjo. Jō sisēho ēhi jōrovamu hejē'ero Christian ae gōero gōero Keriso avoho uehorovaroho vuonugē'ejō. ¹⁹ Ēaribōvi ioro'ioerehu God-are jō vuonugaroho rōhu God-are aribōvi maho jabumēro ōbunō'e bibivoromo riravarueje. Jabumē God-are javu hesi ōbu va'ēne jioruome. God-are javu hesi ōbu va'ēne jioruome rōhu God-are javu ōbu hesi ahore ave jō niō'ioho jajivē'eje. Gōho uvē'eje: Badaro gēvaje hōjo di aribōvioho hesiroho jioruomego. O gōho uvē'eje: Ae rahu uvē'oho: Na Bada mae uehorovaje ae jevajē uvē'oho ē ahuro mu sisēho vuonugo'irajo. Ējōho jajivo'amē'eje.

²⁰ Rōhu ekaresia jabesi uhu jō gōho uehorovone. Osa bōrōmore va'ē'oho ga'a'anue hevōe ramae nu ano'e gō gō jio'amo'iramu. Ioro'ioroho inōmo mamabēhēro avoho'amē'eje. Ioro'ioroho ma-ijēro o sa'aēro sisē'i sisē'i avoho'amē'eje. Rōhu jabesi muoho gō gō jiorove. Hevō ioro'ioroho maego maja bōrōmohuni runo'e bahi'i hevō ioro'ioroho sisēgo majae ēhi mue vaejarueje. ²¹ Ēhesi bēhoho ae rahu naehu jajivaje uehoro sisē gohō'ōjē'oho ē aho hevō maho va'ēne jio'ē'e. Ēhi jiē'e aho mae nugē'ero hesi Bōrōmo hesi muoho mabēhe ajami'ē'e. Mu mae rabe rabe rovamu vaejē'oho eni jio'ē'e. ²² Rōhu a i'ehu sisē ōmo'i namaruoho gorō'i

a'i aviēhi jiē'oho sivoho gane. Bada dē vövöbajo'o uhure uehorovoromo huhu ajēmijōro ua gavarue ariböviohu'o gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'ioroho jasi dē vövöbajo'ero rajēhi'i ē'o gane. Ēhi jiē'e muoho nuninō bamone. ²³Rōhu nuni ramoramov'ero simano sisērōromo jō aho'ahamirovarue jōho nadi ejēhone. Ja'o iae gavanue. Ēhi jiē'e jō aho'ahamirov'iroho ēhuro iro muorovo'e vaejarueje. ²⁴Rōhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'oho vae'i a'i ae aho'o jabesi örire huē baejēvonövo'ē'e. Ma-taemorovoromo jōho avoho röjēhinövo'ē'e. ²⁵Ae göehu hesi jō ahē'iroho huro sanu'e jögoroho juvö'ö majēhinövo'ē'e. Juvö'ö majēhi-jē'oho hesi nani'o nani God-ro jabesi simanoho huotovēho'iramu jabumē uehoro sisēho vuonugo'i jō maho avoho ga'ē'ö. ²⁶Urimē'i ēhi jiē'e ariböviohuro Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenövaraje. Rōhu jabumē jō ma avoho gavē'ohuro ēhuro avo'avoho uehorovoromo Satan-are guare jēvajoho suorovoromo maro va'ē'ö.

Maja viture sisē ariböviehu huē vavaeni barue'iröhoho ēhi jiē'e aribövi Timothy-hu gorēvo'iröhe jōhoje.

3 Rōhu ave jōhu'o avo'avoho uehorovone. Sa'a bövi bise'o barē'iröhe majaho dunov'iroho huē vavaene bōrōme rue'ē'e. ²Ēhesi bēhoho ae aho'obēhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ē'ö. Bövie bise'e gö'o gö'o dōre baebe va'i nimo'ē'ö. Jō huhe ē'oromo jōe gö gö ēma ato'ē'ö. Jabesi simanēro ēma uehorovoromo uvo'ē'ö: No a ioro'ioroho iosirēmiromo masijoho javuajējo. Jō sisē ato'ē'ö.

Vēmu vavu'o jabesi jōho aho'ē'ö. Suvuoro bojēmamu baejē'oho huē ma jōho bogo uehorovo'i ma-bae'ē'ö. God-are mu maho ijumo'ē'ö. ³Jabesi aganoho bogo huē baejēvo'ē'ö. Nue huo'i sanuēmē'oho bogo e'ē'ö. Ae gö jabesi jō sisēho sarerēmiromo ato'ē'ö. Mue bövie bise'e nimaruocho ēma ömo'ē'ö. A umijaje ö sisēho va'ēne jēvo'ē'e. Mu maho bijōnimo avoho'ē'ö. ⁴Aganoho sarerēmiromo sisē vaejēvo'ē'ö. Bogo avo'avoho uehorovē'e mu sisēho ēma vae'ē'ö. Simano bövie vaeromo uvo'ē'ö: No eni javuajējo. God bogo nimo'irōgoro sino sasohē'e nimorohē'e muohemu ehemu nimo'ē'ö. ⁵Ma-döeremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Ēhi jiē'e aribövioho gorēvo'iranego uave. ⁶Ēhesi bēhoho ēhi jiē'e aribövi ioro'iorohuro sarerisareriēmiromo sanuēmibe osare osare va'oromo nu gö gö uehorovarue magonahoho sarerēmijego jabesinö va'arueje. Ēhesi bēhoho ē magonahoho mu sisē vaebe rov'ē'ero ēhu'ero dē juhuoninēgajeje. Dē juhuoninēgego mue gö gö nimarueje. ⁷Mue gö gö nioromo majae ēhi jōe gö gö hebe va'arueje röhu jō ma bae'iröhoho bogo eni jēvo hesije. Ēhi jiē'e magonaho ömo'ömocho sarerēmijarueje. ⁸Sarerēmiromo God-are jō maho aharueje. Urimē'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jō aharēhi ē sareri'e ariböviohuro ēhi God-are jō maho aharueje. Jabesi simanoho sisērējēv'ē'ero uehoroho bogojēve. God mae uehorovaroho rireromēv'ē'je. ⁹Rōhu ē aribövi jabesi muoho bogo marē'i urimē'i Jannes'o Jambres'o jabesi mu simano rumo'e jiamu aehu gavarēhi ēhi ae aho'obēhe garuomo'ē'e ē aribövi jabesi muohu'o simano rumo'e jiē'e jio'iramu.

**Paul-hu hesi majae
barë'ia'amu Timothy jögoru
börömo bojamade jöhoje.**

¹⁰Röhu ja bogo ëhi jië'e aho jave. Na diehi diehi röjëhibe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavë'e jave. Bëhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu bogo nu huodëgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovëvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uho'i ma-biririvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. ¹¹Aehu sisë vaejevo'i arijamu huë vavaene gö gö rue'i hijamu Antioch amore Iconium amore Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huë vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Ëhi jië'e huë vavaenoho baejumu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje. ¹²Röhu na bogo gemuoho huë vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i nëgë'o'ho a ioro'iorohuro ëho garomo bijönimoromo jabesi örire sisë vaejëvo'i ari'lramu huë vavaene baenövo'ë'ö. ¹³Aribövi mahuro huë vavaene bae'i röhu sisë ariböviohu'o sareri'e jö majëhijarie ariböviohu'o avevejö'e mu sisë vaejaruoho jaburo ijonö gö'o döre sisë börömo mae vaebe va'ë'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ë'ö o jabu'o ae gö jabesi sareri'e jöho heromo mae höromomo ejëhonövo'ë'ö. ¹⁴Jabumë ëhi sisërëjëvo'ë'e. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Ëhesi bëhoho ë jö röjahijare aribövioho ja iae gövuanueje. ¹⁵Iae ja'o gavanue ja bise'o javade majare jero aevoromo God-are surire jöho

hebe rovanéje. Ësurire jö gavë'ohuro ëhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo uvo'a'anue: Naro ëhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'ejöjo. ¹⁶Röhu God-are surire jöho aho'obëhe ëho God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ëjö adahë'ohuro ëhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marëjajeje. Ëhuro God-are muoho huruoho majëhijarieje. Mu sisëho aharueje. Juvö'ö majëhijarieje. Mu ma hesi öroho röjëhijarieje. ¹⁷Noehu God-are surire jö adahoromo ëhi jië'e mu vaejë'o'ho ëhuro God-are aribövioho no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuë'ëro ëhu'ëro mu mae aho'o vaejë'o'ho eni javuo'ë'e.

4 Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'o vadu'ohoo majahi'ejo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue ariböviohu'o vuovavuë'e ariböviohu'o no aho'obëhe göromomo mevavuo'ajëjo. Huro nosi nunire rueromomo böröme namiromomo aho'obëhe muebejavuo'ajëjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'ie'ajoho böröme hö uvoromomo avoho ejehone. ²God-are jöho darugo'o majëhine. Ae nimë'o'ho o bogo nimë'o'ho biririvoromomo majëhine. Jöe majëhijego avoho uehorovoromomo'iro. Mu sisë vaejë'o'ho ahëvone. Darugo'e jö maho majëhijego heromomo biririvoromomo mu ma-maemu vaeruomomo'iro. Nadi u'uho'i biririvoromomo jöho röjëhinövone. ³Ëhesi bëhoho rabëni. Majae ijonöho aëro God-are jö maho bijönimoromomo'ë'e. Jö maho bijönimomo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoromomo'ë'e. Hia'e avohoromomo ehuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomomo'ë'e ëhuro he'i nimarue jö bëhoho röjëhijego heruomoröhëro. ⁴Ëhi jië'e aribövioho sö rueromomo jö maho vuonugo'i sareri'e jöhuremu

uehorovoruomo'ë'e. ⁵A'i jero rabe rabe rovë'iroho avo'avoho uehorovonövene. Huë vavaene rovë'oho nadi u'uho'i biririvone. Keriso-are jö maho majëhinövene. Ëmuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obëhe avoho ma'eno titimone.

⁶Ëhesi bëhoho nasi majaho barë'irögoro ë'e. Jew rajehu God rajahiro mo jovo otehoromo God bojamiaruëhi ëhi nasi sino haho'oho God-are örire suvuore bojamiromo guomo'ië'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ejo. ⁷Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo biririvoromo vaejë'ëro ëhu'ëro ruahö'öromo vae barëjë'e jeve. Noehu mae uehorovarue jöho ma'enë'e jeve. ⁸Ëhu'ëro avevejö'e mu mae vaeromo ruahö'öjode hesi suvuoroho ö'idöre nugehë'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jïë'ëro ë suvuoroho bojemi'ë'e. Röhu bogo na gemuoho bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimarue ariböviohu'o ëhi jïë'e suvuoroho bojemi'ë'e.

**Paul-hu hesi jö bise'o
bise'o jajivade jöhoje.**

⁹Röhu ma-burëro nasi öro ru'e'i ë'o gane ¹⁰rabëni hesi bëhoho Demas-ro sa'are muohemu nïmoromo na remo'i Thessalonica amore va'irögoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irögoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ë'e jiaje. ¹¹Luke-ro gemuëro bogo va'ë'ëro huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje ëhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro. ¹²Röhu naro Tychicus nugö'öjamu Ephesus amore va'adeje. ¹³Röhu urimë'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niögoho Carpus-are osare nugo rovë'e jeve. Ëhuni ja rovë'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu ue-

horovo avohoromo ujuoheho ruene suri suri ioro'iorohu'o ëhu'o.

¹⁴Röhu copper inömo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi örire mu sisë bëhe vaejevadeje. Ëhuni hu sisë vaejevadëhi Badaro i'ue ëhi mana bojami'ë'e. ¹⁵Röhu jero gavë'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisë vaejavo'ë'e. Ëhesi bëhoho huro nosi jöho aho avohë'ego uave.

¹⁶Röhu urimë'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'oho riravoromo nasi jöho ajemiromo majëhijareje. Ae aho'obëhe na vuororemijareje. Ëhi jïë'e muoho sisëgo na nege God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugojöro. ¹⁷Ae aho'obëhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo biriroho bojemadeje ëhuro naro hesi muoho vae barëromo hesi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe heruomoröhego. Ëhi'oromo na vörö'e mi hesi jö'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu ëhuro sisëho bogo birohodeje. ¹⁸Na sisë'i jevamu Badahu baejevadëhi na sisë birohevobe va'ë'oho huro ëhi baejevoromo avoho muebejevonövo'ë'e ëhuro naro ö'idöre va'oromo huhu böröme namiromo muebejavuaje öri ari'ere ë hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jïemu jïobe va'ë'e. Iae mae.

**Paul o Christian ae gö gö
jabuhu Timothy'o a
ioro'iorohu'o jejëmijare jöhoje.**

¹⁹Röhu Prisca'o Aquila'o jejëmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejëmijode höne. ²⁰Röhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ëhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje. ²¹Ëhuni jero ma-burëro ruene. Buru börömo majaho rueromo ja rue'irane öroho tarijööni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia ö mueno'o ioro'ioroho ëho jaburo jasi örire jejamijö.

²²Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo
jemě ae aho'oběhe huě baeromo
ajěminövě'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

1 O asë'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Èhesi bëhoho God-hu baejövade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego. ²Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomoröhego: Ioro'ioemu maro raromo'ejarejjo. Èhi maro raromo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae èhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jiël'ëro. ³Maro raromo'iröhe jöho èhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijadeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu è jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raromo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuaje ahuro è muoho bojemijë'ëro èhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o èhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro èhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuaje ahu'o èho jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranejo.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho èhuro Keriso-are ekaresia jabesi mue rabe rabe bogo eni jëvajoho jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho jero amore amore èhi bahibe juvo'iranejo. ⁶Ekaresia muebe'amo'iröhe a

duvahoho èhi jio'amo'iro. Èhi jië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre ëma jijihio'iro. Èhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro. ⁷Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiaje èhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisërëjë'e aho nadi vörö è'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro. ⁸A'i osare søjëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje èhi jië'e ae jio'iro. ⁹Noehu majëhibe rovere èhi jië'e jö maho biririvoromo mae uehorovo'iro èhuro eni jioromo jö mae avoho røjëhiromo mu ma vaeruomaje a jabesi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabesi uehoroho huotovëho'iröhe.

¹⁰Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho røjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo èhi è'arueje. ¹¹Èaribövi jabesi jöho ahëhore. Èhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabesi sareri'e jöho røjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromo rireromarueje. ¹²Jabesi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajoho sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijöni'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo. ¹³Huhu uvade jöho iae maeje. Èhi jië'e jiaje èhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i ¹⁴a'i Jew rajehu jabesi uehoro jö ëma sarerëmiromo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma bijönimoromo

jöe gö ëma bojëmijarue jö mae uehorovaruoho vuonugo'iro. ¹⁵Ae rahu dë vövöbajo'e ma-maemu jië'oho garomo uvarueje: Inöme aho'o sisë sisë bogojio'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'o sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'oho ëma uvarueje: Bövioho bise'oho sisë jio'amajëjo. Röhu jabesi uehorohu'o dë vövöbajo'ohu'o sisërëjävë'eje. ¹⁶Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruohuro ëhuro røjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiego. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu røjëhi'iröhe jöhoje.

2 Jabumë ëhi jië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jië'e muohemu røjëhijego jasi ariböviohuro ëhi vae'iro. ²Ama'i mavojoho uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho birivorëne. A mavojoho ëhi uëne. ³O magonaho mavojoho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhiromo uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu røjëhijego magonaho i'oho he'irarëne. ⁴Magonaho mavojoho ëhi uëne. Jaburo mu mae røjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'o asisö'ohu'o rajëhi'iro. ⁵Taemo raromo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebel'iro. Baru jabesi jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'iramu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ëe.

⁶O a i'oho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo

raromo'iro. ⁷Röhu jero mu maemu vaejego ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'i ma-taemo hiromo jöho røjëhine. ⁸Jö maemu jövonego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jië'oho nosi jö bijönimoruomaje ariböviohuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo ma-raromo'ë'o.

⁹O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromo nimoroho'irarëne. A masijo jabesi jöho nadi aho majëhirëne. ¹⁰Jabumë nadi vajohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejego ae göëro gëromo uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae höjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

¹¹Ëhi jië'e jögoru røjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'o nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhego. ¹²Ëmuoho rovë'ëro ëhuro God-ro røjahuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimarue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihöjoro. ¹³Ëhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaje aho Iesu Kerisoro aji'o rovego ga'i. ¹⁴Iesu Kerisoro nosi jöëni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhego. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuego no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhego.

¹⁵Ëhi jië'e mu öroho røjëhinövone. Jögore mëmiromo mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'o majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

3 Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruomaje ariböviohu'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'ovoromo juahëmi'i jabesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne. ²Nadi ae gö jabesi ihoho ijumorëne. Nadi irovorëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabesi örire ma-jö sanu'e majëhiromomo huë baejëvonövorëne. Èhi uëne. ³Èhesi bëhoho no'o uehore bogojië'e aribövie javuonövadeje. Jöe bogo e'i aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhuremu uehorovonövareje. A jabesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göëro göho nue huodamirovonövareje. ⁴A'i avevejö'oho God manö bamavujaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue. ⁵Ajamuïromomo baejavuoromomo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromomo ëhuni manö bamavuadeje. Èhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahëhu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjavuadeje. ⁶ÈAru'ahoho God-ro jvonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavujaje a hesi ihore. ⁷Hu ëhi ë'ade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromomo nosi sisëho mu'uvahuë'ëro noro muebejë'i uvoröhego: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromomo ëhuro ma-ioro'ioeromu maro raromome'jarëjo. ⁸Èjöhö iae mae.

Na nege jero ë jöhö darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovoruomaje

ariböviohuro ma-mu maemu avoho uehorovoromomo vaeruomoröhego. Èhi jië'e mu vaejë'oho iae maeje. Èhuro ae aho'obëhe marëjëvo'ë'e. ⁹A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabesi iho jöemumu atemumu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromomo irovaruoho bogave ejëho'irane. Èhi jië'e jöhö ëho ma-jöjeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e. ¹⁰⁻¹¹Ae göehu jö sisë majëhiromomo ekaresia adovëvaje ëhi jië'e aho jögore majahiromomo bogo ejahamu gavë'oho röhu maho majahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Èhi jië'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jië'ëro i'ue bae'a'ajëne. Èhi uvoromomo ë a hesinö de-johö bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹²Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'ö'ejo. Nugö'öjego ö'ego evaro Titus jero ma-burëro Nicopolis amoro rueromomo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni. ¹³Zenas jögoru gavaje ahui'o Apollos'o avoho gëromomo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro. ¹⁴Na nege nosi ekaresia ariböviohuro mu maho avo'avohovo vaeromomo bogo eni jëvë'e aribövioho ajëminövöröhego. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromomo i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

¹⁵Ave na'o raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jëjamijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jëjëmijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromomo ajëminövö'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

1 O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimumoromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöëni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'inoho o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gagovarue ekaresia aribövioho ëhu'o jejamijö.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvonövade jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uava-jeje. ⁵ Ehesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ehi heromo ëhuni God mae uaromo ⁶ ëninamiromo uava-jeje: God jero ajaminego Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro ëhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'oho ga avoho'irajo. ⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho sanuovëhë'e jave. Ehuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromo ju'ebijë'ëro sionëro ö'ëgo Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja ehi jïë'e huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni ave jöho ua'ië'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromo ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo. ⁹ Röhu bogo ehioho ë'ëjo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni naehu nimaje jöho ma-sanu'e majahi'ëjo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejö'e na hesi jöëni savoji gagore hijaje aëro jevë'ëro ¹⁰ ëhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöëni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromo ajamamu huro Keriso baejadeje. Ehuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave. ¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromo jasi muemu vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajaminövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejë'ëro ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro ë'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e. ¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo ehuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöëni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromo ja'o röromo ajemi'iröhego ëhuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ëjo. ¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus ëma ma'enë'oho na bijönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ehesi bëhoho Onesimus-ro ja'o röromo ajemi'iröhego naremuëremu nimoromo hu ma'enë'oho sisë jio'i a'i jaehu nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejë'ëro jevë'ëro ëhuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ëjo.

¹⁵ Onesimus ja'oho bogo hi'i dirö'o göro majae ma-bisemu hijadeje. Ëhesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ego jero ma-ioro'ioemu bae'iranego. ¹⁶ Avevejö'oho hu bogo ma-jasi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örire börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromo börömo mae hu uehorovo avoho'anue ë hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëvë'ego.

¹⁷ Ëhuni jaehu uvë'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'oho ëhuro jaehu na rajehiromo baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ego ëhi rajahiromo baene. ¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'le bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromo jasi örire mana bojami'iro. ¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ejo. Ëhesi bëhoho naro ja ajamijamu jero Keriso baej'ëro ëhu'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho

bogo ua'ejo. ²⁰ Io'o öho naehu nimaje jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ëhuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehone.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anue'romo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuejo. ²² Röhu naehu hi'irode röhohu'o avohehone. Ëhesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ëhuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromo jemesi örire ö'ejöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örire jejamije. ²⁴ O Mark Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Keriso-are mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örire jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

1 Urimoho God-ro mue gö gö majae göro göro vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjëhi'ego jö hesirire baeromo majëhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majëhinövareje. ²Ehi'obe rovadoho avevejö'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijê'eje. E'Harihoho God-ro uavê'ëro sa'ae bövie bise'e bamadoho êho ijonö hesi bae barê'iröhohoje. ³Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajivavuajeje. God jiajêhi hu êhije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisêho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God bôrömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴Ehu'ëro jiê'ëro anerae aho'obêhe iosirëmiromomo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jiê'ëro hu iho bövi maho baejamu hesi ihohuro anera jabesiroho iosirëmijê'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromomo iho bôrömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje: Ja nasi Harihoho javajêjo. Jaruvoho naro ja baejavê'e jevajêjo. O God anerae bogo gemu vadu'oho hesi jöho jövoromo ae uê'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uêvadeje: Na hesi Vavuoho jevo'i hu nasi Harihoho jio'a'ajêjo.

⁶Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'öjadevare evare uvadeje: Na negajêjo God nasi aneraho aho'obêhe jaburo ë aho gemu rajahiruomorohego.

⁷O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvê'eje:

God naro nasi aneraho avohëvego bururae'amaje höjo.

Nasi mu ajemjarue aru'ahoho avohëvego vëni hödurae'amaje höjo.

⁸Anera jabesi jöho êhi uvo'i Harihu hesi jöho êhi uvê'eje:

God ja bôröme namijanuoho êhi namiemu namibe va'a'anuêjo.

Bôröme namiromomo jero jasi öri ari'oho avoho muebejanue höjo.

⁹Ja mu maho nimo'i mu sisêho bijöni-manue höjo.

Ehuni God jasi A Bôrömo naro ja baejavoromo huë mabêhe bojamijamu jero jasi aribövioho iosirëmijê'ëro ja bôrömo javajêjo.

¹⁰Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho êhi uvê'eje:

Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane höjo.

¹¹Sa'ahu'o ö'idöhu'o barê'i a'i jero biririvoromo hiemu hi'a'anuêjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajêjo.

¹²Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruêhi êhi ö'idöho sa'aho rori'o bahi'anuêjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'ohio'amaruêhi ö'idö mamioho sa'a mamioho êhi mu'u'i i'e avoho'anuêjo.

A'i ja vadune manaere aho'o êhi majiemu jiobe va'a'anuêjo.

¹³God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Harihohemu uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego

ja'ohio muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho ëhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-God-are mu vaejahuë aru'ahe jio'ame. Ëhi jio'amë'ëro God-ro rëmö'öjogo jaburo rueromo God-hu ijönö mare ramuo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje. Ëhu'ëro jië'ëro God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo mahoje.

God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noehu avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

2 God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu böröme jië'ego ëhuni noehu God-are jö hejaroho bogo rumonimo'i birivoromo ma'eno'ejo jöho nugo'i öre gö va'ojöëni. ² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'oho God-are jöho bojëmareje. Ëneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'ëro ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaejë'oho i'ue mana baenövereje. ³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare ramuaje jö bojamuijadoho ëho jö börömeje. Ae rahu ë jö vuonugë'oho i'ue baejöëni gororomo huruomoromo dinö'e va'ejo. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Ëhesi bëhoho bogo aneraho uó'i Badaro aevoromo hesi jö'ëro majahuijamu jö hejare aribövioho jaburo ë jöe gemuoho majahuïromo uövuareje: Iae mae-ëjo. ⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho ëma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ego noehu mu mae vaeröhe suvore gö gö ëhi bojamuinövadeje noro ëhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jöhoje.

⁵ Röhu ëhi jië'e mu masijoho ëho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ë hesi jöho jajive. God-ro ë öri ari'o i'o bamo'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo ë öri ari'oho mueberuoma'ajëjo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje: God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo. Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo.

Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi höru uhunö bahijahuane höjo.

Ëhi jajivë'eje. Bövi bise'o nosi höru uhunö bahijade jö hesi bëhoho aho noro aho'obëhe ruahö'ö'amoromo muebe barë hesi javue. Röhu avevejö'oho bövioho bise'oho nosi höru uhuroho bogojavüë'ëro ëhu'ëro aho no bogo aho'obëhe taemoromo muebe'amarueje. Ëhi jië'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhëro. ⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu döre jiadoho God-ro hesi nimoro huë baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bëhire hijadeje ae aho'obëhe noni guomoröhego. Hiromo vavaene baeromo guomamu ëhuni God-ro hu döro bamoromo ajohu'o iho mabëhohu'o bojamamu baejadeje. Ëho iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obëhe aji'ere söjavuo ujuoho va'i nimamu ëhuni baejavuoromo mare ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejoro ëhuro

mue aho'obēhe ruaho'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'irōhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ēhuni huhu Iesu ēhi uavadoho mae jiadeje.

¹¹Röhu nosi sisē u'ovahuaaje aho Iesuoje. Sisē javuego u'ovahuaaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuē'ero Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho javuajējo. ¹²Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajē uvaje jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje: God jasi jōho naro majēhi'iramu nasi ö mueno'ohuro heruomo'ajējo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örيره rajahiromo jōho io'ejōjo.

¹³Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jōho gö'o jajivoromo uvē'eje: Naro uvonövo'ejōjo: Hesi God-ro gemuēro ajemi'ajējo. Röhu jōe gö'o uvē'eje: Na aviae jevajējo. Na God-hu bojemade aboji harihu'ohu'o gemu mae hijajējo. Iesu'o no'o gemu mae javuaje jōho ēhi jajivē'eje.

¹⁴God-are aboji harihu'e javuajē uvadeje. Röhu aboji harihu'oho no sino haho'e biroge kōe javuē'ero ēhuni Kerisoro araeromo hu'o sino haho'e biroge kōe ēhi gemuoho baejadeje ēhuro guomorōhēro. Guomego vuovo'irōhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barē'irōhego. ¹⁵Satan-are darugoho mu'uvahago no vuovavuorōhe ē hesi juhuonoho barējahuo'irōhego. Ēhesi bēhoho urimē'i vuovavuo'irōhoho uehorovoromo juhuonivobe rovaraje. Juhuoni juhuoni raromaroho diehi'oromo vuonugojōēni ēhuni sisē'i raromareje. Ēhi jiē'e juhuonoho barējahuo'irōhego ēhuni guomadeje. ¹⁶Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajēmi'i a'i Abraham-are ujoho no

ajamuijajeje. ¹⁷Ēhu'ero jiē'ero huro araeromo hesi ijoraje nomē va'ēne jiadeje. Ēöre gemu jiadeje ēhuro hu God-are muoho vaeromo priest bōrōme mabēhe jiorōhēro. Ēhi jiē'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisēho u'ovahuorōhēro. Ēhuni no va'ēne jiadeje. ¹⁸Sisēhuro Iesuare dēre bijiohamu vavaene baejē'ero ēhu'ero huro garōhe sisēhu nosi dēre bijioho gövuego huhu ajamui'irōhoho iae hu eni jie.

Iesuhu Moses iosiramiromo bōrōme jiaje jōhoje.

3 Christian aganomē God-ro uēvadeje jem'ö hesinö jēvojōro. Ēhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jōe majahuijajeje. Hu nosi priest bōrōmohoje. Ēhu'ero noro hu mae uehorovoromo hesi jōho huruoho majēhijarueje. ²Huro God-are örيره muoho baeromo ē muoho avoho vaenövadeje. Urimē'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövie aho'o muebejēvonövadēhi Iesuro ēhi gemuoho ē'adeje. ³Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho bōrōmoho baejē'eje. Ēhesi bēhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Ēaganoho gagovē'ero ēhu'ero Iesuare ihohuro Moses-are ihoho iosiramijē'eje. ⁴Agane gö gö bogo ēma jio'i aēro gagovoromo gemuoro nugo'amē'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoho'amade aho God-je. ⁵Moses God-are mue vaejahaje aēro jiē'ero God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijönö majahu'i'irōhe jō jiajēhi jiē'e jōho huro urimo ae majēhinövadeje. ⁶A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje. Hu God-are

Harihëro jjië'ero God-are aganoho avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jöho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohë'i uehorovobe va'ë'ohuro ëhuro no ëhi javue.

**God-are ariböviehu
nuho'iröhe jöhoje.**

⁷Ëhuni God-are Aru'aho hesi jöho avoho ejahore. Hesi surire jöho ëhi uvë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhi-
jaje jö hejë'iroho

⁸nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i
biriri'övoromo God na'o
muorovarëhioho

nadi ëhioho ë'orëjo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo
God nasi dë bijioho gavarëhioho

nadi ëhioho ömorëjo.

⁹Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu
masijo gabe rovaroho ëho bogo
uehorovo'i

nasi dë bijioho gebe rovaroho vadune 40
barëjade höjo.

¹⁰Ëhuni God naro ë aribövi jabetesi örire
bijönimoromo uvode höjo:

Majae ëhi jabumë dë vövöbajo'ere sisë'i
uehorovo'i

nasi mu hesi öroho bogo avoho
baeruumë'e höjo.

¹¹Ëhi uvoromo naro dë vörönegamu jöe
darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo
nuhoruomajëjo. Bogo mae bogajo.

¹²Agonomë ëhi jajivë'e jiaje ëhuni
gavë'i raromoro. Jemë a ioro'iorohuro
God bogo ma uehorovarue uehoro
sisëho baeromo ëhuro darugo'e aho God
vuonugo'aruje. ¹³A'i göëro göho jögore
mamirovore. God-are surire mami'e
adahare jöho uövüë'eje: Ave jaruvore
majaroho nadi hia'oho biriri'övorëjo.
Ëuövuade jaruvore majaho bogo

barëjë'e jiaje evaro majae ëhi göëro
göho jögore mamirovore ëhuro
jemë a ioro'iorohuro sisëho garomo
bogo simane huotorovoromo ëhioho
hia'oho biriri'övo'irarije. ¹⁴Jögoru
mamirovo'irarije hesi bëhoho noehu
aevö'i biririvoromo mae uehorovarëhi
jjië'e uehore gemuoho ma'eno titimobe
va'öjuvo majae barëjamu bogo
vuonugë'ohuro ëhuro no Keriso'o gemu
mae javuajeje.

¹⁵God-are surire mami'e adahare jöho
uövüë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhi-
jaje jö hejë'iroho

nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i
biriri'övoromo God na'o
muorovarëhioho

nadi ëhioho ë'orëjo.

¹⁶Röhu rahumëro jöho heromo
ri'öromo God'oho muorovareje.

Moses-hu Egypt sa'are jioromo
söjëvo rovade aribövioho ae aho'o
jaburo huotorovoromo God'o
muorovareje. ¹⁷O God-ro rahumesi
öriroho bijönimobe rovadoho vadune
40-ho barëjadeje. God-ro mu sisë
vaeruumaje aribövioho bijönimadeje.

Ëaribövioho sisë vaeruumë'ëro ëhu'ëro
a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe
va'oruomadeje. ¹⁸O God-ro jöe
darugo'o uvadeje: Jabumë bogo na'oho
ro raromoromo nuhoruomajëjo.

Bogo mae bogajo. Ëho rahumesi jöho
jövadeje. Jö bogo ejahare aribövi jabetesi
jöho jövadeje. ¹⁹Ëhu'ëro jjië'ëro no
garomo uvö: Nosi hijo miono'ehu bogo
ma uehorovarohuro ëhuro jabetesi sa'are
va'o nuho'iröhoho bogo eni jëvade
höjo.

4 God-ro mae uövüë'eje noro
va'oromo hu'o raromoromo
nuhoröhego. Ëhuhu uövüade jöho bogo
barëjë'e jiaje ëhuni juhuonivoromo
gavë'i raromoro. Ijonö God-ro a

ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojöeni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemë bogo eni jëvajë uvojöeni uëve. ²No God-are jö maho hejë'e javue. Urimë'i a rumo'e sa'are jijihoruomade ë aribövioho jabu'o ë jö maho hejareje. Hejareje röhu bogo marëjëvadeje ë hesi bëhoho hejare jöho bogo ma uehorovë'ëro. ³A'i no Iesu mae uehorovarue ariböviohuro iae va'o God'o gemu mae raromoromo nuharueje. Ënuho'iröhe jö God-are surire adahare jöho ëhi uövuë'eje:

Naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomajëjo. Bogo mae bogajo. Ëhi jajivë'eje röhu ë hesi urimo God-ro sa'ae bövie bise'e bamamu evare hesi muoho barëjë'ëro jaruvoho bogoje.

⁴God-hu mu barëjade jö God-are surire jajivaroho majae 6-ho barë'i 7 jiade jö jajivarire ë gavarueje. Ëjöho ëhi uvë'eje: Majae aho'obëhe 6-ho barë'i röhu 7 jiamu gavë'i God-ro hesi muoho aho'obëhe vuonugo'i nuhade höjo.

⁵Röhu ave God-are surire jöhu'o jajivoromo uövuë'eje: Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomajëjo. Bogo mae bogajo.

⁶Ëhu'ëro jïë'ëro urimë'i God-are jö ma heruomade ariböviohuro hesi jöho bogo ejahoromo ëhuro bogo va'o hu'o gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae göehu göehu va'oromo God'o raromoromo nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhi gemuohoje.

⁷Ëhuni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore majahajo. Ëhesi bëhoho urimë'i hial'i biriri'öväre aribövioho vuovëvadoho va'ujuvo majae ëgo'o barëjamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jöho jajivoromo uvadeje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhi-jaje jö hejë'iroho

nadi hia'oho biriri'övorëjo.

⁸Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo va'adevare ë ariböviohuro God'o raromoromo nuhoruomajëjo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje. ⁹Bogo nuhë'ëro ëhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade ëhi jïë'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje. ¹⁰Ëhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonugo'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoromo nuhë'oho i'tu'e muoho ëhi vuonugo'i nuhoruomajeje. ¹¹Ëhuni no va'o God'o raromoromo nuho'iröhhoho avoho vae ga'ejo ëhuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho ë'iröhëro.

¹²God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jïë'ëro ë jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jïë'o-huro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöho anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöho anio ma-ma'eje. Ëhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimaruocho God-ro nosi dë vövöbajo'ere göromo hesi jöho ma-darugo'o ahorirëro majahuijajeje. ¹³Iae ae bövie bise'e God-hu bamavudoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuoi a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömege noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ëhi ëhi vaejë'e javuajëjo. Ëhuro no gö barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare ë ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ëhuni noro mae uehorovoromo huruoho

majëhijarue jöho ma'eno titimo'ejo.
¹⁵Nosi priest börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest börömo hesi örيره ëhi gemuoho vaejadeje. Èhi gemuoho vaejumu bogo ejadeje.
¹⁶Èhuni ë'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jö majahijë'ohu huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5 Ave sa'are rarumarue priest masijo jabesi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jabetesirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabesi jöëni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest börömohuro ë aribövi jabesi jöëni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örيره bojamijajeje huro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego.
²Ave sa'are hijaje priest börömohuro garöhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gëvë'oho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jië'e mu sisëhuro baejevaje höromo jögoroho ma-u'emu avoho majëhi'ë'e.
³Ave sa'are priest börömoho u'uhë'ëro mu sisë vaejajeje. Mu sisë vaejajëro jië'ëro bogo a ioro'ioro jabesi sisënioho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuoroho God bojami'ë'e huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'oho sisëje. ⁴O aevoromo priest börömo mu vae'ië'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-hu uavë'ohuro ëhuro priest muoho baejajeje. Priest börömo

aevo'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadëhi God-hu uavë'ohuro priest muoho ëhi baejajeje.

⁵God-hu uavego priest mu baejaruëhi ëhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje: Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadëhi

ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

⁷Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hö uvoromo darugo'o uvë'i nivë'i ëninamiromo ua gavadeje ajamijëro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövë'ëro ëhuni God-ro hesi jöho ejahadeje. ⁸Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo ëhuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje. ⁹God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje ëhuro ae rahu hesi jö ejahë'oho ma-ioro'ioeremu maro raromoröhego. ¹⁰O God-ro jöe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömoho javajëjo. Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo'iröhe jöhoje.

¹¹Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo. ¹²Jemë Christian vaejarijoho majae ëgobövie baejë'e jëve. Èhuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë nimarujeje God-are jö aevo'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu maho röjëhijëro. Jemë amure asisö'oho va'ëne jëvanove.

Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jëve. ¹³Amemu ue'ahë'e Christian aribövioho ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejö. ¹⁴A'i biriri'e i maho hesi a ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Èhi jië'e Christian ariböviohuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro èhu'ëro gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6 Asisö'ehu uehorovaruëhi èhi uehorovaruje jëvaje èhuni è'ego no Keriso-are jö samaho samaho urimo hejaroho bogo èhemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i èhuro a duvahehu uehorovaruëhi èhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae røjëhijaruoho bogo èhemuoho jemesi öriroho røjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisërëjaruoho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho ²sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijonö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioeremu bae'iröhe jö hesi bëhoho èhi jië'e jö urimo røjëhijaruoho bogo è jöe gemuohemu røjëhi'i ari'ejo. ³A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵hesi jö ma heromo vüëvëvamu ijonö bae'iröhe darugoho gö avevejö'e baebe va'ojuvo ⁶röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruoho vuonugo barëjë'oho èhi jië'oho no diehi'oromo ajëmi'ejo jabumë röhu maho sisëho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'iröhego. Öre bogoje. Rabëni èhi jië'e aribövioho jabesi dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovaruohuro èhuro God-are Harihoho korosire röhu maho ano taemanovoruomajeje. Ano

taemanovoromo èhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷God-are huë mae baebe va'ojuvo Keriso vuonugo'iröhe jöho naro uhunö'e i'o mu'ero bamo'ejo. Ènëro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego èhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabëhe gagovo bahiruomajeje. Èhi jië'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabëhe jio'ë'e. ⁸O ènehu mure rue'i hijamu röhu mure mabibë'e resu resu sisëhuremu ri'amë'oho uvarueje: Èi'o mu'oho sisë höjo. Èhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisë'i avoho hesije vëniro bue'öromo ijumo barë nahonahovo'iröhëro.

⁹Nasi aganomë iae na èhi jië'e jögoroho uhu'e majëhijë'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo èhioho jëvajëjo. Iae aji maho baejë'ëro God'o maro raromo hesi jëvajëjo. ¹⁰God bogo sisë'ioho uehorovajeje. Jemëhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ë'e. O jemëhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho röhu jaruvohu'o èhi gemuoho ajëmijarijoho èhu'o bogo rumonimo'ë'e. ¹¹Röhu na negajoho jemë ae gemu gemu jemëhu God-are muemu nimo avoharujëhi èhi gemuoho nimo avohobe va'ojuvo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹²O jemëhu God-are jö uehorovaruoho u'uhëvo'iröhoho na bijönege. A'i na nege a ioro'ioerhu birivoromo God mae uehorovoromo èhuro huhu ajëmi'i uëvadoho birohuruëhi jemë'o jabesi muoho gavë'i èhi è'iririjego.

**God-hu ajamui'iröhëro mae
uövuade jö noehu birivoromo
mae uehorovo'iröhe jöhoje.**

¹³Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jöho majahiromo èhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiro

börömo jië'oho bogojiadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'iröhoho. Èhu'ëro jië'ëro hesi ihoho uvoromo ëhuro hesi darugo'e jöho majahiromo ¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obëhe bojamibe va'ejöjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejöjamu Abraham-ro heromo birivoromo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majëhijë'oho ae gö hesi ihehu nosi iho iosiramiromo hu börömo jiaje ë a hesi ihoho uvoromo darugo'e jöho majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Èhi ë'ë'oho aho bogo ijönöho ë jöho aho uö'ë'ö. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövüade aribövioho röjahuijego noro garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvoröhego. God-ro ëhi nimoromo hesi iho uvadohuro ëhuro darugo'e jöho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Èhu'ëro jië'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Èjöhö God bogo sareramui'ë'e. Èhuni nomëro mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'ejö: God jö maemu jövajëromö ëhuro uehoro mae bae avohoromo birivoromo uvo'ejö: Iae huro uövüadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo. ¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enegro namijajëhi huhu maro ramuo'iröhe jöho noro uehorovoromo nosi dë vövöbajö'oho birivoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'öromö God-hu jiajire nosi sisëho avohahuo'i va'o hijë'ëro jië'ëro iae ëhuni huro ijönö maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivoromo riravarueje. ²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'ëje. Hu priest böröme

vaejë'ëje. Priest böröme vaejë'ëro Melchizedek priest jiadëhi hu ëhi priest jiajöhö ëhi jiemu jio'ë'e.

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

7 Melchizedek hu Salem amore böröme naminövade ae jiadeje. O göho hu God dö mare hijaje hesi priest böröme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu bihoromo huë mae hi'iröhe jöho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inömo inömöho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvuro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotöv'öho ëho aji'e mu ma muebejaje a börömöhoje. O hesi amo ihe Salem hu ë amo hesi a börömöho jiadeje. Salem amo hesi a börömo jiade ë jö hesi bëhi huotöv'öho huë baerovarue mu muebejaje a börömöhoje. Melchizedek ëhi jië'e a böröme jiadeje. ³ Hesi vëmu vavu'e hijö mionö'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jöho bogoje. Èhu'ëro God-are Harihe hu ioro'ioremu priest jiemu jiajëhi Melchizedek ëhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Èhesi bëhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inömöho ëho mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvuro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-are suvuro maho Melchizedek mamijë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade höjo. ⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jioje rovaje priest-oho jaburo

God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'ioro jabesi örire God-are suvuoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuoro ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baerumajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuoroho ëhi baerumajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi örire ëhi jië'e suvuoroho baerumajeje. ⁶A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'ëro ëhu'ëro iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje. ⁷Röhu huë mae raromo'iröhe jö heruomaje aribövioho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e huë mae jö majëhijarue aribövioho masije jio'amajeje. Èhi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. Èhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'ëro ëhu'ëro no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiroho börömoho jië'e jio'ego. ⁸O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuoho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹Iae Levi-are ujo ömo'ömohuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoroho Melchizedek bojamanovadeje. ¹⁰Èhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'ioe gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muoho bogo eni jië'ëro ëhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹²Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ëro ëhu'ëro jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ëro. ¹⁴No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Èhu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego. ¹⁶Èi'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo ëhuro priest muoho bae'i a'i ioro'ioeremu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje. ¹⁷Èioro'ioeremu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ëro jië'ëro ëhu'ëro bogo maho ajamuinövadeje. Èhuni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹Èhesi bëhoho

ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'ioremu maroho javuonövadeje. A'i God-ro öri i'e jiovalu'e'je. Eöri i'ohuro öri mamioho iosiramiromo ma-mabêhe ji'e'je. Eöri i'o hesi bêhoho no nimorohê'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ejarejo. Euehoro mabêhoho javu'ëro God-are bêhire va'arueje.

²⁰Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo ëma bamo'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ië'iroho aho bogo ëhi ji'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. ²¹A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Ejöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ëro bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ²²Iesuro priest mamioho iosirëmi'jë'ëro ëhu'ëro God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje ë jögorohuro jögoru mamioho iosiramiromo ma-mabêheje.

²³Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obêhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bêhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-biririvoromo vaemu vaenövë'ëro. ²⁴A'i Iesuro ma-ioro'ioremu biririvoromo hijajëro jië'ëro ëhu'ëro a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije. ²⁵Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ëro ëhu'ëro ae rahu hesi ihore God-are bêhire va'ë'oho Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'ioremu mare ramuo'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae ëhi biririvoromo hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajëro jië'ëro.

²⁶Ehi ji'e priest bërömhuro iae mae ajamuajeje. Hu sisë rumo'ëro jië'ëro hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe

iosirami'amoromo ajio dö maro hijë'eje. ²⁷Levi rajo priest masijehu ë'onövarëhioho Iesuhu ëhi ë'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabesi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'ioro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo ëhioho ë'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'ioremu bojamirovadeje. ²⁸Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijönö God-ro darugo'e jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest bëröme jioröhego. E'Harihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iore gemu bae barëjë'eje.

Iesu hu nosi priest bërömo jiaje jöhoje.

8 Na jajivobe rovode jö hesi bêhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi ji'e priest bërömhoho javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni ji'e aehu bëröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje. ²God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ehesi bêhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ejavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i Badaro avohë'eje. Eösa hesi muoho nosi priest bërömhuro vaejajeje.

³Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bêhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhego. Ehuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'ëro nosi priest bërömhuro'ö övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhego. ⁴Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bêhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo

Jew rajo jögorure jajivare suvuoro
 God-are örيره bojamijaruëro jjië'ëro.
⁵O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho
 ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Êmuoho
 ma-aru'ahonö'e jio'i bogo mahoje.
 Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu
 javuoho avoho'ia'amu evare God-ro
 uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure
 ariromo naehu röjahijamu hejanëhi
 bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest
 ömo'ömhuro ëhi ö'idöre jiaje mu
 va'ëne vaejarueje. ⁶A'i Iesuhu baejade
 priest muohuro Levi rajo priest jabesi
 muoho iosiramiromo börömoheje.
 Êhesi bëhoho Iesuro priest börömëro
 jjië'ëro God'o no ae aho'obëhe nosi
 ririre namiromo öroho avohahuoromo
 God-hu muebejavuoröhe jögoroho
 avohahuajeje. Êjöguru Iesuhu
 avohahuajohuro Levi rajo priest jabesi
 jögoroho iosiramiromo mahoje. Êhesi
 bëhoho Levi rajehu muebejarue jöguru
 God-hu Jew rajo aevo'i bojëmadevare
 evare ma-bisemu ajëmi'i uvadeje. A'i
 Iesuhu avohahuaje jöguru God-hu
 aevo'i bojamuadevare evare böröme
 ajamui'i uvadeje. Êhu'ëro Iesuarë
 jögorohuro Levi rajo jabesi jögoroho
 iosiramijë'eje.

⁷Levi rajo priest-ehu muebejare jö-
 goru urimo bojamuijadoho eni jio'ibejo
 God jöguru göho bogo bamo'i ue-
 horovo'ibejo ajamui'iröhëni. Bëhoho bo-
 gojio'ibejo. ⁸Röhu God-hu jövade jö hesi
 aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi
 surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Badaro ëhi uvajëjo: Iae majae ijonöho
 nasi aribövi muebejëvo'irode jöguru
 i'oho avohoromo

Israel rajohu'o Judah rajohu'o
 mëmi'ejöjo.

⁹Mami'e jabesi hijo miono'o muebe-
 jëvo'irode jöguru mëmodëhioho
 bogo ëhi jjië'e jögoroho mëmi'ejöjo.

Jabesi hijo miono'e Egypt sa'are jëvamu
 naehu söjëgo rovodevare evare ma-
 jare jögoroho mëmode höjo.

Mëmamu jaburo jögoroho bogo biririvo-
 romo ejeho'i vuonugare höjo.

Êhuni naro jabumë bogo gëvanovode
 höjo. Badaro ëhi uvajëjo.

¹⁰Röhu Badaro uvajëjo: Êmajaho barë'i-
 ramu aviëhi jjië'e jögoroho Israel ra-
 joho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe
 jöho jabesi simanore ba'amëho'i-
 ramu uehorovoromo'ajëjo.

Jabesi dë vövöbajo'ere jajivëho'iramu
 ejehoruomo'ajëjo.

Êhi'o'iramu jabumë muebejëvo'irode
 börömohe jevo'ajëjo.

Jabumë nasi aribövi mae jioruomo'ajëjo.

¹¹Amo rajëro göëro göho bogo
 röjahirovoromo

aganëro göëro göho bogo majahi-
 rovoromo uarovo'aruëjo: Bada
 avoho gahëjo.

A ininore ëhi va'o a masijore aho'obëhe
 na ge'a'aruëjo.

¹²Jabuhu sisë vaejaruoho naro
 jabumëni vavaenimoromo

jabesi sisëho ma-ioro'ioeremu
 uehorovoromo vuonugëho'ejöjo.

¹³Êjögorohe i'e hö uvade hesi
 bëhoho urimore bojamuade jögoroho
 iae mamiraejë'eje. Röhu jöe rabe
 mamiraeromo sisërëbe va'ajoho ëho
 ma-burëro barë'ië'e.

**Jew rajo a mami priest masijehu
 God-are örيره mi kö suvuoro
 bojaminövare jöhoje.**

9Ëurimore jöguru hesi uhuroho
 God rajahi'iröhe öri hesi jöho
 jiadeje. O sa'are vaejare javuoho
 jiadeje God ë rajahi'iröhoho. ²Ëjavuoho
 niögëro vaejareje. Êosa gagoho ririro
 iromo tariojamu osae niö'i jëvadeje.
 Viënörيره osaroho iro bahijarue gijoho
 maratuoho maratu döre bahijare

God-are ioho ěhi jio'amonövadeje. Ęosa hesi ioho God-are osa maho jiadeje. ³Niögehu iromo tugohë'e ě hesi ruënörire osa gö hesi ioho God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴Ęosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jögoru bamare mauaho ě inömo niö'ioho ě dirö'ore jëvadeje. Ęmauaho hesi sinoroho gold-ero ruë numë have rova'oromo taemo titimë'e jiadeje. Ęmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu i'imëmade ie gö hesi ioho manna aegë'oho ě jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohijadoho maua gagore jiadeje. Göho munë ha'osire God-are jögoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ęinömoho niö'i gemu maua gagore jio'amadeje. ⁵O maua dönöho vivoju'e majo va'ëne aehu avoharohuro rirarovareje. Ęinöme niö'i jabesi bëhoho uvoromo ë'areje: God-are ajoho aviae höjo. Röhu nume maua döho God-hu sisë mu'unövadoho jiadeje. Ędirö'oho majo va'ëne jabesi vivojohuro aegahareje. Ęinömo jabesi jöho naro ma-bisemu jövë'ero vituoho vuonuge.

⁶Ęinömoho aho'obëhe ě avoho bahijë'ego evare priest ariböviohuro viënörire osare aevoromo majae ěhi va'oromo God-are muoho vae'i arinövareje. ⁷A'i ruënörire osaroho hesi ma-priest börömhuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'ië'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ě osare rumo va'oromo God-are örire bojaminövadeje. Hesi sisë hesi jöhuni bojamiromo a ioro'ioro jabesi sisëhu'o röromo ěhuni bojaminövadeje. ⁸Hesi ma-priest börömhuremu ruënörire God-hu jiaje osare va'ë'ero jië'ero ěhu'ero God-are Aru'ahohuro ma-sama'e röjahuijajeje noro garomo uvoröhego: Viënönire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire

va'oröhe ojoho bogo jiovahuë'e jiade höjo u'emu jiovahuoröhëro. ⁹God-hu ě niögu javuohu'o ě javu hesi muohu'o bamade hesi bëhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ěho maja aru'ahonö'e röjahui'iro ěhuni bamadeje. Ęosaroho mi suvuore o suvuore gö gö God i'imaminövareje. God-ni ěhi vaenövareje röhu bogo ěhuro herovonövareje jabesi dë vövöbajo'ere sisëho barëjeho'ego. ¹⁰Ęhi jië'e suorovo hesi bëhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inömo u'o'amaruoho ěhi jië'e jöhuremu jionövadeje. Ma-dajo hesi jöhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ěhuro ěhi jiobe va'ojuvo hujeji hesi mu öri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'iröhe majaho rueröhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹Jaruvoho Keriso rovë'eje. Hu priest börömhuro jië'ero avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro ě rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo ěhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ero muoho vae'i a'i javu ma-mabëhire rumo va'ë'ero muoho vaejajeje. Ęjavu mabëhoho bogo aho vaejë'ero ěhu'ero God-hu bövi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gö jio'amo'i ě javuoho hesi ahe göje. Ęhu'ero ě javuohuro javu mamioho iosiramiro mo börömo mahoje. ¹²Kerisoro ě javu börömore va'oromo muoho vae'irögoro bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo ě osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'iore gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioeremu maro ramuadeje. ¹³Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo ěhuro God bogo avoho rajahi'ië'iroho priest-ero

goat hesi kôho o ano'e cow hesi kôho baeromo hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomôho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabesi dajore jiaje sisëho barë'ego êhuro God-are örire rajahijë'o ho iae mae jëvonövadeje. ¹⁴ Mi kôhu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kö rovodoho êho mu bôrömo mahoje. Êmu hesi bêhoho Kerisoro ioro'ioremu jiaje Aru'aho hesi darugohuro biririvoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaejê'ëro êhu'ëro huro suvuoro mabêhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu kôho rovel'ëro êhu'ëro mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu êhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

**Iesu kö rueromo guomë'ëro êhuro
God-hu muebejavuo'iröhe
jögoru i'o marëjade jöhoje.**

¹⁵ Êhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bêhoho êhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'ioremu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire bae'amoröhego huro bojamui'i uövuë'ëro êhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu êhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovarë ë hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëjê'eje. Sisëho u'ovahuo barëjê'ëro êhu'ëro Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

¹⁶ Keriso guomë'ëro noehu mu ma baejarue jöho uhunö'e bamo'ejo gal-rarijego. Ave sa'are vavu ömo'ömhuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bövi bise'o ujuoho'ië'iroho ae aho'obêhe garöhe vavuho vuovo'iramu bövioho bise'o ho evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö. ¹⁷ Vavu bogo vuovo'i raromë'o ho jabuhu jajivare jögoroho êhi ma-momorö'öjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoruomadëhi êhi ujuoharueje. ¹⁸ Êhesi bêhoho God-hu Jew rajo muebejëvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo ëma jio'i urimo mioho bijuëmamu vuovoromo kôho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövioho avoho muebejëvadeje. O mioho bogo muo'amego êhuro kôho bogo rue'ibejo ë jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövioho God-are ahariroho bogo raromo'ibejo. ¹⁹ A'i God-hu Jew rajo muebejëvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoru jögoru jöho ae aho'obêhe majëhi barënugoromo evare cow harihu jabesi kôho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo ë kö'o jovo'o buaroharire sheep uoho ë io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suriohu'o ë ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje. ²⁰ Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro êhuro God-hu bojëmë'ëro ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo. ²¹ Êhi majëhiromu God-are javu bôrömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömo'hu'o aho'obêhe ë köhuro hijiovodivo'amadeje. Êhi'adeje. ²² Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro kôho baeromo bövie bise'e u'o'amo'ego êhuro ë inömo hesi sisëho barënövadeje. Inöme ma-gemu gemu

bogo ĕhioho ĕ'onöväreje. O aehu mu sisĕ vaejĕ'iroho mi muo'amamu kö rovĕ'ohuro ĕhuro God-ro mu sisĕho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovĕ'oho jabetesi sisĕho bogo barĕjĕhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomĕ'ĕro ĕhuro nosi sisĕ u'ovahuaje jöhoje.

²³ĒGod rajahijarue inömo inömo ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho ĕho jabetesi sisĕho mi köĕremu u'o'a-monövareje. Öre gö bogojiadeje. Röhu ĕ inömo inömo ĕ'idöre inömo ma rö-jahuijajoho jianovadeje. O ĕ'idöre inömo maho ma-mi köĕremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuoro bojami'iröhoho bogo eni jio'i a'i suvuoro göĕhu ĕ mi suvuoro iosiramiro ma-mabĕhe jĕ'ĕho ĕhuro ĕ'idöre inömo ma jabetesi sisĕho u'o'iröhoho eni jie. ²⁴Ēsuvuoro mabĕhi hesi bĕhoho ĕ'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ĕne ma-aehu vaejare osaroho Keriso ĕho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ĕ'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ĕ'ĕro God-are nunire hiromo nosi muoho avohahua-jeje. ²⁵Röhu Jew rajo priest börömhuro bogo hesi köho bae'i mi köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo ĕhioho ĕ'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öriroho suvuoroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhĕro bogo ĕhunioho va'adeje. ²⁶God-are örire suvuore bojami'i hi'ibejo sa'a bövi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehē baebe rue'ibejo. Röhu bogo ĕhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barĕ'i dunovamu gavĕ'i Kerisoro a nunire ioro'iore gemu rovĕ'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisĕho u'ovahuoröhĕro. ²⁷God-ro bamĕ'ĕro no ae aho'obĕhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijonö hesi nunire riravoröhĕgo. ²⁸Ae aho'obĕhe

ma-vae gemu vuovavuaĕhi Keriso ĕhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obĕhe nosi sisĕho u'ovahuoröhĕro. Ijonö röhu maho a nuniro vuonorö'ö rue'ĕ'e bogo mu sisĕho avohahuo'i a'i hu rueröhĕgo muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhĕro.

Jew rajo a mami priest-hu mi bĕjuĕmoromo God suvuoro bojami'ego ĕ suvuoro hesi darugoho bogo eni jĕ'ĕro dĕ vövöbajo'ere sisĕ bogo u'ovĕhonövade jöhoje.

10 Röhu Jew rajo jögoru urimo jĕadoho ĕhuro God-are mu maho bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijonö rovadoho ĕho no ma-sisĕ'i sisĕ'i maja aru'ahonö'e gavarueje. Ēhesi bĕhoho aĕro Jew rajo jögoroho ĕjĕhoromo mioho vadune göro göro bĕjuĕmoromo God-are örire ĕhi jĕ'e suvuore gemuoho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Röhu ĕhi jĕ'e suvuoro ujuohoromo God-are bĕhire va'i arijaruoho jabetesi uhoho bogo mae bogo marĕjĕho'ĕ'e. ²ĒGod rajahijarue aribövi jabetesi uhoho marĕjĕho'ibejo ĕhuro jabumĕ herovo'ibejo jabetesi dĕ vövöbajo'oho mae jĕvavego mi bĕjuĕmoromo God-are örire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³Röhu bogo ĕhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bĕjuĕmoromo God i'imamijaruohuro ĕhuro jabetesi sisĕho vadune göro göro ĕhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ĕ hesi bĕhoho cow ano'o hesi köhu'o goat köhu'o mu sisĕ u'oröhoho bogo eni jĕ'ĕro.

⁵Mi köho bogo eni jĕ'ĕgo ĕhuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje:

Mi bĕjuĕmoromo jasi örire i'imamijĕ'oho ja bogo nimanue höjo. A'i jero na sino haho'e avohevane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjê'oho
o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo
jasi örire suvuoro i'imamijê'oho
ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae
jevajêjo.
Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi
jaehu nimanue muoho ëhi vae'i
abuejajêjo.

⁸ Ejö hesi bëhoho no uehorovo'ejo.
Urimo Kerisoro God uavade höjo:
Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i
o mi jani vënire huo barë'i o mu
sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo
jasi örire suvuoro i'imamijê'oho
ëhi jiê'oho ja bogo nimoromo bogo
maho uehorovanue höjo. Bogo maho
uehorovanue hö uavadoho Moses-hu
bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew
rajoho jaburo ëhi jiê'e mi suvuoroho
God-are örire bojaminövareje. Röhu
Kerisoro uavadeje: Ehi jiê'e suvuoroho
ja bogo nimanue höjo. ⁹Röhu evare
ijonö Kerisoro God uavade höjo: Na
aviae jevajêjo. Jaehu nimanue muoho
vae'i abuejajêjo. Ejö hesi bëhoho mi
bijuëmoromo God-are örire i'imami'i
arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu
bojamirovoromo guomorovo'iröhe
muoho bamadeje. ¹⁰God-ro ëhi jiê'e
muoho bamamu ehuni Iesu Kerisoro
God-are jöho ejahoromo hesi sino
haho'oho ioro'ioere gemu suvuore
bojamirovoromo guomorovadeje.
EGod-hu nimade muoho vaejê'ëro
ëhu'ëro nosi sisëho u'ovahuë'eje.

**Iesu kö rueromo guomamu ë
suvuoro hesi darugoho eni
jiê'ëro sisë u'ovahuaje jöhoje.**

¹¹ Ehi jie röhu Jew rajo priest-oho
aho'o jaburo majae ëhi riravoromo
God-are muoho vaejarueje. Mioho
bijuëmoromo ëhi jiê'e suvuore gemuoho
God-are örire i'imamibe va'arueje. Ehi

ë'arueje röhu ëhi ë'i arijaruoho ehuro
mu sisë u'o'iröhoho bogo mae bogo
eni jëve. ¹²A'i Kerisoro vae gemu
God-are örire suvuore bojamirovoromo
guomorovadeje mu sisëho ioro'ioere
gemu u'ovahuoröhëro. Ehi'onugoromo
ajiomoromo God-are övo manö
hijadeje. ¹³Hijê'ëro avevejê'oho hiromo
muebeje hu'o muorovarue aribövioho
God-ro hesi höru uhunö bahijego vijuvo
taemo'amo'iröhëro. ¹⁴Ehesi bëhoho
huro vae gemu God-are örire suvuore
bojamirovoromo guomorovê'ëro
ëhu'ëro sisë u'ovahuë'e aribövioho no
ioro'ioere gemu ma-maemu raromemu
raromo'ejo.

¹⁵Noehu mae raromemu raromo'iröhe
jöho God-are Aru'ahohu'o ëhi gemuoho
majahuiromo God-are surire uvê'eje:

¹⁶Röhu Badaro uvajêjo: Emajaho barë'i-
ramu aviëhi jiê'e jögoroho Israel
aribövioho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho
jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëho'i-
ramu ejehoruomo'ajêjo.

Jabesi simanore jajivëho'iramu
uehorovoruomo'ajêjo.

¹⁷Röhu ë jö hesi vituoho God-are
Aru'ahohuro ëhi uvê'eje: Jabuhu
nasi jö ahoromo mu sisë vaejaruoho
na ma-ioro'ioeremu uehorovoromo
vuonugêho'ejöjo. ¹⁸Ehi majahuiromo
mu sisëho uehorovoromo vuonugê'ego
ëhu'ego ijonöho no suvuoroho God-are
öriroho bogo bojami'ejo huro mu sisëho
u'ovahuoröhego.

**Noehu God mae uehorovoromo
hesi bëhire va'iröhe jöhoje.**

¹⁹Aganomë Iesuare köho rovê'ego
no bogo juhuonivo'i biririvoromo God-
hu jiajire va'arueje. ²⁰Ehesi bëhoho
Iesuro noni öri i'oho iogorahuë'eje
huro bogo guomo'i hiromo ë söjavuo
va'ego noro God-hu jiajire va'iröhego.
Urimë'ioho God-hu jiaje osare rumo

va'arue ojoho niögëro urahonövareje. Jaruvoho Iesuare sinoho ijumahamu guomamu niögu va'ëne urahade ojoho dadovoromo jiovahuë'ëro noro God-hu jiajire ë va'arueje. ²¹Röhu göho nosi örire priest böröme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuajeje. ²²Ëhuni ë'ego no God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahi'iro. Nosi dë vövöbajo'oho sisërëjavuoromo i'uhaguamu Keriso-are köhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barëj'ë jovohuro u'ovahuë'e jiaje ëhuni ë'ego no birivoromo nosi dë vövöbajo'ohohu'o mae uehorovoromo God-are bëhire va'oromo jöho majahi'iro. ²³O no ae huruoho majëhirono uvarueje: Majae ijönö God-ro ajamui'ajëjo. Ë'ego no birivoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövüadëhi iae hu ëhi ë'ië'e jiaje. ²⁴O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dë ia-horovoromo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro. ²⁵O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ëhesi bëhoho jemë'o gavarueje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejonö bamoröhe jöhoje.

²⁶Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijönö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojio'i ²⁷ma-i'u sisëhemu muebe'iröhohoje. God-ro a sisëho mevëvo'iramu hu'o muorovarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e. ²⁸Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i

gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhijë'oho hesi öriroho bogo vavaenimë'e ma-anonövareje. ²⁹Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jïë'e i'uoho baenövareje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jögoru i'oho marëjadeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvë'oho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'oho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahëhu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jögoru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jïë'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jïë'oho iae maeje. ³⁰Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjögö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'eje: Badaro hesi aribövioho gëromo mevëvo'ajëjo. ³¹Iae God darugo'e aëro jïë'ëro huhu i'u bojamuamu baejë'oho ë muoho juhuoni ma'eje.

Noehu birivoromo God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

³²Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arjohu uehorovore. Keriso-are ajëhu jemë aevoromo ajivëvadevare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivohojuvo birivarijeje. ³³Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövarijeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövarijeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jïë'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövarijeje. ³⁴Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabesi örire huë vavaene baenövarijeje. O aëhu jemesi mae sisë vajiohehu ujuöhëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövarijeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo

maho ö'idöre höjo ma-ioro'ioremu bae'iröhoho. Ëvajohehu baejare inömo io siramiromo börömo mae höjo. ³⁵ Ëhuni Iesuare jö birivoromo mae uehorovaruho nadi vuonugore. Biririv'ohuro ehuro manaho ma-mabêhe bae'a'aruje. ³⁶ Jemëro u'urume vaenövore ehuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojëmi'i uëvade suvoroho bae'irarije. ³⁷ Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Majae ma-bunemu barë'iramu evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.

Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ehuro birivoromo raromoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho na jabesi jöënioho bogo nimoroho vadë'ejöjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre va'arue ariböviehu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

11 Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho ehuro no birivoromo uvarueje: No ijönö maro raro'mo'iröhe jöho ëho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë uvarueje. ² Nosi a mamiehu God mae uehorovaruho ehuro jabesi ihoho God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruohuro ehuro garomo uvarueje: God-ro jö'ëro jövamu ehuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömo God-ro ujuohoromo ehuro ga'amarue inömo inömo avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ehü'ëro hu God-are örire suvoroho maho bojamadeje. Ësuvoorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje. Mae uehorovamu gatorovo God-ro Abel-are suvoroho mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjehijë'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovadohuro ehuro jaruvoho hu guomë'eje röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ehü'ëro bogo guomë'e God-ro ma-ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ëjöho God-are surire ëhi jajivë'eje. ⁶ Röhu God-ro nomë bogo ëma göromo nimoroho'i a'i garöhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ëhesi bëhoho noehu God-are bëhire va'oromo jö majahi'ie'iroho mae uehorovoromo uvo'ejo: God iae jiajëjo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajëjo. Bogo ëhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejo.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-ro uvamu: Ëhi jië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho bogo gavë'e God ma-ejahadeje. Ejahoromo boat börömo avohadeje ehuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromoröhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ehü'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'ioroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro

garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ehuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dirö'o göro va'öjoro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinö'e va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu bae'iröhego uavade sa'are hörö'iröhëro. ⁹God mae uehorovadohuni ehuni God-hu bojami'i uavade sa'are va'o ë hijadeje. Ehijadeje röhu ae gö jabesi sa'aro ma-jahuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho vae'i ma-niögu javuoremu hibe jvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uavade sa'ae gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'o ë sa'aroho niögu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje. ¹⁰Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioremu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'o hi'iröhëro.

¹¹Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ehuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'e jiadeje röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Ehü uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje. ¹²Abraham hu ma-ae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ehü bogo adaha vari-jënoho jio'amobe rovadeje.

¹³Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe

ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i uëvadëhioho bogo ehioho bae'irögoro mae bae'iröhoho ma-ëgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O ë muoho mabëhe rue'a'ajëromo ehuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo. ¹⁴Ehü jjë'e jö uvaroho ehö no garomo uvarueje: Jabuhu uvarëhi ehü uvarue ariböviohuro ioro'ioremu raromo'iröhe sa'a maho nëgego ehuni ehü uvoruomaje höjo. ¹⁵Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho ehö bogo uehorovareje. Ehö uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jjëho'ibejo. ¹⁶Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabëhe ö'idöre jia-joho ehö nimareje. Ehö nimë'ëro God-ro ehö garomo jabesi jöënioho bogo javojimo'i ma-samae uvajeje: Iae na jabesi A Börömo God jevajëjo. Iae God-ro amo börömo avohëhë'eje jaburo ë va'o raromo'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohuni ehuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoro hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahiro mo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ehuro jasi ihoho jiobe va'a'ajëjo. Iae God-ro ehü mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoro ë'adeje. ¹⁹Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjörö ajëmi-jë'oho God hu eni höjo. Röhu iae ehü jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'ië'ajëjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

**Isaac Jacob Joseph ëho jabuhu
God mae uehorovare jöhoje.**

²⁰ O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijonö huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje.

²¹ O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ëhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bëdumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

²² O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömhuro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajëjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

**Moses-hu God mae
uehorovade jöhoje.**

²³ O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro ëhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurilhi bamo nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi aboji hesi harihe höjo. ²⁵ Ëhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i a'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo. ²⁶ Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho

ëho ma-jianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho huhu u'emu bae'iröhe suvuorohemu uehorovë'e hijadeje.

²⁷ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i huhu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adeje. Va'oromo God noehu bogo gavare aho hu gemu uehorovajëro jië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje. ²⁸ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Israel rajo aribövioho aevo'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amol'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

**Jew rajo ae göehu göehu
God mae uehorovare jöhoje.**

²⁹ O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavüë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavüë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojioromuomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojio'mo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

³⁰ Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro iromo rova'ë'e jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövareje. Ëhi'obe va'ujuvo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë ariböviohuro God

mae uehorovamu ehuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹O Rahab ae ma-g'e'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ëro ijonöho God-are jö bogo eruomade ariböviohu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³²Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'iorehu ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³Ëariböviohuro God mae uehorovoromo ehuro sa'a ioro'ioroho ruahö'ö'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴Vörö'e vënoho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i höjaroho mae rovereje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje. ³⁵Vëmu ömo'ömohuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamumu hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögöro va'oromo jabesi nimoro raromo jijihö'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ehuro ijonö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruomadeje. Röhu göho a ioro'ioroho aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje. ³⁷O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro

munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro huruvo'amamu a ioro'ioroho kaejö ëgohuro bijio'umamu vuovo'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o rumo'e raromonövareje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonövareje. ³⁸Röhu jabesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ehuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonövareje.

³⁹Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ehü'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje. ⁴⁰Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro ma-mabëhe baeromo uvadeje jabumë bogo urimoho maho jëvo'i hujeji ijonö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhëgo.

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

12 Ëhi jië'e ae aho'o siri va'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabesi jöho gavarueje. Ehuni jabesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutitimavuajoho ëho rori'o babu'öromo uehoro sisëhu simanore badirohavuajoho ëho dibo bu'ö'irögöro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ²Iesuaro nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromu va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hiromu uvadeje: Vi'ehë baenugoromo huë mabëhe biroho'ejö uvoromo javoji vëmunajo baeröhoho

bogo uehorovë'e birivoromo korosire guomadeje. Ëhi ë'ë'ëro jaruvoho God bëröme namijaje hesi övo manö hije.

**God-hu öri ma röjahui'iröhëro
i'u bojamuaje jöhoje.**

³Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Ëaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴Jemë mu sisë aho gabe rovarujoho bogo ëhuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje: Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijëro Badahu röjahiromo i'u bojamamu gavë'oho nadi juahovonëjo.

O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo.

⁶Badahu ae rahu uehorovavuë'oho ë ariböviohuro avoho raromjoro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuojöro baejavuë'oho ë aribövioho hisuebi-javuaje höjo.

⁷Huë vavaeni rovamu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromo biririvore. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo ëhi'ëvajeje. Röhu di aboji harihu'oho vavuho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are aboji harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹Ave sa'are vavu ömo'ömohuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonö-vareje. Ëho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö röjahuijajoho ëho avoho ejahoromo

maro raromo'ejo. ¹⁰Ave sa'are vavu ömo'ömohuro jabesi simanehu ëma diehi diehi maho hö uvaroho ëhi majae ma-bisemu röjahuibe ruenövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i God-hu röjahuijaje hesi bëhoho nosi jöënije hu mae jiajëhi no'o ëhi gemuoho javuoröhego. ¹¹O God-hu no röjahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Ëmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro röjahuijego no i'ue baebe va'ujuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejego dë sasohavuajeje.

**Noehu avoho birivoromo
darugo'o riravo'iröhe jöhoje.**

¹²Ëhuni övo höru'e u'uhëvë'oho avoho biririvore. ¹³Öroho ahorirëro iogororomo ëhuro maro jijihore höru sisërejëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

¹⁴Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe jijih'o'i ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'öho Bada'oho bogo mae bogo raromo'ë'ö. ¹⁵Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojöëni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. ¹⁶O aëro önö'e muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jadeje röhu bogo ëho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioeremu vuonugadeje. ¹⁷Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bae'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jiadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

¹⁸ Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Ëho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovareje. Rueromo gavare vëni bëröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru bëröme rovamü gavë'i ¹⁹⁻²⁰ hejareje hëgöe huo'ego jöho ma-darugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rëhë'o'ho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamiro mo Moses uavareje: God uavego nadi gö'o'ho uvego no he'irarëjo. ²¹ Iae ëhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

²² Jemë bogo ëhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi amo bërömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raromoruomajire ë rovë'e jëve. ²³ God-are aribövi jabesi iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövere aribövie God-hu avohëvamu ma-mabëhe ruahö'öjëvë'e ëho jabesi aru'aho ömo'ömo jabesi örire rovë'e jëve. ²⁴ Iesuarë örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'öjadire rovë'e jëve. Ëkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosiramiromo maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojami'iröhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho

God-hu huë baejavuoromo sisë u'ovahuoröhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'öjadire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

²⁵ Ëhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel ariböviohuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Ëho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'o'ho diehi diehi huruomö'ejo. ²⁶ Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu ëhuro sa'aho hijiohijiofadeje. Avevejö'o'ho huro mae majahuiromo uövuë'eje: Majae gemu röhu maho na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejöjo. ²⁷ Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövuade hesi bëhoho huhu avoho'amade bövioho bise'o'ho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amö'ë'e. Ëhi jio'iramu bogo hijiohijiovoröhoho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ë'e.

²⁸ God-hu bëröme namiromo muebejaje öri ari'o'ho bogo hijiohijiovo varijënohoje. Ëho nosije. Ëhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'ejo ²⁹ ë hesi bëhoho nosi Bëröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

13 Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovarue muoho ëho avoho ma'enore. ² Ëhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amü gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro

gavare ae i'e rovam uvaraje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Èhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³Iesuare jöëni savoji gagore raromarue ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruo ho no'o gemu mae raromarüëromo èhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴Röhu masuovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruhu'o vaboruhu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'le jijihë'o'ho o goho'amë'o'ho èhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'o baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶Èhuni no biririvoromo uvo'ejo: Badaro na ajemijaje höjo. Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo. Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihöjuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o èhi gemuoho God mae uehorovore. ⁸Èhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijönöhu'o èhi ma-gemuohemu jiemu jio'ë'e. ⁹Èhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjëhijë'iroho nadi èho uehorovoromo öri mare va'arujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göroho va'ore. Noehu uvë'o'ho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'o'ho èho

mahoje. A'i noehu uvë'o'ho: I i'iröhe jögoru rihromë'ohuro èhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'o'ho èho bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövioho bogo èhuro marëjëvajeje.

¹⁰Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojämijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuoroho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹Jew rajo priest böromohuro mi köho baeromo God-hu jiaje osare è rumo va'oromo hesi örire suvuore bojämönvadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje.

¹²Rori'o huonövadëhi aëro èhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo böromore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje èhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'ego èhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabesi gemuoroho uehorovo'i a'i Iesuare jöëni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo. ¹⁴Rabëni ave sa'aroho noehu ioro'ioremu raromo'iröhe amoho bogojavue. A'i ijönö jioröhe amohemu èhuremu uehorovö. Èhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabesi gemuoroho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo.

¹⁵Hu'o riravoromo mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo èhuro suvuoroho hu bojämönvo'ejo. Èsuvuoro hesi bëhoho noehu hesi iho a huruoho majëhijë'o'ho èho noro jö'o öge i va'ëne èhi God-are örire suvuore bojamarueje. ¹⁶O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Èhi jië'e mu vaejë'o'ho God-ro uvajeje: Jabumë èhi è'aruoho èho mi suvuoro mabëhe bojëmaruëjo.

¹⁷Röhu ekaresia muebejëvarue aribövioho jabuhu jö bojëmijaruoho nadi aho'i ma-ejëhore. Rabëni jabumë

jemesi dē vövöbajo'oho muebejëharueje ijonö God-are örire majahiromo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövioho ëhi ëhi muebejahare hōjo. Jemëhu jabesi jö ejëhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo ëma muebejëvo'i jabesi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ejëhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu ëma muebejëvo'ë'ö. Ëhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Ëhesi bëhoho noehu uehorovaruoho majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sasohavue. Ëhuni parie vaenövore. ¹⁹Na nego avohe jemëro ëhi ë'ojöro ëhuro God-ro remö'öjego na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvo-jöro. Ëhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajami-jamu guomoromo ri'öjajedeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guomamu ëhuro God-hu no ioro'ioremu muebejavuo'iröhe jögoroho

jiadeje. Ëhuni Iesu ajamamu ri'öjajedeje. ²¹Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu maho aho'o ajëmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijego o huro nosi dë vövöbajo'oho mae avohahuego noro mu mae vaejego huro göromo dë mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöëni ëhi ajamuijöro nege. Keriso-are ihoho ma-dö maro jiemu jio'ë'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jöhoje.

²²Aganomë naro ave jö harihoho jajivoromo bamëhe jemëro adahoromo dë vövöbajo'oho biririvo'irarijego. Jemëro nadi u'uvo'i ma-here. Jöho bogo ëgehuje. ²³Röhu ave jöho uë'ië'e jemëro he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji gagore hijadoho jiovo nugö'öjë'eje. Hu burëro rovamu gavë'oho ëhuro na hu'o gemu mae ö'oromo gë'ejo. O hu bogo burëro rovë'iroho naro sivue ö'ejo.

²⁴Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresiaho jaburo jemesi örire jejëmijö.

²⁵God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejëmijade jöhoje.

1 God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raro-marujoho naro jemesi örire jejëmiije.

Birivoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

²Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'o'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo. ³Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'o'oho ehuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje. ⁴Röhu u'urume vaejë'i birivoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'irarije. Ehi ë'ë'o'oho ehuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. ⁵Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'o'oho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'o'oho God-ro iae ejahö'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. ⁶Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'o'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ehi ruëre numëre jiobe va'ë'e. ⁷⁻⁸Ehi javë'o'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ehi jië'e uehoro baejë'o'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ehi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'oho nimoronimorohë'i juvone. ¹⁰O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ehesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ehi sisërë'amo'ë'e. ¹¹Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahojajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹²Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu birivoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Birivoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Erohoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojëmi'ejöjo. ¹³Röhu sisëhu ro dëre bijëho gëvë'o'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo. Nadi ehioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'öjëgo nosi dëroho bijahuajeje. ¹⁴Bogo ehioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ehuro sisëhuro ro bijahuajeje. ¹⁵Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarujeje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶Nasi ö mueno'e ehuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramivoromo uvore:

God-ro sisēho nugö'öjogo dēre bijahuaje hōjo. Hu bogo ēhioho ē'ajeje. ¹⁷A'i suvuoro mabēhe aho'o hesi ōrire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujōru'e manaere majae nosi ōrire ajivavuo'irōhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ēhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje. ¹⁸Huro hesi nioromo hesi jō maho nugö'ōjadeje nosi ōrire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuorōhego. Hesi aboji harihu'e javuego ēhuro inōmo inōmo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirēmiromo hesi nunire aribōvioho javuorōhego.

**God-are jō bogo ma-hia'ēremu he'i
a'i avo'avoho ejahoromo
mu vaerōhe jōhoje.**

¹⁹Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obēhe jemēro jōho ma-burēro hia'ēremu henōvore. Nadi ma-burēroho jōho majēhiromo ma-burēroho vōrō'iraere. ²⁰Aehu vōrō'iraējē'ohō bogo ēhuro God-hu nimaje mu maho ri'ō'ē'e. ²¹Ēhuni va'inumi'e mu sisē aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dē vōvōbajo'ere bamēhaje jōho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahē'ohō jōho darugo'ero jiē'ero ēhuro jemesi dē vōvōbajo'ohō i'ovēvo'iramu mae jēvo'ē'e.

²²Nadi sareramirovoromo God-are jōho ma-hia'ēremuohō here. A'i jōho ejahoromo huhu uēvajēhi muohō ēhi vaere. ²³God-are jō bogo e'i ma-hia'ēremu hejē'ohō aririre garomo ²⁴vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruēhi ma-hia'ēremu hejarue aribōvioho ēhi jēvo'ē'e. ²⁵A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuēhi ēhi God-are jōgoru ga avohoromo uvē'ohō: Ma-maēro

jiē'ero ejaruohuro bogo tövavuē'e maro raromo jijiharue hōromo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ēremuohō heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaejē'ohō ēho iae mae jio'ē'e. Ēhuro rabe rabe ē'ē'ohō God-ro ē aribōvioho ajēmiromo huē mae bojēminōvo'ē'e.

²⁶Rōhu ae göero göero uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muohō ma'enarue hō uvo'i rōhu bitarohō bogo taemē'e atarueje. Ēhi ē'aruohō jabumē ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hō uvoromo ma-dōhemu God uehorovoromo hesi muohō vaejarueje. ²⁷A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviēhi jiē'e muohō bogo ma-dōeremu na uehorovevarue muohō jio'i dē vōvōbajo'o uhohu'o vaejarue mue hōjo. Ōbi asisō'ohu'o magonahō doruohu'o huē vavaeni baejaruohō noro jabumē ajēmiromo avoho muebejēvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisēho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ejo.

**Noehu ae aho'obēhe ma-gemuohō
hō uehorovo'irōhe jōhoje.**

2 Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajohō mae uehorovarue jēvaje nadi ma-dajemuohō garomo aribōvioho adovoromo ioro'iorohō rajēhi'i ioro'iorohō bijōnimore. ²Ēhesi bēhohō jemēhu God rajahi'i ro gagovarue osare ae niō'iro rovō. Göhuro inōmo'e aēro jiē'ero maho io'amoromo rue'i göhuro inōmo rumo'e aēro jiē'ero sino sine io'amoromo rove. ³Ēhi'oromo rovamu gavē'ohō niōgu mae io'amē'e aho jemēro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro rōho maro hijējo. A'i niōgu sisē'e aho garomo bijōnimoromo ua'a'aruje: Janioho rōhe bogojiē'e jiaje ēhi ma-namijējo. O ua'a'aruje: Janioho arēte bogojiē'e jiaje ave sa'aro nasi hōru bēhohuro ro hijējo. ⁴Ēhi

uëv'oho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e jï'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jï'oho viëhi nugarujeje. Èhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo rumo'e ariböviero jëv'ëro sisë'i raromarujeje. Sa'are sisë'i raromaruoho ë aribövioho jabumë God-ro baejvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhego. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Èhesi bëhoho mami'e God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovev'oho nara ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Èhuni iae ë inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e. ⁶God-ro inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmijajeje röhu jemëro jabesi ihoho ijumëharujeje. Èhi ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro guduamëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷Jemë Keriso-are iho baejarujeje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Èhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhi'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövü'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ëro i'u'e bae hesi jëve. ¹⁰God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ëhuro hesi jögoroho aho'obëhe

sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹Èhesi bëhoho God-ro uövüadeje: Nadi goho'amonëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövüadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Èhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹²Èhuni uvonövore: God-are jögoru ejahë'oho ëhuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromaru höjo. Èjögoroho God-ro ijönö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo ëhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ëho uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavüë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro rivavamu gövüë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'u'e bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro rivavamu gövüë'oho God-ro i'u'e bojamui'ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hö uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho ëhi jï'ë aho God ma-simanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamo'ë'e. ¹⁵Èhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëv'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruocho bogo ajëmë'e majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Èho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-

dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

¹⁸Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ëhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuejo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajami-jarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo majuhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie. ²⁰Uehoro bogojië'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'oho ëho bëhi rumo'aje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene. ²¹Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiajeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu ëhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiajeje. ²²Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejajeje. God-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiajeje. ²³Ëhi jië'ëro God-are surire jö uövuadëhi iae ëhi jiajeje. Jöho jajivoromo uövuë'ajeje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomajeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo. ²⁴Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are iohemu ëma uehorovë'oho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ëhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

²⁵Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ëhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo ëhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ëhuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromomo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'öjade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amuhesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

²⁶Ëhi jië'ëro ave uhu jöho majëhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojië'ohonosino ëma imo javuo'ë'e. Ëhesi bëhoho no God uehorovo'i röhu huhu nimaje mu bogo vaejë'oho no ëma imo sinohuremu God uehorovarueje.

Jö maemu ato'iröhe jöhoje.

3 Nasi ö mueno'e God-are jö röjëhijarue muoho majëhi'ie'e. Nadi ae aho'obëhe God-are jö röjëhi'irarije muoho ëma baere. Rabëni hesi bëhoho jemë'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevëvo'i röhu hesi jö ae röjëhijarue aribövi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ë'e. ²No ae aho'obëhe mue aho'obëhe garaejarueje. Röhu ae rahu bogo bitaro garae'i jö maemu atë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jö'o taemë'oho ëhuro jabesi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³Ëhesi bëhoho horse jö'oho uehorovore. Horse jö'ore ö'oho ruaharueje ëhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö ë va'iröhego. Horse jö'ore ruahë'ëro ëhu'ëro horse dajo haho'e aho'obëhe ri'öjego no naguajinö ë va'ajeje. Ëhi nosi jö'oho taemë'ohonosino haho'e aho'obëhe

taemorovoromo mu maemu vaejarueje. ⁴O boat jöho uehorovore. Boat-oho börömeje. Buru börömëro hesi niögu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat böröme jio'i buru böröme jio'i röhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e val'i nimë'iroho ë va'ajeje. ⁵O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajëhi nosi bitaroho iae ëhi inömo bise'eje. Inömo bise'o jiajoho röhu damuehu boat börömo hunuovajëhi ëhi nosi bitarohuro mu börömo hesi jöho ëma jö huhe atarueje.

Röhu aveho uehorovore. Vëni hödu biseharihohuro ëhuro je'o börömoho ravo barë'ë'e. ⁶Bitarehu jö sisë ataruoho ëho vëni sisëho va'ëneje. Sisë bövie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarëro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jië'ëro ëhuro nosi uhoho aho'obëhe sisërëromo rumorovobe va'ajeje. Jö sisë atë'iroho mue aho'obëhe ijumaje vënohuro ravanovajeje. Ëhesi bëhoho Satan-are öri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obëhe ijumo'amajeje. ⁷Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gö gö aruëre anumëre jijihoruomajoho röhu aëro ahego ëhi ë'aruoho vuonugo'i ma-jabesi röhoremu raromarueje. Ëhi ë'iröhoho aho no eni javuajeje. Ëhi ë'ë'e javue. ⁸Röhu jö aruëre anumëre ataruoho ahorovoromo ëhi ë'aruoho vuonugo'i ahorirëremu ato'iröhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisë vörö'e sigobu jabesi bitaro va'ënëro jië'ëro ae gö ëhi jö sisë bojëmego sisërërovarueje. ⁹Bitarohuro ëhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Röhu ë God mae uavarue bitarohuro ëhuro God va'ëne avoho'amade a jabesi örire jö sisë uëvarueje. ¹⁰Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisëhu'o jovonö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e ëhi jië'oho rovajeje. ¹¹Jovo mahu'o sisëhu'o sa'a gage

gemuoroho bogo suorovajeje. ¹²Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ëhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojumuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ëhi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Ëaho simano mae gavë'e ae höjo. ¹⁴Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi ihohe mu döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarueje: Ëhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje. ¹⁶Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ëhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovaruoeje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovaruoeje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo

ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho bërömorae'ë'e.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

4 Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje. ² Èhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Èhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Èhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarueje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho bëröme hö uehorovë'oho ëhuro God bijönimarue höjo. Èhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije.

Röhu nani jemëro uvarujeje: Èho ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Èhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövü'e'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje höjo.

⁷ Èhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho ju'ebiromo va'ë'e.

⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi bëhire va'ë'oho huro jemesi bëhire rue'ë'e. Jemë sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribövie jëvaje dë vövöbajo'oho avohorovore. ⁹ Huë vavaene bërömohe baere. Jemë ma-ijojjovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Èhi uvë'oho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisë ato'iröhe jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho atore. Ö mueno'o jabesi jö sisë jövë'oho o döre bamorovoromo uvë'oho: Ö mueno'oho sisë hö uvë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho sisë'i jövoromo döro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisë bogo ato'iröhe jögoru God-hu bojamuadoho iae hesi höjo. God-are jögoroho iae hesi hö uvë'ohuro ëhuro ja hesi jögoroho bogo ejaho'i a'i hesi jögoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jöho diho mae jiego diho sisë jiego. ¹² Jögoru bamade aho gemuje. Nosi sisë mevahuaje aho gemuje. Èaehu mare bamavuë'oho o sisëre bamavuë'oho hu eni jie. Èhuni diehi'oromo uvanueje: Na

böröme jevo'i God bise'e höromo ehuni döro bamorovoromo jasi a hesi jö sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajë uvoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i ato'iröhe jöhoje.

¹³Röhu ave jöho majëhi'ië'e here. Jëmë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejarëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejarëjo. Va'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejarëjo. ¹⁴Ëhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Ehuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ehulo dadivëvajeje. Ehësi bëhoho jëmë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e. ¹⁵Ëhuni nadi uvo'ibejarije: Ëhi ë'ejarëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no biririvoromo raromoromo ëhi ëhi ë'ejarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶A'i jëmëro uvarujeje: Ëhi ëhi ë'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Ëhi jië'oho bogo maehuje.

¹⁷Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'oho ëho mu sisë vaeruomajeje.

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

5 Röhu inömo marohë'e mae jië'e ariböviohumë aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örire rue'ië'e jiaje. ²Bövi bise'o börömo bëhi jëvajoho sagohorioromo muduhi'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije. ³Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ehuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jëmë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ië'aje

majare jëmë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve. ⁴Aveho gage. Jemesi mu ariböviohuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jëmëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ehuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Ëhi atarue jöho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵Jëmë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje. ⁶Mu sisë rumo'e aribövioho jëmëro sarerisareriëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jëmë bogo ahëvarujeje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhe jöhoje.

⁷Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejejo Bada rue'iro. Jëmë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijönö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje. ⁸Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jëmëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ië'e jiaje.

⁹Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero

ë'ane höjo. Èhi'amu gavë'oho God-ro mevévoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Èhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jöho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijönö Badahu mabëhe ajamijade jöho ëhu'o gavarujeje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Èhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹²Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a eja-ho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo eja-ho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Èhemu uvore. Èhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevévoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴Ae gö guomo guomo

baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'öjogo rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro. ¹⁵God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramü marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶Èhuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Èhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷Èhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjöro. Èninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje. ¹⁸Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹Nasi ö mueno'e jemë ae göëhu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göëhu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramü bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejëmade jöhoje.

1 Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örire jejëmiye. God-hu hesinö baejövade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövie jëve. ²God Vavuohuro hesi nimë'ëro jemë baejövamu hesi Aru'ahohuro jemë avohëvadeje ëhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijego o hesi köhuro jemë u'ovëvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejëvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijego.

Mae javuoröhego noehu birivoromo muebejarue jöhoje.

³Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Èaho God Vavuoho hu mabëheje. Èhesi bëhoho huro nosi jöëni börömo mae vavaenimë'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro ëhuro no'o ajamuamu i'ovoromo mu i'oho baejë'ëro nune jioromo birivoromo muebejarueje mae javuoröhego. ⁴Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuro mae gö gö baeröhëni. Èsuvuroho ö'idöre jemëni nugëhë'eje u'emu bae'irarijego. Èö'idöre jiaje suvuroho bogo sagohori'i bogo sisërë'i ma-maemu jiobe va'ë'e. ⁵Iae jemëhu God ma uehorovarujohuro ëhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegëhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamëvo'iröhe öroho mami'e avohëhë'ëro evare røjëhjigo ga'irarijego.

⁶Huhu maro bamëvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimë'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baeromo ëhuro majae ma-bunemu vavaenimë'e raromarujeje. Èhi jie röhu iae nimoroharujeje. ⁷Huë vavaeni baejarue hesi bëhoho jemë'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o birivoromo God mae uehorovego. Èhesi jöho na uhu'e uë'ië'e. Gold mae avoho'ië'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejego ravoromo va'inumoho si'urë barë'i ma-aji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'ioremu jio'irögoro jemëhu God mae uehorovarue muoho ma-jiemu jiobe va'ë'e. Èhi jië'ëro God uehorovarue muohuro gold-ho iosiramiro mo ma-mabëheje. Röhu vënehu gold buejego ravajëhi huë vavaenohuro jemesi örire ëhi vëninö'e ravëvajeje. Röhu gold vëniro buejego ravoromo sisë si'urë barë'i aho'o ma-maemu jiego gavaruëhi jemë ëhi huë vavaenoho baejarueje ëhuro jemëhu God uehorovarujoho biririvego jemë'o no'o garomo uvoröhëni: Jemë huë vavaene baeromo birivoromo God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovarue höjo. Èhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihoho döro bamëhoromo rajëhiromo mabëhe uëröhego. Èhu'ëro jemë huë vavaenoho baejarueje. ⁸Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho ëhi ma-maemu jiëho'ë'e. Avevej'öho jemë hu bogo gavë'e jemesi dë vövöbajo'o uhure hesi örire uehorovarueje. Jemë hu bogo nunoho gavarueje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bëhe jië'ego ë hesi jöho bogo ato varijënoho jëve. ⁹Jemëro uehorovoromo uvarueje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bëhoho ijönö God-ro nosi dë vövöbajo'oho

maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰Urìmo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesirire baeromo majëhinövare a mamiohuro majëhinövareje. Majëhiromo röhu ë jö hesi bëhoho avo'avoho nahareje ga'i ë muoho diehi jiego. ¹¹Kerìsohu vi'ehi baeromo guomoromo ijönö aji bae'iröhe jöho Keriso-are Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Èhi jië'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo. ¹²Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijönö raromoruomoröhe ariböviohuro garuomo'ajëjo. Èjöhö God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'öjade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöhö huruoho majëhijamu hejarijeje. Èmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'ö he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

**Noehu mu sisë bogo gavanovo'i
mu maemu vaeröhego
God-hu uövuade jöhoje.**

¹³Èhuni nune jioromo mue vae'i avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Èjöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore. ¹⁴Èhi uehorovë'e raromoromo God-are jöhuremu eja-honövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarìjohö èhi jië'e mu öriroho nadi jìjìhore. ¹⁵Nadi èhioho jìjìho'i a'i mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'ö uhohu'ö ma-mae jioromo raromo jìjì-honövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro üevade aho hu ma-maemu jìajëhi èhi

jìore. ¹⁶Èhesi bëhoho God-are surire jöhö uvë'eje: God na ma-maemu jevë'e jìajë èhuni jemë'ö ma-maemu jìorëjo. Èhuni èhi è'onörovore.

¹⁷God-ro bogo nue gö gö uehorovoromo gö'i a'i ma-gemu göromo nosi muoho diehi jiego garomo mae o sisë uövuajeje. Èhi jìë'e aho jemë Vavuoho hö uavarujeje. Èhuni ave sa'are ma-jahuri raromaruoro God börömohö hö uehorovë'i raromore. ¹⁸Èhesi bëhoho jemesi hijo mionö'ohuro Keriso bogo uehorovë'ero bëhi rumo'e muoho röjëhibe rovamu jemëro èhemu ejëhoromo sisë hesi darugoremu raromonövarìjeje. Èhi jëvë'ëro God-hu nimaje muoho bogo vae varijënoho jëvadeje. Èhi jëvamu God-ro ajëmijë'ëro mae jëve. Röhu jemë'ö iae gavarujeje. God-ro jemë ajëmi'irögöro ijo bajohö o bövi bise'ö maho bogo èhö bu'öromö èhuro ajëmijadeje èhi jìë'e inömohö ma-jahuri inöme jìë'ego. ¹⁹A'i Keriso-are kö maho bamoromö èhuro mae ajëmijadeje. Èhesi bëhoho urimorohö Jew rajëro God-ni suvuoro bamaho'ìë'irohö sheep harihe ma-mahuremu muo'amoromö suvuorohö bamahonövareje. Keriso èhi jìë'e suvuoro maemu jìadeje. Èhi jiamu God-ro hu bamadeje jemëni guomoröhego. ²⁰Jemëni guomoröhego sa'ae bövie bise'e bogo bamadevare God-ro hu baejadeje. Amo ave ijo tugohö'i majare jemesi jöëni God-ro hu nugö'öjamu a nuniro rovadeje. ²¹Rueromö jemë ajëmijë'ëro èhu'ëro jemëro God mae uehorovarujeje. God-ro Keriso ajamamu ri'öromö aji maho baejë'ëro èhu'ëro jemëro God gemu uehorovoromö uvarujeje: Iae huro no'ö ajamui'ajëjo.

²²Röhu God-are jö maho ejahoromö èhuro mu sisë uehorovarìjohö vuonugë'e jëve. Vuonugo'irögöro Christian ö muenö'ohö bogo

ma-döemuoho a'i dē vövöbajo'o uho'u' uehorovëvë'e jëve. Ëhuni göëro göho dē vövöbajo'e aho'o uehorovëvo avohore ²³ë hesi bëhoho jemë Christian vaeromo ëhuro harihu aboji'e i'e rahëvanovamu i'oro aevoromo biririvë'e jëvaje. I'o rahëvade hesi bëhoho vuovëvo'iröhe vëmu vavu'o jabesi ujoho bogo bamëvo'i a'i God ioro'ioeremu hijaje a hesi ujoho bamëvadeje. God-are ujo hesi bëhoho iae God-are jöjeje. Hesi jöho darugo bojëmijaje ioro'ioeremu jioröhe jöhoje. ²⁴God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Ae aho'obëhe garasi va'ëne jio'amajëjo. Inöme bövie bise'e mabëhe hö uehorovaruocho ëho resu resu ino va'ëne höjo.

Röhu garasioho sahori'amaje höjo.

Resu inoho rireromaje höjo.

²⁵A'i Badare jöho ëhi jiemu jiobe va'aje höjo.

Ëjöhö iae Keriso-are jö ma aehu majëhi-jamu hejarijohoje.

Bada Iesu hu munë va'ëne jiaje jöhoje.

2 Jemë i'e rahëvanovë'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Sareri sareri'e muoho döëremu mae vaejaruje muoho vuonugore. A jabesi mu mahuni dē vörönëgajoho vuonugore. Jö sisëho vuonugore. ²⁻³A'i jemëro mami'e herovarijeje Badaro jemë huë baejëvamu. Huë baejëvamu herovë'e jëvaje ëhuni i'e rahëvë'e asisö'ehu amu rihu ue'aho'i nimoruomajëhi ëhi dē vövöbajo'o hesi amu maho ue'aho'i nimonörovore. Ëhi jië'e amu ue'ahë'oho jemesi aru'ahoho biririvobe va'ojuvo ijönö a duvaho va'ëne jioromo maro raromo'aruje. ⁴Röhu jemëro Bada Iesuarinö ruere. Hu hesi darugoremu

hiromo darugo bojamuijaje ahoje. Hu munë va'ëneje. Ëmunëho aëro sisë hö uvoromo vuonugamu God-ro maego hesi baejadeje. ⁵Röhu jemëro Iesuare darugoho baejë'e jëvaje hesi öroro rovego God-ro jemë munë gagovëvanovoromo hu'o havëvoromo javu böröme vaejëvanovo'iro jemë gemuoro jëvego hesi Aru'ahohuro ë va'o hi'iröhe. Ëosa börömore jemë ë rumo va'oromo priest muoho vaenövo'aruje. Jew rajo priest-ehu God-are osa börömore rumo va'oromo God-ni suvuoro bahijaharëhi jemëro ëhi priest muoho vaeromo jemesi dē vövöbajo'o suvuoroho Iesu Keriso-are jöëni God-are örire bojaminövo'aruje. Ëhi jië'e suvuoro bojamijë'oho God-ro garomo nimajeje. ⁶Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo huro munënö'e biriri'e bönu mabëhëro namijego ëhuro javuoho bibivoröhego.

Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

⁷Mae uehorovaruje aribövioho jemëro uvarujeje: Ëmunëho iae mabëhe höjo. A'i bogo ma uehorovarue aribövi jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bi-jönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

⁸Röhu jabesi jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro ë munë va'ëne are ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

Biberovarue hesi bëhoho God-are jöho juahobijioharueje God-ro ëhi jië'e i'uoho bamëhë'ëro.

No God-are aribövie javuaje jöhoje.

⁹A'i jemë God-ro baejävë'e aribövie jëve. Hu'o masije riravaruje priest ömo'öme jëve. Ma-maemu jävë'e aribövie jëve. Hesiremu jëvaje hesi bëhoho jemëro hesi mu mabëhi hesi jöho ae majëhi'irarijigo rabëni jemë ramoramore raromamu huhu baejëvoromo hesi aji mare bamëvadohuni ëhuni ae majëhi'irarijigo. ¹⁰Urimoho jemë iho rumo'e aribövie jëvadeje. Jaruvoho God-are aribövie jëve. Urimoho God-are huë maho bogo baejarijeje. Jaruvoho hesi huë maho baejë'e jëve.

No God-are muemu vaejarue aribövie javuaje jöhoje.

¹¹Aganomë na jögore bojëmi'irögoro ë'e. Jemë ave sa'are raromarujojo sa'a göre ma-jahuri raromarue aribövioho va'ëne jëvanove. Ehuni uëve jemesi sinehu mu gö gö nimoromo aru'ahohu'o umogihajoho nadi gavanovore. ¹²A'iro God bogo uehorovarue ariböviohu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ehni ë'ë'oho jabumëro jö sisë bu'öromo jemë sisë vaejaruje hö uëvaruoho röhu gë'iröhe jemë mu mae vae'iramu gëgorovo va'o ëho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ë'ö.

¹³Röhu Badare jöho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribövioho aho'obëhe jabesi jöho ejëhore. Aehu böröme namiromo nosi sa'ae aho'obëhe muebejavuajoho ejahore. ¹⁴A börömo hesi bëhire raromoromo sa'are mu muebejëvaruoho ejëhore. Eësa'are a börömohuro jabumë rëmö'öjë'eje mu sisë'e aribövioho i'ue bojëmi'i mu ma'e aribövioho mae uëröhego. ¹⁵Jemëhu a masijo ejëho'irarije hesi bëhoho God hu nime jemëro mu mae vaejigo sisë'i uehorovarue ariböviohuro ëho garomo simano rumo'e jöho

vuonugoröhego. ¹⁶Röhu aehu a gö jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejaruëhioho nadi ëhioho raromo'i mae raromo jijihore. Ehni'ore röhu nadi uvore: No bogo a darugoremuoho raromo'i iae no nosi mae raromo jijiharuëromo ehuni ri'öromo mu sisëho vaere. A'iro uvore: No God-are darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribövie javuajëromo mae raromo jijihore. ¹⁷Ehni'oromo ae aho'obëhe rajëhire. Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvore. God böröme hö uehorovore. Sa'are böröme namiromo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹⁸O ae gö jabesi darugoremu raromoromo mu vaejëharuje aribövioharo jemesi mu simano vaejarue aribövioho masije hö uehorovoromo jöho ejëhonövore. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majëhijë'oho ejëho'i röhu vörö'e aribövioho jabu'o ejëhonövore. ¹⁹Ehni jïë'e sisë aribövi ejëho'irarije hesi bëhoho jaehu God-are jö uehorovanuohuni aehu huë vavaeni ëma bojamamu ma-herovë'i taemorovoromo hijë'oho God-are huë maho bae'a'anue. ²⁰O jemë mu sisë vaejamu aehu muo'amëvamu jemëhu ma-taemorovë'oho no rabëni uvo'ejo: Jemë taemorovarujohuro jemesi ihoho ajiomë'e höjo. A'i jemë mu mae vaejë'iro huë vavaeni bojëmamu ma-taemorovë'oho ehuro God-hu gavajoho maeje. ²¹Rabëni hesi bëhoho God-ro ehni jïë'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire bojëmijë'eje. Keriso hu'o jemesi jöëni huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baeromo ehuro jemëhu diehi ë'irarije muoho röjëhijadeje huhu ë'adëhi jemë'o ehni ë'irarijigo. ²²Hu mu sisëho bogo vaejadeje. Sarerie jöho

bogo jövadeje. ²³Aehu sivohijaroho bogo mana sivëgonövohijo. Aehu vi'ehi bojamihijaroho hu bogo jö darugo'oho mana majëhinövohijo. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego. ²⁴Ëhi'oromo huro nosi sisë hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje ëhuro no vuovanovoromo öri sisëho ioro'iore gemu vuonugo'i i'ovoromo öri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro ëhuro jemë sisë'i raromarijoho marëjëvë'eje. ²⁵Sheep-ehu sidövanovoromo jijiharijoho jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovë'e jëve.

Vaboro'o baru'o diehi ë'iröhe jöhoje.

3¹⁻²Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ëhi ejëhore. Ejëhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovë'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejë'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemëro God böröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejego gëromo huotorovoromo Keriso mae uehorovoruomo'iro. ³Röhu jemë mae jëvego baruehu gëjoro nimë'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo börömoho bu'öromo ëhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögohoho bövioho bise'oho imoromo io'amego mae jëvego gë'iro. ⁴Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dë vövöbajo'o uhohu'o avohorovego gë'iro jemesi muoho mae jiego. Sino avohorovë'oho mavojirojëvo'iramu sisërëjëvo'ë'e. O dë vövöbajo'o avohorovë'oho gë'ë'ö mae jëvemu jëvobe va'iramu. Dë vövöbajo'o avohorovo'irarije hesi bëhoho ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'oho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvego. ⁵Urimore God gemu uehorovonövere magonaho

ömo'ömehu jabesi dë vövöbajo'o avohorovarëhi jemë'o ëhi avohorovore. Jabu ëhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabesi baruoho ejëhonövereje. ⁶Ëhi jië'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue Abraham-are jöho ëhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi böviohajo. Jemë bogo nurunurumoromo juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejë'oho ëhuro jemë Sarah-are aboji ömo'ömoho va'ëne jëvanovo'ë'e.

⁷Röhu baruoharo jemesi vaborohu'o gemuore raromarujevaro ëhi avo'avoho uehorovoromo raromore. Uvore: Ama'i nosirire jiaje darugohoho ëhi jië'e darugohoho magonahoho jabesirohoho bogohöjoho röhu jabu'o no'o God-are harihu aboji'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'ioeremu hu'o maro raromo'ejarëromohu vaborohoho rajëhire. Vaboro rajëhijë'ohoho ëhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muohoho bogo sisërë'ë'e.

Noehu mu ma vaejego aehu bijönimoromohuë vavaeni bojamuijarue jöhoje.

⁸Röhu jöe gemu ijo tugohoho'ioho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromohu ö mueno'ehu rajahirovaruëhi ëhi huë baeromohu rajahirovoromohu ma-taemo raromore. ⁹O ae göehu sisë vaejëvë'irohohu nadi mana jabesi örirohohu sisë vaejëvore. O jö sisë uëvë'irohohu nadi mana jabesi örirohohu jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jabumë mae vaejëvo'iro. Ëhesi bëhohohu God-ro jemë hesinöhö jëvojörö uëvadeje ëhuro jemë mae vaejëvego maro raromohu'irarijehö. Ëhuni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'o mae vaejëvo'iro. ¹⁰Jemëhu ëhi ömo'irarijohohu God-are surire uvë'eje: Ae rahu mae hi'ië'irohohu sine sasohoromohu juvo'ië'irohohu

bitare taemoromo jö sisêho nadi bu'önêjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëroho numëroho ma-jövonêjo.

¹¹ Mu sisê vaejanuoho gororomo mu maemu vaenêjo.

A'o mae avoho hi'i sivoho avohonêjo

¹² rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabetesiroho bogo ahoro'i ëninamijaruoho hejëho'i

sisê aribövioho deje bojëmaje jiaje.

¹³ Jemë mu mae vae'i ëhemu uehorovë'oho rahuro jemesi öriroho sisê vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisê vaejëvo'ë'ö.

¹⁴ Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijönimoromo huë sisê bojëmamü baejë'ohuro ëhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunurumo'i

¹⁵ dë vövöbajo'o uhoro uvore: Keriso börömëro jië'ëro Bada hö uvoromo hu gemu mae uehorovore.

Hu gemu mae uehorovoromo he'irarije God-are jö bogo heruomë'e ariböviehu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahuihego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho röjëhire.

¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhemu röjëhiromo mu maemu vaerego ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho marëjëvo'i ëhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ëho aehu sivëgë'oho jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe.

¹⁷ Mu sisê vaeromo vi'ehi baejë'oho sisê jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ëho iae maeje.

¹⁸ Keriso hu'o a maëro jië'ëro sisê'e ariböviohuni uehorovoromo ma-gemu guomadohuro ëhuro jemesi sisêho ma-ioro'ioremu mu'uvëhadeje ëhuro jemë God-are örire söjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'oho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje.

¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'o aru'aho ioro'iorehu savoji gago va'ënire sisê'i raromaruire ë va'oromo jöho

majëhijamu heruomadeje. ²⁰ Röhu

ë hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho ë aribövioho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoromo God-are jöho bogo ejahonövareje. Jöho bogo ejaho'ego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro ëhi ma-hiromo muebejëvonövadeje ë ariböviohuro avoho uehorovoruomöjoro.

Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae ma-vemino'e ae aho'obëhe 8 boat-rumö va'amü jovo döre jëvoromo ëhuro mae jëvadeje.

²¹ Ejevohu uhu'e ë'adoho jovehu bapataeto vaejaruëhi ëhi jianove. Ehesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'oho sisê'i raromego God-ro jemë baejëvoromo maro rëmege mae jëvajeje.

Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho diböjoro bogo ëhunioho jovoho eguo'i a'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'oho avohahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisêho iae u'ovahuë'e höjo.

Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae rarumarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro.

²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoromo darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabeti örire huro jöho bojëmego hu gemu ejahoruomajeje.

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

4 Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehi baejadeje. Vi'ehi baeromo mae uehorovadëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovoromo ëhuro avoho biririvore.

Ae rahu jabeti sino bogo uehorovo'i Keriso-are jöëni vi'ehi jabeti sino haho'ere baejë'oho ëhi jië'e aribövioho mu sisëmu vae'i nimaroho vuonugë'ejö

² ëhuro sa'are raromo'iröhe maja

vituroho sinehu nimajohemuoho bogo uehorovo'i a'i God-hu nimajohemu uehorov'e raromo'iröhëro. ³God-are jö bogo heruomaje ariböviehu ömo'i nimoruomajëhi jemëhu urimo ëhi ömonövarijoho iae eni jië'eje. Urimoho jemëro öëro ë'anovoromo dëre ri'öjëvego bövie bise'e ëma ömonövarijeje. Jovo sisë iromo simane sisërënövarijeje. Mahëro gemuoro uruvanovo'amonövarijeje. Söröro raromanovoromo vörö'e jovemu ue'ahonövarijeje. Uehore sisë'i baeromo uvonövarijeje: Inöme gö gö aru'aho'e höromo uvene aho röjëhinövarijeje. ⁴O jaruvoho jemë God rumo'e ariböviohu'oho bogo gemuoroho sisëho vaeromo bövioho bise'oho ëma ë'oromo ruëroho numëroho ëma jijiharujeje. Jemë bogo ëhioho ë'ego gëromo ë ariböviohuro uvarueje: Noehu ë'aruëhioho jabumë rabëni bogo ëhioho ë'arue höromo tiöjarueje. Tiöromo jemesi ihoho ijumëharueje. ⁵Ijumëharuoho ijonö mu sisë rabe rabe ë'aruoho God-are örire huruoho majëhi'ë'ö huro ave sa'are raromarue ariböviohu'o mami'e vuovade ariböviohu'o mevavuo gö'iröhëro muebejavuoromo hijajego. ⁶Ëhuni vuovë'e aribövi jabesi örire Keriso-are jö majëhijamu hejare hesi bëhoho ëhuro ma-aehu sisë hesi mana nosi sino haho'ere baeromo vuovaruëhi jabu'o ëhi sisë hesi mana sino haho'ere baeromo vuovëvadoho God-hu biririvoromo hijajëhi jabesi aru'ahoho ëhi mae raromoröhego.

**Mu vaeröhe suvoro God-hu
bojamuijajoho avoho
mueberöhe jöhoje.**

⁷Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Ëhuni taemorovoromo avoho mueberovë'i parie vaenövore. ⁸Röhu aveho börömo jiaje ëhuremu

uehorovore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohore rabëni huë baerovaruhuro mu sisë aho'o mu'uvahuaje jiaje. ⁹Röhu ga'irarije Christian ö mueno'e vejö'e i'e rovamu gavë'iroho uëre: Nosi osaro ro raromöhëre. Nadi i'uho'i dë vövöbajo'e sasohoromo ëhi jië'e muoho vaere. ¹⁰Röhu God-ro hesi nimoromo suvuore gö gö ae gö gö bojamuibe va'aje jiaje ëhuni God-hu diehi jië'e suvoro bojëmamü baejarijoho avoho muebejahoromo ë suvuorohuro göëro göho ajamirovore. ¹¹Jö majëhi'irarije suvoro baeromo God-are aribövi majëhi'ië'iroho God-are jöhemu majëhire. A ajëmi'ië'iroho God-hu bojëmaje darugoho baeromo ë muoho vaere. Mue bövie bise'e avo'avoho vaejego aëro gëromo uvo'iro: Jemë Iesu Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ë'arujë uvoromo God-are ihoho dö maro bamoruomo'iro. Aji maho darugo maho hesiremu ioro'io remu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

**Keriso'o bimuvoromo huë
vavaeni baeröhe jöhoje.**

¹²Aganomë huë vavaenoho jövëro ruomanovajeje God-ro gëröhego jemë biririvego o bogo. Huë vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ë'ajëromo tiö'i ¹³ma-uvore: Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi gemuoho baejaruëromo nimorohore. Ëhi jië'oho ijonö Kerisoro hesi ajoho röjëhi'iramu garomo jemë nimoroho avoho'arue. ¹⁴Aehu Keriso-are jöëni jemë sivëgë'oho huë mae jëvajeje rabëni God-are aji'e Aru'ahohuro jemë aegëhë'ëro. ¹⁵Röhu jemëhu a anamu guomë'oho o vajiohehu baejë'oho o mu sisë gö gö vaejë'oho o ae gö jabesi mu ëma ahobe jijihë'oho ëho sisëje. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo ëhuro huë vavaenoho mana baere. ¹⁶O Christian jëvamu aehu bi-

jönëgoromo huë vavaeni bojëmamu baejê'oho nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejê'e jëvaje ëhuni God-are öroro huë mae uare.

¹⁷Noehu vi'ehi baejarue hesi bëhoho God-hu mevavuo'iröhe majaho mami'e aevê'eje. Iae hesi aribövire bëhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojuvo ijönöho God-are jö ma bijönimarue aribövioho diehi jëvo'ê'e. ¹⁸God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvê'eje:

Mu mae vaejarue aribövioho bogo ëma maroho va'i huë vavaenëro anojamuijuvo

ë hesi ijönö evare maroho va'o hesi javuajëjo.

Ëhuni God dejo bojamiromo mu sisëmu vaejarue aribövioho diehi jëvo'ajëjo.

¹⁹Ëhuni God-hu nimajëhi huë vavaeni baejê'oho uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadëhi ëhi ajamuijajëromo mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi övo döro bamorovore.

A duvahehu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

5 O God-are ekaresia muebejëvaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejëvaje a duvahe jeve. Naro gavodeje Kerisoro huë vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma röjahuijê'iroho huro nasi örire bojemi'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'eje. Na ëhi jiê'e aëro jevê'ëro ëhuni ave jöho majëhi'iê'e. ²God-ro hesi sheep-oho bojëmijadeje jemëro muebejaho'irarijego. Ëhuni jemëhu hesi sheep muebejëvê'iroho nadi ë muoho bijönimë'i muebejëvo'i a'i God-hu nimajëhi ëhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejëvore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejëvo'i a'i muoho dë vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are

aribövioho muebejëvore. ³God-hu jemesi övore bamëvade aribövioho nadi masije jëvajë uvoromo i'ue gö gö bojëmi'i a'i mu mae vaeromo öroho röjêhirego jaburo gëromo ëhi ë'irovo. Ëhi muebejëvore. ⁴Ëhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rovê'iroho ioro'ioremu jioröhe aji'e suvuoroho bae'a'aruje.

⁵O a i'oharo a duvaho jabesi jöho ejëhore. Röhu ekaresiae aho'obëhe jemëro ma-u'emu taemorovoromo huë baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho ëhi gemuoho uvê'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmaje höjo.

⁶Ëhuni uvarujoho: No masije javuajë uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuëro darugo'ëro jiê'ëro böröme namiromo no muebejavuaje höjo. Ëhi uvê'oho majae eni jio'iramu huro ajëmi'iramu jemesi ihoho döro ajiomo'ê'e. ⁷Röhu nurunuruëgajoho aho'o God-are öroro bojamire hu jemesi jöëni uehorovaje jiaje.

⁸Röhu nune jioromo gavê'i raromore. Satan hu jemë'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ih'o'i nahobe juvajëhi Satan-ro jemesi örire ëhi ë'ajeje. ⁹Satan-hu ëhi ë'ë'oho biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho ëhi jiê'e huë vaenoho baerumaje höre.

¹⁰Jemë majae ma-bisemu huë vavaene baebe va'oromo majae ijönö God-ro ajëmiromo jemesi dë vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojëmi'iramu ëhuro ma-mae jioromo munënö'e biririvoromo riravo'aruje. God-ro huë baejavuoromo bövie bise'e ajamuajeje. Huro uëvadeje jemëro Keriso'o gemu

mae jioromo hesirire ioro'ioemu jiaje ajoho bae'irarijego. Ĕhuni iae ajemi'ë'e mae jëvoröhego. ¹¹Hesi daruge jiajoho ëhi gemuoho jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

**Peter-hu ijo tugoho'i
jajivoromo jejëmijade jöheje.**

¹²Silas-ro na ajemiromo ave surire jö harihoho jajivë'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi bëhoho jemëro adahego dë vövöbajo'e mae jëvoröhego. O göho naro gavë'ëro ëhuro majëhiromo uë'irodëni: God-are huë

ma'e öroho ëhi höjo. Ĕöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Biririvoromo ë örohuremu jijihorëjo. Ĕjöho majëhi'i negamu ave suroho jajivë'e jeve.

¹³Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'ego. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje.

¹⁴Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jemëro God-are huë maho baeromo raromore. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejëmjade jöhoje.

1 Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Èhesi bëhoho gemu börömëro jië'ëro namiromu muebejavuoromo mare bamavuaaje aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro ëhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire ëhi bojëmamumu baejarijeje. Èhuni naro jemesi örire jejëmjade.

²Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvarujohuro ëho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëmego jemë maro raromonövo'irarijejo.

No muoho avoho vaenövo'ejo ëhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Èhesi jöhoje.

³God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuijë'eje ëhuro hesi örire avoho jijihö'iröhego. Èhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuadeje noro hesi aji'e mu maho baeröhego. Èhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro ëhu'ëro huro ajamuijë'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jijihoröhego. ⁴Èhi ajamuiromu ëhuro mu börömo börömoho röjahuijë'eje noro uehorovoromo uvoröhego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhe jö hesi bëhoho jemëro ëho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue aribövieuhu jabesi sinehu nimiruoho ömoromo sisërëjaruëhioho jemë bogo ëhioho

ömoromo sisërërovo'irögoru a'i God-are muoho baejago hu jiajëhi ëhi jëvo'iröhego. ⁵Èhuni aviëhi jië'e muoho avo'avoho vae'i ë'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'ohu God-are öroho avoho garomu mu ma vaejaru je muohu'o gemuoro havore. ⁶God-are öri gavë'ohu taemo raromoromo God-are öri gavaru je muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'ohu birivoromo riravoromu taemo raromaru je muohu'o gemuoro havore. Birivoromo riravë'ohu God-hu nimaje muohemu uehorovoromo birivoromo riravaru je muohu'o gemuoro havore. ⁷God-hu nimaje mu uehorovë'ohu huë baerovoromo God-hu nimaje mu uehorovaru je muohu'o gemuoro havore. Huë baerovë'ohu ae gö jabesi öroro dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaru je muohu'o gemuoro havore. Èhi jië'e muohuremu uehorovore. ⁸Jemëhu ëhi jië'e mu vae avohë'ohu ëhuro bogo ëma imo nosi Bada Iesu Keriso garomu muoho vae'i a'i hu garomu muoho vaeromo rae avoho'aru je. ⁹A'i aehu ëhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisërëjëvego öri ëgoroho bogo uheriho'irögoru ma-sa'a hesi muohemu garumajeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadoho ëho rumonëgë'eje. ¹⁰Aganomë ëhu'e jiaje avoho birivoromo God-hu nimaje muoho vaenövore ëhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuöjoro nimiromo uövuë'e höjo. Èhi jië'e mu vaejë'ohu sa'aroho bogo mae bogo rireromo'aru je. ¹¹Bogo rireromo'irögoru a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no mare bamavuaaje aehu ioro'ioremu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramu huro jemë rajëhi avoho'ële.

¹²Ēhu'ëro jië'ëro ëhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë rumonëgojööni. Iae jemë ë jöho mami'e hejë'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'iririjego. ¹³Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare ëhi jië'e jöho majëhiromo jemesi uehoroho avohëhonövo'ejo. Na uehorovoromo uve: Ēhi jië'oho ëho nasi mue höjo. ¹⁴Ēhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ëgoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro ëhi ma-va'orahoro röjehijë'ëro. ¹⁵Na jöho ma-avo'avoho jajivo'ejo na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'iririjego.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho ëma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromo jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömo gävë'ëro jöho majëhijareje. ¹⁷Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömo hu'o aji börömo hu'o baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire ë a huëro Iesuni uvavohijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. ¹⁸Ēhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahorure riravare majare.

¹⁹Ēhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gävë'ëro ëhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo avoharueje. Ēhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoho ejëhë'oho iae mae jëvo'ë'e. Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijego

ë va'aruëhi ë surire jöho ëhi höromo ejahobe va'ejarëjo hujeji Bada Iesuare majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajore garöhëni sisonuvo'ië'ego mujörehu rojomoromo ajivavujoho. Ēhi ë'l'ë'oho jemë iae mae jëvo'ë'e. ²⁰God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromo jajivare jö hesi bëhi he'i naguë'oho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ejo. ²¹Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabesi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromo jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabesi simanoho huotovëho'ego God-hu bojëmaje jöho majëhinövareje.

Keriso-are jö huotuhuotovoromo majëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

2 God-hu bojëmade jöho mae majëhinövareje röhu ae göëro göëro ëma sarerëmiromo uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajëromo sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabesirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruomo'ë'e. Jioruomoromo madöëremu jö mae atanovoromo Iesuare jöho huotuhuotovo majëhinövo'ë'ö. Majëhijamu mae höromo ejëhë'oho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köëro imëvoromo jabumë baejëvadeje hesi darugoro raromöjoro. Ēhi ë'adeje röhu jaburo hu deje bojamiruomajeje. Ēhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruomo'ë'e. ²Bogo ë'arue javoji'e mu sisëho vae'iramu ae aho'obëhe jabesi ijore ijore jijihonövo'ë'e. Ēhi'o'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e. ³Monie jabesiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabesi sivue ëma uehorovoromo majëhiruomo'ë'e jemëro heromo mae höromo ijo bajoho mana bojëmi'iririjego. Ēaribövioho God-ro

mevëvoromo sisëre rëmö'ö'iröhoho mami gö'e aevoromo uehorovobe rovë'eje. Hu nune jiajëro i'uocho iae bojëmi'ë'e.

⁴Rabëni anera ioro'ioerehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i tövo'amoromo sisëro nugö'ö'amadeje jabumë ë ramoramolere va'o raromego huhu mevo gë'iröhe majaho rueröhego.

⁵O mami gö'e sa'are raromo jijihonövare aribövi jabesi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i hu bijönimoruomamu gëgorovo jovoho nugö'öjamu börömo bëhe rojomoromo ae aho'o baeniagëgadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jö majëhinövade ahu'o röhu a ioro'ioroho aho'obëhe

7 ë ariböviohemu i'uocho bogo bojëmi'i avoho muebejëvadeje. ⁶O Sodom'o Gomorrah'o amo masije niö'i God-ro i'ue bojëmiromo vënëro bue'öjëvamu ravoromo ma-muomöe jëvadeje. Ëhi ë'ade hesi bëhoho God bijönimoruomaje ariböviohuro uvoruomoröhego: Ëhi jië'e i'uocho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uocho bojëmi'ajëje. ⁷Ëamo rajo a ioro'ioroho i'uocho ëhi bojëmi'i a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Ëhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hiromo ganövadeje amo rajoho jögoroho bogo e'irögoro ma-biriri'övoromo öëro ë'anovoruomo'ego gë'i hiromo bijönimo avohonövadeje. ⁸Ëaho a maëro jië'ëro ë amo rajohu'o gemuore hiromo majae ëhi heromo gëromo jabumëro mu sisë vae'ego bijönimoromo dë vövöbajo'e sisërejadeje hu a maëro jië'ëro. Ëhi'amu God-ro amoho ijumo'irögoro Lot ajamamu mae rovadeje. ⁹God-ro sisë aribövioho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro ëhu'ëro hu uehorovarue aribövioho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego

ajamui'iröhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribövi taemëvo'iröhoho eni jie i'uocho baemu baejuvo hujeji mevëvoromo i'u ioro'ioeremu bojëmi'iröhe majaho rueröhego. ¹⁰Sisë'e aribövioho aho'obëhe jabesi örire ëhi ë'ë'e röhu garöhe aehu jabesi sinehu sisë nimajoho ömoromo öehu jijihanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jögoru masijo bijönimamu gëvë'oho huro ë ariböviohu'o taemëvoromo i'ue bojëmi'ajëje.

Ëhi jië'e jö sareri röjëhijarue aribövie jemë'o raromaruohuro biriri'övoromo uvarueje: Noremuëremu masije javuajëjo. Masije javuajëromu bogo juhuonivo'i ajie aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje.

¹¹Ëhi ë'arueje röhu anera ma jabesi darugohuro jö sareri röjëhijarue aribövi jabesi darugoho iosiramirobomo börömo bëheje. Ëhi jie röhu ë aneraho bogo Badare nuniroho riravoromo anera sisëho agëvoromo jabesi jö sisëho majahijarueje. ¹²Bogo ëhioho ë'irögoro a'i ë jö sareri röjëhijarue aribövioho mahu urejo va'ëne jioruome. Urejoho bogo uehorovanovë'e jabesi ëma jijihëgo aëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Ëjö sareri röjëhijarue aribövioho ëhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovë'e jabesi ëma jijihoromo bogo ma hejarue gavaruë jöho sisë'i atarueje ijönö mahu urejonö'e sisë'ë'amoröhëro.

¹³Mu sisë vaejarohuni ëhuni i'ue mana bae'ë'ö. Jabumë uvarueje: Dë vövöbajo'o vuëvavuaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uruvanövë'oho ëhuro vuëvavuo'ajëromu ëhi ë'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabesi sareri sareri'e muoho nimo avohoromo jemesi gemuore ö'oromo ioho ue'ahego evare niögu suhi'ere va'inumi'ajëji jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvajeje.

¹⁴Mu sisë vae'i öëro ë'anovoromo magonahoho majae ëhi ërimëharueje.

Ēhi jiē'e mu sisē vuonugo'ie'oho bogo eni jēve. O mu gōho ē sisē aribōviohuro garōhe bogo biririvoromo mae uehorovarue aribōvioho raromamu gēvē'oho jaburo jō sisē rōjēhiromo rinēgoromo sō ujuoho va'ego guaro rireromanovajeje. Bōvie bise'e ma-bae taemo'i nivoromo vajiohu mu biririvoromo ē'o gabe rovaroho jaruvoho ē muohuro ruaho'amēvē'eje. Ēaribōvioho God-ro sisē bojēmi'ē'e. ¹⁵ Ōri ahorehu jijiharoho vuonugo'i aruēre anumēre ēma jijihē'ejō. Ēma jijihoromo a ihe Balaam Bosor-are harihoho Balaam-hu juvade ōri sisēre va'ē'ejō. Ēhesi bēhoho Balaam jō God-aro baeromo majēhinōvade ae jiadeje rōhu hu mu sisē hesi manaho ijo baje bae'i nimadeje. ¹⁶ Ēhi nimamu God-ro ē a hesi uehoro sisēho ahahadeje. God-hu Balaam-are uehoro sisē ahahade hesi jōho aviēhije. Balaam-ro mu sisē vae'irōgoro mi ihe donkey dōro hiromo ōrire va'adeje. Va'amu God-ro ē donkey-oho uehoro maho bojamamu ē jō bogo jōvajohuro ri'ōromo a huēnō'e jōe jōvamu hegorovo ē jō God-aro baeromo majēhijaje ahuro simano rumo'e muoho vae'ie'oromo vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehoro sisēho ēhi ahahadeje. Balaam-hu ōri ma vuonugadēhi ē jō sareri'e rōjēhijarue aribōviohuro ēhi ē'oromo mu sisē vaeromo ijo baje bae'i nimarueje.

¹⁷ Rōhu ē sisē aribōvioho jovehu sa'a gagore rojomoromo sinihajēhi jabumē muoho ēhi sisē'i sisē'i ōmarueje. O buru bōrōmehu rueromo sue huosihego arue anume va'oromo ōri ari'e tugohego bogo gavaruēhi jaburo mu maho ēhi tugohahuego bogo gavarueje. Jabumē ēhi jēvē'ego ēhuni God-ro rōhe nugēhē'eje jaburo ramoramo

sisē ma jiē'ire ē va'o raromorōhego. ¹⁸ Jō huhe ē'oromo simano rumo'e jōho ēma atarueje. Ēma atoromo ōero jijihanovoromo mu sisē ae rōjēhiromo rinovo'amego ēhuro biriri rumo'e aribōviohuro sisē aribōvi ioro'ioro jabesi ōri avevejō'e vuonugaroho uvarueje: Jō mae hōromo ejēhoromo rōhu maho vuonorō'ō va'oromo ēhuro rireromarueje. ¹⁹ Jemē'o raromarue sisē aribōviohuro ae sarerēmiromo uēvarueje: Noro jemē ajēmi'iramu jemē bogo tōvanovē'e aribōvioho jēvanovo'i a'i jemē rabe rabe ōmo'i nēgē'oho ēma ōmonōvo'arujējo. Ēhi uēvarueje rōhu jabumē tōvēvanovē'eje. I'u'e mu hesi darugore jēvē'ero mu sisēmu vaemu vaejarueje. Ēhesi bēhoho di mu sisēhu ruahō'ōjavuē'ohuro ēhuro tōvavuanovē'eje. ²⁰ Ēhi tōvēvanovoromo sisē bēhe jēvajeje. Ēhesi bēhoho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavuae aho ae rahuhu mae garomo ēhuro sa'a hesi mu sisēmu vaejaroho vuonugo'i mae va'ojuvo rōhu huotorovoromo sareri'e jōho mae hōromo miehu viōre aeganovoromo sisērējēvē'oho ēhi jiē'e aribōvioho urimo sisē jēvadoho majae ijonō rireromoromo sisērē'amo barē'ē'e. ²¹ Jabumē mu ma hesi ōroho bogo ga'ibejo jabumē sisē jio'i rōhu bisemu ma'e jēvanovo'ibejo. Rōhu mu ma hesi ōroho iae garomo God-are jōgoroho bojēmamu vuonugē'ero ēhu'ero sisē mae jēvē'eje. ²² Simano ma'e jōe niō'i urimē'i uhunō'e jajivaroho huotovē'oho ēho ēhi jiē'e aribōvi jabesi jōeje. Jōho ēhi uvē'eje: Ōhuro ēgubijiohadire vuonorō'ō rovaje hōjo. O jō gōho jovo eguahē'e mahohuro vuonorō'ō va'oromo sa'osa'oho muomorovaje hōjo. Ēaribōvi jabesi muoho ēhije.

**Bada Iesuho sa'are vuonorö'ö
rue'iröhe jöho bogo sarerehu
jio'i iae mae jiaje jöhoje.**

3 Aganomë urimo na surire jö jajiv-
oromo jemëni nugö'öjodoho röhu
maho jöe nugö'öje. Ejö niö'i jabesi
bëhoho urimo hejarije jöho röhu maho
majëhiromo jemesi simanoho avohëhe
jemëro bogo rumonimo'i ma-maemu ue-
horovo'irarijigo. ² Iesu bogo rovadevare
jö God-aro baeromo majëhinövare a
maehu God-are surire jajiv'e jiamu
gavarije jöho o Bada Iesu mare ba-
mavuae aehu jemesi apostle aribövie
no bojamuamu noehu jemë majëhijamu
hejarije jöho ë jöho jemëro avo'avoho
uehorovo'irarijigo ëhuni jajive. ³ Röhu
ave jöhuremu avo'avoho uehorovore. Ijo
tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu
evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë ni-
majohemu ëma ömobe jijihoromo jemë
sivëgo'ë'ö. ⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro
uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö
rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujoho hu diae
rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e
nosi hijo miono'oho vuovëvobe rovë'e
höjo. Urimë'i ni'i'ivadire aevoromo bövi
bise'o jiobe rovadoho bogo barë'i ëhi
ma-gemuohemu jio'amajëjo. ⁵ Ehi uë-
varueje röhu ave jöho jabesi nioromo
bogo gavanovarueje. Ni'i'ivadire God-ro
jöe jövamu ëhuro ö'idöho sa'aho ëma
jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojo-
mamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre
jio'amadeje. ⁶ Ehi jiadeje röhu ijönö
jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe
baeniagivamu evare majare ë sa'are ji-
ade bövioho bise'oho ijumo barëjadeje.
⁷ Amo God-ro jöho röhu maho jövë'ëro
ëhu'ëro jaruvo jiaje ö'idöho sa'aho
ëhi nugo'amë'eje u'emu vënëro bue-
jigo ravö'amoröhego. Ö'idöho sa'aho
nugo'amajeje God bogo uehorovarue
ariböviohuro hesi nunire riravoromo
jabesi jö sisëho heromo i'tue baeromo

sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro
ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu
avo'avoho uehorovore. Kerisohu
uövuae muoho iae rue'ë'e. Sa'are
raromarue ariböviohuro uvarueje:
Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu
Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho
Bada bogo ëhioho uvajeje. Hu bogo
uvajeje: Majae vadune ëmine ëmine
jioromo barëjaje hö uvo'i a'i uvajeje:
Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae
jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho
majae gemu jianovajëjo. E'huni bogave
uvo'irarije: Majae ëge barëjë'ëro rue'i
uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo
rue'a'ajëjo. ⁹ Hesi aëro Badare jöho
sareri'e uehorovoromo uvoruomajeje:
O hu ëhi ëhi ömo'i uövujoho ëma
hiromo örisanuovaje höjo. Röhu Bada
bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro
jemesi jöëni uehorovoromo ëhuni
ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëro
va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime
ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego.
E'huni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae
ma-majioho vajiohu'e aëro
rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu
evare ö'idöho darugo'o tögömoromo
ëma bogojio va'oromo ë inömo
majaho manaeroho jiji mujöru'oho
ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o
mu'oho sisëre barë nahonahovo'ë'e.
¹¹ Bövi bise'o ëhi sisëre barë'iröhohuni
ëhuni avevejö'oho jemë diehi jië'e
mu vaejaruje aribövie jiore. Jemë
God gemu uehorovoromo ma-maemu
raromo jijio'irarije aribövie jiore.
¹² Ehi jië'e aribövie jioromo mueberomo
raromego God-are majaho rue'iro. Ehi
ë'ë'i muoho birivoromo avo'avoho
vaejigo ë majaho ma-burëro rue'iro.
God-are maja rovë'iroho ö'idöho
ravo barëromo ö'idöre jio'amaje
inömo ravoromo disoruvo barë'ë'e.

¹³ Ĕhi'o'iramu God-ro uövuadēhi Ĕhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ē'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu Ĕ jio'amo'ē'e. Ĕhi jio'iröhego no raromoromo muebejarueje.

¹⁴ Aganomē Ĕhi jioröhego muebejarujoho birivoromo God'o gemuoro huē mae raromoromo hesi nunoro mu ma-maemu vae'i Ĕ'o gare.

¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojēmi'i ma-tamorovoromo hiromo muebejē-vajoho Ĕho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-tamorovoromo hiromo muebejavuajohuro Ĕhuro majaho bogo barējē'e iae jiahuaje höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho. Ĕhi jīē'e jöho nosi ö mae Paul hu'o simano maho God-are örire baeromo jemesi örire jajivadeje. ¹⁶ Ĕhi jīē'e jö suri göre göre aho'obēhe jajivoromo majēhi'i nimē'oho hu'o jöe gemuoho jajivajeje.

Röhu Paul-are surire jöho jöe gö gö anoji'eje. Jö anoji'e jiamu gavē'oho simano rumo'ehu bogo birivoromo riravarue ariböviohuro God-are surire jö ioro'ioro sisē'i huotovaruehi Ĕhi Paul-are jöhu'o sisē'i sisē'i huotovoromo Ĕhuro ijonöho sisē'ējēvo'ē'e.

¹⁷ Aganomē Ĕhi jioröhe jöho jemē iae hejē'e jēve. Ĕhuni avo'avoho mueberovore. Jögoru ahoruomaje a sisē jabesi ijore ijore jjiho'aruje. Amo Ĕhuro birivoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rireromēvo va'ē'e.

¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuaje a hesi huē maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabēhe uaromo Ĕhi ioro'ioeremu mabēhe uabe va'ejo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuaeje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

1 Ni'i'ivadiroho ae gemu jië'e jiadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jiobe rovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebe'i ariromo hesi dajoho nosi övëro rëhë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaeje daruge bojamuijaje aeje. ²Ëi'ovavuaeje darugoho va'orahoro huruohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiromo uëvarueje: Ëahuro darugoho ioro'ioeremu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahuijade höjo. ³Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruehi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro. ⁴Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ëhuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵Ave jöho God-are Harihohuro majahijamu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiriroho bogohöjo. ⁶God hu maji'emu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'oho: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'oho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje. ⁷A'i God-hu ajire hijajëhi noehu ëhi ajire raromo jijihë'oho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego

hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸No uvë'oho: No sisë bogojavuaeje uvë'oho ëho simane garaejejo God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavuaeje. ⁹A'i noehu nosi sisë God-are örire huruoho majahijamu hejë'oho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje. ¹⁰O no uvë'oho: No bogo sisëho vaejë'e javuaeje uvë'oho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'oho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojajajeje.

2 Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemë mu sisëho bogo vae'irarijejo ëhuni jajive. Röhu mu sisë vaejë'oho Iesu Keriso a maëro jië'ëro nosi sisëho ajamuijajeje. Ajamuiromo Vavu hesi örire jöe majahijajeje. ²Hu guomadohuro ëhuro nosi sisëho mu'uvahuoromo God-are vöröho sanuamijejo God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugajeje. Röhu bogo nosi sisënioho gemu guomo'i sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromarue aribövi jablesi sisëni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro ajire raromo'iröhe jöhoje.

³Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God gavarue höjo. No huhu bojamuade jögoru ejahë'ohuro ëhuro iae no hu gavarueje. ⁴Ae rahu uvë'oho: Iae na God gavaje hö uvo'i röhu God-are jögoru bogo ejahë'oho ëho hu ma-sarerivoromo ëhioho uvajeje. God-are jö maho hesi dë vövöbajo'eroho bogoje. ⁵O God-are jö ejahë'oho ëhuro hu God-are örire hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovo

avohajeje. Röhu ave jöho uehorovoromo ehuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajëjo. ⁶Ae rahu uvë'oho: Na God'o gemuorojevajë uvë'oho Iesuhu hibe juvadëhi ëhi hi'ë'e.

⁷Aganomë na jemesi öriroho bogo jögoru i'oho jajivo'i a'i jögoru mamioho jajivo'ië'e. Aevoromo Keriso-are jöho heromo ave jögoroho hebe rovarijeje. Ejögoru mamioho ëho noehu majëhijamu hejarije jöhoje. ⁸Naehu jajivo'irode jögoroho mamieje röhu i'ëje. Ejö hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemë'o vaejarujeje. Noro ë muoho garomo uvarueje: Ejöho iae mae höjo. Ehësi bëhoho ramoramoe muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavu'ëgo ehuni uvarueje: Ejöho iae mae höjo.

⁹Ae rahu uvë'oho: Na God-are aji'ero hijaje hö uvo'i röhu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramoe ere hibe rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hijajeje. ¹⁰O hesi Christian ö mueno'o hesi dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho God-are aji'ero hiromo uehore mamaemu jië'ëro ae gö bogo iëmi varijënoho jiajeje. ¹¹O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramoe ere hiromo ramoramoe muoho vaebe juvajeje. Eh'i'ego ramoramëro nunoho ramoramovahë'ëro öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹²Nasi aboji harihu'e God-ro Keriso-are jöeni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ehuni na jemesi örire jajive. ¹³A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemëro A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁴Nasi aboji harihu'e jemë Vavuoho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A duvahohumë jemë aevo'i jiobe

rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemë birivoromo God-are jöhuremu jemesi dë vövöbajo'ere uehorovoromo A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁵Ave sa'a hesi mu sisëho bövioho bise'oho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisë uehorovë'oho jemesi dë vövöboj'eroho Vavuoho bogo uehorovo'aruje. ¹⁶Sisë rabe rabe nosi sinehu nimaruocho rabe rabe nosi nunehu garomo nimaruocho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo döre bamorovaruoho ëho ave sa'a hesi mu sisëje. Eh'i jië'e muoho aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje. ¹⁷Sa'a hesi mu sisëho sa'are nimarue bövioho bise'oho barë hesi jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho bogo barë'i maiorio'ioeremu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisë avoho goro'iröhe jöhoje.

¹⁸Nasi aboji harihu'e sa'a bövi bise'oho barë'iröhe majaho dunove. Ehësi bëhoho jemë hejarijeje uëvamu: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho Keriso'o muorovarue aribövioho aho'obëhe rueruomë'ëje. Ehü'ëro jië'ëro no garomo uvarueje: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovajëjo. ¹⁹ËKeriso'o muorovarue ariböviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Röhu urimo jabu no'o raromonövadevaroho jabumë bogo nosi aribövi maehu jioruomadeje. Jabumë nosi aribövi mae jioruomoti'ibejo jabumë no'o ëhi raromoruomoti'ibejo. Röhu jabuhu va'arohuro ehuro no garomo uvarueje: Jabumë bogo ae gemu vadu'oho nosi aho jië'ëro ehü'ëro va'oruomade höjo.

²⁰ A'i jemë Keriso-are Aru'ahoho bae-jë'ëro ëhu'ëro jemë ae aho'obëhe God-are jö maho gavarujeje. ²¹ God-are jö maho gavarujego ëhuni na bogo uve: Jemë jö maho dadivëvajeromo ëhunioho røjëhiromo jajive. A'i naehu jajivaje hesi bëhoho jemë jö maho iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sarerie jöho bogo God-are jö ma hesi gemuoroho jioromo rovaje höjo. Iae ëhuni jajive.

²² Sareri sareri ma'e aribövioho rahumëje. Ae rahu jö majahuromo uövuë'oho: Iesu hu bogo bövie namiromo ajamuaje aho hö uövuë'oho ëhi uövuare aribövioho Keriso'o muorovarue aribövie jioruome Vavu'o Harihu'o bijönëgaruëro jië'ëro. ²³ Ae rahu Harihu bijönimë'oho Vavuohu'o bijönimoruomajeje. O ae rahu Harihu ejahë'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

²⁴ Keriso-are jö aevo'i hebe rovarije jöho uehorovoromo ma'eno titimore. Ëhi ë'ë'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromo'aruje. ²⁵ Röhu Kerisoro ave suvuoroho bojamui'i mae uövuadeje. Huro uövuadeje: Naro ajëmi'iramu jemë ioro'ioere gemu maro raromo'arujëjo.

²⁶ Jemë sarerëmi'i ë'ö gavarue aribövi jabesi jöho naro jemesi örire jajive. ²⁷ A'i jemë Kerisoro hesi Aru'ahoho bojë-mamu jemesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro jemë'o hijajeje. Hijë'oho a göho rabëni jemë öroho røjëhi'ë'ö. Bëhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bövioho bise'oho jemë røjëhijajeje. Røjëhiromo bogo sareri'e jöho røjëhi'i jö mae røjëhijajeje. Ëhu'e jiaje jemëro hesi Aru'aho hesi jöho ejahoromo Keriso'o gemuoro raromore.

²⁸ Io'o nasi aboji harihu'ohumë hu'o gemuoro raromore. Ëhi ë'ë'oho hu rue'iramu no bogo javojimo'i biririvoromo hesi nunire mae riravo'ëjo. ²⁹ Jemëro garomo uvarujeje: Keriso iae a mae höjo.

Ëhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vae-jë'öho God-are aboji harihu'e javuajëjo.

**Noehu mu sisë vaejaruoho
vuonugoromo ëhuro God-are aboji
harihu'ehu raromarühi ëhi
raromo jijihö'iröhe jöhoje.**

3 Asë'e Vavuohuro no mabëhe rajahuijë'eje. Ëhi rajahuromo huro no aboji harihu'e uövuë'eje. Hesi aboji harihu'e uövuadoho iae no javue. God-are aboji harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisëhemu uehorovarue ariböviohuro God bogo avoho gavë'ëro ëhu'ëro no'o bogo avoho göruomajeje. ² Aganomë avevej'ö'oho no iae God-are aboji harihu'e javue. Ijonö ëhi javuoröhoho bogo røjahuijë'ëro no bogo avoho gavö. Röhu no iae garomo uvarujeje: No ëhi javuoröhoho røjahui'iramu gagorovo Keriso hu diehi jiajoho iae no ga'ëjarëjo. Garomo ëhuro hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajëjo. ³ Ae rahu uvë'oho: Kerisoro no ajamui'iramu hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajë uvë'oho ëhuro Keriso ma-maemu jiajëhi ëhi jio'i ë'ö gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisë vaejë'öho ëho God bijönimoromo hesi jöho ahajeje. Mu sisë hesi bëhoho ëho God bijönimoromo hesi jö ahaje muohoje. ⁵ Röhu jemë'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bëhoho nosi sisëho rori'o bava'ego bogojioröhëgo ëhuni rovadeje. Röhu hesiriroho sisëho bogoje. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso'o gemuore jië'öho bogo biririvoromo mu sisëho vaejajeje. Biririvoromo mu sisë vaejë'öho hu Keriso bogo ga vadë'ë'eje.

⁷ Nasi aboji harihu'ohumë ae göehu sarerëmi'ë'öho nadi ejëhore. Ae rahu mu mae vaejë'öho Keriso mae jiajëhi ëhi jiajeje. ⁸ O mu sisë biririvoromo vaejë'öho ëho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisë vaebe rovë'ëro. Sisë vaebe rue'i God-are

Harihehu rovade hesi bëhoho Satan-are muoho mu'u'iröhëro ëhuni rovadeje.

⁹Ae rahu God-are aboji harihu'e jëvël'oho Vavu örëro jëvël'ëro ëhu'ëro jabumë bogo mu sisëmuoho vaejarueje. God-are aboji harihu'ëro jëvël'ëro mu sisëmu vae'iröhoho jabumë bogo eni jëve. ¹⁰No ave muoho garomo uvarueje: Ëaho God-are harihe o aboje höjo. Ëaho Satan-are harihe o aboje höjo. Ae rahu bogo mu ma vaejël'oho o ö mueno'o bogo dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho ëho bogo God-are aboji harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro hesi aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo'iröhe jöhoje.

¹¹Ave jöho jemëhu aevo'i hebe rovarije jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'ëjo. ¹²Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ëjo. Hu A Sisë hesi aëro jië'ëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue aribövïehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo. ¹⁴No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugël'ëro i'ovo örïremu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëvë'oho vuovo örïre jijihadoho ëhi jijihajeje. ¹⁵Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabesi dë vövöbajo'o va'ëne jëvanovajeje. Jemë'o iae garomo uvarueje: A muo'amaje aho bogo i'ovo örïroho jië'ëro bogo ioro'ioremuoho maho hi hesi höjo. ¹⁶No ave jöho uehorovoromo ëhuro

uvarueje: Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue hesi bëhoho ëhi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajamui'i guomade höjo. Ëhuni no'o Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajëmi'i vuovo'ëjo o diehi'ö'ëjo. Ëhi jië'oho iae maeje. ¹⁷Ae rahu inöme maroh'ë jio'i ga'iröhe hesi Christian ö mueno'o bövie bise'e bogojëvamu gagorovo ma-nunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ëte: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo. ¹⁸Nasi aboji harihu'ohumë ë'ëgo no bogo ma-jöl'ëremuoho aho sarerëmiromo uë'iro: Naro jasi örïre dë vövöbajo'e aho'o uehorovavaje höjo. A'i ë'ëgo no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'oho ëhuro no garomo uvo'ëjo: No jö ma ejarue aribövïe javuajëjo. Ëhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'i nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ëjo. ²⁰Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosi arijo'arije ma-bisemu garorovo'i God-ro no iosiramuiromo aho'obëhe gö barëjaje höjo. ²¹Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje. ²²Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro. ²³Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövuaedeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are ihoho mae uehorovoromo huhu uövuaedëhi ëhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhego. ²⁴Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho

uehorovoromo ehuro uvarueje: God-ro nosi dē vövöbajo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuij'ëro ehü'ëro.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisëhu'o ave sa'a hesi mu sisëhu'o avoho goro'iröhe jöhoje.

4 Aganomë ae göero göero sarerivo-romo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhijarue höjo. Ehuni ae göehu ëhi uëvë'o ho avoho gëromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baej'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baej'ë jioruomego. ²Ave muoho garomo uvo'a'aruje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahuijarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromo uëvë'o ho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi ëhi rovë'e hö uëvë'o ho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baerumë'eje. ³O ae rahu Iesuare jö bogo ëhi huruoho majëhij'ë'o ho ëho bogo God-are Aru'ahoho baeromo majëhi'i a'i Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromo majëhijarueje. Jemë mami'e hejarijeje uëvamu: Keriso'o muorovaje ahuro rue'a'ajëjo. Röhu avevej'ë'o ho ë a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruumajeje.

⁴Hesi sareri sareri'e muoho vaeromo Keriso-are jöho sisë'i majëhijarueje. Iae ëhi ë'arueje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are ariböviëro jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarueje aribövi jabesi muoho ruahö'öj'ë'e jëve. Ehësi bëhoho jemëro God-are Aru'ahoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro Satan-are darugoho baerumë'eje. Röhu God-are Aru'aho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are daruge jabesirire jiajoho iosiramij'ë'eje. Ehü'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarueje aribövi jabesi muoho ruahö'öj'ë'e jëve. ⁵Ëaribövioho jabu ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövie jioruome. Ehü

jië'ëro ave sa'a hesi jö sisëho atego ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro ejëhoruomajeje. ⁶A'i no ma-God-are aribövieu mu javue. Ehü javuë'ëro ae rahu God gavë'ohuro ehuro nosi jöho ejahuarueje. Ae rahu bogo God-are aribövi jëvë'o ho nosi jöho bogo ejahuarueje. No garöhe o ariböviohuro God-are jö ejahuamu o ave sa'a hesi jö sisë ejëhamu gavë'o ho ehuro uvarueje: Ehö God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahui'i ëho sareri'e aru'aho sisëhuro bojëmego majahuijarue höjo.

No göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁷Aganomë ë'ego no göero gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iro. Noehu göehu gö ëhi uehorovë'o ho ëho God-ro hesi uehoro maho nosi dë vövöbajo'ere bojamuego ë'arueje. God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro God mae gavarueje. ⁸O ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere bogo uehorovë'o ho God bogo ma gavarueje rabëni God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovemu uehorovavuaje aëro jië'ëro. ⁹Huhu uehorovavuaje muoho aviëhi röjahuijadeje. Harihe gemu'o ho sa'are nugö'öj'ëje huro i'ovavuego mae raromö'iröhego. ¹⁰Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue mu hesi bëhoho diehije. Noehu God dë vövöbajo'ere uehorovaroho ëho ma-bise'eje. Ehuni göehu gö uehorovarue mu hesi bëhoho bogo ehiohoje. A'i God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuoromo hesi Harihoho nugö'öj'ëje guomego nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhëni. Ehö böviohoje. Ehuni God-hu ëhi no uehorovavuadoho ëho göehu gö uehorovarue mu hesi bëhohoje.

¹¹Aganomë God-ro böromö bëhe uehorovavuoromo ëhi ajamuijadeje. Ehuni no göero göho ëhi uehorovo'ëjo. ¹²Ae

gö nosi nunoho God bogo gav'e javue. Röhu göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovë'oho God-ro nosi dë vövöbajo'ere hiromo hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'oro rarovavuajeje.

¹³Ave jöho uehorovoromo ehuro garomo uvarueje: No God'o gemuoro javuo'i hu nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuij'ëro ehü'ëro. ¹⁴No God-are Harihoho iae nosi nunëro gav'e javue. Gavë'ëro noro mae majëhiromo ae uëvarueje: Vavuohuro hesi Harihoho nugö'öjade höjo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho baejëvoromo maro bamëvo'iröhego. ¹⁵Ae rahu huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu iae God-are Harihe hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi dë vövöbajo'ere God hi'i jabumë God'o gemuoro jëvajeje. ¹⁶Röhu iae no'o garomo mae uehorovoromo uvë'e javue: God-ro no mabëhe uehorovavuaje höjo.

God hu dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuaje ahoje. Ehuni ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere uehorovo'i hijë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. ¹⁷God-hu hesi uehoro ma nosi dë vövöbajo'ere bojamuego rarovavuaje hesi bëhoho hujeji Kerisohu nosi mu mevo gövuamu no hesi nunire rivavë'oho no bogo juhuonivo'i a'i uvoröhego: Keriso jiajëhi no'o sa'are raromoromo ëhi jiobe rov'e javuajë uvoromo ehuni avoho biririvoröhego. Ehuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'ere rarovavuajeje. ¹⁸No herovoromo uvë'oho: God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuaje hö uvë'oho no bogo hesi örïroho juhuonamijaruje. No herovë'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dë vövöbajo'ere rarovavuamu hejë'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ehësi bëhoho no

God juhuonamijë'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi höjo. Ae rahu hu juhuonamijë'oho ëhi jië'e aribövioho God-are uehoro maho jabesi dë vövöbajo'eroho bogo rarovëvajeje.

¹⁹God-hu urimo nosi örire dë vövöbajo'ere uehorovavuadohuro ehuro no hu'o ae gö'o dë vövöbajo'ere uehorovëvarueje. ²⁰Ae rahu uvë'oho: Iae na God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovaje hö uvo'i röhu hesi ö mueno'o gëromo bijönëgë'oho ëho hu ëma sarere uvajeje: Na God uehorovaje höjo. Hesi ö mueno'e nunehu gëvajoho bogo uehorovëvë'oho ehuro God uehorovo'iröhoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajëro jië'ëro. ²¹Ehü'ëro God-ro ave jöho bojamuiromo uövuë'eje: God nasi örire uehorovevë'oho jemesi ö mueno'ohu'o dë vövöbajo'oro uehorovëvorëjo.

God-are Harihu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

5 Ae rahu mae uehorovoromo uvë'oho: Iesu hu böröme namiromo ajamuaje ae hö uvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-are aboji harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ë vavu hesi aboji harihu'ohu'o dë vövöbajo'ere uehorovëvo'anue. ²Ehuni no ave jöho uehorovoromo ehuro iae garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'oho dë vövöbajo'ere uehorovëvarue höjo. No God dë vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jögoru ejahë'ohuro ehuro no garomo uvarueje: Hesi aboji harihu'ohu'o uehorovëvarue höjo. ³God dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ehuro iae no God-are jögoroho ejaharueje. God-are jögoru ejahë'oho ëho bogo i'u'ehuje. ⁴God-are aboji harihu'e aho'obëhe sa'are mu sisëho biririvoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'iröhe hesi öroho no Iesu mae uehorovaruhuro ehuro ruahö'öjarueje.

⁵Diehi jië'e ariböviohuro sa'are mu sisêho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvë'ohohu: Iesu hu God-are Harihe hö uvë'ohuro êhi jië'e ariböviohuremu sa'are mu sisêho ruahö'öjarueje.

God-hu jö mae majahuijego no heromo êhuro Keriso mae uehorovarue jöhoje.

⁶Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiadeje. Êahuro rueromo jovo maëro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo ma-bapataeto vaejadohemuje. A'i hu jovo maëro bapataeto vaejamu ijonö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu êhi ë'ade jöho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje ë Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jië'ëro. ⁷Jöe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje ⁸Aru'ahuhu majahuijaje jöho jovehu bapataeto vaejade jöho kö rovade jöho. Êjöho niö'i gemu bëhe gemuhoje. Êho heromo mae uehorovarueje. ⁹Ma-aëremu jö ma majahuijamu hejë'ohohu noro êho mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jöho ma-bise'e jio'i God-hu jö mae majahuijajoho êho börömohoje. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jöho êhi ma-mae majahuijê'eje. ¹⁰Ae rahu God-are Harihu mae uehorovë'ohohu êhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho iae mae höjo. O ae rahu God-hu majahuijade jö bogo ma uehorovë'ohohu êhuro uvoruomajeje: God hu jö sarere jövaje ae höjo. Êhesi bëhohu God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovarüero jië'ëro êhioho uvoruomajeje. ¹¹God-hu hesi Harihu hesi jö mae majahuijade hesi bëhohu aviêhije. God-ro darugoho bojamuijê'eje noro baeromo nosi aru'ahoho i'ovoromo ioro'ioremu mae raromo'iröhego.

Êdarugoho God-are Harihu hesirire jie. ¹²Êhu'ëro ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvë'ohohu ë darugoho baeromo hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jië'ohohu bogo êhioho maho hijajeje.

Ioro'ioremu mae raromo'iröhëro gavarue jöhoje.

¹³Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhohu jemëro garomo uvo'irarijego: Iae no maro raromaruoho êhi ioro'ioere gemu raromobe va'ejarë uvo'irarijego. God-are Harihu mae uehorovarueje aribövioho jemë uëve. ¹⁴Ave jöho uehorovoromo êhuro no birivoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i nimajoho noehu ua gavë'ohohu iae hu ejahuajeje. ¹⁵Noehu ua gavë'ohohu iae ejahuaje hö uvarüero jië'ëro êhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'ohohu bojamuego baejarue höjo.

¹⁶Ae rahuaro ga'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'ohohu jero God ua ganego huro jabesi sisêho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromo'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje ariböviohuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'ohohu sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero êhi jië'e ariböviohuni God ua ganëjo. ¹⁷God-hu bijönimaje muoho aho'obëhe vaejë'ohohu êho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'ohohu no bogo êhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'ohohu mu sisêho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohu tugohahuego A Sisêho nosi öriroho bogo ijumavuajeje.

¹⁹No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuö'i sa'are mu sisë uehorovarue aribövioho aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro rueromo uehoro maho bojamuijē'e hōjo ēhuro noro God garōhego God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ēaho gemu God

mahoje. Huro ajamuego no ioro'iore gemu mae raromarueje.

²¹Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inōme bōvie bise'e masije hōromo nuninōho bamo'i God dejonōho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi örire jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromarue jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raromaruëhi ëhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hijade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e ëhi jajivade höjo.

1¹⁻²O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raromaruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavë'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi örire jejëmije. Jemë'o no'o God-are jö maho uehorovoromo ëhi gemu uehorovobe va'ejo. Ëhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'i God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'o ëhi gemuoho uehorovëvarueje.

³Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'iramu God Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o noni vavaenimoromo ajamuiromo huë mae bojamui'ë'e.

**God-are jö mahemu
ejahoromo dë vövöbajo'e
aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.**

⁴Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövuadëhi jasi aboji harihu'o ioro'iorohuro God-are jö mahemu ëhi ejaharue höjo. Ëhi hegoro nimoroho avohodeje. ⁵Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jio'i mami'e aevo'i hebe rovere

jögorohoje. Naro uëve: Ë'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo. ⁶Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ëho God-are jögoroho ejahë'e raromo'ejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ëho mami'e aevo'i hebe rovarijëhi ëhi jemë göehu gö uehorovë'i raromo'irarijohoje.

⁷Röhu a sarerëmiarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo uëvarueje: Iesu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovade höjo. Ëhi majëhijarue aribövioho Keriso'o muorovoromo ae sarerëmiarue aribövie jioruome. ⁸Ëhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'o'oho ëhuro mu vaebe rovarije suvuoroho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre ëma jijihë'o'oho ëhi jië'o'oho God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'o'oho God Vavuohu'o Harihohu'o jaburo niö'iro ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jiarueje. ¹⁰Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo ëhi majëhijë'o'oho nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejëmire. ¹¹Ae rahu jejëmijë'o'oho ëhuro iae jemë jabu'o bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹²Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'o na'o jöho majahirovoröhëni. Ëhi jië'ohuro ëhuro jemë'o na'o sisë maro nimoroho'ejo.

¹³God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'o'oho jaburo jasi örire jejamijö. Ahia mino'e.

3 JOHN

1 O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamije. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

²Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o ma-mabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego. ³Ëhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Ëho iae maeje. Majae ëhi ja God-are jö maho ejahë'e raromanueje. ⁴Mu göëni göënioho na ma-bisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian aboji harihu'ohuro God-are jö maho ejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵Isio jero mabëhe birivoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovere Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje. ⁶Ëariböviohuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'o jabumë ajëmiromo rëmö'öjamu örire va'ë'oho ëho iae mae jio'ë'e. ⁷Ëhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiroho suvuoroho bogo ujuohë'e ëma ri'öromo va'ë'tejö Keriso-are jöho baeromo jijihoi'iro. ⁸Ëhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ejo ëhuro no jabu'o bimuovoromo jö ma majëhijarue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrephes'o Demetrius'o ë ae niö'i jabesi jöhoje.

⁹Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrephes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi jöho bogo ejahuajeje. ¹⁰Ëhu'ëro jiië'ëro na ö'ë'oho huhu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ejo ekaresiae aho'o heromo uehorovoromoröhego. Huro nosi jöho huotovoromo uëvajeje: John-mëro ëhi jiië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo ëhemuoho ë'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromo baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromo uëvajeje: Jemë ë aribövioho ajëmi'i'ë'e jëvaje rori'o va'ohëjo. Va'oromo nadi ijoho Keriso rajahijarue osaroho ruerëjo.

¹¹Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi ëhioho vae'i a'i mu ma vaejaruëhi ëhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho ëho God-are aribövie jioruome. O ae rahu mu sisë vaejë'oho jabu God bogo gavë'ejö.

¹²Röhu ae aho'obëhe uvoruomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomo ëhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'o gavanueje no jö maemu majëhijego. Ëhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruoho ëhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹³Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. ¹⁴Na nege maburëro ö'oromo ja garomo ja'o na'o jöho majahirovoröhëni.

¹⁵Huë mae hine. Ja huë baejaruarue aganoho jaburo jasi örire jejamijö. O nasi aganoho aho'o gemu gemu jejëmi-jode höne. Ahia mino'e.

JUDE

1 Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho James-are öe Jude naro jemesi örire jejëmije. God Vavuohuro jemë hesinö jëvojöro uëvë'ëro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo Iesu Keriso-are burure rëmë'eje.

²Na nege God-hu jemëni vavaeni-moromo huë mae bojëmiromomo rajëhijaje muoho jemë herovo avoho'irarijago.

Sareri'e jö rjöhijarue aribövi jabesi jöhoje.

³Aganomë God-hu mare bamavuade jöho jemë'o na'o gemuoho uehorovarueje. Èhesi jöho na jajivo'i nego avohadeje. Èhi negamu röhu uvodeje: Èjöhö vuonugo'i jögoru gö jajivë'oho iae mae höjo öre gö bogojevë'ego. Èhesi bëhoho God-ro hesi aribövioho jöho rjöhijarueje noro ioro'ioerumu mae uehorovo'iröhëgo. Röhu ë jöho a ioro'iorëro huotohuotovoromo rjöhijö. God-are jö huotohuotovoromo rjöhijaruohuni ëhuni jabesi sareri'e jöho biririvoromo aho'irarijago jajivo'irögoru uvodeje. ⁴Èhesi bëhoho aëro jabesi mu sisëho gurih'i ekaresia jemesi gemuore ro buarohoruomë'eje. Jemë'o buarohoruomë'ëro God bogo ma uehorovo'i a'i sareri'e jöho majëhiromomo uëvarueje: Jemë öehu jijihanovë'oho iae mae höjo God huë baejëvaje ae jië'ego. Èhi uëromomo Iesu nosi Bada hu gemuehu böröme vaejavuaje ë aho jabumëro bijönimoruomajeje. Èhi jië'e aribövioho i'ue baeromomo sisëro va'oruomoröhëgo God-are surire jöho ëhi uvë'eje.

⁵Ave jö naehu jajivo'ië'ajoho jemëro he barëjë'e jëve. Röhu na maho uë'i nege jemëro avoho uehorovo'irarijago. Israel aribövioho Egypt sa'are sisë'i raromamumu Badaro ajëmiromomo mare sö ujuoho rovade höjo. Èhi ë'ade höjo röhu

ijonöho ae rahu bogo ma uehorovaroho huro i'ue mana bojëmamumu sisë'rëjëvade höjo. ⁶O anera jabesi jöhu'o uehorovore. God-hu bojëmade muoho anera ioro'iorohuro bogo biririvoromomo muebe'irögoru jabumë raromö'iröhë röho vuonugo'i jabesi mue gö baejare höjo. Èhi'amu God-ro ioro'ioerumu tövëvoromomo ramoramö'ere taemëvo rëmë'e höjo maja börömo rovego uëröhëro: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. ⁷O Sodom amohu'o Gomorrah amohu'o jabesi bëhire jiaje amo ioro'iorohu'o ëho jabesi jöhu'o uehorovore. Jabu'o mu sisë bëhe vaeruomade höjo. Mu sisë vaeromomo öëro jijihanovoromomo a'o a'o sihorovoromomo mue gö gö vaeruomade höjo. Èhi'amu God-ro i'ue mana bojëmiromomo vënoho nugö'öjamumu ioro'ioerumu ravo'amade höjo aëro garomomo uvoröhëgo: God-ro ëhi jië'e i'uoho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸Èhi jie röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Nia'ovo'iraeromomo gavaruëhi ëhi ömë'oho mae höromomo va'inumie muoho vaeromomo jabesi sino haho'oho ijumorovarueje. Jögoru masijoho bijönimarueje. Aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje. ⁹Jabu ëhi sisë'i atarueje röhu urimomo Michael anerae börömo namijajoho bogo ëhioho sisë'ioho jövadeje. Èhesi bëhoho Moses guomamumu Michael'o Satan'o ëhi di aehu Moses-are sino bae'iröhë jöho aho'ahamirovareje. Jöho aho'ahamirovoromomo Michael bogo biriri'övoromomo jö sisëho majahiromomo nibejahi'irögoru ma-uavadeje: Na jöho bogo ua'ejöjo. Jaehu sisë ë'anue jöho hesi Badaro majahi'ajëjo. ¹⁰Èhi jië'e sanu'e jö jövadoho röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro bogo ëhioho ato'i a'i bogo ma hejarue gavarue jöho ëma sisë'i atarueje.

Sisè'i atoromo simano rumo'e mahu urejehu jijiharuehi jabumëro ëhi bogo uehorovë'e jabesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromo ëhuro sisërërovarueje. ¹¹Jabuhu i'u bae'iröhe majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamië niö'i gemu urimo raromaroho va'ëne jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Balaam-hu moniemu uehorovoromo sareri'e mu a röjëhijadëhi jaburo ëhi jië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromo God-are jö ahamu guomadëhi jaburo God-are jöho ëhi aharueje u'emu vuovëvoröhego. ¹²Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'o rovarueje. Rueromo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromo nimorohë'i ioho jovoho mahunö'e ue'aharueje. Ëhi jië'e sisëho ë'ego ëhuro niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvego huë sisë baejarueje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabesi sivue ajamirovarueje. Jabumë ëni rumo'e sue burehu bava'ego sa'a bogo rihu bojamajoho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo saho jabesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejago aëro umoromo dirumohu'o jahego ioro'ioemu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho ëhi jëve. ¹³O jovehu va'inumi gatogato hasaromo ionire a nunire bu'öjajëhi jabesi sisëho ëhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromo bio baeromo va'ajëhi jabumë ëhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoromo sisë mare jië'ire ë rireromoromo ioro'ioemu raromö'ë'ö. ¹⁴Jemë'o gagovarue ëhi jië'e a sisë jabesi jöho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiobe rovadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jiadeje. Enoch-ro sisë aribövi ijonö diehi jëvoröhe jöho urimo ae majëhiromo uëvadeje:

Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo ¹⁵ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruomaje ae aho'obëhe uëröhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jië'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jöho sisë'i bëhe atarije höjo. Ëhuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromo a jöho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmijarueje ëhuro jabuhu nimaruehi ëhi ë'oruomöjoro. Ëaribövioho ëhi jië'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avoho birivoromo raromö'iröhe jöhoje.

¹⁷Röhu aganomë jemëro ave jöho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövore jöho uëve. ¹⁸Majëhiromo uëvareje: Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jöho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo. ¹⁹Ëjabuhu uëvare ëhi jië'e ariböviohuro ëhi'oromo jemesi ekaresiaho adovëvarueje hahagu hahagu jëvojoro. God-are Aru'ahoho bogojëvë'ëro jabesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje. ²⁰A'i aganomë jemëro God-are jö mahuremu uehorovarujoho birivoromo gö'o gö'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are öroro jöe atonövore. ²¹Hu jemesi örire huë baejëvaje jiaje ëhuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromore. Raromoromo muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jöëni

vavaenimoromo ajëmego ëhuro ioro'ioremu maro raromo'irarije.

²²Ae göëro uvoruomajeje: Na Keriso-are jöho mae höjo o ëma jöe höjo. Ëhi jië'e ariböviohuni vavaenimoromo ajëmire. ²³Sisëre va'arue örire ae göehu jijihoromo vënire ravorovanovamu gëvë'oho ma-burëro baejëvorego mae jëvo'i. Ae göehu mu sisë vaejamu gëvë'iroho vavaenimoromo ajëmirego jabesi sisëho vuonugoruomo'iro. Röhu ëhi ajëmijë'oho gavë'i ajëmiromo jabesi sisëho goro avohore. Jabuhu ömarue muoho iëmijego jemë'o ëhi ömojööni uëve.

God mabëhe rajahjarue jöhoje.

²⁴Iae God eni jië'e aego mabëhe ua'ejo. Jemë guare bejëvo va'ojööni

ma'enëgoromo söjëvo va'oromo huhu hijaje aji mare rëmego nimoroho avo-hë'i ma-maemu riravo'irarijoho hu eni jie. ²⁵Hu A Börömo God gemuje. Hu no maro bamavuae aeje. Ëhuni no Iesu Keriso nosi Badare jöëni rajahiro-romo hesi örire ua'ejo: Jasi ihoho dö maro höjo. Daruge eni javë'e ae javajëjo. Böröme namiromo jasi darugëro bövie bise'e aho'o mae muebe'amanue höjo. Ëhi jiemu jiobe rovanoho jaruvo ëhi javajoho ëhi jiemu jiobe va'a'anüëjo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

1 Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu huruohoromo röjahuijade jöhoje. Èröjahuijade jöho God-ro Iesu bojamadeje huro hesi mu vaejaharue aribövioho röjahuijago noro garomo uvoröhego: God-ro nimo'ego majae ijönö èhi èhi jiè'e muohuro nosi örire rue'ie'ajëjo. Èijönö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimiromo hesi aneraho uavamu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahijadeje. ²God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviajeje. ³Ae rahu ave surire jö adahë'oho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho èho ejahë'oho iae huë mae bae'a'anue maja börömoho dunovë'ëro.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruoho jejëmijade jöhoje.

⁴O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejëmije. Na nege God mami'e èhi jiè'ëro hiemu hibe rovë'ëro jaruvohu'o èhi hijaje röhu ijönö èhi gemu hiemu hibe va'iröhe è ahuro jemë huë baeromo ajëmijago maro raromo'irarijago. O na nege God-hu döre hijaje röho hesi nuninö raromarue Aru'ahe aho'obëhe 7 èho jabu'o èhi gemuoho jemesi örire ajëmi'iröhego. ⁵O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuibe rovë'ëro guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ëro a masijo ioro'ioro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejëvaje è aho hu'o èhi gemuoho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavujëro jiè'ëro hesi köho otehoromo guomorovoromo èhuro nosi sisëho u'ovahuadeje. ⁶U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu èhuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Keriso-are Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Èhi ajamuijë'ego èhuni uvo'ejo: Hesi ihoho gemu börömoho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no èhi uvemu uvobe va'ëjarëjo. Iae mae.

⁷Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ie'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomö'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomö'e. Èjöhö iae mae. Iae èhi jio'ë'e.

⁸Bada God-ro uëve: Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho èhi gemuoho jevo'ajëjo. Mami'e jiobe rovadoho röhu avevejö'oho èhi jioromo röhu ijönöhu'o èhi jiobe va'iröhe aho daruge aho'o jiè'e aho God-ro èhi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jöhoje.

⁹Röhu John na jemesi agane gemuoho jeve. Jemë'o na'o Iesuare ae gemuohuro javuë'ëro na jemë'o havoromo huë vavaene baeromo God-are aharire jiajëro hesi ajoho baeromo baberumi namijajeje. Na motumotu hesi ihe Patmos è remë'ejö rabëni God-hu jövade jö Iesuhu ma röjahuijadoho naehu majëhijajohuni. ¹⁰Naro Patmos sa'are hiromo hura börömoho Bada uehorovarue majaho rovamu iae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore bojemamu hi'i hejodeje nasi dejonö jö'o öghuro hëgö va'ëne ma-darugo'o rovavamu. ¹¹Jö'o öghuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gö gö ga'amanuoho suri surioro jajivonëjo. Jajivoromo ekaresiae aho'obëhe 7 jabesi öroro nugö'önego

adahego hebe va'irarëjo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje ëho jabumëro adahobe hebe va'irarëjo.

¹² Èhi jövamu hejë'i hunuorovodeje rahuhu na'o jöe jövajoho ga'i. È'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obëhe 7 gold-ehu avoho'amë'oho ë momorö'öjamu ¹³ o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ëne aho niögu ëgobövi ba'amamu hörohu'o utahë'e gold-ehu avohë'e hisioho vinebire muoho taemë'e ëhi namijamu. ¹⁴ Èa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovë'e jiohijo. Hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. ¹⁵ Hesi höroho ajanie vënëro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jö jövajoho jövëro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo. ¹⁶ Hesi övo mare jije aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi jö'ore kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'oho majaehu höröromo ajivego gavaruëhi ëhi ajivë'e jiohijo. ¹⁷ Ajivë'e jiamu gavë'i juhuonivoromo hesi höru'ere bejevoromo hesi bëhire ae guomë'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi övo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijo tugoho'i jevo'ajëjo. ¹⁸ Na birivoromo hijaje ae jevajëjo. Urimo na guomevade höjo. Röhu gevëjo. Na ioro'ioremu hiemu hijajëjo. Ioro'ioremu hiromo darugoho baejë'ëro ëhu'ëro naehu uëvë'ohuro aëro vuovoromo vuovë'e ariböviehu va'o raromaruire ë va'o raromarue höjo. O bogo uëvë'oho bogajo. Na ëhi jië'e eni jevë'e ae jevajëjo. ¹⁹ Èhuni jaruvo jiaje muohu'o ijönö rueröhe muohu'o jaehu ga'amanuoho ëho jajivo'amonëjo. ²⁰ Röhu jije aho'obëhe 7 nasi övo mare jio'amamu gavane hesi jö

subivahadoho o gold-ehu avoho'amë'e iro gije aho'obëhe 7 ga'amane ë hesi jö subivahadoho ë jöe niö'i jabesi bëhoho ma-sama'e huruoho majahi'ië'ajëjo. Jije aho'obëhe 7 jabesi bëhoho ekaresiae 7 jabumë muebejëvobe va'arue anerae jio'amajëjo. O iro gije 7 jabesi bëhoho ë ekaresia 7-ho jiobe va'ajëjo.

Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

2 Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Nörö böröme namiromo jije 7 övo mare ma'eno'amë'e iro gije 7 jabesi ririre hi juvaje aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Uënëjo: Nöröro uvajëjo: ² Jemesi muoho iae na gëvajëjo. I'u'e mu masijoho u'urume vae'ego gëvajëjo. O sisë aribövioho jemëro bogo ma-nunëremuoho gë'i ahëvo'ego gëvajëjo. Aëro jemë sarerëmiromo uëvare höjo: No apostle javuajë uëvaroho jemëro jabesi muoho mevoromo gëvarije höjo jabumë bogo apostle maehu jëvamu. ³ U'urume vaejë'e jëvajëjo. Nasi jöëni vavaeni böröme baejë'e jëvajëjo röhu bogo u'uvëvë'e höjo. ⁴ Èhi jëvohijajo röhu avehuremu gë'ihöromo na bijönegajëjo. Rabëni jemë aevo'i rajëhi avoho'ego gënövodëhioho avevëjö'oho bogo ëhioho ë'ego gëvajëjo. ⁵ Urimo dë vövöbajo'e aho'o rajëhinövarijoho avevëjö'oho u'uhëhanovajoho ëho uehorovoromo sisëho vuonugo'i huotorovoromo urimo ë'onövarijëhi ëhi ë'onövorëjo. Bogo ëhi ë'ë'oho naro ö'oromo jemesi iro gijoho rori'o bava'ëjöjo. Bogo huotorovoromo avoho rajëhijë'oho iae na ëhi ë'ëjöjo. ⁶ Iae ëhi höjo röhu aviëhi ë'arujoho iae mae höjo. Nicolaus-are ijore ijore jijiharue aribövi jabesi mu sisë naehu bijönima-

jähi jemë'o ähi gemuoho bijönimaruje höjo.

⁷Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu birivoromo mu sisë ruahö'ö-jamu gavë'oho Iesu naro ja ua'ejöjo a i'ovëvo'iröhe ije God-are mure namijaje hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

⁸O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevoli jiadoho ijo tugoho'i jioröhe aho guomadoho röhu maho i'ovade aho nöroro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Nöroro uvajëjo: ⁹Jemesi huë vavaenoho iae na gëvajëjo. Jemë ave sa'a hesi mae sisë bogojëvajokhu'o gëvajëjo. Röhu dë vövöbajo'o uhure bövi mae baejë'e jëvajëjo. Amo jemë agëvarue aribövi jabesi jö sisëho ëhu'o gavajëjo. Jaburo uvarue höjo: No Jew raje javuajëjo röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo. ¹⁰Jemë vi'ehe huë vavaene bae'ië'arujoho nadi juhuonivorëjo. Gahëjo. Iae Satan-ro ae uë'a'ajëjo jaburo jemë ae gö gö savoji gagore ba'amëvego huro jemesi dëho bi-jioho gërohëro. Èhi'o'iramu huë vavaene baebe va'ojuvo majae ma-bisemu barë'iramu barëjëho'ajëjo. Röhu biririvemu biririvamu vuovëvë'iroho ioro'ioremu raromo'irarije suvuoroho naro bojëmi'e-jöjo ruahö'öjarijohuni.

¹¹Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu birivoromo mu sisë ruahö'öjë'oho sinoho guomavo'iramu ijönöho aru'ahoho bogo guomavoromo sisëroho va'i maro hi'a'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹²O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jö'ore jië'e aho nöroro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹³Vaevë'e diehi jië'e amore raromarujoho iae na gëvajëjo. Satan hu ë amore a böroröme vaeromo muebejëvaje höjo. Èhi höjo röhu nasi ekaresia aribövioho jemëro birivoromo nasi ihoho ma'enaruje höjo. Urimë'i Antipas-ro nasi jöho mae majëhijamu hegorovo ë Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade höjo. Guomamu röhu jemëhu nasi örire mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije höjo. ¹⁴Èhi höjo röhu avehuremu bogo maehu jio'i sisë höjo. Jasi ekaresia aribövie göëro göëro Balaam-hu mu sisë vaejadëhi ëhi gemuoho vaejarue höjo. Èhesi bëhoho urimë'i Balaam-ro a böroröme hesi ihe Balak röjahiromo uavade höjo: Jero ëhi'oromo Israel rajoho sarerëminego sisëro revo'irajo. Balaam-ro jö sisëho ëhi röjahijamu hegorovo rue a börorömhuro ejahoromo Israel rajoho dinëmijamu jaburo God-are jöho ahoromo uvare höjo: Inöme gö gö aru'aho'e höromo rajahiromo mioho ë inömo inömhuni bahijëhoromo vituoho ue'ahoromo öëro jijihanovoruomade höjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho röjahade höjo. ¹⁵Balaam-hu mu sisë urimo röjëhijadëhi jaruvoho ëhi jië'e mu

sisêho Nicolaus-ro røjehijego ae gö jemesirire raromaruohuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisê vaejarue höjo. Mu sisê vaejogo jemëro ma-raromoro nunëremu gëvaruje höjo. ¹⁶Ëhi jië'e mu sisê ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i ë mu sisêho ahëvohëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro ö'ejöjo. Ö'oromo nasi jö'ore jiaje kaejöhö baeromo ë sisê ariböviohu'o muorovo'ejöjo.

¹⁷Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisê ru-ahö'öjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejöjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijihamu God-hu muebejëvoromo ö'idöre jiaje i i'imëmijadëhi naro ja ëhi muebejavoromo gurihijë'e ö'idöre jiaje ioho i'imami'ejöjo i'iranego. Ö'idöre jiaje ioho i'imamiromu ajivë'e munëho bojami'ejöjo. Ëmunë hesi döre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Ëihoho jasi sivue ga'a'anuejo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹⁸O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiromu muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu höduvanovoromo hörure ajani vënehu ravoromo ajivanovaje aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹⁹Iae na gavajoho jemë mu mae vaejaruje höjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromu na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvaruje höjo. Urimoho mu mae ma-bisemu vaejarujoho jaruvoho börömo bëhe vaejaruje höjo. ²⁰Iae ëhi

gavajëjo röhu avehuremu gë'ihöromu na bijönegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromu mu sisê barovadëhi magonahe gemuëro jemë'o hiromu mu sisêho ëhi gemuoho barovaje höjo. Mu sisêho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavaruje höjo. Ma-nunëremu gavego ë magonahohuro jemë'o hiromu sarerëmiromu uëvaje höjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromu Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri sareri'e jöho røjehiromu uëvaje höjo: A'o magonaho'o ëma sihamirovë'oho iae mae höjo. O inöme gö gö aru'aho'e jio'amajëromu jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae höjo. Ëhi jië'e sareri'e jöho majëhijego nasi aribövi ioro'iorohuro uvarue höjo: Hesi jöho mae höromu ejaharue höjo. ²¹Ëhi ë'l'ë höjo röhu Iesu naro bogo burëroho i'uoho bojami'i ma-muebejë'e jevajëjo huro uehoro sisêho vuonugo'i uehoro mae baeröhego. Röhu önö'e mu sisê røjehijajoho vuonugo'iröhoho bijönimajëjo. ²²Bijönimë'ego ëhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo röhoremu raromo'ajëjo. Raromo'iramu ë magonahohu'o önö'e jijihaje aribövioho jabu'o ëhi vi'ehe böröme bae'a'aruëjo. Jabumë ë magonaho hesi jö ejaho'i bogo vuonugë'oho ëhi jië'e vi'ehi börömoho bojemi'ejöjo. ²³O ë magonaho hesi ijore ijore jijiharue aboji harihu'oho Iesu naro muo'amo'iramu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obëhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajëjo: Nöröro ae aho'obëhe nosi simanoho dë vövöbajo'oho mevavuo barëjaje höjo gö'i mae o sisê javuego. Mevavuo göromu nosi mu diehi vaejarue hesi manaho ëhi bojamui'ajëjo. Ekaresiaëro ëhi uehorovorouomo'ajëjo.

²⁴Röhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemëro ë magonaho hesi jö sisëho bogo ejaharuje höjo. O hesi ariböviehu uëvaruoho: Satan-are uhu jö hesi bëhoho no baejaroho jemë'o baerë uëvaruoho jemë bogo ejëharuje höjo. Bogo ejëharujohuni ëhuni Iesu naro jemesi örire ave jöho uë'ië'ajëjo. Jemë mu böröme baejë'ego ë hesi döroho muoho bogo gö'oho bojëmi'ejöjo. ²⁵Röhu ë mu baejarijoho biririvoromo ma'enego Iesu na ö'iröjo. ²⁶Ae rahu mu sisë ruahö'öromo biririvoromo nasi mu ma'enobe va'ujuvo jasi maja barëjë'oho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejëvo'anuejo. ²⁷Sa'ae gö gö muebejëvoromo aehu rama anoromo hahovaruëhi jero ëhi ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'anuejo. Naehu ëhi'oromo sa'ae gö gö muebejëvo'irodego nasi Vavuehu uevadëhi naro ja ëhi ua'ejöjo sa'ae gö gö vörö'o muebejëvo'iranego. ²⁸Naro ëhi uaromo sisonu'e gavarue mujöru hesi ajoho bojami'ejöjo.

²⁹Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

**Iesuhu Sardis amore raromarue
ekaresia jabesi örire
nugö'öjade jöhoje.**

3 O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Böröme namiromo God-are Aru'ahe aho'obëhe 7 o jije aho'obëhe 7 baejë'e aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. Jemëhu mu vaejarujoho iae na gavajëjo. Na gavajoho ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromo mae raromaruje höjo. Jemesi jöho ëhi atarue höjo. Röhu jemë bogo ëhioho jëvo'i jemesi aru'ahoho God-are darugo rumo'ëro jiëhë'ëro

vuovëhë'e höjo. ²Ëhuni ri'ö nune dadovohëjo. Vëni duoroho'ië'ajoho mueberomo huego avoho ravo'irajo. Duoroho barëjëho'ajëjo. Na gavajoho nasi A Börömoho God-ro uvaje höjo: Jemesi muoho bogo maehu höjo. ³Ëhuni Christian jö rabe majëhijamu hejarijoho avo'avoho uehorovoromo eromo uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogo ri'ö nuni dadovoromo avoho uehorovë'oho naro vajiohëro ö'ejöjo. Naehu ö'irode majaho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ⁴Jemë ëhi jëvavëjo röhu jemesi Sardis amo raje ae gemu gemu jabesi niögoho avo'avoho muebejë'ëro va'inumoho bogojiëhajëjo. Ëaribövioho maëro jëvë'ëro ëhuni ajivë'e niögoho io'amoromo na'o gemu mae jijihö'aruëjo. ⁵Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho ajivë'e niögoho ëhi ba'amö'anuejo. O jasi ihoho mae raromemu raromö'iröhe aribövi jabesi surire jajivodoho na bogo mu'uvaho'ejöjo. Bogo mu'uvaho'i a'i naro nasi Vavu hesi nunire o anera jabesi nunire namiromo jasi ihoho ma-samae majëhiromo uë'ejöjo: Ave aho nasi a maho höjo.

⁶Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

**Iesuhu Philadelphia amore
raromarue ekaresia jabesi örire
nugö'öjade jöhoje.**

⁷O Philadelphia amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Bogo sisëho bogo sareri'oho jio'i ma-maëremu jiaje aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. David-hu böröme namiromo God-are öri ari'ere va'iröhe öroho muebejadëhi naro ëhi muebejaje höjo. Naehu öri jiovë'iroho ae göehu

tugoho'iröhoho bogo eni höjo. O naehu tugohë'iroho ae göehu jiovo'iröhoho bogo eni höjo. Ëhi jië'e a börömoho Iesu naro jöe majëhi'ië'ajëjo. ⁸Jemëhu mu vaejarujoho iae na gëvajëjo. Hehëjo. Naro mu öroho jemesi jiovëhë'e jevajëjo. Jiovëhë'ëro ae göehu tugohëho'iröhoho bogo eni höjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bövioho jië'e jemëro nasi jöho ejehoromo nasi ihoho ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhiromomo uëvë'e jëvajëjo: Iae no Iesuare aribövie javuajëjo. ⁹Iae Satan-are ariböviohuro jemesi amore raromoromo uvoruomaje höjo: No Jew raje javuajëjo. Röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho God-are aribövioho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo. Röhu hehëjo. Naro jabumë ruahö'öjëvo'iramu jaburo ö'oromo jemesi hörünö ague aho raromoromo gëromomo uvoruomajëjo: Jemë Iesuhu rajëhaje aribövie jëvajëjo. ¹⁰Nasi örohuni jemë u'urume vaejë'i biririvonövo'irarijego uëvode höjo. Ëjöhö jemëro ma'enë'e jëvo'ego ëhuni naro jemë ma'enëgo'ejöjo. Ma'enëgo'iramu huë vavaene sa'ae dinö'e dinö'e rueromo ae aho'o jemesi dëre bijiohë'iroho jemë mae riravo'arujëjo. ¹¹Naehu rue'irode majaho dunovajëjo. Ëhuni jemëhu baejarije mu maho nadi vuonugo'i ma-avoho mueberëjo ëhuro aho bogo iosirëmiromomo jemesi suvuoroho baejëho'iröhe höjo. ¹²Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho naro baejavoromo nasi A Böröme God-are osare bamavo'iramu bönunö'e bibivoromo namijanovo'anuejo bogo ijoho rori'o va'iranëro. O nasi A Böröme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejöjo ja hesiremu javoröhego. O nasi A Böröme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejöjo. ËJerusalem amo i'oho

nasi A Böröme God-hu hijajire ö'idöre jioromo ruvebi'iröhoho ë amo hesi ihoho uavajëjo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejöjo.

¹³Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhöje.

¹⁴O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiromomo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Mae jövaje aho na jevë'ego God-are jöho maro maro huruoho majëhijaje aho na jevajëjo. God-hu bövi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹⁵Jemesi muoho iae na gëvajëjo. Jemë nanioho bogo nëgo avohaje höjo bogo bijönëgo avohaje höjo. Nëgo avoho'ibejajo o bijönëgo avoho'ibejajo na mae jevo'ibejajo. ¹⁶Röhu bogo nëgo avoho'i bogo bijönëgo avoho'i uehore ma-ririre jëvajohuni ëhuni sabonö'e ijuhö'öjëvo'ejöjo. ¹⁷Jemëro uvaruje höjo: Nosi sivue bövie bise'e eni javuajëjo. Marohë'e mae javuajëjo. Böviëni bise'ënioho bogo vavaenoho baejarue höjo. Ëhi ataruje höjo. Röhu jemesi uhuroho bogo ëhioho jëvajëjo. Jemë vaevë'e huë vavaeni'e bövi bise'o rumo'e nuni sisë'e ma-sinëremu raromarujëjo. Ëhi jëvajoho ëho bogo gavarujëjo. ¹⁸Ëhuni ave öri avoho röjëhi'ië'ajohö avoho herëjo. Nasi gold ma-mabëhe ajivë'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohë'e mae jëvo'irajo. Ajivë'e niögohö nasiro imoromo io'amëgo sinëremu raromoromo a nunire javoji'e mu vaejarujoho tugohëgo mae jëvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi

nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivëvego avoho uehorovo'irarije hōjo. ¹⁹Rōhu naehu huë baejēvaje aribōvioho i'ue bojēmiromo avo'avoho rōjēhijaje hōjo sisēho vuonugo'i ma-avoho jijihō'irarijēgo. Ēhuni jemēro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerējo. ²⁰Hehējo. Naro osare ō'irōgoro amonō namiromo jemesi ojore ano'anovajējo. Ae rahu nasi huë heromo ojo jiovehē'oho naru rumo ō'oromo ja'o hiromo gemuoro ioho i'ejarējo. ²¹Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'oho urimo naehu biririvoromo sisē ruahō'ōromo ajiomoromo nasi Vavu hesi rōho mare hu'o gemu mae hijē'ero bōvi bise'o muebejēvajēhi naru ēhi ja ua'iramu nasi rōho mare ō'oromo na'o gemu mae hiromo na ajemiromo bōvioho bise'oho muebe'amo'anujējo.

²²Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo. Ahia mino'ējo.

Ō'idōre raromoromo God rajahiruomaje jōhoje.

4 Ēhi'amu naru ga'i gavodeje ō'idōre va'arue ojoho jiovo nugē'e jiamu. Jiovo nugē'e jiamu gagorovo hejode hēgōehu uvanovaje urimo jō majehijade ahuro rōhu maho ma-darugo'o jōe majehiromo uevavamu: Avehuro rojomego ijonō mu diehi diehi jio'irōhoho na rōjahijōjo. ²Ēhi uevamu hejē'i God-are Aru'ahohuro na avohevoromo simanoho huotoveho barējamu gavē'i naru ō'idōre muoho garomo gavodeje a bōrōmehu hijaje rōhoho ō'idōre jiamu. Ēhi jio'ego ae gemu ē hihijo. ³Hi'ego munē mabēhe gō gō kavuē'e ajivē'e jio'amoromo jinoino'irae'amajēhi hesi nu ano'oho ēhi jinoino'irahijō. Rōhu nuogēro rōhoho numohijo. Munēhu mabēhe rōvajēhi nuogohuro nomoromo ēhi rōvohijo.

⁴Ērōho maho ririre jio'i a duvahe aho'obēhe 24 ruē numē gemu gemu rōho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivē'e niōgoho io'amoruomē'e a masijehu didi'aruēhi jiē'e bosōe gold-ehu avoho'amaroho simanore didi'oruomē'e ēhi raromohijo. ⁵Rōhu ririre rōhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ē rōho ma hesi nuninō iro buno'irae'amadoho aho'obēhe 7 kavuo'amohijo. Ēiro jabesi bēhoho God-are Aru'ahe aho'obēhe 7-hoje. ⁶O rōho ma hesi nuninōho jovo e'ua deri va'ēne ajivo avohē'e bōrōmo bōrōme jiohijo.

O rōhoho ririre jio'i God rajahijarue maje 4-ho ioni gōre ioni gōre dejonō nuninō ēhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruē numē ma-nunemu jioruehijo. ⁷Ēmajoho gōho lion va'ēne jio'i gōho cow ano'e harihu va'ēne jio'i gōho ma-a nu ano'o va'ēne jio'i gōho buruhehu hetejēgo gavaruēhi hesi nu ano'oho ēhi jiohijo. ⁸God rajahijarue maje 4-ho gemu gemu vivoje aho'obēhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uhu'hu'o dōnōhu'o sino haho'oho aho'o manunemu jio'amohijo. Rōhu majae vahie sisone bogo vuonugē'e ma-jōe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu maemu jio'i daruge aho'obēhe hesirohemu hōjo. Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho rōhu ijonō jio'irōhoho hōjo.

⁹God rajahijarue majohuro God ēhi mamabēhe rajahiromo jōho iarueje rōho mare hiromo ioro'ioemu hibe va'aje a hesi ihoho dō maro jiorōhego. ¹⁰Ēmajē 4-ehu ēhi rajahiromo jō iē'iroho rue a duvahoho aho'obēhe 24 jaburo rōho mare hijaje a hesi nuninō ague aho raromoromo hesi ō'ire rajahijarueje hu ioro'ioemu hibe va'aje jiē'ego. Rajahiromo jabesi a masijehu simanore didi'arue bosōho God-hu hijaje nuninō rideho bahijarueje. Bahiromo uvarueje:

¹¹Nosi Bada God jero bövie bise'e bama mane höjo.
 Jero nimoromo avohë'ëro jio'amajëjo.
 Èhuro ja mae javë'ego iho böröme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu höjo.

Huhohë'e sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijëne jöhoje.

5 Èhi'amu gavodeje röho mare hirono muebejavuaje aho God-ro hesi övo mahuro huhohë'e suroho ma'enë'e jiamu. Èsuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o ⁷ëmino'e suroho badihi taemo'amë'e jiohijo. ²O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a böröme javë'oho badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajëjo. ³Èhi uvamu röhu ö'idöre sa'are sa'a uhure èhi jië'e a börömoho nahoromo bogo mae bogo birohareje huhu ë suri jiovoromo adaho'iröhoho. ⁴Èhi jië'e aho bogo birohamu èhuni na sisë maro nivodeje. ⁵Nivamu a duvahe gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jöho hejëjo. A böröme gemu iae eni jiajëjo. Lionhu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e jiajëhi huro Judah rajo ioro'ioroho èhi iosirëmiromo darugo ma'e höjo. David urimo hinövade a hesi ujo böröme höjo. Èahuro sisëho ruahö'öjë'ëro sivae ⁷goho'amoromo suri jiovë'oho hu eni höjo.

⁶Eni höjamu hejë'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aëro anamu guomë'ëro sinore batato'e jië'e èhi namijamu. A duvahoho ruë numë riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'ego ë Sheep Harihoho riri mare God-are röho ma hesi ririre namihijo. ÈSheep-oho dane aho'obëhe ⁷o nune aho'obëhe ⁷èhi jio'amohijo. Ènune aho'obëhe ⁷jabesi bëhoho God-are Aru'ahe ⁷sa'ae dinö'e dinö'e rëmö'öjadohoje. ⁷Amo ë Sheep Harihohuro rueromo röho mare hijaje aho God hesi övo mare

jiaje suroho baehijo. ⁸Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahe aho'obëhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninö sa'are ague aho raromohijo. Jabumë gemu gemu gita övore ujuohë'e gold'e ramare ridi'e buejarue vëni u'oho ujuohë'e jiohijo. Ridi'e buejarue vëni u'i hesi bëhoho God-are ariböviehu hesi örire atarue jö'o ögohoje. Gita'o ramare vëni u'ohu'o ujuohë'e ague aho raromoromo ⁹jö i'oho ioromo uaruomohijo:

Ja maëremu javë'ëro èhuni suri baeromo siva goho'amë'oho eni javajëjo.

Aëro anagamu jasi köho otehoromo guomane höjo. Guomoromo èhuro ae ajëmijane höjo.

Agane gö gö huë gö gö sine gö gö sa'ae dinö'e dinö'e sisë'i raromaroho jero guomoromo èhuro imëvoromo baejëvoromo God-arinö rëmane höjo.

¹⁰God-arinö rëmoromo jabesi ihoho döro bamëhamu

èhuro jabumë masije riravoromo priest muoho baejare höjo

nosi A Böröme God hesi muoho vaenövoröhëni.

Priest muoho baejë'ëro ijönö masije vaeromo

sa'are ae muebejëvoruomajëjo.

¹¹Èhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obëhe mae bogo adaho varijënoho uvoruomamu. God-are röho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho èho ririro jio'amo'i ë aneraho aho'obëhe ruë numë raromo rova'oruomohijo. ¹²Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo: Anamu guomade Sheep-oho mae höjo. Èhu'ëro darugo maho inömo inöme aho'o uehoro maho vörö maho iho maho aji maho ma-hesiro gemu höjo. Noro hu gemu rajahi'ëjarëjo.

¹³Èhi uvoruomamu hegorovo hejodeje God-hu bamade bövie bise'e ö'idöre sa'are sa'a uhure jovo gagore

raromaruoho ëho jaburo aho'obëhe uvoruomavamu:

God rôho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o

iho maho aji maho darugo maho majabesiro gemu hôjo.

Ëhi jiemu jioibe va'ië'ego jabumë gemu rajëhiemu rajëhinövo'ëjarëjo.

¹⁴Ëhi uvoruomamu hegoroovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ëjöho iae mae-ëjo. O a duvahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajëhiruomohijo. jöhoje.

Suri badihi taemë'e siva dadovobe va'ade

6Ëhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae ⁷badihijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho rôhu gemuëro varurehu anajëhi ëhi uvavamu: Rovëjo. ²Rovëjamu hegoroovo ga'i gavodeje sino ajivë'e horse jiamu. Rôhu ë horse hesi dôre hijade aho pevae ma'enhijo. Mami'e muorovoromo ruahö'öjë'ego bosö mabëhoho hesi simanore didi'ahohijo. Didi'aho'ego va'ohijo muorovoromo huro muorove aho'o ruahö'ö'amo'iröhëni.

³Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho rôhu number 2-oho gohohijo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁴Rovë'ego ae sino kavuo avohë'e horse-re ruehijo. Rueromo vöröe bojami'ego baehijo ëhuro sa'ae gö gö huë mae baerovarue muoho ijumëhego ae göëro göho muo'amo'iröhego. Ëhi ë'iröhego muorovarue kaejö ëgoho hesi örire bojami'hijo.

⁵Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gohadoho rôhu number 3-oho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro

uvavamu: Rovëjo. Rovëjamu naro ga'i gavodeje ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömohe baejë'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'iröhëro i'ue dimino'e jiego. ⁶Ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömohe baejë'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabesi ririre jioromo aëro jövanovoromo sino rövë'e horse-re rovade a hesi örire uvavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuejo. Ijumo'iramu iruno'oho sisërëromo bogojianovo'ajëjo. Ioho bogojianovo'iramu ëhuro hesi manaho ajiomu'ajëjo. Ajiomu'iramu aehu i imo'ië'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ö barëromo ëhuro majae gemu hesi iruno'o maho o majae niö'i gemu hesi iruno'o sisëho ujuoho'aruëjo. Suvuoroho ëmino'e ajiomu'ajëjo. Rôhu jaehu iruno'o ijumë'oho olive ijo bajohu'o grape ö'i bajohu'o bogave ijumo'iranëjo.

⁷Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gemu gohadoho rôhu number 4-ho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁸Rovëjamu hegoroovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivë'e horse-re rovamu. Jio'ajivë'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovëvo'iröhe Aho jiadeje. O ae gö hesi ijore ruehijo. Hesi ihoho Vuovë'e Aribövi Raromarue Öri ari'oho jiadeje. Jabu niö'i vöröe bojemi'ego baehijo sa'ae aho'obëhe tariojogo ëhi niö'i ëhi niö'i jiego jaburo gemu baeröhëni. Gemu baeromo ijumëvego göëro göhu'o muorovoromo vuovoröhego. Ie barëromo vuovoröhego. Guomo guomo sisë baeromo vuovoröhego. Je'io miëro umijego vuovoröhego.

⁹Ëhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho rôhu number 5-oho gohohijo. Gohamu evare gavodeje vuovëvë'e a jabesi aru'ahoho God-ni suvuroo bahijarue maratu bëhire sa'are

raromamu. Ēraromare hesi bēhoho urimoho ē aribōviohuro God-are jōho uehorovoromo biririvoromo majēhinōvareje. God-are jōho biririvoromo majēhijamu gagorovo aēro muo'amamu vuovēv'ēro ēhu'ēro jabesi aru'ahoho ē raromohijo. ¹⁰Raromoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: O asē'e Bada ja darugo eni jī'e ae javajējo. Ja mu sisēho bogo vaejanue o sarerī'e jōho bogo jōvanue a ma-maemu javajējo. Rōhu ē sa'are raromarue aribōviohuro no bijuēmavuare hōjo. Ēhuni ja majae dimino'e ma-nunēremuoho gēbe va'oromo evare ē jabesi mu sisēho mevo gēromo i'uoho mana bojēminējo. ¹¹I'uoho mana bojēminējamu ajivē'e niōgu ēgoho ē aribōvioho suvuorēmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uēvavamu: Majae ma-bisemu ēgo'o nuhanovorējo hujeji jemē muo'amēvarēhi jemē'o nasi mu vaejarue ō mueno'o aehu muo'amego vuovorōhe aribōvi ioro'ioroho rue barējego evare i'uoho mana bojēmi'irode hōjo.

¹²Ēhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae ōvo gō mine gohadoho rōhu number 6-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje sa'aho bōrōmo bōrōme hijiohijiovamu. Sa'aho hijiohijiovo'ego niōgu sisē rōv'e jīajēhi maja nunohuro ēhi rōvo'ego manaerohuro kō va'ēne kavuhijo. ¹³Manaerohuro kavuo'ego buru bōrōmehu rueromo meso hijiovego meso bōso i'ehu rireromo ruvebijajēhi jiji mujōru'ohuro ēhi sa'are rireromo ruvebihijo. ¹⁴Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhohēgo bogo gavaruēhi ō'idōhuro ēhi arorovoromo sisērē va'ohijo. Dahore aho'obēhe o sa'a dirō dirō'e jōvore jio'amajoho aho'obēhe arua anumiae va'ohijo. ¹⁵Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho

muorovo a masijoho inōmo marohē'e aribōvioho darugo'e aribōvioho a jabesi muemu vaejarue aribōvioho jabesi nimoro mu vaejarue aribōvioho ēhi ae aho'o huruomo va'oromo juu gagore dahorue munē burure gurihirovo barēhijo. ¹⁶Gurihirovo barēromo uvoruomohijo: Dahoroho munēho jemēro ahoromo urahahuego ēhuro rōho mare bōrōmo hijaje ae God bogo gō'irajo. O Sheep Harihu hesi vōrōho no bogo baejavuo'irajo. ¹⁷Ēhesi bēhoho vōrō majaho rov'e hōjo. Raro ē vōrōho uraha nami'a'ajējo.

God-hu hesi aribōvie 144,000 avoho muebejēvade jōhoje.

7 Ēhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinō'e dinō'e jīajoho ririre jio'i jabumē aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'oromo anerae gemuēro gemuēro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosihorōhego. ²Buroho ēhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae gōēro aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inōmoho hesi ōv'ero baejē'e ruehijo ēhuro God-are aribōvi jabesi sinore taemēhego jaji'e jio'amo'irōhego. Rueromo ma-darugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejōro mami'e sa'a'o sō jovo'o ijumo'irōhe vōrōho God-aro baeromē'ero. ³Uvoromo uvohijo: Jemēro sa'aho jovoho ijoho nadi vejō'oho ijumo'amohējo. Hujeji God-are mu vaejarue aribōvi jabesi varijore God-are soroho jajivēhego evare jemēro ē jajoho garomo uvo'irarijego: God-ro tugohē'e hōromo jemēro jabumē bogo ijumēvo'i ōri ari'ohemu ijumo'irarije hōjo. ⁴Ēhi uvavamu hejē'i hejodeje aēro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ēmino'e hōjo. Israel hesi

agane 12 aho'obēhe baebe va'ē'e hōjo.
⁵Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000.
⁶Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000.
⁷Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000.
 Issachar hesiroho 12,000.
⁸Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Ēaribōvioho 144,000 jaburo God-are soroho baeruomade hōjo.

God-are aribōvie ae aho'obēhe riravoruomade jōhoje.

⁹Ēhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obēhe mae riravamu. Bogo adaho varijēnoho jiohijo. Sa'ae dinō'e dinō'e agane gö gö sine gö gö huē gö gö aribōvioho ajivē'e niōgu ēgoho io'amē'e juva hanoho ujuohē'e God-are rōho ma hesi nuninō Sheep Harihu hesi nuninō riravohijo.
¹⁰Riravoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: God rōho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niō'iro mabēhe ajamuiromo manō babamavūē'e hōjo.
¹¹Ēhi uvoruomamu God-are rōho maho riri mare jio'i God rajahijarue maje 4-ho ruē numē riravo rova'i rōhu majo jabesi dejonō a duvahoho ruē numē raromo rova'i rōhu a duvaho jabesi dejonō ē aneraho aho'obēhe ruē numē riravo rova'ohijo. Ēhi riravoromo rōho ma hesi rirōre ague aho raromoromo God rajahiruomohijo.
¹²Rajahiromo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ējo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vōrō maho nosi Bōrōme God-aremu jiajoho ēhi ma-jiemu jiobe va'a'ajējo. Ma-jiemu jiobe va'iē'ego noro hu gemu rajahiromo huē mabēhe uanōvo'ejarējo. Iae mae-ējo.
¹³A duvahe 24-ho rōhu gemuēro ri'ōromo na uehijo: Ēajivē'e niōgu ēgo io'amē'e aribōvioho rahumē

jioruomajējo. Dinō'e jioromo rueruomade hōjo.
¹⁴Rueruomade hōjamu naro uavodeje: Na bogo gavajējo. Jasi jero gavanuējo. Jasi jero gavanuē'ego rue a duvahohuro uehijo: Ēajivē'e niōgu io'amē'e aribōvioho ēho bogo vuovēvē'e sa'are raromamu evare Iesu bijōnimarue aribōviohuro jabesi ōrire huē vavaene bōrōmo bēhe bojēmamu baeruomade hōjo. Baeromo rōhu iae mae rueruomade hōjo. Jabumēro God-are Sheep Harihu hesi kōhuro jabesi niōgoho u'oruomamu jabesi sisēho barējēhē'ero niōgoho ma-ajemu jiēho'amajējo.
¹⁵Ēhu'ero jiē'ero jabumē God-hu hijaje rōho ma ē hesi nuninō riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejahoruomaje hōjo. Vaejaho'iramu rōho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromo mu sisēho raboho tugohēho'iramu munē bururo raromanovoruomo'ajējo.
¹⁶Munē bururo raromanovoruomo'iramu ijonōho vadunoho bogo hōmēvonōvo'ajējo. Huēho bogo girihēvonōvo'ajējo. Majaho bōvioho bise'oho bogo ravēvo'iramu sinoroho vōrō'iraeromo birebirēgonōvo'ajējo.
¹⁷Rabēni hesi bēhoho God-are Sheep Harihe rōho ma hesi ririre hijaje ahuro ē aribōvioho hesi Sheep ōmo'ōmego gagovēvoromo muebejēvonōvo'ajējo. Muebejēvoromo sō ujuohoromo a i'ovēvo'irōhe jovore ē va'onōvo'ajējo. Ēhi'o'iramu God-ro jabesi nuni jovoho miorēho'iramu jabesi huē vavaenoho aho'obēhe barē'ajējo.

Suri badihi taemo'amare sivae 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jōhoje.

8Ēhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae ōvo gö mine ōvo göre gemu gohadoho rōhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ō'idōho jōrumoraebe va'ojuvo half hour

rabu'e barëjadeje. ²Ëhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruo naro gëvodeje. Riravoromo hëgöe aho'obëhe 7 bojëmi'ego gemu gemu ujuohohijo.

³Ujuoho'ego anerae göëro gold'e hevöho baeromo rühijo ose ë bamoromo vënëro buejego ridi'e vëni u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ë hesi bëhire rueromo ë namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obëhe bojami'hijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuore ë bamoromo buejego God-are ariböviohuro ëninamijego ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego. ⁴Osoho bojami'ego anerahuro övëro ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomohijo. ⁵Ëhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo God-ni suvuro vënehu buejarue maratu döre ravë'e vënoho aëgoromo irijiomö'ego vënoho suovoromo io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovohijo.

Aneraehu hëgö huobe rovere jöhoje.

⁶Ëhi'ego rue anerae aho'obëhe 7-ho hëgöe gemu gemu ujuohë'ëro huoi jö'ore bamohijo.

⁷Jö'ore bamoromo anerae number 1-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huö'ego ënäro direjohijë'e masijohu'o vëni'o kö'o buaröhë'oho otehö'ö'ego ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o ije aho'o niö'i gemu tariojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade vënohuro ravo barëhijo. O garasi rude rövë'e ma-maho aho'obëhe ravo barëhijo.

⁸⁻⁹Ëhi'ego anerae gemuehu hëgö huadoho röhu number 2-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huö'ego evare dahoru bööröme vënehu ravanöv'ohuro ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o boat aho'o niö'i gemu tariojaroho jövëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ë dirö'e gemuore vuovohijo boat ë dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu dirö'e niö'i bogo.

¹⁰Ëhi'ego anerae niö'iehu hëgö huaroho röhu number 3-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huö'ego jiji bööröme ö'idöre jioromo vënëro ravanöv'e be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amë'e jove aho'obëhe sa'a gagore rojomo'amaje jove aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho dirö'e gemu taemohijo. ¹¹Taemamu jovohoajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ëro jji'ëro. Ajuovo'ego ae aho'obëhe ë jovoho ue'ahoromoajuomo'amoromo vuovohijo. ¹²Ëhi'ego anerae aho'obëhe niö'i gemuehu hëgö huaroho röhu number 4-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huö'ego majae manaere jiji mujöru'e ha'ose aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho gemu sisërëhijo. Sisërëromoramoravohijo. Ramoramöv'ëro ëhu'ëro majae hu sisonu'e jeni'e majae ajivo'iröhe majae bamo'iröhoho niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo. O manaerehu jiji mujöru'ehu vahi'e ajivo'iröhe majae niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

¹³Ëhi'amu naro ga'irögöro ë'amu gavë'i evare hejodeje buruhohuro döre biojë'i uvavamu: O vaevë'e vaevë'ëjo. Sa'are raromaruje aribövioho anera ioro'ioroho niö'i gemu jaburo hëgöho huobe va'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

9Ëhi'ego anerae ëhi niö'i ëhi niö'iehu hëgö huaroho röhu number 5-huro huohijo. Huamu gavode jijoho ö'idöre

jioromo sa'are be'abuejē'e jiamu gagorovo gavodeje gua gago ěgobōvi ma ě hesi ojo jiovarue key-oho aĕro jiji hesi ōrire bojami'ego baejamu. ²Gua hesi ojo jiovarue key-oho baenugoromo gago ěgobōvi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vĕni bŕŕomo bŕŕome gua gagore jioromo u'ivoromo rojomoromo. Rojomoromo majaho tugoho'ego ōri ari'oho aho'obĕhe ramoramovohijo. ³Ramoramovo'ego guaeaviguaeviĕro vĕni u'ire jioromo sa'are ruvebiruomohijo. Ruvebiromo ě guaeaviguaeviohuro niani'ŕ hesi vŕŕo va'ĕnoho baejareje ae ijumo'amorŕhĕni. ⁴Vŕŕoho baeromo rŕhu heruomadeje uĕvavamu: Garasie ije ō'e iruno'e resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave ijumo'irarijĕjo. God-are soru varijore bogojĕ'ohemu ijumĕvorĕjo. ⁵Ijumĕvĕ'oho jabumĕ nadi muo'amĕvo'irŕgoro niani'ŕhehu umijego vi'ehĕgaje ĕhi jĕ'e vi'ehoho manaere ōvo gŕ mine bojĕmibe va'ŕrĕjo. Ēhi uĕhijo. ⁶Ēhi uĕvadĕhi ě manaere ōvo gŕ mine hesi uhure ě ijumĕvĕ'e aribŕvioho vuovo'i nĕgo'ĕ'e. Vuovo'i nĕgo'iramu vuovo'i ōroho bogo biroho'ĕ'ŕ. ⁷Rŕhu ě guaeaviguaeavi jabesi sino haho'oho muorovo'irŕgoro avohĕhare horse-oho va'ĕne jio'amohijo. O jabesi simanore gold'e bosŕ va'ĕnoho didi'ĕho'amĕ'e jiohijo. O jabesi nu ano'oho a nosi nu ano'o va'ĕne jio'amohijo. ⁸O jabesi simano uoho magonahe simano rudu'e jabesi u jiajĕhi ĕhi jiohijo. O jabesi anoho vŕsŕ'e lion jabesi ano va'ĕne jiohijo. ⁹Rŕhu aehu muorovo'irŕgoro biriri'e niŕgehu vinebi tugohoromo io'amarue ĕhi jĕ'e biriri'e niŕgoho vinebire io'amĕ'e jiohijo. O vivojehu diohodiohovoromo huosihĕ'oho ĕho muorovo'i va'i horse-ehu maratu jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahŕrŕ'e baejego hejaruĕhi ĕhi jiajohijo. ¹⁰Rŕhu jabumĕ

uho'e jio'amohijo. Jabesi uhoho vŕrŕ'e niani'ŕ uho va'ĕne jio'amohijo. Vŕrŕo uhore jĕ'ĕro ě uhohuro manaere ōvo gŕ mine umibe va'ĕ'ŕ. ¹¹Rŕhu ě guaeaviguaeavi jabesi bŕrŕomo vaeromo muebejĕvaje aho gua gago ěgobōvi muebejaje anera sisĕhoje. Ēanera hesi ihoho Hebrew jŕĕro uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jŕĕro uvarueje: Apollyon-ajo. Ēiho hesi bĕhoho bŕvi bise'o ijumo'amajohoje.

¹²Guaeaviguaeavi rueruomade vavaeni'e muoho iae barĕ'i rŕhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niŕ'i gŕ'o rue'ĕ'e.

¹³Iae anerae ōvo gŕ minehu hĕgŕ huaroho rŕhu number 6-huro hĕgŕho huohijo. Hĕgŕho huamu hejodeje God-are nuninŕ namijaje gold'e maratu osore osore jioromo uvavamu.

¹⁴Uvoromo ě vejŕ'e hĕgŕ huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae ĕhi niŕ'i ĕhi niŕ'i Euphrates jovo bŕrŕmore tŕvĕvaroho jiovo nugŕ'ŕ'amĕjo. ¹⁵Jiovo nugŕ'ŕ'amĕjamu rue hĕgŕ huade anerahuro ě anerae ĕhi niŕ'i ĕhi niŕ'i tŕvĕvaroho jiovo nugŕ'ŕ'amohijo ae aho'obĕhe sa'are raromaruoho niŕ'i gemu tarioromo niŕ'i nugo'i gemu muo'amŕ'irŕhego ě aneraho ĕhi niŕ'i ĕhi niŕ'i God-ro tŕvĕvoromo bamĕvĕ'ĕro ě majaho ě manaeroho ě vadunoho rovego jiovo nugŕ'ŕ'amego ě sa'are aribŕvioho muo'amĕvorŕhego. ¹⁶Rŕhu ě anerae 4 jabesi horse-re va'arue muorovo aribŕvioho iae 200 million jiadeje. Ējŕho iae na hejodeje. ¹⁷Rŕhu ě muorovo'irŕhe horse jabesi o horse va'arue muorovo aribŕvi jabesi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabesi vineboho biriri'e niŕgohuro tugohoromo io'amĕ'e jiohijo. Rŕhu biriri'e niŕgu jabesi nu ano'oho kavuĕ'e vĕni hŕdu va'ĕne rŕvĕ'e vĕni u'i va'ĕne o hŕvĕ'e munĕ ravoromo hŕdu hŕvĕ'e jiajĕhi ĕhi jio'amohijo. Rŕhu horse

jabesi simanoho lion jabesi simano va'ëne jio'amohijo. Röhu vëni höde vëni u'e o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi jië'oho ëho jabesi jö'ore jioromo suorovohijo. ¹⁸ Horse jabesi jö'ore jioromo suorovoromo vëni hödoho o u'oho o hövë'e munë hövë'e jiajëhi jië'oho ë mu sisëhuro ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tariolaroho niö'i rëmo'i gemu ravëvo barëjadeje. ¹⁹ Röhu ë horse jabesi vöröho jabesi jö'ore o jabesi uhore jiohijo. Jabesi uhoho simano'e jiohijo ëhuro ae ijumo'amo'iröhëni. Jabesi uhoho simano'e jië'ëro ëhu'ëro ë uho jabesi nu ano'oho sigobu sisë jabesi nu ano'o va'ëne jiohijo.

²⁰ Ëmu sisëhuro ëhi rueromo ijumëvo'ego a ioro'ioroho vuovëvo'i ioro'ioroho bogo vuovëvohijo. Bogo vuovëvadeje röhu inömo sisë jabesi övehu avohoromo uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i inömo sisë gold-ehu o silver-ehu o copper-ehu o munë göehu göehu o ijehu avoho'amaroho sarerivoromo uvoruomohijo: Ëho aru'aho'e höromo uehorovemu uehorovoruomohijo. Röhu ëhi jië'e inömoho bogo uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Ma-momorö'öjarueje. Ëhi jië'e inömohu'o aru'aho sisëhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i ëhi ma-uehorovoruomohijo. ²¹ Ëhi ma-uehorovoromo a muo'amarue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruomohijo.

**Anerachu suri bise'o John
bojamamu ijade jöhoje.**

10 Ëhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho bövi maho jië'ëro suëro numë'e simano döre nuoge

ba'amë'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'oho maja va'ëne ajivë'e jio'i hesi höroho vëni hödu ëgobövi va'ëne jiohijo. ² Röhu huhoharue suri bise'oho jiovë'e ë anerahuro övëro ma'enhijo. O hesi höru maho sö jovo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo ëhi namihiho. ³ Ëhi namiromo lion-ehu uvaruëhi ëhi ma-vöröëremu uvohijo. Uvo'ego vajeroho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ano'amoromo dirö'e göre göre ëhi uvobe va'ohijo. ⁴ Vajeroho anoromo uvobe va'amu hejë'i ë vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro ë'odeje. Jajivo'i ë'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevavamu: Vajere övo gö mine övo göre niö'i uvaroho nadi jajivo'i subivëhonëjo.

⁵ Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are bamë'e namijamu gavode anerahuro övo maho ö'idöre nugojiomohijo. ⁶ Nugojiomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromo uvohijo: Ioro'ioeromu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro ⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhijarue aribövi uëvadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Ëhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majehiromo uevavohijo: Rue anera höru gö jovore bamo'i höru gö sa'are bamo namiromo jiovë'e suri övehu ma'ëna-joho ë suroho jero va'oromo bæjëjo. ⁹ Ëhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'oho bojemijëjo. Suri bise'oho bojemijëjamu uevadeje: Më suroho baeromo ijëjo. Baeromo i'iramu jö'ore vuomëro rihuamanovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo. ¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromo ijamu

vuomëro rihuemanovoromo hejodeje dë vi'ehégavamu.

¹¹ Vi'ehégamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromo sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ëho jabesi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obëhe he'irarëjo. Jasi muoho ëhi höjo.

God-are jö majëhijare ae niö'i jabesi jöhoje.

11 Èhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromo uevavohijo: Ri'ö va'oromo God-are javu börömo hesi vahuoho o God-ni mi suvuro buejarue maratu hesi vahuoho baeromo ganëjo dimino'e jiego. O osare raromoromo God rajahijarue aribövioho adahoromo ganëjo dimino'e jiego. ²Röhu God-are javu hesi vahu baej'oho rirönöho nadi baenëjo. Èhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabesi örire bojëmijë'e höjo. Jabesi örire bojëmijë'ëro jabumëro ruuromoromo God-are amo börömocho Jerusalem manaere 42 hesi uhure hörü duruajo'ëro vaeruomö'ajëjo. ³Höru duruajo'ëro vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uë'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Èhi uevavohijo.

⁴Èae niö'ioho ëho sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Èhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabesi jovo baeromo buejego ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro ëhi God-are darugoho baeromo ajoho barue'ë'ö. ⁵Röhu aehu ë ae niö'i jabesi örire ijumëvo'ie'iroho vënëro ë ae niö'i jabesi jö'ore jioromo rueromo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ie'oho iae ëhi

vuovëvo'ë'e. ⁶Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö ëhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare ënoho tugego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjigo evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö ëhuro jabesi divare nëgë'iroho jove gö gö ijumo'amego kö'irae'amoröhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisë gö gö bae'amoröhego.

⁷Amo jabesi jöho majëhibe va'ojuvo barë'iramu vörö'e majo sisëhuro gua ëgobövire jioromo rojomoromo ae niö'iohu'o muorovo'ë'e. Jabu'o muorovoromo ruahö'öjëvoromo anëgo'iramu vuovëvo'ë'e. ⁸Vuovëvo'iramu jabesi sinoho amo börömo hesi öri börömore ëhi raromëvo'ë'e. Èamoho sisëgo ëhuni uvarueje: Èamoho Sodom o Egypt höjo. Röhu urimë'i ë ae niö'i jabesi A Börömocho aëro guduamoromo ë ame gemuore korosire anareje. Amo ë ame gemuore jabesi sinoho raromëvo'ë'e. ⁹Raromëvo'iramu sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e aribövioho ëho jaburo rueromo ë ae niö'i jabesi sinoho ërimëhoromo uarovonövo'ë'ö: Bogo guavëvo'ëjarëjo. ¹⁰Èhi uarovoromo sa'are raromarue ariböviohuro uvoruomö'ë'e: Èae niö'iohuro huë vavaene aho'obëhe nosi örire bojamuinövere höjo. Röhu vejö'oho vuovëvë'e höromo nimoronimorohoromo suvuoramirovo'ë'ö. Èhi'ojuvo majae niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'ë'e. ¹¹Èmajaho barë'iramu God-ro jö'ö ögëro jabesi nu gagore huosihëho'iramu vuovëvadoho i'ovoromo ri'öromo döro riarovo'ë'ö. Döro riarovo'iramu ae aho'obëhe jabumë gëromo juhuonivo avoho'ë'ö. ¹²Juhuonivo'iramu ë ae niö'iohuro he'ë'ö ö'idöre jöe uvo'iramu: Avehuro rojomohëjo. Avehuro rojomohë'iramu evare jabumë nu huodëgarue ariböviohuro ga'ë'ö ë ae niö'ioho ö'idöre suëro numëvobe

ajiom'o'iramu. ¹³Ö'idöre ajiom'o'iramu evare sa'aho hijiohijiovo'ë'e. Sa'aho hijiohijiovo'iramu amo taritarivaroho dirö'e 10 jië'ëro dirö'e 9 mae jio'i dirö'e gemu ijumo barë'ë'e. Dirö'e gemu barë'iramu ae aho'obëhe 7,000 vuovëvo'ë'e. Vuovëvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ë'ö: Asë'e ö'idöre hijaje ae God hesi ihoho böröme höjo. Ehi jioröhoho nara nia'ovoro gavodeje.

¹⁴Vavaeni'e mue niö'i buruhehu uvadoho iae barë'i röhu number 3-oho ma-burëro rue'ë'e.

Aneraehu hëgöe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jöhoje.

¹⁵Iae anerae övo gö mine övo göre gemuehu hëgö huaroho röhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ö'idöre darugo'o uvoromo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Keriso'o jabu niö'iro darugoho baej'ëe höjo bövie rirarovoromo sa'ae aho'obëhe muebe'amoröhëni. Darugoho baej'ëro God-ro böröme namiromo muebemu muebebe va'onövo'ajëjo. ¹⁶Ehi uvavamu hegorovo a duvahe aho'obëhe 24 a masijehu raromarue röho mare God-are bëhire raromaruohuro ri'öromomare God-are raromomomare God rajahiruomohijo.

¹⁷Rajahiruomomare uvoruomavohijo: O asë'e Bada God daruge aho'o baej'ëe ae javajëjo.

Urimë'i jioje rovanoho jaruvohu'o ehi gemuoho hiemu hijanue ae javajëjo. Jasi darugo börömo baeromomare dö mare hiromomare aevoromomare aho'obëhe muebejavuë'ego

ëhuni rajahiruuejo.

¹⁸Urimohomare sa'ae dinö'e dinö'e raromaruue ariböviohuro vörö'iraej'ëe raromonövere höjo.

Jaruvohomare jero jabesi örire vörö'iraejanuëjo.

Majahomare rovë'e höjomare vuovëvë'e aribövi mevëvoromomare gë'iranomomare mae o sisë jëvejo.

Gëromomare jasi mu vaejahoromomare jö baeromomare majëhijaruue aribövi jabesi manomare bojëmi'iranomomare

jasi aribövi manomare jabesi manomare bojëmi'iranomomare

jasi iho mae uehorovaruue ariböviohoinomare va'omare masijore jabesi manomare bojëmi'irane ë hesimare majahu'o

sa'are bövi bise'omare ijumaruhomomare manomare ijumëvo'irane ë hesimare majahu'o rovë'e höjo.

¹⁹Ehi uvo'egomare God-are osae ö'idöremare jiohohomare jiovo'hijomare. Jiovo'egomare God-are jögoromare jiaje maua va'orahoromare jiohijomare. Va'orahoromare jio'egomare baderivoromomare vajerimare varuru'e vaeromomare sa'ahomare hijiohijiovoromomare ënëromare direjohijë'e masijemare darugo'o ruvebihijomare.

Sigobu börömehu magonahomare sihade jöhoje.

12 Ehi'amu gavodeje bogomare gavaruëhimare jië'e mu böröme gö ö'idöremare jiamumare. Eümü hesimare bëhohomare magonahomare gemumare jiohijomare. Majae niögomare va'ënemare ba'amë'e jiohijomare. O hëromomare maneromare bamë'e jiohijomare. O hesimare simanoromare jijemare aho'obëhemare 12 inovoromomare bosö va'ënemare didi'ahë'e jiohijomare. ²Röhumare dë'ëromare jië'ëromare raho'irögoromare vi'ehe böröme baeromomare hara'uoromomare darugo'o jö'e dadovavohijomare.

³Ehi'egomare bogomare gavaruue mu böröme gö'omare ö'idöremare ruühijomare. Eümü hesimare bëhohomare kavuë'e sigobumare börömomare böröme jiohijomare. Vörö'e mae jiohijomare. Hesimare simanohomare aho'omare övomare gö mine övomare göre niö'i jio'amohijomare. O hesimare danohomare aho'obëhemare övomare gö mine övomare gö mine jio'amohijomare. O sigobumare simanohomare gemumare gemumare a masijemare io'amaruëhimare jië'e bosöhurumare

didi'o'amë'e jio'amohijo. ⁴Röhu jije aho'obëhe ö'idöre jio'amajoho niö'i gemu tarijarohe dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo ë harihu raho'ie'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro. ⁵Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijonö hujejo ha'itoho baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho vörö'o muebejëvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego ë aho ma-majioho ba'ojio God-hu röho mare hijajire ë nugohijo. ⁶Evare vëmohuro ju'ebiro mo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere ë hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barë'iröhego.

⁷Ëhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera böröme Michael'o huhu muebejëvaje anerahu'o ëho jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruomohijo. Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömo hu'o mana muorovëmihijo. ⁸Muorovëmi'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi ariböviohu'o taemëvohijo. Taemëvoromo uëhijo: Ave ö'idöho ioro'io remu vonugo'i va'ohëjo. ⁹Ëhi uëngoromo ë sigobu böröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Ësigoboho ni'i'ivadire jiohe rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuibe juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisë ömo'ömo hu'o sa'are baba'amëvohijo.

¹⁰Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömo ho God-ro hesi darugoho röjahuiromo bövi mae namiromo sisëho noni ruahö'öjahuë'e höjo. O jaruvoho God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamuaje aho Kerisoro no muebejavuaje darugoho röjahuijë'e höjo. Ëhesi bëhoho jö sisë majahijaje

aho baba'amë'e höjo. Huro God nosi A Börömo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o jabesi jö sisëho sareramiromo majahinövade höjo. Röhu jaruvoho baba'amë'e höjo. ¹¹Nosi Christian ö mueno'ohuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho köe rueromo guomë'ero mae javuajë uvoromo hesi jöho ae sama'e majëhiromo ëhuro sisëho ruahö'öruomade höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo: No Keriso-are jöëni vuovë'oho iae hesi höjo. ¹²Ëhuni ö'idöho mabëhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövioho mabëhe jëvaje nimorohohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o vaevë'e höjo ë hesi bëhoho Satan hu ë abuejë'ego. Abuejë'ero garomo uvaje höjo: Nasi majaho barë'irögoro ë'ajëromo vörö'irajë'e höjo. Ëhi uvoruomohijo.

¹³Ëhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amë'ero sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho ijumo'i siho baeromo va'ohijo. ¹⁴Siho baeromo va'ego buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro God-aro baehijo ëhuro bioromo a rumo'e sa'are va'oromo hesi röhohe hiröhëni. Hijego God-ro muebejego sigoboho ë magonahuhu hijaje öri ari'eroho bogo va'ego vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'öhego. ¹⁵Ëhi'ego sigobohuro jovo böröme hesi jö'ore otehö'öhijo ë jovohuro ruomoromo ë magonahuhu jiajire va'oromo ë magonahoho bava'ojöro. ¹⁶Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magonahoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo tögöromo'ego jovohuro ë gagore va'o barëhijo. ¹⁷Va'o barë'ego ë sigobohuro magonaho hesi örire vörö'iraeromo va'oromo magonaho hesi aboji harihu'o ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu ë aboji harihu'o jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuare

jö biririvoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome. Ēariböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo. ¹⁸Ēhi'oromo ě sigobohuro va'oromo sō jovo riröre raromohijo.

Vörö'e mi niö'iehu rueromo mu sisë vaejare jöhoje.

13 Sigobohuro sō jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisë sō jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obēhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obēhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruēhi jiē'e bosōho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisēho gemuohemu jajivo'amē'e jiohijo. ²Röhu ě vörö'e mi sisë hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ēne jiohijo. O hesi höroho bear höru va'ēne jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ēne jiohijo. Röhu rue sigobohuro darugo börömēro jiē'ēro ě darugoho vörö'e mi sisēho bojamiromo uahijo: Na'o röromo röho maro ajio hiromo nasi öri ari'oho aho'o muebejehonējo. ³Röhu ě mi sisēho hesi simanoho gemu aēro anamu guomoromo i'ovē'ēro batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovē'ēro batato'e jiamu ae aho'obēhe ēho garomo tiötiövoromo simane sisē'i uehorovoromo uvareje: Ēho mae höromo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ⁴Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörö'e mioho hesi darugoho mabēhe bojamijade höromo ēhuni sigoboho rajahiruomohijo. Sigoboho rajahiromo vörö'e miohu'o rajahiruomohijo. Rajahiromo uvoruomohijo: Ēvörö'e mioho darugo ma'e höjo. Rahuaro ēhi jiē'e darugoho höjo. Rahuaro ě vörö miohu'o muorovo'ajējo. Ēhi uvoruomohijo.

⁵Ēhi'ego God-ro ě vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro nimoronimorohē'i jö sisë jövoromo hesi nimoromo bövie bise'e muebebe va'ujuvo manaere aho'obēhe 42 barē'iröhego. ⁶Öroho bogo tugohahē'ero vörö'e mi sisēhuo ri'öromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje öri ari'oho sivoromo God'o gemu mae ö'idöre raromarue aribövi jabesi sisēho sarerivoromo ěma jövohijo. ⁷Jö sisēho ēhi jövo'ego God-ro ě vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro God-are ariböviohu'o muorovoromo ruahö'öjēvo'iröhego. Ruahö'öjēvoromo vöröho baeromo agane gö gö sa'ae dinö'e dinö'e huē gö gö sine gö gö aho'obēhe muebejēvo'iröhego. ⁸Ae aho'o sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho jaburo ě vörö'e mi sisēho iae uvene aho röjahiruomo'ē'e. Uvene aho röjahi'iröhe hesi bēhoho urimo God-hu ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabesi ihoho hesi Sheep Harihu anego guomoröhe hesi surire jajivo'amadeje hu'o maro raromemu raromo'iröhego. A ioro'ioro jabesi ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo ēhioho maroho raromo'iröhego. Röhu iho bogo jajivo'amē'e sa'are raromarue ariböviohuro vörö'e mi sisēho rajahiruomo'ē'e.

⁹God-are jö hejaruje aribövioho ave jöho hehējo. ¹⁰Aehu jemē guduamēvoromo savoji gagore ba'amēvo'iē'oho iae savoji gagoro ba'amēvo'ē'ö. O aehu muo'amēvamu vuovēvo'iē'oho iae vuovēvo'ē'e. Ēhi jiē'e mu sisë rue'iröhohuni ēhuni God-are aribövioho jemēro biririvoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹Ēhi'amu gavodeje vörö'e mi sisë gö'o sa'a gagore jioromo rojomamu. Ēmi hesi danoho niö'i sheep harihu hesi dano jiajēhi ēhi jövohijo. A'i huhu

jö jövajoho ë sigobu börömehu jöva-
jêhi ëhi ma-darugo'o jövohijo. ¹² Ijore
rovade vörö'e mi sisêhuro urimore
rovade mi sisê hesi vöröe gemuoho
bae barëromo huni rëromo muoho vae-
hijo. Urimore rovade mi hesi muoho
vaeromo sa'are raromarue aribövioho
uêhijo jabumëro urimore rovade mi
sisêho uvene aho røjahi'iröhego. Aehu
hesi simanoho gemu anahamu guo-
moromo i'ovade ë hesi batato'e simano
jiê'e mioho rajahi'iröhego muoho vae-
hijo. ¹³ Ijore rovade miohuro urimore
rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo
gavarue vörö'e mu masijoho vae-
hijo. Mu masije gö gö vaeromo röhu
ae aho'obêhe jabetesi nunire namiromo
uvo'ego vënohuro ö'idöre jioromo sa'are
ruvebihijo. Èhu'o ë'ohijo. ¹⁴ God-ro
hesi öroho bogo tugohahê'ëro èhu'ëro
ijore rovade miohuro urimore rovade
miohuni rëromo ëhi jiê'e vörö'e muoho
vaeromo èhuro sa'are raromarue
aribövioho sarerëmi-hijo. Sarerëmiromo
uêhijo jabumëro urimore rovade mioho
rajahi'i munë o rabe sehoromo inöme
hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego.
Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo
i'ovade ë hesi batato'e jiê'e mi hesi
nu ano'o va'ëne avohoröhego. ¹⁵ Urimore
rovade mi hesi nu ano'o va'ëne inömo
hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo
mi nu ano'o va'ënohuro daruge baeromo
jöe jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho
bogo uvene aho røjahijego muo'amo'iröhego.
¹⁶ Èhi'oromo ë ijore rovade miohuro
a masijoho a ininoho inömo marohê'e
aribövioho inömo rumo'e aribövioho
a jabetesi muemu vaejarue aribövioho
jabetesi nimoro mu vaejarue aribövioho
ae aho'obêhe mae jöe bojëmiromo
uêhijo: È'ego no jemesi övo manö o
varijore jajivëharëjo. Jajivëharëjamu
ejêho'ego jajivëhohijo. ¹⁷ Bogo

ejêho'ibejo mi sisêhuro öroho tugo-
hêhego iruno'oho bövioho bise'oho bogo
imo'ibejo. Èjajivëharoho mi hesi iheje.

¹⁸ Èhesi bëhoho avoho uehorovore. Ae
rahu simano ma'e jëvë'oho ë mi hesi iho
hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi
ihoho 666-je. Èihoho avoho adahê'oho
a ihe biroh'anue.

**God-are aribövie 144,000
jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.**

14 Röhu naro ga'i gavodeje God-
are Sheep Harihoho Zion dahorure
nami'ego ae aho'obêhe 144,000
Sheep Harihu hesi ihohu'o hesi Vavu
hesi ihohu'o varijore jajivo'amê'e hu'o
riravamu. ² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre
uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego he-
jaruêhi o vajerehu anego hejaruêhi o
aehu gita bejego heromo vuëvavuajêhi
jöho ëhi jjavavamu. ³ Èhi uvoromo God-
hu hijaje röho ma hesi nuninö hu ra-
jahijarue maje 4 jabetesi nuninö a du-
vaho jabetesi nuninö riravoromo jabetesinö
nu ano'oho nugoromo jö i'oho ioruo-
mohijo. Ae aho'obêhe sa'are sisê'i raro-
maruoho röhu ae 144,000 ëmino'e God-
hu baejëvadoho ë ariböviohuremu ë jö
i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'ioroho
bogo. ⁴ Èaribövioho magonaho'oho mu
sisêho bogo vae'i ma-mae raromarueje.
God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e
va'ë'iroho jabu'o hesi ijore ijore jiji-
harueje. A ioro'iore aho'obêhe jio'ama-
joho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo
èhuro ë ariböviohuremu hesi baejë-
vadeje. Èaribövioho God'o hesi Sheep
Harihohu'o jabuhu aevö'i ma-mabêhe
baejëvaroho jëve. ⁵ Jabumë bogo sareri
jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-
maemu jëve.

**Anerae niö'i gemu
jabuhu uvare jöhoje.**

⁶ Èhi'amu gavodeje anerae gö döre
bioromo va'amu. Èanerahuho God-are

jö maho baejë'ëro sa'are raromarue aribövioho majëhiromo uë'irögoro ë'ohijo: Ioro'io remu jioröhe muoho ëhi ëhi höjo. Ëjö maho sa'are raromarue aribövie aho'obëhe sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho majëhi'i va'ohijo. ⁷Va'oromo jöho ma-darugo'o majëhiromo uëhijo: Jöe hehëjo. God-are öroro avo'avoho uehorovoromo uvohëjo: Hu gemu börö-moho höjo. Huhu ae aho'o mevëvo'iröhe majaho rovë'e höjo. Ëhuni ö'idö sa'a sö jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamade aho God hesi öroro uvene aho røjahihëjo.

⁸Ëhi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uëvavohijo: Jöe hehëjo. Iae amoho bejë'e höjo. Iho'e amo böröme Babylon vejö'oho barëjë'e höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Babylon amo rajohuro mu sisë røjëhinövareje. Magonahehu ae mu sisë røjëhiromo vörö'e jovo i'imëmege ue'ahoromo simano sisërëromo önö'e jijiharuëhi ëhi Babylon amo rajohuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho mu sisëho røjëhijamu simane sisërëromo mu sisë sisë vaeruomë'e höjo. Ëhu'ëro Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomë'e höjo.

⁹Ëhi uvo'ego anerae niö'i rueromo jö majëhijaroho röhu number 3-ohuro jabesi ijore rueromo uëhijo: Jöe hehëjo. Ae rahu mi sisë o hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho røjëhiromo hesi iho varijore o övore baejë'oho ¹⁰ë ariböviohuro God-are i'uoho baeruom'ajëjo. Aehu vörö'e jovo bogo sanuovë'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ëhi jië'e i'uoho God-ro vörö'iraeromo bojëmi'iramu baeruom'ajëjo. Baeromo God-are anera jabesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raromoromo vënohu'o vënehu ravoromo giosijiomë'e munëhu'o ravëvo'iramu hara'uoruum'ajëjo. ¹¹Hara'uo'iramu ë aribövi ravëvaje

vënoho bogo duoro'ho'i ma-u'ivemu u'ivonövo'ajëjo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisë o mi hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho røjëhijë'oho o mi hesi iho sinore baejë'oho ëhi jië'e aribövioho jabesi vi'ehoho bogo u'uho'i vae majae ma-jiemu jiobe va'a'ajëjo. Anerahuro ëhi uvavohijo.

¹²Ëhi jië'e huë vavaeni rue'iröhohuni ëhuni God-are ariböviehu hesi jögoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemëro birivoromo ëhi gemu vaebe va'orëjo.

¹³Ëhi'amu hejodeje ö'idöre uevavamu: Jajivoromo uvonëjo: Badare muohuni avevejö'e o ijonö vuovëvë'oho jabumë huë mae baebe va'a'aruëjo. God-are Aru'ahohuro jöe gemuoho jövoromo uvajëjo: Io'ajo. Iae huë mae baeromo mu masijehu u'uvëvadoho vuonugo'i nuho'aruëjo. Nuhë'i ga'a'aruëjo jabuhu vaejarëhi ëhi mae jio'iramu.

**Anerae göehu aribövi ma
gagovoromo avoho bahi'i anerae
göehu sisë aribövi gagovoromo
i'u bojëmade uhu jöhoje.**

¹⁴Röhu naro ga'i gavodeje a ma va'ëne aho ajivë'e sue döre hijamu. A masijehu didi'aruëhi jië'e gold'e bosöho simanore didi'ë'e jiohijo. O anio ma'e siravaho övore jiohijo. ¹⁵Röhu anera göhuro God-are osa börömore jioromo höröromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi örire ma-darugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahjarue majaho rovë'e höjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijëjo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jië'e höjo. ¹⁶Ëhi uvavamu hegorovo sue döre hijaje ahuro ë siravahuro sa'are jiaje iruno'o maho tarivoromo avoho bahihijo.

¹⁷Ëhi'ego röhu anera göhuro God-are osa böröme ö'idöre ë jioromo anio ma'e siravaho baejë'e höröromo ruehijo.

¹⁸ Ĕhi'ego anerae gö vëni muebejaje anerahuro God-ni suvuoro vënehu buejहारue maratu bëhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi örire ma-darugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ö'i bajoho mavë'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohëjo. ¹⁹ Ĕhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro ma'are jiaje ö'i bajoho tarivoromo munë guorötore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovoröhëni. Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoje. ²⁰ Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu ë ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro ë kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi ë jovo hesi ëgoho ëmino'e jiohijo. O hesi börömo 300 kilometre jiohijo.

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'ajaburu rama ujuohare jöhoje.

15 Ĕhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruëhi jië'e mu börömo böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Ĕhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Ĕinömo sisëho rue'iramu ëhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Ĕhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo jiohijo. ² Ĕhi jio'i röhu gavodeje jovo e'u deri va'ëne börömo böröme jiamu. Ĕe'u va'ënire vënëro ravanovoromo kavuhijo. O ë e'u va'ëne hesi riröre ae riravohijo. Urimoho ë ariböviohuro biririvoromo mi sisëhu'o hesi nu ano'o va'ëne inömo'u'öho ëho jabesi muoho jöho bogo

ejëhoromo mi sisë hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruahö'öjareje. Ĕariböviohuro God-hu i'imëmade gitaho ujuohë'e e'u va'ëne ë hesi riröre riravohijo. ³ Gitaho ujuohë'e riravoromo God-are mu vaejahaje ae Moses-are jöho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jöhu'o ioromo uvoruomohijo:

Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Jasi muoho masije ma-mabëhe höjo.

Ja böröme namiro mo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajëjo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma maemu jio'amajëjo.

⁴ Bada raro ja bogo böröme hö uehorovo'ajëjo.

Raro jasi ihoho bogo döroho bamo'ajëjo.

Ja gemu ma-maemu javajëjo.

Sa'ae aho'obëhe rueromo jasi örire rajahiruomo'ajëjo

jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Ĕhi'amu gavodeje ö'idöre God-hu jiajire niögu javu maho jiovë'e jiamu.

⁶ Jiovë'e jiamu gagorovo naehu avevejö'e uëvode aneraho 7 ë osare jië'ëro mamabëhe ajivë'e sanu'e niögoho io'amë'e

vinebire gold-ëro muoho taemo'amë'e suorovoromo ruehijo. ⁷ Rue'ego God rajahjarue maje 4-ho röhu gemuëro anerae 7 jabesi örire gold'e hevöho 7

ëhi anerae gemu gemu bojëmibe va'ohijo. Ĕhevö gagoho God-hu a i'u bojëmi'iröhe vöröhuro irijiomo'amë'e jiohijo

God ioro'ioremu hijaje a hesi vöröhuro. ⁸ Röhu God-are ajohu'o darugohu'o ë hesi u'ohuro God-are osa mare

u'ivoromo rumorovohijo. Ae gö ë God-are osa maroho bogo rumo va'o varijënöho jiohijo. Hujëji anerae 7-ho jaburo

a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe mue 7-ho vae barë'iramu evare va'oruomo'ë'e.

**Anerae 7-ehu God-are vöröe ramare
jio'amajoho otehö'öjamu sa'are
raromarue ariböviehu huë
vavaeni sisë baebe rovamu
John-hu gavade jöhoje.**

16 Ëhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o 7 jabesi örire ma-darugo'o uëvavamu: Va'oromo God-are vöröe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehö'öhëjo.

² Ëhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi övore ramare vöröho sa'are otehö'öhijo. Otehö'ö'ego mi sisë hesi iho sinore jajivëhoromo mi sisë hesi nu ano'o va'ëne inömo rajaharue aribövioho vi'ehi'e sagoho sagoho sisëho baeruumohijo.

³ Sagoho sagohoho baeruumamu urimo anerae gemuehu ramare vörö otehö'öjadoho röhu number 2-ohuro ramare vöröho sö jovore otehö'öhijo. Otehö'ö'ego sö jovoho vuovë'e a jabesi kö va'ëne jio'amohijo. Jovoho kö va'ëne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barëhijo.

⁴ Vuovo'ego urimo anerae niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 3-ohuro ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego rova'o'amë'e jovohu'o sa'a gagore rojomaje jovohu'o körae'amohijo. ⁵ Ëhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuro uavavamu: O asë'e God urimë'i jioje rovanoho avevejö'oho ëhi javajëjo. Ja a maemu javajëjo. Jaehu a gëromo ëhi jië'e i'u mana bojëmijanuoho iae mae höjo. ⁶ Nume aribövi sisëhuro jasi jö baeromo majëhijarue ariböviohu'o jasi aribövi ma ioro'iorohu'o muo'amamu jabesi köho rovide höjo. Jabumëro jasi aribövioho muo'amamu köho rove'ego ëhuni jero jabesi örire köe mana bojëmijane höjo ue'aho'iröhego. Jabumë sisë'i ë'arohuni ëhuni ëhi jië'oho iae mae höjo. ⁷ Ëhi ua'ego God-ni suvuoro vënehu bue-

jaharue maratuore uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo. Jaehu a gëromo i'u mana bojëmijanuoho ëho bogo mu sisëho vae'iro iae mu mae vaejanue höjo.

⁸ Ëhi uvo'ego urimo anerae niö'i gemuehu vörö otehö'öjaroho röhu number 4-huro ramare vöröho maja nunire otehö'öhijo. Otehö'ö'ego God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohohijo majaëro vörö'iraeromo ae aho'o jabesi sino haho'oho vënëro ravëvanovoröhego. ⁹ God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohë'ëro majaëro sisë maro nijëmiromo vënëro ravëvanovo'ego ë i'u nugö'öjade aho God agoruomohijo. Jabumë jabesi mu sisëho bogo vuonugoromo bogo uvoruumohijo: God-are ihoho böröme höjo.

¹⁰ Ëhi'ego urimo anerae ëhi niö'i ëhi niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 5-huro mi sisëhu böröme vaeromo hijaje hesi döre ë ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego ë mi sisëhu muebejaje öri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obëhe hara'uoromo anëro bitaroho ja'ihorovo'amohijo. ¹¹ Anëro bitaroho ja'ihorovo'amë'ëro jabesi vi'ehohu'o sagoho sagohohu'o uehorovoromo ö'idöre hijaje aho God hesi örire agoruomohijo. Jabumë mu sisë vaeruumadoho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

¹² Ëhi'ego urimo anerae övo gö minehu vörö otehö'öjaroho röhu number 6-huro ramare vöröho rova'ë'e jovo böröme Euphrates-are döre otehö'öhijo. Otehö'ö'ego jovoho sinihohijo ëhuro ruhe maja rojomajinö jioromo rueröhe a masijo jabesi öroho jiovëhego maro rueromo muorovoruumoröhego. ¹³ Ëhi'amu naro gavodeje aru'aho sisë niö'i gemu vahuno va'ënoho göhuro sigobu böröme

hesi jö'ore jioromo göhuro mi sisë hesi jö'ore jioromo göhuro sareri'e aru'aho'e jö majëhijaje a hesi jö'ore jioromo suorovoromo rueruomamu. ¹⁴Ëaru'aho sisëho jabumë Satan-are anera sisëro jioruomë'ero bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinö'e dinö'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribövioho aho'obëhe gagovëvego daruge aho'o baejë'e aho God-are maja börömo rovego muorovoruumoröhego.

¹⁵Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Naro vajiohu'e aëro ö'anovo'ië'ajëjo. Ëhuni ae rahu nune jioromo niögu avo'avoho mueberovë'o'ho iae mae jioruomajëjo. Ëhi jië'o'ho bogo ma-sinëremuoho a nuniroho jijihoromo javojoho baeruumajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁶Amo ë aru'aho sisë niö'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sö ujuohëvo rueromo öri ari'o ihe Hebrew jöehu uvaruoho Armageddon ë gagovëvohijo.

¹⁷Gagovëvo'ego urimo anerae övo gö mine övo göre gemuehu vörö oteh'öjaroho röhu number 7-huro ijo tugoholi ramare vöröho sa'anö oteh'öhijo. Sa'anö oteh'ö'ego God-are osa börömore jiaje röho mare uvavohijo: Iae barëjë'e höjo. ¹⁸Iae barëjë'e hö uvo'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho sisë maro hijiohijiovohijo. Aevoromo aehu sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo ëhioho darugo'e maho hijiohijiovo'i ma-bisemu jiobe rovadeje. ¹⁹Sa'aho hijiohijiovo'ego amo börömo niö'i gemu tariorovobe va'ohijo. Tariorovobe va'ego ame gö gö sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho sisërë'amohijo. Röhu God-ro amo böröme Babylon hesi sisëho bogo rumonimo'i vörö'iraeromo i'uoho amo rajoho bojëmihijo ëhuro aehu vörö'e jovo ue'ahoromo hara'uaruëhi ë i'uoho baeromo ëhi

hara'uoruomoröhego. ²⁰Ëi'uoho bojëmi'ego sa'a dirö dirö'e jio'amajoho dahore aho'obëhe sisërëromo ëhi va'o barë'amohijo. ²¹Röhu ënëro direjohi'amë'e masijo masije ruvebihijo. Ëhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amë'ero ëhuro ruvebiromo ae taemo'amoromo ijumëvohijo. Sisë maro ijumëvo'ego jaburo God agoruomohijo.

Önö'e juvaje magonaho börömo hesi jöhoje.

17 Ëhi'ego anerae aho'obëhe 7 rama ujuoharoho röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahego önö'e juvaje magonaho börömehu i'u baejajoho gavëjo. Ëmagonahoho ruë numë jovemu jië'e öri ari'ere hijaje höjo. ²Urimë'i a masije aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e muebejaruoho ëho jaburo ë magonahoho sihonöväre höjo. O ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ëho jaburo hesi jöho ejahoromo hesi vörö'e jovoho ue'ahoromo simane sisërëromo hu'o mu sisëho vaenöväre höjo. Ëhuni rovego na röjahego huhu i'u baejajoho gavëjo.

³Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ë anerahuro na baejevoromo a rumo'e sa'are rühijo. Baejevoromo rovamu naro gavodeje magonahoho sino kavuë'e mi sisë hesi döre hijamu. Röhu mi sisë hesi sinore iho sisë God agaruoho jajivo'amë'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obëhe 10 jio'amohijo. ⁴Röhu ë magonahohuro kavuë'e niöge nu ano'e gö gö jië'o'ho ruahë'e gold mabëhëro aji'e munë mabëhëro nieniae gö gö mabëhëro ëhuro gurasijiomoromo avohorovë'e hihijo. Hiromo gold'e enatuoho övëro ma'enuhijo. Ëenatu gagoho ë magonahehu va'inumie mu gö gö vaejaje ë hesi va'inumuhuro irijiomë'e usihö'e sisë bëhe jiohijo.

⁵O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uvë'e jiohijo: Ave magonaho hesi bëhoho amo börömoho Babylon höjo. Önö'e jijiharue mu gö gö vaejarue sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi vëmoho höjo. ⁶Röhu na gavodeje ë magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisërëjë'e jiamu ë hesi bëhoho huro God-are ariböviehu Iesuare jö birivoromo majëhijaroho muo'amoromo jabesi köho ibe rovë'ëro. Èhu'ëro jië'ëro simanoho sisërëjë'e jiohijo.

Simane sisërëjë'e jiamu gagorovo na tiötiovevadeje. ⁷Tiötiovevamu gegorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabëni tiöjanuejo. Èmagonaho hesi uhu jöho o magonahehu döre hijaje mi sisë simane 7 o dane 10 jiajoho ë mi hesi uhu jöho huruoho majahi'ie'ajëjo. ⁸Jaehu gavane mioho urimo namijade höjo. Röhu avevejö'oho bogohöjo. Röhu u'emu gua ëgobövi sa'a gagore jio rojomo'ie'ajëjo ijonö sisëro va'iröhëro. Rojomo'iramu sa'are raromarue ariböviohuro tiöromo jöe barëjëvo'ajëjo. Urimë'i ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu raromo'iröhe surire a ioro'ioro jabesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabesi ihoho bogo jajivo'amade höjo. Jabesi iho bogo jajivo'amade ariböviohuro ë mi sisëho garomo tiöruomo'ajëjo. Èhesi bëhoho ë mioho urimo namijadoho avevejö'oho bogojajoho röhu ijonö röhu maho jio'a'ajëjo. Iae ehuni tiöruomo'ajëjo.

⁹Röhu ae rahu ave jöho avo'avoho uehorovoromo simano mae baeromo bëhi nahë'oho ave nasi uhu jö hesi bëhoho biroho'arujëjo. Èjëvode mi sisë hesi simane 7 ëho jabesi bëhoho dahore aho'obëhe 7 hesi jöho höjo. Èmagonahohuro ë dahore aho'o 7 jië'e hesi döre hijanovaje höjo. Röhu simane 7 jabesi bëhoho gö sa'are masijo vaejarue

ae 7 jabesi jöho höjo. ¹⁰Övo gö mine rireromadoho gemu avevejö'oho daruge jioromo hi'i röhu gemu gö'o bogo rovë'e höjo. Rovë'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajëjo. ¹¹Röhu mi sisë urimo nami-jë'ëro jaruvo bogojiaje hesi bëhoho a masije 7 jabesi jö uavode röhu ë hesi ijore number 8-ehu rueröhe hesi jöho höjo. Röhu ëho urimo riravobe rovarue a masije 7 jabesi ae gemuoho jio'a'ajëjo. Röhu hu sisëro va'a'ajëjo.

¹²Röhu mi hesi dane 10 gavanoho ë hesi bëhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabesi jöho höjo. Röhu avevejö'oho mueberuomo'iröhe öri ari'oho bogo baeruomë'e höjo. U'emu bae'a'aruëjo. Jabesi muebe'iröhe öri ari'o baejë'iroho evare a muebejëvo'iröhe darugoho bae'a'aruëjo mi sisëhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejëvego majae ma-bisemu jioromo evare ë darugoho barëjëhoröhego. ¹³Èa masije aho'obëhe 10 ëho jaburo uehore gemu bae'a'aruëjo. Uehore gemu baeromo jabesi darugoho aho'o mi sisë hesi örire gemu bojamiromo ajaminövo'aruëjo. ¹⁴Mi sisëho ajamiromo ri'öromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruëjo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovëmiromo jabumë ruahö'öjëvo'ajëjo ë hesi bëhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho jië'ëro. O huhu baejëvo'i uehorovëvoromo hesi baejëvade ariböviehu hu gemu birivoromo uehorovarue ë aribövioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimuvoromo muorovoromo sisëho ruahö'öjëvoruomo'ajëjo.

¹⁵Anerahuro ëhi ueromo uehijo: Önö'e juvaje magonahehu ruë numë jovemu jië'ire hijamu gavane jovo hesi bëhoho ae aho'obëhe sine gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi jöho höjo. ¹⁶Röhu mi sisëhu'o

hesi dane aho'obēhe 10 ga'amanoho ēhu'o jaburo huotorovoromo ē önö'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruējo. Ijumoromo niögu siri'oho jahaho'amo'iramu dē'ahobatēremu jio'iramu ēhi nuguruomo'ajējo. Dē'ahobatēremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vēniru huuruomo'ajējo. ¹⁷ Ēhi ē'irōhe hesi bēhoho God-ro uehore ē danoho simanore bojēmijade hōjo ēhuro huhu nimaje muoho vaejahoruomorōhego. Huhu nimaje muoho jabumēro vaejahoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisēho jabetesi darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ē mi sisēhuro bövie namiromo öri ari'oho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uēvadēhi ēhi jiorōhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bēhoho iho'e amo börömoho hōjo. Ēamohuro sa'ae dinö'e dinö'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue hōjo.

Amo sisē Babylon ma-ioro'ioremu sisērē barē'irōhe jōhoje.

18 Ēhi'amu gagorovo gavodeje anerae gö ö'idöre jioromo ruvebijamu. Hu darugo böröme baejē'ero ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obēhe ajivo'amohijo. ² Sa'ae aho'obēhe ajivo'amo'ego ma-darugo'o uvohijo: Amoho barējē'e hōjo. Iho'e amo börömoho Babylon vejō'oho barējē'e hōjo. Avevejō'oho ē amoho Satan-are anera jabetesi ame hōjo. Aru'aho sisē jabetesi öri ari'e hōjo. Va'inumie ugo sisē ihe göero göero ē raromo jijiharue hōjo. ³ Ēhesi bēhoho ēhi hōjo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromo simane sisērōromo hu'o önö'e vaejarue ēhi jiē'e mue gemuoho ē amo rajoho jaburo sa'ae aho'obēhe rōjēhijare hōjo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruēhi

sa'are a masijo ömo'ömhuro ē amo gemuore bimuvoromo javoji'e mue gö gö vaejare hōjo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare hōjo. Ēhi nimē'ero inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromo rueromo ē amore jabetesi inömo imoromo ēhuro moni ma'e jēvade hōjo.

⁴ Ēhi uvavamu hejē'i hejodeje ö'idöre huē gö uvavamu:

Nasi aribövioho ē amore raromarujoho vuonugo'i ruehōjo
 ēhuro ē amo rajo jabetesi gemuoroho bogo bimuvoromo mu sisēho vae'irarije hōjo.

O jabuhu i'u baeruomajoho jemē bogo bae'irarije hōjo.

⁵ Ēamo rajehu mu sisē börömo bēhe vaebe rovaroho

God iae uehorovajējo i'ue bojēmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisē vaeruomadēhi jemēro i'uoho mana ēhi bojēmiromo röhu gö'o döro börömo bēhe bojēmirejo. Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojēmanovamu ue'ahoromo ijumorovarēhi

jemēro ēhi mana bojēmirejo.

Röhu vörö ma-ma'e jovoho bojēmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarējo.

⁷ Urimo amo rajehu nimoronimorohē'i jijihoromo mahunö'e raromarēhi i'uoho mana ēhi bojēmego hara'uoromo huē vavaene baeruomo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajēhi: Na magonaho börömēro jevē'ero dö maro hijaje hōjo.

Na bogo doruoho hijaje hōjo.

Bogo mae bogo huē vavaenoho bae hesi jevajē uvajēhi

ē amo rajohuro ēhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje hōjo:

No masije javuajējo.

⁸Ĕhuni majae gemuore jabesi i'uoho aho'obēhe ma-majioho rue barē'iramu sisērējēvo'ajējo.

Ae guomo guomo sisē baeromo vuovēvo'ajējo.

Huē vavaene bōrōme jabesi ōrire rue'a'ajējo.

Hōmo majae rue'a'ajējo.

Vēnēro ravēvo barē'ajējo

ē hesi bēhoho jabumē mevo gēromo i'u bojēmaje aho Bada God-are darugoho bōrōmēro jī'ēro.

⁹Rōhu sa'a gö gö a masijohuro ē amo rajohu'o bimumoromo javoji'e muoho vaeromo hesi inōme marohē'e mae ujuohoromo mahunō'e raromē'ēro garōhe amoho vēnēro ravoromo u'ivo ajiomō'iramū garuomōromo amo hesi jōēni vavaenimōromo nierusuburu'e bamorūomo'ē'e.

¹⁰Nierusuburu'e bamoromo ē amore huē vavaeni bōrōmo baejaruoho garomo juhuonivoromo rori'o ēgobōviro riravo'ē'ō. Riravoromo uvorūomo'ē'e:

Babylon vaevē'e amo bōrōmohajo.

E-e vaevē'e biriri'e amohajo.

Jemesi i'uoho ma-majioho baejē'e jēvajējo.

¹¹Ĕhi uvorūomo'iramū sa'ae dinō'e dinō'e raromōromo inōmo imōromo moni mana ujuoharue aribōviahuro ē amo hesi jōēni vavaenimōromo nierusuburu'e bamorūomo'ē'e. Ĕhesi bēhoho urimē'i ē amo rajehu imo'amarue a jabesi inōmo imo'amoromo moni bojēminōvaroho ē i'u baerōhe majare evare iae barē'ē'e. Barē'iramū ae bogojiē'ēro jabumē inōmoho bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō.

¹²Jabesi gold silver munē gö gö maho nienia maho bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Sanuovē'e niōge kavuē'e nu ano'e gö gö ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Ridi'e ije nu ano'e gö gö ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Inōmo

inōmo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rōvē'e munē maehu ajaniehu munē nu ano'o göehu göehu avoho'amaroho ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō.

¹³Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vēniro buejago ridivajoho o sino avohorovuoho o mu rabe rabe vaejaruoho ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-oho ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Maratu mabēhe horse-ehu jagu bava'aruoho ēhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ē'ō. Ae magonahe aru'aho'e jioruomajeje rōhu mahu mi'o ē'aruēhi ēhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö jabesi muemu vaerōhego. Ae magonahe mi va'ēne imo'amaruēhioho ēhioho bogo imo'ē'ō. Ijonōho aho bogo imo'amo'iramū ēhuni imo'amarue aribōviahuro nierusuburu'e bamorūomo'ē'e.

¹⁴Nierusuburu'e bamoromo uvorūomo'ē'e: Vaevē'e amoho ijo baje gö gö i'i ganiganiēgajoho iae barējēhē'e hōjo. Jemē inōme marohē'e mae o bōvie bise'e ajivē'e ma-mabēhe jēvadoho sisērējēhē'e hōjo. Dinō'e rōhu maho bihorhōjo.

¹⁵Iae ē inōmo amo rajo jabesi ōrire imo'amoromo mana marohē'e ma ujuoharohuro ē amo rajehu huē vavaeni vi'ehi bōrōmo baejaruoho gēromo juhuonivē'ēro rori'o ēgobōviro riravo'ē'e. Ĕgobōviro riravoromo huē vavaene baeromo nierusuburu'e bamorūomo'ē'e.

¹⁶Nierusuburu'e bamoromo uvorūomo'ē'e:

E-e vaevē'e vaevē'e amo bōrōmohajo. Sanuovē'e niōgu mabēhe kavuē'e mamabēhe io'amonōvarije hōjo.

Nieniae gold-ehu inōmo göehu göehu avoho'amaroho gurasijiomōromo avohorovonōvarije hōjo.

¹⁷Jaruvoho jemesi inómo marohë'oho ma-majioho ijumëhë'e höjo.

Boat muebe'amarue aribövioho boat ma'enarue aribövioho boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribövioho boat-re va'arue a ioro'ioroho ëho jaburo rori'o ëgöböviro riravoromo ¹⁸garöhe Babylon amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ë'e: Sareri amo börömo böröme jiade höjo. Ëhi jië'e amoho urimoho bogojiade höjo. ¹⁹Ëhi uvoruomoromo vavaenimorovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'ödivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:

E-e vaevë'e vaevë'e amo börömhajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro ë amo rajore nosi inómoho imëvoromo

manaho marohë'e mae ujuohë'e javuajëjo.

Jaruvoho ma-majioho sisërëjë'e höjo.

Ëhi uvoruomo'ë'e.

²⁰Röhu ö'idö rajoho apostle ömo'ö-moho jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho God-are aribövi ioro'ioroho jemëro nimorohore. Ëamo rajehu jemesi örire sisë'i vaejëvaroho God-ro ëho gëromo ë hesi i'uoho mana bojëmijë'eje.

²¹Röhu darugo'e anerae gemuëro munë ha'osi börömo börömo banigojiomoromo sö jovore bu'ö'ego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'ego anerahuro uvavohijo: Ëmunëhu e'ure be'abuejë'ëro ijonö bogo gavaruëhi amo börömo böröme Babylon i'ue baeromo ëhi ma-ioro'ioremu beva'oromo sisërë'iramu ijonöho bogo ga'a'anuëjo. ²²Gita bejaruoho jö iaruoho virikö huosiharuoho hëgö huaruoho ë hesi huëho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. Inómo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribövioho ë amoroho ijonöho

bogo birohëvo'anuëjo. I sa'ijovaje munë hunuohunuovo'ego garahörö'e baejajoho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. ²³Iro buno'irae'ego ajivajoho ë amoroho ijonöho bogo ga'a'anuëjo. A'o magonaho'o masurovoromo nimoronimoroharuoho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. Röhu amo rajomë urimo jemesi moni mu vaejarue ariböviohuo sa'a ioro'ioroho iosirëmiromo masije jëvade höjo. Jemëro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'o jabesi uehoroho ijumëharije höjo.

²⁴Röhu jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o ë amore o dinö'e dinö'e raramaruoho muo'amamu vuovëvë'oho ë amo rajo jabesi sisë höjo. Iae ëhuni ë amoho sisërë'ajëjo. Anerahuro ëhi uvohijo.

19 Ëhi'amu hejodeje ae aho'o ö'idöre ma-darugo'o uvoruomavamu: God mabëhëjo. Huro gemuëro maroho bamavuaie höjo. Iho börömo darugo maho nosi God hesiriremu höjo. ²God-ro ae mae o sisë jëvego gë'i avoho mevëvaje höjo. Ëhesi bëhoho ë önö'e juvaje magonaho börömehu sa'ae aho'o javoji'e mu röjëhiromo ijumëvadohuni ëhuni huro mevoromo uavade höjo: Sisë javo'ego sisëro va'a'anuëjo. Ëmagonahehu God-are mu vaejarue aribövi muo'amëvadohuni ëhuni i'ue mana bojamijë'e höjo. ³Ëhi uvoruomoromo röhu maho uvoruomohijo: God mabëhëjo. Ëamo börömo vënehu ravaje u'oho ëhi ma-ajiomemu ajiomo'ajëjo. ⁴Ëhi uvoruomo'ego rue a duvahe aho'obëhe 24-ho o God rajahijarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho raromoromo God-hu röho mare hijajoho rajahiromo uaruomohijo: Ëjöhö iae mae-ëjo. God mabëhëjo.

**Masu'iröhe sörö God-are Sheep
Harihehu bae'iröhe jöhoje.**

⁵ Ëhi uvoruomom'ego God-are röho mare uvavohijo: Nosi Börömo God mabêhe uarêjo. Hesi mu vaejharuje hu uehorovaruje aribövi masijohu'o ininohu'o aho'o hesi öroro huê mae uarêjo. ⁶ Ëhi uvoruomamu hejê'i nara hejodeje ae aho'obêhe uvorovaruêhi jovehu ruomoromo uvajêhi varurehu anego hejaruêhi êhi uvoromo uvavamu: God mabêhêjo. Bada nosi God daruge aho'o baejê'e ahuro böröme namijajêjo. ⁷ Ëhuni ê'ego no huê mae baeromo nimoroharêjo. Hesi ihoho mabêhe uavarêjo. Êhesi bêhoho God-are Sheep Harihehu masu'iröhe majaho rovê'e hêjo. Huhu masu'iröhe magonahohuro avohorovê'e hêjo. ⁸ God-ro sanuovê'e ajivo avohê'e niögoho bojamamu ba'amê'e hêjo. Ëhi uvoruomavohijo. Röhu sanuovê'e niögu hesi bêhoho God-are ariböviehu mu ma vaejarue hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'ego ê anerahuro uehijo: Ave jöho jajivoromo uvonêjo: Ae rahu hejê'oho uêvamu: God-are Sheep Harihehu masu'iröhe söröho ro ihê uêvamu hejê'oho huê mabêhe jioruomom'ajêjo. Ëhi uenugoromo uehijo: Ave jö hejanuoho God-are jö maho hêjo. ¹⁰ Anerahuro êhi uevamu hejê'i nara hu uvene aho röjahi'irögoro hesi hörü'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irögoro ê'amu gegorovo uehijo: Bogave êhioho ê'iranêjo. Jaehu God-are mu vaejanue êhi jiê'e mu vaejaje ae jevajêjo. O jasi ö mueno'ohu'o Iesuare jö mae uehorovoromo majêhijaruoho jabuhu Badare mu vaejaruêhi na'o êhi ê'aje ae jevajêjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijêjo. Êhesi bêhoho Aru'aho gemuohuro jöe bojêmê'ego aëro ijonö jioröhe jöho majêhinövare hêjo o avevejê'oho Iesuare jöho majêhijarue hêjo.

**Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivê'e
horse-re hiromo va'oromo sisê
ariböviohu'o muorovade jöhoje.**

¹¹ Ëhi uevamu gavodeje ö'idöho jiovê'e jiamu. Jiovê'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivê'e horse-re hijamu. Êa hesi ihoho Birivoromo Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuaje a mae o sisê javuego gövuajoho êho huro mae uehorovoromo ê'ajeje. O muorovajoho êhu'o huro mae uehorovoromo ê'ajeje. ¹² Röhu hesi nunoho vênëro höduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruêhi jiê'e bosöho aho'obêhe didi'o'amê'e jiohijo. Röhu hesi sinore ihe jajivê'e jiohijo. Ae gö ê iho hesi bêhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje. ¹³ Hu köëremu jiê'e niögoho ba'amê'e jiohijo. Röhu hesi ihoho God-are Jö jumuvê'ohoje. ¹⁴ Röhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse jiê'e sanuovê'e niögoho io'amoruomê'e sino ajivo'amê'e horse-re raromoruomohijo. Raromoro ê a börömo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ¹⁵ Röhu ê a hesi jö'ore anio ma'e kaejöho jiohijo êhuro God bogo uehorovarue aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjêvoröhëro. Ruahö'öjêvoromo hujejo ha'itoho baeromo vörö'o muebejêvo'ê'e jaburo hu gemu ejahoruomoröhego. Muebejêvoromo aehu kavuê'e ö'i bajo munê guorötore hörehu taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruêhi huro sisê aribövioho êhi hörëro taemotaemovo'amo'ê'e. Êhesi bêhoho daruge aho'o baejê'e aho God-hu dê vörönimego vörö röjêhiromo i'u bojêmijaje jöhoje. ¹⁶ Röhu hesi ahionö niögu döre ihoho jajivoromo uvê'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho hêjo. Ëhi jajivê'e jiohijo.

¹⁷ Ēhi'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu. Namiromo dōre bioromo va'arue ugoho aho'obēhe ma-darugo'o uēhijo: God sōrō bōrōme ba-majējo. Rueromo gemuoro gagovohējo ¹⁸ ēhuro sa'are masijo vaejarue a jabesi birogoho iromo muorovo a masijo jabesi birogoho darugo'e a jabesi birogoho horse jabesi birogoho horse-re va'arue aribōvi jabesi birogoho mae o sisē'i raromaru aribōvi jabesi birogoho a masijo o a inino jabesi birogoho ēho i'amo'irarije hōjo. Ēhi uēhijo.

¹⁹ Rōhu gavodeje urimo gavode mi sisēho o sa'ae dinō'e dinō'e masijo vaeruomaje aribōvioho o jabesi muorovo aribōvioho ēho jaburo ē sino ajivē'e horse-re hijaje a bōrōmohu'o hesi muorovo aribōviohu'o muorovo'i gemuoro gagovē'e jiamu. ²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje a bōrōmohu'o hesi muorovo aribōviohu'o ēho jaburo mi sisēhu'o mi sisē hesi sareri'e aru'aho jō majēhijaje ahu'o ēhi guduamo baejēvo va'ohijo. Urimē'i ē jō sareri'e majēhijaje ahuro mi sisē hesi jōho ae sarerēmiromo darugo'o majēhiromo mi sisēhuni rōromo noehu bogo gavarue darugo'e muoho vaenōvadeje. Darugo'e muoho vaeromo ēhuro aho sarerēmi'ego ae rahu mi sisē hesi iho sinore baeromo hesi nu ano'o va'ēne inōmo avoharoho uvene aho rōjahijē'oho guaro rireromo va'onōvareje. Amo ē sareri'e aru'aho jō majēhijaje ahu'o mi sisēhu'o guduamēvoromo bogo anēgo'i ma-babu'ōjēvo'ego vēnehu munē ravoromo girosijiomoromo e'u bōrōmo va'ēne jiajire ē bejēvo va'ohijo. ²¹ Bejēvo va'ego jabesi muorovo aribōvi sisēho horse-re hijaje a bōrōmo hesi jō'ore jioromo hōrōjade kaejōhuro muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obēhe ē aribōvi jabesi birogoho ue'ahē'ero dē bajo'e jio'amohijo.

Satan gua gagore vadune ēgobōvie hi'irōhego tōvoromo gua gago ēgobōvire ba'amamu John-hu gavade jōhoje.

20 Naro gavodeje aneraho ō'idōre jioromo gua ēgobōvi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ō'ohu'o ōvēro ōmēv'ē'e ruvebijamu. ² Ruvebiromo ē anerahuro ni'i'ivadire jioje rovade sigobu bōrōmo hesi ihoho Devil o Satan ē sigoboho guduamoromo tōvohijo ēhi jioje va'ojuvo vadune aho'o 1,000 barē'irōhego. ³ Tōvoromo ē gua ēgobōvire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromo sivaēro badihi taemohijo ēhuro hu bogo hōrōromo urimo ē'adēhioho sa'ae dinō'e dinō'e raromaru aribōvioho sarerēmibe va'ego vadune aho'o 1,000 barē'irōhego. Rōhu vadune aho'obēhe 1,000 barē'iramu evare ojoho jiovaho'iramu iae hōrōromo hibe juvoromo majae ma-bisemu barē'iramu evare barē'ē'e. Ēhi jio'ē'e.

⁴ Ēhi'amu gavodeje a masijoho rōho mare raromamu. God-ro urimo uēvamu darugoho baeruomadeje ae mevēvoromo gērōhēni mae o sisē jēvego. Ēaribōvioho rōho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabesi aru'ahoho jio'amamu. Urimē'i ē aribōviohuro sa'are raromoromo God-are jō Iesuhu majēhijadoho ae majēhibe jijihamu gagorovo aēro ē mu maho bijōnimoromo sōnōe tarivēhamu vuovēvadeje. Vuovēv'ēro ē aribōvi jabesi aru'ahoho gēvodeje. Urimē'i ē aribōvioho jaburo mi sisēho o ē mi hesi nu ano'o va'ēne avohare inōmoho bogo uvene aho rōjēhijareje. Ēmi sisē hesi ihoho varijore o ōvore jajivēho'irōhoho bijōnēgamu bogo baejareje. Bogo baejē'ero vuovoromo i'ovē'ēro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obēhe 1,000

barëhijo. ⁵A ioro'ioroho bogo i'ovo'i ma-vuovo momorö'öjuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromo ri'öj'ëe raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromo ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'iröhe majahoje. ⁶Urimo i'ovoromo ri'ö'iröhe aribövioho huë mae jëvo'ë'e. God-are aribövi maho jëvo'ë'e. Urimo vuovëvadoho röhu maho bogo vuovoromo sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromo Keriso'o gemu mae masije vae'iramu vadune aho'obëhe 1,000 barë'ë'e.

**Satan ruahö'öromo vëni ravajire
ë bu'ö'iröhe jöhoje.**

⁷Vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu Satan jiovo nugö'ö'iramu höröromo va'ë'e. ⁸Hörö va'oromo Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmime muorovojöro gagovëvobe va'ë'e. Sarerëmime gagovëvobe va'iramu ae aho'obëhe muorovo'i gagovo'iramu nie'u va'ëne jio'ë'e. ⁹Nie'u va'ëne jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromo God-are aribövie hesi amo bërömore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'ë'e. Numëvo'iramu vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ravëvo barë'ë'e. ¹⁰Ravëvo barë'iramu Satan ë aribövi sarerëmiromo gagovëvade aho babu'ö'iramu vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u bërömo va'ëne jiajire be'abue'ë'e. Urimo mi sisëhu'o hesi sareri'e jö majëhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromo'iröhire ë be'abue'ë'e. Be'abueromo mi sisëho o sareri'e jö majëhijaje aho o Satan ëho jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'ë'ö.

**Ae aho'obëhe God-are nurire riravego
jabesi muoho mae o sisë jiego God-hu
ma-ioro'ioeremu mevoröhe jöhoje.**

¹¹Ëhi ë'ë'ö. Röhu gavodeje a masijehu raromarue ëhi jië'e ajivë'e röho bërömore ae gemu hijamu. Hi'ego aehu huruomo va'aruëhi sa'ahu'o ö'idöhu'o ëhi arua anumiae va'ego röhu ijoho bogojiohijo. ¹²Ëhi'amu gavodeje vuovëvë'e aribövioho ininore va'o masijore ë röho ma hesi nurire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Röhu suri suri göho ëho maro raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho jajivo'amë'e suroho jiovohijo. O suri suri ioro'ioroho ëho ae aho'o mu vaebe rovere jöho jajivo'amë'e jiohijo. Ëröho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaej'ëe jiego di ahuro mu sisëho vaej'ëe jiego. Ëho garomo uëhijo: Mu mae vaej'ëe javaje manö va'ëjo. Mu sisë vaej'ëe javaje sisënö va'ëjo. ¹³Vuovare aribövi ioro'iorohuro sö jove iromo vuovo momorö'öj'ë'ëro jië'ëro rojomoromo ioro'iorohuro vuovë'e ariböviehu raromaruire ë jioromo ri'öromo rueruomohijo. Rue'ego röho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisë vaejadoho manaho ëhi bojami'ego baebe va'ohijo. ¹⁴Röhu vuovarue vöröhu'o a vuovego bahijarue öri ari'ohu'o ëhu'o ma-ioro'ioeremu bu'ö'ëgo vënehu ravoromo e'u bërömo va'ëne jiajire ë abue'ëgo ijönöho vuovarue öroho bogojiohijo. Röhu vënehu ravoromo e'u bërömo va'ëne jiajire hesi bëhoho ae rahu sisë vaej'ë'ëro vuovoromo ri'öj'ë'ëro röhu maho vuovoromo ë e'u va'ënire abueröhe jöhoje. ¹⁵Ae rahu mae raromemu raromo'iröhe surire hesi iho bogojië'öho ëhi jië'e aribövioho ujuoho

uruhö'ö'ego e'u va'ëne vënehu ravajire
ë rireromohijo.

**God-hu ö'idö sa'a bövi bise'o i'o
avoho'iröhe jöhoje.**

21 Ëhi'amu gavodeje ö'idö i'ohu'o
sa'a i'ohu'o jiamu ö'idö mamio-
hu'o sa'a mamiohu'o sisërë barëj'ëro.
Sö jove urimo jiadoho bogojohijo.
²Ëhi garomo gavodeje God-are amo
böröme hesi ihoho Jerusalem amo i'e
ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebi-
jamu. Magonahehu masu'irögoro baruo-
huro gajöro sino avohorovaruëhi ë
amo i'oho ëhi avohë'e jiohijo. ³Ëhi ji-
amu gagorovo hejodeje röho mare ma-
darugo'o uvavamu: Jöe hehëjo. Aveve-
jö'oho God-are javu maho a riri-
ro jië'ëro huro a'o gemu mae hinövo'ajëjo.
Jabumë hesi aribövie jëvo'i huro jabu'o
gemu mae hiromo muebejëvonövo'a-
jëjo jabetesi Börömëro jië'ëro. ⁴Mue-
bejëvoromo nuni jovoho miorëho'a-
jëjo. Ijonöho aho bogo vuovëvo'i bogo
nivo'i huë vavaenoho vi'ehoho bogo
baeruomo'ajëjo mu mamioho mami'e
barëj'ëro jië'ëro.

⁵Ëhi uvo'ego röho mare hijaje
ahuro uvavohijo: Jöe hehëjo. Naro
bövie bise'e i'ëremu bamajëjo. I'ëremu
bamajë uvonugoromo uehijo: Ejöho
bogo sareroho jio'i iae jö mae höjo.
Ëhuni suroro jajivonëjo. ⁶Ëhi ueromo
uehijo: Muoho iae barëjajëjo. Na urimo
ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho
ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Mue aho'o
aevodoho ëhi vae barë'irodoho
jevajëjo. Ae rahu huë girihëvë'oho
naro sa'a gagore rojomaje jovoho
vuoromo suvuore bojëmi'ejöjo ue'ahego
i'ovëvo'iröhego. ⁷Ae rahu mu sisë
ruahö'öj'ë'oho aviëhi jië'e huë maho
nasi örire bae'a'ajëjo. Na hesi Börömoho
God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajëjo.
⁸A'i juhuonivoromo mu vuonugarue
aribövioho sareri sareri'e aribövioho

mu sisë gö gö vaejarue aribövioho
a muo'amarue aribövioho önö'e
jijiharue aribövioho iro oso'e vaejarue
aribövioho inömo sisë aru'aho'e
höromo uvene aho röjahi'amarue
aribövioho jö sareri'e atarue aribövioho
aho'obëhe ëhi jië'e aribövi jabetesi öri
ari'oho e'u börömo va'ëne munë vënehu
ravoromo girosijiomajire ë jio'a'ajëjo.
Ëhesi bëhoho ë aribövioho mami'e
vuovëvadoho röhu maho vuovoromo ë
va'o raromoruomo'ajëjo.

Jerusalem amo i'o hesi jöhoje.

⁹Röhu urimo anerae 7 ramare vöröho
7 otehö'öjamu evare bövie bise'e ijo
tugoho'i sisërë'amadeje. Mami'e ëhi
ë'are anerae aho'obëhe 7 röhu gemuëro
rueromo uehijo: Rovego na röjahijego
Sheep Harihu hesi vaboro i'e masuva-
joho gavëjo. ¹⁰Ëhi uenugoromo God-
are Aru'ahohuro nasi simanoho huo-
toveho'ego ë anerahuro baejevoromo dö
mare ajiomoromo dahoru börömo ëgob-
övire ë ruehijo. Baejevo rueromo röje-
hijamu gavodeje God-are Amo Böröme
hesi ihoho Jerusalem ö'idöre God-hu
hijajire jioromo ruvebijamu. ¹¹Ëamo-
huro God-are ajoho baej'ë'ero ëhu'ëro
ajivohijo. Ajivoromo ma-mabëhe ajivo
barëj'ë'e jiohijo. Munë mabëhe hesi ihe
jasper ajivajëhi ëhi ajivohijo. ¹²Röhu ë
amo hesi rejoho ëgo ëgobövi mae jiohijo.
Rejo hesi ojoho aho'obëhe 12 jio rova'o-
hijo. Anerae aho'obëhe 12 oje gemu
gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabetesi
agane 12 jabetesi ihoho gemu gemu ojo
ahore jajivo'amo va'ë'e jiohijo. ¹³Maja
höröjajinöho oje aho'o niö'i gemu jio-
hijo. Maja beva'ajinöho oje niö'i gemu
jiohijo. Ruënöho niö'i gemu viënöho
niö'i gemu ëhi jiohijo. ¹⁴Ëamo rejo
hesi uhuroho munë aho'obëhe 12 ruhë'e
jië'ëro ëhu'ëro rejoho bibivoromo nami-
hijo. Ëmunë ruho va'are ahore God-are
Sheep Harihu hesi apostle ömo'öme 12

jabesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ë'e jiohijo.

¹⁵Röhu na'o jö jövaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho övoro baejë'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho o amo rejohu'o ojohu'o ëho jabesi vahuoho bae'iröhëro. ¹⁶Röhu ë amo börömoho ioni göho ioni göho ruhënoho numënoho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold aho'o bava'oromo amo börömo hesi vahuoho vahuvo garomo gavadeje amo hesi ëgoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'o döre ajiomadohu'o jabesi vahuoho gemuoho jiamu. ¹⁷O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuvo garomo gavadeje rejo döre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavaruëhi ëhi gavadeje. ¹⁸Röhu amo rejoho munë nu ano'o mabëhëro vaejë'e jiohijo. Munë hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue. ¹⁹Röhu amo rejo bibivo'iröhego rejo uhure bahijare munëho munë mabëhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijë'e jiohijo. Munë number 1 hesi ihoho jasper ajivë'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 2 hesi ihoho saphire nuogu'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munë number 4 hesi ihoho emerald rövë'e ijo hano va'ëne jiohijo. ²⁰Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavuë'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavuë'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanovë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12 hesi

ihoho amethyst rövoromo kavuanovë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabesi nu ano'e gö gö ëhi jio'amohijo. ²¹Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabesi tugoharuoho ëho nienia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nienia ha'ose gemu gemu ëhi jiobe va'ohijo. Röhu amo hesi öri börömoho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²²Röhu gavodeje God rajahijarue javu börömoho bogojiamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo. ²³O bëhoho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amoroho bamoromo ajivojëro. God-are ajohuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohuro iro va'ëne amoho ajivajeje. ²⁴Ajivo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ë amo hesi ajire jijihonövo'ë'ö. Sa'are masije riravarue ariböviohuro jabesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ë'ö. ²⁵ëamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ë'ö. ²⁶Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro jabesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e. ²⁷Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövioho o sareri'e jö atarue aribövioho bogo ë amoroho rueruomo'i a'i mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë ariböviohuremu ë amoroho rueruomo'ë'e.

22 Ëhi'amu iae ë anerahuro röje-hijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu

arijarue röho mare jioromo ruehijo. ²Röho mare jioromo rueromo amore öri börömo hesi ririre rova'ohijo. Jovoho ririre rova'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire riravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejaje je manaere gemu gemu. Eïjo hano hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröhoho jiohijo. ³A'i God-hu bijönimaje bövioho bise'oho ijönöho ë dirö'oho bogojio'ë'e.

God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masijo vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejharue ariböviohuro hu ë rajahinövo'ë'ö. ⁴Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ë'ö. Hesi ihoho jabesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e. ⁵Röhu vahioho ijönöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajohu'o maja hesi ajohu'o ajivëvo'iröhe bëhoho bogojio'ë'e. A'i Bada God-are ajohuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramu jabumëro ioro'ioremu masije riravoromo öri ari'oho muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroho höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraho na remö'öjade höjo naro rueromo röjëhi-jego hesi mu vaejharuje ariböviohuro garomo uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijönöho ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire ruel'ë'ajëjo. Ehi uehijo.

⁷Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. God-are jö börömoho ave surire jajivë'e höjo. Eöhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ehi uve.

⁸Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naro heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjëhi-jade aneraho naro uvene aho röjahi'irö-

goro hesi höru'ere ague aho hijodeje. ⁹Ehi'o'ego uehijo: Bogave ehioho ëi-ranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ehi jië'e muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövioho jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'o ehi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Eöhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. ¹⁰Ehi uenugoromo uehijo: Ijonö jioröhe mu hesi jö ave suri surire jajivanuoho nadi subivëhonëjo ë hesi majaho dunövë'e jiaje. ¹¹Ae rahu mu sisë vaejaruoho ehi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inum'i'e mu uehorovaruoho ehi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejaruoho ehi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ehi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹²Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuorohe ujuohoromo ö'ejöjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuorohe ehi bövie o bise'e bojëmi'irodëni. ¹³Na urimo ni'l'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ehi gemuoho jevo'ajëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijönö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ehi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ehi jië'e aribövioho naro uë'iramu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo rejo hesi ojoho ruahoromo amo börömore rueruomo'ajëjo. ¹⁵A'i mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ehi jië'e aribövioho ave amoroho bogo rueruomo'i ma-rori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'öjê'e jevajêjo ë jöho huruoho majêhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajêjo. Sisonuwego ajivaje mujöroho va'ëne jevajêjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehêjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemê'o uvore: Ruehêjo. O ae rahu huë girihêvê'oho jemêro ruehe. Nimê'oho rueromo a i'ovêvo'iröhe jovoho ma-ire. Manaho bogojio'ê'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börö-moho ave surire jajivê'e jeve. Èhuni

naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majêhi'iê'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivê'oho ave surire jajivode i'uoho God-ro ë aho bojami'ê'e. ¹⁹ O ae rahu uvê'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisê höromo dodure bu'öjê'oho God-ro uvo'ê'e: Èhi jiê'e aho sisê höromo dodure bu'ö'ê'e. Dodure bu'ö'iramu ave surire jajivode a i'ovêvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ê'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ê'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'iê'ajêjo. Bada Iesu iae mae uvanue. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemê aho'o huë baeromo ajëminövo'ê'e. Ahia mino'e.